

Regeringens skrivelse 2022/23:101

Årsredovisning för staten 2022

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 13 april 2023

Ulf Kristersson

Niklas Wykman
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för det ekonomiska utfallet i staten 2022. Skrivelsen omfattar en uppföljning av de budgetpolitiska målen, utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt övriga finansiella befogenheter, resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, utvecklingen av statsskulden, redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning samt nationellt intygande och avgifter till och bidrag från EU.

Vidare lämnas en sammanställning av Riksrevisionens granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen under året och regeringens åtgärder med anledning av dessa. Slutligen redovisas vilka myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse från Riksrevisionen och skälen för detta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	5
Inledning.....	12
1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen.....	15
1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande	15
1.2 Utgiftstaket för 2022	17
2 Utfallet för statens budget.....	23
2.1 Saldot i statens budget 2022.....	23
2.2 Ändringar i statens budget 2022.....	26
2.3 Poster i statens budget som ska finansieras av Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens.....	32
2.4 Inkomster i statens budget 2022	35
2.5 Utgifter i statens budget 2022.....	56
2.6 Förändring av anslagsbehållningar.....	70
2.7 Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	72
2.8 Kassamässig korrigerig	79
2.9 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	81
2.10 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget	85
3 Utfall per utgiftsområde	89
3.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	89
3.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	93
3.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	98
3.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet.....	99
3.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	102
3.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.....	103
3.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	107
3.8 Utgiftsområde 8 Migration.....	111
3.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	114
3.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	119
3.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	123
3.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	125
3.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	128
3.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	130
3.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd	136
3.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	138
3.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	142
3.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.....	147
3.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling	151
3.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	153
3.21 Utgiftsområde 21 Energi	156
3.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	159
3.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	165
3.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	169
3.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	175
3.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	177
3.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	180
4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys	183
4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.....	183
4.2 Resultaträkning.....	198

4.3	Balansräkning	202
4.4	Finansieringsanalys	205
4.5	Noter.....	208
5	Utvecklingen av statsskulden.....	293
5.1	Definition av statsskulden.....	293
5.2	Statsskuldens fördelning och löptid.....	294
5.3	Statsskuldens kostnader.....	298
6	Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.....	301
6.1	Statliga garantier.....	301
6.2	Statlig utlåning med kreditrisk	315
6.3	Analys av väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier.....	322
7	Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU.....	327
7.1	Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen.....	327
7.2	Redovisning av samtliga EU-medel.....	332
7.3	Räkenskapssammanställning av EU-medel.....	334
7.4	Ansvariga myndigheters bedömningar.....	340
7.5	Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel.....	346
Bilaga 1	Specifikation av inkomster i statens budget	
Bilaga 2	Specifikation av utgifter i statens budget	
Bilaga 3	Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget	
Bilaga 4	Beställningsbemyndiganden	
Bilaga 5	Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter	
Bilaga 6	Tabellsamling	
Bilaga 7	Statliga myndigheter	
Bilaga 8	Ordlista	

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2023

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för 2022

Den offentliga sektorns finansiella sparande 2022 uppgick till ca 44 miljarder kronor eller 0,7 procent av BNP. I förhållande till 2021 förbättrades det finansiella sparandet med 42 miljarder kronor.

Utgifterna under utgiftstaket uppgick till 26,3 procent av BNP. Överskottet i statens budget uppgick till 164 miljarder kronor, vilket är en förbättring med 86 miljarder kronor jämfört med 2021.

Resultaträkningen uppvisade ett överskott på 27 miljarder kronor. Jämfört med 2021 försämrades resultatet med 63 miljarder kronor.

Statsskulden minskade med 114 miljarder kronor till 1 031 miljarder kronor vid utgången av 2022. Som andel av BNP minskade statsskulden från 21,0 procent 2021 till 17,4 procent 2022.

I följande tabell redovisas några nyckeltal för det ekonomiska utfallet 2022 jämfört med 2021.

Tabell 0.1 Nyckeltal för det ekonomiska utfallet

Miljarder kronor

	2022	Procent av BNP ¹	2021	Procent av BNP ²
Den offentliga sektorns finansiella sparande	44	0,7	1	0,0
Statens budgetsaldo	164	2,8	78	1,4
Utgiftstak	1 634	27,6	1 695	31,0
Takbegränsade utgifter	1 559	26,3	1 551	28,4
Statens nettoförmögenhet	113	1,9	117	2,1
Statsskuld	1 031	17,4	1 145	21,0
Årets överskott i resultaträkningen	27	0,5	90	1,6
Utlåning ³	323	5,5	375	6,9
Garantiåtaganden ⁴	2 657	44,8	2 413	44,2

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Preliminär BNP för 2022 uppgår till 5 926 miljarder kronor (löpande priser).

² Reviderad BNP för 2021 uppgår till 5 462 miljarder kronor (löpande priser).

³ Inklusive utlåning till Riksbanken.

⁴ Exklusive icke beloppssatta kapitaltäckningsgarantier och investerarskydd.

Den offentliga sektorns finansiella sparande

Tabell 0.2 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	2022	2021
Inkomster	2 848	2 646
Skatter och avgifter	2 459	2 331
Övriga inkomster	389	315
Utgifter	2 804	2 645
Finansiellt sparande	44	1
<i>varav staten</i>	2	-39
<i>varav ålderspensionssystemet</i>	19	6
<i>varav kommunala sektorn</i>	22	34
<i>Finansiellt sparande, bakåtblickande åttaårssnitt, procent av BNP</i>	0,2	-0,1

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Den offentliga sektorn redovisade 2022 ett finansiellt sparande som uppgick till ca 44 miljarder kronor eller 0,7 procent av BNP. I förhållande till 2021 ökade det finansiella sparandet med ca 42 miljarder kronor eller 0,7 procent av BNP. Förstärkningen mellan 2021 och 2022 förklaras till stor del av den höga inflationen som innebar att produktionsskatter växte kraftigt. Även kapitalinkomsterna ökade kraftigt mellan åren.

Regeringen bedömer att det bakåtblickande åttaåriga genomsnittet av det finansiella sparandet ligger strax under målnivån 2022. Denna avvikelse är dock motiverad av stabiliseringspolitiska skäl med anledning av de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19.

Utgiftstaket för staten

Tabell 0.3 Utgiftstaket för staten

Miljarder kronor

	2022	2021
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	1 502	1 430
Tekniska justeringar	2	6
Reella justeringar	130	259
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 634	1 695
Takbegränsade utgifter	1 559	1 551
Budgeteringsmarginal	75	144
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	4,8	9,3

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Det av riksdagen slutligt fastställda utgiftstaket för 2022 uppgick till 1 634 miljarder kronor. Enligt utfallet för statens budget uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 1 559 miljarder kronor, dvs. 75 miljarder kronor lägre än det fastställda taket.

Utfallet för statens budget

Tabell 0.4 Utfallet för statens budget

Miljarder kronor

	Statens budget ¹ 2022	2022	2021
Totala inkomster	1 190	1 286	1 191
Statens skatteinkomster	1 220	1 308	1 235
Övriga inkomster	-31	-22	-44
Totala utgifter m.m.	1 137	1 123	1 113
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	1 191	1 211	1 216
Statsskuldräntor m.m.	12	27	-1
Förändring av anslagsbehållningar	-7		
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-60	-111	-97
Kassamässig korrigerig	0	-5	-4
Budgetsaldo	53	164	78

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2021.

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 1 190 miljarder kronor. Utfallet blev 1 286 miljarder kronor, vilket var 97 miljarder kronor högre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev knappt 88 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster blev 9 miljarder kronor högre än beräknat. De högre skatteinkomsterna beror främst på högre inkomster från mervärdesskatt till följd av de kraftiga prisökningarna på hushållens konsumtion. Det beror också på högre intäkter från arbetsgivaravgifter, då lönesumman ökade mer än vad som antogs i beräkningarna till statens budget för 2022.

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 123 miljarder kronor. Det var 14 miljarder kronor (1,3 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Med riksdagens beslut om ändringar i statens budget anvisades sammanlagt ytterligare 87 miljarder kronor. I förhållande till totalt anvisade medel (statens budget och ändringar i statens budget) blev utgifterna 101 miljarder kronor (8,3 procent) lägre.

Budgetsaldot visade för 2022 ett överskott på 164 miljarder kronor, vilket var en förbättring med 86 miljarder kronor jämfört med 2021.

Resultaträkning

Tabell 0.5 Resultaträkning

Miljarder kronor

	2022	2021
Intäkter		
Skatteintäkter	1 599	1 505
Övriga intäkter	150	136
Summa intäkter	1 749	1 641
Kostnader		
Transfereringar m.m.	-1 345	-1 341
Statens egen verksamhet	-356	-315
Summa kostnader	-1 701	-1 656
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	20	98
Finansiella intäkter och kostnader, netto	-41	7
Årets överskott	27	90

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Resultaträkningen för 2022 visade ett överskott om 27 miljarder kronor, vilket var 63 miljarder kronor lägre än 2021 då överskottet uppgick till 90 miljarder kronor.

Skatteintäkterna ökade med 94 miljarder kronor medan övriga intäkter ökade med 14 miljarder kronor.

Kostnaderna för transfereringar m.m. uppgick till 1 345 miljarder kronor, vilket var en ökning med 4 miljarder kronor jämfört med 2021.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 356 miljarder kronor vilket var en ökning med 41 miljarder kronor jämfört med 2021.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 20 miljarder kronor, en minskning med nära 78 miljarder kronor jämfört med 2021.

Finansiella intäkter och kostnader, netto uppgick till -41 miljarder kronor, en minskning med 47 miljarder kronor jämfört med 2021. Nettokostnaden för stats-skulden och Övriga finansiella kostnader ökade kraftigt medan Övriga finansiella intäkter minskade något jämfört med 2021.

Balansräkning

Tabell 0.6 Balansräkning

Miljarder kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	13	12
Materiella anläggningstillgångar	766	710
Finansiella anläggningstillgångar	564	627
Utlåning	323	375
Varulager m.m.	3	3
Fordringar	180	152
Periodavgränsningsposter	306	322
Kortfristiga placeringar	37	16
Kassa och bank	9	7
Summa tillgångar	2 200	2 225
Kapital och skulder		
Nettoförmögenhet	113	117
Fonder	216	224
Avsättningar	376	371
Statsskulden	1 031	1 145
Skulder m.m.	347	263
Periodavgränsningsposter	117	106
Summa kapital och skulder	2 200	2 225
Garantiförbindelser	7	7
Övriga ansvarsförbindelser	87	107

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Statens nettoförmögenhet, dvs. skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde (motsvarande eget kapital i ett företag), uppgick till 113 miljarder kronor vid utgången av 2022. I förhållande till 2021 minskade nettoförmögenheten med 4 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden minskade med 114 miljarder kronor till 1 031 miljarder kronor vid utgången av 2022. Lån i svenska kronor minskade med 85 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 29 miljarder kronor.

Statliga garantier

Tabell 0.7 Statliga garantier

Miljarder kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Insättningsgarantin	2 131	1 917
Investerarskyddet		
Kreditgarantier	305	291
Garantier om tillförsel av kapital	216	198
Pensionsgarantier	6	7
Totalt	2 657	2 413

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

De statliga garantiåtagandena ökade med 244 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgick till 2 657 miljarder kronor vid utgången av 2022. Som andel av BNP uppgick de statliga garantiåtagandena till 44,8 procent.

Insättningsgarantin uppgick till 2 131 miljarder kronor, vilket var en ökning med 213 miljarder kronor jämfört med 2021.

Kreditgarantierna inklusive exportkreditgarantier uppgick till 305 miljarder kronor, vilket var ökning med 14 miljarder kronor i förhållande till 2021. Garantier om tillförsel av kapital uppgick till 216 miljarder kronor, vilket var en ökning med 18 miljarder kronor jämfört med 2021.

Risken för stora förluster i den ordinarie portföljen och för stora förluster i form av direkta infrianden av insättningsgarantin bedöms vara måttlig.

Statlig utlåning

Tabell 0.8 Statlig utlåning

Miljarder kronor

Lån	2022-12-31	2021-12-31
CSN:s utlåning	238	228
Lån till Riksbanken	76	127
Övriga lån	9	20
Summa	323	375

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Statens utlåning uppgick till 323 miljarder kronor. Centrala studiestödsnämndens utlåning för studielån och utlåningen till Riksbanken utgör huvuddelen av statens utlåning.

Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

Det nationella intygandet grundas på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar om hanteringen av EU-medel, Riksrevisionens uttalande från granskningen av myndigheternas räkenskaper och deras interna styrning och kontroll samt ESV:s revisionsutlåtanden varpå regeringen lämnar följande intygande.

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Avgift till och bidrag från EU (kassamässigt)

Tabell 0.9 Avgift till och bidrag från EU (kassamässigt)

Miljarder kronor

	2022	2021
Betalningar till EU	48	52
Betalningar från EU	16	15
Nettoflöde från statens budget till EU	33	38

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Sveriges avgift till EU uppgick till 48 miljarder kronor, vilket var en minskning med 4 miljarder kronor jämfört med 2021. Merparten av minskningen berodde på att den BNI-baserade avgiften blev lägre. Bidragen från EU uppgick till ca 16 miljarder kronor. Det kassamässiga nettoflödet från statens budget till EU uppgick till 33 miljarder kronor, vilket var en minskning med 5 miljarder kronor jämfört med 2021.

Inledning

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisningen för staten 2022 har upprättats i enlighet med bestämmelserna i budgetlagen (2011:203) och enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet och ställningen samt förvaltningen av statens tillgångar.

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår Riksbankens grundfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensions-systemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2022 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2022 i resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2021.

Statens budget omfattar alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. I skrivelsen jämförs och kommenteras budgetens utfall för 2022 dels med inkomsterna och utgifterna i den av riksdagen beslutade ursprungliga budgeten för 2022, dels med utfallet för 2021.

Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret har lämnat underlag till denna skrivelse (Fi2023/01072).

Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Redovisningarna kan vidare skilja sig åt på grund av att olika principer tillämpas i räkenskaperna och vid framtagande av statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin.

Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen, bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

Underlag för och kvalitetssäkring av årets skrivelse

Årsredovisningen för staten bygger huvudsakligen på underlag som har lämnats av Ekonomistyrningsverket (ESV) och Riksgäldskontoret. ESV:s underlag omfattar utfallet för statens budget inklusive finansiella befogenheter i form av beställningsbemyndiganden, garantier etc. Vidare omfattar det resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, statsskuldens utveckling samt redovisning av avgifter till och bidrag från EU. Riksgäldskontorets underlag omfattar redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.

Redovisningen har i övrigt kompletterats eller tagits fram internt inom Regeringskansliet. Det gäller t.ex. uppföljningen av de budgetpolitiska målen. När det gäller uppföljningen av överskottsmålet utgår denna dels från officiell statistik från Statistiska centralbyrån, dels från de indikatorer som regeringen använder för att följa upp överskottsmålet i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen. Hur uppföljningen sker beskrivs närmare i regeringens skrivelse Ramverk för finanspolitiken (skr. 2017/18:207).

Kvaliteten i årsredovisningen för staten granskas dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, som ligger till grund för resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att respektive myndighets årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner i samband med ESV:s konsolideringsarbete och genom Regeringskansliets beredning av skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

Riksrevisionens årliga revision

Granskning av myndigheternas årsredovisningar 2022

Riksrevisionen har inom ramen för den årliga revisionen granskat 221 myndigheters årsredovisningar för 2022.

För 2022 har Riksrevisionen lämnat revisionsberättelse med reservation för följande tretton myndigheter: Arbetsförmedlingen, Boverket, Försvarsmakten, Institutet för mänskliga rättigheter, Konstnärsnämnden, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Myndigheten för psykologiskt försvar, Nationalmuseum, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Statens centrum för arkitektur och design och Tillväxtverket.

En revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen drar slutsatsen att det finns väsentliga fel men att dessa inte är genomgripande för årsredovisningen eller när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis men bedömer att de möjliga felen inte är genomgripande.

Av granskade myndigheter har en fått revisionsberättelse med upplysning.

I vissa fall lämnar Riksrevisionen en revisionsberättelse med standardutformning, men vill ändå lyfta fram viktig information och lämnar därför en upplysning i revisionsberättelsen.

De myndigheter som har fått en modifierad revisionsberättelse eller med upplysning återges även utgiftsområdesvis i avsnitt 3.

I tabellen nedan redovisas utvecklingen av antalet modifierade revisionsberättelser för 2018–2022. Myndigheternas årsredovisningar ger överlag en god och rättvisande bild av verksamheten.

Tabell 0.10 Antal modifierade revisionsberättelser 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Summa	20	9	12	10	13

1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen

1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Det finansiella sparandet 2022

Den offentliga sektorn redovisade 2022 ett finansiellt sparande som uppgick till ca 44 miljarder kronor eller 0,7 procent av BNP. I förhållande till 2021 förstärktes det finansiella sparandet med ca 42 miljarder kronor eller ca 0,7 procent av BNP (se tabell 1.1). I prognosen till budgetpropositionen för 2022 beräknades ett underskott på 37 miljarder kronor eller 0,7 procent av BNP. Det finansiella sparandet blev därmed ca 70 miljarder kronor högre än prognostiserat. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av att inkomster från skatter blev högre än beräknat. Flertalet skatteslag ökade i större utsträckning än beräknat. En anledning är den höga inflationen som framför allt medförde att skatt på konsumtion underskattades i budgetpropositionen för 2022. Även utdelningar från statliga bolag blev högre än förväntat. Likaså blev övriga inkomster högre än beräknat, detta rör dock kapitalförslitningen som bruttoförs både på inkomst- och utgiftssidan och är neutral för det finansiella sparandet.

Förstärkningen av de offentliga finanserna i förhållande till beräkningarna i budgetpropositionen rör samtliga sektorer, och blev störst i kommunsektorn. Detta beror bl.a. på att kapacitetsbegränsningar inom sektorn höll tillbaka utgifterna medan skatteinkomsterna blev högre än beräknat.

Inkomster från skatter och avgifter samt kapital förstärkte även ålderspensions-systemets finanser i högre utsträckning än beräknat.

I staten blev det finansiella sparandet likaså högre än beräknat. Samtidigt som inkomsterna från skatter samt utdelningar från bolag blev högre än beräknat, ökade dock också utgifter mer än väntat. Den största avvikelsen rör transfereringar som beror dels på tillkommande ändringsbudgetar, dels på omklassificeringen av flaskhalsintäkter från näringslivet till staten. Även räntebetalningarna ökade oväntat mycket till följd av den högre räntenivån. Sammantaget togs avvikelserna för inkomster i stor utsträckning ut av att också utgifterna ökade.

Tabell 1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor om annat inte anges

	BP 2022	Utfall 2022	Utfall - BP22	Utfall 2021
Inkomster	2 697	2 848	151	2 646
Skatter och avgifter	2 359	2 459	100	2 331
Kapitalinkomster	83	104	21	66
Övriga inkomster	255	285	30	249
Utgifter	2 734	2 804	71	2 645
Transfereringar	953	988	35	962
Konsumtion	1 471	1 486	15	1 409
Räntor ¹	25	40	15	21
Investeringar m.m. ²	284	290	5	253
Finansiellt sparande	-37	44	80	1
procent av BNP	-0,7	0,7	1,4	0,0
Stat	-21	2	23	-39

Ålderspensionssystem	9	19	11	6
Kommunsektorn	-24	22	47	34

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Inklusive kapital avkastning på pensionsrätter.

² Inklusive ofördelade utgifter.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

De förändringar som tillkommit på ändringsbudgetar för att stärka Sverige och stötta Ukraina beräknas ha medfört att den offentliga sektorns inkomster blev något lägre än beräknat i budgetpropositionen för 2022. För utgifterna beräknas motsvarande förändringar vara betydligt större (se tabell 1.2). Den redovisningsmässiga revideringen av de stöd som betalats ut för att kompensera hushåll för höga elavgifter medförde avvikelser på 17,5 miljarder kronor både på inkomst- och utgiftssidan. Med dessa utgiftshöjande händelser beaktat blev utfallet för utgifterna lägre. Detta beror dels på att anvisade medel inom t.ex. migrationsområdet inte utnyttjades fullt ut, dels på att utgifter inom bl.a. arbetsmarknadsområdet blev lägre än förväntat (se avsnitt 2 och 3).

Tabell 1.2 Orsaker till avvikelser mot budgetpropositionen för 2022, offentliga sektorns finanser

Miljarder kronor

	BP22	Ändrings- budget 2022	Elstöd, NR redovisning ¹	Utfall 2022	Utfall - totalt anvisat 2022	Utfall 2021
Inkomster	2 697	-6	18	2 848	139	2 646
Utgifter	2 734	77	18	2 804	-24	2 645
Finansiellt sparande	-37	-83	0	44	-163	1

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan. Effekten av inkomst- och utgiftsavvikelserna till följd av de extra ändringsbudgetarna skiljer sig från motsvarande på budgeten till följd av annorlunda redovisning enligt NR. Bl.a. innebär lån och åtgärder som innebär betalningsförskjutningar över tiden skillnader i redovisningarna.

¹ Enligt direktiv från Eurostat ska de stöd som betalats ut för att kompensera för de höga flaskhalsintäkterna redovisas som skatter resp. transfereringar till och från staten. Detta i sig medför att inkomster och utgifter brutto ökar i motsvarande grad och är neutrala för det finansiella sparandet.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Likasa innebär kapacitetsbegränsningar i kommuner och regioner att utbetalda statsbidrag inte bedöms ha använts fullt ut, vilket bidrog till att det finansiella sparandet i offentlig sektor blev högre än beräknat.

Principer för uppföljning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Målnivån för det finansiella sparandet (överskottsmalet) anger att sparandet i den offentliga sektorn i genomsnitt ska motsvara en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. Det strukturella sparandet innevarande och nästkommande år används för att bedöma måluppfyllelsen i förhållande till överskottsmalet i ett framåtblickande perspektiv. För att i efterhand utvärdera om överskottsmalet uppnåtts, och för att upptäcka systematiska avvikelser, används ett bakåtblickande åttaårigt genomsnitt av det faktiska finansiella sparandet. Det bakåtblickande genomsnittet ska dock inte styra finanspolitiken på kort sikt.

Avstämning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande t.o.m. 2022

För att mildra lågkonjunkturen och för att begränsa smittspridningen av sjukdomen covid-19 bedrev regeringen 2022 en expansiv finanspolitik. Regeringen bedömde i 2022 års budgetproposition att det förelåg en avvikelse från överskottsmalet, men att denna avvikelse var motiverad av stabiliseringspolitiska skäl med anledning av de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19. Bedömningen av avvikelsen

baseras på det strukturella sparandet, dvs. ett mått på offentliga sektorns finansiella sparande där den konjunkturella effekten räknats bort. Det strukturella sparandet har sedan dess reviderats upp, men både det strukturella sparandet 2022 och det bakåtblickande genomsnittet av det finansiella sparandet för 2015–2022 bedöms ligga strax under målnivån 2022 (se tabell 1.3). Ramverket anger dock uttryckligen att det kan vara motiverat att bedriva en aktiv finanspolitik som försvagar sparandet av stabiliseringspolitiska skäl. Det betyder att även om finanspolitiken leder till en avvikelser från överskotts målet kan politiken vara förenlig med det finanspolitiska ramverket.

Tabell 1.3 Finansiellt sparande i offentlig sektor samt indikatorer för avstämning mot målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Procent av BNP om annat ej anges

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Finansiellt sparande	0,0	1,0	1,4	0,8	0,6	-2,8	0,0	0,7
Varav staten	0,1	1,4	1,6	1,3	1,3	-2,8	-0,7	0,0
Varav ålderspensions-systemet	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	-0,2	0,1	0,3
Varav kommunala sektorn	-0,4	-0,6	-0,2	-0,7	-0,9	0,2	0,6	0,4
Bakåtblickande åttaårsnitt	-0,4	-0,6	-0,3	-0,2	0,0	-0,3	-0,1	0,2
Strukturellt sparande¹	-0,7	0,1	0,2	-0,1	0,1	-0,9	-0,1	0,0
BNP-gap ²	0,9	0,7	1,3	1,2	1,2	-3,0	0,3	1,3

¹ Procent av potentiell BNP. Strukturellt sparande är justerat för BNP-gap, arbetslöshetsgap, skattebasernas sammansättning och för engångseffekter, se tabell 9.2 i 2023 års ekonomiska vårproposition. Till följd av den mycket höga inflationen har regeringen även valt att justera priset vid beräkningen av BNP-gap. Engångseffekter för 2015 rör återbetalningen av försäkringspremier från AFA Försäkring. Engångseffekter 2015–2016 beror på periodiseringar av Sveriges avgift till Europeiska unionen. År 2015 inkluderar även en engångsvis skattebetalning från en internationell koncern.

² Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

1.2 Utgiftstaket för 2022

Tabell 1.4 Utgiftstaket

Miljarder kronor	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	1 093	1 103	1 123	1 167	1 210	1 332	1 392	1 471	1 430	1 502
Tekniska justeringar	2	4	2	7	12	5	10	10	6	2
Reella justeringar ¹	0	0	33	41	52	0	-51	262	259	130
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 095	1 107	1 158	1 215	1 274	1 337	1 351	1 743	1 695	1 634
Takbegränsade utgifter	1 067	1 096	1 135	1 184	1 229	1 282	1 308	1 501	1 551	1 559
Budgeteringsmarginal	28	11	23	31	45	55	43	242	144	75
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	2,6	1,0	2,0	2,6	3,6	4,3	3,3	16,1	9,3	4,8

Anm.: För 1997–2007 se Årsredovisningen för staten 2009 och för 2008–2012 Årsredovisningen för staten 2017. Utgiftstakets nivå för 2015, 2016 och 2017 höjdes med 33, 41 respektive 52 miljarder kronor efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2015. Nivån sänktes för 2019 och 2020 med 51 respektive 88 miljarder kronor i riksdagens beslut om statens budget för 2019. Nivån höjdes för 2021 med 9 miljarder kronor efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2019. Nivån höjdes för 2020 med 350 miljarder kronor efter förslag i Vårändringsbudget för 2020. Nivån höjdes för 2021 med 250 miljarder kronor och för 2022 med 130 miljarder kronor efter förslag i budgetpropositionen för 2021. Dessa ändringar av nivån är inte tekniska justeringar utan finanspolitiskt motiverade ändringar. Finanspolitiskt motiverade ändringar av utgiftstakets nivå medför en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna.

Den statliga budgetprocessen kännetecknas av ett medelfristigt uppifrån- och nedperspektiv. Utgiftstaket är den övergripande restriktionen som i termer av totala utgifter begränsar budgetprocessen från det att utgiftstaket fastställs till dess att budgetåret är slut. Därmed understryks behovet av prioriteringar mellan olika utgifter. Det medelfristiga perspektivet skapar dessutom förutsättningar för att undvika att tillfälligt höga inkomster, t.ex. på grund av en god konjunktur, används för att finansiera permanent högre utgifter. I och med detta begränsas också möjligheterna

att bedriva en destabiliserande (procyklisk) finanspolitik på budgetens utgiftssida. Utgiftstaket infördes 1997 och fastställda utgiftstak har aldrig överskridits (se tabell 1.4 för slutligt fastställda utgiftstak samt budgeteringsmarginaler sedan 2013). Utgiftstaket är ett viktigt budgetpolitiskt åtagande som främjar budgetdisciplinen och stärker trovärdigheten i den ekonomiska politiken. Utgiftstaket kan användas som ett verktyg för att uppnå överskotts målet och långsiktigt hållbara offentliga finanser.

Utgångspunkten är att de nivåer på utgiftstaket som riksdagen har beslutat om inte ska ändras till följd av andra orsaker än s.k. tekniska justeringar (se vidare i avsnitt om tekniska justeringar nedan) eller till följd av en ändrad inriktning på finanspolitiken efter att en ny regering tillträtt. Det finns dock inte några formella hinder för riksdagen att besluta om att ändra en tidigare fastställd nivå på utgiftstaket. Nivån kan exempelvis ändras om finanspolitiken behöver anpassas till betydande nya yttre förutsättningar, men detta bör endast ske i väldigt speciella undantagssituationer. I budgetpropositionen för 2021 föreslog regeringen en höjning av utgiftstakets nivå för 2022 med 130 miljarder kronor med anledning av det behov av åtgärder som spridningen av covid-19 förde med sig.

De takbegränsade utgifterna är summan av utgifterna under utgiftsområdena 1–25 och 27 samt utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De utgörs av faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att även myndigheternas utnyttjande av anslags sparande och anslagskredit ingår. De takbegränsade utgifterna omfattar därmed större delen av utgifterna i staten och ålderspensionssystemet. Utrymmet mellan utgiftstaket och de faktiska beräknade takbegränsade utgifterna kallas budgeteringsmarginalen.

Utfallet för de takbegränsade utgifterna

Enligt utfallet för statens budget 2022 uppgick de takbegränsade utgifterna till 1 559 miljarder kronor. Därmed underskreds det slutligt fastställda utgiftstaket med en marginal på 75 miljarder kronor (se tabell 1.5).

Tabell 1.5 Takbegränsade utgifter 2022

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Ändrings- budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - totalt anvisat 2022	Utfall 2021
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	1 184 352	76 714	1 210 805	26 453	-50 261	1 216 046
Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten	346 152		347 902	1 750	1 750	334 564
Takbegränsade utgifter	1 530 504	76 714	1 558 707	28 202	-48 512	1 550 609
Marginal till utgiftstaket	103 496		75 293			144 391
Utgiftstak	1 634 000		1 634 000			1 695 000

De takbegränsade utgifterna blev 28 miljarder kronor högre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2022. Det är i första hand utgifterna på vissa utgiftsområden som blivit högre till följd av de åtgärder regeringen vidtagit med anledning av covid-19, insatser för att stötta Ukraina med anledning av Rysslands fullskaliga invasion samt stöd för att mildra effekterna av de höga elpriserna. Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget uppgick till 348 miljarder kronor, vilket var ca 2 miljarder kronor högre än enligt beräkningen i budgetpropositionen för 2022. I avsnitt 2 redovisas skillnader mellan utfall och budgeterade belopp för olika utgiftsområden och vissa anslag.

Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå

Utgiftstakets ursprungliga nivå för 2022 fastställdes av riksdagen i december 2019 till 1 502 miljarder kronor. Därefter har utgiftstakets nivå justerats av tekniska och finanspolitiska skäl.

Tabell 1.6 Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå

Miljarder kronor

	2022
Ursprungligt fastställt nivå på utgiftstaket i budgetpropositionen för 2020	1 502
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2021	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: sänkt skatt för personer över 65 år	2,23
Reglering kommunalekonomisk utjämning: ökade möjligheter till avsättningar till periodiseringsfond	-0,17
Reglering kommunalekonomisk utjämning: justering förmånsvärden för personbilar	-0,32
Finanspolitiskt motiverad ändring i budgetpropositionen för 2021	
Åtgärder med anledning av covid-19	130
Ny nivå i budgetpropositionen för 2021	1 634
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2022	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: skattelättnad för cykelförmån	0,04
Ny nivå i budgetpropositionen för 2022	1 634
Slutligt utgiftstak	1 634

Anm.: Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och avrundas enligt praxis till hela miljarder kronor.

Tekniska justeringar syftar till att utgiftstaket ska utgöra en lika stram begränsning för de offentliga utgifterna efter justeringen som före de förändringar som motiverar justeringen. För att motivera en teknisk justering av utgiftstaket ska den förändring som ger upphov till justeringen inte ha samma nettoeffekt på den konsoliderade offentliga sektorns utgifter eller det offentliga finansiella sparandet, som på de takbegränsade utgifterna. Sedan utgiftstaket infördes 1997 har nivåerna justerats regelbundet. Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och enligt praxis avrundas de årsvisa justeringarna till hela miljarder kronor.

Sammantaget har utgiftstakets nivå för 2022 höjts med 2 miljarder kronor till följd av tekniska justeringar (se tabell 1.6). Flera av dessa tekniska justeringar hänförs till budgetförändringar som motiverat justeringar av statsbidragen till kommuner och landsting. Framför allt har en höjning av det särskilda grundavdraget för personer över 65 år, benämnt sänkt skatt för personer över 65 år i tabell 1.6, lett till att kommunernas och landstingens skatteintäkter försämrats, vilket motiverat en höjning av statsbidraget till kommunsektorn i motsvarande mån. Detta har medfört en teknisk justering av utgiftstaket.

Utöver de tekniska justeringarna har utgiftstakets nivå för 2022 även ändrats av finanspolitiskt motiverade skäl. Ändringen motiverades av hanteringen av de ekonomiska konsekvenserna till följd av spridningen av covid-19. Förslaget lämnades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 bet. 2020/21:FiU1, rskr. 2020/21:63). Finanspolitiskt motiverade ändringar av utgiftstakets nivå medför, till skillnad från tekniska justeringar, en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna. De finanspolitiskt motiverade ändringarna innebar sammantaget en höjning av utgiftstakets nivå för 2022 med 130 miljarder kronor.

Budgeringsmarginalens användning sedan utgiftstakets nivå för 2022 fastställdes

Utgiftstaket är en restriktion för hur mycket de statliga utgifterna som högst får uppgå till. Utgiftstakets nivå bör dock inte betraktas som ett mål för den faktiska utgiftsnivån eftersom denna behöver anpassas till bl.a. den makroekonomiska utvecklingen. I tabell 1.7 redovisas förändringen av budgeteringsmarginalen för 2022 från det att riksdagen fastställde nivån på utgiftstaket för 2022 i november 2019. Förändringen är uppdelad på ett antal kategorier baserat på motsvarande redovisning för 2022 i de budgetpropositioner och ekonomiska vårpropositioner som regeringen lämnat till riksdagen sedan nivån på utgiftstaket för 2022 fastställdes. Uppdelningen på de olika kategorierna i baseras på egna beräkningar.

Tabell 1.7 Förändring av budgeteringsmarginalen från fastställandet av utgiftstaket för 2022 till utfallet för 2022

Miljarder kronor

	2022
Budgeringsmarginal när utgiftstakets nivå fastställdes ¹	93,4
Reformer	-197,9
Reviderad pris- och löneomräkning	2,9
Övriga makroekonomiska förändringar	3,3
Volymförändringar	4,2
Övrigt ²	39,4
Finanspolitiskt motiverad ändring av utgiftstakets nivå	130,0
Total förändring av budgeteringsmarginalen	-18,1
Budgeringsmarginal i utfallet för 2022	75,3

Anm.: Negativt förändringstal innebär ianspråktagande av budgeteringsmarginalen, dvs. högre utgifter.

¹ Bet. 2019/20:FIU1, rskr. 2019/20:69.

² Inklusiv förändring av anslagsbehållningar.

Källa: Egna beräkningar.

När riksdagen ursprungligen fastställde utgiftstakets nivå för 2022 uppgick budgeteringsmarginalen till 93,4 miljarder kronor. I utfallet för 2022 uppgick marginalen till 75,3 miljarder kronor. Det betyder att budgeteringsmarginalen har blivit 18,5 miljarder kronor mindre sedan utgiftstaket för 2022 fastställdes. Det inkluderar den finanspolitiskt motiverade ändringen av utgiftstakets nivå.

Sammantaget har regeringen föreslagit och riksdagen beslutat om nya reformer för 197,9 miljarder kronor sedan utgiftstaket ursprungligen fastställdes. Budgeteringsmarginalen har blivit motsvarande mindre. Beloppet avser reformer på budgetens utgiftssida och är en nettoeffekt, där beslut om finansiering genom minskade utgifter ingår. Dessa består delvis av ändringar i statens budget under 2022 som en följd av pandemin. Här redovisas budgeteffekterna i enlighet med redovisningen i Budgetpropositionen för 2023. Budgeteffekten av en åtgärd bedöms i samband med att förslaget lämnas till riksdagen. I normalfallet gäller den ursprungligen redovisade budgeteffekten när utgifternas utveckling beskrivs i efterföljande propositioner. För några av de åtgärder för 2020–2022 som riksdagen fattat beslut om med anledning av pandemin har bedömningen av åtgärdernas faktiska utfall reviderats kraftigt. De aktuella åtgärderna är stöd vid korttidsarbete, omställningsstöd, stöd till enskilda näringsidkare, ökade resurser till hälso- och sjukvården för testning och merkostnader, tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag, stöd till handelsbolag och evenemangsstöd. I dessa synnerligen speciella fall, som har sin grund i de ekonomiska konsekvenserna av pandemin, är det motiverat att redovisa budgeteffekten av en åtgärd i enlighet med den nya bedömningen i de fall budgeteffekten av reformerna har bedömts vara mycket stor och skillnaden mot det faktiska utfallet blivit betydande.

Detta trots att regeringen inte har lämnat något nytt förslag till riksdagen. Se vidare Budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1, avsnitt 6.4).

Reviderade bedömningar av de makroekonomiska förutsättningarna har sammantaget medfört att budgeteringsmarginalen blivit ca 3,3 miljarder kronor större. En förklaring är att bedömningen av antalet personer som uppbar A-kassa 2022 successivt har reviderats ner. Utfallet 2022 var ca 67 000 personer, mätt som helårsekvivalenter, vilket är 14 procent lägre än beräkningen för 2022 i Budgetpropositionen för 2020. Nedrevidering har skett trots att arbetslösheten för 2022 under samma period reviderats upp. Orsaken är att sammansättningen av ersättningstagare inom arbetsmarknadsområdet har förändrats så att en lägre andel är berättigade till A-kassa. Ytterligare en förklaring är att budgeterade volymer i olika arbetsmarknadspolitiska program och insatser under perioden inte realiserats. Skillnaden mellan budgeterad volym och utfall redovisas här som en effekt av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Sammantaget har detta bidragit till att utgifterna inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev ca 8 miljarder kronor lägre än bedömningen som låg till grund för utgiftsberäkningen när utgiftstaket för 2022 fastställdes i statens budget för 2020. Samtidigt motverkas de lägre utgifterna inom arbetsmarknadsområdet delvis av att utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten blivit högre. Det beror på att bedömningen av inkomstindex för 2022 successivt har reviderats upp sedan bedömningen i Budgetpropositionen för 2020 som låg till grund för utgiftsberäkningen när utgiftstaket fastställdes.

Reviderade bedömningar av volymerna i de olika statliga transfereringssystemen har medfört att budgeteringsmarginalen blivit ca 4,2 miljarder kronor större. Begreppet volym innefattar utgiftsförändringar till följd av bl.a. antal personer i transfereringssystemen, längden på den tid som en person finns i ett system samt förändringar av nivån på styckkostnader i transfereringssystemen som inte direkt kan kopplas till den makroekonomiska utvecklingen. Utgifterna inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn blev sammantaget ca 5 miljarder kronor lägre 2022 till följd av volymrelaterade utgiftsförändringar än vad som bedömdes för 2022 i Budgetpropositionen för 2020. Det förklaras bl.a. av att antalet ersatta föräldrapenningdagar 2022 uppgick till ca 48,6 miljoner, vilket är ca 15 procent mindre än vad som bedömdes i Budgetpropositionen för 2020. Vidare blev utgifterna inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering sammantaget ca 3 miljarder kronor lägre 2022 än vad som ursprungligen bedömdes för 2022. Det beror på att genomsnittligt antal nyanlända som kommunerna får schablonersättning för uppgick till 26 400, vilket är 41 procent färre än vad beräkningen i Budgetpropositionen för 2020 baserades på. Samtidigt har utgifterna inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blivit högre för 2022 än vad som bedömdes i Budgetpropositionen för 2020 till följd av volymrelaterade utgiftsförändringar. Det beror bl.a. på att antalet ersatta dagar i systemet för sjuk- och rehabiliteringspenning uppgick till 52,6 miljoner vilket var 10 procent fler än den ursprungliga bedömningen. För antalet personer inom sjuk- och aktivitetsersättningen var motsvarande skillnad 9 procent fler.

Utgiftsförändringar till följd av övriga faktorer kan följa av nya prognosmetoder, justeringar till följd av ny information, korrigeringar av tidigare gjorda fel samt regeländringar utom regeringens direkta kontroll, t.ex. ändringar i EU:s regelverk. Sammantaget har förändringar till följd av övriga faktorer medfört att budgeteringsmarginalen blivit 39,4 miljarder kronor större. Utfallet för 2022 har på flera områden blivit lägre, till följd av övriga faktorer, än ursprungligt anvisade medel för 2022. Orsakerna till att medel inte utnyttjats som planerat beskrivs i avsnitt 2 och 3. De utgiftsområden som uppvisar störst skillnad mellan anvisade medel och faktiskt utnyttjade medel, till följd av övriga faktorer, är 4 Rättsväsendet, 7 Internationellt

bistånd, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 16 Utbildning och universitetsforskning,
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik,
19 Regional utveckling, 20 Allmän miljö- och naturvård 22 Kommunikationer,
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv.

2 Utfallet för statens budget

I avsnitt 2 och 3 redovisas utfallet för statens budget och övriga finansiella befogenheter som regeringen har fått från riksdagen.

Redovisningen av budgeten avser inkomster, utgifter och saldot i statens budget. Redovisningen av skatteinkomster består både av skatteinkomster och skatteintäkter. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna avser den skatt som löpande har betalats in under året, intäkterna avser de skatter som ska hänföras till året, oavsett när i tiden de betalas. Redovisningen av utgifter görs dels i sammandrag, dels per utgiftsområde.

Dessutom ingår en redovisning av Riksgäldskontorets nettoutlåning, kassamässig korrigerings samt förändringen av anslagsbehållningar. I avsnittet redovisas även saldot i statens budget, vilket är detsamma som statens lånebehov uttryckt med omvänt tecken. Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna medel.

Med statens budget menas den ursprungliga av riksdagen beslutade budgeten för 2022 (bet. 2021/22:FiU10). Med totalt anvisade medel menas däremot summan av både statens ursprungliga budget och de beslut om ändringar i budgeten som riksdagen har fattat under året. Riksdagen beslutade om ändringar i budgeten i enlighet med vad som framgår av tabell 2.5 Ändringar i statens budget 2022.

En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget och bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget. I bilaga 3 specificeras samtliga ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget.

2.1 Saldot i statens budget 2022

Saldot i statens budget blev 164 miljarder kronor 2022 (tabell 2.1) och statens lånebehov minskade därmed med motsvarande belopp. I budgeten beräknades saldot till 53 miljarder kronor. Saldot blev därmed 111 miljarder kronor högre än beräknat. Inkomsterna blev 97 miljarder kronor högre och utgifterna blev 14 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i statens budget. Utfallet för statens budget 2022 påverkades i hög grad av bidrag till olika insatser för att stötta Ukraina med anledning av Rysslands fullskaliga invasion. Dessutom påverkades utgifterna av åtgärder för att mildra de negativa effekterna med anledning av spridningen av covid-19. Att utgifterna blev lägre än beräknat beror på att inlåningen från Affärsverket svenska kraftnät ökade med 58 miljarder kronor, då inbetalningarna från kapacitetsavgifter ökade kraftigt. Denna post ingick inte i beräkningen av utgifterna i statens budget.

Tabell 2.1 Utfallet för statens budget 2022

Miljoner kronor

	Statens budget	Ändringsbudget	Utfall 2022	Utfall - statens budget
Totala inkomster	1 189 513		1 286 133	96 619
Statens skatteinkomster	1 220 316		1 308 121	87 806
Övriga inkomster	-30 803		-21 989	8 814
Totala utgifter m.m.	1 136 720	87 214	1 122 503	-14 217
Utgiftsområden exkl. statsskuldräntor m.m.	1 190 965	76 714	1 210 805	19 840

	Statens budget	Ändrings-budget	Utfall 2022	Utfall - statens budget
Statsskuld räntor m.m.	12 155	10 500	27 155	15 000
Förändring av anslagsbehållningar	-6 681			6 681
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-60 090		-110 926	-50 835
Kassamässig korrigerings	371		-4 532	-4 903
Budgetsaldo	52 793		163 630	110 836

Statens skatteinkomster blev 88 miljarder kronor högre än beräknat

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 1 190 miljarder kronor. Utfallet blev 1 286 miljarder kronor, vilket är 97 miljarder kronor högre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev knappt 88 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster blev 9 miljarder kronor högre än beräknat. De högre skatteinkomsterna beror främst på högre intäkter från mervärdesskatt till följd av de kraftiga prisökningarna på hushållens konsumtion. Det beror också på högre intäkter från arbetsgivaravgifter, då lönesumman ökade mer än vad som antogs i beräkningarna till statens budget för 2022. Periodiseringarna, dvs. skillnaden mellan statens skatteintäkter och statens skatteinkomster, har påverkat inkomsterna i statens budget positivt med 35 miljarder kronor, vilket är drygt 29 miljarder kronor högre än beräknat. Övriga inkomster blev knappt 9 miljarder kronor högre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2022. Det beror främst på att inkomsterna av statens aktier, dvs. utdelningarna från statligt ägda bolag, blev 22 miljarder kronor högre än beräknat. Däremot blev bidragen från EU drygt 12 miljarder kronor lägre än beräknat.

I tabell 2.2 redovisas de utgifter som har mer än 1 miljard kronor i skillnad mellan statens budget och utfallet.

Tabell 2.2 Utgifter som skiljer sig mer än en miljard mot statens budget 2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings-budget	Utfall	Utfall - statens budget
4 Rättsväsendet	62 919	130	61 496	-1 423
5 Internationell samverkan	2 235	1 206	3 381	1 146
6 Försvar och samhällets krisberedskap	76 571	4 481	83 541	6 970
7 Internationellt bistånd	51 940	-4 852	46 196	-5 744
8 Migration	8 541	10 300	11 730	3 188
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	113 309	8 106	118 165	4 856
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	97 428	19 107	114 340	16 912
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	42 161	4 190	46 341	4 179
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	99 847	2 423	101 067	1 220
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	93 221	51	78 376	-14 845
15 Studiestöd	27 801	100	25 479	-2 323
16 Utbildning och universitetsforskning	95 384	89	92 965	-2 419
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	18 500	1 709	19 733	1 234
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 769	4 295	7 713	1 944
19 Regional utveckling	4 742	0	3 357	-1 385
21 Energi	3 255	9 063	11 862	8 608
22 Kommunikationer	76 965	1 479	72 878	-4 087

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Utfall	Utfall - statens budget
24 Näringsliv	9 255	7 085	10 274	1 019
26 Statsskuldsräntor m.m.	12 155	10 500	27 155	15 000
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-60 090		-110 926	-50 835
Kassamässig korrigering	371		-4 532	-4 903
Övriga utgifter	294 441	7 754	301 912	7 471
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 136 720	87 214	1 122 503	-14 217

Utgifterna blev 14 miljarder kronor lägre än budgeterat

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 123 miljarder kronor. Det är 14 miljarder kronor (1,3 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 101 miljarder kronor (8,3 procent) lägre än totalt anvisat. Inom 12 av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 1 miljard kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För 7 av utgiftsområdena blev utfallet mer än 1 miljard kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Riksgäldskontorets nettoutlåning, som redovisas på utgiftssidan i statens budget, blev 51 miljarder kronor lägre än beräknat i den ursprungliga budgeten.

Utfallet för statens budget 2022 jämfört med 2021

I tabell 2.3 redovisas utfallet för statens budget för 2022 och 2021. Utfallet för statens budget visar för 2022 ett överskott på 164 miljarder kronor, vilket kan jämföras med ett överskott på 78 miljarder kronor för 2021. Överskottet i statens budget var därmed 86 miljarder kronor högre 2022 jämfört med 2021.

Tabell 2.3 Utfallet för statens budget 2022–2021

Miljoner kronor

	Utfall 2022	Utfall 2021	Skillnad mot 2021
Totala inkomster	1 286 133	1 191 286	94 846
Statens skatteinkomster	1 308 121	1 235 074	73 048
Övriga inkomster	-21 989	-43 788	21 799
Totala utgifter m.m.	1 122 503	1 113 436	9 066
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	1 210 805	1 216 046	-5 240
Statsskuldsräntor m.m.	27 155	-1 298	28 453
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-110 926	-96 965	-13 961
Kassamässig korrigering	-4 532	-4 346	-186
Budgetsaldo	163 630	77 850	85 780

Statens inkomster ökade med 95 miljarder kronor

Statens skatteinkomster ökade med 73 miljarder kronor och övriga inkomster med 22 miljarder kronor.

Ökningen förklaras främst av högre intäkter från mervärdesskatt och är främst en effekt av de kraftiga prisökningarna på hushållens konsumtion under 2022 samtidigt som även konsumtionsvolymen ökade något. Intäkterna från arbetsgivaravgifter ökade med 39 miljarder kronor, vilket beror på att lönesumman beräknas ha ökat med 6,4 procent jämfört med 2021. En stor del av ökningen förklaras även av periodiseringseffekter som påverkat skillnaden mellan åren positivt med 20 miljarder kronor.

Ökningen av övriga inkomster beror främst på högre utdelningar av statens aktier som ökade med 29 miljarder kronor. Det beror framför allt på utdelningen från Vattenfall AB som uppgick till 23 miljarder kronor. Den högre utdelningen förklaras av två engångseffekter, kompensation för nedläggning av tysk kärnkraft och försäljning av elnätsbolaget Stromnetz till staden Berlin.

Utgifterna ökade med knappt 1 procent

Utgifterna i statens budget ökade med 9 miljarder kronor (0,8 procent) mellan 2021 och 2022. Att utgifterna ökade så lite beror till stor del på att Affärsverket svenska kraftnäts inlåning ökade med 41 miljarder kronor då inbetalningarna från kapacitetsavgifter ökade kraftigt. Riksgäldskontorets nettoutlåning minskar när inlåningen ökar, vilket minskar utgifterna i statens budget.

Tabell 2.4 visar de utgiftsområden, inklusive posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigerering, som hade störst förändringar av utfallet mellan 2021 och 2022.

Tabell 2.4 Utgifter för statens budget 2022–2021

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Skillnad mot 2021
4 Rättsväsendet	61 496	57 168	4 329
6 Försvar och samhällets krisberedskap	83 541	70 518	13 023
8 Migration	11 730	8 224	3 505
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	118 165	137 967	-19 803
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	46 341	38 016	8 325
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	78 376	91 947	-13 571
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	19 733	22 683	-2 950
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 713	5 188	2 525
20 Allmän miljö- och naturvård	21 511	16 725	4 787
21 Energi	11 862	3 395	8 468
24 Näringsliv	10 274	30 407	-20 133
25 Allmänna bidrag till kommuner	157 022	153 235	3 787
26 Statsskuld räntor m.m.	27 155	-1 298	28 453
27 Avgiften till Europeiska unionen	48 240	52 262	-4 022
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-110 926	-96 965	-13 961
Övriga utgifter	530 269	523 966	6 304
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 122 503	1 113 436	9 066

2.2 Ändringar i statens budget 2022

Riksdagen har fattat beslut om ändringar i statens budget vid flera tillfällen under 2022. Till stor del innehåller ändringsbudgeterna bidrag till olika insatser för att stötta Ukraina med anledning av Rysslands invasion. Under första delen av året innehöll ändringsbudgeterna även åtgärder för att mildra de negativa effekterna med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19.

Beslut om ändringar i statens budget 2022

Tabell 2.5 visar regeringens propositioner och riksdagsbeteckningarna för samtliga beslut som fattats om statens budget under 2022. Efter tabellen kommenteras de största förändringarna i ändringsbudgeterna.

Totalt har riksdagen anvisat ytterligare 87 214 miljoner kronor i ändringsbudget under 2022. Vidare har inkomsterna beräknats minska med 15 986 miljoner kronor i ändringsbudget. Riksdagen har även bemyndigat regeringen att ingå ytterligare ekonomiska åtaganden med 37 190 miljoner kronor som medför behov av framtida anslag efter 2022. Dessutom har riksdagen beslutat om ökade kreditgarantiramar med 250 000 miljoner kronor och 181,7 miljoner euro. Riksdagen har också bemyndigat regeringen att skänka försvarsmateriel till Ukraina till ett värde av högst 3 008 miljoner kronor vilket minskar statens tillgångar med samma belopp.

Tabell 2.5 Ändringar i Statens budget 2022

Miljoner kronor

Riksdagsbeslut	Proposition/betänkande	Beteckning	Utgifter	Inkomster	Beställnings- bemyndiganden	Kredit- garantiramar	Övrigt
2022-02-02	Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142	18 405				
2022-02-02	Extra ändringsbudget för 2022 – Fler åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset	Prop. 2021/22:89, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142		-11 250			
2022-02-02	Ökade medel till kultursektorn	Bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:169	820				
2022-02-24	Extra ändringsbudget för 2022 – Slopade karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:169–173	10 291				
2022-02-28	Ändringar i statens budget för 2022 – Ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina	Bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174–175	914				
2022-03-17	Extra ändringsbudget för 2022 – Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken för lån till Ukraina	Prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190				EUR 44,7	
2022-03-24	Ändringar i statens budget för 2022 – Stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel	Bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204	205				
2022-04-07	Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:226–228	2 919		21 900		
2022-04-27	Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser	Prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248–250		-3 900			
2022-06-21	Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FiU48, rskr. 2021/22:436–439	2 370	94			

Riksdagsbeslut	Proposition/betänkande	Beteckning	Utgifter	Inkomster	Beställnings- bemyndiganden	Kredit- garantiramar	Övrigt
2022-06-21	Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder i samband med rekapitalisering av SAS AB	Prop. 2021/22:258, bet.2021/22:FiU48, rskr. 2021/22:436–439	1 500				
2022-06-21	Investeringsstöd och energieffektivisering av flerbostadshus m.m.	Bet. 2021/22:FiU48, rskr. 2021/22:436	4 291				
2022-06-22	Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:459–470	32 018	-440	13 278		
2022-06-22	Ökade medel till anskaffning av materiel och anläggningar	Bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:459	1 000				
2022-06-22	Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk	Prop. 2021/22:270, bet. 2021/22:FiU50, rskr. 2021/22:471		-490			
2022-09-05	Ändringar i statens budget för 2022 – Statliga kreditgarantier för lån till elproducenter	Bet. 2021/22:FiU51, rskr. 2021/22:472				250 000	
2022-11-17	Ändringar i statens budget för 2022 – Försvarsmateriel till Ukraina	Bet. 2022/23:FiU27, rskr. 2022/23:14					3 008
2022-12-14	Höständringsbudget för 2022	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FiU11, rskr. 2022/23:52-59	12 482		2 013	EUR 137	70
Summa			87 214	-15 986	37 190		

Åtgärder med anledning av coronaviruset

Den 2 februari anvisade riksdagen ytterligare 6 153 miljoner kronor inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg framför allt till riktade statsbidrag för testning och smittspårning med anledning av spridningen av covid-19. Inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning anvisade riksdagen ytterligare 8 775 miljoner kronor för främst ersättning för karensavdrag och höga sjuklönekostnader. Inom utgiftsområde 24 Näringsliv anvisades ytterligare 2 850 miljoner kronor, varav 2 000 miljoner kronor för omställningsstöd och 600 miljoner kronor för stöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag samt 250 miljoner kronor till evenemangsstöd.

Utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med att betala skatt och mervärdesskatt

Den 2 februari beslutade riksdagen även bl.a. om förändringar av regelverket om s.k. tillfälliga anstånd med inbetalning av dels avdragen preliminär skatt, dels mervärdesskatt. Förslaget om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt beräknades minska redovisningen mot inkomsttitel 1931 *Anstånd* med 10 800 miljoner kronor.

Ytterligare medel till kultursektorn med anledning av skärpta restriktioner

Den 2 februari beslutade riksdagen dessutom, enligt ett förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att anvisa ytterligare 820 miljoner kronor inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för att mildra de ekonomiska konsekvenserna och möjliggöra verksamhet pga. skärpta restriktioner med anledning av spridningen av covid-19.

Kompensation för höga elpriser och förstärkt evenemangsstöd

Den 24 februari anvisade riksdagen ytterligare 7 500 miljoner kronor inom anslaget 1:12 *Kompensation för höga elpriser* inom utgiftsområde 21 Energi. Inom utgiftsområde 24 Näringsliv anvisades ytterligare 1 750 miljoner kronor inom anslaget 1:27 *Evenemangsstöd*.

Ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina

Den 28 februari beslutade riksdagen, enligt förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att anvisa anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan ytterligare 500 miljoner kronor för ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Dessutom anvisades anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ytterligare 414 miljoner kronor för att återanskaffa materiel i form av pansarskott, hjälmar och skyddsvästar samt dygnsportioner av hållbara livsmedel som skänkts till Ukraina.

Garanti till IBRD för lån till Ukraina

Den 17 mars godkände riksdagen garantiavtalet med Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) och bemyndigade regeringen att under 2022 ställa ut en statlig garanti till banken som uppgår till högst 44,7 miljoner euro plus ränta för bankens kompletterande lån till Ukraina.

Pansarskott och minröjningsmateriel till Ukraina

Den 24 mars beslutade riksdagen, enligt förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att bemyndiga regeringen att skänka försvarsmateriel till Ukraina. Det handlade om upp till 5 000 pansarskott och fältarbetsmateriel inom området minröjning, som skulle kunna avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 205 miljoner kronor. Därför anvisade riksdagen anslag inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap med ytterligare 205 miljoner kronor för att återanskaffa skänkt materiel.

Medel till rikets militära försvar och kompensation för höga elpriser

Den 7 april anvisade riksdagen ytterligare 1 999 miljoner kronor inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap för att stärka Sveriges försvarsförmåga genom en snabbare upprustning av det militära försvaret. Dessutom höjdes beställningsbemyndigandena inom utgiftsområdet med 21 900 miljoner kronor. Anslaget 1:12 *Kompensation för höga elpriser* inom utgiftsområde 21 Energi anvisades ytterligare 920 miljoner kronor för att kompensera hushåll med hög elförbrukning under mars 2022.

Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel

Den 27 april beslutade riksdagen att tillfälligt sänka energiskatten på bensin och diesel med 1 krona och 5 öre fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 30 september 2022. Därmed beräknades statens inkomster minska med 3 900 miljoner kronor.

Stöd till jordbruket och fiskerinäringen

Den 21 juni anvisade riksdagen ytterligare 1 770 miljoner kronor inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för stöd till jordbrukare och fiskare som har drabbats av höjda priser på insatsvaror. Det ökade stödet påverkar även beräk-

ningen av inkomster som redovisas på inkomsttitel 6111 *Gårdsstöd* där inkomsterna beräknades öka med 94 miljoner kronor.

Rekapitalisering av SAS

Den 21 juni anvisade riksdagen även anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv ytterligare 1 500 miljoner kronor för att regeringen skulle kunna konvertera svenska statens befintliga hybridinstrument och utestående lånefordringar i konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway– Sweden till nya aktier i SAS AB.

Investeringsstöd och energieffektivisering i flerbostadshus

Den 21 juni beslutade riksdagen dessutom, enligt förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att anvisa ytterligare 4 291 miljoner kronor inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för investeringsstöd och energieffektivisering i flerbostadshus m.m.

Vårändringsbudgeten för 2022

Regeringen lämnade propositionen Vårändringsbudget för 2022 till riksdagen den 19 april 2022 (prop. 2021/22:99). Den 15 juni avtog riksdagen finansutskottets förslag till beslut om propositionen. Beslutet om avslag var en följd av att finansutskottet inte tog in ett kompromissförslag om pensioner i utskottets förslag. Regeringen lämnade den 17 juni propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina. I och med riksdagens beslut om propositionen den 22 juni anvisade riksdagen ytterligare totalt 32 018 miljoner kronor, vilket medförde ändringar för 89 anslag inom 23 utgiftsområden. Bland annat anvisade riksdagen följande anslag ytterligare medel:

- Anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration anvisades ytterligare 9 800 miljoner kronor. Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (massflyktsdirektivet) innebär att ett stort antal personer söker och förväntas söka skydd i Sverige.
- Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9* Hälsovård, sjukvård och social omsorg anvisades ytterligare 1 736 miljoner kronor framför allt för att staten ska kunna ersätta regionerna för vaccinationer mot covid-19 om en fjärde dos blir rekommendation för hela befolkningen.
- Anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning anvisades ytterligare 5 800 miljoner kronor eftersom sjuklönekostnaderna blev högre än vad som tidigare hade beräknats.
- Anslaget 1:1 *Garantipension vid ålderdom* inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom anvisades ytterligare 3 684 miljoner kronor då riksdagen beslutade att höja grundnivån för garantipension med 1 000 kronor per månad fr.o.m. den 1 augusti 2022.
- Anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn anvisades ytterligare 1 140 miljoner kronor eftersom utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning blev betydligt högre än vad som tidigare beräknats som en följd av hög smittspridning av bl.a. covid- 19.

- Anslaget 1:8 *Klimatbonus* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård anvisades ytterligare 3 900 miljoner kronor eftersom försäljningen av framför allt elbilar ökade snabbare än förväntat.

I vårändringsbudgeten beslutade också riksdagen om tillfälligt sänkt skatt på diesel inom jord- skogs- och vattenbruk under perioden 1 juli 2022–30 juni 2023, vilket medförde att inkomsterna från energiskatt och koldioxidskatt på oljeprodukter beräknades minska med totalt 440 miljoner kronor.

Riksdagen ökade också regeringens befogenhet att ingå åtaganden för beställningsbemyndiganden med totalt 13 278 miljoner kronor. Av detta belopp höjdes beställningsbemyndigandet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer med 7 400 miljoner kronor. Beställningsbemyndigandet för anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökades med 2 997 miljoner kronor.

Försvarsmateriel till Ukraina

Den 22 juni beslutade riksdagen också, enligt förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att anvisa anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ytterligare 1 000 miljoner kronor för att säkra mer försvarsmateriel som stöd till Ukraina då landet efterfrågar fortsatt stöd med försvarsmateriel i form av vapen och övrig personlig utrustning.

Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord- skogs- och vattenbruksverksamheter

Den 22 juni beslutade riksdagen även om retroaktivt sänkt skatt på diesel som förbrukats i arbetsmaskiner m.m. inom jord- skogs- och vattenbruksverksamheter fr.o.m. den 1 januari 2022. Det beräknades minska statens inkomster från energiskatt och koldioxidskatt på oljeprodukter med totalt 490 miljoner kronor.

Kreditgarantier för lån till elproducenter

Den 5 september beslutade riksdagen, enligt förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att bemyndiga regeringen att ställa ut kreditgarantier om sammanlagt högst 250 000 miljoner kronor för lån till i första hand elproducenter, men vid behov även andra aktörer på elderivatmarknaden.

Försvarsmateriel till Ukraina

Den 17 november beslutade riksdagen, enligt förslag som finansutskottet på eget initiativ lade fram, att bemyndiga regeringen att under 2022 skänka försvarsmateriel i form av luftförsvarssystem, inklusive kvalificerad ammunition, personterrängbilar, personlig utrustning, inklusive vinterutrustning och kroppsskydd, riktmedel, tält och maskeringsnät till Ukraina. Den aktuella försvarsmaterielen behövs för statens verksamhet, men bedöms tillfälligt kunna avvaras som stöd till Ukraina. Värdet av den aktuella försvarsmaterielen uppgår till 3 008 miljoner kronor och minskar statens tillgångar med motsvarande belopp.

Höständringsbudget för 2022

Den 14 december beslutade riksdagen om höständringsbudgeten för 2022. I den budgeten anvisade riksdagen ytterligare 12 482 miljoner kronor vilket påverkade totalt

21 anslag inom 13 utgiftsområden. Bland annat anvisade riksdagen följande anslag ytterligare medel:

- Anslaget 1:1 *Räntor på statskulden* inom utgiftsområdet 26 Statsskuldräntor m.m. anvisades ytterligare 10 500 miljoner kronor. Det beror framför allt på högre kurs- och valutaförluster än tidigare beräknat, bl.a. till följd av en försvagad svensk kronkurs gentemot euron och den amerikanska dollarn. Dessutom beräknades överkurser vid emissioner bli lägre till följd av högre marknadsräntor.
- Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning anvisades ytterligare 4 500 miljoner kronor bl.a. för att utgifterna för sjukpenning förväntades bli högre än tidigare beräknat.
- Anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskades i stället med 4 852 miljoner kronor.

Totalt höjdes sju beställningsbemyndiganden i höständeringsbudgeten. Den största ökningen är på 1 000 miljoner kronor och rör anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* inom utgiftsområdet 16 Utbildning och universitetsforskning.

I höständeringsbudgeten godkände riksdagen även avtalet med Europeiska kommissionen om en garanti för ett makrofinansieellt stöd till Ukraina till följd av Rysslands invasion av landet och bemyndigade regeringen att under 2022 ställa ut en statlig garanti till Europeiska unionen för ett makrofinansieellt stöd till Ukraina som uppgår till högst 137 miljoner euro.

Riksdagen bemyndigade också regeringen att ge Kungliga Dramatiska teatern AB en ny låneram för investeringar med 70 miljoner kronor.

En fullständig förteckning över samtliga ändringsbudgetar per anslag finns i bilaga 3 Specifikation av ändringar som påverkar anslagen i statens budget 2022.

2.3 Poster i statens budget som ska finansieras av Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens

Den 12 februari 2021 beslutades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Återhämtningsfaciliteten inrättades för att stötta medlemsstaterna att hantera effekterna med anledning av spridningen av covid-19. Faciliteten utgör merparten av EU:s återhämtningsinstrument NextGenerationEU, som löper fram till utgången av 2026. Medlemsstater som ansöker om medel från RRF upprättar en nationell återhämtningsplan med en redogörelse för de reformer och offentliga investeringar som medlemsstaten avser söka finansiellt stöd för fram till 2026. Sveriges återhämtningsplan innehåller åtgärder som genomförs under perioden 2020–2026.

Regeringen ansvarar för den svenska återhämtningsplanen, men myndigheterna ansvarar för genomförandet av åtgärderna och har fått i uppdrag av regeringen att säkerställa att kraven i RRF-förordningen uppfylls. Myndigheterna finansierar åtgärderna med anslag i statens budget. Inbetalda medel från EU:s återhämtningsfacilitet kommer att redovisas mot inkomstitel på statens budget. Faciliteten är resultatbaserad och inbetalning sker efter det att åtgärderna genomförts. Sverige ska skicka in en första betalningsansökan hösten 2023 som kommer att omfatta åtgärder som genomförts 2020, 2021 och 2022. I tabellen nedan visas utfallet för de poster i statens budget som kan utgöra underlag för Sveriges ansökan om medel från RRF givet att målen i återhämtningsplanen uppfylls. Utfallet för genomförda åtgärder för

2020 är inte särredovisade i statens budget, därför visar tabellen endast utfallet för de åtgärder som genomförts under 2021 och 2022. År 2022 uppgick utgifterna för åtgärderna till 6 582 miljoner kronor. De ackumulerade utgifterna för 2021 och 2022 uppgår till totalt 15 891 miljoner kronor.

Tabell 2.6 RRF-poster i statens budget 2021 – 2022

Miljoner kronor

UO	Anslag/Anslagspost/Delpost	Anslag/Anslagspost/Delpostnamn	Utgifter 2021	Utgifter 2022	Ackumulerat
9	4:5 ap.5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet/Äldreomsorgslyftet RRF	2 781	-1 262	1 519
16	1:17 ap.2	Statligt stöd till vuxenutbildning / Statligt stöd till vuxenutbildning RRF	374	435	809
16	1:19 ap.3	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning / Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m. RRF	307	346	653
16	2:3 ap.1 dp.2	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	70	80	150
16	2:5 ap.1 dp.2	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	65	69	134
16	2:7 ap.1 dp.2	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	62	75	137
16	2:9 ap.1 dp.2	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	56	67	122
16	2:11 ap.1 dp.2	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	42	50	92
16	2:13 ap.1 dp.2	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	31	38	69
16	2:15 ap.1 dp.2	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	25	25	50
16	2:17 ap.1 dp.2	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	62	64	126
16	2:19 ap.1 dp.2	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	16	20	35
16	2:21 ap.1 dp.2	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	25	33	58
16	2:23 ap.1 dp.2	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	31	36	68
16	2:25 ap.1 dp.2	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	23	23	47
16	2:27 ap.1 dp.2	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	15	16	31
16	2:29 ap.1 dp.2	Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	29	34	64
16	2:31 ap.1 dp.2	Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	23	26	49

UO	Anslag/Anslagspost/Delpost	Anslag/Anslagspost/Delpostnamn	Utgifter 2021	Utgifter 2022	Ackumulerat
16	2:33 ap.1 dp.2	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	9	10	18
16	2:35 ap.1 dp.2	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	1	1	3
16	2:37 ap.1 dp.2	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	4	6	10
16	2:39 ap.1 dp.2	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	19	19	38
16	2:41 ap.1 dp.2	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	13	17	30
16	2:43 ap.1 dp.2	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	16	19	35
16	2:45 ap.1 dp.2	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	14	15	30
16	2:47 ap.1 dp.2	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	13	15	28
16	2:49 ap.1 dp.2	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	14	15	29
16	2:51 ap.1 dp.2	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	15	15	31
16	2:53 ap.1 dp.2	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	4	4	8
16	2:55 ap.1 dp.2	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	0	0	1
16	2:57 ap.1 dp.2	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	2	3	5
16	2:59 ap.1 dp.2	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå / Takbelopp / Takbelopp RRF	12	14	26
16	2:63 ap.1 dp.3	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet / Chalmers Tekniska Högskola AB / Utbildning på grundnivå och avancerad nivå RRF	39	40	79
16	2:63 ap.3 dp.3	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet / Stiftelsen Högskolan i Jönköping / Utbildning på grundnivå och avancerad nivå RRF	20	21	41
18	1:7 ap.4	Energieffektivisering av flerbostadshus / Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus RRF	40	265	305
18	1:8 ap.2	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande / Investeringsstöd för anordnade av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF		1 100	1 100

UO	Anslag/Anslagspost/Delpost	Anslag/Anslagspost/Delpostnamn	Utgifter 2021	Utgifter 2022	Akkumulerat
20	1:14 ap.3	Skydd av värdefull natur / Skydd värdefull natur - till NV - RRF	1 100	850	1 950
20	1:16 ap.2	Klimatinvesteringar / Stöd till klimatinvesteringar - RRF	1 838	2 404	4 242
20	1:19 ap.1	Industriklivet / Industriklivet RRF	230	498	727
20	1:19 ap.2	Industriklivet / Minusutsläpp RRF	36	64	101
22	1:2 ap.2 dp.2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur / Vidmakthållande järnväg / Drift, underhåll och trafikledning på järnväg RRF	377	432	809
22	2:5 ap.6	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation / Stöd för bredbandsutbyggnad RRF	1 400	500	1 900
22	2:7 ap.1	Digital förvaltning / Förvaltningsgemensam digital infrastruktur RRF	55	79	134
Summa			9 309	6 582	15 891

2.4 Inkomster i statens budget 2022

I inkomsterna i statens budget ingår kassamässiga skatteinkomster samt övriga inkomster. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna visar den skatt som betalas in respektive år, medan intäkterna redovisar skatterna det år de avser, dvs. det år den skattepliktiga händelsen äger rum. Statens skatteinkomster för 2022 är ett slutligt utfall, medan skatteintäkterna, som är periodiserade, till stor del är en prognos och blir definitiva först ett och ett halvt år efter budgetårets utgång. Detta gäller främst de årligt fastställda inkomstskatterna för individer och företag. En fullständig redovisning av utfallet på inkomstitlar i statens budget finns i bilaga 1.

Prognosförutsättningar

Utfallet för inkomsterna för ett flertal skatter baseras på löpande debiteringar av skatter som avser flera inkomstår. I analysen av hur inkomsterna har utvecklats jämfört med budgeten beaktas utvecklingen av makroekonomin och förändringar i regelverken. Statens budget för 2022 omfattade skattereformer som sammanlagt bedömdes minska skatteintäkterna med 18,2 miljarder kronor, medan ändringsbudgetar för 2022 innehöll reformer som minskade skatteintäkterna med 5,9 miljarder kronor, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Skattereformer 2022 i statens budget för 2022 och i ändringsbudgetar för 2022

Miljarder kronor	SB 2022	ÄB 2022 ¹	Totalt
Skatteintäkter som påverkats av beslut			
Skatt på arbete	-15,30	-0,06	-15,36
Skatt på kapital	0,55	0,00	0,55
Skatt på konsumtion och insatsvaror	-3,41	-4,83	-8,24
Övriga skatter	-0,07	-0,98	-1,05
Summa skattebeslut	-18,24	-5,87	-24,11

¹ Se bilaga 3 Specifikation av ändringsbudgetar i statens budget.

Skatteintäkterna har minskat till följd av de regeländringar som riksdagen beslutat om inför och under 2022. I huvudsak avser det intäkter från skatt på arbete som bedöms ha minskat med 15 miljarder kronor, vilket bl.a. beror på höjt jobbskatteavdrag för

låg- och medelinkomsttagare, höjt grundavdrag för pensionärer och en förstärkt skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning. Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror bedöms ha minskat med 8 miljarder kronor och beror främst på beslut om sänkt skatten på drivmedel, dels i den ursprungliga budgeten för 2022, dels i ändringsbudget under 2022. Regeländringarna beräknas sammantaget ha minskat skatteintäkterna med 24 miljarder kronor 2022.

Makroekonomiska förutsättningar

Utvecklingen av skatteintäkterna följer i hög grad den underliggande ekonomiska utvecklingen. I tabell 2.8 redovisas några av de makroekonomiska förutsättningar som påverkar skatteintäkterna. I tabellen jämförs dessa med de makroantaganden som låg till grund för statens budget för 2022.

En viktig variabel för prognosen på skatt på arbete är utvecklingen av lönesumman. Lönesumman beräknas ha ökat med 6,4 procent, vilket är 2,0 procentenheter högre än i prognosen i budgetpropositionen för 2022.

Inflationstakten enligt konsumentprisindex (KPI) juni-juni påverkar skatteintäkterna både via grundavdraget och via skiktgränsen för statlig inkomstskatt då denna styrs av detta index plus 2 procentenheter. Om KPI ökar så ökar även skiktgränsen. KPI används även till att indexera skattesatserna för skatt på energi.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade, främst till följd av prisökningarna, med 9,4 procent, vilket är 3,0 procentenheter högre än den prognos som låg till grund för statens budget för 2022. Hushållens konsumtionsutgifter, tillsammans med andra faktorer, påverkar intäkterna från mervärdesskatt.

Utfallet för den nominella BNP-tillväxten 2022 blev 2,9 procentenheter högre än vad som förväntades i statens budget för 2022. Även det förklaras främst av prisökningarna under 2022, justerat för prisökningarna blev dock utfallet 0,9 procentenheter lägre.

Tabell 2.8 Makroekonomiska förutsättningar och antaganden i utfallet för statens budget 2022 jämfört med budgetpropositionen för 2022

Procentuell utveckling om inget annat anges

	2022
BNP, marknadspris ¹	8,4
Differens jämfört med budgeten för 2022	2,9
Arbetade timmar ²	2,4
Differens jämfört med budgeten för 2022	-0,3
Timlön ³	3,9
Differens jämfört med budgeten för 2022	2,3
Utbetald lönesumma, skatteunderlag	6,4
Differens jämfört med budgeten för 2022	2,0
Arbetslöshet ⁴	7,5
Differens jämfört med budgeten för 2022	-0,2
Hushållens konsumtionsutgifter ¹	9,4
Differens jämfört med budgeten för 2022	3,0

	2022
Kommunal medelutdebitering ⁵	32,2
Differens jämfört med budgeten för 2022	-0,1
Statslåneränta ⁵	1,4
Differens jämfört med budgeten för 2022	0,9
KPI juni-juni	8,7
Differens jämfört med budgeten för 2022	7,3
Inkomstbasbelopp ⁶	71,0
Differens jämfört med budgeten för 2022	0,6
Prisbasbelopp ⁶	48,3
Differens jämfört med budgeten för 2022	0,0
Inkomstindex	194,2
Differens jämfört med budgeten för 2022	1,8
Skiktgräns ⁷	540,7
Differens jämfört med budgeten för 2022	0,0

¹ Löpande priser, procentuell förändring.

² Kalenderkorrigerat, anställda.

³ Enligt Nationalräkenskapernas (NR) definition.

⁴ Arbetslöshet 15–74 år.

⁵ Medelvärde under året, procent.

⁶ Statslåneräntan per den 30 november.

⁷ Tusental kronor.

⁸ Avser skiktgräns för statlig inkomstskatt. Tusental kronor.

Bedömningar om utfallet för 2022

För ett antal inkomstitlar under inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, är de redovisade beloppen bedömningar eftersom skatterna redovisas periodiserat och därmed inte är fastställda vid tidpunkten för publiceringen av denna skrivelse. Däremot är det totala beloppet för inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, ett fastställt utfall för 2022 eftersom det avser de belopp som har betalats in till staten under året.

I tabell 2.9 nedan redovisas berörda inkomstitelgrupper och tidpunkt för fastställt utfall. Om inte annat anges avses alla inkomstitlar i inkomstitelgruppen.

Tabell 2.9 Tidpunkter för fastställande av utfall för de inkomstitlar som ännu saknar utfall för 2022

1100	Direkta skatter på arbete	
1110	Inkomstskatter	Jan 2024
1120	Allmän pensionsavgift	Dec 2023
1140	Skattereduktioner	Dec 2023
1200	Indirekta skatter på arbete	
1210	Arbetsgivaravgifter, 1218	Aug 2023
1240	Egenavgifter	Dec 2023
1270	Särskild löneskatt, 1274	Dec 2023
1280	Nedsättningar, 1283–1284	Feb 2024
1300	Skatt på kapital	

1310	Skatt på kapital, hushåll	Dec 2023
1320	Skatt på företagsvinster	Dec 2023
1340	Avkastningsskatt, 1341–1342	Dec 2023
1350	Fastighetsskatt	Dec 2023
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	
1410	Mervärdesskatt, 1411	Sep 2023
1431	Skatt på elektrisk kraft	Mar 2023
1600	Restförda och övriga skatter	
1620	Övriga skatter, hushåll	Apr 2024
1630	Övriga skatter, företag	Apr 2024
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	
1810	Skatter till andra sektorer	Dec 2023
1900	Periodiseringar	
1910	Uppbördsförskjutningar	Apr 2024
1920	Betalningsförskjutningar	Dec 2023

Statens skatteintäkter och skatteinkomster 2022 och 2021

I tabellerna för skatter nedan jämförs utfallen med beräkningarna i statens budget för 2022 och 2021.

Tabell 2.10 Statens skatteintäkter och skatteinkomster

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2022	Prognos/ utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021	
1100	Direkta skatter på arbete	716,0	694,3	18,9	25,2
1200	Indirekta skatter på arbete	673,2	634,7	17,0	22,8
1300	Skatt på kapital	349,0	355,9	32,2	108,9
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	692,9	651,0	23,6	39,9
1500	Skatt på import	9,3	7,3	2,3	0,7
1600	Restförda och övriga skatter	10,9	-5,0	-3,4	-20,6
1700	Avgående poster, skatter till EU	-9,3	-7,3	-2,3	-0,7
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 168,4	-1 110,5	-30,0	-32,9
	Statens skatteintäkter	1 273,5	1 220,4	58,3	143,4
1900	Periodiseringar	34,6	14,6	29,5	-40,7
1000	Statens skatteinkomster	1 308,1	1 235,1	87,8	102,7

Statens skatteintäkter 5 procent högre än väntat

Statens skatteintäkter uppgick till 1 273,5 miljarder kronor 2022, vilket är 58,3 miljarder kronor (4,8 procent) högre än vad som beräknades i statens budgeten.

Jämfört med 2021 ökade intäkterna med 53,1 miljarder kronor (4,3 procent). Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 41,9 miljarder kronor. Ökningen förklaras framför allt av kraftiga prisökningar på hushållens konsumtion samtidigt som konsumtionen ökade något under 2022. Intäkterna från indirekta skatter på arbete ökade med 38,5 miljarder kronor, vilket beror på att lönesumman beräknas ha ökat med 6,4 procent jämfört med 2021.

Statens skatteinkomster högre än budgeterat för 2022

Statens skatteinkomster 2022 blev 87,8 miljarder kronor (7,2 procent) högre än beräknat i statens budget.

Periodiseringarna, dvs. skillnaden mellan statens skatteintäkter och statens skatteinkomster, blev 34,6 miljarder kronor och har påverkat inkomsterna i statens budget positivt. Skillnaden jämfört med beräkningen till statens budget är 29,5 miljarder kronor. Periodiseringarna utgörs av de ytterligare inkomster, avräkningar eller andra justeringsposter som måste läggas till eller dras ifrån för att inkomsterna i statens budget på total nivå ska vara kassamässiga.

Uppbördsförskjutningen för 2022 blev positiv och uppgick till 52,6 miljarder kronor och beror på att de inkomster som redovisats löpande under 2022 blev större än den periodiserade intäkten avseende 2022. Uppbördsförskjutningen är skillnaden mellan å ena sidan intäkterna till kommuner, regioner, ålderspensionssystem och kyrkosamfund och å andra sidan de utbetalningar som sker under kalenderåret till dessa sektorer, och för företag och hushåll, skillnaden mellan in- respektive utbetalningar på samtliga skattekonton och debiterade skatter.

Betalningsförskjutningen dvs. skillnaden mellan betalad skatt och förväntad slutlig skatt som förskjutits mellan år, blev omvänt negativ och uppgick -14,5 miljarder kronor. Betalningsförskjutningen för företag och hushåll uppgick till -43,1 miljarder kronor vilket innebär att företag och hushåll har betalat in mindre skatt än vad de förväntas betala i slutlig skatt för 2022. Betalningsförskjutningen för kommuner och regioner blev omvänt positiv och uppgick till 28,0 miljarder kronor. Det beror på att lönesumman blev högre än när de kommunala uppräkningsfaktorerna fastställdes. Det innebär att de kommunala skatteintäkterna blev högre än vad staten betalat ut i förskott till kommuner och regioner under 2022.

För 2022 blev statens skatteinkomster 73,0 miljarder kronor (5,9 procent) högre än för 2021. Periodiseringarna blev 20,0 miljarder kronor högre. Uppbördsförskjutningarna blev 78,1 miljarder kronor högre (positiv) medan betalningsförskjutningarna blev 55,2 miljarder kronor lägre (negativ). Anstånden ökade med 3,0 miljarder kronor (negativt).

Skatt på arbete

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på arbete redovisas dels direkta skatter på arbete som består av inkomstskatter, allmän pensionsavgift, särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och skattereduktioner, dels indirekta skatter på arbete som består av arbetsgivaravgifter, egenavgifter och särskild löneskatt.

Tabell 2.11 Skatt på arbete

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2022	Prognos/ utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1100	Direkta skatter på arbete	716,0	694,3	18,9	25,2
1110	Inkomstskatter	905,1	862,8	25,2	29,9
1111	Statlig inkomstskatt	58,9	56,3	4,3	6,5
1115	Kommunal inkomstskatt	846,2	806,4	20,9	23,3
1120	Allmän pensionsavgift	145,6	137,3	3,6	3,5
1130	Artistskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1140–1160	Skattereduktioner	-334,7	-305,8	-9,9	-8,1

		Prognos/ utfall 2022	Prognos/ utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1200	Indirekta skatter på arbete	673,2	634,7	17,0	22,8
1210	Arbetsgivaravgifter	669,4	630,0	18,7	24,3
1240	Egenavgifter	11,8	11,5	-2,2	-2,0
1260	Avgifter till premiepensionssystemet	-46,4	-43,2	-1,8	-1,5
1270	Särskild löneskatt	55,1	51,9	0,6	3,2
1280	Nedsättningar	-17,4	-16,0	1,6	-1,3
1290	Tjänstegruppliv	0,6	0,6	0,0	0,0
	Skatt på arbete	1 389,2	1 329,1	35,9	48,0

Intäkter från skatt på arbete ökade mer än beräknat 2022

Skatt på arbete uppgick till 1 389,2 miljarder kronor, vilket är 35,9 miljarder kronor (2,7 procent) högre än i beräkningen till statens budget och 60,1 miljarder kronor (4,5 procent) högre än 2021. Lönesumman beräknas ha ökat mer än vad som antogs i statens budget, 6,4 procent i stället för 4,4 procent.

För inkomståret 2022 beräknas de direkta skatterna på arbete uppgå till 716,0 miljarder kronor. Det är 18,9 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Intäkterna från statlig inkomstskatt beräknas ha uppgått till 58,9 miljarder kronor, före skattereduktioner. Det är 4,3 miljarder kronor högre än beräkningen i statens budget. Den kommunala inkomstskatten uppgick till 846,2 miljarder kronor. Det är en ökning med 20,9 miljarder kronor jämfört med beräkningen i statens budget. Skattereduktionerna, som minskar intäkterna från direkta skatter, blev 9,9 miljarder kronor högre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Reduktionen för den allmänna pensionsavgiften blev 3,6 miljarder kronor högre och jobbskatteavdragen 2,4 miljarder kronor högre eftersom lönesumman utvecklades bättre än vad som antogs i beräkningen i statens budget. Skattereduktionen för installation av grön teknik blev 2,5 miljarder kronor högre än beräknat. Antalet hushåll som investerat i bl.a. solceller har ökat kraftigt under 2022, vilket främst beror på de kraftigt stigande elpriserna.

Indirekta skatter på arbete beräknas ha uppgått till 673,2 miljarder kronor, vilket är 17,0 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Av de indirekta skatterna är huvuddelen arbetsgivaravgifter, vilka uppgick till 669,4 miljarder kronor för inkomståret 2022. Det är 18,7 miljarder kronor högre jämfört med statens budget och beror på att lönesumman ökade mer än beräknat.

Intäkterna från skatt på arbete ökade jämfört med 2021

Jämfört med 2021 blev intäkterna från skatt på arbete 60,2 miljarder kronor (4,5 procent) högre. Direkta skatter på arbete ökade med 21,7 miljarder kronor (3,1 procent). Den kommunala inkomstskatten ökade med 39,7 miljarder kronor (4,9 procent). Det förklaras främst av att lönesumman ökat med 6,4 procent. Timplönen ökade med 3,9 procent och antalet arbetade timmar med 2,4 procent mellan åren. Intäkterna från statlig inkomstskatt ökade med 2,6 miljarder kronor.

Skattereduktionerna beräknas ha ökat med 28,9 miljarder kronor jämfört med 2021. Det är främst reduktionen för den allmänna pensionsavgiften och jobbskatteavdragen som har ökat. Det beror i huvudsak beror på att lönerna ökat och att fler personer har inkomster från arbete men även på att jobbskatteavdraget för låg- och medelinkomsttagare samt att det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år höjdes 2022. Husavdragen uppgår till 19,2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,3 miljarder

kronor jämfört med 2021. Skattereduktionen för installation av grön teknik ökade med 1,6 miljarder kronor och Skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning med 2,5 miljarder kronor. Skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning stärktes inför 2022, vilket förklarar hela ökningen.

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga 2022

Indirekta skatter på arbete ökade med 38,5 miljarder kronor (6,1 procent) jämfört med 2021. Arbetsgivaravgifterna ökade med 39,4 miljarder kronor, vilket beror på att lönesumman ökat med 6,4 procent jämfört med 2021. Nedsättningarna av arbetsgivaravgifter ökade med 1,3 miljarder kronor. Det beror bl.a. på en förstärkning av de tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under perioden juni, juli och augusti 2022.

Skatt på kapital

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på kapital redovisas företagsvinster, skatt på hushållens kapitalinkomster samt kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt.

Tabell 2.12 Skatt på kapital

Miljarder kronor

		Prognos/utfall 2022	Prognos/utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1310	Skatt på kapital, hushåll	87,4	104,6	1,4	44,1
1320	Skatt på företagsvinster	181,7	183,6	14,8	58,0
1330	Kupongskatt	12,3	9,4	6,6	2,9
1340	Avkastningsskatt	8,0	6,7	0,5	1,0
1350	Fastighetskatt	37,5	36,1	1,6	0,7
1360	Stämpelskatt	15,8	15,5	1,0	2,3
1390	Riskskatt för kreditinstitut	6,3		6,3	
1300	Skatt på kapital	349,0	355,9	32,2	108,9

Intäkter från skatt på kapital högre än beräknat men lägre än 2021

Intäkterna från skatt på kapital beräknas ha uppgått till 349,0 miljarder kronor 2022. Det är 32,2 miljarder kronor (10,2 procent) högre än i statens budget för 2022.

Skatt på hushållens kapitalinkomster blev 1,4 miljarder kronor (1,6 procent) högre och intäkterna från skatt på företagsvinster 14,8 miljarder kronor (8,9 procent) högre än beräknat. Intäkterna från Riskskatt för kreditinstitut beräknas uppgå till 6,3 miljarder kronor. Skillnaden mot statens budget i tabellen beror på att intäkten för riskskatten redovisades under inkomstgrupp 1320 Företagsvinster i budgetpropositionen för 2022 och beräknades uppgå till 6,3 miljarder kronor.

Intäkterna från kupongskatt blev 6,6 miljarder kronor högre än beräknat. Det beror på att utdelningarna blev högre än vad som antogs i beräkningarna till statens budget. Kupongskatt betalas av den som har fått utdelning på aktier från svenskt aktiebolag eller från andel i en svensk värdepappersfond eller en specialfond, och som är skattemässigt bosatt eller hemmahörande utomlands.

Jämfört med 2021 blev intäkterna från skatt på kapital 6,9 miljarder kronor (1,9 procent) lägre. Till följd av nedgången på värdepappersmarknaden och i bostadspriser minskade intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster med 17,2 miljarder kronor (16,4 procent). Intäkterna från skatt på utdelningsinkomster, som till största delen baseras på resultatet för 2021, har dock ökat jämfört med föregående år.

Intäkterna från skatt på företagsvinster beräknas ha minskat med 1,8 miljarder kronor. Minskningen beror på en tillfällig skattereduktion för investeringar och inventarieinköp¹ som beräknas uppgå till 5,5 miljarder kronor. Åt motsatt håll går intäkterna från nya riskskatten för 2022, som beräknas uppgå till 6,3 miljarder kronor.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på konsumtion och insatsvaror redovisas mervärdesskatt och skatt på alkohol och tobak, skatt på energi och miljö samt skatt på vägtrafik och vissa andra skatter och avgifter.

Tabell 2.13 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Miljarder kronor

		Prognos/utfall 2022	Prognos/utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1410	Mervärdesskatt	559,7	511,0	33,1	40,8
1420	Skatt på alkohol och tobak	29,7	28,7	1,2	0,8
1430	Energiskatt	44,7	53,8	-9,4	0,8
1440	Koldioxidskatt	21,2	21,9	-0,7	0,6
1450– 1460	Övriga skatter på energi och miljö	8,1	5,4	0,9	-3,7
1470	Skatt på vägtrafik	22,5	22,5	-0,9	-1,2
1480	Övriga skatter	6,9	7,6	-0,7	1,9
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	692,9	651,0	23,6	39,9

Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror uppgick till 692,9 miljarder kronor, vilket är 23,6 miljarder kronor (3,5 procent) högre än beräkningen till statens budget. Jämfört med 2021 ökade skatten på konsumtion och insatsvaror med 41,9 miljarder kronor (6,4 procent).

Mervärdesskatt

Intäkterna från mervärdesskatten påverkas främst av hushållens konsumtion. Eftersom olika varu- och tjänstegrupper beskattas med olika mervärdesskattesatser beror intäkterna både på storleken på den totala konsumtionen och på sammansättningen i konsumtionen. Mervärdesskatt tas ut på varor och tjänsters marknadspris, vilket medför att intäkterna också är starkt kopplade till prisökningar i ekonomin. Utöver hushållens konsumtion består skattebasen för mervärdesskatt även av investeringar och förbrukning i privat och offentlig sektor.

Högre intäkter från mervärdesskatt till följd av prisökningarna under 2022

Intäkterna av mervärdesskatt uppgick till 559,7 miljarder kronor, vilket är 33,1 miljarder kronor (6,3 procent) högre än beräknat i den beslutade budgeten. Det beror framför allt på de kraftiga prisökningarna under 2022. Hushållens konsumtionsutgifter ökade med 9,4 procent, vilket är 3,0 procentenheter högre än den beräkning som låg till grund för statens budget för 2022.

Jämfört med 2021 blev intäkterna från mervärdesskatt 48,7 miljarder kronor (9,5 procent) högre. Intäkterna från mervärdesskatt på hushållens konsumtion ökade med 23,2 miljarder kronor och intäkterna från den offentliga konsumtionen ökade

¹ Lag (2021:931) om skattereduktion för investeringar i inventarier som anskaffas år 2021. Skattereduktionen tillgodoses vid fastställande av skatten för det beskattningsår som avslutas den 31 december 2022.

med 13,0 miljarder kronor. Enbart intäkterna från mervärdesskatt på el och fjärrvärme beräknas ha ökat med 5,2 miljarder kronor (20,6 procent) och är en direkt följd av högre priser under 2022. Intäkterna från mervärdesskatt på investeringar ökade med 7,3 miljarder kronor under 2022, varav intäkterna från mervärdesskatt på bostadsinvesteringar ökade med 4,5 miljarder kronor.

Punktskatter

Avsikten med flertalet punktskatter är att de ska kompensera för de negativa externa effekter för samhället som uppstår i samband med förbrukningen av vissa varor. Detta gäller t.ex. konsumtion av bensin, diesel, alkohol och tobak som ger negativa effekter på miljö och hälsa. Punktbeskattning används för att påverka konsumtionen i en för samhället önskvärd riktning, även om de också har en klar offentligfinansiell betydelse. Punktskatterna är i allmänhet fixerade till ett visst belopp per enhet av varan eller proportionell mot det innehåll i varan som är skadligt.

Skatt på alkohol och tobak

Intäkterna från skatt på alkohol och tobak uppgick till 29,7 miljarder kronor, vilket är 1,2 miljarder kronor (4,3 procent) högre än beräknat i budgeten och 1,1 miljarder kronor (3,7 procent) högre än 2021.

Intäkterna från skatt på tobak blev 0,8 miljarder kronor (6,6 procent) högre än budget och ökade med 1,1 miljard kronor (9,1 procent) jämfört med 2021. Under 2022 fattades beslut om att skatten på tobak skulle höjas från och med den 1 januari 2023, vilket medförde kraftigt ökade inköp av tobak i december 2022.

Tabell 2.14 Skatt på alkohol och tobak

Miljarder kronor

	Prognos/utfall 2022	Prognos/utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1421 Skatt på tobak	12,8	11,7	0,8	-0,8
1422 Skatt på etylalkohol	5,5	5,6	0,2	1,1
1423 Skatt på vin	6,4	6,5	-0,1	0,3
1424 Skatt på mellanklassprodukter	0,1	0,1	0,0	0,0
1425 Skatt på öl	4,6	4,5	0,1	0,1
1426 Privatinförsel av alkohol och tobak	0,0	0,0	0,0	0,0
1427 Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	0,4	0,2	0,2	0,1
1420 Skatt på alkohol och tobak	29,7	28,7	1,2	0,8

Skatt på energi och miljö

Intäkterna från skatt på energi och miljö uppgick till 74,0 miljarder kronor och blev därmed 9,2 miljarder kronor (11,1 procent) lägre än budgeterat. Jämfört med 2021 minskade intäkterna från skatt på energi och miljö med 7,1 miljarder kronor (8,8 procent).

Minskad elförbrukning och sänkt skatt på bensin och diesel 2022

Intäkterna från energiskatt på bensin- och oljeprodukter blev 4,9 miljarder kronor lägre än budget. Det beror främst på tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel med 1 krona och 5 öre fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 30 september 2022. Jämfört med 2021 minskade intäkterna med 6,9 miljarder kronor. Det beror dels på den tillfälligt sänkta skatten i ändringsbudget, dels på att skatten på bensin och diesel sänktes i statens budget för 2022

Intäkterna från skatt på elektrisk kraft blev 4,0 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget och 2,2 miljarder kronor lägre än 2021. Under 2022 har elförbrukningen minskat med 5 procent, vilket dels beror på de höga elpriserna som fått hushållen att spara el, dels på att medeltemperaturen var högre än 2021.

Tabell 2.15 Skatt på energi och miljö

Miljarder kronor

		Prognos/utfall 2022	Prognos/utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1430	Energiskatt	44,7	53,8	-9,4	0,8
1431	Skatt på elektrisk kraft	25,0	27,2	-4,0	0,2
1432	Energiskatt bensin	9,3	11,5	-1,7	0,0
1433	Energiskatt oljeprodukter	10,2	14,9	-3,3	0,5
1434	Energiskatt övrigt	0,2	0,2	-0,5	0,0
1440	Koldioxidskatt	21,2	21,9	-0,7	0,6
1441	Koldioxidskatt bensin	7,2	7,3	-0,7	-0,1
1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	13,7	14,3	-0,2	0,5
1443	Koldioxidskatt övrigt	0,3	0,4	0,1	0,2
1450–1460	Övriga skatter på energi och miljö	8,1	5,4	0,9	-3,7
1451	Svavelskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1453	Särskild skatt mot förurning	0,1	0,1	0,0	0,0
1454	Skatt på bekämpningsmedel	0,1	0,1	0,0	0,0
1456	Avfallsskatt	0,3	0,3	0,1	0,1
1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	0,0	0,0	0,0	0,0
1458	Övriga skatter	-0,1	0,3	-0,2	0,2
1459	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	3,5	1,1	0,8	-0,4
1461	Kemikalieskatt	1,6	1,8	-0,1	-0,1
1462	Skatt på flygresor	1,1	0,5	0,4	-1,3
1463	Skatt på avfallsförbränning	0,6	0,5	0,1	-0,1
1464	Skatt på plastbärkassar	0,5	0,4	0,1	-0,1
1465	Intäkter från handel med elcertifikat	0,3	0,4	-0,4	-2,0
	Skatt på energi och miljö	74,0	81,1	-9,2	-2,3

Kraftig ökning av antalet flygresenärer 2022

Intäkterna från skatt på flygresor blev 0,4 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget och beror på att antalet flygresenärer blev högre än väntat. Jämfört med 2021 har intäkterna från flygskatt ökat med 0,7 miljarder kronor. Flygresandet har ökat med 224 procent eller drygt 8,2 miljoner avgående resenärer under 2022 och börjar nu närma sig nivåerna före covid-19.

Skatt på vägtrafik

I gruppen Skatt på vägtrafik redovisas fordonsskatt, vägavgifter, trängselskatt och skatt på trafikförsäkringspremier. Intäkterna av skatt på vägtrafik uppgick till 22,5 miljarder kronor och blev därmed 0,9 miljarder kronor lägre än budgeterat. Intäkterna från fordonsskatt blev 0,6 miljarder kronor lägre än beräknat.

Jämfört med 2021 blev intäkterna av skatt på vägtrafik i stort sett oförändrade.

Övriga skatter

Övriga skatter består av inlevererade överskott från Svenska Spel AB och Systembolaget AB samt skatt på spel, lotteri, annonser och reklam m.m. Totalt beräknas dessa skatter uppgå till 6,9 miljarder kronor, vilket är 0,7 miljarder kronor lägre än beräkningen till statens budget. Inlevererat överskott från Svenska Spel AB avseende verksamhetsåret 2021 väntas uppgå till 2,0 miljarder kronor, vilket är 0,9 miljarder kronor lägre än beräknat.

Jämfört med 2021 är intäkterna från övriga skatter 0,7 miljarder kronor lägre 2022. Inlevererat överskott från Svenska Spel AB minskade med 0,9 miljarder kronor.

Skatt på import

Skatt på import består av tullmedel, jordbrukstullar och sockeravgifter. Tillsammans uppgick intäkterna till 9,3 miljarder kronor, vilket är 2,3 miljarder kronor högre än beräknat i den beslutade budgeten. Det beror främst på högre priser på import men även på att importen ökat under 2022. Jämfört med 2021 ökade intäkterna från skatt på import med 2,0 miljarder kronor (27,1 procent). De största ökningarna är inom varuområdena fisk, kläder och skor samt elektriska maskiner.

Restförda och övriga skatter

I denna inkomsthuvudgrupp redovisas bl.a. restförda skatter (uppbördsförluster), omprövningar, anstånd, skattetillägg, förseningsavgifter och intäkter som förs till fonder.

Tabell 2.16 Restförda och övriga skatter

Miljarder kronor

		Prognos/utfall 2022	Prognos/utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1610	Restförda skatter	-13,7	-16,1	-7,7	-10,8
1620	Övriga skatter, hushåll	7,7	-0,6	2,6	-6,8
1630	Övriga skatter företag	0,9	-3,4	1,4	-3,4
1640	Intäkter som förs till fonder	6,6	6,0	0,6	0,4
1650	Avgifter till public service	9,3	9,1	-0,2	0,1
1600	Restförda och övriga skatter	10,9	-4,9	-3,4	-20,6

Restförda och övriga skatter uppgick till 10,9 miljarder kronor för 2022, vilket är 3,4 miljarder kronor lägre än budgeterat. Utfallet för restförda skatter blev -13,7 miljarder kronor. Skillnaden mot budget är -7,7 miljarder kronor och beror på att befarade uppbördsförluster, framför allt för mervärdesskatt, blev högre än beräknat. Skatteverket har i dessa fall påfört företag mervärdesskatt men samtidigt restfört motsvarande belopp.

Jämfört med 2021 bedöms intäkterna öka med 15,8 miljarder kronor 2021. Befarade uppbördsförluster, främst för mervärdesskatt, har minskat med 2,5 miljarder kronor och övriga skatter, hushåll och företag, har ökat med 12,5 miljarder kronor. År 2021 minskade omprövningar av skattebeslut från tidigare år intäkterna med 5,0 miljarder kronor, medan de under 2022 ökade intäkterna med 2,3 miljarder kronor, vilket innebär en ökning med 7,3 miljarder kronor. Företagens anstånd med skatt minskade 2022, vilket ökat skatteintäkterna med 3,3 miljarder kronor.

Avgående poster och periodiseringar

I inkomsthuvudgruppen 1700 Avgående poster, skatter till EU görs avdrag för skatter till EU. Dessa läggs sedan till i inkomstitelgruppen 7110 EU-skatter.

I inkomsthuvudgruppen 1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer görs avdrag för kommunala inkomstskatter och avgifter till AP-fonder.

I inkomsthuvudgruppen 1900 Periodiseringar redovisas uppbördsförskjutningar, betalningsförskjutningar och anstånd, så att summan av skatterna blir kassamässig.

Tabell 2.17 Avgående poster och periodiseringar

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2022	Prognos/ utfall 2021	Skillnad mot statens budget 2022	Skillnad mot statens budget 2021
1700 Avgående poster, skatter till EU	-9,3	-7,3	-2,3	-0,7
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 168,4	-1 110,5	-30,0	-32,9
<i>1811 Kommunala skatter</i>	<i>-867,6</i>	<i>-827,1</i>	<i>-21,8</i>	<i>-24,2</i>
<i>1812 Avgifter till AP-fonder</i>	<i>-300,9</i>	<i>-283,5</i>	<i>-8,2</i>	<i>-8,7</i>
1900 Periodiseringar	34,6	14,6	29,5	-40,7
1910 Uppbördsförskjutningar	52,6	-25,6	56,8	-37,4
1920 Betalningsförskjutningar	-14,5	40,7	-10,6	33,2
1930 Anstånd	-3,5	-0,5	-16,8	-36,5
Avgående poster och periodiseringar	-1 143,2	-1 103,2	-2,9	-74,3

Avgående poster, skatter till andra sektorer

Totalt uppgick avgående poster, skatter till andra sektorer till 1 168,4 miljarder kronor. Det är 30,0 miljarder kronor högre än beräkningen till statens budget och 57,9 miljarder kronor högre avräkning än föregående år. Eftersom kommunsektorns och ålderspensionssystemets intäkter i huvudsak består av skatt på arbete (kommunal inkomstskatt, ålderspensionsavgifter och allmän pensionsavgift) beror avvikelserna mot budget främst på att lönesumman blev 2,0 procentenheter högre än beräknat i statens budget för 2022. Skillnaden mot 2021 förklaras av den starka utvecklingen av lönesumman, 6,4 procent under 2022.

Periodiseringar

Periodiseringarna för 2022 beräknas uppgå till 34,6 miljarder kronor, och har påverkat inkomsterna i statens budget positivt. I statens budget för 2022 beräknades periodiseringarna uppgå till 5,1 miljarder kronor. Skillnaden är 29,5 miljarder kronor.

Uppbördsförskjutningen för 2022 blev positiv och uppgick till 52,6 miljarder kronor och beror på att de inkomster som redovisats löpande under 2022 blev större än den periodiserade intäkten avseende 2022. Skillnaden mot statens budget är 56,8 miljarder kronor.

Betalningsförskjutningen blev negativ och uppgick till 14,5 miljarder kronor. Betalningsförskjutningen för företag och hushåll uppgick till -43,1 miljarder kronor, vilket innebär att företag och hushåll har betalat in mindre skatt, främst på kapital, än vad de förväntas betala i slutlig skatt för 2022. Betalningsförskjutningar gentemot kommuner och regioner, dvs. skillnaden mellan det som staten har betalat ut i förskott till kommunsektorn och den beräknade slutliga kommunalskatten, blev 28,0 miljarder kronor. Orsaken är att lönesumman har ökat mer än vad som antogs vid beräkningarna av de kommunala förskotten för 2022. Skillnaden mot betalningsförskjutningen i statens budget är -10,6 miljarder kronor.

Anstånden beräknas uppgå till -3,5 miljoner kronor, vilket 16,8 miljarder kronor lägre än vad som antogs i budgeten. Det beror främst på att en lägre andel av de tillfälliga

anstånd med att betala in skatt och som beviljades under 2020, har betalats in till skattekonto under 2022. Det beror bl.a. på att riksdagen under våren 2022 beslutade om att företag kunde förlänga anståndstiden till maximalt tre år, i stället för två år som gällde tidigare.

För 2022 blev periodiseringarna 20,0 miljarder kronor högre än för 2021. Uppbördsförskjutningarna blev 78,1 miljarder kronor högre (positiv) medan betalningsförskjutningarna blev 55,2 miljarder kronor lägre (negativ). Anstånden ökade med 3,0 miljarder kronor.

Behållningarna på skattekonto minskade 2022

Hushåll, men framför allt företag gör av olika skäl inbetalningar till skattekontot utöver vad som behövs för att täcka kommande skattedebiteringar s.k. överinsättningar, vilket påverkar statens skatteinkomster positivt. När dessa överinsättningar tas ut från skattekonto påverkas skatteinkomsterna negativt. För 2022 bedöms bolagens överinsättning på skattekonto ha minskat med 10 miljarder kronor, och har därmed påverkat statens skatteinkomster för 2022 negativt med samma belopp. Statens skatteintäkter påverkas inte av överinsättningar på skattekonto. Överinsättningarna utgör en del av Skatteverkets redovisade överskott på skattekonto.

Tabell 2.18 Saldot på skattekontot

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Behållning på skattekontot	61	56	56	76	66
Påverkan på statens inkomster och budgetsaldot	10	-5	0	20	-10

Källa: Ekonomistyrningsverket och Skatteverket

Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försäld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Dessutom ingår inkomsttyperna Avräkningar i anslutning till skattesystemet och Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Det totala utfallet för övriga inkomster 2022 uppgick till -21 989 miljoner kronor och blev därmed 8 814 miljoner kronor högre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Övriga inkomster blev 21 799 miljoner kronor högre jämfört med föregående år.

Tabell 2.19 Övriga inkomster, sammanfattning

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
2000 Inkomster av statens verksamhet	44 456	71 949	27 493	43 280
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	941	-4 059	23
4000 Återbetalning av lån	529	1 380	851	1 060
5000 Kalkylmässiga inkomster	18 038	18 164	126	17 795
6000 Bidrag m.m. från EU	27 787	15 620	-12 166	14 609
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-126 613	-130 043	-3 430	-120 555
Övriga inkomster	-30 803	-21 989	8 814	-43 788

Inkomster av statens verksamhet

Inom inkomsttypen redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk och Riksbanken samt överskott av statens fastighetsförvaltning. Dessutom redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentligrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter och övriga inkomster av statens verksamhet.

Tabell 2.20 Inkomster av statens verksamhet, översikt

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
2100 Rörelseöverskott	2 854	4 733	1 879	7 449
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	501	263	-238	325
2300 Ränteinkomster	2 056	3 267	1 211	2 571
2400 Inkomster av statens aktier	24 000	46 207	22 207	17 577
2500 Offentligrättsliga avgifter	11 854	12 225	370	11 600
2600 Försäljningsinkomster	70	56	-14	69
2700 Böter m.m.	1 507	1 830	323	1 593
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 613	3 368	1 755	2 096
2000 Inkomster av statens verksamhet	44 456	71 949	27 493	43 280

Inkomsterna av statens verksamhet uppgick till 71 949 miljoner kronor, vilket är 27 493 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 28 669 miljoner kronor (66,2 procent) högre.

Högre rörelseöverskott än beräknat i statens budget men lägre än föregående år

Rörelseöverskotten uppgick till 4 733 miljoner kronor, vilket är 1 879 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet dock 2 716 miljoner kronor (36,5 procent) lägre.

Tabell 2.21 Rörelseöverskott

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	0		0	
2116 Affärsverket svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	363	348	-15	404
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0		0	
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	86	69	-17	113
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	0		0	
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	406	417	11	132
2131 Riksbankens inlevererade överskott	2 000	3 900	1 900	6 800
2100 Rörelseöverskott	2 854	4 733	1 879	7 449

Riksbankens inlevererade överskott uppgick till 3 900 miljoner kronor, vilket är 2 900 miljoner kronor lägre än föregående år. Det inlevererade överskottet uppgår till 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat som för de senaste fem åren, 2017 till 2021, uppgick till 4 834 miljoner kronor. Resultatet kan variera mycket från år till år, vilket kan ha stora effekter på genomsnittet. Affärsverket svenska kraftnäts inlevererade överskott uppgick till 348 miljoner kronor. Det är 55 procent av årets

resultat för koncernen 2021. Exportkreditnämndens (EKN) inlevererade överskott uppgick till 369 miljoner kronor, vilket är 237 miljoner kronor (179,7 procent) högre än 2021.

Överskott av statens fastighetsförvaltning blev lägre än beräknat i statens budget

Överskotten av statens fastighetsförvaltning uppgick till 263 miljoner kronor, vilket är 238 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 61 miljoner kronor lägre. Under året har Statens fastighetsverk bl.a. avslutat försäljningen av Fysikhuset vid Albano i Stockholm.

Kostnadsränta på skattekontot högre än 2021

Ränteinkomster uppgick till 3 267 miljoner kronor. Det är 1 211 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget och 696 miljoner kronor (27,1 procent) högre än föregående år.

Tabell 2.22 Ränteinkomster

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
2320 Räntor på näringslån	0	0	0	0
2340 Räntor på studielån	21	19	-2	32
2390 Övriga ränteinkomster	2 035	3 249	1 213	2 539
2300 Ränteinkomster	2 056	3 267	1 211	2 571

I Övriga ränteinkomster ingår räntor på skattekonto som uppgick till 3 108 miljoner kronor, vilket är 695 miljoner kronor (28,8 procent) högre än 2021. Skillnaden jämfört med föregående år beror framför allt på att utfallet för kostnadsränta vid underskott på skattekonto blev 659 miljoner kronor högre.

Staten erhöll 46 207 miljoner kronor i aktieutdelning 2022

Inkomster av statens aktier består av utdelning och andra inkomster från statligt ägda bolag. Utdelningen baseras generellt på bolagens resultat från året innan. Inkomster av statens aktier uppgick till 46 207 miljoner kronor, vilket är 28 630 miljoner kronor (162,9 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på utdelningen från Vattenfall AB som uppgick till 23 414 miljoner kronor. Den högre utdelningen förklaras av två engångseffekter, kompensation för nedläggning av tysk kärnkraft och försäljning av elnätsbolaget Stromnetz till staden Berlin.

Tabell 2.23 Aktieutdelning m.m. 2022 och 2021

Miljoner kronor

	Utfall 2022	Utfall 2021	Skillnad mot 2021
Akademiska hus AB	2 484	2 142	342
AB Svensk Bilprovning	71	58	13
Apoteket	449	0	449
Eurofima	1	1	0
Jernhusen AB	390	169	221
Lernia	36	0	36
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	12 430	5 850	6 580
Metria (bolaget såldes i april 2022)	8	0	8
Nordiska investeringsbanken NIB	146	0	146
SBAB Bank	832	0	832
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	0	14	-14

	Utfall 2022	Utfall 2021	Skillnad mot 2021
Specialfastigheter Sverige AB	634	604	30
Sveaskog Holding AB	1 300	850	450
AB Svensk Exportkredit	414	290	124
Svevia AB	236	251	-15
Sweden House AB	0	2	-2
Telia Company AB	3 310	3 230	80
Teracom Group AB	52	66	-14
Vasallen AB	0	50	-50
Vattenfall AB	23 414	4 000	19 414
Totalt	46 207	17 577	28 630

Utdelningen från LKAB blev 12 430 miljoner kronor, vilket motsvarar 77 procent av årets resultat för bolaget. SBAB Bank delade ut 832 miljoner kronor. Under 2021 gav inte bolaget någon utdelning.

Inkomster från offentligrättsliga avgifter blev högre än 2021

Offentligrättsliga avgifter uppgick till 12 225 miljoner kronor, vilket är 370 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 624 miljoner kronor (5,4 procent) högre. Det högre utfallet beror framför allt på högre avgifter för vägtrafikområdet, exempelvis för fordonsregistrering och registerhållning, som uppgick till 1 307 miljoner kronor, vilket är 160 miljoner kronor (14,0 procent) högre än 2021. Ökningen beror på att nybilsförsäljningen blev högre än föregående år. Inkomsterna från Böter m.m. uppgick till 1 830 miljoner kronor, vilket är 323 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget och 237 miljoner kronor (14,9 procent) högre än 2021, vilket beror på ett fåtal större sanktionsavgifter under 2022. Inkomsterna varierar mellan åren och ett fåtal stora böter påverkar kraftigt jämförelsen.

Återbetalning av statsbidrag

Övriga inkomster av statens verksamhet uppgick till 3 368 miljoner kronor, vilket är 1 755 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 559 miljoner kronor (26,7 procent) högre. Det förklaras bl.a. av Skolverkets återkrav av statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, bidragens omfattning har ökat senaste åren vilket har lett till större återkrav. Det beror också på att Länsstyrelsen i Örebro län har återbetalat 316 miljoner kronor av de medel som de erhållit med anledning av pandemin, i enlighet med regleringsbrev 2022.

Inkomster av försåld egendom

Under denna inkomsttyp redovisas bl.a. inkomster av försålda byggnader och maskiner, mark och annan egendom som exempelvis gruvegendom och aktier.

Tabell 2.24 Inkomster av försåld egendom

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	941	-4 059	23

Högre inkomster av försäld egendom jämfört med 2021

Inkomster av försäld egendom uppgick till 941 miljoner kronor, vilket är 4 059 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Det beräknade beloppet i statens budget utgör en beräkningsteknisk schablon på 5 000 miljoner kronor.

Jämfört med föregående år blev inkomsterna 918 miljoner kronor högre. Skillnaden beror till största delen på att staten under året sålde Metria AB till Sikri Holding. Inkomsterna som redovisades efter försäljningen uppgick till 713 miljoner kronor, vilket påverkar jämförelsen mellan åren. Dessutom redovisade Sveriges lantbruksuniversitet 202 miljoner kronor efter försäljning av fastigheten Gotland Follingbo Hallfrede samt den sista delen av fastigheten Ultuna 2:1.

Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av olika typer av lån där den största delen normalt är återbetalning av studielån.

Tabell 2.25 Återbetalning av lån

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
4100 Återbetalning av näringslån	0	0	0	0
4300 Återbetalning av studielån	298	271	-27	407
4500 Återbetalning av övriga lån	231	1 109	878	653
4000 Återbetalning av lån	529	1 380	851	1 060

Återbetalning av kapitaltillskott efter klagan till Europeiska kommissionen

Återbetalning av lån uppgick till 1 380 miljoner kronor, vilket är 851 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 319 miljoner kronor (30,1 procent) högre. Återbetalning av studielån, som avser lån upptagna före 1989, blev 27 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget och 136 miljoner kronor lägre än 2021. Förändringen mellan åren beror främst på att amorteringarna för återkrav har minskat på grund av att fribeloppet slopades under 2020 med anledning av covid-19. Återbetalning av övriga lån blev 878 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Det beror på att Swedavia AB har återbetalat 879 miljoner kronor av kapitaltillskottet från staten. Totalt uppgick kapitaltillskottet till 2 500 miljoner kronor och betalades ut med anledning av covid-19. Efter en klagan till Europeiska kommissionen, som granskat det genomförda kapitaltillskottet, bedömde regeringen att 1 621 miljoner kronor kunde godkännas av Europeiska kommissionen, enligt EU:s gällande statsstödsregler. Jämfört med föregående år blev utfallet avseende återbetalningar av övriga lån 455 miljoner kronor (69,7 procent) högre.

Återbetalning av övriga lån avser också hemutrustningslån som uppgick till 111 miljoner kronor, vilket är 36 miljoner kronor lägre än föregående år. Från den 1 januari 2022 går det inte längre att ansöka om hemutrustningslån. Befintliga lån regleras allteftersom.

Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter.

Tabell 2.26 Kalkylmässiga inkomster

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
5100 Avskrivningar och amorteringar	0		0	
5200 Statliga pensionsavgifter	18 038	18 164	126	17 795
5000 Kalkylmässiga inkomster	18 038	18 164	126	17 795

De statliga pensionsavgifterna blev högre än 2021

Statliga pensionsavgifter uppgick till 18 164 miljoner kronor, vilket är 126 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Avgifterna för statlig tjänstepensionering uppgick till 14 739 miljoner kronor, medan den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 3 473 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 193 miljoner kronor. Jämfört med föregående år blev de statliga pensionsavgifterna 369 miljoner kronor (2,1 procent) högre. Det beror främst på att ett större antal premier för anställda har betalats ut och större retroaktiva premier.

Bidrag m.m. från EU

Under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU redovisas bidrag från olika EU-fonder inom EU:s budget. De största enskilda bidragen kommer från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden. Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional utveckling, utgiftsområde 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 2.27 Bidrag m.m. från EU

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	11 146	10 584	-562	10 160
6200 Bidrag från EU till fiskenäringen	294	151	-143	97
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	2 200	1 430	-770	1 185
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	2 771	1 284	-1 487	1 245
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	150	794	644	506
6600 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	10 513		-10 513	
6900 Övriga bidrag från EU	713	1 376	663	1 416
6000 Bidrag m.m. från EU	27 787	15 620	-12 166	14 609

Inkomsterna uppgick till 15 620 miljoner kronor, vilket är 12 166 miljoner kronor (43,8 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2021 blev inkomsterna 1 011 miljoner kronor (6,9 procent) högre.

Inga bidrag från RRF påverkar jämförelsen mot budget med 10,5 miljarder kronor

Bidragen från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) beräknades uppgå till 10 513 miljoner kronor i statens budget för 2022. Det finns inget utfall för RRF under 2022. RRF utgör merparten av EU:s återhämtningsinstrument Next Generation EU som löper fram till utgången av 2026 och medlemsstater som ansöker

om medel upprättar en nationell återhämtningsplan. Sveriges återhämtningsplan innehåller en redogörelse för de reformer och offentliga investeringar som genomförs under perioden 2020–2026. Sverige ska skicka in en första betalningsansökan hösten 2023 som kommer att omfatta åtgärder som genomförts 2020–2022.

Bidragen från EU:s regionala och sociala fonder blev lägre än beräknat

Bidragen från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden blev 770 miljoner kronor respektive 1 487 miljoner kronor lägre än beräknat. De lägre utfallen beror främst på att flera EU-finansierade projekt inte fortskridit som beräknat framför allt med anledning av den fortsatta spridningen av covid-19 i början av året. De lägre utfallen i både regionala och sociala fonder för den nya programperioden 2021–2027 uppgick sammantaget till 272 miljoner kronor, vilket är 553 miljoner kronor lägre jämfört med statens budget. Det beror främst på att programperioden fortfarande är i uppstartsfasen.

Tabell 2.28 Bidrag från EU:s jordbruksfonder

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
6110 Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 061	7 485	424	6 851
6111 Gårdsstöd	6 897	7 022	125	7 101
6113 Övriga interventioner	160	146	-14	131
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4	317	313	-382
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	4 085	3 099	-985	3 310
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007 - 2013	-1	0	0	-1
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014 - 2020	4 085	3 100	-985	3 311
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	11 146	10 584	-562	10 160

Bidragen från EU:s jordbruksfonder blev lägre än budget men högre än 2021

Bidragen från EU:s jordbruksfonder uppgick till 10 584 miljoner kronor, vilket är 562 miljoner kronor (5,0 procent) lägre än vad som beräknades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 424 miljoner kronor (4,2 procent) högre.

Bidragen från Europeiska garantifonden för jordbruket blev 424 miljoner kronor högre än beräknat och 635 miljoner kronor högre än föregående år. Det beror främst på att de övriga bidragen från Europeiska garantifonden för jordbruket blev 313 miljoner kronor högre än beräknat. Under inkomsttiteln redovisas framför allt de valutakursdifferenser som uppstår i den löpande redovisningen till EU:s jordbruksfonder (garanti och landsbygd). Att utfallet blev högre beror på valutakursvinster som uppstått vid reglering mot förskottsinsbetalade medel från EU. Valutakursvinsterna uppgick till 311 miljoner kronor under 2022, vilket är en skillnad på 699 miljoner kronor jämfört med föregående år då det i stället var valutakursförluster på 388 miljoner kronor. Bidragen från EU till landsbygdsutvecklingen blev däremot 985 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget.

Bidragen till transeuropeiska nätverk högre än 2021

Bidragen till transeuropeiska nätverk (TEN) uppgick till 794 miljoner kronor, vilket är 644 miljoner kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Jämfört med 2021 ökade bidragen med 289 miljoner kronor, framför allt för högre medfinansiering från EU för fordonsutrustning kopplade till det EU-gemensamma signalsystemet

Europeiska systemet för trafikledning på järnvägsområdet (ERTMS) samt järnvägsprojektet Västlänken.

Övriga bidrag från EU blev 40 miljoner kronor (2,8 procent) lägre än föregående år. Det beror framför allt på att bidragen från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) blev 763 miljoner kronor lägre samtidigt som bidrag om 781 miljoner kronor betalades ut för första gången från Brexitjusteringsreserven. Reserven syftar till att ge ekonomiskt stöd för att motverka negativa konsekvenser av Storbritanniens utträde ur EU. Sveriges tilldelning beräknas uppgå till 137 miljoner euro utan krav på nationell medfinansiering och årets bidrag är de första som betalats ut av EU.

Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystem

Denna inkomsttyp omfattar tillkommande EU-skatter och utjämningsavgifter för kostnader enligt lagen 1993:387 om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Dessutom ingår olika avräkningar som avser intäkter som förs till fonder, kompensation för mervärdesskatt till statliga myndigheter och kommuner, avgifter till public service och fr.o.m. 2020 elcertifikat.

Tabell 2.29 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall 2021
7100 Tillkommande skatter	11 669	14 255	2 587	11 835
7110 EU-skatter	6 950	9 362	2 412	7 119
7112 Tullmedel	6 950	9 362	2 412	7 119
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	0	0	0	0
7120 Kommunala utjämningsavgifter	4 718	4 893	175	4 717
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	4 718	4 893	175	4 717
7200 Avräkningar	-138 281	-144 298	-6 017	-132 390
7210 Intäkter som förs till fonder	-6 042	-6 612	-570	-5 984
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-121 760	-127 322	-5 563	-116 269
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-40 009	-45 936	-5 927	-40 929
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-81 750	-81 387	364	-75 340
7230 Övriga avräkningar	-10 479	-10 363	116	-10 137
7231 Avgifter till public service	-9 813	-10 091	-278	-9 712
7232 Intäkter från handel med elcertifikat	-666	-272	394	-425
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-126 613	-130 043	-3 430	-120 555

I statens budget beräknades avräkningarna uppgå till -126 613 miljoner kronor. Utfallet blev -130 043 miljoner kronor. Skillnaden mot beräkningen i statens budget blev alltså -3 430 miljoner kronor. Avräknad kompensation för mervärdesskatt, statliga myndigheter blev 5 927 miljoner kronor högre, vilket beror på att myndigheternas konsumtionsutgifter, främst till följd av prisökningar, ökade mer än beräknat.

Jämfört med 2021 ökade Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet med 9 488 miljoner kronor. Kompensationen till kommuner och statliga myndigheter för mervärdesskatt ökade med 6 047 miljoner kronor respektive 5 007 miljoner kronor. De kommunala konsumtionsutgifterna ökade med 4,5 procent och de statliga med 8,2 procent under 2022.

Definitionen av statens skatteintäkter skiljer sig åt

Sedan 2006, då riksdagen godkände regeringens förslag om ändrade redovisningsprinciper för statsbudgetens inkomstsida, ska statens budget och nationalräkenskaperna visa samma totala skatteintäkter för den offentliga sektorn. Nationalräkenskaperna styrs av det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010) i Europeiska unionen. Däremot finns skillnader mellan statens skatteintäkter i statens budget och statens skatteintäkter i nationalräkenskaperna som beror på olika principer för avgränsningen av staten. Den största skillnaden förklaras av att den offentliga sektorns delsektorer inte får redovisa negativa skatter inom ramen för nationalräkenskaperna. Det innebär att större delen av de skattereduktioner som på budgeten redovisas bland statens skatteintäkter i stället redovisas i kommunsektorn. Den minskning av kommunernas skatteintäkter som då uppstår regleras med en bokföringsmässig transferering från staten till kommunerna.

En annan skillnad är att den kommunala fastighetsavgiften tillhör staten i nationalräkenskaperna, eftersom det är staten som bestämmer villkoren för den kommunala fastighetsavgiften. Det innebär att den redovisas som en statlig skatteintäkt som transfereras till kommunsektorn. Motsvarande princip finns inte för statens budget där intäkterna för den kommunala fastighetsavgiften tillhör kommunerna, och inte staten. Detta leder till förhållandevis stora skillnader i sektoruppdelningen av skatteintäkterna, men det påverkar inte den samlade skatteintäkten för offentlig sektor.

Tabell 2.30 Förklaringsposter som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och nationalräkenskaperna 2020–2022

Miljoner kronor

	2022	2021	2020
Statens skatteintäkter enligt Statens budget	1 273 522	1 220 437	1 079 305
Flaskhalsintäkter	17 500		
Utdelat överskott från Svenska spel			-1 577
Olika definitioner av sektorerna	304 692	278 629	269 572
Övrigt (t.ex. avrundning)	0	0	-278
Statens skatteintäkter enligt nationalräkenskaperna	1 595 714	1 499 066	1 347 022
Totala skatteintäkter enligt nationalräkenskaperna	2 468 793	2 338 319	2 138 432

Källor: Ekonomistyrningsverket och Statistiska centralbyrån.

Utöver olika principer för hur staten ska avgränsas, finns skillnader som beror på att redovisningsprinciper förändrats under budgetåret. Eftersom statens budget ska följas upp mot den av riksdagen beslutade budgeten ska inte redovisningen av skatteintäkterna justeras i efterhand för att de ska stämma överens med principförändringarna.

För 2020 finns en skillnad på 1 577 miljoner kronor avseende redovisningen av utdelat överskott från Svenska Spel AB. På grund av spridningen av covid-19 beslutade Svenska Spel AB under våren 2020 att dra tillbaka sitt förslag om utdelning för verksamhetsåret 2019. Den utdelningen beräknas i stället ingå i förslaget om utdelning avseende verksamhetsåret 2020 och redovisas i sin helhet som en intäkt under 2020 i utfallet för statens budget. I nationalräkenskaperna har den beräknade utdelningen redovisats på respektive år dvs. 2019 och 2020.

För 2022 finns en skillnad på 17 500 miljoner kronor. EU:s statistikmyndighet Eurostat har ställt upp riktlinjer för att harmonisera redovisningen av olika typer av elstöd i EU. De har beslutat att överskott från s.k. flaskhalsintäkter som uppstått till följd av de höga elpriserna och som betalats ut som stöd till hushåll under 2023 ska redovisas som en skatt och en transferering till hushållen i nationalräkenskaperna

under 2022. I statens budget redovisas flaskhalsintäkterna som en del av Affärsverket svenska kraftnäts konto i Riksgäldskontoret, vilket minskat Riksgäldskontorets nettoutlåning och påverkat saldot i statens budget positivt med samma belopp under 2022. Utbetalningen av elstöd till hushållen under 2023 görs av Försäkringskassan, vilket ökar Riksgäldskontorets nettoutlåning och minskar saldot på statens budget.

Denna skillnad på 17 500 miljoner kronor finns även mellan utfallet för statens budget i årsredovisning för staten 2022 och utfallet för 2022 i 2023 års ekonomiska vårproposition. Det beror på att redovisningen i den ekonomiska vårpropositionen följer nationalräkenskaperna vad gäller redovisning av statens skatteintäkter.

Skatteintäkterna skiljer sig åt i statens budget och i statens resultaträkning

Det finns även skillnader mellan redovisningen av skatteintäkter i statens budget och i statens resultaträkning. När statens årsredovisning lämnas till riksdagen är de periodiserade skatterna för innevarande år en prognos, som kommer att slutligt fastställas först ca ett år senare. Årets över- eller underskott fastställs då regeringen lämnar skrivelsen Årsredovisning för staten till riksdagen och därför redovisas eventuella senare revideringar av skatteintäkterna på kommande år. Eftersom utfallet för skatteintäkterna är definitivt i april andra året efter inkomståret kommer resultaträkningen för det aktuella året att påverkas av ändrade skatter hänförliga till två tidigare år. Ändrade skatter för inkomståren 2020 och 2021 påverkar därför resultatet för staten 2022. Förutom skillnader i redovisningen av skatteintäkter förekommer det skillnader i avgränsningen av staten i resultaträkningen och i statens budget. I resultaträkningen elimineras dessutom inomstatliga transaktioner.

För 2022 finns två ytterligare skillnader. Även i statens resultaträkning redovisas överskott från flaskhalsintäkter som uppstått till följd av höga elpriser, och som betalas ut som stöd till hushåll under 2023, som skatt med motsvarande transferering till hushållen 2022. Beloppet uppgår till 17,5 miljarder kronor. Lantmäteriet redovisar från och med 2022 upplupna intäkter för stämpelskatt. Skillnaden mellan den redovisade stämpelskatten i statens budget och den periodiserade skatteintäkten i resultaträkningen uppgick till 623 miljoner kronor 2022.

Tabell 2.31 Förklaringsposter som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och statens resultat- och balansräkning 2020–2022

Miljoner kronor

	2022	2021	2020
Statens skatteintäkter i Statens budget	1 273 522	1 220 437	1 079 305
Skatter hänförliga till tidigare år	9 742	17 572	4 833
Avgränsningsskillnader	388 225	363 223	343 919
Elimineringar	-91 062	-84 162	-79 660
Flaskhalsintäkter från Affärsverket svenska kraftnät	17 500		
Stämpelskatt, periodisering	623		
Justering för reviderad skatteprognos		-12 245	-16 086
Totala skatteintäkter enligt resultaträkningen	1 598 550	1 504 824	1 332 310

Källor: Ekonomistyrningsverket och Statistiska centralbyrån.

2.5 Utgifter i statens budget 2022

Utgifterna i statens budget är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Förändring av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigerigering på budgetens utgiftssida.

Posten Förändring av anslagsbehållningar används endast vid budgetering. Utfallet påverkar anslagsbehållningarna för respektive anslag.

I tabell 2.32 jämförs utfallet för utgifterna, dvs. den faktiska förbrukningen, dels med ursprungligen anvisade medel (statens budget), dels med totalt anvisade medel (inklusive ändringar av budgeten). En högre förbrukning än anvisade medel möjliggörs genom utnyttjande av ett eventuellt ingående anslagssparande eller en anslagskredit.

Utgifterna påverkades av bidrag till Ukraina och åtgärder med anledning av covid-19

Utgifterna i statens budget 2022 påverkades av bidrag till olika insatser för att stötta Ukraina med anledning av Rysslands fullskaliga invasion. Dessutom påverkades utgifterna av åtgärder för att mildra de negativa effekterna med anledning av spridningen av covid-19. Den 1 april 2022 upphörde covid-19 att klassas som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (204:168). Riksdagen har fattat beslut om ändringar i statens budget vid flera tillfällen 2022. En kompletterande redovisning med anledning av detta finns i avsnitt 3 Ändringar i statens budget 2022 och bilaga 3 Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2022.

Utgifterna blev 101 miljarder kronor lägre än totalt anvisat

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 122 503 miljoner kronor. Det är 14 217 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 101 431 miljoner kronor (8,3 procent) lägre än vad som anvisades totalt. Inom 12 av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 1 miljard kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För sju av utgiftsområdena blev utfallet mer än 1 miljard kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten.

Tabell 2.32 Utgifter i statens budget 2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings- budget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
1 Rikets styrelse	17 238	367	17 605	17 575	337	-30
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 971	14	17 985	17 340	-631	-645
3 Skatt, tull och exekution	12 830	102	12 932	12 841	11	-91
4 Rättsväsendet	62 919	130	63 049	61 496	-1 423	-1 553
5 Internationell samverkan	2 235	1 206	3 441	3 381	1 146	-60
6 Försvar och samhällets krisberedskap	76 571	4 481	81 052	83 541	6 970	2 489
7 Internationellt bistånd	51 940	-4 852	47 088	46 196	-5 744	-892
8 Migration	8 541	10 300	18 841	11 730	3 188	-7 112
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	113 309	8 106	121 415	118 165	4 856	-3 250
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	97 428	19 107	116 535	114 340	16 912	-2 195
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	42 161	4 190	46 351	46 341	4 179	-11
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	99 847	2 423	102 269	101 067	1 220	-1 202
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	6 152	30	6 182	5 447	-704	-734
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	93 221	51	93 272	78 376	-14 845	-14 896
15 Studiestöd	27 801	100	27 901	25 479	-2 323	-2 423
16 Utbildning och universitetsforskning	95 384	89	95 473	92 965	-2 419	-2 508
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	18 500	1 709	20 208	19 733	1 234	-475

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings- budget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 769	4 295	10 064	7 713	1 944	-2 351
19 Regional utveckling	4 742	0	4 742	3 357	-1 385	-1 385
20 Allmän miljö- och naturvård	20 952	3 847	24 799	21 511	560	-3 287
21 Energi	3 255	9 063	12 318	11 862	8 608	-455
22 Kommunikationer	76 965	1 479	78 444	72 878	-4 087	-5 566
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 645	2 794	24 439	21 935	290	-2 504
24 Näringsliv	9 255	7 085	16 340	10 274	1 019	-6 066
25 Allmänna bidrag till kommuner	156 498	600	157 098	157 022	524	-76
26 Statsskuldsräntor m.m.	12 155	10 500	22 655	27 155	15 000	4 500
27 Avgiften till Europeiska unionen	47 837		47 837	48 240	403	403
Förändring av anslagsbehållningar	-6 681		-6 681		6 681	6 681
Summa	1 196 439	87 214	1 283 653	1 237 960	41 521	-45 693
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-60 090		-60 090	-110 926	-50 835	-50 835
Kassamässig korrigering	371		371	-4 532	-4 903	-4 903
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 136 720	87 214	1 223 934	1 122 503	-14 217	-101 431

Högre personalomsättning medför lägre utgifter för Rättsväsendet

Inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev utfallet 61 496 miljoner kronor, vilket är 1 423 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på lägre utgifter för Polismyndigheten inom it-området och även pga. att de prioriterat rekrytering till passverksamheten vilket medförde långa ledtider för rekrytering av annan kompetens. En annan orsak är att Kriminalvården har haft hög personalomsättning och svårt att ersätta personal som slutat.

Ekonomiskt stöd till Ukrainas väpnade styrkor

Utfallet för utgiftsområde 5 Internationell samverkan blev 3 381 miljoner kronor, vilket är 1 146 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 60 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Att utfallet blev högre än den ursprungliga budgeten beror framför allt på att Sverige har lämnat stöd till Ukrainas väpnade styrkor i form av ekonomiskt bidrag till den Ukrainska centralbankens fond.

Försvarets materielverk (FMV) tidigarelade arbete för att stärka den svenska försvarsförmågan

Inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap blev utfallet 83 541 miljoner kronor, vilket är 6 970 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 2 489 miljoner kronor högre än totalt anvisat. Det beror främst på att Försvarets materielverk (FMV) har tidigarelagt arbete inom befintliga uppdrag för att kunna leverera materiel i den takt som krävs för att snabbare stärka den svenska försvarsförmågan enligt Försvarsbeslut 2020. Men också på att det försämrade säkerhetsläget, omvärldsutvecklingen och den svenska Nato-ansökan har inneburit en ökad aktivitet och beredskap i det svenska försvaret. Dessutom har Sverige stöttat Ukraina med ett flertal stödpaket med vapen, ammunition och utrustning.

Internationellt bistånd minskades då Sverige tog emot flyktingar från Ukraina

Utfallet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgick till 46 196 miljoner kronor, vilket är 5 744 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Till följd av

Rysslands invasion av Ukraina blev antalet asylsökande och de utgifter för asylmottagande som avräknas biståndsramen betydligt högre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten. För att finansiera detta minskade riksdagen i ändringsbudget anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* med 4 838 miljoner kronor.

Flyktingar från Ukraina medförde högre utgifter för migration

Utfallet för utgiftsområde 8 Migration uppgick till 11 730 miljoner kronor, vilket är 3 188 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget, men 7 112 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Att utfallet blev högre beror på att det genomsnittliga antalet personer som är inskrivna i Migrationsverkets mottagnings-system blev 32 200 fler än beräknat, vilket är en direkt följd av Sveriges mottagande av flyktingar från Ukraina i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv (2001/55/EG).

Covid-19 gav högre utgifter för testning och vacciner

Utfallet för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 118 165 miljoner kronor, vilket är 4 865 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget, men 3 250 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Att utgifterna blev högre än beräknat beror framför allt på att utgifterna för testning för covid-19 blev högre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Även utgifterna för covid-19- vacciner blev högre än beräknat i statens budget.

Ersättning för höga sjuklönekostnader blev 11 miljarder kronor högre än beräknat i den ursprungliga budgeten

Utfallet för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning uppgick till 114 340 miljoner kronor, vilket är 16 912 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 19 107 miljoner kronor. Ersättningen för höga sjuklönekostnader uppgick till 11 751 miljoner kronor, vilket är 11 469 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 1 456 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det beror på att riksdagen beslutade att återinföra ersättningen för kostnader för sjuklön utöver det normala under perioden december 2021 till mars 2022 samt slopat krav för läkarintyg under perioden januari–mars med anledning av spridningen av covid-19.

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 46 175 miljoner kronor, vilket är 5 170 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att antalet sjukpenningdagar blev högre. Riksdagen beslutade att återinföra vissa tillfälliga åtgärder på grund av spridningen av covid-19. Bland annat ersättning för karensavdrag, karensdagar till egenföretagare och ersättning för riskgrupper.

Höjd grundnivå för garantipension fr.o.m. augusti

Inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom blev utfallet 4 179 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades totalt 4 190 miljoner kronor. Det beror framför allt på att riksdagen beslutade att höja grundnivån för garantipension med 1 000 kronor per månad fr.o.m. den 1 augusti 2022.

Utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning högre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn blev 101 067 miljoner kronor, vilket är 1 220 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget, men 1 202 miljoner kronor lägre än vad som totalt anvisats. Det beror främst på hög smittspridning av bl.a. covid-19 som medförde att utgifterna för tillfällig

föräldrapenning och graviditetspenning blev högre än beräknat. Utgifterna för omvårdnadsbidrag och vårdbidrag blev lägre än anvisat då vårdbidragen upphörde i snabbare takt än beräknat.

Lägre utgifter för Arbetsmarknad och arbetsliv än beräknat

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev utfallet 78 376 miljoner kronor, vilket är 14 845 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror på utvecklingen på arbetsmarknaden som medfört ett lägre antal arbetslösa jämfört med vad som beräknades i statens budget. Antalet arbetslösa minskade med 14,2 procent mellan 2021 och 2022.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 15 Studiestöd blev 25 479 miljoner kronor, vilket är 2 323 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Anslaget 1:2 *Studiemedel* blev 1 918 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget eftersom färre än beräknat studerade med studiemedel.

Satsningar inom utbildningsområdet används inte i den utsträckning som beräknats

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppgick utfallet till 92 965 miljoner kronor, vilket är 2 419 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror framför allt på att olika satsningar inte genomförts i den omfattning som beräknats i statens budget.

Stöd i ändringsbudget med anledning av covid-19 och Rysslands invasion av Ukraina

Utgifterna för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppgick till 19 733 miljoner kronor, vilket är 1 234 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 475 miljoner kronor lägre än som totalt var anvisat. Det beror främst på att Sveriges Riksidrottsförbund fått högre bidrag för att underlätta uppstart och ökat deltagande i idrottsverksamhet efter pandemin. Det beror också på att kultursektorn har fått olika stöd för att mildra de negativa konsekvenserna med anledning av spridningen av covid-19. De tillfälliga stöden betalades framför allt ut till aktörer verksamma inom musik och scenkonst, men även till konstnärer.

Inom utgiftsområdet har även bidrag betalats ut till vissa organisationer, bl.a. Sveriges Stadsmissioner, som arbetar med mottagande av människor från Ukraina som söker skydd i Sverige.

Högre utgifter för stöd till anordnande av bostäder

Inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik blev utfallet 7 713 miljoner kronor, vilket är 1 944 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten men 2 351 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utfallet för anslaget 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* blev 5 247 miljoner kronor, vilket är 1 197 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 1 917 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det beror på att många nya ansökningar lämnades in under slutet av 2021, då möjligheten att ansöka om stöd för energieffektivisering av flerbostadshus upphörde den 31 december 2021. Det innebar att behovet av anslag för att betala ut stöd blev större än ursprungligen beräknat. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 3 114 miljoner kronor i ändringsbudget.

Förseningar i EU-finansierade program medförde lägre utgifter

Utfallet för utgiftsområde 19 Regional utveckling blev 3 357 miljoner kronor, vilket är 1 385 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* blev 1 miljon kronor vilket är 649 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Det beror på att EU-kommissionen fattade beslut om programmen senare än beräknat. Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* blev 1 582 miljoner kronor, vilket är 479 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror delvis på att programstarten för Fonden för en rättvis omställning försenats. Det beror också på att utgifterna för stöd till försäljningsställen för drivmedel i vissa landsbygdsområden blev lägre än beräknat.

Utgifterna för elpriskompensation blev nästan 9 miljarder kronor

Utfallet för utgiftsområde 21 Energi blev 11 862 miljoner kronor, vilket är 8 608 miljoner kronor högre än den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades totalt ytterligare 9 063 miljoner kronor. Med anledning av att elpriserna höjdes kraftigt under hösten och vintern 2021/2022 anvisade riksdagen anslaget 1:12 *Kompensation för höga elpriser* 8 970 miljoner kronor i ändringsbudget, för att kompensera hushåll med hög elförbrukning. Utfallet för elpriskompensationen blev 8 915 miljoner kronor.

Utgifterna för Kommunikationer blev lägre än beräknat

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer blev utfallet 72 878 miljoner kronor, vilket är 4 087 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 5 566 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utgifterna för investeringar och andra åtgärder för att utveckla statens transportsystem blev 2 652 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror framför allt på att vissa projekt har senarelagts. Utgifterna för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturen blev 1 296 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 2 038 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det beror på senareläggningar på grund av resursbrist kopplat till personal, maskiner och material.

Utökade stödpaket till följd av smittspridningen av covid-19

Utfallet för utgiftsområde 24 Näringsliv uppgick till 10 274 miljoner kronor, vilket är 1 019 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 6 066 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Att utfallet blev högre än anvisat i statens budget beror främst på att riksdagen i ändringsbudget beslutade om det nya anslaget 1:24 *Omställningsstöd* i statens budget till följd av utökade stödperioder med anledningen av smittspridningen av covid-19. Utfallet för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* 475 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget.

Utgifterna för räntor på statsskulden blev 15 miljarder kronor högre än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 27 088 miljoner kronor, vilket är 15 088 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 10 500 miljoner kronor i ändringsbudget då den svenska kronan försvagades gentemot euron och den amerikanska dollarn. Dessutom blev marknadsräntorna högre, vilket medförde högre ränteutgifter än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Utfallet blev 4 588 miljoner kronor högre än totalt anvisat belopp på 22 500 miljoner kronor. Regeringen har med stöd av 3 kap. 9 § budgetlagen (2011:203) beslutat att anslaget får överskridas för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Utfallet för nettoutlåningen blev 51 miljarder kronor lägre än beräknat

Utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning blev -110 926 miljoner kronor. I statens budget beräknades nettoutlåningen bli -60 090 miljoner kronor, vilket innebär att utfallet blev 50 836 miljoner kronor lägre än beräknat. Affärsverket svenska kraftnät ökade sina behållningar i Riksgäldskontoret på grund av att kapacitetsavgifterna ökade kraftigt. Med anledning av detta minskade nettoutlåningen med 58 004 miljoner kronor. I budgeten sänkades denna post. Lånen till Riksbanken minskade med 61 477 miljoner kronor under 2022, vilket är 477 miljoner kronor mer än vad som beräknades i statens budget.

Förklarande faktorer till avvikelsen mot statens budget

Utgifterna i statens budget blev 14,2 miljarder kronor lägre än i den budget som riksdagen ursprungligen fastställde. I detta avsnitt analyseras hur stor del av denna skillnad som berodde på reviderade bedömningar av dels de makroekonomiska förutsättningarna, dels antalet personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volym). Vidare redovisas hur stor del av skillnaden som beror på nya beslut. Det gäller sådana beslut som fattats av riksdagen eller Riksbanken. Resterande skillnad beror på andra förklaringsfaktorer och redovisas i kategorin Övrigt. Skillnaderna fördelas också på Utgiftsområden exkl. räntor, Statsskuldräntor m.m. och Riksgäldskontorets nettoutlåning. Resultatet sammanfattas i tabell 2.33 och kommenteras därefter.

Tabell 2.33 Skillnaden mellan utfall och budget för 2022

Miljarder kronor

	Totalt	Volym ³	Makro ⁴	Beslut	Övrigt ⁵
Utgiftsområden, exklusive räntor ¹	26,5	8,8	-13,4	59,0	-27,9
Statsskuldräntor m.m.	15,0	0,0	15,0	0,0	0,0
Riksgäldskontorets nettoutlåning ²	-55,7	0,0	0,0	0,0	-55,7
Budgetens utgifter m.m.	-14,2	8,8	1,6	59,0	-83,6

¹ Utgiftsområden som omfattas av det statliga utgiftstaket.

² Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringsposten.

³ Begreppet volym innefattar utgiftsförändringar till följd av bl.a. antal personer i transfereringssystemen, längden på den tid som en person finns i ett system samt förändringar av nivån på styckkostnader i transfereringssystemen som inte direkt kan kopplas till den makroekonomiska utvecklingen.

⁴ Utgiftsförändringar till följd av reviderade makroekonomiska förutsättningar.

⁵ Under Utgiftsområden, exkl. räntor ingår förändring av anslagsbehållningar enligt ursprunglig budget.

Skillnader till följd av reviderade volymer i olika transfereringssystem

Utgifterna blev 8,8 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av ändrade bedömningar av bl.a. antalet personer som tar emot ersättning från olika transfereringssystem (volym). Det handlar bl.a. om att antalet sjukpenningdagar var 9 procent fler och antalet personer med sjukersättning 3 procent fler 2022 än vad som beräknades i statens budget för 2022. Vidare var det genomsnittliga antalet personer som är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem fler än beräknat, vilket är en direkt följd av Sveriges mottagande av flyktingar från Ukraina i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv (2001/55/EG).

Skillnader till följd av den makroekonomiska utvecklingen

Skillnader till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar medförde att utgifterna blev 1,6 miljarder kronor högre än i statens budget.

Utgifterna inom budgetens utgiftsområden, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., blev 13,4 miljarder kronor lägre än i statens budget till följd

av ändrade makro-ekonomiska förutsättningar. Den viktigaste förklaringen är att utvecklingen på arbetsmarknaden medförde att utgifterna för bidrag för arbetslöshetsersättning inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev lägre än vad som ursprungligen beräknades.

Utgifterna på anslaget för statsskuldräntor blev 15,0 miljarder kronor högre till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Det förklaras främst av att marknadsräntorna och inflationen blev betydligt högre. Dessutom blev kronans växelkurs svagare mot både den amerikanska dollarn och euron, vilket också bidrar till att förklara att utgifterna för statsskuldräntor blev högre än väntat.

Tabell 2.34 Makroekonomiska förutsättningar

	SB 2022	Utfall 2022	Utfall-SB 2022	Utfall 2021
Procentuell förändring från föregående år:				
BNP (fp)	3,5	2,6	-0,9	5,4
KPI (årsgenomsnitt)	1,4	8,4	7,0	2,2
Antal sysselsatta, 15–74 år	1,7	2,7	1,0	0,9
Nivåer:				
Arbetslöshet, 15–74 år, procent av arbetskraften	7,7	7,5	-0,2	8,8
SEK/Euro, årsgenomsnitt	10,1	10,6	0,5	10,1
SEK/USD, årsgenomsnitt	8,3	10,1	1,8	8,6
6 månaders statsskuldväxel, slutkurs	-0,2	2,6	2,8	-0,2
5-årig statsobligation, slutkurs	0,2	2,5	2,3	0,1

Anm.: fp=fasta priser, SB=Statens budget (se Budgetpropositionen för 2022 för de makroekonomiska förutsättningarna som ligger till grund för statens budget 2022).

Skillnader till följd av beslut

De totala utgifterna blev 59,0 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av beslut fattade av riksdagen. Hela förändringen avser utgifterna för utgiftsområdena, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. De högre utgifterna är en följd av riksdagens beslut om högre anslagsnivåer efter förslag i propositionerna om ändringar i statens budget (se avsnitt 2.2 Ändringar i statens budget 2022 och bilaga 3 Specifikation av ändringsbudgetar i statens budget).

Här redovisas budgeteffekterna i enlighet med redovisningen i Budgetpropositionen för 2023. Budgeteffekten av en åtgärd bedöms i samband med att förslaget lämnas till riksdagen. I normalfallet gäller den ursprungligen redovisade budgeteffekten när utgifternas utveckling beskrivs i efterföljande propositioner. För några av de åtgärder för 2020–2022 som riksdagen fattat beslut om med anledning av pandemin har bedömningen av åtgärdernas faktiska utfall reviderats kraftigt. De aktuella åtgärderna är stöd vid korttidsarbete, omställningsstöd, stöd till enskilda näringsidkare, ökade resurser till hälso- och sjukvården för testning och merkostnader, tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag, stöd till handelsbolag och evenemangsstöd. I dessa synnerligen speciella fall, som har sin grund i de ekonomiska konsekvenserna av pandemin, är det motiverat att redovisa budgeteffekten av en åtgärd i enlighet med den nya bedömningen i de fall budgeteffekten av reformerna har bedömts vara mycket stor och skillnaden mot det faktiska utfallet blivit betydande. Detta trots att regeringen inte har lämnat något nytt förslag till riksdagen, se vidare Budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1, avsnitt 6.4).

Skillnader till följd av övriga orsaker

Av övriga orsaker blev utgifterna 83,6 miljarder kronor lägre än i statens budget.

Utgiftsområdenas utgifter (exkl. statsskuldräntor) blev 27,9 miljarder kronor lägre. Detta nettobelopp innefattar flera utgiftsområden med lägre utgifter än anvisat i budgeten medan vissa områden hade högre utgifter. Inom framför allt följande tio utgiftsområden blev utgifterna lägre än i statens budget av övriga orsaker: 4 Rättsväsendet, 7 Internationellt bistånd, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 16 Utbildning och universitetsforskning, 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik, 19 Regional utveckling, 20 Allmän miljö- och naturvård 22 Kommunikationer, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv. I avsnitt 3 Utfall per utgiftsområde finns detaljerade kommentarer till skillnaden mellan utfall och anvisade belopp i den ursprungliga budgeten.

Riksgäldskontorets nettoutlåning (inklusive den kassamässiga korrigeringen) blev 55,7 miljarder kronor lägre än i statens budget. Affärsverket svenska kraftnäts behållningar i Riksgäldskontoret ökade med 58,0 miljarder kronor på grund av höga kapacitetsavgifter. Detta minskade nettoutlåningen med motsvarande belopp. Posten var inte prognostiserad i budgeten.

Utfallet för statens budget 2022 jämfört med 2021

Tabell 2.35 Utfallet för statens budget för 2021–2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Skillnad mot 2021
1 Rikets styrelse	17 575	16 392	1 184
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 340	16 921	420
3 Skatt, tull och exekution	12 841	12 534	307
4 Rättsväsendet	61 496	57 168	4 329
5 Internationell samverkan	3 381	1 782	1 599
6 Försvar och samhällets krisberedskap	83 541	70 518	13 023
7 Internationellt bistånd	46 196	47 463	-1 268
8 Migration	11 730	8 224	3 505
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	118 165	137 967	-19 803
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	114 340	113 051	1 289
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	46 341	38 016	8 325
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 067	101 068	0
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	5 447	6 212	-765
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	78 376	91 947	-13 571
15 Studiestöd	25 479	26 588	-1 109
16 Utbildning och universitetsforskning	92 965	91 350	1 615
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	19 733	22 683	-2 950
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 713	5 188	2 525
19 Regional utveckling	3 357	3 224	133
20 Allmän miljö- och naturvård	21 511	16 725	4 787
21 Energi	11 862	3 395	8 468
22 Kommunikationer	72 878	72 097	780
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 935	19 630	2 305
24 Näringsliv	10 274	30 407	-20 133
25 Allmänna bidrag till kommuner	157 022	153 235	3 787
26 Statsskuldräntor m.m.	27 155	-1 298	28 453
27 Avgiften till Europeiska unionen	48 240	52 262	-4 022

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Skillnad mot 2021
Summa	1 237 960	1 214 747	23 213
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-110 926	-96 965	-13 961
Kassamässig korrigerig	-4 532	-4 346	-186
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 122 503	1 113 436	9 066

Utgifterna i statens budget ökade med 9 066 miljoner kronor (0,8 procent) mellan 2021 och 2022. Utgifterna för statsskuldräntor ökade mest, med 28 453 miljoner kronor.

Fler anställda vid polisen och kriminalvården

Utgifterna för utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev 4 329 miljoner kronor (7,6 procent) högre än 2021. Det är framför allt utgifterna för Polismyndigheten och Kriminalvården som ökade. Det beror till stor del på att antal anställda ökade, men också på en särskild satsning med att höja polislöner för att öka polisyrkets attraktivitet.

Utökat försvar medför högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap blev 13 023 miljoner kronor (18,5 procent) högre än föregående år. I februari 2022 inledde Ryssland en fullskalig invasion av Ukraina. Det försämrade säkerhetsläget, omvärldsutvecklingen och den svenska Nato-ansökan har inneburit en ökad aktivitet och beredskap, vilket inneburit högre utgifter. Dessutom har Sverige stöttat Ukraina med ett flertal stödpaket med vapen, ammunition och skyddsutrustning.

Mottagande av flyktingar från Ukraina medför högre utgifter

Inom utgiftsområde 8 Migration ökade utgifterna med 3 505 miljoner kronor (42,6 procent). Det är utgifter kopplade till att Sverige har tagit emot flyktingar från Ukraina i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv (2001/55/EG) som medförde ökade utgifter.

Utgifterna med anledning av covid-19 minskade

Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskade med 19 803 miljoner kronor (14,4 procent). Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för folkhälsa och sjukvård* blev 21 283 miljoner kronor (39,9 procent) lägre än 2021. Det är framför allt åtgärder med anledning av spridningen av covid-19, t.ex. statsbidrag till kommuner och regioner samt provtagning, smittspårning och utbrottshantering, som blev lägre än 2021.

Ökade utgifter för garantipension och bostadstillägg till pensionärer

Inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom ökade utgifterna med 8 325 miljoner kronor (21,9 procent). Det beror på att riksdagen beslutade att höja grundnivån för garantipension med 1 000 kronor per månad fr.o.m. den 1 augusti 2022. Höjningen av grundnivån medför högre utgifter. Samtidigt höjdes även bostadstillägget till pensionärer.

Utgifter för arbetslösa minskade

Utgifterna för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev 13 571 miljoner kronor (14,8 procent) lägre än 2021. Utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning minskade med 10 783 miljoner kronor (23,7 procent). Det beror på att det genomsnittliga antalet arbetslösa i åldern 15–74 år minskade med 69 300 personer

(14,2 procent) mellan 2021 och 2022. Även antalet långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa i mer än sex månader, minskade med 23 200 personer (14,1 procent). Utgifterna för arbetsmarknadspolitiska program minskade med 4 286 miljoner kronor (37,5 procent). Det beror bl.a. på att extratjänsterna fasades ut. Dessutom minskade kostnaderna för matchningstjänster och arbetsmarknadsutbildning då antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program var lägre jämfört med föregående år. I motsatt riktning verkade att utgifterna för lönegaranti-ersättning blev 450 miljoner kronor högre än 2021. Det beror på att antalet anställda som är berörda av konkurser ökade. Även utgifterna för nystarsjobb blev högre, vilket beror på fler personer med nystarsjobb och att ersättningsnivåerna för nystarsjobb har höjts.

Lägre krisstöd med anledning av covid-19

Utfallet för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid blev 2 950 miljoner kronor (13,0 procent) lägre än 2021. Utfallet för anslagen 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*, 10:1 *Filmstöd* och 13:1 *Stöd till idrotten* blev sammantaget 3 025 miljoner kronor lägre. Det beror i huvudsak på att regeringens tillfälliga krisstöd till kultur- och idrottssektorn med anledning av spridningen av covid-19 blev jämfört med föregående år.

Högre utgifter för stöd till energieffektivisering och anordnande av bostäder

Utgifterna inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ökade med 2 525 miljoner kronor (48,7 procent). Det beror på att möjligheten att ansöka om stöd för energieffektivisering av flerbostadshus samt investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande upphörde den 31 december 2021. Det fick till följd att många nya ansökningar om stöd lämnades in under slutet av 2021. Utbetalningarna av stödet gjordes 2022.

Nytt stöd till publika stationer för snabbbladdning av elfordon längs större vägar

Utfallet för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård blev 4 787 miljoner kronor (28,6 procent) högre än 2021. Utgifterna för klimatbonus, som innebär att nya bilar med relativt låga koldioxidutsläpp premieras, ökade med 2 095 miljoner kronor (43,6 procent). Det beror på att antalet bilar som är berättigade till bonusen ökade. Utfallet för det nya anslaget 1:23 *Laddinfrastruktur* som finansierar utgifter för stöd till publika stationer för snabbbladdning av elfordon för tillgänglighet längs större vägar blev 555 miljoner kronor. Utgifterna för satsningen Klimatklivet ökade med 472 miljoner kronor (23,3 procent). Klimatklivet är ett investeringsstöd som t.ex. används till laddstationer för laddfordon. Utfallet för anslaget 1:17 *Klimatpremier* uppgick till 562 miljoner kronor, vilket är 437 miljoner kronor högre än 2021. Anslaget finansierar bl.a. en elbusspremie som betalas ut till aktörer inom kollektivtrafiken som köper en elbuss.

Kompensation till hushåll för höga elpriser

Inom utgiftsområde 21 Energi blev utgifterna 8 468 miljoner kronor högre än 2021. Det beror på att staten kompenserade hushållen, med anledning av att elpriserna höjdes kraftigt under hösten och vintern 2021/2022, med totalt 8 915 miljoner kronor. Den högsta ersättningen ett hushåll kunde få var 2 000 kronor per månad för perioden december 2021 till mars 2022.

Lägre utgifter för omställningsstöd och stöd till korttidsarbete

Inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskade utgifterna med 20 133 miljoner kronor (66,2 procent). Det beror främst på minskade utgifter för omställningsstöd och stöd vid korttidsarbete.

Något högre bidrag till kommuner och regioner

Utgifterna för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökade med 3 787 miljoner kronor (2,5 procent). Den kommunalekonomiska utjämnningen innebar att kommunerna fick 1 869 miljoner (1,8 procent) högre bidrag och regionerna fick 843 miljoner kronor (2,0 procent) mer än 2021.

Högre utgifter för statsskuldräntor

Utfallet för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev 28 453 miljoner kronor högre än 2021. Räntorna blev 15 830 miljoner kronor högre och valutakursförlusterna 11 664 miljoner kronor högre än 2021.

EU-avgiften minskade med 4 miljarder

Inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen blev utgifterna 4 022 miljoner kronor (7,7 procent) lägre än föregående år. Det beror främst på att den BNI-baserade avgiften blev 6 329 miljoner kronor (16,2 procent) lägre eftersom EU fattade färre beslut om ändringsbudgetar än 2021.

Stora förändringar inom nettoutlåningen

För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning på budgetens utgiftssida. Posten utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. Nettoutlåningen minskade med 13 961 miljoner kronor (14,4 procent). Inom posten är det både ökning och minskningar där den största förändringen är Affärsverket svenska kraftnäts inlåning som ökade med 40 654 miljoner kronor då inbetalningarna från kapacitetsavgifter ökade kraftigt. Riksgäldskontorets nettoutlåning minskar när inlåningen ökar.

Indragningar

Enligt 3 kap. 12 § budgetlagen får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas om det är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. För 2022 beslutade regeringen om indragning av anslagsmedel om totalt 115 207 miljoner kronor, främst avseende anslagssparanden från 2021. Indragningarna som gjordes 2022 beror till stor del av medel som anvisades med anledning av spridningen av covid-19 inte förbrukades 2021.

Indragningarna är 32 174 miljoner kronor lägre än 2021. De 71 indragningar, som översteg 100 miljoner kronor, omfattar 98 procent av totalbeloppet under 2022.

I tabell 2.36 redovisas samtliga indragningar som är större än 100 miljoner kronor.

Tabell 2.36 Indragningar 2022

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	396
2	1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	131
3	1:1	Skatteverket	179

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
5	1:1	Avgifter till internationella organisationer	161
6	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	246
8	1:1	Migrationsverket	294
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	276
8	1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	178
8	1:7	Utresor för avvisade och utvisade	172
9	1:4	Tandvårdsförmåner	511
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	377
9	4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	125
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	341
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	777
10	1:3	Merkostnadsersättning och handikappersättning	103
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	231
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	5 371
12	1:1	Barnbidrag	291
12	1:2	Föräldraförsäkring	733
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	1 416
12	1:8	Bostadsbidrag	721
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	1 519
13	1:3	Hemutrustningslån	113
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	7 278
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	942
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 276
14	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	696
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	2 070
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	1 595
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	329
15	1:2	Studiemedel	1 659
15	1:3	Avsättning för kreditförluster	201
15	1:7	Studiestartsstöd	122
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	417
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	273
16	1:13	Bidrag till lärarlöner	628
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	446
16	2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	106
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	227
18	1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	225
19	1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	277
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	540
19	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	150
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	495
20	1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	153
20	1:16	Klimatinvesteringar	289
20	1:17	Klimatpremier	145
20	1:19	Industriklivet	485
20	1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	101
21	1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	403

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	2 352
22	1:7	Trafikavtal	133
22	1:15	Sjöfartsstöd	448
22	1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	182
22	1:19	Lån till körkort	107
23	1:2	Insatser för skogsbruket	110
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	284
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 737
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 836
23	1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	120
24	1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 401
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	10 349
24	1:23 (2021)	Stöd till enskilda näringsidkare	11 654
24	1:24 (2021)	Omställningsstöd	29 969
24	1:25 (2021)	Researrangörslån	565
24	1:26 (2021)	Stöd till handelsbolag	2 153
24	1:27 (2021)	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	7 995
24	1:28 (2021)	Evenemangsstöd	2 778
25	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250
26	1:1	Räntor på statsskulden	1 398
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	149
		Övriga indragningar	3 047
		Summa	115 207

De flesta indragningarna av anslagsmedel rör anslagssparande

Den största indragningen, som uppgick till 29 969 miljoner kronor, avsåg omställningsstöd. Den näst största indragningen gjordes av stöd till enskilda näringsidkare och uppgick till 11 654 miljoner kronor. Indragningen av stöd vid korttidsarbete uppgick till 10 349 miljoner kronor. Tillsammans står dessa indragningar för 45 procent av indragningarna. Dessa indragningar avsåg anslagssparande från 2021.

Överskridanden

Enligt 3 kap. 8 § budgetlagen får ett anslag tillfälligt överskridas genom att en kredit, motsvarande högst 10 procent av det anvisade anslaget (anslagskredit), tas i anspråk. Året därpå ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den utnyttjade anslagskrediten. Med riksdagens bemyndigande får regeringen även besluta att ett anslag får överskridas om det är nödvändigt för att täcka särskilda utgifter i en verksamhet. Utgifterna ska inte ha varit kända då anslaget anvisades. Regeringen får även fatta beslut om att överskrida ett anslag för att uppfylla ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget. Regeringen beslutade om ett medgivet överskridande för 2022.

Tabell 2.37 Medgivna överskridanden 2022

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Medgivet överskridande	Utnyttjat medgivet överskridande
15	1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	5	5
Summa			5	5

I statens budget anvisades 19 miljoner kronor för anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* inom utgiftsområde 15 Studiestöd. Det totala utfallet för anslaget blev 23 miljoner kronor. Anslaget består av två anslagsposter (ap), ap.1 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* med en anslagskredit på 1,9 miljoner kronor och ap.2 *Statens utgifter för räntor på återkrav* som saknar anslagskredit. Regeringen medgav i beslut den 15 december 2022 att ap.1 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* fick överskridas med 5 miljoner kronor (U2022/03917). Utfallet för den anslagsposten blev 19 miljoner kronor. Anslagspostens hela anslagskredit på 1,9 miljoner kronor utnyttjades och 4,9 miljoner kronor av det medgivna överskridandet.

2.6 Förändring av anslagsbehållningar

Tabell 2.38 Förändring av anslagsbehållningar 2018–2022

Miljoner kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående ramöverföringsbelopp (UO 1–27 exkl. UO 26)	47 708	33 056	24 933	169 861	144 537
Anvisat i statens budget	989 160	1 005 057	1 032 731	1 165 657	1 190 965
Ändringsbudget	15 611	6 099	304 437	162 382	76 714
Utnyttjade medgivna överskridanden	31	0	0	0	5
Indragningar	-44 529	-28 573	-20 772	-137 317	-113 744
Utfall	974 924	990 706	1 171 467	1 216 046	1 210 805
Utgående ramöverföringsbelopp (UO 1–27 exkl. UO 26)	33 056	24 933	169 861	144 537	87 673
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1–27 exkl. UO 26)	-14 652	-8 123	144 928	-25 324	-56 865
Förändring av anslagsbehållningar (UO 26)	-5 842	2 888	7 118	-8 600	-5 963
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1 - 27)	-20 494	-5 235	152 046	-33 924	-62 828

Anm.: Tekniska justeringar medför att ingående överföringsbelopp inte alltid stämmer med utgående överföringsbelopp.

Ramanslag kan både sparas och överskridas

Anslagen i statens budget är ramanslag. Ramanslag kan både överskridas och sparas till kommande år. I statens budget beräknas därför även förändringar av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Förändring av anslagsbehållningar. I budgeten har posten de senaste åren varit negativ eftersom regeringen beräknat att anslagsbehållningarna ska öka. Regeringen beräknade posten till -6 681 miljoner kronor i budgeten för 2022. Det innebär en budgeterad ökning av anslagsbehållningarna men i stället minskade anslagsbehållningarna med 62 828 miljoner kronor. Posten utgör ett netto av anslagsbehållningar från föregående budgetår, sparade medel från aktuellt budgetår och utnyttjande av anslagskrediter. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår däremot förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde. Anslagsbehållningarna blev höga

2022, vilket bl.a. beror på att arbetslösheten blev lägre än beräknat. Även utgifterna för mottagande av flyktingar från Ukraina enligt massflyktsdirektivet blev lägre än beräknat. Dessutom utnyttjades inte medel för vaccination och testning av covid-19 i den omfattning som beräknades. Anslagsbehållningarna 2020 och 2021 var väldigt höga på grund av att flera åtgärder med anledning av spridningen av covid-19 inte utnyttjades i den omfattning som budgeterades. Detta medförde stora variationer i Förändring av anslagsbehållningar.

Vid budgeteringen beräknades anslagsbehållningarna inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. minska med 68 miljoner kronor. Anslagsbehållningen för utgiftsområdet minskade i stället med 5 963 miljoner kronor, från 1 464 miljoner kronor vid början av året till -4 500 miljoner kronor vid utgången av året. Utgifterna inom utgiftsområdet omfattas inte av utgiftstaket.

Anslagsbehållningarna under utgiftstaket minskade med 57 miljarder kronor

Anslagsbehållningarna, exklusive utgiftsområde 26, minskade under 2022 från 144 537 miljoner kronor vid ingången av året till 87 673 miljoner kronor vid utgången av året. De minskade alltså med 56 865 miljoner kronor, vilket kan jämföras med den ökning på 6 613 miljoner kronor som beräknades i budgeten. Det är en skillnad på 63 478 miljoner kronor.

Indragningarna minskade med nästan 24 miljarder kronor

Indragningar av anslagsmedel, exklusive Statsskuldräntor m.m. uppgick till 113 744 miljoner kronor under året. Det är en minskning med 23 573 miljoner kronor jämfört med 2021.

I tabell 2.16 redovisas de anslag (exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.), som uppvisade utgående anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2018–2022.

Anslagsbehållningarna inom utgiftsområdet Arbetsmarknad och arbetsliv uppgick till 15 miljarder kronor

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppgår anslagsbehållningarna till totalt 15 130 miljoner kronor. Anslagsbehållningen för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* uppgick till 8 496 miljoner kronor.

Den högsta utnyttjade anslagskrediten 2022 har anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. Anslagskrediten uppgick till 1 227 miljoner kronor.

Tabell 2.39 Specifikation av anslagsbehållningar och anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor

Miljoner kronor			2018	2019	2020	2021	2022
UO	Anslag	Anslagsnamn					
4	1:1	Polismyndigheten	1 021	301	49	58	580
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	139	-343	817	883	-1 005
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	684	509	1 447	276	6 924
9	1:4	Tandvårdsförmåner	-159	-31	1 075	511	190
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	199	216	12 428	6 440	7 437
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	68	298	85	4 158	2 910
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	1 265	-304	6 624	-1 174	-275

UO	Anslag	Anslagsnamn	2018	2019	2020	2021	2022
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	1 104	-165	-630	-902	-1 227
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	3	2	3 364	5 371	1 456
12	1:2	Föräldraförsäkring	-22	-183	2 382	733	-372
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	192	500	714	1 416	669
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	3 630	1 213	1 459	1 519	518
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	-491	-604	3 260	7 278	8 496
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	879	733	3 465	942	2 034
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	969	-211	1 064	1 276	1 776
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	220	-153	1 215	2 070	31
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	230	332	1 554	1 595	1 661
15	1:2	Studiemedel	2 519	1 651	1 410	1 659	2 012
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	1 774	573	22	88	1 917
20	1:16	Klimatinvesteringar	106	939	1 877	289	257
20	1:17	Klimatpremier	50	1	63	145	1 039
21	1:7	Energiteknik	111	1 632	73	987	1 354
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	3 261	4 362	4 360	7 695	8 052
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	-578	-572	1 169	2 384	4 397
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 045	132	50	154	52
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	764	654	445	1 737	642
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	349	-270	226	1 836	1 116
24	1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	2	1	1 379	1 401	1 501
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete			59 770	15 884	6 316
24	1:27	Evenemangsstöd					1 957
24	1:23 (2021)	Stöd till enskilda näringsidkare			3 161	11 804	150
24	1:24 (2021)	Omställningsstöd			40 323	34 469	4 940
24	1:26 (2021)	Stöd till handelsbolag				2 173	20
24	1:27 (2021)	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag			3 650	8 021	19
24	1:28 (2021)	Evenemangsstöd				2 928	125
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	4 551	3 230	-2 519	-930	-1 483

2.7 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder.

Tabell 2.40 Riksgäldskontorets nettoutlåning 2022

Miljoner kronor

	SB ¹ 2022	Utfall 2022	Utfall - SB 2022	Utfall 2021
Premiepensionsavgifter, inbetalning		-49 666	-49 666	-46 706
Premiepensionsmedel, utbetalning		47 585	47 585	45 384
Övrig tillfällig förvaltning av premiepensionsmedel i RGK		-4 367	-4 367	-4 595
Pensionsmyndigheten, handel med fondandelar inom PPS		-179	-179	-82
Myndigheters räntekonton (se separat tabell)	0	2 519	2 519	-22 151
CSN, studielån	10 000	10 476	476	11 810
CSN, kreditreserv		-1 224	-1 224	-1 280
CSN, servicekonto för räntebetalningar		-12	-12	-23
Myndigheters investeringslån till anläggningstillgångar	1 000	2 055	1 055	731
Kärnavfallsfonden		6 557	6 557	-7 030
Stabilitetsfonden (se separat tabell)		-298	-298	7
Resolutionsreserven (se separat tabell)	-4 000	-4 310	-310	-3 664
Insättningsgarantifonden		1 749	1 749	-3 394
Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv		-749	-749	-200
Trafikverket, samhällsinvesteringar väg och järnväg	4 000	5 807	1 807	6 276
Fortifikationsverket, lån för investeringar i fastigheter		3 299	3 299	1 796
Transportstyrelsen, rörelsekapital		-6	-6	1 434
Folkhälsomyndigheten, beredskapslager och förskottsbetalningar		1 544	1 544	886
Exportkreditnämnden	0	-2 168	-2 168	-3 448
Public Service konto		-1 242	-1 242	-1 038
Försvarets materielverk		653	653	2 831
Försvarsmakten		4	4	-1 042
<i>Statliga bolag m.m.</i>				
Lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB		180	180	250
AB Svensk exportkredit	-10 000	-10 000	0	
Scandinavian Airlines System (SAS)		1 500	1 500	
Övriga statliga bolag m.m.		-21	-21	30
<i>Affärsverk</i>				
Affärsverket Svenska kraftnät		-58 004	-58 004	-17 350
Luffartsverket		51	51	-135
Sjöfartsverket		-4	-4	
<i>Övrigt</i>				
Lån till Riksbanken	-61 000	-61 477	-477	-56 897
Övrigt, netto	-90	-1 177	-1 086	635
Summa	-60 090	-110 926	-50 835	-96 965

¹ Endast vissa delposter är specificerade.

Utfallet för nettoutlåningen uppgick till -110 926 miljoner kronor under 2022, vilket är 50 835 miljoner kronor lägre än beräkningen i statens budget och 13 961 miljoner kronor lägre än föregående år. I tabell 2.40 specificeras nettoutlåningens största poster.

Premiepensionsmedlen minskade nettoutlåningen

Inbetalningarna av premiepensionsavgifter till Riksgäldskontoret blev 49 666 miljoner kronor och utbetalningarna av premiepensionsmedel blev 47 585 miljoner kronor. Premiepensionsmedlens samlade effekt på nettoutlåningen, inklusive den övriga

tillfälliga förvaltningens, blev en minskning med 6 448 miljoner kronor 2022. År 2021 blev den samlade effekten en minskad nettoutlåning med 5 917 miljoner kronor.

I samband med att personer byter fonder i premiepensionssystemet uppstår en tidsförskjutning mellan köp och försäljning av fondandelar inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten har ett konto i Riksgäldskontoret för handel med fondandelar, vilket minskade nettoutlåningen med 179 miljoner kronor 2022. År 2021 minskade nettoutlåningen med 82 miljoner kronor med anledning av detta.

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton minskade med nästan 3 miljarder kronor

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton och vissa särskilda räntebelagda konton minskade 2022 med 2 519 miljoner kronor, vilket ökade nettoutlåningen. I budgeten beräknades de sammanlagda behållningarna vara oförändrade. I tabell 2.41 redovisas de största förändringarna.

Tabell 2.41 Förändring av nettobehållningar på myndigheters räntekonton

Miljoner kronor

	Utfall 2022	Utfall 2021
Fortifikationsverket	-246	570
Försvarmakten	194	2 091
Försäkringskassan	-271	243
Göteborgs universitet	27	572
Karolinska institutet	302	691
Kriminalvården	531	-278
Kronofogdemyndigheten	-27	341
Kungliga tekniska högskolan	-61	372
Kärnavfallsfonden	-138	118
Linköpings universitet	162	374
Livsmedelsverket	-120	-100
Luleå tekniska universitet	-16	163
Lunds universitet	-43	743
Migrationsverket	-444	414
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	140	386
Pensionsmyndigheten	217	123
Polismyndigheten	1 203	745
Regeringskansliet	-257	169
Skatteverket	59	197
Statens fastighetsverk	-8	-802
Sveriges lantbruksuniversitet	147	319
Tillväxtverket	27	235
Trafikverket	-3 410	8 857
Transportstyrelsen	-218	947
Umeå universitet	7	316
Uppsala universitet	-345	549
Övriga räntekonton	69	3 796
Summa förändrade nettobehållningar på myndigheters räntekonton	-2 519	22 151
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	2 519	-22 151

Studielånen m.m. blev nästan 1 miljard kronor högre än i budgeten

Centrala studiestödsnämnden (CSN) tar lån i Riksgäldskontoret för studielån. Detta lån ökade 2022 med 10 476 miljoner kronor.

CSN:s medel i kreditreserven ökade med 1 224 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen med samma belopp. Anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* belastas med konstaterade förluster på lån upptagna före 2014 och med förväntade förluster på nya lån. Dessa medel förs till en kreditreserv, som utgörs av ett konto i Riksgäldskontoret som används för att betala faktiska kreditförluster på lån i Riksgäldskontoret.

CSN har ett servicekonto i Riksgäldskontoret för löpande räntebetalningar. Detta konto minskade nettoutlåningen med 12 miljoner kronor 2022. Inbetalda räntor från låntagarna förs fr.o.m. 2014 till kontot till dess CSN betalar fakturerade ränteutgifter till Riksgäldskontoret. Den ränta som låntagarna betalar uppgår till 30 procent av den ränta som Riksgäldskontoret fakturerar. Denna subvention finansieras från anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* och förs till servicekontot. De räntor som inte betalas in av låntagarna kapitaliseras. Årets kapitaliserade räntor fastställs av CSN vid årets slut och upplåningen sker i januari året därpå.

Den sammantagna påverkan för studielånen, kreditreserven och servicekontot uppgår till 9 239 miljoner kronor, vilket är 761 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i budgeten.

Investeringslånen ökade mer än beräknat

Riksgäldskontoret lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet. Den sammanlagda summan för sådana investeringslån ökade 2022 med 2 055 miljoner kronor. I statens budget beräknades investeringslånen öka med 1 000 miljoner kronor, vilket är 1 055 miljoner kronor lägre än utfallet.

Kärnavfallsfonden minskade sina placeringar i Riksgäldskontoret

Kärnavfallsfonden tar emot, förvaltar och betalar ut de avgiftsmedel som kärnkraftsbolagen m.fl. är skyldiga att betala. Avgifterna ska finansiera bl.a. kostnader för att ta hand om använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt kostnader för en säker avveckling och rivning av kärnkraftverk. Fonden placerar sina tillgångar i två separata delportföljer med olika placeringsregler. Basportföljen innehåller obligationer, statskuldväxlar och konto i Riksgäldskontoret. Den långsiktiga portföljen innehåller svenska och globala aktier och företagsobligationer samt derivatinstrument för att hantera bl.a. ränterisker.

År 2022 minskade fonden sina placeringar i Riksgäldskontoret med 6 557 miljoner kronor. Under 2021 ökade fonden i stället sina placeringar tillfälligt med 7 030 miljoner kronor, vilket därmed minskade årets nettoutlåning, en skillnad på 13 587 miljoner kronor.

Resolutionsavgifterna medförde att resolutionsreservens konton ökade

Stabilitetsfonden inrättades 2008 för att finansiera stödåtgärder till banker och andra kreditinstitut. Från och med den 1 februari 2016 gäller nya EU-gemensamma regler för hantering av banker i kris. Stabilitetsavgiften ersattes då med en resolutionsavgift. Stabilitetsfonden kommer dock att vara kvar som nationellt reglerad fond för

bankstödsåtgärder. Resolutionsavgiften betalas in till ett konto i Riksgäldskontoret, resolutionsreserven, som ska täcka statens eventuella utgifter för krisåtgärder. Under 2022 ökade resolutionsreservens konto i Riksgäldskontoret med 4 310 miljoner kronor. Nettotillskottet från resolutionsavgifterna uppgick till 3 891 miljoner kronor.

I tabell 2.42 och tabell 2.43 redovisas in- och utgående behållning för de två fonderna samt de poster som påverkat förändringen under åren 2021 och 2022. Under 2022 ökade Stabilitetsfondens kontobehållning med 298 miljoner kronor till 40 210 miljoner kronor. Resolutionsreservens konto uppgick till 54 924 miljoner kronor i slutet av året. Behållningen ökade med 4 310 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I statens budget beräknades resolutionsreservens konton öka med 4 000 miljoner kronor. Det betyder att nettoutlåningen minskade med 310 miljoner kronor mer än beräknat för resolutionsreserven.

Stabilitetsfonden finansierades framför allt genom att banker och andra kreditinstitut betalade en årlig stabilitetsavgift t.o.m. 2015. Avgiften betalades in i efterskott, så den sista avgiften betalades in 2016.

Tabell 2.42 Stabilitetsfondens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor		
Typ av transaktion	Utfall 2022	Utfall 2021
<i>Ingående balans på kontot</i>	39 912	39 919
Ränteinkomster (+) /ränteutgifter (-) m.m.	307	0
Administrativa kostnader m.m.	-9	-7
<i>Utgående balans på kontot</i>	40 210	39 912
Summa kontoförändring	298	-7
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-298	7

Tabell 2.43 Resolutionsreservens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor		
Typ av transaktion	Utfall 2022	Utfall 2021
<i>Ingående balans på kontot</i>	50 614	46 949
Resolutionsavgifter	3 891	3 664
Ränteinkomster (+) /ränteutgifter (-) m.m.	419	0
<i>Utgående balans på kontot</i>	54 924	50 614
Summa kontoförändring	4 310	3 664
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-4 310	-3 664

Insättningsgarantifonden minskade sina placeringar på konto i Riksgäldskontoret

Insättningsgarantifondens placeringar på konto i Riksgäldskontoret minskade med 1 749 miljoner kronor 2022. År 2021 ökade i stället behållningarna med 3 394 miljoner kronor, en skillnad på 5 149 miljoner kronor mellan åren.

Statens engagemang i Saab-konkursen avslutades

Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv ökade totalt med 749 miljoner kronor, vilket minskar nettoutlåningen. År 2021 ökade reserven med 200 miljoner kronor, en skillnad på 549 miljoner kronor. Kredit- och garantireserven är särskilda räntebärande konton i Riksgäldskontoret dit avgifter betalas för att täcka förluster i kredit- och garantiverksamheten. År 2022 ökade garantireservens behållning med 686 miljoner kronor i och med att statens engagemang i Saab-konkursen avslutades. I samband med Saab Automobile AB:s konkurs 2011 övertog staten ägandet i Saab Automobile

Parts AB, nuvarande Orio AB för att skydda värdet på statens fordran. Orio AB såldes under 2022 och därmed tillföll 507 miljoner kronor Riksgäldskontorets garantireserv. Staten fick även en slututdelning från Saab-konkursen på 179 miljoner kronor, vilket också tillföll garantireserven.

Trafikverkets infrastrukturlån ökade mer än beräknat

Trafikverkets infrastrukturlån ökade med 5 807 miljoner kronor. Det innebär att nettoutlåningen ökade med 1 807 miljoner kronor mer än beräknat.

Inköp av covid-19-vaccin ökar nettoutlåningen

Under 2022 har Folkhälsomyndighetens lån i Riksgäldskontoret ökat med 1 544 miljoner kronor, vilket ökar nettoutlåningen. Folkhälsomyndigheten har en kredit i Riksgäldskontoret för beredskapslager och förskottsbetalningar. Ökningen beror på att Folkhälsomyndigheten köpt in covid-19-vaccin.

Exportkreditnämnden ökade placeringarna i Riksgäldskontoret

Exportkreditnämndens (EKN) placeringar i Riksgäldskontoret ökade med 1 008 miljoner kronor 2022, vilket minskade nettoutlåningen. Samtidigt minskade EKN:s valutakoncernkonton, vilket minskade nettoutlåningen med 1 160 miljoner kronor. Sammantaget minskade EKN nettoutlåningen med 2 168 miljoner kronor 2022. År 2021 minskade nettoutlåningen med 3 448 miljoner kronor med anledning av EKN, vilket är 1 280 miljoner kronor mer än 2022.

Public service-kontot minskar nettoutlåningen

Den 1 januari 2019 ersattes radio- och tv-avgiften till Radiotjänst med en individuell public service-avgift som ska finansiera radio- och tv-verksamhet i allmänhetens tjänst. Den nya avgiften tas ut via inkomstdeklarationen för alla över 18 år med beskattningsbar förvärvsinkomst. De avgiftsmedel som Skatteverket får in förs sedan över till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (public service-kontot) som förvaltas av Kammarkollegiet. Public service-kontot ökade med 1 242 miljoner kronor 2022, vilket minskar nettoutlåningen. Saldot på public service-kontot uppgår till 3 395 miljoner kronor vid slutet av 2022.

Ny finansieringsmodell för försvaret påverkar nettoutlåningen

Under en övergångsperiod ska försvaret gå över till en ny finansiell styrmodell. Det berör både Försvarmakten och Försvarets materielverk och påverkar deras lån i Riksgäldskontoret. Under 2022 ökade Försvarets materielverks lån i Riksgäldskontoret med 653 miljoner kronor samtidigt som Försvarmaktens lån ökade med 4 miljoner kronor. Tillsammans ökade dessa två myndigheters lån nettoutlåningen med 657 miljoner kronor. Under 2021 ökade dessa två myndigheters lån tillsammans nettoutlåningen med 1 789 miljoner kronor, vilket är 1 132 miljoner kronor mer än 2022.

Ökad utlåning till Svedab ökade nettoutlåningen

I posten Statliga bolag m.m. ingår bl.a. utlåningen till Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Denna utlåning ökade med 180 miljoner kronor till 5 670 miljoner kronor.

AB Svensk Exportkredit återbetalade lånet i Riksgäldskontoret

I mars 2020 lånade Riksgäldskontoret ut 10 000 miljoner kronor till det statligt helägda Aktiebolaget Svensk Exportkredit. Svensk Exportkredits uppdrag är att på kommersiella och hållbara grunder säkerställa tillgång till finansiella lösningar för svensk exportnäring. I uppdraget ingår även att administrera det statsstödda CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate).

CIRR innebär att ett exportföretags kunder kan erbjudas finansiering till fast ränta. Exportkrediter och CIRR lyder under en överenskommelse inom OECD (Consensus) som innebär gemensamma riktlinjer för statsstödda krediter så att enskilda länder inte ska kunna gynna sin exportindustri på ett otillbörligt sätt. För att säkerställa att Svensk Exportkredit alltid ska kunna utföra samhällsuppdraget med förvaltning av CIRR-systemet har bolaget en låneram i Riksgäldskontoret. Den utnyttjades för första och hittills enda gången i mars 2020. Tidigare har AB Svensk Exportkredit i stället lånat på marknaden, t.ex. i andra länders centralbanker för CIRR-systemets räkning. Detta var inte möjligt i mars 2020 eftersom det rådde en osäkerhet på marknaden med anledning av spridningen av covid-19. AB Svensk Exportkredit betalade tillbaka lånet i Riksgäldskontoret i mars 2022, vilket minskade nettoutlåningen med 10 000 miljoner kronor.

Utlåning till SAS

I februari lånade Riksgäldskontoret ut 1 500 miljoner kronor till Konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark--Norway--Sweden (SAS). Det ökar netto-utlåningen. Riksdagen anvisade även anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda bolag* 1 500 miljoner kronor som skulle kunna finansiera att lånet skulle kunna konverteras till nya aktier i SAS. Det skulle betyda att Riksgäldskontorets kreditreserv inte skulle belastats med eventuell förlust kopplat till lånet. Lånet konverterades inte 2022.

Affärsverket svenska kraftnäts insättningar av kapacitetsavgifter minskar nettoutlåningen

Affärsverket svenska kraftnäts verksamhet finansieras bl.a. med avgifter för att använda elnätet, men också med kapacitetsavgifter. Syftet med kapacitetsavgifterna är att skapa tydliga delmarknader på elmarknaden där utbud och efterfrågan ger signaler om var produktion respektive konsumtion av el bör placeras. Kapacitetsavgifter uppstår vid prisskillnader mellan angränsande elområden och prisskillnaderna mellan elområdena stiger då andelen förnybar energi, som är väderberoende, ökar.

Under många år har Affärsverket svenska kraftnät finansierat sina investeringar med lån i Riksgäldskontoret. Under 2020 ökade dock inbetalningarna från kapacitetsavgifter så kraftigt att affärsverket kunde amortera alla lån i Riksgäldskontoret. Under 2022 ökade affärsverkets behållningar i Riksgäldskontoret med 58 004 miljoner kronor och nettoutlåningen minskade med samma belopp. År 2021 ökade behållningarna 17 350 miljoner kronor. Att behållningarna ökar så mycket beror på att kapacitetsavgifterna har ökat kraftigt. Affärsverket svenska kraftnäts behållning i Riksgäldskontoret var 78 510 miljoner kronor vid utgången av 2022. Affärsverkets ökade behållningar minskade nettoutlåningen med 40 654 miljoner kronor mer under 2022 än 2021. Det påverkar saldoto i statens budget positivt.

Det är riksdagen som sätter ramarna för Affärsverket svenska kraftnäts investeringar.

Riksbanken har återbetalat 61 miljarder kronor 2022

Riksbanken har sedan 2009 lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven. Lånet till Riksbanken består egentligen av flera lån med olika löptid. Lånen löper efter

hand ut och har sedan 2009 oftast ersatts med nya lån. Från och med februari 2021 avser Riksbanken att återbetala lånen i Riksgäldskontoret i den takt lånen senast ska betalas. I stället kommer Riksbanken att köpa utländsk valuta på valutamarknaden så att valutareservens storlek inte förändras nämnvärt över tid. Under 2022 förföll lån motsvarande 18 699 miljoner kronor i februari, i mars 20 501 miljoner kronor och i oktober 22 277 miljoner kronor. Det innebär att Riksbanken har återbetalat sammanlagt 61 477 miljoner kronor under 2022. Det minskar nettoutlåningen.

I statens budget beräknades lånen till Riksbanken minska med 61 000 miljoner kronor, en skillnad 477 miljoner kronor. Under 2021 minskade lånen med 56 897 miljoner kronor. När nettoutlåningen minskar påverkar det saldot i statens budget positivt. Riksbankens återbetalningar minskade nettoutlåningen med 4 580 miljoner kronor mer 2022 än 2021.

Den totala vidareutlåningen till Riksbanken uppgick till 63 700 miljoner kronor den 31 december 2022.

2.8 Kassamässig korrigerig

Posten Kassamässig korrigerig utgör skillnaden mellan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomstitlar och nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av periodiseringsskillnader, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men den kan delvis specificeras.

Tabell 2.44 Kassamässig korrigerig

Miljoner kronor

	SB 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall- SB 2022
EU-avgiftsbetalningar		-2 008	-2 321	-2 008
Trafikverkets räntekonto/anslag		-100	3 590	-100
Försvarsmaktens räntekonto/anslag		-2 187	167	-2 187
Räntor på statsskulden		-94	-87	-94
Myndigheten för press, radio och tv: Lokalradioavgifter		163	163	163
PTS: Periodisering av avgifter för att använda radiosändare		210	-2 114	210
Ersättning för höga sjuklönekostnader, krediteringar skattekonto		44	-1 797	44
Övrigt		-560	-1 947	-560
Summa	371	-4 532	-4 346	4 903

För 2022 blev utfallet för den kassamässiga korrigeringen -4 532 miljoner kronor.

I statens budget beräknades den kassamässiga korrigeringen bli 371 miljoner kronor.

Europeiska kommissionens konto i Riksgäldskontoret skapar kassamässig korrigerig

Betalningen av Sveriges avgift till EU medför en kassamässig korrigerig eftersom Sverige inte betalar avgiften direkt till EU. Avgiften överförs till ett räntefritt konto i Riksgäldskontoret som disponeras av Europeiska kommissionen. Samtidigt sker redovisning mot anslaget för EU-avgiften. Kommissionen rekviderar sedan via Riksbanken medel från kontot. Eftersom tidpunkten för redovisningen mot anslag och rekvisitionen från EU skiljer sig åt, uppstår kassamässiga korrigeringar vid såväl

redovisningen mot anslag som vid rekvisitionen. Anslagsbelastningen och rekvisitionen kan också ske under olika budgetår.

Betalningen av Sveriges avgift till EU medförde 2022 en negativ kassamässig korrigerings på 2 008 miljoner kronor eftersom kommissionen under året rekviderade ett lägre belopp än de avgifter som redovisades mot anslaget. År 2021 medförde betalningen av EU-avgiften en negativ kassamässig korrigerings på 2 321 miljoner kronor.

Skillnader mellan anslagsavräkning och betalningar i räntebärande flöde

Trafikverket och Försvarmakten disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheterna har även en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna kortsiktigt kan avvika från redovisningen mot anslag. En sådan avvikelse ger upphov till en kassamässig korrigerings. Trafikverkets räntebärande betalningsflöde medförde en negativ kassamässig korrigerings på 100 miljoner kronor 2022. Det betyder att Trafikverket redovisat ett högre belopp mot anslag än vad som tillförts i anslagsmedel till myndighetens räntekonto. År 2021 var i stället korrigeringsposten positiv med 3 590 miljoner kronor.

Även Försvarmakten har redovisat ett högre belopp mot anslag än vad som tillförts myndighetens räntekonto i form av anslagsmedel. Därför blev den kassamässiga korrigerings för Försvarmaktens räntebärande betalningsflöde negativ och uppgick till 2 187 miljoner kronor 2022. År 2021 var i stället korrigeringsposten positiv med 167 miljoner kronor.

Räntor på statsskulden medför en kassamässig korrigerings

En kassamässig korrigerings uppstår dels till följd av att inkomsträntor på studielån periodiseras till det kvartal de avser, dels till följd av att redovisningen baseras på affärsdag vilket skiljer sig något från likviddag. Den sammanlagda korrigerings för statsskuldsträntorna blev -94 miljoner kronor för 2022.

Lokalradioavgifter periodiseras på inkomsttitel

Lokalradioavgifter och avgifter för att använda radiosändare ger upphov till kassamässig korrigerings. I juli 2018 betalade kommersiella radiobolag 1 306 miljoner kronor i sändningsavgifter för perioden 1 augusti 2018–31 juli 2026. Myndigheten för press, radio och tv har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som lokalradioavgifterna avser.

Det innebär att den kassamässiga korrigerings påverkades negativt med 1 238 miljoner kronor 2018. Åren efter det blev den kassamässiga korrigeringsposten för lokalradioavgifterna 163 miljoner kronor per år.

Frekvenstillstånd periodiseras på inkomsttitel

Frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation ger upphov till en kassamässig korrigerings eftersom betalning för tillstånden sker i förskott, medan redovisningen på inkomsttitel periodiseras. År 2022 gav detta upphov till en kassamässig korrigeringspost på 210 miljoner kronor.

I januari 2019 betalade telekomföretag 2 525 miljoner kronor för nationella frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation i 700 MHz-bandet i Sverige. Tillstånden gäller för perioden 14 december 2018– 31

december 2040. Post- och telestyrelsen (PTS) har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som frekvenstillstånden avser.

I februari 2021 betalade telekomföretag 2 317 miljoner kronor för nationella frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation i 3,5 GHz och 2,3 GHz-bandet i Sverige. Tillstånden gäller för perioden 25 januari 2021– 31 december 2045. PTS har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som frekvenstillstånden avser. Tillsammans med andra periodiseringar som PTS har gjort påverkades den kassamässiga korrigeringen negativt med 2 114 miljoner kronor 2021.

Ersättning för höga sjuklönekostnader medför kassamässig korrigerig

Med anledning av spridningen av covid-19 införde riksdag och regering tillfälliga regler som innebar att alla arbetsgivare fick ersättning för hela eller delar av sjuklönekostnaden som de redovisade i arbetsgivardeklarationen under vissa perioder under åren 2020–2022. Ersättningen lämnades genom att arbetsgivarnas skattekonton krediterades. Krediteringen redovisas på inkomsttitel 9693 *Stöd, krediteringar på skattekonto*. Redovisningen mot anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* gjordes månaden efter företagets skattekonton krediteras. Skillnaden mellan det belopp som redovisats mot anslaget och den ersättning för höga sjuklönekostnader som krediterats företagets skattekonton påverkar den kassamässiga korrigeringen. År 2022 blev den kassamässiga korrigeringsposten 44 miljoner kronor. År 2021 blev korrigeringen i stället negativ med 1 797 miljoner kronor.

Övriga korrigeringar

Posten Övrigt, som uppgick till -560 miljoner kronor, är en restpost. Den innehåller bl.a. nettoskillnader mellan tidpunkten för redovisning mot anslag i förhållande till tidpunkten för tillförsel av anslagsmedel hos andra myndigheter med räntekonton än Trafikverket och Försvarsmakten. När det gäller icke-räntebärande flöden så uppstår den kassamässiga korrigeringen som skillnaden mellan redovisningen mot anslag eller inkomsttitlar och betalningen.

Jämförelse med föregående år

Den kassamässiga korrigeringen blev -4 532 miljoner kronor 2022, vilket kan jämföras med -4 346 miljoner kronor 2021. Det är en skillnad på 186 miljoner kronor.

2.9 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget består av premiepensionssystemet (premiepensionen) och fördelningssystemet (inkomstpensionen och tilläggs pensionen). I den allmänna ålderspensionen ingår även garantipensionen för dem som saknar eller har låg inkomstgrundande pension. Utgifterna för garantipension belastar statens budget och redovisas inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Premiepensionssystemet ingår inte under utgiftstaket

Premiepensionssystemet är ett helt fonderat pensionssystem. Hela kapitalet i premiepensionssystemet avsätts för specifika individers kommande pensioner. EU:s statistikorgan Eurostat har beslutat att pensionssystem av denna typ inte får räknas till

den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna. Det medför att utbetalningarna av premiepension inte ingår i utgifterna under utgiftstaket för staten.

Inkomst- och tilläggspension ingår under utgiftstaket, men inte i budgeten

Fördelningssystemet, som omfattar inkomstpensionen och tilläggspensionen, är ett autonomt system, vilket innebär att det ligger utanför statens budget. Utgifterna för inkomst- och tilläggspensionen omfattas dock av utgiftstaket för staten.

Pensionssystemets skulder och tillgångar balanseras per automatik

För att inkomstpensionssystemet ska vara finansiellt hållbart krävs att avgifterna som betalas in till systemet tillsammans med tillgångarna i den s.k. buffertfonden långsiktigt kan finansiera pensionsutbetalningarna så att inga varaktiga underskott uppstår. Balansen mellan tillgångar och skulder i systemet upprätthålls genom en automatisk balanseringsmekanism. Mekanismen aktiveras om tillgångarna i systemet är lägre än skulderna. År 2010 inleddes den första balanseringsperioden, som upphörde 2018.

Uppräkning av pensioner följer inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad

Omräkningen av pensioner följer förändringen av inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad. Inkomstindex ska mäta den genomsnittliga inkomstutvecklingen i Sverige.

När balanseringsmekanismen är aktiverad följer pensionerna förändringen av balansindex i stället för inkomstindex. Under en balanseringsperiod kommer balanseringsmekanismen först att sänka och därefter höja de årliga pensionsomräkningarna. När balansindex når inkomstindex upphör balanseringen. Det är regeringen som årligen fastställer balans- och inkomstindex enligt de regler som anges i socialförsäkringsbalken. Från och med 2017 tillämpas ett s.k. dämpat balanstal vid beräkningen av balansindex.

Det dämpade balanstalet innebär att en tredjedel av ett över- eller underskott påverkar indexeringen. Det har introducerats för att minska balanseringens påverkan på indexomräkningen enskilda år.

Uppräkning av pensioner följer balansindex när balanseringsmekanismen är aktiverad

När balanstalet är över 1 och systemet inte befinner sig i en balanseringsperiod påverkas inte indexeringen av balanstalets storlek. Det är när balanstalet faller under 1 för första gången som en balanseringsperiod inleds. Pensionerna räknas då om med balansindex så länge som balanseringsperioden pågår. Under balanseringsperioden kommer ett balanstal under 1 att bidra till lägre omräkningar medan ett balanstal över 1 bidrar till högre omräkningar än annars.

Balanseringsperioden som inleddes 2010 avslutades 2018

Den balanseringsperiod som inleddes 2010 avslutades 2018. Det innebär att inkomstpensionerna för 2018 förräntades med förändringen av genomsnittsinkomsten i Sverige, som mäts genom inkomstindex.

Den finansiella ställningen i pensionssystemet stärktes under balanseringsperioden genom att pensionerna sänktes vid tre tillfällen till följd av att balanstalet var under 1,

samtidigt som inkomstökningarna var låga. Dessutom stärktes den finansiella ställningen bl.a. till följd av hög avkastning på AP-fonderna och ökad sysselsättning.

En balanseringsperiod avslutas när balansindex når samma nivå som inkomstindex. Då är pensionsnivåerna åter på samma nivå som om balanseringen inte hade skett.

De underskott som har uppstått har då hanterats genom att pensionerna har indexerats lägre än vad de hade gjort om balanseringen inte hade aktiverats, samtidigt som indexeringen under vissa år har varit högre för att successivt ta sig tillbaka till ursprungsnivån. Gapet mellan inkomst- och balansindex slöts 2018 och därmed upphörde balanseringsperioden. Det innebär att inkomstpensionerna indexeras med inkomstindex i stället för balansindex.

Inkomstindex för 2022 beräknades till 194,19. Det innebär en indexökning med 4,1 procent jämfört med 2021 års index tal 186,52. Beräkningen baseras på Konjunkturinstitutets prognos avseende inkomstutvecklingen för åren 2020 och 2021.

Den genomsnittliga inkomstutvecklingen mellan 2020 och 2021 beräknades till 4,1 procent. Därför räknas inkomstindex för 2022 upp med 4,1 procent jämfört med inkomstindex för 2021.

De utgående inkomst- och tilläggspensionerna räknas årligen om med förändringen i inkomstindex eller balansindex efter avdrag för förskottsrentan på 1,6 procent.

Utbetalning av inkomstpension och tilläggspension från AP fonderna till pensionärerna

Den inkomstgrundade ålderspensionen (inkomstpensionen, tilläggspensionen och premiepensionen) finansieras genom en allmän pensionsavgift, en ålderspensionsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften och egenavgiften, och en statlig ålderspensionsavgift. Den allmänna pensionsavgiften förs i sin helhet till AP-fonderna. Ålderspensionsavgiften däremot fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statens budget. Pensionsmyndigheten fördelar de statliga ålderspensionsavgifterna mellan AP-fonderna och premiepensionssystemet. När inkomstpension och tilläggspension betalas ut till pensionärerna hämtas medlen från AP-fonderna.

Pensionsmyndigheten administrerar hela den allmänna pensionen

Inkomstpensionssystemet består av inkomstpension och tilläggspension. En ålderspensionär som är född 1937 eller tidigare får tilläggspension som bl.a. baseras på intjänade pensionspoäng i det tidigare ATP-systemet. En ålderspensionär som är född under åren 1938–1953 får såväl inkomstpension som tilläggspension. De som är födda 1954 och senare får enbart inkomstpension. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad också inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten ansvarar för hela den allmänna ålderspensionen, vilket innebär att myndigheten även administrerar premiepensionssystemet.

AP-fondernas administration ingår i ålderspensionssystemets utgifter

AP-fondernas administrationskostnader ingår i utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De kan delas upp i tre typer av utgifter: rörelsens kostnader, provisionskostnader och prestationsbaserade avgifter. I rörelsens kostnader för Första–Fjärde AP-fonderna ingår samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanksarvoden. AP-fonderna redovisar provisionskostnader som en avdragspost under rörelsens intäkter. De prestationsbaserade avgifterna reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Förvaltararvoden ingår inte i administrationskostnaderna i tabell 2.45. Det beror på att förvaltararvodena blir en del av köpesumman när AP-fonderna köper onoterade aktier och andelar om det är sannolikt att man kan få tillbaka förvaltningsarvodena före vinstdelning. I övriga fall redovisas förvaltararvoden som provisionskostnader.

Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader och förvaltningskostnader redovisas under posten Rörelsens kostnader.

Pensionsutbetalningarna blev högre än beräknat

Riksdagen beslutade i enlighet med beräkningen i budgetpropositionen för 2022 att utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget skulle uppgå till 346 152 miljoner kronor.

Tabell 2.45 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Miljoner kronor

	Statens budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget Procent 2022	Utfall 2021
AP-fonderna, pensionsutgifter	342 996	345 035	2 039	0,6	331 545
Administrationsutgifter	3 156	2 866	-290	-9,2	3 018
varav					
<i>Pensionsmyndigheten m.fl. myndigheter</i>		1 007			943
<i>AP - fonderna, rörelsens kostnader</i>		1 115			1 055
<i>AP - fonderna, provisionskostnader</i>		487			569
<i>AP - fonderna, prestationsbaserade avgifter</i>		257			451
	346 152	347 902	1 750	0,5	334 564

Utfallet uppgick till 347 902 miljoner kronor och är därmed 1 750 miljoner kronor (0,5 procent) högre än beräknat.

Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 345 035 miljoner kronor, vilket är 2 039 miljoner kronor högre än beräknat. Pensionsutbetalningarna består av inkomstpension med 201 551 miljoner kronor och tilläggspension med 143 483 miljoner kronor. Utöver dessa betalningar överfördes 0,5 miljoner kronor från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som har begärt det. Denna överföring ingår i pensionsutbetalningarna från AP-fonderna.

Administrationskostnaderna för inkomstpensionen blev 2 866 miljoner kronor, vilket är 290 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Statens servicecenter fick tillsammans 1 007 miljoner kronor i ersättning för administration från AP-fonderna (enligt regeringsbeslut om ersättning från Första–Fjärde AP-fonderna och premiepensionssystemet för administration av inkomstgrundad ålderspension 2022 den 9 december 2021 [S2021/04105]).

Pensionerna räknades upp med 2,5 procent

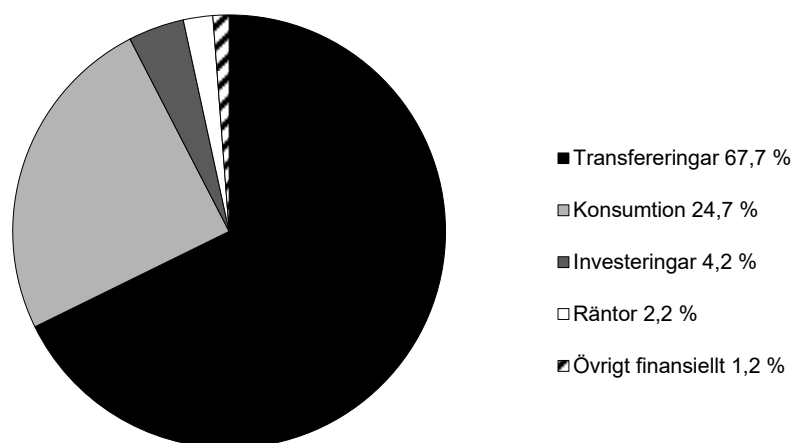
För 2022 har inkomst- och tilläggspensionen räknats upp med 2,5 procent. Jämfört med 2021 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten 13 338 miljoner kronor (4,0 procent) högre. Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna ökade med 13 490 miljoner kronor (4,1 procent). Att pensionsutgifterna ökar mer än uppräknningen av pensionerna beror framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökar.

I december 2022 hade 2 277 949 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket är en ökning med 28 488 personer jämfört med december 2021.

2.10 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget

Vid analys av, och information om, statens budgets storlek och påverkan på samhälls-ekonomi fördelas utgifterna på ett annat sätt än efter utgiftsområden och anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer, som bl.a. EU har utarbetat. Den realekonomiska fördelningen av utgifterna som redovisas här är transfereringar, konsumtion, investeringar, räntor och finansiella transaktioner, se fördelningen i diagram 8.1 Utgifterna i statens budget, realekonomiskt fördelade.

Diagram 2.1 Utgifterna i statens budget, realekonomiskt fördelade

Tabell 2.46 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget 2021–2022

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
Transfereringar	838 547	864 943	-26 395	-3,1
<i>varav till</i>				
Hushållssektorn	358 768	349 356	9 411	2,7
Kommunala sektorn	281 416	300 260	-18 844	-6,3
Företagssektorn	73 996	88 397	-14 402	-16,3
Ålderspensionssystemet	25 681	25 790	-109	-0,4
Statliga ideella organisationer	7 295	7 172	123	1,7
Internationell verksamhet	91 392	93 967	-2 574	-2,7
– varav till EU-institutioner	48 240	52 262	-4 022	-7,7
Konsumtionsutgifter	305 626	291 744	13 882	4,8
<i>varav</i>				
Löner inklusive sociala avgifter	173 980	169 302	4 678	2,8
Omkostnader för konsumtion	94 830	85 361	9 469	11,1
Lokaler	23 204	22 091	1 113	5,0
Sociala naturaförmåner	13 611	14 991	-1 379	-9,2
Investeringsverksamhet	51 630	46 638	4 992	10,7

Realekonomisk art	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
Räntor	27 256	-1 020	28 276	-2 771,4
<i>– varav räntor på statsskulden</i>	<i>27 088</i>	<i>-1 388</i>	<i>28 475</i>	<i>-2 051,8</i>
Finansiella transaktioner	14 901	12 443	2 458	19,8
Summa utgiftsområden	1 237 960	1 214 747	23 213	1,9

Den realekonomiska fördelningen av anslagsutfall baseras på myndigheternas redovisning, men måste på övergripande nivå kompletteras med förenklingar och schabloner. Detta innebär att den realekonomiska fördelningen av ett visst anslag inte är exakt. Den fördelning som redovisas här innehåller därför en viss osäkerhet. Den realekonomiska fördelningen ger en kompletterande bild av hur anslagen i statens budget använts.

Transfereringar

Transfereringar är inkomstöverföringar, dvs. till stor del utbetalningar av bidrag från staten till t.ex. hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas t.ex. sjukpenning och barnbidrag men även internationellt bistånd och Sveriges avgift till EU. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet.

Transfereringarna uppgick till 838 547 miljoner kronor, vilket motsvarar 67,7 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2022.

Hushållssektorn fick 42,8 procent av de totala transfereringarna. Transfereringarna till hushållssektorn uppgick till 358 768 miljoner kronor, vilket är en ökning med 9 411 miljoner kronor (2,7 procent) jämfört med 2021. Det beror bl.a. på att 8 682 miljoner kronor har betalats till hushållssektorn som kompensation för höga elpriser.

Transfereringarna till kommunsektorn uppgick till 281 416 miljoner kronor, vilket är en minskning med 18 844 miljoner kronor (6,3 procent) jämfört med 2021. Det beror främst på minskade bidrag till kommuner och regioner för hantering av konsekvenserna av covid-19.

Företagssektorn fick 8,8 procent av de totala transfereringarna 2022. Transfereringarna till företagssektorn blev 73 996 miljoner kronor, vilket är 14 402 miljoner kronor (16,3 procent) lägre jämfört med 2021. Det beror i första hand på minskade bidrag till företag för hantering av konsekvenserna av covid-19.

Av de totala transfereringarna 2022 gick 91 392 miljoner kronor (10,9 procent) till internationell verksamhet. Transfereringarna till internationell verksamhet minskade med 2 574 miljoner kronor (2,7 procent) jämfört med 2021. Det beror främst på en lägre EU-avgift.

Konsumtionsutgifter

Statlig konsumtion är förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer. I begreppet konsumtion ingår även myndigheternas köp av varor och tjänster som produceras utanför staten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Det gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård. Utgifterna för konsumtion uppgick 2022 till

305 626 miljoner kronor, vilket motsvarar 24,7 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden.

Av de totala utgifterna för konsumtion utgjorde löner inklusive sociala avgifter 56,9 procent. Löner inklusive sociala avgifter ökade med 4 678 miljoner kronor (2,8 procent) jämfört med 2021. Det beror bl.a. på ett ökat antal anställda vid Polismyndigheten, Försvarsmakten och Kriminalvården.

Den näst största posten för konsumtion är omkostnader för konsumtion. Till dessa räknas myndigheternas köp av varor och tjänster. Omkostnaderna för konsumtion uppgick till 94 830 miljoner kronor, vilket är en ökning med 9 469 miljoner kronor (11,1 procent) jämfört med 2021. De ökade utgifterna för konsumtion avser främst anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Investeringsverksamhet

Investeringar är utgifter för att anskaffa infrastruktur, varaktiga materiella tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som programvara, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som ska användas i produktion. Utgifterna för investeringsverksamhet uppgick till 51 630 miljoner kronor vilket är en ökning med 4 992 miljoner kronor (10,7 procent) jämfört med 2021. Ökningen avser främst anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt anslagen 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Räntor och finansiella transaktioner

I den realekonomiska gruppen räntor ingår räntor på statsskulden och övriga räntor, t.ex. statens utgifter för studiemedelsräntor. Utfallet blev 27 256 miljoner kronor vilket är 28 276 miljoner kronor högre jämfört med 2021. Det beror framför allt på utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. Ränteutgifterna för anslaget ökade med 28 475 miljoner kronor vilket huvudsakligen förklaras av högre marknadsräntor och en svagare kurs för den svenska kronan jämfört med 2021.

Utgifterna för finansiella transaktioner uppgick till 14 901 miljoner kronor vilket är en ökning med 2 458 miljoner kronor (19,8 procent) jämfört med 2021. Det förklaras till betydande del av högre kostnader för destruerat vaccin mot covid-19. Destruktionen gäller vaccin som har passerat utgångsdatum eller av annan anledning inte längre kan användas.

3 Utfall per utgiftsområde

I detta avsnitt presenteras utfallet per utgiftsområde. Här ges en samlad bild över hur regeringen har utnyttjat anslagen och övriga finansiella befogenheter som regeringen har inom respektive utgiftsområde.

Anslagen redovisas i tabeller som i första hand visar utfallet för de största anslagen inom respektive utgiftsområde. Tabellerna visar även anslag var utfall avviker från statens ursprungliga budget med mer än 10 procent. Anslag som anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas dock bara om utfallet avviker mer än 50 procent. Tabellerna visar också anslag där utfallet avviker från de totalt anvisade medlen, statens budget (SB) och ändringar i budgeten (ÄB), med mer än 10 procent. Anslag som totalt anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas endast då utfallet avviker mer än 50 procent.

För varje utgiftsområde kommenteras först skillnader mellan den ursprungligen beslutade budgeten och utfallet. Därefter jämförs även utfallet för 2022 med utfallet 2021. I de fall förklaringarna sammanfaller görs analysen samlad, under respektive utgiftsområde. En redovisning av samtliga anslag finns i bilaga 2 och en redovisning av samtliga ändringsbudgetar per anslag finns i bilaga 3.

Förutom anslagsutfallen redovisas, per utgiftsområde, hur regeringen har utnyttjat beställningsbemyndiganden samt bemyndiganden avseende statlig utlåning, garantier, inomstatliga lån och övriga krediter. Av redovisningen framgår även hur bemyndiganden att lämna kapitaltillskott till bolag eller utvecklingsbanker har utnyttjats. Flertalet av bemyndigandena utgörs av årliga bemyndiganden som riksdagen lämnar i samband med besluten om statens budget och om ändringar i denna. I redovisningen hänvisas inte till riksdagsbeslutet i de fall ett bemyndigande har lämnats i samband med besluten om statens budget för 2022 eller i beslut om ändring i budgeten för detta år. Om däremot ett bemyndigande har lämnats före 2022 görs en hänvisning till aktuellt riksdagsbeslut. En redovisning av samtliga beställningsbemyndiganden finns i bilaga 4.

Vidare redovisas i detta avsnitt Riksrevisionens granskningsrapporter från effektivitetsrevision och regeringens åtgärder med anledning av detta samt vilka myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse från Riksrevisionen och skälen för detta. En sammanställning av regeringen under året slutbehandlade effektivitetsrapporter finns i bilaga 5.

3.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet omfattar Statschefen, Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Sametinget och samepolitiken, Regeringskansliet m.m., länsstyrelserna, demokratipolitik och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter, medier och Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet.

Anslag

Tabell 3.1 UO 1 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	149	38	187	38	25,5	178
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	981		994	13	1,3	918
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	985		938	-47	-4,7	894
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	120	60	251	131	108,8	91
2:5	Riksrevisionen	356		352	-3	-0,9	332
4:1	Regeringskansliet m.m.	8 481		8 551	70	0,8	8 112
5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 493	262	3 647	154	4,4	4 042
6:1	Allmänna val och demokrati	705		691	-14	-2,0	110
6:2	Justitiekanslern	56		67	11	19,8	57
6:4	Valmyndigheten	27	10	37	10	35,2	20
7:1	Åtgärder för nationella minoriteter	208		179	-29	-14,0	116
7:2	Åtgärder för den nationella minoriteten romer	16		15	0	-1,2	1
8:1	Mediestöd	1 056		1 081	26	2,4	994
	Övriga anslag	607	-3	586	-20	-3,4	526
	Summa	17 238	367	17 575	337	2,0	16 392

Utfallet uppgick till 17 575 miljoner kronor och blev därmed 337 miljoner kronor (2,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 367 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 1 184 miljoner kronor (7,2 procent) högre.

Intäktsbortfall medför högre utgifter än anvisat för Kungliga slottsstaten

Utfallet för anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* uppgick till 187 miljoner kronor, vilket är 38 miljoner kronor (25,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 38 miljoner kronor till följd av intäktsbortfall från besöksverksamheten vid de kungliga slotten, med anledning av den fortsatta spridningen av sjukdomen covid-19 i början av året. Antalet besökare ökade med 500 procent till 1 miljon besök jämfört med 2021. För 2019 uppgick antalet besökare till 1,7 miljoner.

Förvärv av fastighet ledde till högre utgifter än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* uppgick till 251 miljoner kronor. Det är 131 miljoner kronor (108,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 159 miljoner kronor (174,6 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades ytterligare 60 miljoner kronor med anledning av förvärvet av fastigheten Cephalus 11. Förvärvet uppgick till 116 miljoner kronor.

Högre utgifter för länsstyrelserna jämfört med budget

Utfallet för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* uppgick till 3 647 miljoner kronor, vilket är 154 miljoner kronor (4,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 262 miljoner kronor främst för att bistå regioner med att genomföra vaccinationer mot covid-19, men också för att samordna arbetet

kring lägesbilder från länen till regeringen, till följd av Rysslands invasion av Ukraina och dess påverkan på det svenska samhället. Dessa utgifter blev sammantaget 103 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten.

Valmyndighetens utfall blev högre jämfört med budget och 2021

Utfallet för anslaget 6:4 *Valmyndigheten* uppgick till 37 miljoner kronor. Det är 10 miljoner kronor (35,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 17 miljoner kronor (86,1 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades ytterligare 10 miljoner kronor bl.a. för att stärka Valmyndighetens bemanning och för stödjande insatser till regionala och lokala valmyndigheter. Att utgifterna blev högre beror på högre utgifter i samband med valåret 2022, bl.a. för webbutbildningar för röstmottagare och rösträknare.

Högre utgifter för Regeringskansliet

Utfallet för anslaget 4:1 *Regeringskansliet* blev 8 551 miljoner kronor, vilket är 439 miljoner kronor (5,4 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på högre utgifter för löner då antalet årsarbetskrafter ökat mot bakgrund av bl.a. Sveriges ordförandeskap i Europeiska unionens råd första halvåret 2023 och på ersättningar som betalats ut till avgående politiskt anställda med anledning av regeringsskiftet. Antalet årsarbetskrafter uppgår till 4 674, en ökning med 73 årsarbetskrafter (1,6 procent) jämfört med 2021.

Lägre pandemirelaterade utgifter för länsstyrelserna jämfört med 2021

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* 395 miljoner kronor (9,8 procent) lägre. Det beror framför allt på lägre utgifter för handläggning av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag som gällde fr.o.m. augusti 2020 t.o.m. februari 2022 med anledning av covid-19. Dessutom återbetalades 270 miljoner kronor som redovisats mot inkomsttitel 2811 *Övriga inkomster*, som avser medel som betalades ut under 2020–2021 för handläggning av omsättningsstöden men som inte använts.

Utgifterna blev också lägre till följd av de uppgifter som länsstyrelserna haft med anledning av den tillfälliga pandemilagen, lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av covid-19, som gällde fr.o.m. den 10 januari 2021 t.o.m. den 31 mars 2022, vilket förklarar skillnaden mot föregående år.

Allmänna val 2022 ledde till högre utgifter än föregående år

Utfallet för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* blev 691 miljoner kronor, vilket är 580 miljoner kronor (525,8 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på högre utgifter för utbetalda statsbidrag till kommuner för medverkan vid 2022 års allmänna val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige. De högre utgifterna består också av Valmyndighetens utgifter i samband med förberedelser och genomförande av val samt it-system.

Åtgärder för nationella minoriteter blev högre än föregående år

Utfallet för anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* blev 179 miljoner kronor, vilket är 62 miljoner kronor (53,6 procent) högre än föregående år. Det beror framför allt på att statsbidrag med syfte att stärka minoritetsspråken blev högre än 2021. Bland bidragsmottagarna finns bl.a. Folkbildningsrådet som fick 9 miljoner kronor. Dessutom blev bidragen för revitaliseringsinsatser enligt förordningen (2010:21) om

statsbidrag för insatser till stöd för de nationella minoritetsspråken 7 miljoner kronor högre jämfört med 2021.

Högre utgifter för åtgärder för den nationella minoriteten romer jämfört med 2021

Utfallet för anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* blev 15 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor (944,5 procent) högre än föregående år. Det beror främst på att utgifterna för att samordna, följa upp och genomföra insatser inom ramen för regeringens strategi för romsk inkludering blev 11 miljoner kronor högre, varav 9 miljoner kronor har betalats ut enligt förordningen (2022:259) om statsbidrag till kommuner för att främja romsk inkludering.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.2 UO 1 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
6:5	Stöd till politiska partier	169	126
8:1	Mediestöd	150	78
Summa		319	204

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 319 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 204 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndigandet och de utestående åtagandena uppgick till 115 miljoner kronor.

Låneramar

Tabell 3.3 UO 1 Låneramar

Miljoner kronor

Låneramar	Låneram	Lån 2022-12-31
Riksdagsförvaltningen, lån för investeringar som används i verksamheten	130	105
Riksdagsförvaltningen, lån för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	2 200	1 723
Riksrevisionens anläggningstillgångar som används i verksamheten	20	10
Summa	2 350	1 838

Riksdagen har beslutat om låneramar på 2 330 miljoner kronor för Riksdagsförvaltningen och 20 miljoner kronor för Riksrevisionen. Utestående lån vid utgången av 2022 var 1 838 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Institutet för mänskliga rättigheter

Institutet för mänskliga rättigheter har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Institutet för mänskliga rättigheter har i årsredovisningen på sidan 37 redovisat skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till de vikarierande direktörerna med ett för lågt belopp om 655 tusen kronor. Korrekta skattepliktiga ersättningar och andra

förmåner till de vikarierande direktörerna uppgår till totalt 1 775 tusen kronor. Redovisade ersättningar och andra förmåner är därmed inte redovisade enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Sametinget

Sametinget har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Sametinget redovisar personalens sjukfrånvaro 2022 med en för låg procentsats på sidan 54 i årsredovisningen. Den faktiska sjukfrånvaron på myndigheten är mer än dubbelt så hög mot vad som anges i årsredovisningen. Redovisad sjukfrånvaro är därmed inte i enlighet med 7 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:25 Miljömässig hållbarhet vid statlig upphandling – på rätt väg men långt kvar

Riksrevisionen har granskat statens arbete för att uppnå en miljömässigt hållbar statlig upphandling.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om miljömässig hållbarhet vid statlig upphandling (skr. 2022/23:81) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för allmän offentlig förvaltning, inklusive finansförvaltning och finansiell tillsyn m.m., utgifter för de statliga tjänstepensionerna, statistik och fastighetsförvaltning.

Anslag

Tabell 3.4 UO 2 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:2	Kammarkollegiet	115	4	113	-1	-1,2	82
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	14 094		13 819	-275	-1,9	13 711
1:7	Konjunkturinstitutet	68	3	69	1	2,2	67
1:8	Ekonomistyrningsverket	210		201	-9	-4,5	178
1:9	Statistiska centralbyrån	593	-1	582	-11	-1,9	580
1:10	Bidragsfastigheter	330		330	0	0,0	341
1:11	Finansinspektionen	734	2	688	-45	-6,2	645
1:12	Riksgäldskontoret	339	6	345	6	1,9	332
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	290		5	-285	-98,4	3
1:15	Statens servicecenter	882	-1	882	-1	-0,1	704
	Övriga anslag	317		306	-10	-3,3	277
	Summa	17 971	14	17 340	-631	-3,5	16 921

Utfallet uppgick till 17 340 miljoner kronor, vilket är 631 miljoner kronor (3,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 420 miljoner kronor (2,5 procent) högre.

Statliga tjänstepensioner blev lägre än budget

Utfallet för anslaget 1:5 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev 13 819 miljoner kronor, vilket är 275 miljoner kronor (1,9 procent) lägre än den ursprungliga budgeten. Det beror framför allt på att utgifter för ålderspensioner kopplade till tjänstepensionsavtalen PA 03/PA 16 blev lägre än beräknat.

Finansinspektionens utfall blev lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:11 *Finansinspektionen* blev 688 miljoner kronor, vilket är 45 miljoner kronor (6,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 miljoner kronor för nya uppgifter i samband med ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Det lägre utfallet beror framför allt på en hög vakansgrad till följd av att myndigheten haft svårt att rekrytera och behålla viss specialistkompetens.

Små infrianden av garantier förklarar skillnaden mot budget

Utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* blev 5 miljoner kronor. Det är 285 miljoner kronor (98,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Garantiåtaganden avser Europeiska investeringsbankens (EIB) garantifond för stöd till i första hand företag i ekonomiska svårigheter orsakade av utbrottet av covid-19 och ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av utbrottet av covid-19 (SURE). Garantiåtaganden motsvarande 2 miljoner kronor har infriats från EIB:s garantifond under året, vilket förklarar skillnaden mot anvisat i statens budget. För delen för SURE har inga infrianden gjorts.

Kammarkollegiets utgifter blev högre än föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Kammarkollegiet* blev 113 miljoner kronor, vilket är 31 miljoner kronor (37,7 procent) högre jämfört med 2021. Det beror i huvudsak på att utgifterna för att bygga upp verksamheten av en ny offentlig omställningsorganisation blev 30 miljoner kronor högre än föregående år. Kammarkollegiet har fr.o.m. den 1 oktober 2022 börjat handlägga omställnings- och kompetensstöd samt yttrande till CSN för omställningsstudiestöd. Upphandlingen av tjänsterna har dock överprövats, vilket innebär att de inte kan erbjudas förrän den rättsliga processen är avslutad.

Högre infrianden av garantier jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* 2 miljoner kronor (82,0 procent) högre. Garantiåtaganden motsvarande 0,4 miljoner kronor infriades från EIB:s garantifond under 2021, vilket förklarar skillnaden mellan åren.

Statens servicecenters utfall blev drygt 25 procent högre än 2021

Utfallet för anslaget 1:15 *Statens servicecenter* blev 882 miljoner kronor, vilket är 178 miljoner kronor (25,2 procent) högre jämfört med föregående år. Under 2022 har 11 nya servicekontor öppnats, vilket har medfört högre utgifter jämfört med 2021. Antalet servicekontor uppgår till 129 i slutet av 2022.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.5 UO 2 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:10	Bidragfastigheter	100	12
1:16	Finansmarknadsforskning	180	142
Summa		280	154

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndiganden på 280 miljoner kronor. Totalt har 154 miljoner kronor utnyttjats 2022.

Utlåning

Tabell 3.6 UO 2 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2022-12-31
Riksbanken ¹	Obegränsad	75 755
Summa		75 755

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

I Riksgäldskontorets nettoutlåning redovisas lånen till Riksbanken kassamässigt, och uppgår till 75 755 miljoner kronor. I ovanstående tabell redovisas lånen valutaomvärderade till bokslutskurs.

Garantier

Tabell 3.7 UO 2 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	2 130 502		2 130 502
Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad			
Investerarskyddet ³	Obegränsad			
Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁴	EUR 7825	87 084	EUR 7 825	87 084
Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 2600	28 937	EUR 2 600	28 937
Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁵	EUR 542	6 027	EUR 542	6 027
Garantikapital i Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁶	EUR 124	1 377	EUR 124	1 377
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ⁷	Obegränsad	49		49
Stabilitetsfonden garantiram	750 000			
Resolutionsreserven garantiram	200 000			
Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) ⁸	USD 504	5 260	USD 504	5 260
Garanti till Europeiska unionen för SURE	EUR 849	9 288	EUR 835	9 288

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till i första hand företag i ekonomiska svårigheter orsakade av utbrottet av covid-19	EUR 863	2 426	EUR 218	2 426
Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken	EUR 45	497	EUR 45	497
Garanti till Europeiska unionen för makrofinansierat stöd till Ukraina	EUR 137			
Kreditgarantier för lån till elproducenter	250 000	0		0
Summa		2 271 447		2 271 447

¹ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti (15 §). Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2022.

² Lag (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.

³ Lagen (1999:158) om investerarskydd (31 §).

⁴ prop. 2018/19:46, bet. 2018/19:FiU33, rskr. 2018/19:148.

⁵ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139.

⁶ prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU2, rskr. 2011/12:104.

⁷ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2014.

⁸ prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:311.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.8 UO 2 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2022-12-31
Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	15 200	12 674
Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	26 500	20 725
Summa	41 700	33 399

Riksdagen har beslutat om låneramar på 41 700 miljoner kronor inom utgiftsområdet. Utestående lån vid utgången av 2022 var 33 399 miljoner kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.9 UO 2 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	0
Statens tjänstepensionsverk behov av likviditet i pensionshanteringen	100	39
Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet	100	0
Resolutionsreserven	100 000	0
Stabilitetsfonden	50 000	0
Summa	150 450	39

Riksdagen har beviljat krediter inom utgiftsområdet, bl.a. för insättningsgarantin och investerarskyddet.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:2 Räkna med mindre – den årliga omräkningen av myndigheternas anslag

Riksrevisionen har granskat den årliga pris- och löneomräkningen av myndigheternas anslag för förvaltningsutgifter.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om den årliga omräkningen av myndigheternas anslag (skr. 2021/22:241) redovisat sin bedömning av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen redovisat i rapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:FiU12, rskr. 2022/23:117).

RiR 2022:15 På skakig grund – beslutsunderlag inför stora reformer

Riksrevisionen har granskat beslutsunderlaget till 25 stora reformförslag och kommit fram till att de alltför sällan uppfyller de krav man kan ställa för att underlaget ska kunna anses vara välgrundat och välanalyserat.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om beslutsunderlag inför stora reformer (skr. 2022/23:25) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:FiU28, rskr. 2022/23:139).

RiR 2022:16 Regeringens underlag till riksdagen under pandemin – extra ändringsbudgetar 2020 och 2021

Riksrevisionen har granskat om regeringen hanterade och utformade de extra ändringsbudgetarna under 2020 och 2021 på ett ändamålsenligt sätt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om regeringens underlag till riksdagen under pandemin (skr. 2022/23:29) redovisat sin bedömning av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen redovisat i rapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:FiU29, rskr. 2022/23:140).

RiR 2022:26 Trakasserier, hot och våld – förebyggande insatser och hantering vid statliga myndigheter

Riksrevisionen har granskat myndigheternas och regeringens arbete med att förebygga och hantera trakasserier, hot och våld mot statligt anställda.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om åtgärder med anledning av trakasserier, hot och våld vid statliga myndigheter (skr. 2022/23:86) redovisat vilka åtgärder som vidtagits med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2022:28 Skynda långsamt – de statliga servicekontoren i ny regi

Riksrevisionen har granskat om den lokala statliga servicekontorsorganisationen i Statens servicecenters (SSC) regi är ändamålsenlig och effektiv för att tillgängliggöra statlig service med hög kvalitet i hela landet.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om de statliga servicekontoren i ny regi (skr. 2022/23:113) redovisat sin bedömning av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen redovisat i rapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet omfattar beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. Förutom dessa verksamheter ingår även verksamhet för bl.a. folkbokföring och brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter för respektive område.

Anslag

Tabell 3.10 UO 3 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Skatteverket	8 203	102	8 249	46	0,6	8 173
1:2	Tullverket	2 482		2 469	-12	-0,5	2 276
1:3	Kronofogdemyndigheten	2 145		2 123	-23	-1,1	2 085
	Summa	12 830	102	12 841	11	0,1	12 534

Utfallet uppgick till 12 841 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor (0,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med utfallet för 2021 blev utgifterna 307 miljoner kronor (2,4 procent) högre.

Skatteverkets utgifter blev något högre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:1 *Skatteverket* blev 8 249 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor (0,6 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten.

I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 102 miljoner kronor, framför allt med anledning av fler ärenden om stöd vid korttidsarbete enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete pga. tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete. Jämfört med 2021 blev utfallet 76 miljoner kronor (0,9 procent) högre.

Tullverkets utgifter blev 8,5 procent högre jämfört med 2021

Utfallet för anslaget 1:2 *Tullverket* uppgick till 2 469 miljoner kronor, vilket är 194 miljoner kronor (8,5 procent) högre jämfört med 2021. Det beror framför allt på ökat antal anställda som medför högre lönekostnader, bl.a. för att kunna hantera ökade varuflöden. Antalet årsarbetskrafter ökade vid Tullverket med 63 årsarbetskrafter (3,0 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2022 uppgick antalet årsarbetskrafter till 2 146.

3.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak utgifter för kriminalpolitiskt inriktad verksamhet och rättsväsendet i övrigt. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polisen och åklagarväsendet, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår bl.a. Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Anslag

Tabell 3.11 UO 4 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Polismyndigheten	33 836	2	33 313	-523	-1,5	30 978
1:2	Säkerhetspolisen	1 878	20	1 939	61	3,2	1 731
1:3	Åklagarmyndigheten	2 022	51	2 007	-15	-0,8	1 831
1:4	Ekobrottsmyndigheten	856		831	-25	-2,9	779
1:5	Sveriges Domstolar	6 683	1	6 769	86	1,3	6 463
1:6	Kriminalvården	12 362	1	11 940	-423	-3,4	10 612
1:8	Rättsmedicinalverket	553		551	-1	-0,3	499
1:10	Ersättning för skador på grund av brott	201		118	-83	-41,4	105
1:11	Rättsliga biträden m.m.	3 916		3 526	-390	-10,0	3 669
1:12	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	40	55	89	49	122,7	73
1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	227		79	-148	-65,3	102
	Övriga anslag	345		336	-10	-2,8	324
	Summa	62 919	130	61 496	-1 423	-2,3	57 168

Utfallet uppgick till 61 496 miljoner kronor och blev därmed 1 423 miljoner kronor (2,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 4 329 miljoner kronor (7,6 procent) högre.

Polismyndighetens utgifter blev lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* uppgick till 33 313 miljoner kronor, vilket är 523 miljoner kronor (1,5 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Den främsta förklaringen till det lägre utfallet är att utgifter inom IT- området föll ut sent och i stället kommer belasta anslaget påföljande år. Vidare prioriterade Polismyndigheten rekryteringar till passverksamheten, vilket medförde långa ledtider för rekrytering av annan kompetens. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 2 miljoner kronor för tillkommande uppgifter med anledning av en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar.

Åklagarmyndigheten fick medel i ändringsbudget för grova och svårutredda brott

Utfallet för anslaget 1:3 *Åklagarmyndigheten* blev 2 007 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor (0,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 51 miljoner kronor för att

hantera ärenden avseende grova och svårutredda brott samt tillkommande uppgifter med anledning av en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Bland de särskilt resurskrävande ärendena finns bl.a. mord och dråp som har ökat med 3,0 procent jämfört med 2021.

Under 2022 har inflödet av inkomna brottsmisstankar minskat med 9,0 procent jämfört med föregående år och uppgick till 390 012. Utveckling av inflödet varierar inom de olika brottsgrupperna. Inkomna brottsmisstankar har minskat för alla brottsgrupper förutom brott mot frihet och frid som ökat med 2,3 procent jämfört med 2021. Det förklaras av den nya brottsrubriceringen barnfridsbrott som infördes den 1 juli 2021. Barnfridsbrottet syftar till att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar vålds- och sexualbrott mellan närstående.

Lägre utgifter för Kriminalvården än anvisat

Utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 11 940 miljoner kronor, vilket är 423 miljoner kronor (3,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Att utfallet blev lägre än anvisat beror framför allt på att myndigheten haft svårt att rekrytera personal i den omfattning som planerats. Kriminalvården har dessutom haft förseningar i vissa byggprojekt för att öka platskapaciteten, vilket medförde lägre utgifter än beräknat. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 1 miljon kronor för nya uppgifter med anledning av ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar.

Ersättning för skador på grund av brott blev lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:10 *Ersättning för skador på grund av brott* blev 118 miljoner kronor, vilket är 83 miljoner kronor (41,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på att ersättningarna styrs av ärendeslag med ersättningsnivåer som varierar i de enskilda fallen. Dessutom hann inte den lagändring i skadeståndslagen som trädde i kraft den 1 juli 2022, få genomslag under året pga. tidpunkten för ikraftträdande och handläggningstider. Lagändringen gäller i huvudsak högre ersättningsbelopp för kränkning.

Utgifterna för rättsliga biträden blev lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:11 *Rättsliga biträden m.m.* blev 3 526 miljoner kronor, vilket är 390 miljoner kronor (10,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på att den debiterade tiden för offentliga försvarare har minskat och att även antalet förordnanden har minskat.

Utgifterna för skaderegleringar blev högre jämfört med budget och 2021

Utfallet för anslaget 1:12 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* blev 89 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor (122,7 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Jämfört med föregående år blev utfallet 16 miljoner kronor (21,9 procent) högre. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 55 miljoner kronor med anledning av att antalet skaderegleringsärenden har ökat, främst för ersättningar vid frihetsberövande. Utgifterna för ersättningar vid frihetsberövande blev 24 miljoner kronor högre än föregående år.

Lägre utgifter för Fonden för inre säkerhet jämfört med budget

Utfallet för anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* blev 79 miljoner kronor, vilket är 148 miljoner kronor

(65,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på att en utlysning av projektmedel inom programperioden 2021–2027 flyttades fram.

Utgifterna för Polismyndigheten blev högre än föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* 2 335 miljoner kronor (7,5 procent) högre. Det beror framför allt på högre personalkostnader med anledning av ett ökat antal anställda jämfört med 2021. Personalkostnaderna blev också högre pga. en särskild satsning med att höja polislöner för att öka polisyrkets attraktivitet, vilken uppgick till 400 miljoner kronor. Sammantaget ökade antalet årsarbetskrafter vid Polismyndigheten med 518 (1,6 procent) jämfört med föregående år. Poliser ökade med 819 och civilanställda minskade med 301. Vid slutet av 2022 uppgick antalet årsarbetskrafter till 32 546.

Antalet unika sökande till polisutbildningen uppgick till 28 274 personer, vilket är 4 736 (20,1 procent) fler än 2021. Totalt påbörjade 1 406 personer grundutbildningen till polisman, vilket är en minskning med 196 personer (12,2 procent) jämfört med 2021. Det innebär att 68,9 procent av de 2 040 utbildningsplatserna fylldes under 2022, vilket är 9,6 procent färre än föregående år. Vidare finns en funktionsinriktad polisutbildning som riktar sig till funktioner där det finns ett verksamhetsmässigt behov av att komplettera specialistkompetens med polisiär kompetens. Totalt påbörjade 215 personer funktionsinriktad polisutbildning, vilket är en ökning med 140 personer (186,7 procent) jämfört med 2021.

Åklagarmyndighetens utgifter blev knappt 10 procent högre än 2021

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:3 *Åklagarmyndigheten* 176 miljoner kronor (9,6 procent) högre. Det beror framför allt på högre personalkostnader med anledning av ett ökat antal anställda. Antalet årsarbetskrafter vid Åklagarmyndigheten ökade med 97 (6,7 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2022 uppgick antalet årsarbetskrafter till 1 546.

Utgifterna för Kriminalvården blev högre än föregående år

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* 1 327 miljoner kronor (12,5 procent) högre. Det beror framför allt på högre personalkostnader med anledning av ett ökat antal anställda och en utökad platskapacitet.

Kriminalvården har utökat platskapaciteten både i häkten och på anstalter. Beläggningen uppgick till 96 procent i både häkte och anstalt, vilket är 2 procent högre än 2021. Under 2022 fanns i genomsnitt 2 622 platser på Sveriges häkten, vilket är en ökning med i genomsnitt 140 platser. Motsvarande siffra på landets anstalter var 5 342, vilket är 229 platser fler än föregående år. Medelbeläggningen i häkte uppgick till 2 527 intagna. Det är 204 fler intagna än 2021. Medelbeläggningen i anstalt uppgick till 5 119 intagna. Det är en ökning med 301 intagna jämfört med 2021.

Under 2022 har antalet årsarbetskrafter vid Kriminalvården ökat med 1 140 personer (10,2 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2022 uppgick antalet årsarbetskrafter till 12 265.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.12 UO 4 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet och visering	347	194
Summa		347	194

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 347 miljoner kronor. Gjorda åtaganden medför framtida utgifter för 194 miljoner kronor. Den huvudsakliga förklaringen till att antalet åtaganden blev lägre än planerat är att en utlysning av projektmedel inom den nya programperioden 2021– 2027 flyttades fram till 2023.

3.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överens-
kommelser med andra stater och internationella organisationer.

Anslag

Tabell 3.13 UO 5 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändrings- budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 534	124	1 630	96	6,3	1 151
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	182	1 078	1 242	1 060	582,9	143
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	5		-6	-11	-225,1	6
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	52	4	55	3	5,9	50
	Övriga anslag	463		460	-2	-0,5	432
	Summa	2 235	1 206	3 381	1 146	51,3	1 782

Utfallet uppgick till 3 381 miljoner kronor, vilket är 1 146 miljoner kronor
(51,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev
utfallet 1 599 miljoner kronor (89,7 procent) högre.

Högre utfall till följd av Rysslands invasion av Ukraina

Utfallet för anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* uppgick till
1 242 miljoner kronor, vilket är 1 060 miljoner kronor högre än anvisat i den
ursprungliga budgeten. Riksdagen ökade i ett utskottsinitiativ samt i en ändringsbudget
anslaget med sammantaget 1 078 miljoner kronor för stöd till Ukrainas väpnade
styrkor i form av ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond. Det
förklarar också varför utfallet ökade med 1 099 miljoner kronor jämfört med 2021.

Kronans försvagning medförde högre avgifter till internationella organisationer

Anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* får användas för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Nordiska ministerrådet och OECD. Skillnader i utfall på anslaget jämfört med anvisade medel beror främst på valutakursförändringar, eftersom bl.a. FN:s budget sätts i amerikanska dollar (USD). Därutöver påverkas avgifterna för FN:s fredsbevarande operationer av situationen i omvärlden, som kan innebära nya eller utvidgade respektive neddragna fredsbevarande insatser. Skillnader mellan åren för dessa avgifter beror dels på valutakursfluktuationer, dels på att budgeten för FN:s fredsbevarande operationer är konstruerad som en treårig skalcykel, där medlemsländerna betalar relativt sett mest år ett, mindre år två och minst år tre.

Utfallet för anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* uppgick till 1 630 miljoner kronor, vilket är 96 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. På grund av att den svenska kronan blev svagare gentemot den amerikanska dollarn blev Sveriges avgifter högre än beräknat. Av detta skäl ökade riksdagen i ändringsbudget anslaget med sammanlagt 124 miljoner kronor.

Jämfört med 2021 blev utgifterna 479 miljoner kronor högre. Avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer ökade med 446 miljoner kronor, då 2022 var ett år då medlemsländerna betalade relativt sett mest.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.14 UO 5 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	50	9
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	176	161
Summa		226	170

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndiganden på 226 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick den sista december till 170 miljoner kronor.

3.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Utgiftsområdet omfattar utgifter för försvar, samhällets krisberedskap, strålsäkerhet och elsäkerhet.

Anslag

Tabell 3.15 UO 6 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	44 208	427	46 522	2 315	5,2	41 845
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 477	60	1 323	-153	-10,4	1 212
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	19 802	3 423	24 345	4 543	22,9	17 700
1:8	Försvarets radioanstalt	1 552	30	1 592	41	2,6	1 352
1:11	Försvarets materielverk	2 104		2 160	56	2,6	1 898
2:1	Kustbevakningen	1 440		1 432	-8	-0,6	1 338
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	522	-2	236	-286	-54,9	25
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	28	10	33	6	20,9	18
2:4	Krisberedskap	1 274	336	1 554	280	22,0	1 282
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	402	25	427	25	6,2	397
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 429	150	1 594	165	11,6	1 492
2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar	103	10	111	8	7,6	
	Övriga anslag	2 232	12	2 211	-20	-0,9	1 960
	Summa	76 571	4 481	83 541	6 970	9,1	70 518

Utfallet uppgick till 83 541 miljoner kronor och blev därmed 6 970 miljoner kronor (9,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 4 481 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 13 023 miljoner kronor (18,5 procent) högre.

Stärkt försvarsförmåga med anledning av försämrat säkerhetsläge i omvärlden

Utfallet för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick till 46 522 miljoner kronor, vilket är 2 315 miljoner kronor (5,2 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 427 miljoner kronor. Jämfört med föregående år blev utfallet 4 678 miljoner kronor (11,2 procent) högre. Det försämrade säkerhetsläget, omvärldsutvecklingen och den svenska Nato-ansökan har inneburit en ökad aktivitet och beredskap. Bland annat övervakning av svenskt territorium, skydd av verksamhet och samövningar med internationella samarbetspartners. I februari 2022 inledde Ryssland en fullskalig invasion av Ukraina. Under 2022 har Sverige stöttat Ukraina med ett flertal stödpaket med vapen och ammunition. Dessutom har svenska instruktörer genomfört militär grundutbildning av ukrainska medborgare.

Utfallet för anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* uppgick till 1 323 miljoner kronor, vilket är 153 miljoner kronor (10,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. En förklaring till detta är att den operativa verksamheten inom

MINUSMA i Mali avslutades tidigare än beräknat, vilket medfört lägre kostnader för personal och materiel inom insatsen.

Utfallet för anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* uppgick till 24 345 miljoner kronor, vilket är 4 543 miljoner kronor (22,9 procent) högre än anvisat i statens budget. Försvarets materielverk (FMV) har tidigarelagt arbete inom befintliga uppdrag för att kunna leverera materiel i den takt som krävs för att snabbare stärka den svenska försvarsförmågan enligt Försvarsbeslut 2020. Utgifterna för anskaffning av materiel och anläggningar är 6 645 miljoner kronor högre än 2021. Under 2022 har bl.a. slutleverans av artilleripjäsen ARCHER, återanskaffning av pansarvärnsrobot 57 (NLAW) och uppgraderingar av JAS 39 Gripen skett. Även leverans av Torped 47 har påbörjats.

Utfallet för anslag 2:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturohyckor* uppgick till 236 miljoner kronor, vilket är 286 miljoner kronor (54,9 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget omfattar bidrag till kommuner och länsstyrelser. Långa beslutsprocesser hos kommunerna som söker bidrag har medfört att flera ansökningar inte betalades ut under 2022.

Stärkt civilt försvar under 2022

Utfallet för anslaget 2:4 *Krisberedskap* uppgick till 1 554 miljoner kronor, vilket är 280 miljoner kronor (22,0 procent) högre än anvisat i statens budget. Med anledning av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde anvisades anslaget i ändringsbudget ytterligare 336 miljoner kronor, varav 91 miljoner kronor anvisades för upprustning av befintliga stora befolkningsskyddsrum och för ljudsändare av utomhusvarningssystem. De extra anslagsmedlen för befolkningsskyddsrum har inte utnyttjats till fullo, vilket i sin tur förklaras av långa ledtider i leveranser. Jämfört med 2021 blev utgifterna för anslaget 273 miljoner kronor (21,3 procent) högre.

Utfallet för anslaget 2:6 *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* uppgick till 1 594 miljoner kronor, vilket är 165 miljoner kronor (11,6 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 150 miljoner kronor för åtgärder för att bl.a. stärka det civila försvaret. Det högre utfallet beror på finansiering av verksamhet avseende beredskap och indirekta kostnader för att genomföra internationella insatser. Jämfört med föregående år blev utfallet 102 miljoner kronor (6,8 procent) högre.

Den 1 januari 2022 inrättades Myndigheten för psykologiskt försvar. Utfallet för anslaget 2:8 *Myndigheten för psykologiskt försvar* blev 111 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor (7,6 procent) högre än anvisat i statens budget. Det beror på att myndigheten genomförde en informationskampanj i syfte att öka allmänhetens förmåga att stå emot otillbörlig informationspåverkan på grund av det försämrade säkerhetsläget. I ändringsbudget anvisades därför ytterligare 10 miljoner kronor.

Försvarets nya modell för redovisning mot anslag vid köp av försvarsmateriel påverkar analysen under en övergångsperiod

Modellen för anslagsredovisning som tillämpas av Försvarmakten och Försvarets materielverk innebär att anslaget belastas när utgiften inträffar för staten. Modellen i sig påverkar redovisningen genom att redovisning mot anslag sker vid den ekonomiska händelsen. Implementering av denna modell sker successivt. Övergångslösningen innebär att för materielobjekt där staten ingått avtal med externa leverantörer före den 1 januari 2019 sker redovisning mot anslag utifrån överenskomna milstolpar mellan FMV och Försvarmakten, dvs. redovisning enligt

äldre modell. Den nya modellen tillämpades i begränsad omfattning 2022. Från och med 2028 sker redovisning helt enligt den nya modellen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.16 UO 6 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	33 003	29 248
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	112 897	84 121
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	480	164
2:4	Krisberedskap	1 900	702
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	90	82
Summa		148 370	114 317

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 148 370 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 114 317 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 34 053 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen

1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*.

För anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 3 755 miljoner kronor. Skillnaden beror på att Försvarsmakten inte ingick nya åtaganden i planerad omfattning till följd av bl.a. kapacitetsbrister inom industrin och omprioriteringar.

För anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* är skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden 28 776 miljoner kronor. Försvarets materielverk har bemyndigande för huvuddelen av anslaget och underskridandet av bemyndigandet beror bl.a. på svårigheter att teckna kontrakt med industrin.

För anslaget 2:4 *Krisberedskap* uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 1 198 miljoner kronor. Skillnaden beror främst på att överenskommelser avseende bidrag till kommuner och regioner som planerats till 2022 i stället har ingåtts i början av 2023.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.17 UO 6 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2022-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verksamhet	1 300	1 186
Summa	1 300	1 186

Riksdagen har beslutat om låneramar på 1 300 miljoner kronor för lån för samhällsinvesteringar. Det fanns utestående lån om 1 186 miljoner kronor vid utgången av 2022.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.18 UO 6 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	50 500	12 076
Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
Summa	90 500	12 076

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 90 500 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2022 uppgick till 12 076 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Försvarsmakten

Försvarsmakten har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Försvarsmakten har ingått åtaganden om 1 909 miljoner kronor för tilldelad bemyndiganderam för utgiftsområde 6, anslag 1:3, anslagspost 2 Anskaffning av materiel och anläggningar. Åtaganden ingår inte i bemyndiganderedovisningen för anslaget. Myndigheten har överskridit bemyndiganderamen för anslaget med 129 miljoner kronor. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223).

Myndigheten för psykologiskt försvar

Myndigheten för psykologiskt försvar har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Myndigheten för psykologiskt försvar har överskridit ramen för Beställningsbemyndigandet för utgiftsområde 6, anslag 2:4, anslagspost 3 Krisberedskap. Bemyndiganderamen uppgår till 30 000 tusen kronor medan utestående åtaganden uppgår till 34 020 tusen kronor. Myndigheten har dessutom ingått åtaganden som sträcker sig efter slutåret i beställningsbemyndigandet för samma anslag. Åtaganden efter slutåret 2026 uppgår till 2 200 tusen kronor. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:19 Expansion utan prioritet – personalförsörjningen av kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän

Riksrevisionen har granskat Försvarsmaktens arbete med att rekrytera och behålla kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/K).

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om personalförsörjningen av kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän (skr. 2022/23:37) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utgiftsområdet omfattar internationellt utvecklingssamarbete.

Anslag

Tabell 3.19 UO 7 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Biståndsverksamhet	49 985	-4 838	44 231	-5 754	-11,5	45 655
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 652	-14	1 657	5	0,3	1 547
	Övriga anslag	302		308	5	1,7	262
	Summa	51 940	-4 852	46 196	-5 744	-11,1	47 463

Utfallet blev 46 196 miljoner kronor, vilket är 5 744 miljoner kronor (11,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 1 268 miljoner kronor (2,7 procent) lägre.

Högre kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande medförde lägre utgifter för biståndsverksamheten

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 44 231 miljoner kronor, vilket är 5 754 miljoner kronor (11,5 procent) lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Enligt biståndskommittén vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC) är vissa kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande under utgiftsområde 8 Migration och utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv klassificerade som bistånd och finansieras inom biståndsramen. Till följd av Rysslands invasion av Ukraina blev antalet asylsökande och de utgifter för asylmottagande som avräknas biståndsramen betydligt högre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten för 2022. För att finansiera detta minskade riksdagen i ändringsbudget anslaget för biståndsverksamhet med 4 838 miljoner kronor. Det förklarar också varför utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* blev 1 424 miljoner kronor lägre än 2021.

Höjd biståndsram för 2022

Biståndsramen för 2022 budgeterades till 57 390 miljoner kronor, vilket motsvarade 1,0 procent av den vid budgeteringstillfället beräknade BNI enligt ENS 2010 och är 5 110 miljoner kronor högre än biståndsramen för 2021. Eftersom kostnaderna för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande väntades bli högre än vad som antogs i den ursprungliga budgeten för 2022 beslutade riksdagen om ändringar inom biståndsramen i ändringsbudget. Det innebär att den del av biståndsramen som avser utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskade med sammanlagt 4 852 miljoner kronor.

Rapportering av bistånd till OECD-DAC

Det slutliga biståndsutfallet för 2021 som rapporterades till OECD-DAC, i enlighet med dess redovisningsprinciper, blev 50 897 miljoner kronor, vilket motsvarade 0,91 procent av BNI. Det preliminära utfallet för biståndsramen 2022 uppgår till 55 144 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,90 procent av preliminär BNI. Det preliminära utfallet för 2022 understiger biståndsbudgeten för 2022 och beror framför allt på att biståndsutfallet för 2022 avseende mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande blev lägre än beräknat.

Tabell 3.20 Utfall för bistånd 2013–2022

Miljoner kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt utbetalt bistånd	37 954	42 756	59 758	41 873	47 549	52 151	49 215	58 469	50 897	55 144
Totalt bistånd i procent av BNI¹	1,01	1,09	1,4	0,94	1,02	1,07	0,96	1,14	0,91	0,90

¹ Den senaste tillgängliga BNI-prognosen vid rapporteringstillfället till DAC används.

Under 2022 deponerades nya skuldsedlar till ett värde av 4 666 miljoner kronor, vilka ingick i utfallet till OECD/DAC, medan utbetalningar på tidigare lagda skuldsedlar uppgick till 5 442 miljoner kronor, vilka inte ingick i utfallet till OECD/DAC. De nya deponerade skuldsedlarna avsåg bidrag till Afrikanska utvecklingsfonden (AfDf), Internationella utvecklingsfonden och Internationella jordbruksutvecklingsfonden. Utbetalningarna på tidigare lagda skuldsedlar avsåg bidrag till Afrikanska utvecklingsfonden, Internationella utvecklingsfonden och Internationella jordbruksutvecklingsfonden, Asiatiska utvecklingsfonden, Gröna klimatfonden och Globala miljöfonden.

Tabell 3.21 Kostnader asylsökande och skyddsbehövande utgiftsområde 8 Migration 2022

Anslag	Utfall, totalt	Procent	Utfall, bistånd
1:1 Migrationsverket	520	64%	332
1:2 Ersättningar och boendekostnader	5055	64%	3 222
<i>varav kost och logi</i>	<i>3 187</i>	64%	<i>2 031</i>
<i>varav undervisning</i>	<i>582</i>	64%	<i>371</i>
<i>varav vård</i>	<i>911</i>	64%	<i>580</i>
<i>varav övrigt stöd för tillfälligt uppehälle</i>	<i>375</i>	64%	<i>239</i>
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning	113	3%	3
1:6 Offentligt biträde i utlämningsärenden	198	9%	18

Källa: Migrationsverket.

Biståndsutfallet för 2021 som rapporterades till OECD/DAC för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande uppgick till 754 miljoner kronor, varav 500 miljoner kronor inom utgiftsområde 8 Migration och 254 miljoner kronor inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Utfallet för 2022 för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande uppgick till 3 885 miljoner kronor, varav 3 575 miljoner kronor inom utgiftsområde 8 Migration och 311 miljoner kronor inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.22 UO 7 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:1	Biståndsverksamhet	115 000	99 120
Summa		115 000	99 120

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 115 000 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 99 120 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndigandet och utestående åtaganden uppgick till 15 880 miljoner kronor.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetes (Sida) utestående åtaganden uppgick till 98 625 miljoner kronor, varav 35 410 miljoner kronor rör åtaganden mot multilaterala och internationella organisationer och fonder.

De största beloppsmässiga skillnaderna är relaterade till områdena multilaterala och internationella organisationer och fonder, multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar, Afrika, Asien och Hållbar utveckling. Det beror på att ekonomiska åtaganden har ingåtts i mindre omfattning än beräknat. Dessutom gjordes justeringar av utbetalningstakten under året som har krävt omställningar under året och har påverkat arbetet med nya beredningar samt förlängningar. Detta har resulterat i att Sida har använt en lägre andel av det tilldelade bemyndigandet.

Regeringen har ingått avtal med den Internationella utvecklingsfonden i Världsbanken (IDA) och AfDf om deltagande i det multilaterala skuldavskrivningsinitiativet (MDRI). Avtalet är utformat med en bindande (Unqualified instrument of Commitment) och en icke bindande del (Qualified Instrument of Commitment). Den bindande delen av avtalet redovisas som ekonomiska åtaganden mot bemyndigandet. Den icke bindande delen av avtalet som inte redovisas mot bemyndigandet och som kräver ett godkännande av riksdagen beräknas uppgå till 2,8 miljarder kronor. Av detta avser 1,0 miljarder kronor IDA (från 2034 till 2044) och 1,8 miljarder kronor AfDF (från 2030 till 2054).

Garantier

Tabell 3.23 UO 7 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹	USD 3891	27 011	USD 2 588	27 011
Garantikapital i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ²	UA 2913	29 821	UA 2 139	29 821
Garantikapital i Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ³	USD 538	5 618	USD 538	5 618
Garantikapital i Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ⁴	SDR 343	4 784	SDR 343	4 784
Garantier inom biståndsverksamheten	18 000	8 826		9 482
EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ⁵	EUR 152	952	EUR 86	952
Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ⁶	USD 16	169	USD 16	169
Summa		77 181		77 837

¹ Prop. 2017/18:99, bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435.

² Prop. 2019/20, bet 2019/20:UU2, rskr 2019/20:104.

³ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98.

⁴ Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88.

⁵ Prop.2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41.

⁶ Prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR.

Källa: Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2022 (för SDR 23 december 2022) USD = 10,4371 EUR = 11,1283 CHF = 11,2914 SDR = 13,9407.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.24 UO 7 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:9 Vem, hur och varför – Sidas val av samarbetspartner och biståndsform

Riksrevisionen har granskat Sidas val av samarbetspartner och biståndsform.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Sidas val av samarbetspartner och biståndsform (skr. 2022/23:16) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.8 Utgiftsområde 8 Migration

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i och vistas i Sverige samt frågor som rör mottagandet av asylsökande och återvändandet av personer som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd.

Anslag

Tabell 3.25 UO 8 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Migrationsverket	4 318		4 438	120	2,8	4 090
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	2 190	9 800	5 066	2 876	131,3	2 604
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	720		697	-23	-3,2	795
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	205		113	-92	-44,9	146
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	250		198	-51	-20,6	184
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	327		190	-138	-42,1	152
1:9	Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina		500	500	500		
	Övriga anslag	531		528	-4	-0,7	253
	Summa	8 541	10 300	11 730	3 188	37,3	8 224

Utfallet uppgick till 11 730 miljoner kronor och är därmed 3 188 miljoner kronor (37,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 3 505 miljoner kronor (42,6 procent) högre.

Högre utgifter till följd av Rysslands krig mot Ukraina

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* blev 5 066 miljoner kronor. Det är 2 876 miljoner kronor (131,3 procent) högre än i statens budget. Orsaken är att det genomsnittliga antalet personer som är inskrivna i Migrationsverkets mottagnings-system blev 32 195 fler än beräknat, vilket är en direkt följd av Sveriges mottagande av flyktingar från Ukraina i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv. För att finansiera de högre utgifterna anvisade därför riksdagen i ändringsbudget anslaget ytterligare 9 800 miljoner kronor. Mottagandet av flyktingar från Ukraina förklarar även varför utgifterna ökade med 2 462 miljoner kronor (94,5 procent) jämfört med 2021. Det genomsnittliga antalet inskrivna i mottagningsystemet ökade med totalt 24 530 mellan 2021 och 2022.

Av samma skäl blev utfallet för anslaget 1:1 *Migrationsverket* 120 miljoner kronor högre än anvisat och 348 miljoner kronor högre än 2021. Under det första halvåret 2022 rekryterade Migrationsverket ett stort antal nya medarbetare på grund av ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet, varför kostnaderna för personal ökade med 276 miljoner kronor. Antalet anställda under året var i genomsnitt 5 773, en ökning med knappt 7 procent. Det genomsnittliga antalet årsarbetskrafter ökade med 9 procent jämfört med 2021.

Tabell 3.26 Asylsökande m.m. 2022

	2022 ¹	2021	Förändring	Förändring %
Antal asylärenden, förstagångsansökningar²	14 816	11 480	5 258	29
varav män (inkl. pojkar)	9 674	7 237	2 437	34
varav kvinnor (inkl. flickor)	5 142	4 243	899	21
varav ensamkommande barn och unga	620	507	113	22
varav pojkar	487	380	107	28
varav flickor	133	127	6	5
Genomsnittlig handläggningstid i dagar, förstagångsansökningar	174	258	-84	-33
Förlängningsansökningar	29 910	27 876	2 034	7
Avgjorda asylärenden, förstagångsansökningar	13 178	12 813	365	3
Varav bifall	4 876	4 100	776	19
Bifallsandel	37%	32%		
Beviljade uppehållstillstånd	142 179	95 163	47 016	49
varav asyl	9 056	11 443	-2 387	-21
varav massflyktsdirektiv 2001/55/EG ³	47 566			
varav anhöriga till asylsökande	2 604	4 142	-1 538	-37
varav arbetsmarknad	27 279	25 077	2 202	9
varav anhöriga, arbetsmarknad	14 117	14 140	-23	0
varav övriga	13 708	12 948	760	6
varav anhöriga, övriga	27 849	27 413	436	2
Inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem	62 108	24 490	37 618	154
varav medborgare i Ukraina	39 982	582	39 400	6 770
anläggningsboende (ABO)	8 380	8 658	-278	-3
eget boende (EBO)	37 618	13 866	23 752	171
övrigt boende	16 110	1 966	14 144	719
Genomsnittligt inskrivna under året	51 295	26 765	24 530	92

¹ Sammanställningen över 2022 och 2021 utgår från situationen den sista december respektive år.

² Tabellen inkluderar inte asylansökningar från medborgare i Ukraina inkomna efter den 24 februari 2022.

³ Medborgare som uppfyller kraven för att få tillfälligt skydd enligt EU:s massflyktsdirektiv behöver inte ansöka om asyl i ordinarie process.

Källa: Migrationsverket.

Behovet av rättsliga biträden vid domstolsprövning mindre än väntat

Utgifterna för anslaget 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* blev 92 miljoner kronor (44,9 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken till det lägre utfallet är att antalet asylärenden som kräver offentligt biträde blev lägre än beräknat. Jämfört med 2021 minskade utgifterna med 33 miljoner kronor (22,6 procent), vilket beror på att antalet inkomna och avgjorda mål vid migrationsdomstolarna minskat.

Behovet av offentligt biträde i utlänningsärenden mindre än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* blev 51 miljoner kronor (20,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken till det lägre utfallet är att antalet ärenden som kräver offentligt biträde blev lägre än beräknat.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* blev 138 miljoner kronor (42,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att antalet avvisade blev lägre än beräknat.

Något fler och dyrare utresor för avvisade 2022

Jämfört med 2021 ökade utgifterna för anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* med 38 miljoner kronor (24,7 procent). Det beror på att antalet avvisade ökade med 2 procent och kostnaden per avvisad med 25 procent.

Jämfört med 2021 ökade utgifterna för anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* med 14 miljoner kronor (7,6 procent). Orsaken var ett ökat behov av offentligt biträde i ärenden om verkställighetshinder och att genomsnittskostnaden per förordnande var högre jämfört med 2021.

Tillfälligt stöd till kommunerna för flyktingmottagande

Riksdagen beslutade i ändringsbudget om att föra upp ett nytt anslag på statens budget, 1:9 *Tillfälligt stöd till kommunerna med anledning av kriget i Ukraina*, vilket förklarar skillnaden mot statens ursprungliga budget med 500 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.27 UO 8 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	950	540
Summa		950	540

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om ett beställningsbemyndigande på 950 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 540 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:14 Lämpligt biträde med rätt ersättning – hanteringen av offentliga biträden i migrationsärenden

Riksrevisionen har granskat hanteringen av offentliga biträden i migrationsärenden.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om offentliga biträden i migrationsärenden (skr. 2022/23:24) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:SfU12, rskr. 2022/23:142).

RiR 2022:21 Riksrevisionens rapport om spårbyte i migrations processen – kontroller och uppföljning

Riksrevisionen har granskat om systemet med spårbyte från asyl- till arbetskraftsinvandring fungerar effektivt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om spårbyte i migrations ärenden – kontroller och uppföljning (skr. 2022/23:63) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed färdigbehandlad.

RiR 2022:5 I väntan på dom – migrationsdomstolarnas handläggningstider i asylmål

Riksrevisionen har granskat om migrationsdomstolarnas hantering av asylmål är effektiv samt om Domstolsverket och regeringen har gett domstolarna förutsättningar för en effektiv verksamhet.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om migrationsdomstolarnas handläggningstider i asylmål (skr. 2021/22:282) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:SfU8, rskr. 2022/23:44).

3.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar Hälso- och sjukvårdspolitik, Folkhälsopolitik, Funktionshinderspolitik, Politik för sociala tjänster, omsorg om äldre, individ- och familjeomsorg, personer med funktionsnedsättning samt Barnrättspolitik.

Anslag

Tabell 3.28 UO 9 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Socialstyrelsen	765	2	754	-11	-1,5	770
1:4	Tandvårdsförmåner	7 062		6 872	-190	-2,7	6 784

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	33 444		32 887	-557	-1,7	31 839
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	25 369	8 005	32 000	6 631	26,1	53 283
2:1	Folkhälsomyndigheten	511	104	591	79	15,5	599
2:2	Insatser för vaccinberedskap	121		91	-29	-24,3	91
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	786		700	-85	-10,9	755
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	263		147	-116	-44,1	138
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	25 043		24 099	-944	-3,8	24 135
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	8 960		9 432	472	5,3	9 187
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	669		524	-145	-21,7	703
	Övriga anslag	10 315	-5	10 068	-247	-2,4	9 683
	Summa	113 309	8 106	118 165	4 856	4,3	137 967

Utfallet uppgick till 118 165 miljoner kronor och blev därmed 4 856 miljoner kronor (4,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 8 106 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 19 803 miljoner kronor (14,4 procent) lägre.

Fortsatt lägre besöksfrekvens inom tandvården

Utfallet för anslaget 1:4 *Tandvårdsförmåner* uppgick till 6 872 miljoner kronor, vilket är 190 miljoner kronor (2,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att antalet besök var färre under de perioder då spridningen av covid-19 var hög. Under 2022 uppgick antalet beslut om statligt tandvårdsstöd till 8837 064, en minskning med 42 336 beslut (0,5 procent) jämfört med året innan. Under 2019, innan pandemin, uppgick antalet beslut om tandvårdsstöd till 9 532 643.

Fortsatt smittspridning gav högre utgifter än beräknat

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* uppgick till 32 000 miljoner kronor, vilket är 6 631 miljoner kronor (26,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 8 005 miljoner kronor, varav 4 900 miljoner kronor på grund av den fortsatta spridningen av covid-19 under första halvan av 2022. Dessutom anvisades 2 000 miljoner kronor för att ge i ersättning till regionerna för vaccinering av en fjärde dos mot covid-19.

Utfallet för anslaget 2:1 *Folkhälsomyndigheten* uppgick till 591 miljoner kronor, vilket är 79 miljoner kronor (15,5 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 104 miljoner kronor för fortsatt hantering av spridningen av covid-19 som skedde i början av 2022.

Bilstöd till personer med funktionsnedsättning lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 4:3 *Bilstöd till personer med funktionsnedsättning* blev 147 miljoner kronor, vilket är 116 miljoner kronor (44,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. År 2020 genomfördes en regelförändring inom bilstödet, bl.a. höjdes tilläggsbidragen, som medförde att utgifterna för anslaget beräknades öka. Dock har ökningen uteblivit och därför blev utfallet lägre än beräknat.

Utgifter för assistansersättning lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* uppgick till 24 099 miljoner kronor. Det är 944 miljoner kronor (3,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror i huvudsak på att antalet utbetalda timmar blev lägre än antalet på förhand beviljade timmar. Jämfört med föregående år blev utfallet 36 miljoner kronor (0,1 procent) lägre. För 2022 var schablonbeloppet 319,70 kronor per timme, vilket är en ökning med 1,5 procent jämfört med året innan. Sedan 2015 har beloppet räknats upp med 1,5 procent med undantag för 2021 då beloppet räknades upp med 3,5 procent. Det högsta möjliga timbeloppet var 358,06 kronor och det genomsnittliga timbeloppet i assistansersättningen 2022 var 322,72 kronor. Under 2022 hade 7 729 män och 6 345 kvinnor assistansersättning, totalt 14 074 personer. Det är en minskning med 1,8 procent jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* blev 9 432 miljoner kronor, vilket är 472 miljoner kronor (5,3 procent) högre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* blev 524 miljoner kronor, vilket är 145 miljoner kronor (21,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 179 miljoner kronor lägre, vilket i huvudsak beror på det tillfälliga stöd för lovaktiviteter som betalades ut under 2021. Under 2022 har inget sådant stöd betalats ut.

Högre utgifter för läkemedel

Utfallet för anslaget 1:5 *Bidrag till läkemedelsförmånerna* uppgick till 32 887 miljoner kronor, vilket är 1 048 miljoner kronor (3,3 procent) högre än föregående år. I december 2021 undertecknade staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en överenskommelse om statens bidrag för kostnader för läkemedelsförmånerna m.m. för 2022. Det är bl.a. användandet av cancerläkemedel som ökade, både till följd av nya läkemedel och att befolkningen ökar i åldersgrupper där förekomsten av cancer är relativt hög. Nya cancerläkemedel är dyrare, sätts allt oftare in i ett tidigare skede i behandlingen och används alltmer i olika kombinationer. Utvecklingen inom cancerbehandling har också gjort att patienter lever längre och därmed också behandlas längre. En ökad användning av nya läkemedel vid diabetes (icke-insuliner) är också en förklaring till varför kostnaderna ökat. Ett annat område är blodförtunnande läkemedel. Användningen ökar för att minska risken för stroke vid förmaksflimmer. Även kostnaderna för läkemedel vid inflammatoriska sjukdomar fortsatte att öka.

Avslutade åtgärder med anledning av covid-19 gav lägre utgifter jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* 21 283 miljoner kronor (39,9 procent) lägre.

I tabell 3.29 Bidrag till folkhälsa och sjukvård specificeras de största åtgärderna som vidtagits med anledning av spridningen av covid-19 och även de största övriga posterna inom anslag 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*.

Tabell 3.29 Bidrag för folkhälsa och sjukvård

Miljoner kronor

	SB 2022	ÄB 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Professionssatsningen	897		870	863
Personalsatsning	2 000		1 999	1 913
Beredskapsläkemedel	3 659	20	4 076	2 965
Civilt försvar - hälso- och sjukvård	633	-1	771	218
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	1 500		1 490	1 489

	SB 2022	ÄB 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården	3 300		3 125	3 254
Statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19			39	11 379
Smittspårning och utbrottshantering	270		600	
Testning för covid-19	1 730	4 900	6 370	2 231
Provtagning, smittspårning och utbrottshantering				11 845
Uppskjuten vård och covid-19-relaterad vård	6 000		6 000	6 000
Vaccinationer covid-19	2 100	800	2 496	5 658
Antigentester				466
Åtgärder för en bättre cancervård	525		517	519
Övrigt	2 755	2 286	3 710	4 483
Summa anslag bidrag till folkhälsa och sjukvård	25 369	8 005	32 000	53 283

Utfallet för anslaget blev 32 000 miljoner kronor, vilket är 21 283 miljoner kronor (39,9 procent) lägre än 2021. Utgifterna för beredskapsläkemedel uppgick till 4 076 miljoner kronor, vilket är 1 111 miljoner kronor högre än 2021. Ökningen beror till betydande del på högre kostnader för destruerat vaccin mot covid-19, destruktionen gäller vacciner som har passerat utgångsdatum eller av annan anledning inte längre kan användas. Inom ramen för åtgärden Civilt försvar - hälso- och sjukvård har ett ingående överföringsbelopp om 225 miljoner kronor nyttjats.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.30 UO 9 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	116	0
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	4 305	939
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	2 300	1 357
Summa		6 721	2 297
2:2 (2021)	Insatser för vaccinberedskap		156
Totalt			2 453

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om beställningsbemyndiganden på 6 721 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 297 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 4 424 miljoner kronor.

Inom utgiftsområdet finns ett äldre beställningsbemyndigande under anslaget 2:2 *Insatser för vaccinberedskap*. De utestående åtaganden uppgår till 156 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.31 UO 9 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2022-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	2 000	654
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	21 000	2 491
Summa	23 000	3 145

Riksdagen har beslutat om låneramar på 23 000 miljoner kronor för utgiftsområdet. Det fanns utestående lån om 3 145 miljoner kronor vid utgången av 2022.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har inte återrapporterat sitt fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering, vilket är ett krav i regleringsbrevet för budgetåret 2022. Årsredovisningen saknar även, i väsentliga delar, bedömningar och analyser av myndighetens resultat och dess utveckling. Sammantaget bedömer Riksrevisionen att årsredovisningen inte är upprättad i enlighet med 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:10 Statens insatser för att säkraskyddsutrustning – krishantering till ett högt pris

Riksrevisionen har granskat statens insatser för att säkra tillgången på personlig skyddsutrustning till regioner och kommuner under coronapandemin.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser för att säkra tillgången på personlig skyddsutrustning under coronapandemin (skr. 2022/23:19) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:SoU7, rskr. 2022/23:124).

RiR 2022:11 Statens tillsyn över apotek och partihandel med läkemedel

Riksrevisionen har granskat statens tillsyn över apotek och partihandel med läkemedel.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens tillsyn över apotek och partihandel med läkemedel (skr. 2022/23:12) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:SoU6, rskr. 2022/23:123).

3.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgiftsområdet omfattar ersättningar vid sjukdom och funktionsnedsättning, bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, handikapp-ersättning och bidrag för sjukskrivningsprocessen. Området omfattar även myndigheterna Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen.

Anslag

Tabell 3.32 UO 10 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	41 005	6 100	46 175	5 170	12,6	42 619
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	41 706		42 032	325	0,8	40 745
1:3	Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 351		1 305	-46	-3,4	1 252
1:4	Arbets-skadeersättningar m.m.	2 252		2 209	-43	-1,9	2 380
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	37		34	-3	-7,3	37
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 492		1 293	-198	-13,3	2 211
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	282	12 925	11 751	11 469	4 067,0	14 479
2:1	Försäkringskassan	9 231	82	9 471	240	2,6	9 262
2:2	Inspektionen för socialförsäkringen	72		70	-3	-3,7	67
Summa		97 428	19 107	114 340	16 912	17,4	113 051

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 114 340 miljoner kronor och blev därmed 16 912 miljoner kronor (17,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 1 289 miljoner kronor (1,1 procent) högre.

Högre utgifter än beräknat för sjukpenning och rehabilitering

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 46 175 miljoner kronor, vilket är 5 170 miljoner kronor (12,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att antalet sjukpenningdagar blev högre än beräknat och olika regeländringar. I statens I statens budget beräknades antalet utbetalda nettodagar med sjukpenning att uppgå till 51,5 miljoner. Utfallet blev 57,8 miljoner nettodagar, vilket är 12,2 procent högre än beräknat. Det beror bl.a. på ett ökat antal sjukfall med psykiatriska diagnoser och ökad varaktighet för sjukfallen. Dessutom beslutade riksdagen att återinföra vissa tillfälliga åtgärder på grund av spridningen av covid- 19. Bland annat ersättning för karensavdrag, karensdagar till egenföretagare och ersättning för riskgrupper.

I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 6 100 miljoner kronor, huvudsakligen pga. att sjukpenningdagarna ökat mer än beräknat samt återinförandet av vissa tillfälliga åtgärder i samband med covid-19.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* blev 1 293 miljoner kronor, vilket är 198 miljoner kronor (13,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifter för arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd,

rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt försäkringsmedicinska utredningar blev lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 11 751 miljoner kronor, vilket är 11 469 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på spridningen av covid-19 och att riksdagen därför beslutade att återinföra ersättningen för kostnader för sjuklön utöver det normala under perioden december 2021 till mars 2022 samt slopat krav för läkarintyg under perioden januari– mars. Totalt anvisade riksdagen anslaget ytterligare 12 925 miljoner kronor i ändringsbudget.

Anslaget 2:1 *Försäkringskassan* anvisades ytterligare 82 miljoner kronor i ändringsbudget, främst för ökade administrationskostnader till följd av återinförande av bl.a. ersättning för karensavdrag samt kostnader för att möjliggöra utbetalningar av högkostnadsskydd till elkunder.

Tabell 3.33 Statistik över sjukpenning och sjukfall

	2022	2021	Förändring procent
Antal personer som fick sjukpenning i december månad	219 422	209 975	4,5
<i>varav kvinnor</i>	<i>142 509</i>	<i>136 364</i>	<i>4,5</i>
<i>varav män</i>	<i>76 913</i>	<i>73 611</i>	<i>4,5</i>
<i>varav kvinnor med sjukpenning på normalnivå</i>	<i>88 779</i>	<i>88 930</i>	<i>-0,2</i>
<i>varav män med sjukpenning på normalnivå</i>	<i>49 237</i>	<i>49 173</i>	<i>0,1</i>
<i>varav kvinnor med sjukpenning på fortsättningsnivå</i>	<i>49 615</i>	<i>43 542</i>	<i>13,9</i>
<i>varav män med sjukpenning på fortsättningsnivå</i>	<i>24 512</i>	<i>21 493</i>	<i>14,0</i>
Antal startade sjukfall, genomsnitt per månad under januari till oktober	44 000	46 000	-4,3
<i>varav startade sjukfall gällande kvinnor, procent</i>	<i>63</i>	<i>62</i>	
<i>varav startade sjukfall gällande män, procent</i>	<i>37</i>	<i>38</i>	
Antal ersättningsdagar med sjukpenning, netto (miljoner dagar)	57,8	54,4	6,1
Andel pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser, procent, november månad	46,4	46,3	

Källa: Försäkringskassan.

Antalet personer som fick sjukpenning ökade från 209 975 personer i december 2021 till 219 422 personer i december 2022. Ökningen var 4,5 procent för både kvinnor och män. Antalet personer med sjukpenning på normalnivå minskade med 87 (0,1 procent). Vidare ökade antalet personer som fick sjukpenning på fortsättningsnivå, dvs. sjukfall längre än ett år, med 9 092 (14,0 procent).

Fler kvinnor än män får sjukpenning. Andelen kvinnor som fick sjukpenning i december 2022 uppgick till 64,9 procent, vilket är på samma nivå som i december 2021. Andelen män var 35,1 procent.

Inflödet av nya sjukfall mäts med viss eftersläpning. I genomsnitt startade 44 000 sjukfall per månad under januari till oktober 2022, vilket är en minskning med 4,3 procent jämfört med samma period föregående år.

Andelen pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser ökade från 46,3 procent i november 2021 till 46,4 procent i november 2022.

Andelen avslag vid första ansökan om sjukpenning i ett sjukfall uppgick till 1,0 procent, jämfört med 1,9 procent föregående år. Andelen avslag för män minskade från 1,8 procent 2021 till 1,2 procent år 2022. För kvinnor uppgick andelen avslag till 0,9 procent 2022, vilket ska jämföras med 1,9 procent föregående år.

Andelen avslag under pågående sjukfall minskade från 3,2 procent 2021 till 2,4 procent 2022. Det är en följd av en ökad andel avslutade sjukfall pga. att individen själv anser sig vara arbetsför. Andelen avslag för män minskade från 3,3 procent 2021 till 2,5 procent 2022. För kvinnor minskade andelen avslag från 3,2 procent 2021 till 2,3 procent under 2022.

Utgifterna för sjukpenning ökade jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 3 556 miljoner kronor (8,3 procent) högre än 2021. Antalet utbetalda nettodagar med sjukpenning blev 57,8 miljoner, vilket är en ökning med 6,1 procent från 2021. Det beror bland annat på ett ökat antal ersatta nettodagar till följd av regeländringar vid bedömning av arbetsförmåga. Vidare har utgifterna ökat på grund av att inkomsttaket vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst höjts från 8 till 10 prisbasbelopp från och med 1 januari 2022.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar ökade jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 42 032 miljoner kronor, vilket är 1 287 miljoner kronor (3,2 procent) högre än 2021. Det beror främst på höjda ersättningsnivåer. Från och med 1 januari 2022 har garantinivåerna för hel sjukersättning och aktivitetsersättning höjts med 0,25 prisbasbelopp. Från samma tidpunkt gäller även höjda ersättningsnivåer för bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning. Utgifterna påverkas också av att prisbasbeloppet har höjts från 47 600 kronor 2021 till 48 300 kronor 2022. Dessutom infördes nya regler i september 2022 för sjukersättning till personer mellan 60 och 64 år, vilka har bidragit till högre utgifter.

Försäkrade personer åldrarna i 19–64 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan ha rätt till sjukersättning. Antalet personer som hade sjukersättning uppgick i december 2022 till 212 411 (123 298 kvinnor och 89 113 män), vilket är en minskning med 9 601 personer (4,3 procent) jämfört med december 2021. Minskningen beror på att antalet personer som lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år högre än antalet nybeviljade sjukersättningar. Under 2022 blev 6 819 personer (3 709 kvinnor och 3 110 män) nybeviljade sjukersättning. Det är en ökning med 1 386 personer (25,5 procent) jämfört med 2021. Andelen avslag vid initial ansökan om sjukersättning var 50,3 procent (53,5 procent för kvinnor och 46,7 procent för män) under 2022. För 2021 uppgick andelen avslag till 56,7 procent (59,9 procent för kvinnor och 53,0 procent för män)². Den höga andelen avslag beror till stor del på det restriktiva regelverket.

Aktivitetsersättning kan beviljas personer i åldrarna 19–29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. I december 2022 uppgick antalet personer med aktivitetsersättning till 29 661, vilket är en ökning med 714 personer (2,5 procent) jämfört med december 2021. Under 2021 har 7 534 personer (3 643 kvinnor och 3 891 män) nybeviljats aktivitetsersättning. Det är 821 personer (12,2 procent) fler än 2021. Under 2022 avslogs 2 280 ansökningar om aktivitetsersättning, vilket är en minskning med 22,0 procent jämfört med föregående år.

I december 2022 uppgick antalet personer som fick sjuk- eller aktivitetsersättning sammanlagt till 242 072 personer. Det är en minskning med 3,5 procent jämfört med föregående år. Antalet kvinnor som fick sjuk- eller aktivitetsersättning var 136 967 personer, vilket är en minskning med 4,1 procent jämfört med december 2021.

² Uppgifterna för 2021 har reviderats pga. efterregistreringar samt ändrad metod för att ta fram statistiken.

Antalet män som fick sjuk- eller aktivitetsersättning uppgick till 105 105 personer, vilket är en minskning med 2,7 procent jämfört med december 2021.

Tabell 3.34 Ohälsomått

	2022	2021
Ohälsotalet	22,0	22,0
<i>varav kvinnor</i>	26,4	26,4
<i>varav män</i>	17,8	17,8
Sjukpenningtalet	9,7	9,2
<i>varav kvinnor</i>	12,7	12,0
<i>varav män</i>	6,9	6,6

Källa: Försäkringskassan.

Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade. Det definieras som antal utbetalda nettodagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning per registrerad försäkrad (16–64 år). Med nettodagar menas att dagar med partiell ersättning omräknas till hela dagar. I december 2022 var ohälsotalet 22,0 dagar per försäkrad, vilket är på samma nivå som i december 2021. Det har dock skett förändringar inom ohälsotalet där aktivitets- och sjukersättningsdelen av ohälsotalet har minskat medan sjukpenningdelen har ökat jämfört med 2021. Ohälsotalet för såväl kvinnor som män är oförändrat jämfört med december 2021.

Sjukpenningtalet anger hur många frånvarodagar som ersätts med sjukpenning eller rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad (16–64 år) exklusive personer med hel sjuk- eller aktivitetsersättning. Alla dagar är omräknade till nettodagar. I december 2022 var sjukpenningtalet 9,7 dagar, vilket är en ökning med 0,5 dagar sedan december 2021. Ökningen förklaras till stor del av regeländringar, bland annat regler vid bedömning av arbetsförmåga. Kvinnor har i likhet med tidigare år ett högre sjukpenningtal (12,7) än män (6,9).

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* blev 917 miljoner kronor (41,5 procent) lägre än föregående år. Det beror främst på att riktade statsbidrag till hälso- och sjukvården har upphört från och med 2022.

Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 2 728 miljoner kronor (18,8 procent) lägre än föregående år. Det beror bland annat på förändringar av utbetalningstidpunkter och ersättningsnivåer. Under året utbetalades ersättning på ordinarie nivå avseende två månader och tillfälligt höjd ersättning avseende fyra månader. Under 2021 utbetalades ersättning på ordinarie nivå avseende tre månader och tillfälligt höjd ersättning avseende tio månader.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.35 UO 10 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	141
Summa	170	141

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 170 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2022 uppgick till 141 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:6 Digitala läkarbesök och hyrläkare i sjukskrivningsprocessen

Riksrevisionen har granskat om kontrollfunktionen i sjukskrivningsprocessen fungerar effektivt mot bakgrund av de förändringar inom hälso- och sjukvården som framväxten av digitala läkarbesök och inhyrda läkare inneburit.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om digitala läkarbesök och hyrläkare i sjukskrivningsprocessen (skr. 2021/22:266) redovisat vilka åtgärder som redan pågår hos Socialstyrelsen och som adresserar det som Riksrevisionen rekommenderar regeringen i granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:SfU7, rskr. 2022/23:43).

3.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet omfattar ersättning vid ålderdom (garantipension, bostadstillägg till pensionärer, äldreförsörjningsstöd samt inkomstpensionstillägg) och ersättning vid dödsfall (omställningspension, änkepension och särskild efterlevandepension samt garantipension till dessa förmåner). Området omfattar även myndigheten Pensionsmyndigheten. Inkomstrelaterad ålderspension redovisas i avsnitt 2.9.

Anslag

Tabell 3.36 UO 11 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Garantipension till ålderspension	13 416	3 684	17 387	3 971	29,6	14 044
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	8 835		8 923	88	1,0	9 360
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	11 836	398	11 899	63	0,5	10 595
1:4	Äldreförsörjningsstöd	1 252	-57	1 209	-43	-3,4	1 204
1:5	Inkomstpensionstillägg	6 121		6 133	12	0,2	2 035
2:1	Pensionsmyndigheten	700	165	788	88	12,6	778
Summa		42 161	4 190	46 341	4 179	9,9	38 016

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 46 341 miljoner kronor och blev därmed 4 179 miljoner kronor (9,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 ökade utgifterna med 8 325 miljoner kronor (21,9 procent).

Utgifterna för garantipension högre än budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* uppgick till 17 387 miljoner kronor, vilket är 3 971 miljoner kronor (29,6 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 3 343 miljoner kronor (23,8 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades ytterligare 3 684 miljoner kronor då riksdagen beslutade att höja grundnivån för garantipension med 1 000 kronor per månad fr.o.m. den 1 augusti 2022. Höjningen av grundnivån medförde att fler ålderspensionärer fick garantipension och att de genomsnittliga utbetalningarna blev högre.

Ungefär 1 006 400 pensionärer hade garantipension vid utgången av 2022, vilket är ca 317 500 fler än föregående år. Den genomsnittliga utbetalda garantipensionen uppgår till 21 600 kronor per år 2022, vilket är en ökning med 1 200 kronor jämfört med 2021. Totalt 74 procent av dem som har garantipension är kvinnor och 26 procent är män.

Utgifterna för bostadstillägg blev högre än budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 11 899 miljoner kronor, vilket är 63 miljoner kronor (0,5 procent) högre än anvisat i statens budget och 1 304 miljoner kronor (12,3 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 398 miljoner kronor då riksdagen beslutade att höja bostadstillägget fr.o.m. den 1 augusti 2022.

Antalet pensionärer med bostadstillägg uppgick i december 2022 till ungefär 296 600 personer, vilket är ca 1 600 personer fler än i december 2021. För 2022 var det genomsnittliga årsbeloppet 39 800 kronor, vilket är en ökning med 4 200 kronor jämfört med 2021.

Pensionsmyndigheten anvisades 165 miljoner kronor i ändringsbudget

Utgifterna för anslaget 2:1 *Pensionsmyndigheten* blev 788 miljoner kronor, vilket är 88 miljoner kronor (12,6 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 165 miljoner kronor i samband med höjningarna av garantipensionen och bostadstillägget höjdes, eftersom höjningarna medför ökade administrationsutgifter för Pensionsmyndigheten.

Jämfört med 2021 blev utgifterna 10 miljoner kronor (1,3 procent) högre.

Färre får änkepension

Utgifterna för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgick till 8 923 miljoner kronor, vilket är 437 miljoner kronor (4,7 procent) lägre än föregående år. Utgifterna för änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 och antalet personer med änkepension minskar successivt. Mellan 2021 och 2022 minskade antalet med ca 11 400 personer, till ca 196 800 personer, vilket medförde att de totala utgifterna för anslaget minskade. Alla som får änkepension är kvinnor.

Utgifter för äldreförsörjningsstöd ökade något

De personer som är över 65 år och bosatta i Sverige, men som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet, är berättigade till äldreförsörjningsstöd. Utfallet för anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* blev 1 209 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor (0,4 procent) högre än föregående år. I augusti höjdes garantipensionen och bostadstillägget vilket sänkte antalet förmånstagare med äldreförsörjningsstöd. Antalet personer med äldreförsörjningsstöd minskade med 11,2 procent jämfört med 2021 och uppgick till ca 23 800 personer i december 2022. Det genomsnittliga årsbeloppet ökade med 1,7 procent och uppgick till 47 600 kronor 2022. Fram till juli ökade antalet personer med äldreförsörjningsstöd, vilket beror på att det är en något större andel av dem som är födda 1938 eller senare som får äldreförsörjningsstöd. Till skillnad från dem som är födda 1937 eller tidigare är de inte berättigade till garantipension efter att ha bott i Sverige i tio år då det för dessa krävs en bosättning på 40 år för full garantipension. Högre boendekostnader ger också högre utgifter för äldreförsörjningsstöd.

Utgifterna för inkomstpensionstillägget blev 4 miljarder kronor högre än föregående år

Utfallet för anslaget 1:5 *Inkomstpensionstillägg* blev 6 133 miljoner kronor, vilket är 4 099 miljoner kronor (201,4 procent) högre än 2021. Den nya förmånen inkomstpensionstillägg betalades ut för första gången i september 2021, vilket innebär att förmånen betalades ut under 4 månader 2021. Antalet personer med inkomstpensionstillägg uppgick till 1 260 300 i december 2022, av dessa var 62 procent kvinnor och 38 procent män. Det genomsnittliga årsbeloppet var 4 900 kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.37 UO 11 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	11 000	2 117
Summa	11 000	2 117

Riksdagen har beslutat om en övrig kredit inom utgiftsområdet. Krediten är på 11 000 miljoner kronor och avser Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar. Utnyttjad kredit uppgick till 2 117 miljoner kronor vid utgången av 2022.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten har fått en revisionsberättelse med upplysning avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för upplysningen anger Riksrevisionen följande.

Avsnitt 12 i resultatredovisningen innefattar, i enlighet med regleringsbrev för myndigheten, en redovisning av inkomstpensionens finansiella ställning och utveckling. Avsnittet innehåller, utöver information från myndighetens finansiella redovisning, även information från andra aktörer samt prognosuppgifter. Uppgifter från andra aktörer och prognoser har inte granskats av Riksrevisionen.

3.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet omfattar bl.a. barnbidrag, föräldraförsäkring och bostadsbidrag.

Anslag

Tabell 3.38 UO 12 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Barnbidrag	33 426		33 306	-120	-0,4	33 390
1:2	Föräldraförsäkring	45 031	1 910	47 313	2 282	5,1	46 919
1:3	Underhållsstöd	2 838		2 726	-113	-4,0	2 692
1:4	Adoptionsbidrag	15		8	-7	-45,2	9
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	1 030		1 038	8	0,7	1 018

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	4 752		4 083	-669	-14,1	3 951
1:7	Pensionsrätt för barnår	8 467		8 467	0	0,0	8 071
1:8	Bostadsbidrag	4 286	513	4 126	-160	-3,7	5 019
	Summa	99 847	2 423	101 067	1 220	1,2	101 068

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 101 067 miljoner kronor. Det är 1 220 miljoner kronor (1,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 1 miljon kronor lägre.

Högre utgifter för föräldraförsäkring än beräknat

Utfallet för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 47 313 miljoner kronor, vilket är 2 282 miljoner kronor (5,1 procent) högre än anvisat i statens budget. Det beror främst på hög smittspridning av bl.a. covid-19 som medförde att utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning blev högre än beräknat. Utgifterna för tillfällig föräldrapenning blev 9 569 miljoner kronor vilket är 1 296 miljoner kronor (15,7 procent) högre än beräknat. Antalet uttagna dagar med tillfällig föräldrapenning blev 9,4 miljoner, vilket är 1,4 miljoner dagar (17,5 procent) högre än vad som ursprungligen beräknades. Utgifterna för graviditetspenning blev 1 188 miljoner kronor, vilket är 526 miljoner kronor (79,4 procent) högre än vad som ursprungligen beräknades.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 1 910 miljoner kronor i ändringsbudget då utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning blev högre än vad som ursprungligen beräknats.

Utfallet för anslaget 1:4 *Adoptionsbidrag* blev 8 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor (45,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att antalet utbetalda bidrag blev lägre än beräknat. År 2022 genomfördes 98 adoptioner till Sverige via de svenska adoptionsorganisationerna. Året innan förmedlades 118 adoptioner. Utfallet blev 1 miljon kronor (6,9 procent) lägre än 2021.

Utfallet för anslaget 1:6 *Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag* blev 4 083 miljoner kronor, vilket är 669 miljoner kronor (14,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för omvårdnadsbidrag blev 539 miljoner kronor (12,8 procent) lägre än beräknat. Från och med den 1 januari 2019 ersätter omvårdnadsbidrag den del av vårdbidraget som ger ersättning för barnets tillsyns- och vårdbehov. Beslut om vårdbidrag enligt äldre bestämmelser kommer dock att fortsätta gälla under en övergångsperiod. Under året har vårdbidragen upphört i snabbare takt än vad som tidigare beräknats. Utgifterna för vårdbidrag blev 130 miljoner kronor (74,7 procent) lägre än beräknat.

Utgifter för bostadsbidrag blev lägre än beräknat och jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* blev 4 126 miljoner kronor, vilket är 160 miljoner kronor (3,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 893 miljoner kronor (17,8 procent) lägre. Det beror främst på att antalet mottagare av bostadsbidrag och medelersättningen har minskat mer än vad som beräknades i statens budget och jämfört med föregående år.

Antalet hushåll som fick bostadsbidrag uppgick till 190 955 vilket är en minskning med 9,4 procent jämfört med 2021. Huvuddelen av bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer. Antalet barnhushåll med bostadsbidrag uppgick till 153 855, vilket är en minskning med 8,7 procent från föregående år.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 513 miljoner kronor i ändringsbudget för finansiering av ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer under perioden juli–december. Utfallet för tilläggsbidraget blev 463 miljoner kronor. Det är 77 miljoner kronor lägre jämfört med 2021 då utgifterna för tillfälligt tilläggsbidrag under perioden juli–december uppgick till 540 miljoner kronor.

Lägre utgifter för barnbidrag jämfört med föregående år

Utgifterna för anslaget 1:1 *Barnbidrag* blev 33 306 miljoner kronor, vilket är 83 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än 2021. Barnbidrag betalas ut automatiskt till föräldrar som bor och har barn i Sverige. Som huvudregel betalas barnbidrag ut fram till och med det kvartal då barnet fyller 16 år. Under 2022 har antalet födda barn minskat samtidigt som antalet 16-åringar ökat, vilket medför att färre personer får barnbidrag.

Högre utgifter för föräldraförsäkring jämfört med föregående år

Jämfört med 2021 blev utgifterna för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* 394 miljoner kronor (0,8 procent) högre. Det beror främst på ökade utgifter för föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Ökningen motverkades delvis av lägre utgifter för graviditetspenning samt statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning.

Utgifterna för föräldrapenning blev 32 461 miljoner kronor, vilket är 693 miljoner kronor (2,2 procent) högre än 2021. Det förklaras av att den genomsnittliga ersättningen blev högre. Uttaget av dagar på lägstanivå och grundnivå minskade medan uttaget av dagar med inkomstrelaterad ersättning ökade jämfört med 2021. Antalet uttagna föräldrapenningdagar uppgick totalt till 48,9 miljoner, vilket är 1,4 miljoner dagar (2,8 procent) färre än 2021.

Utgifterna för tillfällig föräldrapenning blev 9 569 miljoner kronor, vilket är 341 miljoner kronor (3,7 procent) högre än föregående år. Antalet uttagna dagar med tillfällig föräldrapenning blev 9,4 miljoner, vilket är 1,7 procent högre jämfört med 2021. Ökningen förklaras av hög smittspridning av bland annat covid-19.

Utgifterna för graviditetspenning blev 408 miljoner kronor (25,6 procent) lägre än 2021. Antalet utbetalda nettodagar med graviditetspenning uppgick till 1,8 miljoner under 2022, vilket är en minskning med 27,2 procent jämfört med föregående år. Det beror på att fler gravida ansökte för längre perioder på grund av covid-19 under 2021.

Under 2022 tog män ut 30,3 procent av föräldrapenningdagarna, vilket ska jämföras med 29,6 procent föregående år. I fråga om tillfällig föräldrapenning vid vård av barn tog män ut 39,1 procent av dagarna vilket är en minskning från en andel på 39,7 procent 2021.

Utgifterna för anslaget 1:6 *Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag* blev 132 miljoner kronor (3,4 procent) högre jämfört med 2021. Utgifterna för omvårdnadsbidrag ökade med 1 023 miljoner kronor (38,7 procent). Antalet barn vars föräldrar har fått omvårdnadsbidrag uppgick till i genomsnitt 71 911 per månad, vilket är en ökning med 54,9 procent jämfört med 2021. Utgiftsökningen motverkades delvis av att utgifterna för vårdbidrag minskade med 799 miljoner kronor (94,8 procent). Antalet barn vars föräldrar har fått vårdbidrag uppgick till i genomsnitt 820 per månad, vilket är en minskning med 94,7 procent från föregående år.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Pensionsrätt för barnår* blev 8 467 miljoner kronor, vilket är 396 miljoner kronor (4,9 procent) högre än 2021. Utgifterna för anslaget styrs av antalet barn i åldern 0–4 år, inkomstbasbeloppets utveckling, timlöneutvecklingen och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten. Avgiften består av en preliminär avgift samt ett regleringsbelopp som täcker avvikelsen mellan det preliminära belopp som tagits ut tre år tidigare och den faktiska avgiften. Det högre utfallet förklaras huvudsakligen av ett högre regleringsbelopp jämfört med 2021.

3.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Utgiftsområdet omfattar integrationspolitik, politik mot diskriminering, politik mot segregation och jämställdhetspolitik.

Anslag

Tabell 3.39 UO13 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Etableringsåtgärder	142	30	170	28	19,8	162
1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	4 516		3 998	-518	-11,5	4 676
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	640		489	-151	-23,6	502
4:1	Åtgärder mot segregation	500	-11	435	-65	-13,0	499
4:2	Delegationen mot segregation	18	11	22	4	19,4	22
	Övriga anslag	335		333	-2	-0,5	351
	Summa	6 152	30	5 447	-704	-11,5	6 212

Utgifterna uppgick till 5 447 miljoner kronor och är därmed 704 miljoner kronor (11,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 minskade utgifterna med 765 miljoner kronor (12,3 procent).

Antalet kommunmottagna lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* blev 3 998 miljoner kronor, vilket är 518 miljoner kronor (11,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Skillnaden beror framför allt på att utgifterna för ersättningar till kommunerna för ensamkommande barn och unga blev lägre eftersom det genomsnittliga antalet individer som kommunerna fick ersättning för blev 30 procent färre än vad som antogs i statens budget.

Jämfört med 2021 minskade utgifterna för ersättningar till kommuner och regioner med 678 miljoner kronor (14,5 procent). Utgifterna för schablonersättningarna för mottagande av nyanlända samt ersättningarna för ensamkommande barn och unga minskade med 425 miljoner kronor respektive 333 miljoner kronor. Det beror på att det genomsnittliga antalet mottagna personer som kommunerna får ersättning för minskade med 14 procent mellan 2021 och 2022. Enbart det genomsnittliga antalet ensamkommande barn och unga minskade med 56 procent.

Tabell 3.40 Kommunmottagna 2022 m.m.

	2022 ¹	2021 ²	Förändring	Förändring %
Antal kommunmottagna	11 721	13 548	-1 827	-13
<i>varav kvinnor</i>	<i>5 884</i>	<i>6 780</i>	<i>-896</i>	<i>-13</i>
<i>varav män</i>	<i>5 837</i>	<i>6 768</i>	<i>-931</i>	<i>-14</i>
andel kvinnor	50,2%	50,0%		
andel män	49,8%	50,0%		
Antal kommunmottagna under 18 år	4 961	6 004	-1 043	-17
<i>varav pojkar</i>	<i>2 608</i>	<i>3 166</i>	<i>-558</i>	<i>-18</i>
<i>varav flickor</i>	<i>2 353</i>	<i>2 838</i>	<i>-485</i>	<i>-17</i>
andel pojkar	52,6%	52,7%		
andel flickor	47,4%	47,3%		
Antal ensamkommande barn och unga	739	606	133	22
<i>varav pojkar</i>	<i>591</i>	<i>428</i>	<i>163</i>	<i>38</i>
<i>varav flickor</i>	<i>148</i>	<i>178</i>	<i>-30</i>	<i>-17</i>
andel pojkar	80,0%	70,6%		
andel flickor	20,0%	29,4%		
Totalt antal mottagna de senaste 24 månaderna som kommunerna får ersättning för.³	December 2022	December 2021	Förändring	Förändring %
Totalt antal mottagna	24 876	26 585	-1 709	-5
<i>varav ensamkommande</i>	<i>1 322</i>	<i>2 169</i>	<i>-847</i>	<i>-39</i>
Genomsnitt för respektive år	25 713	29 920	-4 207	-14
<i>varav ensamkommande</i>	<i>1 474</i>	<i>3 324</i>	<i>-1 850</i>	<i>-56</i>

¹ Sammanställningen över 2022 och 2021 utgår från situationen den sista december respektive år.

² Statistiken från 2021 har uppdaterats jämfört med ÅRS 2022.

³ Vissa ersättningar rör även personer som tagits emot tidigare än de senaste 24 månaderna.

Källa: Migrationsverket.

Lägre utgifter för särskilda jämställdhetsåtgärder

Utfallet för anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* uppgick till 489 miljoner kronor, vilket är 151 miljoner kronor (23,6 procent) lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Större delen av avvikelserna beror på att vissa åtgärder krävde mindre finansiering än planerat. En annan orsak är att återbetalningar från oförbrukade medel från tidigare års uppdrag till myndigheter minskat utfallet.

Ökat behov av insatser till följd av kriget i Ukraina

Utfallet för anslaget 1:1 *Etableringsåtgärder* uppgick till 170 miljoner kronor, vilket är 28 miljoner kronor (19,8 procent) högre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Orsaken var högre utgifter för lokala insatser till följd av mottagande av flyktingar från Ukraina. Riksdagen anvisade därför ytterligare 30 miljoner kronor i ändringsbudget.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.41 UO 13 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	39	39

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	150	99
3:3	Bidrag för kvinnors organisering	28	28
4:1	Åtgärder mot segregation	300	4
Summa		517	170

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 517 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 170 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 347 miljoner kronor. Skillnaden är till stor del hänförlig till anslaget 4:1 *Åtgärder mot segregation*. Detta förklaras främst av att Delegationen mot segregation under 2022 haft uppdrag att förbereda för avveckling senast den 31 december 2022 och inte fattat några nya beslut om statsbidrag.

3.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområdet omfattar arbetsmarknadspolitik och arbetslivspolitik och består i huvudsak av utgifter för matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen, lönegarantiersättning och Europeiska socialfonden samt arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Myndigheter inom området är bl.a. Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetsmiljöverket och Arbetsdomstolen.

Anslag

Tabell 3.42 UO 14 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändrings- budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 810	51	7 874	63	0,8	7 740
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	43 138		34 642	-8 496	-19,7	45 425
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	9 172		7 138	-2 034	-22,2	11 425
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	20 684		18 908	-1 776	-8,6	19 205
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	2 546		2 165	-381	-15,0	1 300
1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	225			-225	-100,0	
1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 310		1 279	-31	-2,3	830
1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 663		4 002	-1 661	-29,3	3 399
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 196		1 011	-185	-15,5	1 347
1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	75			-75	-100,0	

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
2:1	Arbetsmiljöverket	788		758	-30	-3,8	696
	Övriga anslag	615		601	-14	-2,4	581
	Summa	93 221	51	78 376	-14 845	-15,9	91 947

Utfallet uppgick till 78 376 miljoner kronor, vilket är 14 845 miljoner kronor (15,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 13 571 miljoner kronor (14,8 procent) lägre.

Utgifterna för anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* uppgick till 7 874 miljoner kronor, vilket är 63 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 51 miljoner kronor, huvudsakligen för Arbetsförmedlingens kostnader i samband med införandet av etableringsjobb.

Antalet arbetslösa minskade med 14,2 procent från föregående år

Tabell 3.43 visar arbetsmarknadsstatistik från Arbetskraftsundersökningen (AKU), som utförs av Statistiska centralbyrån.

Tabell 3.43 Arbetslöshet

	2022		2022		2021		2021	
	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män
Antal arbetslösa, 15–74 år	419 500		211 500	208 000	488 800		238 800	250 000
<i>varav heltidsstuderande</i>	151 000	36,0	81 800	69 200	167 000	34,2	89 200	77 800
<i>varav personer med utomnordiskt ursprung</i>	201 700	48,1	105 300	96 400	235 900	48,3	123 200	112 700
<i>varav långtidsarbetslösa</i>	141 800	33,8	65 700	76 100	165 100	33,8	76 600	88 500
<i>varav långtidsarbetslösa personer med utomnordiskt ursprung</i>	91 600	21,8	47 400	44 200	100 000	20,5	52 200	47 800
<i>varav ungdomar, 15–24 år</i>	144 400	34,4	74 400	69 900	153 900	31,5	72 900	81 000
Arbetslösa som andel av arbetskraften, 15–74 år		7,5	8,0	7,0		8,8	9,1	8,5
Arbetslösa ungdomar som andel av samtliga ungdomar i arbetskraften, 15–24 år		21,7	23,5	20,1		24,8	24,2	25,4

Anm.: Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2022 respektive 2021. Summorna i tabellen innehåller mindre skillnader på grund av avrundningar till hela hundratals i underliggande statistik.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Det genomsnittliga antalet arbetslösa i åldern 15–74 år minskade enligt AKU med 69 300 personer (14,2 procent) mellan 2021 och 2022. Antalet kvinnor minskade med 27 300 (11,4 procent) och antalet män minskade med 42 000 (16,8 procent). Antalet arbetslösa som är heltidsstuderande minskade med 16 000 personer (9,6 procent) mellan åren, varav antalet kvinnor minskade med 8,3 procent och antalet män med 11,1 procent.

Antalet långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa i mer än sex månader, minskade med 23 300 personer (14,1 procent). Antalet arbetslösa personer med utomnordiskt ursprung minskade med 34 200 personer (14,5 procent). Andelen arbetslösa med utomnordiskt ursprung uppgick 2022 till 48,1 procent av samtliga

arbetslösa, vilket kan jämföras med 48,3 procent föregående år. Andelen personer med utomnordiskt ursprung i långtidsarbetslöshet ökade från 20,5 procent 2021 till 21,8 procent 2022.

Ungdomar i åldern 15–24 år utgjorde 34,4 procent av samtliga arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar minskade med 9 500 personer (6,2 procent) mellan åren, varav antalet män minskade med 13,7 procent. Däremot ökade antalet kvinnor med 2,1 procent.

Antalet inskrivna vid Arbetsförmedlingen minskade med 16,4 procent från föregående år

Antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen uppgick i genomsnitt till 342 356 personer per månad vilket är en minskning med 16,4 procent jämfört med 2021. Begreppet inskrivna arbetslösa omfattar öppet arbetslösa samt deltagare i arbetsmarknadspolitiska program. Som öppet arbetslösa räknas de som saknar, aktivt söker och omgående kan ta ett arbete och som inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Antalet öppet arbetslösa uppgick under 2022 till i genomsnitt 160 051 personer per månad vilket är en minskning med 19,3 procent jämfört med 2021. Antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program uppgick till i genomsnitt 182 305 personer per månad vilket är en minskning med 13,6 procent jämfört med 2021.

Tabell 3.44 visar statistik om deltagandet i arbetsmarknadspolitiska program. Av de inskrivna arbetslösa deltog i genomsnitt 53,3 procent i arbetsmarknadspolitiska program under 2022, vilket är en ökning med 1,7 procentenheter jämfört med föregående år. Antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program uppgick till i genomsnitt 182 305 personer per månad, vilket är en minskning med 13,6 procent jämfört med 2021.

Tabell 3.44 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

	2022	2022	2022	2021	2021	2021
	Antal personer	Kvinnor	Män	Antal personer	Kvinnor	Män
Sökande i program totalt med aktivitetsstöd/etableringsersättning	182 305	92 067	90 238	211 089	103 590	107 499
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>112 260</i>	<i>59 913</i>	<i>52 347</i>	<i>127 624</i>	<i>65 694</i>	<i>61 931</i>
Därav jobb- och utvecklingsgarantin	124 606	63 145	61 461	128 001	63 040	64 961
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>79 893</i>	<i>43 290</i>	<i>36 603</i>	<i>81 538</i>	<i>42 396</i>	<i>39 141</i>
Därav förberedande insatser	28 279	15 338	12 941	38 913	20 590	18 323
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>14 054</i>	<i>7 529</i>	<i>6 525</i>	<i>20 391</i>	<i>10 856</i>	<i>9 535</i>
Därav etableringsprogrammet	10 649	5 959	4 690	13 609	7 928	5 681
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>10 275</i>	<i>5 758</i>	<i>4 517</i>	<i>13 537</i>	<i>7 888</i>	<i>5 649</i>
Därav jobbgaranti för ungdomar	13 405	5 491	7 914	21 513	8 522	12 991
<i>varav utrikesfödda</i>	<i>5 727</i>	<i>2 393</i>	<i>3 334</i>	<i>8 672</i>	<i>3 281</i>	<i>5 391</i>

Anm.: Statistiken i tabellen avser genomsnittligt antal deltagare per månad under 2021 respektive 2022 beräknat utifrån Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

Källa: Arbetsförmedlingen.

Antalet utrikesfödda i program med aktivitetsstöd minskade med 12,0 procent jämfört med 2021. Minskningen gäller främst deltagare i förberedande insatser, etableringsprogrammet samt jobbgaranti för ungdomar.

Det största programmet, sett till antal deltagare, är jobb- och utvecklingsgarantin som svarade för 68,4 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program

med aktivitetsstöd. Det genomsnittliga antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin minskade med 2,7 procent jämfört med 2021. Det förklaras av en förbättrad arbetsmarknad samt att Arbetsförmedlingen har prioriterat arbetet med långtidsarbetslösa.

Antalet deltagare i förberedande insatser uppgick i genomsnitt till 28 279 personer per månad, vilket är en minskning med 27,3 procent jämfört med föregående år. Det beror bland annat på ett minskat inflöde av nya arbetslösa.

I etableringsprogrammet deltog i genomsnitt 10 649 personer per månad, vilket är en minskning med 21,7 procent jämfört med 2021. Minskningen beror bl.a. på de senaste årens utveckling av beviljade upphållstillstånd på de grunder som ger rätt att delta i etableringsprogrammet.

Antalet deltagare i jobbgarantin för ungdomar uppgick i genomsnitt till 13 405 personer per månad, vilket är en minskning med 37,7 procent jämfört med 2021. Det beror på att arbetsmarknaden har förbättrats i branscher där många unga arbetar såsom besöksnäringen, restaurangbranschen samt handeln.

Lägre kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser jämfört med budget

Utfallet för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 7 138 miljoner kronor, vilket är 2 034 miljoner kronor (22,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att antalet deltagare utanför ramprogrammen samt kostnaden per deltagare inom jobb- och utvecklingsgarantin blev lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samball m.m.* blev 18 908 miljoner kronor, vilket är 1 776 miljoner kronor (8,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på lägre utgifter för lönebidragsanställningar än beräknat. Det förklaras bland annat av att antalet inskrivna personer med en registrerad funktionsnedsättning har minskat. Dessutom har antalet anställda arbetsförmedlare och beslutshandläggare vid Arbetsförmedlingen varit lägre än planerat vilket har begränsat myndighetens kapacitet att bereda och besluta om lönebidragsanställningar.

Utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* blev 2 165 miljoner kronor, vilket är 381 miljoner kronor (15,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Medelsförbrukningen i de beviljade projekten blev lägre än beräknat. Det beror till stor del på spridningen av covid-19 och svårigheter att upparbeta kostnader i projekten.

I statens budget anvisades 225 miljoner kronor till anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021-2027*. Det blev inte något utfall för anslaget då programmet startade senare än beräknat. Under året beviljades dock ansökningar till ett belopp om 1 320 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* blev 4 002 miljoner kronor, vilket är 1 661 miljoner kronor (29,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för nystartsjobb blev lägre än vad som beräknades i statens budget. Utgifterna för nystartsjobb beräknades till 5 320 miljoner kronor. Utfallet blev 3 978 miljoner kronor, vilket är 1 342 miljoner kronor (25,2 procent) lägre än beräknat. Det beror på att antalet nystartsjobb blev lägre än beräknat.

Dessutom har starten av etableringsjobb fördröjts och inga anvisningar till etableringsjobb skedde under 2022. Etableringsjobb är en ny modell för

subventionerade anställningar där staten betalar en ersättning direkt till individen i stället för att betala ersättning till arbetsgivare. Utgifterna för etableringsjobb beräknades komma att uppgå till 325 miljoner kronor. Det blev dock inget utfall under 2022, detta då anställningen kräver särskilda kollektivavtal om etableringsjobb vilket inte fanns på plats under 2022.

I statens budget anvisades anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* 75 miljoner kronor. Det offentligt grundläggande omställnings och kompetensstödet riktar sig till arbetstagare som via sin arbetsgivare inte omfattas av kollektivavtal. En offentlig omställningsorganisation, hos Kammarkollegiet, har inrättats för att tillhandahålla det offentliga stödet. Det blev dock inget utfall för anslaget vilket beror på att beslut för enskilda om offentligt grundläggande stöd inte har kunnat fattas med anledning av att upphandlingen av stödet överklagades.

Lägre utgifter för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd jämfört med budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* uppgick till 34 642 miljoner kronor, vilket är 8 496 miljoner kronor (19,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 10 783 miljoner kronor (23,7 procent) lägre. Det beror på utvecklingen på arbetsmarknaden som medfört ett lägre antal arbetslösa jämfört med föregående år och vad som beräknades i statens budget.

Utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning uppgick till 14 356 miljoner kronor, vilket är 5 655 miljoner kronor (28,3 procent) lägre än beräknat. Jämfört med 2021 minskade utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning med 6 875 miljoner kronor (32,4 procent) Antalet utbetalda ersättningsdagar under 2022 blev 17,5 miljoner vilket är en minskning med 33,5 procent jämfört med 2021.

Utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning blev 16 459 miljoner kronor, vilket är 2 841 miljoner kronor (14,7 procent) lägre än beräknat. Jämfört med 2021 minskade utgifterna med 3 042 miljoner kronor (15,6 procent). Under 2022 fick 242 352 personer aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, vilket är en minskning med 18,7 procent från föregående år. Det beror på färre deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd jämfört med vad som beräknades i statens budget och föregående år.

Utfallet för anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* blev 1 011 miljoner kronor, vilket är 185 miljoner kronor (15,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 336 miljoner kronor (24,9 procent) lägre. Det beror på att antalet deltagare i etableringsuppdraget blivit färre än beräknat i statens budget och jämfört med föregående år. Under 2022 fick 18 880 personer etableringsersättning, vilket är en minskning med 26,4 procent jämfört med 2021.

Lägre kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 7 138 miljoner kronor, vilket är 4 286 miljoner kronor (37,5 procent) lägre jämfört med 2021. Det beror delvis på att extratjänsterna fasades ut. Från och med 1 januari fattade Arbetsförmedlingen inga nya beslut om extratjänster och inga pågående beslut förlängdes. Dessutom minskade kostnaderna för matchningstjänster och arbetsmarknadsutbildning då antalet deltagare i arbetsmarknadspolitiska program var lägre jämfört med föregående år.

Utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* blev 865 miljoner kronor (66,6 procent) högre jämfört med 2021. Det beror på högre utgifter för React-EU som är ett initiativ från EU för att motverka ekonomiska konsekvenser av spridningen av covid-19. Medlen ska användas för att komplettera och förstärka den nationella arbetsmarknadspolitiken.

Utfallet för anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* blev 1 279 miljoner kronor, vilket är 450 miljoner kronor (54,2 procent) högre jämfört med 2021. Det beror främst på att fler anställda har påverkats av konkurser och rekonstruktioner jämfört med föregående år. Antalet anställda som är berörda av konkurser uppgick till totalt 16 159 personer under 2022 vilket är en ökning med 52,5 procent jämfört med föregående år. Lönegaranti kan även betalas ut när en arbetsgivare har beviljats företagsrekonstruktion. Antalet anställda som är berörda av offentliga ackord, ett särskilt förfarande vid företagsrekonstruktion, uppgick till 5 827 personer, vilket är en ökning med 42,2 procent jämfört med 2021.

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* 602 miljoner kronor (17,7 procent) högre. Det beror huvudsakligen på fler personer med nystartsjobb och att ersättningsnivåerna för nystartsjobb har höjts. Antalet unika individer med nya eller pågående beslut om nystartsjobb uppgick till 58 680 under 2022, vilket är en ökning med 10,7 procent från 2021.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.45 UO 14 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 650	5 098
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	14 000	14 926
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	2 463	2 270
1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	1 700	1 320
1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9	7
1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	146	0
2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	20	20
Summa		24 988	23 640

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 24 988 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 23 640 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 348 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*. Detta förklaras främst av att omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna blivit lägre än bedömningen i budgetpropositionen för 2022. Skillnaden för anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027* beror på förseningar av starten av det nationella programmet för Europeiska socialfonden+. För anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* beror skillnaden på att införandet av stödet i form av upphandlade tjänster fördröjts på grund av överklaganden av upphandlingen.

Bemyndigandet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* har överskridits med 926 miljoner kronor. Det beror bl.a. på att det funnits brister i uppföljningssystemet.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Arbetsförmedlingen har överskridit ramen för beställningsbemyndigandet för utgiftsområde 14, anslag 1:4, anslagspost 1 Lönebidrag m.m. Bemyndiganderamen uppgår till 14 000 000 tusen kronor medan utestående åtaganden uppgår till 14 926 000 tusen kronor. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:4 Den statliga lönegarantin – förekomst av missbruk och myndigheternas kontrollarbete.

Riksrevisionen har granskat den statliga lönegarantin och har i granskningsrapporten lämnat vissa rekommendationer till regeringen och Domstolsverket.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om den statliga lönegarantin (skr. 2021/22:285) redovisat bedömningar och åtgärder med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:AU4, rskr. 2022/23:21).

3.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Även utgifter för hanteringen av studiestöden, som huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN), och ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd hör till utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 3.46 UO 15 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändrings -budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Studiehjälp	4 440		4 323	-117	-2,6	4 345
1:2	Studiemedel	19 741	94	17 823	-1 918	-9,7	18 856
1:3	Avsättning för kreditförluster	2 001	6	1 840	-161	-8,0	1 863
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	19		23	4	19,8	102
1:7	Studiestartsstöd	400		315	-85	-21,2	420
1:8	Centrala studiestödsnämnden	1 090		1 062	-28	-2,6	913
	Övriga anslag	110		93	-18	-16,2	89
	Summa	27 801	100	25 479	-2 323	-8,4	26 588

Utfallet uppgick till 25 479 miljoner kronor och blev därmed 2 323 miljoner kronor (8,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 100 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 1 109 miljoner kronor (4,2 procent) lägre.

Utfallet för utgiftsområdet har till stor del påverkats av regelförändringar till följd av åtgärder och effekter av covid-19. Bland annat slopades inkomstprövningen, det s.k. fribeloppet. I juli 2022 återinfördes fribeloppet. Det innebär att det återigen finns en gräns för hur hög inkomst man får ha samtidigt som man studerar utan att studiemedlet påverkas. Under 2022 fick 550 500 personer studiemedel, vilket är 38 200 personer färre än 2021. Under 2019, innan pandemin, fick 502 864 personer studiemedel.

Färre studerande och återinfört fribelopp under 2022

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* uppgick till 17 823 miljoner kronor och blev därmed 1 918 miljoner kronor (9,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 1 033 miljoner kronor (5,5 procent) lägre. Studiebidragen blev 658 miljoner kronor lägre, vilket beror på färre antal studerande. I ändringsbudget anvisades ytterligare 94 miljoner kronor, framför allt för förlängningen av det slopade fribeloppet för studiemedel under första halvan av 2022. Utfallet för de generella bidragen blev 1 079 miljoner kronor lägre än anvisat på grund av en minskad arbetslöshet och det återinförda fribeloppet. Utfallet för det högre bidraget, som främst betalas ut till de som saknar slutbetyg från grundskola eller 3-årig gymnasieutbildning, blev 521 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget vilket också beror på att arbetslösheten blev lägre 2022.

Utfallet för anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* blev 1 840 miljoner kronor, vilket är 161 miljoner kronor (8,0 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beror både på att avsättningsprocenten för förväntade förluster minskade under 2022 och att färre lån betalats ut under året på grund av att fribeloppet återinfördes och att arbetslösheten blev lägre. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 6 miljoner kronor.

Utgifterna för studiestartsstöd blev lägre än anvisat

Utfallet för anslaget 1:7 *Studiestartsstöd* blev 85 miljoner kronor (21,2 procent) lägre än beräknat i statens budget. Studiestartsstöd är ett rekryteringsverktyg som kommunerna kan använda inom ramen för deras befintliga uppdrag att verka för att vuxna deltar i utbildning. Studiestartsstöd kan beviljas vissa arbetslösa personer som varit anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller vissa villkor.

Jämfört med föregående år blev utgifterna 104 miljoner kronor (24,9 procent) lägre. År 2022 betalades studiestartsstöd ut till 6 100 personer, vilket är en minskning med 1 800 personer.

Utfallet för anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* blev 23 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor (19,8 procent) högre än anvisat i statens budget. Anslaget har två anslagposter. Regeringen medgav att Centrala studiemedelsnämnden (CSN) fick överskrida anslagsposten 1 Statens utgifter för studiemedelsräntor med 5 miljoner kronor. CSN utnyttjade hela anslagskrediten på 1,9 miljoner kronor och därutöver utnyttjades det medgivna överskridandet med 4,9 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.47 UO 15 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4	1
Summa		4	1

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 4 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 1 miljon kronor.

Utlåning

Tabell 3.48 UO 15 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2022-12-31
Lånefinansierade studielån	Obegränsad	260 615
Låneram för CSN:s upplåning i Riksgäldskontoret för studielån)	264 500	261 814

Anm.: Tabellen omfattar studielån finansierade med upplåning i Riksgäldskontoret.

CSN:s lånefordran för lånefinansierade studielån enligt lagen (1999: 1395) om studiestöd uppgick till 260 615 miljoner kronor vid utgången av 2022. CSN:s upplåning i Riksgäldskontoret för studielån uppgick till 261 814 miljoner kronor vid utgången av 2022.

3.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet omfattar skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, vuxenutbildning och eftergymnasial yrkesutbildning samt högskoleutbildning och forskning. Området omfattar även myndigheter inom utbildnings- och forskningsområdet.

Anslag

Tabell 3.49 UO 16 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Statens skolverk	1 367	1	1 220	-147	-10,8	1 152
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 654		4 513	-141	-3,0	4 499
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	260		230	-30	-11,5	236
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	201	30	207	6	3,1	206
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet	112		100	-12	-10,5	92
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	841		600	-241	-28,6	476

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:13	Bidrag till lärarlöner	4 875		4 196	-679	-13,9	4 247
1:16	Bidrag till vissa studier	18		10	-8	-42,9	8
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	5 417	-300	4 952	-466	-8,6	4 361
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 815	43	3 787	-28	-0,7	3 580
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 039		2 039	0	0,0	2 043
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 368		2 368	0	0,0	2 335
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 356		2 356	0	0,0	2 347
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 433		2 433	0	0,0	2 407
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 387		2 387	0	0,0	2 376
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 744		1 744	0	0,0	1 725
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 970		1 907	-63	-3,2	2 000
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 779		1 779	0	0,0	1 760
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	804		781	-24	-2,9	776
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 750		1 750	0	0,0	1 731
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 360		1 160	-200	-14,7	1 393
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 844		1 844	0	0,0	1 834
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	951	15	767	-184	-19,3	1 302
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 029	300	7 393	364	5,2	7 206
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 227		1 210	-17	-1,4	1 086
	Övriga anslag	41 786		41 236	-550	-1,3	40 171
	Summa	95 384	89	92 965	-2 419	-2,5	91 350

Utfallet uppgick till 92 965 miljoner kronor och blev 2 419 miljoner kronor (2,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 89 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 1 615 miljoner kronor (1,8 procent) högre.

För universitet och högskolor belastas anslagen till forskning och forskarutbildning när anslagsmedlen förs över till myndigheternas konton. Till följd av den särskilda anslagsredovisningen blir det därför normalt inga skillnader mellan budget och utfall. I det följande kommenteras de anslag inom utgiftsområdet där avvikelser finns.

Lägre utgifter än beräknat för vissa statsbidrag för utveckling av skolväsendet

Utgifterna för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 141 miljoner kronor (3,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på att statsbidraget för undervisning under skollov, medel för insatsen

Samverkan för bästa skola och medel för försöksverksamhet med branschskolor inte nyttjades i den utsträckning som beräknats.

Låg nyttjandegrad av statsbidrag för fortbildning och bidrag till lärarlöner

Utfallet för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 600 miljoner kronor, vilket är 241 miljoner kronor (28,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för fortbildning av förskollärare i förskoleklass blev lägre än beräknat. Även utgifterna för insatser för att förbereda professionsprogrammen och för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk blev lägre. Utfallet för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* blev 4 196 miljoner kronor, vilket är 679 miljoner kronor (13,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att huvudmännen inte använder den bidragsram de tilldelats eller bara använder den delvis för satsningarna Karriärsteg för lärare och Lärarlönelyftet.

Anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* uppgick till 4 952 miljoner kronor, vilket är 466 miljoner kronor (8,6 procent) lägre än statens budget. I ändringsbudget överfördes 300 miljoner kronor från anslaget till anslag 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* för bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS). Utfallet för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* uppgick till 7 393 miljoner kronor, vilket är 364 miljoner kronor (5,2 procent) högre än anvisat i statens budget.

Anslagsökningar gav högre utfall jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* blev 767 miljoner kronor, vilket är 184 miljoner kronor (19,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 535 miljoner kronor lägre. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 15 miljoner kronor för att kunna genomföra högskoleprovet vid två tillfällen under våren 2022 eftersom antalet plaster var begränsade med anledning av spridningen av covid-19.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.50 UO 16 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 023	1 763
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36	32
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	2 825	2 025
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	547	522
1:12	Praktiknära skolforskning	73	72
1:13	Bidrag till lärarlöner	2 426	2 426
1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	7 658	6 658
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 744	3 707
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 700	9 079
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	24 500	21 527

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 365	2 209
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	5 200	4 568
4:1	Internationella program	168	90
Summa		61 265	54 678

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 61 265 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 54 678 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 6 587 miljoner kronor och hänför sig i stor utsträckning till anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* där skillnaden mellan bemyndigandet och utestående åtaganden uppgår till 2 973 miljoner kronor. För anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* beror skillnaden bl.a. på att satsningar från den forskningspolitiska propositionen har intecknats på en lägre nivå än vad som ursprungligen planerades. För anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidsbem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* beror skillnaden på att en del av bemyndigandet villkorades för att invänta riksdagens beslut om användningen av medlen. För anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* beror skillnaden på en ändrad anslagsnivå.

Garantier

Tabell 3.51 UO 16 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ¹	Obegränsad	283	283
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC (2021) ²	600	600	600
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC (2020) ³	600	600	600
Summa		1 483	1 483

¹ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FIU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2016.

² Gäller som längst t.o.m. 2030. Löper parallellt med tidigare ram till 2025.

³ Gäller t.o.m. 2025.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:17 Skolpengen – effektivitet och konsekvenser

Riksrevisionen har granskat om regelverket för skolpeng till fristående skolor bidrar till en likvärdig utbildning för eleverna.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om skolpengen – effektivitet och konsekvenser (skr. 2022/23:44) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:UbU12, rskr. 2022/23:149).

RiR 2022:22 Statens insatser för likvärdig betygssättning – skillnaden mellan betyg och resultat på nationella prov

Riksrevisionen har granskat statens insatser för likvärdig betygssättning.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser för likvärdig betygssättning – skillnaden mellan betyg och resultat på nationella prov (skr. 2022/23:60) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2022:23 Skolverkets statistikuppdrag – information, uppföljning och utvärdering

Riksrevisionen har granskat Statens skolverks uppdrag att tillhandhålla statistik på skolområdet.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Skolverkets statistikuppdrag (skr. 2022/23:76) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet omfattar utgifter för bl.a. folkbildning, ungdomsfrågor, det civila samhället, idrott, trossamfund, teater, dans och musik samt museer och utställningar.

Anslag

Tabell 3.52 UO 17 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	1 451	650	1 669	218	15,1	3 238
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 682	40	1 720	38	2,3	1 781
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 122	10	1 132	10	0,8	1 137
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	600	200	805	205	34,2	879
10:1	Filmstöd	608	20	628	20	3,3	949
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	291	50	339	48	16,6	288
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	22		22	0	-1,8	2
13:1	Stöd till idrotten	2 367	420	2 787	420	17,7	3 922
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	52	60	111	59	112,2	101
13:3	Stöd till friluftorganisationer	98		98	0	0,0	48
13:5	Insatser för den ideella sektorn	49	180	226	177	362,9	208
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 830		4 829	0	0,0	4 770
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	60	50	110	50	83,3	100
	Övriga anslag	5 269	29	5 258	-11	-0,2	5 261
	Summa	18 500	1 709	19 733	1 234	6,7	22 683

Utfallet uppgick till 19 733 miljoner kronor och blev 1 234 miljoner kronor (6,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 minskade utgifterna med 2 950 miljoner kronor (13,0 procent).

Högre utgifter för kulturverksamhet än anvisat

Utfallet för anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* blev 1 669 miljoner kronor, vilket är 218 miljoner kronor (15,1 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 650 miljoner kronor för att mildra de ekonomiska konsekvenserna med anledning av de restriktioner och allmänna råd som fanns i början av året pga. spridningen av covid-19. Det tillfälliga stödet betalades framför allt ut till aktörer verksamma inom musik och scenkonst.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* uppgick till 1 720 miljoner kronor, vilket är 38 miljoner kronor (2,3 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 40 miljoner kronor för att möjliggöra kulturverksamhet med anledning av spridningen av covid-19. Under året har samtliga regioner i landet fått tillfälliga bidrag till sina regionala konst- och kulturverksamheter enligt kultursamverkansmodellen. De tre regionerna Stockholm, Västra Götaland och Skåne fick störst andel av de totala bidragen.

Utfallet för anslaget 5:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* uppgick till 805 miljoner kronor, vilket är 205 miljoner kronor (34,2 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 200 miljoner kronor för att mildra de ekonomiska konsekvenserna för konstnärer med anledning av spridningen av covid-19, vilket förklarar skillnaden mot budget. Konstnärsnämnden delade ut krisstipendier på 170 miljoner kronor till yrkesverksamma konstnärer. Dessutom fick Sveriges författarfond 30 miljoner kronor för att stödja författare och andra litterära upphovsmän.

Något högre stöd till filmbranschen än anvisat

Utfallet för anslaget 10:1 *Filmstöd* blev 628 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner kronor (3,3 procent) högre än anvisat. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 20 miljoner kronor för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av de restriktioner och allmänna råd som medfört intäktsbortfall för biografer och andra aktörer inom filmbranschen. Stiftelsen Svenska Filminstitutet fick 480 miljoner kronor i filmstöd under året, vilket är 20 miljoner kronor högre än beräknat. Stiftelsen Svenska Filminstitutet har i uppdrag att fördela ut krisstöd enligt förordningen (2016:989) om statsbidrag till film till aktörer inom filmproduktion samt distribution och visning av film.

Högre utgifter för ungdomsverksamhet jämfört med budget och 2021

Utfallet för anslaget 12:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* blev 339 miljoner kronor. Det är 48 miljoner kronor (16,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 51 miljoner kronor (17,9 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 50 miljoner kronor för insatser för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna för många barn- och ungdomsorganisationers verksamhet med anledning av restriktionerna som fanns i början av året pga. spridningen av covid-19. Det beror framför allt på att utgifterna för stöd till ideella organisationernas arbete för barn och ungdomar på lokal nivå blev 31 miljoner kronor högre än budget och 34 miljoner kronor högre än föregående år. Dessutom blev utgifterna för stöd till barn- och ungdomsorganisationernas verksamhet 17 miljoner kronor högre än budget och föregående år. Stöden har

betalats ut enligt förordningen (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer.

Stöd till idrotten fick 420 miljoner kronor i ändringsbudget

Utfallet för anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* uppgick till 2 787 miljoner kronor. Det är 420 miljoner kronor (17,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 420 miljoner kronor. Att utfallet blev högre beror i sin helhet på att Sveriges Riksidrottsförbund fått högre bidrag för att underlätta uppstart och ökat deltagande i idrottsverksamhet efter pandemin.

Högre bidrag till allmänna samlingslokaler än budgeterat

Utfallet för anslaget 13:2 *Bidrag till allmänna samlingslokaler* uppgick till 111 miljoner kronor, vilket är 59 miljoner kronor (112,2 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 60 miljoner kronor för att mildra de ekonomiska konsekvenserna och möjliggöra verksamhet trots restriktioner som fanns i början av året pga. spridningen av covid-19. Att utfallet blev högre beror på att utgifterna för det tillfälliga organisationsbidraget till föreningar med allmänna samlingslokaler blev 60 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Bidragen har betalats ut enligt förordningen (2016:1367) om statsbidrag till allmänna samlingslokaler.

Högre utgifter än anvisat för stöd till den ideella sektorn

Utfallet för anslaget 13:5 *Insatser för den ideella sektorn* uppgick till 226 miljoner kronor, vilket är 177 miljoner kronor (362,9 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 180 miljoner kronor för att stödja humanitära insatser med anledning av Rysslands invasion av Ukraina samt stöd till organisationer som bedriver verksamhet riktade till personer i socialt särskilt utsatta situationer som blivit särskilt drabbade till följd av spridningen av covid-19. Att utfallet blev högre beror på att stöden för insatser för människor från Ukraina som söker skydd i Sverige blev 100 miljoner kronor högre än anvisat. Bidragen har främst betalats ut enligt förordningen (2022:1212) om statsbidrag till vissa organisationer som arbetar med mottagande av människor från Ukraina som söker skydd i Sverige till bl.a. Sveriges Stadsmissioner. Stöd har även betalats ut enligt förordningen (2022:145) om statsbidrag med anledning av spridningen av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer. Utfallet blev 80 miljoner kronor högre än anvisat. Bland stödmottagarna finns t.ex. Svenska Röda Korset och Sveriges Stadsmissioner.

Högre utgifter för särskilda insatser inom folkbildningen än anvisat

Utfallet för anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* uppgick till 110 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor (83,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 50 miljoner kronor bl.a. för att stärka kunskaper i svenska för personer från Ukraina som sökt skydd i Sverige sedan Rysslands invasion av landet. Att utfallet blev högre beror framför allt på utbetalningar av stöd enligt förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Stödet har betalats ut till Folkbildningsrådet som i sin tur har uppdrag att fördela ut statsbidrag till landets studieförbund. Dessa utbetalningar blev 48 miljoner kronor högre än riksdagen anvisade i den ursprungliga budgeten.

Lägre krisstöd med anledning av covid-19 än föregående år

Utfallet för anslagen 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*, 10:1 *Filmstöd* samt 13:1 *Stöd till idrotten* blev sammantaget 3 025 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på att regeringens tillfälliga krisstöd till kultur- och idrottssektorn med anledning av spridningen av covid-19 blev lägre jämfört med föregående år. Den 1 april 2022 upphörde covid-19 att klassas som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.53 UO 17 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	125	110
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	11	8
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	30	0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	183	170
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	40	32
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	20	20
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	196	153
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	90	77
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	212	0
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	40	35
13:4	Bidrag till riksdagspartierna kvinnooorganisationer	15	15
14:2	Bidrag till tolkutbildning	120	99
Summa		1 082	720
3:5 (2021)	Insatser för den ideella sektorn		19
Totalt			738

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 1 082 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 720 miljoner kronor, vilket är 362 miljoner kronor lägre än beslutade bemyndiganden. Avvikelsen för bemyndigandet för anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* beror på att Statens kulturråd valde att avvakta redovisningen av regeringsuppdraget om kultursamverkansmodellen den 1 oktober 2022. Uppdraget innebar en uppföljning av tidsbegränsade bidrag till strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse 2017–2021. Avvikelsen för bemyndigandet för anslaget 12:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* beror på att åtagandena som normalt ingår i slutet av året ingicks i stället i början av 2023.

Inom utgiftsområdet finns ett äldre beställningsbemyndigande, dvs. ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden. Totalt uppgick det till 19 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 3.54 UO 17 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2022-12-31
Kungliga Operan AB	126	96
Kungliga Dramatiska teatern AB	70	70
Nordiska museet	52	47
Tekniska museet	40	38
Summa	288	252

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om en låneram på högst 288 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2022 var 252 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Konstnärsnämnden redovisar ett för lågt utestående åtaganden i redovisningen av beställningsbemyndigande för utgiftsområde 17, anslag 5:2, anslagspost 1 *Visningsersättning samt bidrag åt bild- och formkonstnärer*. Åtaganden som inte redovisas uppgår till 12 600 tusen kronor. Det är inte förenligt med 6 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Nationalmuseum

Nationalmuseum har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Nationalmuseum har inte återrapporterat en plan för att över tid upprätthålla ekonomisk balans i den avgiftsbelagda verksamheten Försäljning av varor i årsredovisningen, vilket är ett krav i regleringsbrevet för budgetåret 2022. Avsaknad av sådan plan är inte förenligt med 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Riksantikvarieämbetet har utan ett beställningsbemyndigande för 2022 fattat beslut om att betala ut bidrag från anslag under utgiftsområde 17 anslag 1:4 *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet*, anslagspost 10 *Riksantikvarieämbetet* med 18 646 tusen kronor. Myndigheten har därmed överskridit sina befogenheter genom att ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223).

Statens centrum för arkitektur och design

Statens centrum för arkitektur och design har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Statens centrum för arkitektur och design har i årsredovisningen en avvikelse på 122 procent mellan lånet i Riksgäldskontoret och värdet på anläggningstillgångarna. Anläggningstillgångarnas bokförda värde uppgår till 5 800 tusen kronor medan lån i Riksgäldskontoret uppgår till 2 610 tusen kronor. Avvikelsen är inte förenlig med 2 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Riksrevisionens iakttagelser - effektivitetsrevision

RiR 2022:7 Operation Rädda branschen – statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin

Riksrevisionen har granskat om regeringen och de bidragsgivande organisationerna har utformat och fördelat de granskade krisstöden på ett i huvudsak ändamålsenligt och effektivt sätt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin (skr. 2021/22:283) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:KrU4, rskr. 2022/23:30).

RiR 2022:20 Statsbidraget till studieförbunden – kontroll och uppföljning

Riksrevisionen har granskat kontrollen, uppföljningen och styrningen av statsbidraget till studieförbunden.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statsbidraget till studieförbunden (Skr. 2022/23:50) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande, lantmåteriverksamhet och konsumentpolitik. Området innefattar bl.a. myndigheterna Boverket och Lantmäteriet.

Anslag

Tabell 3.55 UO 18 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändring s-budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	13		1	-12	-92,9	4

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändring s-budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43		2	-41	-96,5	2
1:4	Boverket	316	2	328	11	3,6	330
1:6	Lantmäteriet	689	1	699	10	1,4	671
1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	309	1 177	1 105	796	257,6	80
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	4 050	3 114	5 247	1 197	29,6	3 712
	Övriga anslag	350	1	333	-17	-4,9	389
	Summa	5 769	4 295	7 713	1 944	33,7	5 188

Utfallet uppgick till 7 713 miljoner kronor, vilket är 1 944 miljoner kronor (33,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 ökade utgifterna med 2 525 miljoner kronor (48,7 procent).

Bidrag till kommuner för hyresgarantier blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:3 *Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad* blev 2 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor (96,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att tillströmningen av ärenden gällande statsbidrag till kommuner för hyresgarantier för enskilda hushålls räkning blev lägre än beräknat i statens budget. Kommuner kan, efter ansökan, få bidrag med 5 000 kronor per lämnad hyresgaranti. Boverket har under året beviljat bidrag för 88 garantier till 11 kommuner, jämfört med 89 garantier till 13 kommuner för 2021.

Anslaget 1:4 *Boverket* anvisades ytterligare 2 miljoner kronor i ändringsbudget för Boverkets administrativa kostnader i samband med ett utökat omsättningsstöd till enskilda näringsidkare respektive handelsbolag (se anslagen 1:25 *Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare* och 1:26 *Omsättningsstöd till handelsbolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv).

Utfallet för anslaget 1:6 *Lantmäteriet* blev 699 miljoner kronor. I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 1 miljon kronor för utökning av Lantmäteriets uppgifter gällande samhällets krisberedskap och det civila försvaret.

Lägre utgifter för omstrukturering av kommunala bostadsföretag jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* blev 1 miljon kronor, vilket är 12 miljoner kronor (92,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 3 miljoner kronor (77,5 procent) lägre. Det beror på att inga nya ansökningar om stöd kom in under 2022 och att det inte skedde några utbetalningar för infriande av tidigare åtaganden. Vid årets slut återstod ett tidigare ingånget avtal med en kommun och det utestående åtagandet uppgick till knappt 5 miljoner kronor.

Högre utgifter för stöd till energieffektivisering och anordnande av bostäder jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:7 *Energieffektivisering av flerbostadshus* blev 1 105 miljoner kronor, vilket är 796 miljoner kronor (257,6 procent) högre än vad som beräknades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 1 025 miljoner kronor högre. Genom

riksdagens beslut om statens budget för 2022 stoppades möjligheten att ansöka om stöd för energieffektivisering av flerbostadshus efter den 31 december 2021. Det fick till följd att många nya ansökningar lämnades in under slutet av 2021. Behovet av anslag för att betala ut stöd för ansökningar som inkommit före 31 december 2021 blev större än ursprungligen beräknat och riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 1 177 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utfallet blev 381 miljoner kronor (25,6 procent) lägre än totalt anvisat belopp om 1 486 miljoner kronor. Det beror på förseningar i genomförandet av beviljade projekt.

Utfallet för anslaget 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* blev 5 247 miljoner kronor, vilket är 1 197 miljoner kronor (29,6 procent) högre än ursprungligen beräknat i statens budget. Utfallet blev 1 535 miljoner kronor (41,3 procent) högre jämfört med 2021. Genom riksdagens beslut om statens budget för 2022 stoppades möjligheten att ansöka om stöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande efter den 31 december 2021. Det fick till följd att många nya ansökningar lämnades in under slutet av 2021. Behovet av anslag för att betala ut stöd för ansökningar som inkommit före 31 december 2021 blev större än ursprungligen beräknat och riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 3 114 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utfallet blev 1 917 miljoner kronor (26,8 procent) lägre än totalt anvisat belopp om 7 164 miljoner kronor. Det beror på att tilldelat beställningsbemyndigande har begränsat länsstyrelsernas möjligheter att bevilja ytterligare stöd. Tilldelat beställningsbemyndigande för anslaget uppgick till 9 300 miljoner kronor varav 70 miljoner kronor (0,8 procent) var outnyttjat vid årets slut. Vid utgången av 2022 fanns 371 färdighandlagda ärenden till ett belopp om ca. 7 300 miljoner kronor, där länsstyrelserna inte kunnat fatta beslut om beviljande.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.56 UO 18 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:2	Omstrukturerering av kommunala bostadsföretag	13	5
1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	1 815	1 144
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	9 300	9 230
2:4	Åtgärder på konsumentområdet	20	18
Summa		11 147	10 397
1:7 (2018)	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer		54
Totalt			10 451

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 11 147 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 10 397 miljoner kronor. Avvikelsen för anslaget 1:7 *Energieffektivisering av flerbostadshus* beror på att inga ansökningar inkom till följd av avveckling av stödet.

Inom utgiftsområdet finns ett äldre beställningsbemyndigande, dvs. ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden. Totalt uppgick det till 54 miljoner kronor.

Garantier

Tabell 3.57 UO 18 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder m.m.	8 000	5 553	5 896
Summa	8 000	5 553	5 896

Övriga kontokrediter

Tabell 3.58 UO 18 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Boverket

Boverket har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Boverket har ingått åtaganden som sträcker sig efter slutåret i beställningsbemyndigandet för:

- utgiftsområde 9, anslag 4:5, anslagspost 7 Investeringsstöd till hyresbostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden
- utgiftsområde 9, anslag 4:5, anslagspost 10 Investeringsstöd äldreområdet
- utgiftsområde 18, anslag 1:8, anslagspost 3 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande

Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Åtaganden efter slutåret 2025 uppgår totalt till 295 990 tusen kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:3 Fastighetsbildningen i Sverige – handläggningstider, avgifter och reformbehov.

Riksrevisionen har granskat de statliga insatserna inom fastighetsbildningen i Sverige i syfte att ta reda på om de är effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om fastighetsbildningen (skr. 2021/22:265) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:CU4, rskr. 2022/23:38).

RiR 2022:13 Konsumentverkets tillsyn av marknadsföring och avtalsvillkor.

Riksrevisionen har granskat om Konsumentverket bedriver tillsyn av näringsidkares marknadsföring och avtalsvillkor på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Konsumentverkets tillsyn av marknadsföring och avtalsvillkor (skr. 2022/23:22) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten.

Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Utgiftsområdet omfattar insatser i form av projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning.

Anslag

Tabell 3.59 UO 19 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändring s-budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	2 061	-77	1 582	-479	-23,2	1 531
1:2	Transportbidrag	431	77	510	79	18,3	415
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 600		1 264	-336	-21,0	1 278
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	650		1	-649	-99,8	
	Summa	4 742	0	3 357	-1 385	-29,2	3 224

Utfallet uppgick till 3 357 miljoner kronor, vilket är 1 385 miljoner kronor (29,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utgifterna 133 miljoner kronor (4,1 procent) högre.

Lägre utgifter än beräknat för regionala utvecklingsåtgärder

Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* blev 1 582 miljoner kronor, vilket är 479 miljoner kronor (23,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror delvis på att programstarten för Fonden för en rättvis omställning försenats. Det beror också på att utgifterna för stöd till försäljningsställen för drivmedel i vissa landsbygdsområden blev lägre än beräknat. Anslaget minskades med 77 miljoner kronor i ändringsbudget för att finansiera en ökning av anslaget 1:2 *Transportbidrag*.

Utfallet för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* blev 1 264 miljoner kronor, vilket är 336 miljoner kronor (21,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att projekten, till följd av spridningen av covid-19, inte har rekvirerat medel från fonden i den takt som beräknats.

Utfallet för anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* blev 1 miljon kronor, vilket är 649 miljoner kronor (99,8 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beror på att kommissionen fattade beslut om programmen senare än beräknat.

Högre utgifter för transportbidrag jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Transportbidrag* blev 510 miljoner kronor, vilket är 79 miljoner kronor (18,3 procent) högre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 95 miljoner kronor (23,0 procent) högre. Det beror bl.a. på högre utgifter för godstransporter än förväntat.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 77 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utgifterna för regionala utvecklingsåtgärder blev högre än föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* blev 51 miljoner kronor (3,3 procent) högre jämfört med 2021. Det beror främst på att anslaget fr.o.m. 2022 även finansierar utgifter för ersättningar till regioner och Gotlands kommun för de uppgifter om regionalt utvecklingsarbete, enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, som dessa övertagit från länsstyrelserna.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.60 UO 19 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	3 000	2 146
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 700	1 698
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	2 300	547
Summa		7 000	4 392

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 7 000 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 392 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 608 miljoner kronor.

Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför begränsade möjligheter att påverka stödets utbetalningstakt. Behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som tidigare beräknats.

För anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* har nivån på nya åtaganden blivit lägre på grund av att kommissionen fattat beslut om godkännande av programmen senare än beräknat.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:8 Den regionala utvecklingspolitiken – svaga förutsättningar för ett effektivt samlat statligt agerande

Riksrevisionen har granskat regeringens organisering, styrning och uppföljning av den regionala utvecklingspolitiken.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om den regionala utvecklingspolitiken (skr. 2022/23:5) redovisat sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen har gjort och de rekommendationer som riktats till regeringen i rapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:NU8, rskr. 2022/23:122).

3.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Utgiftsområdet omfattar områdena Miljöpolitik och Miljöforskning. Området Miljöpolitik avser bl.a. frågor som rör klimat, naturvård och havs- och vattenvård. Området Miljöforskning består främst av forskning om miljö, klimat och samhällsbyggande bl.a. vid Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas).

Anslag

Tabell 3.61 UO 20 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Naturvårdsverket	645	1	656	11	1,7	603
1:3	Åtgärder för värdefull natur	2 064	-3	2 038	-26	-1,3	1 916
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 167	-11	735	-433	-37,1	652
1:8	Klimatbonus	3 510	3 900	6 905	3 395	96,7	4 810
1:10	Klimatanpassning	140		124	-16	-11,6	108
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 580		1 528	-51	-3,2	1 348
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	154		84	-70	-45,5	97
1:14	Skydd av värdefull natur	1 721		1 720	-1	0,0	1 670
1:16	Klimatinvesteringar	2 755		2 498	-257	-9,3	2 026
1:17	Klimatpremier	1 601		562	-1 039	-64,9	125
1:18	Stöd för gröna och trygga samhällen	200		157	-43	-21,6	149
1:19	Industriklivet	909		604	-305	-33,6	266
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215		50	-165	-76,8	74
1:22	Kompetenslyft för klimatomställningen	100		18	-83	-82,5	
1:23	Laddinfrastruktur	600		555	-45	-7,5	
1:24	Biogasstöd	500	-50	216	-284	-56,7	
	Övriga anslag	3 092	10	3 063	-29	-0,9	2 882
	Summa	20 952	3 847	21 511	560	2,7	16 725

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 21 511 miljoner kronor och blev därmed 560 miljoner kronor (2,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 3 847 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 4 787 miljoner kronor (28,6 procent) högre.

Spridningen av covid-19 fortsatte påverka saneringsarbete och anslaget för sanering

Utfallet för anslag 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* uppgick till 735 miljoner kronor, vilket är 433 miljoner kronor (37,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Med anledning av spridningen av covid-19 har bl.a. länsstyrelser och kommuner behövt omprioritera sin verksamhet och flera projekt försenats eller skjutits upp på grund av resursbrist, vilket också har gett effekter på arbetet 2022. En genomförd statsstödsgranskning från EU har också påverkat medelsanvändningen på anslaget under 2022, eftersom Naturvårdsverket under en period inte kunde fatta nya beslut om stöd innan vissa åtgärder var vidtagna.

Klimatbonusen upphörde 8 november 2022 – utestående premier om maximalt 3,5 miljarder kronor

Utfallet för anslaget 1:8 *Klimatbonus* blev 6 905 miljoner kronor. Det är 3 395 miljoner kronor (96,7 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 3 900 miljoner kronor eftersom antalet bilar som var berättigade till bonusen blev fler än beräknat, det ledde också till att utgifterna blev 2 095 miljoner kronor (43,6 procent) högre än föregående år. Under året utbetalades bonuspremier för 147 323 fordon, vilket är 24 092 fordon fler än 2021. Klimatbonusen ingår i det s.k. bonus–malus-systemet som infördes den 1 juni 2018. Systemet innebär att miljöanpassade fordon med relativt låga utsläpp av koldioxid premieras vid inköpstillfället med en bonus, medan fordon med relativt höga utsläpp av koldioxid belastas med högre skatt.

Utfallet för anslag 1:16 *Klimatinvesteringar* blev 2 498 miljoner kronor, vilket är 257 miljoner kronor (9,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att utbetalningarna till nya och befintliga åtgärder blev lägre än beräknat.

Förseningar i produktionen av elbussar gav lägre utgifter än beräknat

Anslaget 1:17 *Klimatpremier* finansierar bl.a. det statliga stödet elbusspremie som betalas ut till aktörer inom kollektivtrafiken som köper en elbuss. Utfallet för anslaget uppgick till 562 miljoner kronor. Det är 1 039 miljoner kronor (64,9 procent) lägre än anvisat i statens budget. Skillnaden beror främst på leveransproblem av fordonskomponenter, vilket har lett till långa leveranstider för elbussar, vilket i sin tur lett till färre ansökningar.

Färre ansökningar av bidrag gav lägre utgifter än beräknat

Utfallet för anslaget 1:19 *Industriklivet* uppgick till 604 miljoner kronor. Det är 305 miljoner kronor (33,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Att utfallet blev lägre beror på att söktrycket varit lägre än beräknat och att projekt är i uppstartsfasen.

Utfallet för anslaget 1:20 *Åtgärder för ras- och skredsäkering längs Göta älv* uppgick till 50 miljoner kronor, vilket är 165 miljoner kronor (76,8 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beror främst på färre ansökningar av bidrag. Anledningen är bl.a. att vissa kommuner har inväntat förordningen om ändring (2022:1599) av förordningen (2018:213) om bidrag för skredsäkering vid Göta älv och att vissa kommuner har saknat bemanning att leda planerade åtgärdsprojekt.

Utfallet för det nya anslaget 1:24 *Biogasstöd* uppgick till 216 miljoner kronor, vilket är 284 miljoner kronor (56,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Skillnaden beror på att ansökt belopp blev lägre än beräknat. Syftet med stödet är att öka produktionen av biogas och stärka producenternas konkurrenskraft. Biogasstödet finansierades tidigare med anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Klimatinvesteringarna högre jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:16 *Klimatinvesteringar* blev 472 miljoner kronor (23,3 procent) högre jämfört med 2021. Totalt beviljades 970 av 2 034 ansökningar inom Klimatklivet, vilket är 247 fler än föregående år. Av de inkomna ansökningarna avser de flesta laddstationer och energikonvertering. Klimatklivet är ett investeringsstöd till lokala och regionala åtgärder som minskar utsläppen av koldioxid och andra gaser som påverkar klimatet.

Utfallet för anslag 1:17 *Klimatpremier* blev 437 miljoner kronor (348,4 procent) högre jämfört med föregående år. Klimatpremier är ett marknadsintroduktionsstöd för fordon med låga utsläpp av växthusgaser. Jämfört med 2021 har antalet fordon som mottagit stöd ökat från 186 till 578 vilket motsvarar en ökning på 311 procent.

Utgifterna för det nya anslaget 1:23 *Laddinfrastruktur* uppgick till 555 miljoner kronor. Anslaget finansierar utgifter för stöd till publika stationer för snabbbladdning av elfordon för tillgänglighet längs större vägar.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.62 UO 20 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:2	Miljöövervakning m.m.	150	44
1:3	Åtgärder för värdefull natur	600	472
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	2 065	626
1:5	Miljöforskning	102	84
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	620	416
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	400	109
1:13	Internationellt miljösamarbete	9	0
1:14	Skydd av värdefull natur	100	16
1:16	Klimatinvesteringar	6 175	6 158
1:17	Klimatpremier	850	436
1:19	Industriklivet	4 500	1 023
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215	68
1:21	Driftstöd för bio-CCS	36 000	0
1:23	Laddinfrastruktur	1 000	863
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	2 000	1 766
Summa		54 786	12 081

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 54 786 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 12 081 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till

42 705 miljoner kronor. Skillnaden beror främst på anslaget 1:21 *Driftstöd för bio-CCS* där inga åtaganden ingåtts än, vilket beror på att verksamheten ännu inte har kommit i gång.

Skillnaden för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* uppgick till 1 439 miljoner kronor och beror delvis på att länsstyrelserna fortsatt prioriterat arbetet med åtgärder relaterade till covid-19 varför antalet ansökningar om sanering blev lägre.

Skillnaden för anslaget 1:12 *Insatser för internationella klimatinvesteringar* uppgick till 291 miljoner kronor och beror på de nya regelverken, vilka medför behov av kapacitetsuppbyggnad bl.a. avseende ny politik, nya processer och institutioner nationellt i utvecklingsländer. Det får som konsekvens att det tar längre tid innan avtal kan färdigställas.

För anslaget 1:13 *Internationellt miljösamarbete* har det inte ingåtts några åtaganden, vilket beror på uteblivna insatser bl.a. till följd av avslutat kärntekniskt samarbetet med Ryssland.

Skillnaden för anslaget 1:19 *Industriklivet* uppgick till 3 477 miljoner kronor, vilket beror på förseningar för flera större ansökningar.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Naturvårdsverket har ingått åtaganden som sträcker sig efter slutåret i beställningsbemyndigandet för utgiftsområde 20, anslag 1:5, anslagspost 1 *Miljöforskning*. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Åtaganden efter slutåret 2025 uppgår till 8 641 tusen kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:12 Statens insatser mot invasiva främmande arter

Riksrevisionen har granskat om regeringens, Naturvårdsverkets, Havs- och vattenmyndighetens samt länsstyrelsernas insatser mot invasiva främmande arter har varit effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser mot invasiva främmande arter (skr. 2022/23:23) redovisat vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2022:29 Statens insatser för klimatanpassning av den byggda miljön

Riksrevisionen har granskat om de statliga insatserna för att stödja kommunernas klimatanpassning av den byggda miljön är effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser för klimatanpassning av den byggda miljön (skr. 2022/23:111) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet omfattar frågor om tillförsel, distribution och användning av energi och syftar till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjnings-

trygghet. Det är främst Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen och Affärsverket svenska kraftnät som ansvarar för att genomföra åtgärderna inom området.

Anslag

Tabell 3.63 UO 21 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Statens energimyndighet	419	2	433	13	3,2	352
1:2	Insatser för energieffektivisering	18	10	25	7	39,8	24
1:4	Energiforskning	1 433		1 470	37	2,6	1 482
1:6	Energimarknadsinspektionen	184	1	186	2	1,0	151
1:7	Energiteknik	578		210	-368	-63,7	809
1:8	Elberedskap	361	80	379	18	5,1	285
1:9	Avgifter till internationella organisationer	25		22	-3	-13,7	24
1:10	Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m.	140		127	-13	-9,1	134
1:12	Kompensation för höga elpriser		8 970	8 915	8 915		
	Övriga anslag	97		96	-1	-1,0	134
	Summa	3 255	9 063	11 862	8 608	264,4	3 395

Utfallet uppgick till 11 862 miljoner kronor och blev därmed 8 608 miljoner kronor (264,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 9 063 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 8 468 miljoner kronor (249,4 procent) högre.

Färre beviljade ansökningar om solcellsstöd

Utfallet för anslaget 1:7 *Energiteknik* uppgick till 210 miljoner kronor. Det är 368 miljoner kronor (63,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att färre ansökningar om solcellsstöd har beviljats. Det är länsstyrelserna som betalar ut stödet till slutmottagarna. Jämfört med föregående år blev utfallet 599 miljoner kronor lägre, vilket beror på att möjligheten att ansöka om solcellsstöd upphörde 2020. I stället är det sedan 2021 möjligt, för privatpersoner, att få en skattereduktion för grön teknik.

Fokus på elförsörjningen på grund av förändrat säkerhetsläge

Utfallet för anslag 1:8 *Elberedskap* uppgick till 379 miljoner kronor, vilket är 18 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget. I enlighet med ändringsbudget under året anvisades anslaget 80 miljoner kronor för en ökad tillgång till reservkraft och reservmaterial på grund av en ökad risk för störningar i energiförsörjningen i Sverige till följd av Rysslands invasion av Ukraina.

Kompensation till hushåll för höga elpriser

Anslaget 1:12 *Kompensation för höga elpriser* uppfördes i statens budget i februari 2022 med anledning av att elpriserna höjdes kraftigt under hösten och vintern 2021/2022. Anslaget anvisades 8 970 miljoner kronor i ändringsbudget för att kompensera hushåll med hög elförbrukning. Utfallet blev 8 915 miljoner kronor. Den högsta ersättningen

ett hushåll kunde få var 2 000 kronor per månad för perioden december 2021 till mars 2022. Kompensationen betalades ut av Kammarkollegiet till elnätsföretagen som sedan överförde den till hushållen genom reduktion av fakturabeloppen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.64 UO 21 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:3	Insatser för fossilfri elproduktion	35	6
1:4	Energiforskning	3 300	2 336
1:8	Elberedskap	2 000	1 058
1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	260	104
Summa		5 595	3 504
1:7 (2021)	Energiteknik		1 044
1:9 (2021)	Avgifter till internationella organisationer		14
Totalt			4 561

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 5 595 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 504 miljoner kronor.

Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 091 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen 1:4 *Energiforskning* och 1:8 *Elberedskap*. Det beror på att det för dessa två anslag finns behov av ett stort bemyndigande för att möjliggöra långsiktiga och omfattande åtaganden, som exempelvis storskaliga demonstrationsanläggningar kopplat till energiforskning och långa kontrakt som syftar till elberedskapshöjande åtgärder.

Inom utgiftsområdet finns två äldre beställningsbemyndiganden, dvs. bemyndiganden där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden. Totalt uppgick de till 1 058 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 3.65 UO 21 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2022-12-31
Delägarlån eller borgen till bolag i vilka Affärsverket svenska kraftnät förvaltar statens aktier	550	248
Lån till företag som bedriver elnätsverksamhet enligt ellagen	700	94
Summa	1 250	342

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 1 250 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2022 var 342 miljoner kronor.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.66 UO 21 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2022-12-31
Affärsverket svenska kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	1 650	0
Summa	1 650	0

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 1 650 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnät finansierar sina investeringar med lån i Riksgäldskontoret. Under 2022 var intäkterna från kapacitetsavgifter fortsatt höga och därför fanns inget behov av upplåning. Utestående lån för 2022.

3.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet omfattar transportpolitiken och politiken för informationssamhället.

Anslag

Tabell 3.67 UO 22 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändring s-budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	31 930	57	29 277	-2 652	-8,3	27 381
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	30 402	742	29 106	-1 296	-4,3	28 864
1:3	Trafikverket	1 426		1 441	15	1,0	1 360
1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	129	129	256	127	98,4	295
1:7	Trafikavtal	1 038	200	1 081	43	4,1	925
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	690	260	825	135	19,6	638
1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 943		2 045	101	5,2	2 135
1:12	Transportstyrelsen	2 367		2 298	-70	-2,9	2 187
1:14	Trängselskatt i Göteborg	1 025		993	-32	-3,2	1 001
1:15	Sjöfartsstöd	1 550		1 331	-219	-14,1	1 182
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	299		177	-122	-40,7	122
1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	1 000		1 000	0	0,0	3 074
1:19	Lån till körkort	151		34	-117	-77,4	44
1:21	Obemannad luftfart		8	5	5		
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	136		111	-26	-18,7	126
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 561	77	1 636	75	4,8	1 778
2:7	Digital förvaltning	196		163	-33	-17,0	66
	Övriga anslag	1 120	6	1 100	-20	-1,8	919
	Summa	76 965	1 479	72 878	-4 087	-5,3	72 097

Utfallet uppgick till 72 878 miljoner kronor och blev därmed 4 087 miljoner kronor (5,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 479 miljoner kronor. Jämfört med 2021 blev utgifterna 780 miljoner kronor (1,1 procent) högre.

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar.

Hur mycket Trafikverket investerar bestäms av anvisade anslag, de lån som Trafikverket tar upp och de tillskott myndigheten får via medfinansiering i form av externa bidrag. Utfallet som redovisas här utgörs av endast den verksamhet som finansieras med anslag. Den största delen av utgifterna under utgiftsområdet återfinns under två trafikslagsöverskridande anslag.

Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* används för investeringar och andra åtgärder för att utveckla transportsystemet och anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* används för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturens funktion.

Senareläggning av projekt och miljökompensation för godstransporter på järnväg

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgick till 29 277 miljoner kronor, vilket är 2 652 miljoner kronor (8,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på senareläggningar av olika projekt. I ändringsbudget anvisades anslaget 57 miljoner kronor varav 30 miljoner kronor anvisades för att stärka det civila försvaret genom ytterligare uppgifter för Trafikverket inom samordning och ledning i frågor om transportinfrastrukturen, vilket är en konsekvens av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde.

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 29 106 miljoner kronor, vilket är 1 296 miljoner kronor (4,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på senareläggningar av projekt bl.a. på grund av resursbrist kopplat till personal, maskiner och material. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 742 miljoner kronor. Av dessa avsåg 697 miljoner kronor utökad miljökompensation för företag som tillhandahåller godstransporter på järnväg. Under året har Trafikverket betalat ut 807 miljoner kronor i miljökompensation. Resterande 72 miljoner kronor anvisades för tillgången till bl.a. drivmedel, bandvagnar och reservbroar på grund av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde.

Utfallet för anslag 1:6 *Ersättning avseende icke statliga flygplatser* uppgick till 256 miljoner kronor, vilket är 127 miljoner kronor (98,4 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 129 miljoner kronor och ändamålet med anslaget utvidgades för att användas för ersättning för flyglinjer som inte upphandlas av staten.

Utfallet för anslag 1:7 *Trafikavtal* uppgick till 1 081 miljoner kronor, vilket är 43 miljoner kronor (4,1 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget 200 miljoner kronor för bränslepriskompensation mellan Trafikverket och Destination Gotland AB. Dessa medel har inte förbrukats till fullo under året.

TEN-bidrag

Europeiska unionen (EU) ger normalt årligen bidrag till projekt och studier för investeringar i transportinfrastruktur som ingår i det transeuropeiska transport-

nätverket (TEN). Bidragen från EU redovisas på inkomstsidan av statens budget (inkomsttitel 6511) och de aktuella projektens utfall belastar sedan anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. Bidragen från EU är en medfinansiering som utökar den totala ramen för Sveriges investeringar i transportinfrastruktur. Utfallet för anslaget blev 825 miljoner kronor, vilket är 135 miljoner kronor (19,6 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 260 miljoner kronor eftersom beloppet som belastar anslaget blev högre än beräknat. De största bidragen avsåg bidrag till fordonsägare för fordonsutrustning, ERTMS, som uppgick till 201 miljoner kronor och hamnbanan i Göteborg som uppgick till 127 miljoner kronor.

Lägre sjöfartsstöd än beräknat

Utfallet för anslaget 1:15 *Sjöfartsstöd* uppgick till 1 331 miljoner kronor, vilket är 219 miljoner kronor (14,1 procent) lägre än anvisat i statens budget och beror på lägre fartygstafrik än beräknat. Utfallet för anslaget 1:17 *Infrastruktur för flygtrafiktjänst* uppgick till 177 miljoner kronor, vilket är 122 miljoner kronor (40,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Skillnaden beror på att projekt, investeringar och andra åtgärder delvis försenats på grund av resursbrist och förändrad planering.

Utfallet för anslag 1:19 *Lån till körkort* uppgick till 34 miljoner kronor, vilket är 117 miljoner kronor (77,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på färre personer än beräknat ansökt om körkortslån. Under 2022 ansökte 8 400 personer om körkortslån, en minskning med 26 procent jämfört med året innan.

Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan ökar jämfört med 2021

I tabell 3.68 och tabell 3.69 jämförs utfallen för anslagen 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* med utfallet för motsvarande anslag föregående år.

Tabell 3.68 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2022	2021
Investeringar i regional plan	2 566	2 628
Räntor och återbetalning av lån för järnvägar	1 347	1 389
Räntor och återbetalning av lån för vägar	271	274
Bidrag till Inlandsbanan och Öresundsbrokonsortiet	549	515
Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan	14 109	13 222
Större väginvesteringar enligt nationell plan	4 124	3 942
Sjöfartsinvesteringar	396	
Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar	3 339	2 918
Planering, stöd och myndighetsutövning	1 300	1 222
Övrigt	1 276	1 271
Summa anslag, utveckling av statens transportinfrastruktur	29 277	27 381

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 29 277 miljoner kronor, vilket är 1 897 miljoner kronor (6,9 procent) högre än 2021. De största utgifterna under anslaget är större järnvägsinvesteringar enligt nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen (nationell plan) för perioden 2018-2029. Dessa utgifter uppgick till 14 109 miljoner kronor, en ökning med 887 miljoner kronor (6,7 procent).

Som exempel på namngivna objekt som ingår i den nationella planen och som öppnat för trafik under 2022 kan nämnas:

- 1 E14 Sundsvall–Bålberget
- 2 E18 Statlig följdinvestering, Arninge hållplats
- 3 Väg 642/678 Färjelägen Tynningöfärjan
- 4 Väg 226 Huddingevägen, oskyddade trafikanter
- 5 Hallsberg–Degerön, dubbelspår, etapp 1
- 6 Väg 25 Boasjön–Annerstad
- 7 Åstorp–Teckomatorp, etapp 2 och 3 och Marieholmsbanan

Utgifterna för anskaffning och utveckling inom järnvägsinvesteringar blev 887 miljoner kronor högre jämfört med föregående år. Motsvarande utgifter inom väginvesteringar blev 183 miljoner kronor högre. Ett projekt med större förändring är Förbifart Stockholm, som haft en högre produktion än beräknat under året. Samtidigt har flera projekt senarelagts, vilket innebär att den totala ökningen jämfört med 2021 blev mindre än beräknat.

Tabell 3.69 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2022	2021
Drift och underhåll av vägar	13 351	12 741
Bärighet och tjälsäkring av vägar	1 486	1 501
Bidrag för drift av enskild väg	1 307	1 260
Drift, underhåll och trafikledning på järnväg	12 231	12 678
Forskning och innovation	300	306
Övrigt	432	377
Summa anslag, vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	29 106	28 864

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 29 106 miljoner kronor. Det är 242 miljoner kronor (0,8 procent) högre jämfört med föregående år. Utgifterna för vidmakthållande väg blev 641 miljoner kronor (4,1 procent) högre och uppgick till 16 143 miljoner kronor. Samtidigt blev utgifterna för vidmakthållande järnväg 392 miljoner kronor (3,0 procent) lägre.

Lägre bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:18 *Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik* uppgick till 1 000 miljoner kronor, vilket är 2 074 miljoner kronor (67,5 procent) lägre än föregående år. För 2022 beslutade riksdagen att minska budgeten för anslaget med 2 000 miljoner kronor. Anslaget finansierar bidrag till regionala kollektivtrafikmyndigheter för minskade biljettintäkter med anledning av spridningen av covid-19. Den 1 april 2022 upphörde covid-19 att klassas som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.70 UO 22 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	115 900	101 163
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	35 800	29 829
1:7	Trafikavtal	4 000	2 427
1:11	Trängselskatt i Stockholm	52 500	51 157
1:14	Trängselskatt i Göteborg	12 200	10 563
1:19	Lån till körkort	300	38
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	300	163
2:3	Grundläggande betaltjänster	45	32
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	540	282
Summa		221 585	195 654
1:16 (2021)	Internationell tågtrafik		282
Totalt			195 936

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 221 585 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 195 654 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 25 931 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*, 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* och 1:7 *Trafikavtal*.

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 14 737 miljoner kronor. Det beror bl.a. på senareläggningar av projekt för trimning och effektivisering där kontrakt tecknats senare år än planerat. För järnvägsinvesteringar har flera större kontrakt som skulle ha tecknats 2022 förskjutits till 2023.

För anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* är skillnaden 5 971 miljoner kronor. Det beror bl.a. på att åtgärder för bärighet och tjälsäkring har senarelagts.

För anslaget 1:7 *Trafikavtal* är skillnaden 1 573 miljoner kronor. Det beror på att jämfört med planerat tecknades inga nya kontrakt under 2022.

För anslaget 1:19 *Lån till körkort* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 262 miljoner kronor. Det beror på den låga efterfrågan av detta lån.

Utlåning

Tabell 3.71 UO 22 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2022-12-31
A-train AB ¹	1 000	783
SVEDAB AB ²	5 830	5 670
Summa	6 830	6 453

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436.

² Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117. Låneramen för Svedab AB är 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser, exklusive räntor och mervärdesskatt.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 6 830 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2022 var 6 453 miljoner kronor.

Lånet till Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB (SVEDAB), får enligt riksdagens beslut uppgå till 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser och därutöver mervärdesskatt och ränta. Lånet uppgick vid utgången av 2022 till 5 670 miljoner kronor. Enligt Svedab AB uppgick mervärdesskatten till 230 miljoner kronor och räntan till 2 004 miljoner kronor i löpande priser, fram till den 31 december 2020. Utnyttjad ram exklusive dessa poster var därmed 3 400 miljoner kronor i löpande priser, vilket motsvarades av 3 186 miljoner kronor i 2009 års priser.

Garantier

Tabell 3.72 UO 22 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ¹	Obegränsad	8 467		8 467
Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²		1 668		1 668
Kapitaltäckningsgaranti SVEDAB ³		5 503		5 503
Pensionsgaranti Posten AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB) ⁴	Obegränsad	4 833		4 833
Garantikapital Eurofima ⁵	CHF 42	470	CHF 42	470
Kreditgarantier för lån till flygföretag ⁶	5 000	146		146
Kreditgaranti Eurofima ⁷	CHF 52	587	CHF 52	587
Summa		21 674		21 674

¹ Prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379.

² Prop. 1995/96:65, bet. 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97.

³ Prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50.

⁴ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31 december 2016.

⁵ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.

⁶ Prop. 2019/20:136, bet. 2019/20:FiU52, rskr. 2019/20:188.

⁷ Prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116 och 26 § i Eurofimas statuter.

Källa: Valutakurs från Riksbanken per den 30 december 2022, CHF = 11,2914.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.73 UO 22 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2022-12-31
Vissa infrastrukturprojekt	57 926	54 344
Sjöfartsverkets lån i eller utanför Riksgäldskontoret	100	0
Luffartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	1 500	0
Summa	59 526	54 344

Riksdagen har fattat beslut om låneramar på 59 526 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2022 var 54 344 miljoner kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.74 UO 22 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Transportstyrelsens behov av rörelsekapital för transfereringar	1 600	1 429
Summa		1 429

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:24 Transportstyrelsens tillsyn – styrning och prioritering

Riksrevisionen har granskat Transportstyrelsens tillsyn.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Transportstyrelsens tillsyn (skr. 2022/23:68) redovisat sin bedömning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer samt vilka åtgärder som vidtagits med anledning av rapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2022:27 Kvalitetsavgifter och regressrätt – statens insatser för att motverka tågförseningar

Riksrevisionen har granskat om de två styrmedlen kvalitetsavgifter och regressrätt effektivt bidrar till att minska tågförseningar.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om kvalitetsavgifter och regressrätt (skr. 2022/23:96) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, livsmedel, skog, djur, landsbygd och jakt samt rennäring och samefrågor. Utgiftsområdet omfattar även verksamhet inom utbildning och forskning.

Anslag

Tabell 3.75 UO 23 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändring s-budget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:2	Insatser för skogsbruket	706		542	-164	-23,2	662
1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	183	84	229	46	25,1	484
1:7	Ersättningar för viltskador m.m.	53		48	-5	-8,7	32
1:10	Gårdsstöd m.m.	6 982	563	7 438	456	6,5	6 946
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	167		101	-66	-39,3	129
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	36	40	49	13	35,6	12
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	204	-5	176	-28	-13,8	174
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 783	1 936	5 077	1 294	34,2	3 195
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 088	94	3 066	-1 022	-25,0	2 705
1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	42	50	25	-17	-40,6	251
1:22	Främjande av rennäringen m.m.	126	10	136	10	7,8	120
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 135		2 135	0	0,0	2 170
1:26	Nedsättning av slakteriavgifter	73	9	64	-9	-12,2	102
1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	15	10	15	0	-1,2	25
	Övriga anslag	3 050	3	2 832	-218	-7,1	2 624
	Summa	21 645	2 794	21 935	290	1,3	19 630

Utfallet uppgick till 21 935 miljoner kronor, vilket är 290 miljoner kronor (1,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 ökade utgifterna inom utgiftsområdet med 2 305 miljoner kronor (11,7 procent).

Statens ersättningskyldighet till skogsägare blev lägre än budget och 2021

Utfallet för anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* uppgick till 542 miljoner kronor, vilket är 164 miljoner kronor (23,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 120 miljoner kronor (18,1 procent) lägre.

Under 2020 fastslog Mark- och miljödomstolen flera domar om skogsägares rätt till intrångsersättning. Tidigare hade skogsägarna nekats tillstånd att avverka fjällnära skog på grund av höga naturvärden. Kostnaderna för intrångsersättning uppgick till 186 miljoner kronor, vilket är 132 miljoner kronor lägre än 2021. Det beror i huvudsak på att ersättningarna för 2022 har omfattat mindre areal, vilket medförde lägre ersättningsbelopp per ärende jämfört med statens budget och föregående år.

Högre utgifter för att bekämpa smittsamma djursjukdomar än anvisat

Utfallet för anslaget 1:6 *Bekämpning av smittsamma djursjukdomar* blev 229 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor (25,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 84 miljoner kronor, framför allt för att kontrollera de sällskapsdjur som flyktingarna från Ukraina har med

sig. Kontrollerna genomförs för att säkerställa en tillfredsställande säkerhetsnivå för människors och djurs hälsa i samband med förflyttningen. Under 2022 fattades beslut i ca 1 500 ärenden gällande villkor för hantering av sällskapsdjur från Ukraina. Det förklarar varför utgifterna blev högre.

Högre utgifter för gårdsstödet jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* uppgick till 7 438 miljoner kronor. Det är 456 miljoner kronor (6,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 493 miljoner kronor (7,1 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 563 miljoner kronor till följd av fler utbetalningar, men även på grund av att den svenska kronan försvagades mot euron, vilket förklarar skillnaden mot budget och föregående år.

Lägre interventionsutgifter än anvisat och 2021

Utfallet för anslaget 1:11 *Intervention för jordbruksprodukter m.m.* uppgick till 101 miljoner kronor, vilket är 66 miljoner kronor (39,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 27 miljoner kronor (21,2 procent) lägre. Det beror framför allt på att handläggningstiden för skolmjölksstöden har ökat och utbetalda stöd skedde i en lägre omfattning än beräknat. Både kommunala och fristående skolor kan ansöka om skolmjölksstödet som syftar till att ge elever möjlighet att dricka mjölk i skolan. Ansökningar om skolmjölksstödet baseras fr.o.m. den 1 augusti 2022 på faktisk kvantitet av dryckesmjölk. Tidigare baserades ansökningarna på s.k. fördelningsnycklar.

Tillfälligt stöd till yrkesfisket medför högre utgifter än anvisat och 2021

Utfallet för anslaget 1:12 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk* blev 49 miljoner kronor. Det är 13 miljoner kronor (35,6 procent) högre än anvisat i statens budget och 37 miljoner kronor (307,5 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 40 miljoner kronor som ett tillfälligt ekonomiskt stöd till yrkesfisket som drabbats av höga drivmedelspriser. Det är i enlighet med Europeiska kommissionens meddelande om tillfällig krisram för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin till följd av Rysslands angrepp mot Ukraina. Utgifterna för det tillfälliga stödet uppgick till 29 miljoner kronor, vilket förklarar skillnaden jämfört med budget och föregående år.

Tillfälligt stöd till lantbrukare medför högre utgifter än anvisat och 2021

Utfallet för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* uppgick till 5 077 miljoner kronor. Det är 1 294 miljoner kronor (34,2 procent) högre än anvisat i statens budget och 1 882 miljoner kronor (58,9 procent) högre än föregående år. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 1 936 miljoner kronor, främst för ett tillfälligt ekonomiskt stöd till lantbrukare som drabbats av höjda priser på insatsvaror under året med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Det högre utfallet består i huvudsak av utgifter för det tillfälliga stödet som betalats ut enligt förordningen (2022:1365) om statligt stöd för ökade kostnader i jordbrukssektorn.

Lägre utgifter för landsbygdsprogrammet än anvisat

Utfallet för 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* uppgick till 3 066 miljoner kronor, vilket är 1 022 miljoner kronor (25,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 94 miljoner kronor motsvarande EU:s finansiering för ekonomiskt stöd till jordbrukare som drabbats av höjda priser på insatsvaror och utfallet för detta uppgick till 93 miljoner kronor.

Det lägre utfallet jämfört med budget beror i huvudsak på att utgifterna för landsbygdsprogrammet blev lägre än beräknat eftersom landsbygdsprogrammet 2014–2020 har förlängts med två år, vilket innebär att utbetalningar kan ske t.o.m. 2025 och bidragit till det låga utnyttjandet under året.

Biogasstödet har bytt utgiftsområde under 2022

Utfallet för anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* blev 25 miljoner kronor. Det är 17 miljoner kronor (40,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 226 miljoner kronor (90,0 procent) lägre. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 50 miljoner kronor för stöd till metangasreducering genom en metangasreduceringspremie. Utgifterna för stödet uppgick till 51 miljoner kronor.

Utfallet för stöd till produktion av biogas som ska användas som biodrivmedel blev -45 miljoner kronor. Det negativa utfallet beror på återbetalningar av biogasstöd som betalades ut för 2020 och 2021. Återbetalningarna har gjorts av de stödmottagare som inte producerade biogas i den omfattning som de fått stöd för och var därmed inte berättigade till stödet. Utgifterna för motsvarande stöd till produktion av biogas redovisas fr.o.m. 2022 mot anslaget 1:24 *Biogasstöd* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård vars utfall blev 216 miljoner kronor. Det påverkar jämförelsen både mot budget och föregående år.

Utgifterna för att bekämpa smittsamma djursjukdomar blev lägre än 2021

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:6 *Bekämpning av smittsamma djursjukdomar* 254 miljoner kronor (52,6 procent) lägre. Det beror framför allt på att det var väsentligt färre besättningar som drabbades av fågelinfluensa jämfört med 2021, vilket ledde till att utgifter i samband med hanteringen av och ersättningar till djurägare för fågelinfluensa blev lägre. Även antalet salmonellaärenden bland grisar blev färre, vilket också bidrog till att utgifterna blev lägre än 2021.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.76 UO 23 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:2	Insatser för skogsbruket	100	46
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	110	50
1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	13	11
1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	101	95
1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	47	28
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 138	1 799
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 629	2 584
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 600	1 204
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	76	0
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	205	0
Summa		7 018	5 817

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 7 018 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 5 817 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 201 miljoner kronor.

Utestående åtaganden på bemyndigandet för anslaget 1:24 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* och samfinansierad forskning har påverkats av att projekt inom EU:s nya ramprogram Horisont Europa har långa planeringstider till utlysning och projektstart.

Anslagen 1:28 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* och 1:29 *Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* avser finansieringen av det sjuåriga nationella programmet för genomförandet av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden 2021–2027. Programmet godkändes av Europeiska kommissionen den 4 augusti 2022 men öppnades först den 1 december 2022. Myndigheten hann därmed inte fatta några beslut om stöd under 2022, varför bemyndigandena inte har nyttjats.

3.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet omfattar näringspolitik, samt utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Anslag

Tabell 3.77 UO 24 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent	Utfall 2021
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 540		3 510	-31	-0,9	3 568
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	997		997	0	0,0	1 069
1:4	Tillväxtverket	664	270	931	267	40,3	961
1:5	Näringslivsutveckling	816		730	-86	-10,6	729
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	19	17	26	7	38,8	15
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1	1 976	476	475	500,0	47
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18			-18	100,0	0
1:22	Stöd vid korttidsarbete	365	124	-292	-657	-180,0	7 837
1:23	Brexitjusteringsreserven	386		2	-384	-99,6	
1:24	Omställningsstöd		2 000	1 391	1 391		
1:25	Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare		520	276	276		
1:26	Omsättningsstöd till handelsbolag		80	41	41		
1:27	Evenemangsstöd		2 000	43	43		
2:3	Exportfrämjande verksamhet	361	50	406	45	12,5	337
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	100	47	147	47	46,8	95

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:23 (2021)	Stöd till enskilda näringsidkare				0		2 057
1:24 (2021)	Omställningsstöd			-440	-440		9 932
1:25 (2021)	Researrangörslån				0		113
1:26 (2021)	Stöd till handelsbolag				0		364
1:27 (2021)	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag			7	7		1 259
1:28 (2021)	Evenemangsstöd			25	25		72
	Övriga anslag	1 988	1	1 998	10	0,5	1 999
	Summa	9 255	7 085	10 274	1 019	11,0	30 407

Utfallet uppgick till 10 274 miljoner kronor, vilket är 1 019 miljoner kronor (11,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 20 133 miljoner kronor (66,2 procent) lägre.

Högre utgifter för Tillväxtverket jämfört med ursprunglig beräkning

Utfallet för anslaget 1:4 *Tillväxtverket* blev 931 miljoner kronor, vilket är 267 miljoner kronor (40,3 procent) högre än vad som beräknades i statens budget. Det beror främst på att Tillväxtverkets kostnader för administration av stöd vid korttidsarbete blev högre än beräknat. Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 270 miljoner kronor i ändringsbudget för Tillväxtverkets handläggning av ärenden om stöd enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Utfallet för anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* blev 730 miljoner kronor, vilket är 86 miljoner kronor (10,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på lägre utgifter än beräknat för insatser för näringslivsutveckling vid Statens energimyndighet respektive Tillväxtverket.

Utfallet för anslaget 1:16 *Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag* blev 26 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor (38,8 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 17 miljoner kronor för genomlysning av Apotek Produktion & Laboratorier AB samt för att täcka beräknade ökade utgifter för extern rådgivning.

Det blev inte något utfall för anslaget 1:19 *Finansiering av rättegångskostnader*. I statens budget anvisades 18 miljoner kronor. Anslaget ska finansiera Konkurrensverkets rättegångskostnader för mål och ärenden där myndigheten för talan eller som avser överklagande av myndighetens beslut. Utfallet på anslaget beror på utfallet av de processer som avgjorts i domstol. Anslaget behöver inte utnyttjas om Konkurrensverket vinner framgång i domstol och utgifterna kan därför variera betydligt mellan olika år.

Utfallet för det nya anslaget 1:23 *Brexitjusteringsreserven* blev 2 miljoner kronor, vilket är 384 miljoner kronor (99,6 procent) lägre än beräknat i statens budget. Anslaget ska användas för stöd till verksamheter som bedriver handel med Storbritannien samt statliga myndigheter som fått ökade kostnader på grund av Storbritanniens utträde ur Europeiska unionen. Utfallet blev lägre än beräknat då verksamheten har varit i ett

uppbyggnadsskede. Under året har tio beslut fattats men inga utbetalningar av stöd ägde rum. Därför har endast förvaltningskostnader belastat anslaget 2022.

Utgifterna för kapitalinsatser blev högre än ursprungligt beräknat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* blev 476 miljoner kronor, vilket är 475 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Utfallet blev 476 miljoner kronor högre jämfört med 2021. Utfallet avser i sin helhet kapitaltillskott till Svenska rymdaktiebolaget. Svenska rymdaktiebolaget är helägt av staten och har i uppdrag att bedriva rymdverksamhet med kommersiell inriktning.

I ändringsbudget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 476 miljoner kronor för omställning av Svenska rymdaktiebolagets verksamhet i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet (prop. 2021/22:99, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:66).

I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 1 500 miljoner kronor för konvertering av statens lånefordringar respektive hybridinstrument i SAS AB (publ) till aktier. Konverteringen är en del av bolagets plan för att stärka sin finansiella ställning. Det blev inte någon konvertering under 2022 och därför utnyttjades inte de medel som anvisats för detta.

Lägre utfall för stöd vid korttidsarbete än beräknat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* blev -292 miljoner kronor, vilket är 657 miljoner kronor lägre än de 365 miljoner kronor som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 8 129 miljoner kronor lägre. Det negativa utfallet beror på att återbetalningar samband med avstämningar av tidigare utbetalt stöd blev högre än årets utbetalda stöd. Tillväxtverket beslutade om 12 739 återkrav motsvarande 3 542 miljoner kronor.

Anslaget anvisades ytterligare 124 miljoner kronor i ändringsbudget då kostnaderna beräknades öka pga. tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete. Det innebär bl.a. att en arbetsgivare som tidigare har fått stöd åter ges möjlighet att ansöka om stöd vid korttidsarbete.

Utgifter för stöd till följd av spridningen av covid-19 blev lägre jämfört med anvisat belopp och föregående år

På grund av smittspridningen av covid-19 beslutade riksdagen i ändringsbudget att utöka stödperioderna för vissa stöd som införts tidigare år. Det medförde att fyra nya anslag fördes upp i statens budget: 1:24 *Omställningsstöd*, 1:25 *Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare*, 1:26 *Omsättningsstöd till handelsbolag* och 1:27 *Evenemangsstöd*. Utgifter för de utökade stödperioderna redovisas på de nya anslagen. Utgifter för motsvarande stöd för tidigare stödperioder redovisas i förekommande fall på de äldre anslagen 1:24 (2021) *Omställningsstöd*, 1:23 (2021) *Stöd till enskilda näringsidkare*, 1:26 (2021) *Stöd till handelsbolag* och 1:28 (2021) *Evenemangsstöd*. I analysen kommenteras utfallet för dessa äldre anslag i anslutning till motsvarande nya anslag.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp det nya anslaget 1:24 *Omställningsstöd* i statens budget på grund av utökade stödperioder för omställningsstödet. Omställningsstödet kunde sökas av företag vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19. Anslaget anvisades 2 000 miljoner kronor för att finansiera utgifter för stöd avseende perioden december 2021 till och med februari 2022 samt en eventuell utökning av stödet även för mars 2022. Utfallet blev 1 391 miljoner kronor, vilket är 609 miljoner kronor (30,5 procent) lägre än anvisat belopp. Det beror på att företag inte har ansökt om stöd i den omfattning som

beräknades. Under 2022 inkom totalt 8 273 ansökningar, vilket är en minskning med 84,1 procent jämfört med föregående år.

Utfallet för det äldre anslaget 1:24 (2021) *Omställningsstöd* blev -440 miljoner kronor, vilket är 10 371 miljoner kronor lägre jämfört med 2021. Utfallet är negativt vilket förklaras av inbetalda återkrav.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp det nya anslaget 1:25 *Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare* på grund av utökade stödperioder för omsättningsstödet till enskilda näringsidkare. Stödet kunde sökas av enskilda näringsidkare vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19. Anslaget anvisades 520 miljoner kronor för att finansiera utgifter för stöd avseende perioden december 2021 till och med februari 2022 samt en eventuell utökning av stödet även för mars 2022. Utfallet blev 276 miljoner kronor, vilket är 244 miljoner kronor (46,9 procent) lägre än anvisat belopp. Det beror främst på att enskilda näringsidkare inte har ansökt om stöd i den omfattning som beräknades. Totalt inkom 6 229 ansökningar om stöd vilket är en minskning med 78,8 procent jämfört med 2021.

Det blev inte något utfall för det äldre anslaget 1:23 (2021) *Stöd till enskilda näringsidkare*, vilket är 2 057 miljoner kronor lägre jämfört med 2021.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp det nya anslaget 1:26 *Omsättningsstöd till handelsbolag* på statens budget på grund av utökade stödperioder för omsättningsstödet till handelsbolag. Stödet kunde sökas av handelsbolag, inklusive kommanditbolag, som har minst en fysisk delägare när bolagets nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19. Anslaget anvisades 80 miljoner kronor för att finansiera utgifter för stöd avseende perioden december 2021 till och med februari 2022 samt en eventuell utökning av stödet även för mars 2022. Utfallet blev 41 miljoner kronor, vilket är 39 miljoner kronor (48,7 procent) lägre än anvisat belopp. Det beror främst på att handelsbolag inte har ansökt om stöd i den omfattning som beräknades. Totalt inkom 550 ansökningar om stöd vilket är en minskning med 75,2 procent jämfört med 2021.

Det blev inte något utfall för det äldre anslaget 1:26 (2021) *Stöd till handelsbolag*, vilket är 364 miljoner kronor lägre jämfört med 2021.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att föra upp det nya anslaget 1:27 *Evenemangsstöd* på statens budget på grund av utökade stödperioder för evenemangsstödet. Stödet kunde sökas av arrangörer som hade planerat för evenemang vilka senare inte gick att genomföra till följd av restriktioner på grund av covid-19. Anslaget fick även användas för utgifter för stöd till underleverantörer till en sådan arrangör. Anslaget anvisades totalt 2 000 miljoner kronor för att finansiera utgifter för stöd avseende perioden december 2021 till och med juni 2022. Utfallet blev 43 miljoner kronor, vilket är 1 957 miljoner kronor (97,9 procent) lägre än totalt anvisat belopp. Det beror på att arrangörer och underleverantörer till dessa inte har ansökt om evenemangsstöd i den omfattning som beräknades. Under 2022 inkom totalt 426 ansökningar och det totalt ansökta beloppet uppgick till 85 miljoner kronor. Föregående år inkom totalt 320 ansökningar och det totalt ansökta beloppet uppgick till 115 miljoner kronor.

Utfallet för det äldre anslaget 1:28 (2021) *Evenemangsstöd* blev 25 miljoner kronor, vilket är 47 miljoner kronor (65,2 procent) lägre jämfört med 2021. Utfallet avser stödperioder till och med 2021.

Högre utgifter för exportfrämjande verksamhet jämfört med budget och föregående år

Utfallet för anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* blev 406 miljoner kronor, vilket är 45 miljoner kronor (12,5 procent) högre än anvisat i statens budget. Utfallet blev 69 miljoner kronor (20,5 procent) högre jämfört med 2021. Det beror främst på högre kostnader än beräknat för avveckling av den svenska paviljongen vid världsutställningen Expo2020 i Dubai. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 50 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utfallet för anslaget 2:7 *AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning* blev 147 miljoner kronor, vilket är 47 miljoner kronor (46,8 procent) högre än vad som riksdagen anvisade i statens budget. Utfallet blev 52 miljoner kronor (54,3 procent) högre jämfört med 2021. Anslaget används för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuella underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate). Underskottet i CIRR-systemet år 2021 blev högre än föregående år och vad som beräknades i statens budget. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 47 miljoner kronor i ändringsbudget.

Lägre utgifter för researrangörslån jämfört med föregående år

Det blev inte något utfall för anslaget 1:25 (2021) *Researrangörslån*, vilket är 113 miljoner kronor lägre jämfört med 2021. Det beror på att denna utlåningsform har upphört. Efter den 31 augusti 2021 har det inte varit möjligt att ansöka om researrangörslån.

Utfallet för anslaget 1:27 (2021) *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* blev 7 miljoner kronor, vilket är 1 252 miljoner kronor (99,4 procent) lägre jämfört med 2021. Det beror på att stödet har upphört. Det har inte varit möjligt att ansöka om stöd efter den 30 september 2021. Utfallet avser beviljade ansökningar från 2021 då det inkom 14 824 ansökningar om stöd.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.78 UO 24 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 694	3 424
1:5	Näringslivsutveckling	421	72
1:9	Geovetenskaplig forskning	5	5
1:14	Konkurrensforskning	9	9
1:23	Brexitjusteringsreserven	153	1
Summa		4 282	3 512

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 282 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 512 miljoner kronor.

För anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 349 miljoner kronor, vilket i huvudsak beror på att beslut om IPCEI vätgas, elektromobilitet och verksamhetsbidrag till näringslivsfrämjande aktörer inte fattats i planerad omfattning.

För anslaget 1:23 *Brexitjusteringsreserven* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 152 miljoner kronor. Differensen beror i

huvudsak på att verksamheten kom i gång sent på året och endast ett fåtal ansökningar hunnit beviljas.

Utlåning

Tabell 3.79 UO 24 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2022-12-31
Civila flygutvecklingsprojekt ¹	1 110	37
AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter	175 000	0
SAS-koncernen	1 500	1 500
Summa	177 610	1 537

Anm. Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FIU11, rskr. 2007/08:24

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 177 610 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2022 var 1 537 miljoner kronor.

Garantier

Tabell 3.80 UO 24 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Exportkreditgarantier	475 000	276 736	306 990
Gröna kreditgarantier	50 000	1 040	2 400
Investeringsgarantier	10 000	0	0
Grundförförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ¹	350	350	350
Grundförförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²	55	55	55
Pensionsgaranti Sveaskog AB ³	Obegränsad	361	361
Pensionsgaranti Vattenfall AB ³	Obegränsad	850	850
Pensionsgaranti Nordea AB (inkl. Postgirot) ³	Obegränsad	88	88
Pensionsgaranti Svenska Skogsplantor ³	Obegränsad		
Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ³	Obegränsad	13	13
Pensionsgaranti Teracom ³	Obegränsad	1	1
Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ³	Obegränsad	3	3
Kreditgarantier för lån till företag ⁴	50 000	567	567
Kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror	3 000	0	0
Summa		280 064	311 678

¹ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan.

² Prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273.

³ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionskulden den 31 december 2015.

⁴ Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175–181.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.81 UO 24 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2022-12-31
Krediter för garantiverksamheten ¹	Obegränsad	0
Summa		0

¹ Årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

Riksdagen har beviljat krediter inom garantiverksamheten i form av ett årligt bemyndigande att ta upp lån till staten för att tillhandahålla sådana krediter och fullgöra sådana garantier som riksdagen beslutat om, med stöd av 5 kap. 1 § budgetlagen.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Tillväxtverket

Tillväxtverket har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2022. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Tillväxtverket har överskridit ramen för beställningsbemyndigandet för utgiftsområde 19, anslag 1:3, anslagspost 2 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014– 2020. Bemyndiganderamen uppgår till 1 700 000 tusen kronor medan utestående åtaganden uppgår till 1 702 088 tusen kronor. Överskridandet framgår inte av årsredovisningen.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:18 Statliga insatser för att stimulera investeringar i datacenter

Riksrevisionen har granskat de statliga insatserna för att stimulera investeringar i datorhallar.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statliga insatser för att stimulera investeringar i datorhallar (skr. 2022/23:36) redovisat vilka åtgärder som vidtagits och vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:NU11, rskr 2022/23:136).

3.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet omfattar hälften av statens bidrag till kommuner och landsting. Resterande bidrag från staten till kommunerna redovisas under andra utgiftsområden (se bilaga 2).

Anslag

Tabell 3.82 UO 25 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	151 223		151 223	0	0,0	148 511
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 718	175	4 893	175	3,7	4 717
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7		7	0	0,0	7
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250	125	299	49	19,8	
1:5	Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300		300	0	0,0	
1:6	Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering		300	300	300		
	Summa	156 498	600	157 022	524	0,3	153 235

Utfallet uppgick till 157 022 miljoner kronor och blev därmed 524 miljoner kronor (0,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 ökade utgifterna med 3 787 miljoner kronor (2,5 procent).

Tillskott till kommuner och regioner

Medel från anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* fördelas enligt systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet finansieras i huvudsak med statliga medel, men också med avgifter från vissa kommuner och regioner. Utjämningsystemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004: 881) om kommunalekonomisk utjämning. Systemets syfte är att ge kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Utgifterna för anslaget uppgick till 151 223 miljoner kronor, vilket är 2 711 miljoner kronor högre än 2021. Bidragen till kommunerna uppgick till 107 272 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 869 miljoner kronor (1,8 procent). Bidragen till regionerna uppgick till 43 951 miljoner kronor, en ökning med 843 miljoner kronor (2,0 procent).

Anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader* används för att jämna ut kostnaderna mellan kommuner för verksamhet de utför enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Utgifterna för anslaget uppgick till 4 893 miljoner kronor, vilket är 175 miljoner kronor (3,7 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget 175 miljoner kronor på grund av att kostnaderna bedömdes överstiga den ursprungliga anslagsnivån.

Tillfälliga stöd till enskilda kommuner och regioner

Utfallet för anslag 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner* uppgick till 299 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor (19,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Statsbidrag ges för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans. För att kunna betala ut medel i samband med beslut tillfördes anslaget ytterligare 125 miljoner kronor i enlighet med ändringsbudget. Detta är en tidigareläggning och anslaget kommer att minska med motsvarande under kommande två år.

Anslaget 1:5 *Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner* uppgick till 300 miljoner kronor och är nytt för 2022. Stödet fördelas till de 70 kommuner som får störst bidrag per invånare från det kommunala utjämningsystemet eller har färre än 9 000 invånare, totalt 88 kommuner.

Den 1 januari 2022 började den nya lagen (2021:1256) om riskskatt för kreditinstitut att gälla. Det innebär att kreditinstitut ska betala riskskatt till staten om summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång överstiger ett gränsvärde. Kommuninvest omfattades av den nya skatten, men under 2022 beslutade riksdagen att Kommuninvest inte bör omfattas av riskskatten fr.o.m. 2023. I ändringsbudget beslutade riksdagen att kompensera kommuner för de ökade kostnaderna som riskskatten medförde för 2022. Därför uppfördes anslaget 1:6 *Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering* i statens budget (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:459). Ersättningen uppgick till 300 miljoner kronor och belastade anslaget.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.83 UO 25 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2022-12-31
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	500	299
Summa		500	299

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 500 miljoner kronor. Under året har åtaganden om 299 miljoner kronor ingåtts. Skillnaden beror på att det beslutande organet hos Kammarkollegiet inte har beviljat mer medel då de inkomna ansökningarna inte levt upp till de krav som ställts på kommunerna för att få medel beviljat.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2022:1 Statens finansiering av kommunerna – fördelningen av den kommunala fastighetsavgiften och riktade statsbidrag

Riksrevisionen har granskat om fördelningen av intäkterna från den kommunala fastighetsavgiften och riktade statsbidrag mellan kommunerna är förenlig med målet om likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommuner och konstaterar att fördelningen i hög utsträckning överensstämmer med målet.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens finansiering av kommunerna (skr. 2021/22:248) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2022/23:FiU13, rskr. 2022/23:15).

3.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Utgiftsområdet omfattar främst räntor på statsskulden, men också Riksgäldskontorets provisionsutgifter i samband med upplåning och skuldförvaltning. I utgiftsområdet ingår även ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Utgifterna inom utgiftsområdet omfattas inte av utgiftstaket för staten. Regeringen får enligt 3 kap. 9 § budgetlagen

besluta att anslag för räntor på statsskulden samt andra utgifter för upplåning och skuldförvaltning får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Anslag

Tabell 3.84 UO 26 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Räntor på statsskulden	12 000	10 500	27 088	15 088	125,7	-1 388
1:2	Oförutsedda utgifter	10		3	-7	-68,4	1
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145		64	-81	-55,7	88
	Summa	12 155	10 500	27 155	15 000	123,4	-1 298

Utfallet för utgiftsområdet blev 27 155 miljoner kronor, vilket är 15 000 miljoner kronor (123,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna blev 28 453 miljoner kronor högre än 2021.

Utgifterna för statsskuld räntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. De påverkas också av tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* belastas enligt utgiftsmässiga principer. Därmed påverkas anslaget av realiserade valutakursdifferenser, men inte orealiserade. Redovisningen är ett netto av inkomster och utgifter i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet.

Anslaget påverkas inte av myndighetens nettoutlåning eftersom anslaget netto-redovisas. Högre ränteutgifter som beror på att statsskulden ökar till följd av större nettoutlåning motsvaras av en lika stor ökning av ränteinkomsterna. Inkomsterna redovisas under posten Räntor på in- och utlåning.

Ränteutgifterna blev högre än beräknat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 27 088 miljoner kronor, vilket är 15 088 miljoner kronor högre än vad som ursprungligen anvisades i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 28 475 miljoner kronor högre. Det beror främst på svagare kronkurs och högre marknadsräntor jämfört med föregående år och vad som beräknades i statens budget. Högre marknadsräntor påverkade räntebetalningarna, främst genom lägre inkomster av överkurser när Riksgäldskontoret emitterade obligationer. Kronförsvagningen medförde högre valutakursförluster på den del av statsskulden som är exponerad mot utländska valutor.

Vid förfall av realobligationer betalar Riksgälden ut inflationskompensation till investerarna för den inflation som varit sedan utgivandet. Riksgälden betalade ut 2 897 miljoner kronor i inflationskompensation för en realobligation som förföll. Kompensationen blev högre än beräknat då inflationen blev högre än vad som beräknades. Något motsvarande förfall ägde inte rum under 2021.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 10 500 miljoner kronor i ändringsbudget då den svenska kronkursen försvagades gentemot euron och den amerikanska dollarn. Dessutom blev marknadsräntorna högre, vilket medförde högre ränteutgifter än vad som ursprungligen beräknades.

Utfallet blev 4 588 miljoner kronor högre än totalt anvisat belopp på 22 500 miljoner kronor. Regeringen har med stöd av 3 kap. 9 § budgetlagen beslutat att anslaget får överskridas för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Tabell 3.85 Räntor på statsskulden 2018–2022, fördelning på anslagens komponenter

Miljoner kronor

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	SB 2022	Utfall 2022	Utfall-SB 2022
Räntor på lån i svenska kronor	15 871	22 023	23 043	8 537	14 500	15 000	500
Räntor på lån i utländsk valuta ¹	3 105	3 532	2 103	1 063	-500	751	1 251
Över- (-)/underkurser (+) vid emission	-4 409	-8 324	-10 404	-11 978	-8 000	-2 299	5 701
Summa räntor	14 567	17 231	14 742	-2 378	6 000	13 452	7 452
Räntor på in- och utlåning ¹	-5 149	-5 233	-3 618	-1 988	-1 500	864	2 364
Valutakursförluster (+) / valutakursvinster (-)	765	5 666	2 380	661	2 500	12 325	9 825
Kursförluster (+)/-vinster (-)	3 353	4 461	5 960	2 317	5 000	447	-4 553
Summa ränteutgifter	13 536	22 126	19 463	-1 388	12 000	27 088	15 088

¹ Räntor på lån till Riksbanken och på lån till andra länder (1 088 miljoner kronor 2022) är bruttoredoisade, till skillnad från i statens budget och i Riksgäldskontorets årsredovisning.

I statens budget beräknades räntor på lån i svenska kronor att uppgå till 14 500 miljoner kronor. Utfallet blev 15 000 miljoner kronor, vilket är 500 miljoner kronor högre än beräknat.

Inkomster av överkurser vid emission beräknades uppgå till 8 000 miljoner kronor i statens budget. Utfallet för inkomster av överkurser blev 2 299 miljoner kronor, dvs. 5 701 miljoner kronor lägre än beräknat. När Riksgäldskontoret emitterar en obligation med en kupongränta som är högre än marknadsräntan uppstår en överkurs, vilket innebär att Riksgäldskontoret får den diskonterade mellanskillnaden mellan marknadsräntan och kupongräntan av köparen. När Riksgäldskontoret emitterar obligationer med överkurs betraktas det som en ränteinkomst.

I statens budget beräknades valutakursförlusterna, netto komma att uppgå till 2 500 miljoner kronor. Utfallet blev 12 325 miljoner kronor vilket är 9 825 miljoner kronor högre än beräknat. Genomsnittskursen för kronan blev svagare mot både euro och dollar jämfört med vad som beräknades i statens budget (se tabell 3.86).

I statens budget beräknades kursförlusterna uppgå till 5 000 miljoner kronor netto. Utfallet blev en nettoförlust på 447 miljoner kronor, vilket är 4 553 miljoner kronor lägre än beräknat belopp. Kursförluster uppstår vid förtidsinlösen av lån som har en högre kupongränta än marknadsräntan vid återköpstillfället. Kursvinster uppstår vid motsatt förhållande.

Tabell 3.86 visar att genomsnittsräntorna för femåriga statsobligationer och sexmånaders statsskuldväxlar blev högre 2022 än vad som antogs i statens budget. Kronkursen mot euro, dollar och KIX-index blev svagare än beräknat.

Tabell 3.86 Räntor och valutakurser 2018–2022 årsgenomsnitt

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	SB 2022	Utfall 2022
Ränta 5 år %	0,08	-0,36	-0,29	-0,04	0,05	1,59
Ränta 6 mån %	-0,68	-0,42	-0,15	-0,18	-0,15	0,90
KIX-index ¹	117,6	122,1	118,5	114,3	113,9	121,1
Växelkurs SEK per euro	10,26	10,59	10,49	10,14	10,13	10,63
Växelkurs SEK per USD	8,69	9,46	9,20	8,58	8,32	10,12

¹ Växelkurs, KIX (kronindex) är ett valutakursindex som beräknas och uppdateras av Riksbanken.

Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev lägre än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter* blev 64 miljoner kronor, vilket är 81 miljoner kronor (55,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att anvisade medel var beräknade med en säkerhetsmarginal. Vid beräkningen togs hänsyn till att provisionsutgifterna kan variera betydligt mellan åren och att det finns en risk att utgifterna kan avvika mer uppåt än nedåt.

Oförutsedda utgifter

Utfallet för anslaget 1:2 *Oförutsedda utgifter* blev 3 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor (68,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Jämfört med 2021 blev utfallet 2 miljoner kronor högre. Anslaget är avsett för oförutsedda utgifter inklusive utgifter för ersättningar till enskilda för skador av statlig verksamhet enligt lagkraftvunnen dom eller efter uppgörelse samt för utgifter för skador inom landet som uppkommit under tidigare krigsförhållanden. Regeringen beslutar i varje enskilt fall om medel från anslaget ska tas i anspråk. Finansiering av utgifter från anslaget ska ske genom motsvarande indragning från annat anslag.

Regeringen beslutade att utbetala så kallad ex gratia-ersättning om sammanlagt 2 miljoner kronor till två personer vars rättigheter enligt Europakonventionen åsidosatts i samband med en polisutredning. Ex gratia-ersättning innebär att ersättningsbeslutet grundas på praxis och inte på någon lagbestämmelse. Finansiering har skett genom indragning på anslaget 1:12 *Kostnader för vissa skaderegleringar* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Vidare har ersättningar fastställda genom förlikningsavtal om sammanlagt 1 miljon kronor utbetalats. Förlikningsavtalen har träffats med anledning av Högsta domstolens dom den 23 april 2014 (mål nr T 5628–12) som fastställt att staten är ersättningsskyldig för den ekonomiska förlust som kan ha uppkommit till följd av de fiskeförbud som infördes i förordningen (FIFS1997: 12) om fiske i Torne älvs fiskeområde, med tillhörande ändringsförordningar t.o.m. år 2010. Utgifterna har finansierats genom en indragning på anslaget 1:12 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Lägre provisionsutgifter jämfört med 2021

Utgifterna för anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter* blev 24 miljoner kronor (27,2 procent) lägre än 2021. Det beror i huvudsak på lägre utgifter för försäljningsprovisioner. Under 2022 gav Riksgäldskontoret inte ut något lån via syndikering, dvs. att myndigheten anlitar en grupp av banker som genomför försäljningen. Under 2021 såldes en 50-årig obligation via syndikering.

Den okonsoliderade statsskulden minskade under 2022 med 111 600 miljoner kronor (9,3 procent) till 1 092 665 miljoner kronor, medan budgetöverskottet uppgick till 163 630 miljoner kronor. Att skuldminskningen under året var mindre än storleken på budgetöverskottet beror bl.a. på att det finns transaktioner som påverkar värdet av statsskulden men inte saldout i statens budget. Skuldminskningen blev mindre än budgetöverskottet pga. omvärderingseffekter till följd av hög inflation och en svagare krona.

3.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget upprättas årligen inom en flerårig budgetram.

EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera. Eftersom EU-budgetens inkomster huvudsakligen utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr budgetens utgiftsnivå i stor utsträckning utgiftsnivån inom utgiftsområdet.

Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, revideringar av tullintäkter, mervärdesskattebas och medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), utfallet av EU-budgeten för tidigare år och ändringsbudgetar på unionsnivå.

Anslag

Tabell 3.87 UO 27 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2022	Ändringsbudget 2022	Utfall 2022	Utfall - statens budget 2022	Utfall - statens budget procent 2022	Utfall 2021
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	47 837		48 240	403	0,8	52 262
	Summa	47 837		48 240	403	0,8	52 262

Avgiften till EU i nivå med budget

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 48 240 miljoner kronor och blev därmed 403 miljoner kronor (0,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. EU:s egna medel, dvs. medlemsstaternas avgifter till EU, består av fyra delar. Dessa är baserade på bruttonationalinkomsten (BNI), icke-materialåtervunnen plast, tullar och mervärdesskatt. Det högre utfallet beror i huvudsak på att utfallet för avgiften som baseras på inkomster från tullar blev 1 747 miljoner kronor högre än vad som beräknades i statens budget, eftersom de faktiska inkomsterna från tullar blev högre än beräknat. Utfallet för den mervärdesskattebaserade avgiften blev 499 miljoner kronor högre, då mervärdesskattebasen blev högre än beräknat.

Utfallet för den del av avgiften som baseras på BNI blev däremot 1 739 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i statens budget. De BNI-baserade medlen som EU tar ut är en restpost i EU:s budget så att det totala uttaget som EU gör täcker EU-budgetens finansieringsbehov. Att BNI-avgiften blev lägre än beräknat beror framför allt på att medlemsstaternas ekonomier har återhämtat sig från de ekonomiska konsekvenserna till följd av pandemin i högre grad än vad som beräknades i statens budget. Det innebär bl.a. att Sveriges avgiftsnivå justeras i förhållande till de andra medlemsstaternas BNI. Utfallet för avgiften baserad på icke materialåtervunnen plast blev dessutom 104 miljoner kronor lägre än beräknat i den ursprungliga budgeten.

Avgiften till EU minskade med drygt 4 miljarder kronor 2022

Jämfört med 2021 minskade avgiften till EU med 4 022 miljoner kronor (7,7 procent), vilket i huvudsak beror på att den BNI-baserade avgiften blev 6 329 miljoner kronor (16,2 procent) lägre. Det beror främst på att EU fattade fler beslut om ändringsbudgetar under 2021 med anledning av pandemin än under 2022, vilket påverkar Sveriges avgiftsnivå. Jämförelsen mellan åren påverkas dessutom av rabatten på BNI-avgiften, den svagare kronkursen och ändrad tidpunkt för justering av Sveriges tidigare års inbetalda avgifter. För 2022 uppgick rabatten på BNI-avgiften till drygt 8 300 miljoner kronor, vilket är 400 miljoner kronor högre jämfört med föregående år. EU:s justering av Sveriges tidigare års inbetalda avgifter t.o.m. 2019 som gjordes under föregående år uppgick till 1 700 miljoner kronor. Motsvarande

justering av Sveriges tidigare års inbetalda avgifter t.o.m. 2020 kommer att uppgå till drygt 950 miljoner kronor men tidpunkten för inbetalningen flyttades fram ungefär ett år och skedde i stället under mars 2023. Sammantaget innebär rabatten och den ändrade tidpunkten för justeringen att utfallet för BNI-avgiften blev ca 2 100 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år.

Avgiften som baseras på icke materialåtervunnen plast blev 982 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor (4,5 procent) lägre än föregående år.

Avgiften som baseras på inkomster från tullar uppgick till 6 828 miljoner kronor, vilket är 1 526 miljoner kronor (28,8 procent) högre än för 2021. Det beror framför allt på att inkomsterna från tullar blev högre under 2022 jämfört med 2021, i huvudsak pga. den allmänna prisökningen till följd av inflation. Importen från Norge, Kina, USA och Storbritannien står för nästan 70 procent av det totala importvärdet.

Den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick till 7 741 miljoner kronor. Det är 827 miljoner kronor (12,0 procent) högre än föregående år, vilket beror på att mervärdesskattebasen blev högre än 2021. Den Europeiska kommissionen reviderade upp sin prognos från 2021 för den svenska mervärdesskattebaserade avgiften under 2022 eftersom Sveriges ekonomi återhämtat sig från pandemins ekonomiska konsekvenser i högre grad än vad Europeiska kommissionen beräknat för under 2021.

EU-avgiftens storlek kan av olika skäl variera och styrs till stor del av EU:s likviditetsbehov.

Nettoflödet till EU minskade med drygt 5 miljarder kronor

Nettoflödet till EU, dvs. skillnaden mellan vad Sverige betalar i EU-avgift och bidragen som Sverige får från EU (se inkomsttyp 6000 Bidrag m.m. från EU), blev 32 619 miljoner kronor. Det är en minskning med 5 033 miljoner kronor jämfört med 2021. Det beror till största delen på lägre BNI-baserad avgift jämfört med 2021.

4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. när den ekonomiska händelsen inträffar, oavsett när betalning sker.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av de metoder som anges nedan under rubrikerna Värderingsprinciper, Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om metoderna inte har bedömts vara oväsentliga.

Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisningen för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisningen för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgetts undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Avgränsningar av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens nettouplåning. Riksbankens grundfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder med dess avkastning.

Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egendomsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning.

AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Konsolidering innebär att myndigheternas resultat- och balansräkningar slås samman efter det att interna mellanhavanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. I konsolideringsarbetet ingår även andra moment som påverkar årsredovisningen som helhet. Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilagan Statliga myndigheter.

Gemensam brytdag

Den 5 januari gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Skatter

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänförs till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är utfallet från den årliga beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattningsutfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklARATIONEN, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga beskattningen men där den löpande debiteringen under året kan avse olika beskattningsår. Det gäller t.ex. hushållens och företagens inkomstskatter inklusive skattereduktioner.

När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagens inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna den redovisade intäkten.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall.

För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen i not till resultaträkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna såsom de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de eliminerings- och skatt från myndigheter som görs i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

I not 1 Skatteintäkter, redovisas skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänförs till. I de flesta fall anses kostnaden sammanfalla med utbetalningen. Utgiften periodiseras när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar (med undantag för vissa finansiella instrument, se nedan) värderas till sitt anskaffningsvärde, med avdrag för av- och nedskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller som huvudregel att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Om skillnaden i förbrukning av betydande komponenter hos en anläggningstillgång är väsentlig, delas tillgången upp på dessa och avskrivning görs för varje komponent för sig.

Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid eller komponentavskrivning med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för tillgångsslagen väganläggningar,

järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider eller komponentavskrivning.

Avskrivningstider tillämpas inom följande intervall:

Tabell 4.1 Avskrivningstider

Anläggningstillgång	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3–5 år
Statliga väganläggningar	10–95 år
Statliga järnvägsanläggningar	25–110 år
Byggnader	10–50 år, för vissa komponenter 75 år. En myndighet har upp till 150 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–25 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3–5 år
Beredskapstillgångar, stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar	15–25 år
Beredskapstillgångar, modifiering av materiel	10 år
Beredskapstillgångar, övriga beredskapsinventarier	3–10 år
Beredskapsinventarier, beredskapsvaror	Ingen, omsätts normalt i löpande verksamhet

Finansiella garantiavtal

Finansiella garantiavtal redovisas när garantiåtagandet uppstår, dvs. vid den tidpunkt när ansvaret för garantin har inträtt och de finansiella villkoren kan fastställas.

När myndigheterna tar ut garantiavgifter för förväntade förluster redovisas initialt både en tillgång och en avsättning för garantin som uppgår till samma belopp. Avsättningar för garantier delas upp i tre olika kategorier, risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker och oreglerade skador.

Förändring av avsättningar för garantier och garantifordringar under garantins löptid redovisas under not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Kostnader för skadeersättningar redovisar myndigheterna när ett infriande av en garanti är befarat eller konstaterat. Kostnaderna för skadeersättningar minskas med återvinningarna för att på så sätt visa statens faktiska kostnader för skador som uppkommer i garantiverksamheten.

Värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Förenklad substansvärdering innebär att tillgångarnas bokförda värde reduceras med skuldernas bokförda värde. Substansvärdet blir därmed detsamma som företagets bokförda egna kapital enligt balansräkningens ekvation.

Finansiella instrument och utlåning

Finansiella instrument som primärt innehas för att generera avkastning eller värdestegringar värderas till verkligt värde. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller eget kapital-instrument hos en annan part. Det verkliga värdet bestäms på grundval av instrumentets marknadsvärde.

Finansiella instrument som innehas till förfall eller används för valuta- eller prissäkring värderas dock inte till marknadsvärde. Räntebärande värdepapper (obligationer och utlåning m.m.) tas upp till upplupet anskaffningsvärde. Lånefordringar redovisas under balansposten Utlåning och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Ränta som inte betalas av låntagare under året ökar statens lånefordringar (räntan kapitaliseras).

Se vidare Statsskulden samt CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar, under rubriken Kommentarer till särskilda poster längre ned i kapitlet.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till nettoförsäljningsvärdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet. Om en omsättningstillgång inte innehas för att ge ekonomiska fördelar används återanskaffningsvärdet i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Värdering av ansvarsförbindelser

Inom linjen i balansräkningen redovisar myndigheter de ansvarsförbindelser de har. Bedömningen av belopp för ansvarsförbindelser kan vara mycket svår och i not till ansvarsförbindelserna beskriver myndigheterna hur stora svårigheterna är. I många fall anger man ett beloppintervall inom vilket man bedömer att ansvarsförbindelsen ligger. I årsredovisningen för staten tillämpas försiktighetsprincipen för värdering av beloppet vilket betyder att det alltid är det högsta värdet som tas upp som ansvarsförbindelse.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisningen för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen (se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt).

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk läggs samman med militära beredskapstillgångar, till den del det gäller arbeten för Forsvarsmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten såsom de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, SPV och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktsposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter avgränsas i grunden i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Vissa skillnader som rör avgränsning och periodisering berörs ovan i avsnittet Skatter. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen, men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis som medel för finansiering av bidrag – intäkt av bidrag – eller finansiell intäkt. Det kan även vara fråga om medel som ingen myndighet tar upp, men som tas upp i modellen för periodiserade skatteintäkter i årsredovisningen för staten.

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Fortsatt arbete med metoden för skattefordringar

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits rörande metoderna för periodisering i resultaträkningen och beräkning av upplupna och förutbetalda skatteintäkter i balansräkningen.

Regeringen beslutade den 22 december 2022 om en förordning (2022:1872) om högkostnadsskydd för elkunder som är konsumenter. I årsredovisningen för staten redovisas för 2022 ett lämnat bidrag till hushåll på 17,5 miljarder kronor, (not 4) och ett motsvarande belopp redovisas som skatt (not 1) såsom det även hanteras i nationalräkenskaperna. Flaskhalsintäkter påverkar nettoutlåningen i statens budget. Se vidare Kommentarer till särskilda poster nedan samt tabellen Förklaringsposter i rapporten Utfallet för statens budget 2022, som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och statens resultat- och balansräkning.

Den periodisering som Lantmäteriet gör av stämpelskatt beaktas från och med 2022 i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten. Lantmäteriet har under året utvecklat en modell för att beräkna detta periodiserade utfall. Posten ingår i utfallet av Skatteintäkter i årsredovisningen för staten, not 1 i resultaträkningen samt som upplupna skatter, not 38 i balansräkningen. I statens budget och i nationalräkenskaperna hanteras stämpelskatten däremot kassamässigt. Se även tabell 2.30 Förklaringsposter som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och statens resultat- och balansräkning.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning eller lämna kompletterande information har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisningen för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Exportkreditnämnden har tagit fram nya redovisningsprinciper för att periodisera den administrativa delen av garantiavgiften. I resultaträkningen påverkas förändring av avsättningar för ej intjänade administrativa intäkter, övriga ränteintäkter och realiserade kursförluster. I balansräkningen påverkas periodens resultat, avsättning för ej intjänade administrativa avgifter och övriga fordringar. Jämförelsetal för 2021 har räknats om och påverkar föregående års resultat negativt med 172 miljoner kronor.

Kriminalvården har ändrat redovisningsprincip för datorer. Dessa har tidigare kostnadsförts men för att få en jämnare kostnadsfördelning har en förändring skett från 2022. I samband med att gränsen för anskaffningsvärdet vid tillgångsredovisning av anläggningstillgångar höjdes med 5 000 kronor till lägst 25 000 kronor från 2022 gjordes även ett undantag för viss datorutrustning som ska definieras som anläggningstillgångar oavsett anskaffningsvärde med en avskrivningstid på tre år. Kriminalvården har även förändrat redovisningsprincip för medel till klienter, från kontoklass 5, övriga driftkostnader till kontoklass 7, transfereringar. Jämförelsetal för 2021 har räknats om.

Från och med 2022 redovisar Migrationsverket ersättningar gällande logi och kost enligt 15 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. i kontoklass 3 som

intäkt av avgift och andra ersättningar i stället för som tidigare, kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om. *Migrationsverket* redovisar i och med införandet av massflyktsdirektivet 2022, tillfälliga boenden med heltäckande tjänst under övriga driftkostnader som inköp av tjänst. Jämförelsetal har inte räknats om på grund av svårigheter att beräkna beloppet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ändrat principen för redovisning av viss avgiftsbelagd verksamhet till att redovisas under intäkter av bidrag i stället för som tidigare under intäkter av avgifter och andra ersättningar samt årets kapitalförändring i resultaträkningen samt som upplupna bidragsintäkter och oförbrukade bidrag i balansräkningen i stället för som tidigare övriga upplupna intäkter, övriga förutbetalda intäkter samt kapitalförändring. Jämförelsetal har inte omräknats då beloppen inte är väsentliga i årsredovisning för staten.

Andra justeringar av jämförelsetal

De förändringar av jämförelsetal i resultaträkningen som har gjorts vid upprättandet av Årsredovisningen för staten 2022 som innebär omklassificering mellan poster samt förändringar som ökar kostnader och intäkter lika mycket, innebär inga förändringar av jämförelsetal som påverkar det tidigare redovisade överskottet för 2021.

Det innebär att jämförelsetalet för årets överskott 2021 påverkats på följande sätt:

Tabell 4.2 Justering av jämförelsetal 2021

Miljoner kronor

Årets överskott i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten 2021	89 829
Förändrad princip för att periodisera den administrativa delen av garantiavgiften hos Exportkreditnämnden (EKN)	-172
Årets överskott i resultaträkningen enligt jämförelsekolumnen i Årsredovisningen för staten 2022	89 657

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut från den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder för uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Dispensen utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen, såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt, redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det handlar om poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppstå i Insättningsgarantifonden. De skulderna, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsvärdet som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Därutöver görs i årsredovisningen för staten undantag för de skulder som kan uppstå i Kärnavfallsfondens placeringsverksamhet.

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer.

I balansräkningen i årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden.

Mervärdesskattekomensation till statliga myndigheter nettoredovisas

Statliga myndigheter får komensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till komensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i nationalräkenskaperna bruttoredovisas skatten som en del av statens skatteintäkter.

I den konsoliderade resultaträkningen nettoredovisas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande ingående mervärdesskatt.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredovisas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt. Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från skatteintäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgifter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomstitlar och ingår i de totala skatteintäkterna, men inte i statens skatteintäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4 Transfereringar). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1 Skatteintäkter). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktssidan. I not 1 Skatteintäkter, har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisningen för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekviderar därefter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensionssystemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekviderade medel från fondsystemet redovisas som ett bidrag från ålderspensionssystemet – AP-fondernas nettobidrag (se not 3 Intäkter av bidrag). För premiepensionssystemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellanskillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4 Transfereringar).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsavsättningen som SPV redovisar tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Avsättningen redovisas exklusive särskild löneskatt eftersom särskild löneskatt är en skuld som staten har till sig själv.

Redovisningsprincipen för statens tjänstepensionsavsättning följer i stora delar den internationella redovisningsstandarden, IPSAS 39 Ersättningar till anställda. Enligt IPSAS 39 ska effekten av försäkringstekniska omvärderingar inte påverka årets resultat, utan redovisas direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. Detta gäller enbart för myndigheternas egna pensionsåtaganden efter avslutad anställning och omfattar därmed inte delpensionsavsättningar eftersom de avser ersättningar under pågående anställning.

I den redovisade avsättningen ingår en liten del (ca 3 procent) pensionsavsättningar till anställda som inte är anställda i de myndigheter som konsolideras. Dessa utomstatliga premier och motsvarande kostnader redovisas som bidrag till staten respektive utbetalda transfereringar. Premier från de konsoliderade myndigheterna elimineras i årsredovisningen för staten medan kostnaderna för de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska åtaganden ska vara aktsamma och göras på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens tryggningsgrunder. Den statliga tjänstepensionsavsättningen redovisas i årsredovisningen för staten enligt samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse. Även Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer redovisningsprincipen om att redovisa försäkringsteknisk omvärdering av pensionsavsättningen direkt mot myndighetskapitalet (eget kapital för affärsverken).

Enligt grunderna som SPV:s styrelse fastställt för försäkringsrörelsen är livförsäkringarnas avsättningar beräknade med följande åtaganden:

- Antagande om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens tryggande-grunder. Per den 31 december 2022 är bruttoräntan -1,5 procent (-1,4 procent).
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på ca 0,01 procent (0,10 procent) av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,40 procent (0,75 procent) för att täcka kostnader för framtida utbetalningar.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de avsättningarna.
- Antagande om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 22,0 år respektive 23,7 år.

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

Centrala studiestödsnämnden (CSN) redovisar lånefordringar efter beaktande av reserveringar för förväntade låneförluster. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna reserveringar för förväntade låneförluster och återkrav för sina olika lånetyper. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bl.a. skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av reserveringen för förväntade låneförluster i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individbaserad modell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- förväntade förluster på grund av att personer missköter sina betalningar
- förväntade förluster på grund av de trygghetsregler som finns vid återbetalning
- förväntade förluster på grund av framtida dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller få betalningar har gjorts under de senaste åren.

Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar, lånevillkor och skuldens storlek. Det görs därutöver en generell nedskrivning för förväntade låneförluster under studietiden.

Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö vid olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika risker för dödsfall från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Den individuella beräkningen för varje låntagare kompletteras också med en generell reservering för låneförluster avseende de låntagare som fortfarande befinner sig i studier eller har varit återbetalningsskyldig kortare tid än tre år. Den generella reserveringen utgår från den individuella beräkningen. Risken att framtidens återbetalningsskyldiga kommer att missköta sina betalningar eller nyttja trygghetsreglerna förutsätts vara lika stor som den är bland dagens återbetalningsskyldiga.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden regleras i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Stabilitetsfondens uppdrag har i och med bildandet av Resolutionsreserven (se nedan) begränsats men den ska även i fortsättningen finansiera stöd för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige. (Se vidare not 5 och 42.)

Resolutionsreserven hos Riksgäldskontoret

Lagen (2015:1016) om resolution innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för de institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades en ny fond benämnd Resolutionsreserven i början av 2016. Den tillfördes 19 miljarder kronor genom en överföring från Stabilitetsfonden och har därefter tillförts resolutionsavgifter (se vidare not 5 och 42.)

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomsttitel vilket minskar de totala inkomsterna på statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 Skatteintäkter och not 4 Transfereringar).

Upplupna skatteintäkter

Den del av posten Övriga upplupna intäkter som benämns Upplupna skatteintäkter utgörs av skillnaden mellan statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter för aktuellt inkomstår och de preliminära skatter som redovisats t.o.m. december månad.

Posten beräknas genom att de skatter som löpande har debiterats och avser det aktuella inkomståret dras från de skatteintäkter som ska redovisas för det aktuella inkomståret. Det innebär att skatteintäkter som debiteras under januari till och med december är slutligt utfall medan redovisningen av andra skatter till viss del bygger på prognoser. Utfallet för de skatter som fastställs vid den årliga beskattningen är klart i november året efter inkomståret. Det definitiva utfallet för skatterna på statens budget är klart i april andra året efter inkomståret. Den upplupna intäkten ska i princip överensstämma med summan av föregående års motsvarande upplupna intäkt och det periodiseringsbelopp som framkommer i modellen för periodisering av skatteintäkter. En mindre differens kan uppkomma. Den kommenteras i not 38 Övriga upplupna intäkter.

Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Regleringsbelopp som avser kommuner och trossamfund särredovisas för att särskilja dessa från statens fordran/skuld i förhållande till skattskyldiga.

Redovisning av marknadsvärdeförändringar i resultaträkningen

Orealiserade marknadsvärdeförändringar på framför allt långfristiga värdepappersinnehav redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. I allt väsentligt motsvaras dessa av högre eller lägre avsättningar till Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden. En stor del av värdepapperen är statsobligationer och andra instrument utgivna av Riksgäldskontoret.

I resultaträkningen för staten elimineras normalt inomstatliga finansiella intäkter och kostnader. I detta fall skulle detta dock leda till att saldot i resultaträkningen

påverkades kraftigt mellan åren av att avsättningar till fonder påverkas av intäkter eller kostnader som elimineras. Därför behålls den orealiserade värdeförändringen i resultaträkningen, samtidigt som avsättningen till fonder redovisas med det belopp som respektive myndighet rapporterat, så att saldot i princip inte påverkas. I balansräkningen elimineras däremot det bokförda värdet av innehavet av statspapper mot Riksgäldskontorets statsskuld. Mellanskillnaden påverkar nettoförmögenheten.

Redovisning av elstöd i årsredovisningen för staten 2022

I årsredovisningen för staten används benämningen kapacitetsavgifter för inbetalade avgifter från elbolagen och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnäts kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Benämningen flaskhalsintäkter används för intäkter för att finansiera statens kostnader för lämnat elstöd.

Regeringen beslutade den 22 december 2022 om en förordning (2022:1872) om högkostnadsskydd för elkunder som är konsumenter. Förordningen reglerar att elstöd kommer att betalas ut till elslutskunder i elområde 3 och i elområde 4. Avstämningstidpunkten är den 17 november 2022, dvs. att de elkunder som hade ett elavtal vid denna tidpunkt kommer att ha rätt till elstöd på 0,5 kronor i elområde 3 och 0,79 kronor i elområde 4. Elstödet till hushåll betalas ut av Försäkringskassan på uppdrag av Affärsverket svenska kraftnät. Bidragsmottagarna behöver inte lämna någon ansökan eller kompletterande uppgifter till Försäkringskassan eller Affärsverket svenska kraftnät för att få elstödet utbetalt.

Elstödet, som baseras på kostnader för perioden oktober 2021 till och med september 2022, påverkar årsredovisningen för staten 2022. I årsredovisningen för staten redovisas för 2022 ett lämnat bidrag till hushåll på 17,5 miljarder kronor (not 4) och ett motsvarande belopp redovisas som skatt (not 1) såsom det hanteras i nationalräkenskaperna. I avvaktan på utbetalning 2023 har beloppet i årsredovisningen för staten minskat den långfristiga skulden (not 48) och i stället bokats som en upplupen kostnad, (not 53).

Ställningstagandet att redovisa elstödet till hushåll för perioden oktober 2021 till september 2022 i årsredovisning för staten 2022 utgår från att samtliga nedanstående rekvisit har inträffat före den 31 december 2022:

- period för avläsning av elförbrukning
- avstämningstidpunkt för vem som stödet ska betalas ut till
- regeringsbeslut om högkostnadsskydd där förutsättningarna regleras.

I resultaträkningen brukar en kostnad för transfereringar normalt redovisas när bidraget betalas ut. Det finns dock ett krav att periodisera transfereringar i samband med att årsredovisningen upprättas om bidraget är hänförligt till ett annat år än när det betalas ut, vilket regleras i ESV:s allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Om regeringen under 2023 beslutar om ytterligare elstöd till hushåll eller företag innan årsredovisningen för staten lämnas kommer dessa stöd inte att redovisas som kostnader eller intäkter för 2022. Den ekonomiska händelsen anses då inträffa när regeringen beslutar om elstöd och reglerar förutsättningarna för att få stödet.

Affärsverket svenska kraftnät redovisar idag inbetalade kapacitetsavgifter som inte har förbrukats som förutbetalda intäkter under Långfristiga skulder. I takt med att kapacitetsavgifterna förbrukas redovisas en intäkt i resultaträkningen. En intäkt redovisas i takt med att kostnader uppkommer i verksamheten som får finansieras av kapacitetsavgifter. Flaskhalsintäkten kommer att vara densamma som kostnader för

lämnat elstöd, vilket innebär att det inte kommer att uppstå någon resultateffekt i resultaträkningen. Inbetalade kapacitetsavgifter som redovisas under posten Långfristiga skulder minskar i takt med att intäkter tas upp i resultaträkningen. Affärsverket svenska kraftnät kommer som tidigare år även att använda kapacitetsavgifter för att finansiera åtgärder för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Dessa intäkter kommer som tidigare att redovisas under Intäkter av avgifter och andra ersättningar.

Sveriges innehav av utsläppsminskningenheter inom ramen för Kyotoprotokollet

Denna redovisning avser den andra åtagandeperioden under Kyotoprotokollet (2013–2020). De totala utsläppen består av utsläppen som årligen hanteras i EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS) och under ansvarsfördelningsbeslutet (ESD). Regeringen avser att annullera de utsläppsminskningenheter som Sverige har tilldelats för 2020 och som inte behövs för avräkning mot Sveriges åtagande inom EU. Annulleringen bedöms kunna genomföras 2023, i linje med ansvarsfördelningsbeslutets fullgörandeprocess vid tidpunkten för avräkning av Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod.

Inom ramen för Sveriges program för internationella klimatinsatser har Energimyndigheten sedan 2002 haft i uppdrag att för Sveriges räkning stötta klimatprojekt i utvecklingsländer genom de flexibla mekanismerna under Kyotoprotokollet. Genom dessa klimatprojekt har Sverige förvärvat utsläppsminskningenheter som verifierats, certifierats och utfärdats av FN.

Under 2022 genomfördes ingen annullering av förvärvade utsläppsminskningenheter. Vid årsskiftet 2022/2023 var Sveriges innehav av utsläppsminskningenheter förvärvade genom Sveriges program för internationella klimatinsatser 5 340 982 ton koldioxidekvivalenter.

Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen (2011:203) och riksdagens beslut om budgeten.

Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomstitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomstitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av Riksgäldskontorets in-

och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Vid redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget förekommer både redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar kostnader och intäkter och för några utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader. Saldot i statens budget redovisas dock helt kassamässigt.

I tabellen nedan sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkt- och kostnadslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

Tabell 4.3 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen	Statens budget
Skatt	Intäkt	Intäkt/betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt	Intäkt
Avgifter av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida förpliktelser	Kostnad	Kostnad/utgift
Löner, varor och tjänster	Kostnad	Kostnad
Andel av företagsvinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Resultaträkningen visar verksamhetens totala intäkter och kostnader under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstitlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhavanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredo visas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomsttitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter redovisas som intäkter i resultaträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget nettoredo visas däremot ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet, inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget, förutom garantipensionerna.

Tilläggsupplysningar

Sveriges återhämtningsplan inom EU:s återhämtningsfacilitet

I juli 2020 enades EU:s stats- och regeringschefer om ett återhämtningspaket för att mildra covid-19-pandemins effekter. Paketet, som kallas Next Generation EU, omfattar 750 miljarder euro i lån och bidrag till medlemsstaterna. Huvudparten, 672,5 miljarder euro, kommer att kanaliseras genom den så kallade Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Medlemsstaterna ansöker om medel genom nationella återhämtningsplaner som beskriver de reformer och offentliga investeringar de avser genomföra.

Regeringen fattade 27 maj 2021 beslut om Sveriges återhämtningsplan som utgör ansökan om finansiellt stöd i form av bidrag från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Regeringen beslutade 23 september och 20 oktober 2021 samt 24 februari 2022 om revideringar av denna plan. EU-kommissionen har därefter granskat planen och lämnade 29 mars 2022 ett positivt förslag till rådets genomförandebeslut. Sveriges återhämtningsplan beslutades av rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin) 4 maj 2022. Finansieringsavtalet mellan EU-kommissionen och Sverige slöts den 15 december 2022.

Det ekonomiska bidrag som finns tillgängligt för Sverige utifrån den svenska återhämtningsplanen, uppgår preliminärt till ca 3,18 miljarder euro över fem år (vilket inte inkluderar medel avseende REPowerEU eller överföring från brexitjusteringsreserven). Av kostnaderna i den svenska planen kan 44 procent kopplas till klimatomställningen och 20 procent till den digitala omställningen.

Sverige avser att under hösten 2023 lämna in ansökan om ersättning för åren 2020, 2021 och 2022. Tidpunkten för utbetalning till Sverige liksom beloppets storlek är vid upprättande av Årsredovisning för staten 2022 osäker varför ingen redovisning av intäkt eller förväntad intäkt kan göras.

Ny riksbankslag från 1 januari 2023

Den 23 november 2022 fattade riksdagen beslut om en ny riksbankslag. Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank trädde i kraft den 1 januari 2023. Den nya lagen innebär bl.a. bestämmelser om storleken på Riksbankens eget kapital, vilket innefattar att om Riksbankens eget kapital sjunker under 1/3 av målnivån (60 miljarder kronor) ska Riksbanken göra en framställning till Riksdagen om kapitaltillskott.

Eftersom Riksbanken i årsredovisningen för 2022 redovisar en större förlust kommer posten Eget kapital att bli negativt när riksdagen beslutat om Riksbankens förlustdisposition för 2022. Efter Riksbankens förlust och den förlustdisposition som riksdagen ska besluta om under 2023, faller det egna kapitalet under en tredjedel av målnivån. Riksbanken behöver därmed göra en framställning för att återställa det egna kapitalet senast i samband med årsredovisningen för 2023, som är det första året den

nya lagen gäller. Hur stort belopp en sådan framställning kommer att omfatta beror på flera faktorer som till stor del kan avgöras först i samband med att framställningen bereds. Någon sådan framställning av Riksbanken har vid upprättandet av årsredovisning för staten 2022 inte lämnats till Riksdagen varför statens andel av Riksbankens grundfond om 1 miljard kronor är oförändrad på balansdagen, se not 26.

4.2 Resultaträkning

27 miljarder kronor i överskott

Resultaträkningen för 2022 visade ett överskott om 27 miljarder kronor. Det är 63 miljarder kronor lägre än 2021 då överskottet uppgick till 90 miljarder kronor.

Skatteintäkterna uppgick till knappt 1 599 miljarder kronor vilket var en ökning med 94 miljarder kronor. Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 20 miljarder kronor och uppgick till 89 miljarder kronor medan intäkter av bidrag minskade något.

Kostnaderna för transfereringar uppgick till 1 353 miljarder kronor, vilket var en ökning med 22 miljarder kronor jämfört med 2021. Transfereringar till hushåll ökade med 44 miljarder kronor och medan transfereringar till företag, kommuner och utlandet minskade med totalt 22 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 356 miljarder kronor vilket var en ökning med 41 miljarder kronor jämfört med 2021.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 20 miljarder kronor, en minskning med nära 78 miljarder kronor jämfört med 2021.

Finansiella intäkter och kostnader, netto uppgick till -41 miljarder kronor, en minskning med 47 miljarder kronor jämfört med 2021. Nettokostnaden för statsskulden och Övriga finansiella kostnader ökade kraftigt medan Övriga finansiella intäkter minskade något jämfört med 2021.

Tabell 4.4 Konsoliderad resultaträkning

Miljoner kronor

	Not	2022	2021
Intäkter			
Skatteintäkter	1	1 598 550	1 504 824
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	89 009	68 588
Intäkter av bidrag	3	61 478	67 754
Summa intäkter		1 749 037	1 641 166
Kostnader			
Transfereringar m.m.			
Transfereringar till hushåll	4	-773 230	-729 201
Transfereringar till företag	4	-93 100	-103 659
Transfereringar till kommuner	4	-394 392	-403 460
Transfereringar till utlandet	4	-92 244	-94 426
Avsättning till/upplösning av fonder	5	7 646	-10 231
Summa transfereringar m.m.		-1 345 320	-1 340 977
Statens egen verksamhet			
Kostnader för personal	6	-155 769	-146 658
Kostnader för lokaler	7	-24 771	-22 911
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-5 591	-122

	Not	2022	2021
Övriga driftkostnader	9	-138 006	-114 233
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-31 722	-30 979
Summa statens egen verksamhet		-355 859	-314 903
Summa kostnader		-1 701 179	-1 655 880
Saldo före resultat från andelar och finansiella poster		47 858	-14 714
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	19 642	97 607
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-31 805	-7 647
Övriga finansiella intäkter	13	16 649	18 945
Övriga finansiella kostnader	14	-25 461	-4 534
Summa finansiella poster		-40 617	6 764
Årets över- eller underskott		26 883	89 657

Intäkter

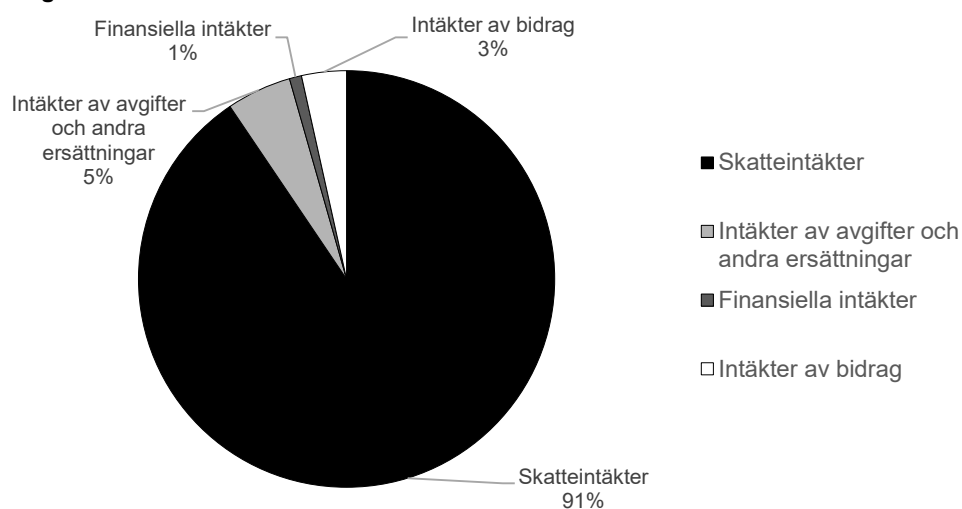
Statens intäkter ökade med 108 miljarder kronor

Statens intäkter ökade med 108 miljarder kronor till 1 749 miljarder kronor. Statens skatteintäkter motsvarar 91 procent av verksamhetsintäkterna och uppgick till 1 599 miljarder kronor, en ökning med 94 miljarder kronor (6 procent) jämfört med 2021. Det kan jämföras med utvecklingstakten föregående år då ökningen var hela 173 miljarder kronor (13 procent) jämfört med 2020. Den lägre utvecklingstakten av statens skatteintäkter förklaras i allt väsentligt av en svag utveckling av hushållens kapitalvinster samt skattesänkningar.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar uppvisade en ökning med 20 miljarder kronor och uppgick till 89 miljarder kronor. Det är främst intäkter av avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter till Affärsverket svenska kraftnät, som ökade med 13 miljarder kronor. Det beror på det högre elpriset jämfört med föregående år.

Intäkter av bidrag minskade med 6 miljarder kronor och uppgick till 61 miljarder kronor 2022. Nettoöverföringen från AP-fonderna uppgick till drygt 17 miljarder kronor, en minskning med 12 miljarder kronor medan återflödet från EU- budgeten ökade med knappt 5 miljarder kronor.

Diagram 4.1 Statens intäkter

Anm.: Av statens totala intäkter (inklusive finansiella intäkter), 1 766 miljarder kronor utgjorde 91 procent skatteintäkter, intäkter av avgifter och andra ersättningar 5 procent, intäkter av bidrag 3 procent och finansiella intäkter 1 procent.

Kostnader

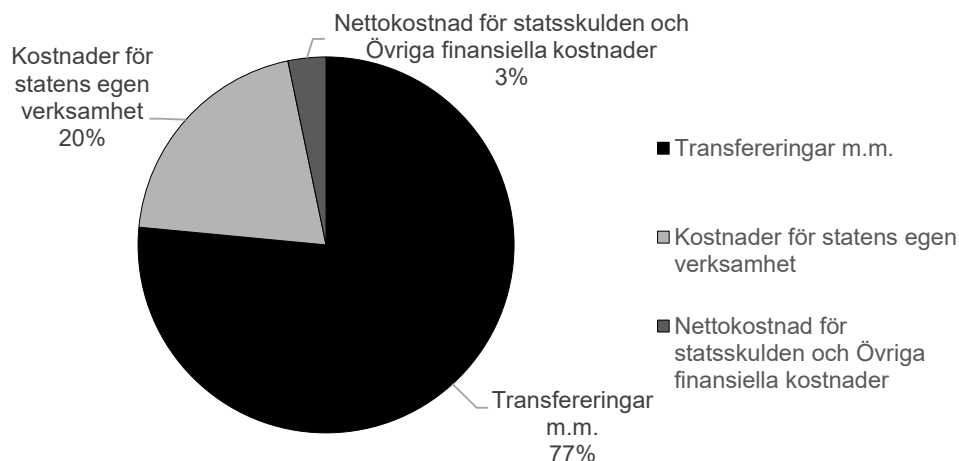
Kostnaderna ökade med 45 miljarder kronor

De totala kostnaderna för transfereringar m.m. och statens egen verksamhet ökade med 45 miljarder kronor och uppgick till 1 701 miljarder kronor. Det betyder sammantaget att saldot i statens verksamhet före resultat från andelar och finansiella poster uppvisade ett positivt resultat om 48 miljarder kronor jämfört med 2021 då saldot var negativt, 15 miljarder kronor.

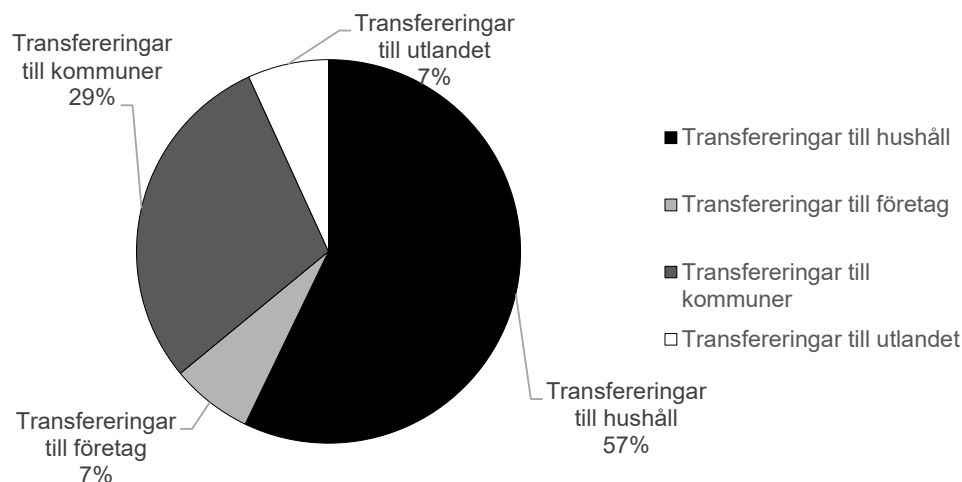
Kostnader för totala transfereringar ökade med totalt 22 miljarder kronor till 1 353 miljarder kronor. Transfereringar till hushåll ökade med 44 miljarder kronor och uppgick till 773 miljarder kronor. Ökningen förklaras dels av den kompensation för höga elpriser till hushåll som beslutades om för första gången under 2022, och som uppgick till totalt 26 miljarder kronor, dels av olika ersättningar inom socialförsäkringsområdet och arbetsmarknadsområdet som förändrades. Ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 13 miljarder kronor, framför allt på grund av att antalet pensionärer med inkomstgrundad pension ökade. Premiepensionerna ökade med 6 miljarder kronor, vilket främst beror på att de nytillkomna pensionärerna har en större andel av det nya pensionssystemet. Sjukpenningkostnaderna ökade med 3 miljarder kronor, där en bidragande orsak till ökningen var att inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst höjdes från 1 januari 2022. Kostnaderna för arbetsmarknad och arbetsliv minskade däremot med sammantaget 12 miljarder kronor. Transfereringar till företag och kommuner minskade sammantaget med 20 miljarder kronor till 487 miljarder kronor. Det avser i huvudsak en minskning av olika former av stöd för att minska effekterna av pandemin som infördes under 2020 och 2021. Transfereringar till utlandet minskade något, vilket gäller avgifter till den Europeiska unionen.

Avsättning till statens fonder minskade med 18 miljarder kronor och var negativa med knappt 8 miljarder kronor, dvs. fondernas värde minskade.

Kostnader för statens egen verksamhet ökade totalt med 41 miljarder kronor till 356 miljarder kronor. Övriga driftkostnader ökade mest, med 24 miljarder kronor och uppgick till 138 miljarder kronor. Det förklaras delvis av ökade driftkostnader för varor och tjänster hos Affärsverket svenska kraftnät med 13 miljarder kronor som till stor del beror på det högre elpriset jämfört med föregående år, men även av ökade kostnader, ca 6 miljarder kronor, för beredskapsvaror och tjänster hos Försvarmakten och Försvarets materielverk som beror på det förändrade säkerhetsläget. Kostnader för personal ökade med 9 miljarder kronor och uppgick till 156 miljarder kronor. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med drygt 6 miljarder kronor och statens pensionskostnader ökade med 3 miljarder kronor. Statens lokalkostnader uppgick till 25 miljarder kronor vilket var en ökning med 2 miljarder kronor. Kostnaderna för vissa garanti- och kreditkostnader ökade markant med drygt 5 miljarder kronor till knappt 6 miljarder kronor. Ökningen beror främst på värdeförändringar på oreglerade skador och regressfordringar.

Diagram 4.2 Statens kostnader

Anm.: Av statens totala kostnader (inklusive finansiella kostnader), 1 758 miljarder kronor utgjorde 77 procent transfereringar m.m. (till hushåll, företag, kommuner, utlandet och avsättning till fonder). Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 20 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 3 procent.

Diagram 4.3 Transfereringar

Resultatet från andelar i hel- och delägda företag minskade

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 20 miljarder kronor vilket motsvarar en minskning med 78 miljarder kronor jämfört med 2021. Det var främst resultatandelarna från Vattenfall AB som minskade med 48 miljarder kronor, Telia Company AB som minskade med 11 miljarder kronor och LKAB samt Akademiska hus AB med en minskning om ca 8 miljarder kronor vardera.

Summa finansiella poster minskade statens överskott

Summa finansiella poster minskade statens överskott med 41 miljarder kronor, vilket kan jämföras med föregående år då summa finansiella poster bidrog positivt till statens överskott. Det var Nettokostnaden för statsskulden som ökade med 24 miljarder kronor och uppgick till 32 miljarder kronor. Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor ökade med 14 miljarder kronor liksom realiserade valutakursförändringar som ökade med 11 miljarder kronor. Även Övriga finansiella kostnader ökade, med 21 miljarder kronor, och uppgick till 25 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden uppvisade orealiserade värdeförändringar på finansiella instrument som ökade kostnaderna med 10 miljarder kronor liksom även Riksgäldskontoret och Exportkreditnämnden (EKN) som redovisade

värdeförändringar om 5 respektive 3 miljarder kronor. Övriga finansiella intäkter minskade med 2 miljarder kronor och uppgick till 17 miljarder kronor.

4.3 Balansräkning

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, kapital och skulder per den 31 december 2022.

Tabell 4.5 Konsoliderad balansräkning

Miljoner kronor

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	10 085	9 429
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	2 530	2 757
Summa immateriella anläggningstillgångar		12 615	12 186
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	18	146 421	146 527
Statliga järnvägsanläggningar	19	180 421	172 357
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	55 727	50 156
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	7 551	7 441
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	49 501	46 086
Pågående nyanläggningar	23	167 792	148 345
Beredskapstillgångar	24	153 554	134 324
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	4 850	4 997
Summa materiella anläggningstillgångar		765 817	710 233
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	26	487 935	551 852
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	62 686	62 754
Långfristiga fordringar	28	13 223	12 772
Summa finansiella anläggningstillgångar		563 844	627 378
Summa anläggningstillgångar		1 342 276	1 349 797
Utlåning			
	29	323 068	375 481
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	30	2 554	2 659
Pågående arbeten	31	437	451
Fastigheter	32	181	154
Förskott till leverantörer	33	93	61
Summa varulager m.m.		3 265	3 325
Fordringar			
Kundfordringar	34	6 944	5 518
Övriga kortfristiga fordringar	35	173 457	146 349
Summa fordringar		180 401	151 867
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	12 967	9 274
Upplupna bidragsintäkter	37	4 175	4 034
Övriga upplupna intäkter	38	288 426	308 739
Summa periodavgränsningsposter		305 568	322 047
Kortfristiga placeringar			

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Värdepapper och andelar	39	36 774	15 953
Summa kortfristiga placeringar		36 774	15 953
Kassa och bank	40	8 643	6 879
SUMMA TILLGÅNGAR		2 199 995	2 225 349
KAPITAL OCH SKULDER	Not	2022-12-31	2021-12-31
Nettoförmögenhet	41	112 522	116 698
Fonder	42	216 119	223 765
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	352 809	350 710
Avsättningar för garantier	44	15 738	12 238
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	45	3 591	3 902
Övriga avsättningar	46	4 274	3 900
Summa avsättningar		376 412	370 750
Statsskulden			
Lån i svenska kronor		831 530	916 424
Lån i utländsk valuta		199 391	228 086
Summa statsskulden	47	1 030 921	1 144 510
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	48	81 537	38 926
Leverantörsskulder	49	32 875	30 131
Övriga kortfristiga skulder	50	228 392	190 578
Depositioner	51	4 061	3 665
Förskott från uppdragsgivare och kunder	52	210	184
Summa skulder m.m.		347 075	263 484
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	53	47 246	28 321
Oförbrukade bidrag	54	16 155	14 310
Övriga förutbetalda intäkter	55	53 545	63 511
Summa periodavgränsningsposter		116 946	106 142
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 199 995	2 225 349
Garantiförbindelser	56	7 171	6 667
Övriga ansvarsförbindelser	57	87 334	106 877

Nettoförmögenheten minskade något

Vid utgången av 2022 uppgick statens nettoförmögenhet (skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde, motsvarande eget kapital i ett företag), till 113 miljarder kronor. Det är en minskning med 4 miljarder kronor jämfört med 2021 då den uppgick till 117 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan beskrivas på följande sätt:

Tabell 4.6 Nettoförmögenhetens förändring enligt balansräkning

Miljarder kronor	
Minskning av tillgångar	-25
Minskning av fonder	8
Ökning av avsättningar	-6
Minskning av statsskulden	113
Ökning av övriga skulder	-94

Miljarder kronor

Summa	-4
--------------	-----------

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

Tabell 4.7 Nettoförmögenhetens förändring

Miljarder kronor

Årets överskott enligt resultaträkningen	27
Värdeförändring av aktier och andelar	-37
Utjämningspost värdering av inomstatliga värdepapper	7
Saldo vid beräkning skatteperiodiseringar	-1
Summa	-4

Tillgångar

Värdet av de Materiella anläggningstillgångarna ökade med 56 miljarder kronor och uppgick vid årsskiftet till 766 miljarder kronor. Ökningen förklaras främst av Trafikverkets stora investeringar i väg- och järnvägsprojekt samt Försvarsmaktens nyanskaffning av militära beredskapsinventarier som innefattar bl.a. utveckling och anskaffning av JAS 39E och den nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd.

Värdet av Finansiella anläggningstillgångar uppvisar en kraftig minskning om 63 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 564 miljarder kronor. Minskningen förklaras i allt väsentligt av att värdet av andelar i företag med bestämmande statligt inflytande i posten Andelar i hel- och delägda företag, minskade med 60 miljarder kronor och värdet av andelar i företag med väsentligt statligt inflytande minskade med 4 miljarder kronor. Det är främst Vattenfall AB:s andelsvärde som minskade med 70 miljarder kronor medan andelsvärdet i LKAB, Sveaskog Holding AB och Akademiska hus AB ökade med sammantaget 11 miljarder kronor.

Statens utlåningsfordringar uppgick till 323 miljarder kronor vilket är en minskning med 52 miljarder kronor. Det bokförda värdet på studielån har ökat med 10 miljarder kronor jämfört med 2021 medan Riksgäldskontorets utlåning till Riksbanken minskade med 51 miljarder kronor jämfört med föregående år och till Svensk Exportkredit med 10 miljarder kronor.

Övriga kortfristiga fordringar ökade med 27 miljarder kronor till 173 miljarder kronor. Skatteverkets fordringar på skattekonton har ökat med 8 miljarder kronor där en stor del gäller anstånd för företagens inbetalningar, medan de kortsiktiga effekterna av Riksgäldskontorets fordringar kopplat till affärsdagsredovisningen i statsskuld förvaltningen har ökat med nära 19 miljarder kronor.

Upplupna skatteintäkter i posten Övriga upplupna intäkter minskade med 23 miljarder kronor och uppgick till 278 miljarder kronor. Det är i allt väsentligt upplupna skatteintäkter från fysiska personer som har förändrats jämfört med 2021.

Värdepapper och andelar ökade med 21 miljarder kronor till 37 miljarder kronor. Det är främst Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar i statsskuld förvaltningen som har ökat med 15 miljarder kronor men även repor som har ökat med 5 miljarder kronor 2022.

Kapital och skulder

Värdet av de statliga fonderna minskade med knappt 8 miljarder kronor jämfört med 2021, och uppgick vid årets slut till 216 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden och

Insättningsgarantifonden minskade med 10 miljarder kronor respektive 2 miljarder kronor medan Resolutionsreserven ökade med 4 miljarder kronor.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser ökade marginellt med 2 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 353 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden minskade med 114 miljarder kronor till 1 031 miljarder kronor vid utgången av 2022. Lån i svenska kronor minskade med 85 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 29 miljarder kronor. Återbetalningen av lån till Riksbanken bidrog till att minska lånebehovet vid sidan av resultaträkningens överskott. Statsskulden är nu den lägsta som staten redovisat sedan myndigheterna 1993/94 blev skyldiga att lämna en årsredovisning på bokföringsmässiga grunder och det därmed blev möjligt att konsolidera och sammanställa en årsredovisning med resultat- och balansräkning för staten.

Affärsverket svenska kraftnäts skulder utgör 99 procent av posten långfristiga skulder. De består av inbetalade avgifter från elbolag s.k. kapacitetsavgifter och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnäts kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. De uppgår till 81 miljarder kronor vid årets slut vilken är en ökning med 43 miljarder kronor. Det har under 2022 liksom förra året, varit ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter.

Övriga kortfristiga skulder ökade med 38 miljarder kronor till 228 miljarder kronor. Det förklaras av skuld för skatter som ska regleras till kommuner, regioner och trossamfund med 27 miljarder kronor. Även effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning har ökat medan överskotten på skattekonton har minskat.

Upplupna kostnader uppgår till 47 miljarder kronor vilket är en ökning med 19 miljarder kronor. Den avser i huvudsak upplupna kostnader hos Affärsverket svenska kraftnät för elstöd i hushållssektorn som uppgår till knappt 18 miljarder kronor.

4.4 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen förklarar statens kassaflöde

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettouplåning under redovisningsperioden. Statens nettouplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för realiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna i finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Tabell 4.8 Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2022	2021
Statens verksamhet			
Skatter	58	1 603 444	1 476 466
Avgifter och andra ersättningar	59	132 451	87 528
Intäkter av bidrag		61 479	67 754
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 797 374</i>	<i>1 631 748</i>
Transfereringar	60	-1 354 337	-1 331 015
Statens egen verksamhet	61	-312 670	-281 966

	Not	2022	2021
<i>Summa justerade kostnader</i>		-1 667 007	-1 612 976
Justeringar till betalningar	62	84 319	73 698
Saldo statens verksamhet		214 686	92 467
Investeringar	63		
Finansiella investeringar		-1 524	-959
Materiella investeringar		-88 890	-75 493
Immateriella investeringar		-3 532	-3 614
<i>Summa investeringsutgifter</i>		-93 946	-80 066
Försäljning av anläggningstillgångar		1 405	4 232
Summa investeringsverksamhet		-92 541	-75 834
Utlåning	64		
Nyutlåning		-26 409	-26 154
Amorteringar		86 171	72 304
Summa utlåning		59 762	46 151
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	65	-33 471	-5 212
Övrigt finansiellt netto	66	3 736	11 052
Justeringar till betalningar	67	-29 997	16 820
Summa finansiella aktiviteter		-59 732	22 660
Summa		122 175	85 443
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		-113 589	-73 230
Orealiserade valutakursförändringar		-8 586	-12 213
Summa		-122 175	-85 443

Statens verksamhet gav positivt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet, var positivt med 215 miljarder kronor, 122 miljarder kronor högre än föregående år. Kassaflödet från intäkter var knappt 166 miljarder kronor högre, främst för att inbetalningar som rör skatter ökade med 127 miljarder kronor. Utbetalningarna ökade med 54 miljarder kronor varav transfereringar ökade med 23 miljarder kronor och statens egen verksamhet med 31 miljarder kronor. Förändringarna av fordringar och skulder under posten justeringar till betalningar påverkade kassaflödet positivt med 84 miljarder kronor netto, vilket var 11 miljarder kronor högre än föregående år. Det beror främst på att skulderna har ökat med 104 miljarder kronor.

Ökade investeringar och lägre försäljning

Investeringsverksamheten gav ett negativt kassaflöde med 93 miljarder kronor, jämfört med 76 miljarder kronor föregående år. Årets investeringar uppgick till 94 miljarder kronor, en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i materiella anläggningstillgångar har ökat med drygt 13 miljarder kronor och uppgår till 89 miljarder kronor. Positiva kassaflöden från försäljning av främst finansiella anläggningstillgångar uppgick till drygt 1 miljard kronor.

Statens nyutlåning och amorteringarna ökade

Summa nettoutlåning gav ett positivt kassaflöde med 60 miljarder kronor, vilket var 14 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Statens nyutlåning uppgick till

26 miljarder kronor, varav nära 25 miljarder kronor är CSN:s nyutlåning. Riksgäldskontorets nyutlåning uppgick till knappt 2 miljarder kronor, vilket var drygt 1 miljard kronor högre jämfört med 2021. Amorteringarna av lån uppgick till 86 miljarder kronor, vilket var 14 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Det beror främst på att Riksbanken gjorde stora amorteringar till Riksgäldskontoret på sina lån i euro och amerikanska dollar under 2022, men även att Svensk Exportkredit amorterade 10 miljarder kronor.

Kassaflödet från finansiella aktiviteter försämrades

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter gav ett negativt kassaflöde med 60 miljarder kronor, vilket är 82 miljarder kronor lägre än föregående år. Det negativa kassaflödet beror främst på ökning av kortfristiga placeringar i statsskuldsvärdningen med 20 miljarder kronor, samt att räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor ökade med 14 miljarder kronor.

Statens nettoupplåning ökade

Statens nettoupplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för realiserade valutakursförändringar. Statens nettoupplåning var 37 miljarder kronor högre än föregående år, vilket innebär att staten har gjort en nettoökning av sina lån. Statsskulden minskade med 114 miljarder kronor, men vid beräkning av nettoupplåningen justeras detta för realiserade valutakursförändringar i upplåningsverksamheten vilket påverkar skulden utan att medföra några betalningar. Denna justering var knappt 9 miljarder kronor för 2022.

Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell framgår sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter framgår justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Tabell 4.9 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2022

Miljoner kronor

Resultaträkningens överskott	26 883
Justeringar för poster som ej medför betalningar	22 651
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	59 216
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	13 425
Finansieringsanalysens saldo	122 175
Justeringar hänförliga till statsskulden	41 455
<i>varav förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar</i>	<i>20 458</i>
<i>varav förändring av inomstatliga innehav av statspapper, affärsdagsredovisning samt övriga poster</i>	<i>20 997</i>
Statens budgetsaldo	163 630

Transaktionerna som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till knappt 23 miljarder kronor och ger en positiv påverkan på kassaflödet. I detta ingår kostnader för avskrivningar och nedskrivningar med 33 miljarder kronor och

avsättningar och fondering på 2 miljarder kronor. Resultatandelar i statens hel- och delägda företag som påverkat resultaträkningen positivt utan något kassaflöde avgår med knappt 20 miljarder kronor. Orealiserade valutakursförändringar och marknadsvärdesförändringar på värdepapper om totalt 9 miljarder kronor har försämrat resultatet utan att påverka betalningar.

Nettoförändringen av fordringar och skulder ger en positiv påverkan på kassaflödet med 59 miljarder kronor jämfört med resultaträkningen. Den består av nettoförändringar av fordringar och skulder för skatter på knappt 5 miljarder kronor som påverkat kassaflödet positivt. Nettoförändringar av fordringar och skulder hänförliga till finansiella aktiviteter har försämrat kassaflödet hänförligt till statsskulden med 30 miljarder kronor. Övriga förändringar av fordringar och skulder har påverkat kassaflödet positivt med knappt 84 miljarder kronor. Det är främst ökning av förutbetalda kapacitetsavgifter hos Affärsverket svenska kraftnät (se not 48).

Övriga transaktioner som påverkar betalningar gav ett utflöde av likvida medel på drygt 13 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet positivt med 60 miljarder kronor och utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde med drygt 46 miljarder kronor. Nettoinvesteringar med hänsyn till sålda anläggningstillgångar påverkade kassaflödet negativt med 93 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo visar sammantaget ett positivt kassaflöde på drygt 122 miljarder kronor, vilket är drygt 41 miljarder kronor lägre än saldot i statens budget som var 164 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettoupplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Det finns även transaktioner som påverkar budgetens saldo, men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. förändring av kortfristiga placeringar.

Riksgäldskontoret har ökat sina kortfristiga placeringar med drygt 20 miljarder kronor, vilket har förbättrat statens budgetsaldo utan att påverkat statsskulden. Skillnaden i övrigt beror på effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning, förändringar av myndigheters innehav av statspapper, över- och underkurser på kortfristiga placeringar samt skuldskötselåtgärder, vilket sammantaget uppgick till 21 miljarder kronor.

4.5 Noter

Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

Tabell 4.10 Skatteintäkter

Miljoner kronor

	2022	2021
Direkta skatter på arbete		
Statlig inkomstskatt	58 901	56 316
Kommunal inkomstskatt	846 153	806 447
Allmän pensionsavgift	145 645	137 337
Skattereduktioner m.m.	-334 657	-305 764
Summa direkta skatter på arbete	716 042	694 336
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	652 067	613 987

	2022	2021
Särskild löneskatt, egenavgifter m.m.	67 536	63 973
Avgifter till premiepensionssystemet	-46 398	-43 215
Summa indirekta skatter på arbete	673 205	634 746
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	87 413	104 604
Skatt på företagsvinster	181 739	183 582
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	37 501	36 084
Övriga skatter på kapital	42 360	31 618
Summa skatt på kapital	349 012	355 889
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	559 678	510 997
<i>varav kommun moms</i>	<i>81 387</i>	<i>75 340</i>
Skatt på alkohol och tobak	29 750	28 697
Skatt på energi och miljö	74 001	81 143
Skatt på vägtrafik	22 527	22 549
Skatt på spel	6 287	6 928
Skatt på import	9 329	7 339
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	607	649
Summa skatt på konsumtion och insatsvaror	702 179	658 301
Restförda och övriga skatter		
Restförda skatter	-13 654	-16 127
Övriga skatter	8 560	-3 957
Intäkter som förs till fonder	6 612	5 984
Avgifter till public service	9 341	9 149
Summa restförda och övriga skatter	10 859	-4 951
Totala skatteintäkter enligt statens budget	2 451 297	2 338 320
Avgår: Kommunala skatter	-867 592	-827 074
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-300 855	-283 471
Avgår: EU-skatter	-9 329	-7 339
Statens skatteintäkter enligt statens budget	1 273 522	1 220 437
Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2021		-14 438
Totala skatteintäkter enligt årsredovisningen	2 451 297	2 323 882
Justering till statens skatteintäkter enligt ÅRS 2021		-13 195
Statens skatteintäkter enligt årsredovisningen	1 273 522	1 207 242
Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.		
Skatter hänförliga till tidigare år		
<i>varav 2021</i>	<i>12 245</i>	<i>18 589</i>
<i>varav 2020</i>	<i>-2 503</i>	<i>-1 017</i>
Avgifter till ålderspensionssystemet	300 855	283 471
Avgifter till premiepensionssystemet	46 398	43 215
EU-skatter	9 329	7 339
Kommunala utjämningsavgifter LSS	4 893	4 717
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	26 751	24 481
Elimineringar m.m.		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade mervärdesskatt	-45 936	-40 929
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-40 353	-38 504
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-4 584	-4 502
Eliminering av myndigheters skatter m.m.	-190	-226

	2022	2021
Summa total före justering	1 580 427	1 503 875
Justering till belopp enligt ÅRS 2021	-	950
Flaskhalsintäkter från Affärsverket svenska kraftnät	17 500	-
Stämpelskatt, periodisering	623	-
Summa	1 598 550	1 504 824

Skatteintäkterna ökade med 94 miljarder kronor

Statens skatteintäkter såsom de avgränsas i resultaträkningen ökade med 94 miljarder kronor (6 procent) jämfört med 2021. Det kan jämföras med en ökning av skatteintäkterna på 173 miljarder kronor 2021 jämfört med 2020. Den lägre utvecklingstakten av statens skatteintäkter förklaras i allt väsentligt av en svag utveckling av hushållens kapitalvinster samt skattesänkningar.

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår fastställs först i samband med de årliga skattebesluten, är det slutliga utfallet för skatteintäkterna inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på prognoser. Skillnaden mellan det definitiva utfallet och den prognos som redovisas i årsredovisning för staten kan för enstaka skatter vara stor. Det gäller främst bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster. Avvikelsen för de totala skatterna är däremot liten och uppgår som regel till mellan 0,5 och 1 procent av de slutliga skatteintäkterna.

Den övergripande analysen utgår från ”Totala skatteintäkter enligt statens budget” som beräknas till 2 451 miljarder kronor för 2022 och som ska jämföras med 2 338 miljarder kronor enligt den nu aktuella bedömningen av skatteintäkter för inkomståret 2021 (se mer om skatteintäkterna 2021 nedan). Det innebär en ökning med 113 miljarder kronor. Statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter ökade med 72 miljarder kronor medan den kommunala sektorns intäkter, inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 41 miljarder kronor. Förändringen av statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter 2022 förklaras främst av en stark utveckling av intäkterna från indirekt skatt på arbete och mervärdesskatt.

Direkt skatt på arbete ökade med 22 miljarder kronor

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 22 miljarder kronor jämfört med 2021. Den viktigaste skattebasen för inkomstskatten är utbetalda löner, som ökade med 6,4 procent 2022 jämfört med 5,8 procent året innan. Kommunsektorns skatteintäkter ökade med 40 miljarder kronor. Den allmänna pensionsavgiften ökade med 8 miljarder kronor. Skattereduktionerna ökade med 29 miljarder kronor vilket främst förklaras av reduktionerna för allmän pensionsavgift och jobbskatteavdragen, vilket beror på att lönerna ökat och att fler personer har inkomster från arbete. Under 2022 höjdes såväl jobbskatteavdraget för låg- och medelinkomsttagare som grundavdraget för pensionärer. Även skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning förstärktes under 2022. Sammantaget innebar besluten skattesänkningar om 14 miljarder kronor varav 3 miljarder kronor påverkade kommunsektorns inkomstskatter. Sammantaget är effekten av regeländringarna neutral för kommunerna eftersom de får kompensation via det generella statsbidraget.

De indirekta skatterna på arbete ökade med 38 miljarder kronor, vilket är en ökning med 6,0 procent. Det är dock en lägre ökningstakt jämfört med 2021, vilket främst beror på att en stor del av de tillfälligt sänkta arbetsgivar- och egenföretagaravgifterna som infördes 2020 för att mildra effekterna av pandemin upphörde att gälla 2021,

vilket medförde att intäkterna ökade kraftigt 2021. De totala nedsättningarna uppgick till 17 miljarder kronor 2022.

De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredovisas i tabellen ovan.

Hushållens kapitalskatter minskade med 17 miljarder kronor

Hushållens kapitalskatter uppgick till 87 miljarder kronor vilket är 17 miljarder kronor lägre jämfört med 2021. Intäkterna minskade med 13 miljarder kronor medan skattereduktionerna ökade med 4 miljarder kronor. De lägre skatteintäkterna förklaras framför allt av att hushållens kapitalvinster minskat. Jämfört med året innan minskade vinsterna från försäljning av bostäder och värdepapper med 66 miljarder kronor. Både hushållens utdelningar och ränteutgifter ökade med 17 miljarder kronor.

Företagens inkomstskatt minskade med 2 miljarder kronor

Skatt på företagsvinster minskade med 2 miljarder kronor eller 1 procent jämfört med en ökning om 10 procent 2021. De lägre skatteintäkterna beror på en tillfällig skattereduktion för investeringar i inventarier.

Riskskatten för kreditinstitut som infördes 2022 beräknas uppgå till drygt 6 miljarder kronor. Skattesatsen är 5 procent 2022 och beskattningsunderlaget utgörs av summan av kreditinstitutens skulder vid beskattningsårets utgång.

Prisökningar gav högre intäkter från mervärdesskatt

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 44 miljarder kronor jämfört med 51 miljarder kronor året innan. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 49 miljarder kronor, vilket är ett par miljarder kronor högre än ökningen året före. Ökningen är till stor del en effekt av prisförändringar på hushållens konsumtionsutgifter snarare än ökad volym.

I intäkterna från mervärdesskatt, 560 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 46 miljarder kronor. Detta är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkter av skatt på alkohol och tobak uppgick till 30 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på alkohol och tobak ökade med 1,1 miljarder kronor och uppgick till 30 miljarder kronor.

Lägre intäkter från skatt på energi och miljö

Intäkterna av skatt på energi och miljö minskade totalt med 7,1 miljarder kronor, vilket främst beror på tillfälliga skattesänkningar på bensin och diesel till följd av ökade drivmedelspriser³. Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter och intäkter från skatt på flygresor ökade däremot, sammantaget med ungefär 3,0 miljarder kronor. Flygresandet har ökat både 2022 och 2021 men är fortfarande inte i nivå med flygresandet före pandemin.

Skatt på import ökade med 2 miljarder kronor

Intäkterna från skatt på import uppgick till 9,3 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket är en ökning med 2,0 miljarder kronor. De största ökningarna är inom varuområdena fisk, kläder och skor samt elektriska maskiner. Värdet av importen har

³ Riksdagsbeslut 27 april 2022, Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser. Riksdagsbeslut 22 juni, Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina samt Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.

ökat både till följd av ökad handel efter nedgång under pandemin men framför allt till följd av ökade priser.

Beviljade anstånd ökade övriga skatteintäkter

Restförda skatter minskade med 2,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Restförda skatter är obetalda skatteskulder som lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Hushållens restförda skatter ökade med 0,7 miljarder kronor medan företagens minskade med 3,2 miljarder kronor. Övriga skatter ökade med 12,5 miljarder kronor varav hushållens ökade med 8,2 miljarder kronor och företagens med 4,3 miljarder kronor. Ökningen av intäkter av hushållens Övriga skatter är främst en följd av att skatteintäkterna var låga 2021. Hushållen begärde under 2021 omprövningar av tidigare redovisade kapitalvinster och begärde i stället uppskov med skatten då räntan på uppskavsbelopp slopades från och med inkomstår 2021, vilket minskade intäkter av Övriga skatter 2021. Företagens övriga skatter ökade främst till följd av beviljade s.k. tillfälliga anstånd med avdragen skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt enligt lag (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Flaskhalsintäkter ökade statens intäkter med 17,5 miljarder kronor

I årsredovisningen för staten redovisas överskott från s.k. flaskhalsintäkter som uppstått till följd av höga elpriser, och som betalas ut som stöd till hushåll under 2023, som skatt med motsvarande transferering till hushållen 2022. Flaskhalsintäkterna uppgick till 17,5 miljarder kronor vid utgången av 2022. Detta skiljer statens resultaträkning från statens budget. Dessutom görs en periodisering av stämpelskatt som inte görs i statens budget. Se mer information i avsnittet Redovisningsprinciper.

Ökade intäkter av kommunal inkomstskatt

Kommunsektorns del av skatteintäkterna, kommunal inkomstskatt och kommunal fastighetsavgift, ökade med 41 miljarder kronor medan ålderspensionssystemets avgifter ökade med 17 miljarder kronor. Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Kommunernas skatter betalar staten ut dels som förskott, baserat på en prognos för skatteunderlaget för aktuellt år samt innevarande års aktuella skattesatser, dels som slutreglering, dvs. skillnaden mellan den (slutliga) skatten som fastställs genom det årliga skattebeslutet och det förskott som staten betalat ut. Eftersom lönesumman och därmed skatteintäkterna ökade under 2022 är den beräknade slutliga skatten 21 miljarder kronor högre än vad som hittills betalats ut till kommunsektorn. I årsredovisningen för staten återfinns återstående belopp att reglera i not 55 Övriga förutbetalda intäkter.

Arbetsgivaravgifter för statligt anställda har eliminerats

Skatteverket sköter uppbörden av skatter till övervägande del och de redovisas både i statens resultaträkning och i statens budget. Staten betalar ut de skatter och avgifter som tillhör kommunsektorn och ålderspensionssystemet löpande för att sedan slutreglera dem när beskattningen är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen skiljer sig på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna, trots att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att arbetsgivaravgifter som staten betalat till sig själv elimineras i resultaträkningen.

Kommunalekonomisk utjämning och kommunmoms bruttoredovisas

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och regioner på sammanlagt 27 miljarder kronor nettoredovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att utgifterna för statsbidrag till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 81 miljarder kronor för kommuner och regioner som nettoredovisas på inkomstsidan i statens budget. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 108 miljarder kronor högre än i statens budget för 2022.

Skatteintäkterna 2021 blev högre än tidigare beräknat

Skatteintäkterna 2021 blev 14 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av 2021 års skatt som gjordes våren 2022 (raden Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2021 i tabellen). Direkta skatter på arbete blev 5 miljarder kronor högre. Intäkterna av skatt på kapital blev 16 miljarder kronor högre än vid beräkningen våren 2022. Hushållens skatt på kapital blev 4 miljarder kronor lägre och skatt på företagsvinster blev 20 miljarder kronor högre. Skillnaderna mot tidigare beräkning avser alltså främst kapitalinkomster som inte preliminärbeskattas, till exempel vinster vid försäljning av bostäder eller värdepapper samt bolagsskatter där preliminärskatten baseras på bolagens slutliga skatt två år bakåt i tiden.

I kolumnen för jämförelsetalen från 2021 redovisas för varje skatteslag utfall efter det att beskattningen av 2021 års inkomster slutförts. Detta överensstämmer med motsvarande redovisning av utfallet på statens budget. Jämförelsetalen avviker något för varje enskilt skatteslag från de belopp som beräknades när resultaträkningen för 2021 togs fram, eftersom de baseras på senare utfallsinformation. En justeringsrad, ”Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2021”, har lagts till i ovanstående tabell så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2021. Skillnaden uppkommer som följd av att jämförelsetalet i resultaträkningen (summa skatter) inte ändras, men för uppgifterna om enskilda skatteslag används de aktuella uppgifterna efter beslutsprocess och andra händelser.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Tabell 4.11 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Offentligrättslig verksamhet		
Trafikverket	3 066	1 444
Transportstyrelsen	2 437	1 912
Kronofogdemyndigheten	1 574	1 474
Polismyndigheten	1 420	800
Lantmäteriet	1 027	1 143
Finansinspektionen	851	802
Läkemedelsverket	807	680
Affärsverk		
Sjöfartsverket	1 927	1 671
Luffartsverket	1 794	1 632
Övriga myndigheter	5 240	4 893

	2022	2021
Summa offentligrättslig verksamhet	20 143	16 451
Uppdragsverksamhet		
Trafikverket	4 057	3 631
Statens institutionsstyrelse	2 256	2 074
Exportkreditnämnden	2 251	2 236
Försvarets materielverk	1 746	1 559
Pensionsmyndigheten	1 058	1 064
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	32 741	19 415
Luffartsverket	234	208
Sjöfartsverket	153	239
Övriga myndigheter	10 714	9 934
Summa uppdragsverksamhet	55 210	40 360
Andra ersättningar		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	4 600	4 487
Folkhälsomyndigheten	2 823	2 563
Statens skolverk	1 484	956
Polismyndigheten	1 069	1 134
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	98	45
Sjöfartsverket	4	21
Övriga myndigheter	3 578	2 571
Summa andra ersättningar	13 656	11 777
Summa	89 009	68 588

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 20 421 miljoner kronor. Intäkter av avgifter i offentligrättslig verksamhet ökade med 3 692 miljoner kronor och utgör ca 23 procent av posten. Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade med 14 850 miljoner kronor och utgör 62 procent av posten. Andra ersättningar ökade med 1 879 miljoner kronor och utgör ca 15 procent av posten.

Staten tar in avgifter för att tillhandahålla varor och tjänster, och den som betalar avgiften får därmed en motprestation. Avgifterna är antingen offentligrättsliga eller avgifter för uppdragsverksamhet.

Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande eller betungande avgifter som staten med stöd av författning kan ta ut av enskilda.

Avgifter för uppdragsverksamhet är samtliga avgifter som inte är offentligrättsliga. Det omfattar försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Hit räknas också de avgifter som myndigheter under vissa förutsättningar får ta ut enligt det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

Andra ersättningar är ersättningar som inte betraktas som avgifter eller bidrag.

Offentligrättsliga avgifter ökade

Totalt redovisar omkring 115 myndigheter offentligrättsliga avgifter, i en mängd olika verksamheter.

De största förändringarna av de offentligrättsliga avgifterna jämfört med föregående år rör Trafikverket, Transportstyrelsen och Polismyndigheten.

Trafikverket tar framför allt ut banavgifter och provavgifter för körkort. Banavgifterna är obligatoriska för de aktörer som trafikerar järnvägen och intäkterna går till drift och underhåll av järnvägen. Trafikverkets avgifter har ökat med 1 622 miljoner kronor. Det beror främst på att intäkterna för banavgifterna 2021 påverkades av en retroaktiv sänkning av banavgifterna. Regeringen beslutade om denna sänkning för perioden mars 2020–september 2021.

Transportstyrelsen tar ut avgifter inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet för bl.a. tillsyn, tillstånd och registerhållning. Inom luftfartsområdet finns också avgifter för säkerhetskontroll vid svenska flygplatser, flygplatsers utrustningskostnader för kommunikation, navigation och övervakning inom flygtrafikledningstjänst och undervägsverksamhet (flygtrafiktjänst en route). Intäkterna har ökat med 525 miljoner kronor och avser framför allt en ökning inom luftfartsområdet och specifikt säkerhetskontroller där intäkterna har ökat med 308 miljoner kronor med anledning av ökat antal passagerare och en höjning av avgiften. Inom vägtrafikområdet har intäkterna ökat med 163 miljoner kronor. Det är främst intäkterna för vägtrafikregistret (VTR) som har ökat med anledning av att avgiften höjdes med 10 kronor år 2022.

Kronofogdemyndighetens avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m. Kronofogdemyndighetens avgifter har ökat med 100 miljoner kronor, vilket beror på ett ökat inflöde av mål jämfört med 2021.

Polismyndighetens offentlighetsrättsliga avgifter består till största delen av passavgifter, avgifter för utfärdande av nationella id-kort och ansökningsavgifter för tillstånd. Andra avgifter är delgivningsavgifter, avgifter för kopior och avskrifter, polisbevakning av transporter, flyttning av fordon och konstaterade kundförluster gällande uppbördfordringar. Intäkter från avgifterna har ökat med 620 miljoner kronor, vilket främst beror på att intäkterna av pass och nationella id-kort har ökat med 616 miljoner kronor. Antalet sålda pass uppgår till ca 2 575 000, vilket är en ökning med ca 1 245 000 (94 procent). Antalet sålda nationella id-kort uppgår till ca 1 025 000, vilket är en ökning med ca 665 000 (185 procent). Intäktsökningen gällande pass och nationella id-kort förklaras av att de restriktioner som infördes under pandemin togs bort i februari 2022 och i kombination med att många medborgare valt att inte förnya sina pass under pandemin blev antalet utfärdade handlingar omfattande. Även det faktum att regeringen fattade beslut om sänkt avgift för nationellt id-kort i maj medförde att antalet sålda id-kort ökade markant.

Lantmäteriet redovisar avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter för inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet. Avgiftsintäkterna har minskat med 116 miljoner kronor. Intäktsminskningen inom förrättningsverksamheten kommer framför allt från avgiftssänkningar och en minskad debitering till följd av högre korttidsfrånvaro och ökad personalomsättning.

Läkemedelsverkets offentlighetsrättsliga avgifter består av ansöknings- och årsavgifter. Dessa avgifter har ökat med 127 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror främst på en ökning av årsavgifter på grund av nya avgifter enligt förordningen om avgifter för den statliga kontrollen av läkemedel (SFS 2010:1167).

Sjöfartsverkets avgifter omfattar främst farleds- och lotsavgifter. Sjöfartsverkets avgifter har ökat med 256 miljoner kronor, vilket beror på höjda avgifter för farleds- och lotsavgifter och ökade volymer. Farledsavgiften höjdes med 9,1 procent och lotsavgiften med 10 procent den 1 januari 2022.

Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter består av undervägs- och terminalavgifter via det EU-baserade avgiftssystemet för flygtrafiktjänst och utgör en del av luftfartsintäkterna som Luftfartsverket erhåller som ersättning för tillhandahållande av flygtrafiktjänst. Luftfartsverkets avgifter har ökat med 162 miljoner kronor, vilket förklaras av ökade trafiknivåer jämfört med de två tidigare pandemiåren. Luftfartsintäkterna för den lokala flygtrafiktjänsten har också ökat något tack vare ökat öppethållande på flygplatserna.

Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade

Totalt redovisar omkring 177 myndigheter avgifter för uppdragsverksamhet.

Det är framför allt Affärsverket svenska kraftnät som visar ökade intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet.

Trafikverkets uppdragsverksamhet består huvudsakligen av försäljning av järnvägsmateriel till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna och el till de olika bolag som bedriver tågtrafik. I samband med investeringar i statliga vägar och järnvägar utför även Trafikverket uppdrag på andras anläggningar, i första hand åt kommuner. Intäkter av avgifter i Trafikverkets uppdragsverksamhet ökade med 426 miljoner kronor. Det beror främst på en ökad omsättning inom materialförsörjningen av järnvägsmateriel och ökade priser för el.

Statens institutionsstyrelse tar huvudsakligen ut vårdavgifter för ungdomsvård. Intäkterna ökade med 182 miljoner kronor, vilket beror på högre avgiftstaxa och ökad efterfrågan.

Försvarets materielverks intäkter av uppdragsverksamhet består i huvudsak av fakturering av levererade tjänster och materiel. Intäkterna ökade med 187 miljoner kronor, vilket till största delen beror på ökade intäkter avseende ett exportåtagande inom flygområdet.

Affärsverket svenska kraftnät tar ut avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter. Intäkterna ökade kraftigt med 13,3 miljarder kronor, vilket främst beror på det högre elpriset jämfört med föregående år. Även årets inflöde av kapacitetsavgifter ökade kraftigt och uppgick till 26 miljarder kronor jämfört med år 2021, då de uppgick till 2 miljarder kronor.

Intäkter av andra ersättningar ökade

Totalt redovisar omkring 170 myndigheter intäkter av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Folkhälsomyndigheten och Statens skolverk visar stora förändringar av intäkter av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens intäkter av andra ersättningar är finansieringsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar. Ökningen med 113 miljoner kronor beror på att finansieringsavgiften från arbetslöshetskassorna var något högre 2022 än 2021. Detta berodde framför allt på att den genomsnittliga dagpenningen har ökat. Samtidigt var medlemsantalen i arbetslöshetskassorna något lägre.

Folkhälsomyndighetens intäkter av andra ersättningar består huvudsakligen av vidarefakturerade läkemedel, testmateriel och analyser. Ökningen med 260 miljoner kronor beror på vidareförsäljning av vaccin mot covid-19.

Statens skolverks andra ersättningar är främst återbetalda statsbidrag. Ökningen med 528 miljoner kronor beror på ökade återkrav av statsbidrag med 522 miljoner kronor och intäkter på nationella prov med 6 miljoner kronor.

Not 3 Intäkter av bidrag**Tabell 4.12 Intäkter av bidrag**

Miljoner kronor

	2022	2021
AP-fondsmedel	17 488	29 268
EU-bidrag		
<i>EU-bidrag med delat förvaltningsansvar</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
Garantifonden för jordbruket EGFJ	7 973	6 975
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling EJFLU	3 489	2 717
Havs- och fiskerifonden EHFF	178	150
Regionala utvecklingsfonden ERUF ¹	15	12
Socialfonden ESF ²	13	17
Summa Statens jordbruksverk	11 668	9 871
Regionala utvecklingsfonden ERUF, Tillväxtverket ¹	1 510	1 352
Brexitjusteringsfonden, BAR	616	0
Socialfonden ESF, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige ²	1 954	1 147
Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt FEAD, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige	1	9
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, Migrationsverket	394	386
Fonden för inre säkerhet ISF, Polismyndigheten	76	102
Instrument för gränsförvaltning och visering, BMVI	2	0
Interregionala bidrag (Interreg)	296	289
<i>Andra EU-bidrag</i>		
Bidrag till transeuropeiska nätverk, Trafikverket	825	470
Universitet och högskolor	1 518	1 363
Övriga myndigheter	1 777	1 093
Summa EU-bidrag	20 637	16 082
Övriga bidrag		
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	10 858	10 241
Försäkringskassan		
assistansersättning	4 423	4 400
underhållsstöd	1 227	1 157
Kärnavfallsfonden	2 093	2 191
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 774	1 530
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	2 978	2 885
Summa	61 478	67 754

¹ Medel från ERUF redovisades av Tillväxtverket och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 525 miljoner kronor.

² Medel från ESF redovisades av Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 967 miljoner kronor.

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har minskat med 6,3 miljarder kronor under 2022 jämfört med föregående år.

AP-fondsmedel

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning.

För 2022 uppgick nettobidraget till 17,5 miljarder kronor. Utbetalda pensioner som finansieras från AP-fonden ökade med 13,5 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonden för att finansiera pensionerna ökade med 25,3 miljarder kronor. Det innebär att nettoöverföringen från AP-fonden minskade med 11,8 miljarder kronor.

Intäkter av EU-bidrag

Intäkter av EU-bidrag visar på återflödet från EU-budgeten som för 2022 ökade med 4,6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av bidrag från jordbruksfonderna med 1,8 miljarder kronor och 1,4 miljarder kronor bestående av summan av Socialfonden och Brexitjusteringsfonden.

Övriga bidrag

En stor andel av övriga bidrag hanteras på universitet och högskolor och används främst för forskning. Dessa bidrag kommer från företag inom och utom Sverige och olika forskningsstiftelser. Bidrag från andra statliga myndigheter, t.ex. forskningsråd, är eliminerade.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Kärnavfallsfonden redovisar avgifter från reaktorinnehavarna som ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Trafikverket redovisar bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur.

Not 4 Transfereringar

Tabell 4.13 Transfereringar

Miljoner kronor

	2022	2021
Transfereringar till hushåll	773 230	729 201
Transfereringar till företag	93 100	103 659
Transfereringar till kommuner och regioner	394 392	403 460
Transfereringar till utlandet	92 244	94 426
Summa	1 352 966	1 330 746
Transfereringar till hushåll		
Ålderspensioner vid sidan av statens budget	345 037	331 559
Premiepensioner	23 478	17 837
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner)	45 526	37 218
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	88 536	83 942
Assistansersättning m.m.	28 522	28 662
Ekonomisk trygghet för familjer och barn, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	89 360	89 363
Arbetsmarknad och arbetsliv inkl. aktivitetsstöd	30 815	40 732
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	3 801	5 549
Övrigt arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 394	2 007
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	1 327	799
Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	20 056	20 178
Kompensation för höga elpriser Kammarkollegiet, Svenska kraftnät	26 415	0
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	4 939	4 870

	2022	2021
Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	4 209	4 463
Migrationsverket	442	376
Integration, Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare, Arbetsförmedlingen	1 011	1 347
Särskilda insatser inom folkbildningen, Kammarkollegiet	106	97
Statens tjänstepensionsverk, pensionskostnader ej statligt anställda	471	436
Klimatbonus. Transportstyrelsen	6 905	4 810
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	26 087	28 840
Övriga transfereringar till hushåll	23 793	26 117
Summa Transfereringar till hushåll	773 230	729 201
Transfereringar till företag		
Stöd för korttidsarbete, Tillväxtverket	1 355	7 787
Lönebidrag till Samhall, Kammarkollegiet, Arbetsförmedlingen	14 502	14 486
Köp av arbetsmarknadsutbildning m.m., Arbetsförmedlingen	41	210
Anställningsstöd, inklusive kostnader för höga sjuklönekostnader Skatteverket	14 056	23 505
Omsättningsstöd, Boverket	0	2 421
Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk	13 472	12 791
Bidrag till public servicebolagen	8 909	8 735
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	3 394	3 363
Investeringsstöd m.m., Boverket	8 606	8 429
Forskning och utveckling m.m., Verket för innovationssystem	2 292	2 246
Ersättning till reaktorinnehavarna, Kärnavfallsfonden	2 673	2 759
Regionala tillväxtåtgärder m.m., länsstyrelserna	234	193
Elcertifikat	272	414
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	3 065	2 450
Energiforskning m.m., Statens energimyndighet	2 521	1 214
Trafikupphandling, Trängselskatt m.m. Trafikverket	5 408	2 128
Kultur, Statens kulturråd	1 208	2 345
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Myndigheten för yrkeshögskolan	2 578	2 327
Presstöd, Myndigheten för radio och tv, Presstödsnämnden	1 070	1 009
Kommunikationer, Post och telestyrelsen	1 329	1 559
Transportstyrelsen	917	704
Övriga transfereringar till företag	5 197	2 585
Summa Transfereringar till företag	93 100	103 659
Transfereringar till kommuner och regioner		
Kommun-och regionmoms, Skatteverket	81 387	75 340
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	4 893	4 717
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner och regioner, Skatteverket	177 973	172 992
Migration och integration, till kommuner och regioner. Inkl. periodiseringar. Migrationsverket	7 837	6 072
Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., Kammarkollegiet	32 875	31 839
Bidrag till folkhälsa och sjukvård Kammarkollegiet, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten	23 227	47 484
Tandvårdsförmåner m.m., Försäkringskassan	1 619	1 725
Arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 398	2 687
Utbildning och universitetsforskning Statens skolverk	22 777	21 319
Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 046	4 379

	2022	2021
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	559	1 425
Transportpolitik, Trafikverket	2 629	6 353
Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	378	552
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, Socialstyrelsen	8 484	7 759
Bidrag till kultur, Statens kulturråd	2 075	2 117
Övriga transfereringar till kommuner	21 235	16 702
Summa Transfereringar till kommuner och regioner	394 392	403 460
Transfereringar till utlandet		
Avgiften till Europeiska unionen		
BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	31 261	38 100
Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	7 741	6 914
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast, Naturvårdsverket	982	1 027
Tullavgift, Tullverket	6 828	5 302
Summa Avgiften till Europeiska unionen	46 812	51 344
Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	36 826	37 274
Dagersättning till asylsökande m.m., Migrationsverket	649	355
Övriga transfereringar till utlandet	7 956	5 453
Summa Transfereringar till utlandet	92 244	94 426
Summa	1 352 966	1 330 746

Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare och kännetecknas av att staten inte får någon motprestation. I huvudsak betalas transfereringarna från anslag på statens budget.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten specificeras utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Transfereringar till hushåll omfattar bl.a. stöd som Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan hanterar. Här ingår ålderspensioner, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt assistansersättning m.fl. stöd till personer med funktionsnedsättning.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 22 miljarder kronor mellan 2021 och 2022.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 44 miljarder kronor under 2022. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som får sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (12,9 procent 2022) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat.

Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 26 miljarder kronor 2022, vilket var 2,8 miljarder kronor lägre än 2021 (se nedan). Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföringen som för närvarande är en överföring från AP-fonderna redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3 Intäkter av bidrag.

Högre pensioner

Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 13 miljarder kronor. För 2022 har inkomst- och tilläggs pensionerna räknats upp med 2,5 procent. Att pensionsutgifterna ökade berodde framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökade men även på att Riksdagen beslutade i juni 2022 om att höja garantipensionen och bostadstillägget. Lagändringarna trädde i kraft i augusti och resulterade i att över en miljon pensionärer fick höjd pension.

I december 2022 fick 2 277 949 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket var 28 488 personer fler än i december 2021.

Premiepensionerna ökade med 6 miljarder kronor eller 31,6 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antalet årskullar med rätt till premiepension varje år eftersom bara pensionärer födda år 1938 eller senare kan ha rätt till premiepension.

Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, ökade totalt med 8,3 miljarder kronor. Garantipension till ålderspension, inkomstpensionstillägg och bostadstillägg till pensionärer ökade tillsammans med 8,7 miljarder kronor. Ökningen berodde på regeländringar som trädde i kraft under 2022. Efterlevandepensioner till vuxna minskade med 0,4 miljarder kronor under 2022. Änkepension utgör över 90 procent av de totala utgifterna för efterlevandepension till vuxna. Utgifterna minskar till följd av att änkepensionen är under avveckling.

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning

Kostnaderna för sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning ökade med 4,6 miljarder kronor till 89 miljarder kronor.

Sjukpenningkostnaderna ökade med 3 miljarder kronor till 42 miljarder kronor. Ökningen förklaras av att inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst har höjts från 8 till 10 prisbasbelopp från och med 1 januari 2022 samt av tidigare regeländringar kring bedömningen vid dag 180 som gör att beståndet ökade.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,74 dagar vilket var en minskning med 5,5 procent jämfört med december 2021. Sjukpenningtalet för kvinnor i december 2022 var 82,2 procent högre än sjukpenningtalet för män. I december 2021 var sjukpenningtalet för kvinnor 81,4 procent högre än sjukpenningtalet för män.

Aktivitets- och sjukersättningen ökade med 1,5 miljarder kronor (3,9 procent) till 37 miljarder kronor. Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19–65 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2022 minskade antalet personer med sjukersättning med ca 9 600 och uppgick i december 2022 till strax över 212 000. Trots att antal förmånstagare minskade under året ökade utgifterna. Största delen kan förklaras av att garantiersättningen höjdes med 0,25 prisbasbelopp i januari 2022. Även nya regler som infördes i september 2022 för sjukersättning för personer som är mellan 60 och 64 år har påverkat utgifterna under 2022.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Antalet personer som fick ersättningen i december ökade med ca 700 personer.

Statlig assistansersättning

Kostnaderna för assistansersättning inkluderar även den andel av kostnaden för assistansersättning som finansieras av kommunerna. Utgifterna på 28 miljarder kronor var närmast oförändrade jämfört med föregående år.

Rekordmånga lediga jobb under 2022

I slutet av december var 336 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 34 000 personer eller 9 procent jämfört med december 2021. Arbetslösheten uppgick till 6,6 procent jämfört med 7,2 procent motsvarande period 2021. Trots stigande energipriser, inflation och geopolitisk oro har arbetsmarknaden varit motståndskraftig. I genomsnitt var 342 000 personer inskrivna som arbetslösa år 2022, vilket kan jämföras med ett snitt på 409 000 personer år 2021. Samtidigt har antalet lediga jobb i Platsbanken varit rekordhøgt, även om antalet minskade under hösten. I snitt publicerades 168 000 nya lediga jobb per månad, jämfört med 112 000 året innan uppger Arbetsförmedlingen. Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade 2022.

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd från Försäkringskassan minskade med 10 miljarder kronor för helåret 2022. Utgifterna har varit lägre på grund av bl.a. minskad arbetslöshet efter pandemin.

Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 1,7 miljarder kronor. Antal personer inskrivna med introduktionsjobb och extratjänster minskade med 7 416 personer eller 50 procent jämfört med 2021. Det var inom kategori för extratjänster som minskningen var högst med 96 procent. Extratjänsterna ska enligt regeringsbeslut fasas ut och Arbetsförmedlingen får inte fatta beslut om anvisning till särskilt anställningsstöd i form av extratjänst från och med den 1 januari 2022.

Lönegarantiersättning ökade

Antal konkurser ökade under året och det förklarar att utbetalningar från anslaget Bidrag till lönegarantiersättning ökade med 0,5 miljarder kronor mellan åren.

Kompensation till hushållen för höga elpriser

Med anledning av de exceptionellt höga elpriserna, införde regeringen en elpriskompensation till hushåll i hela Sverige för elkostnader. Kammarkollegiet betalade ut 8,9 miljarder kronor från det nya anslaget Kompensation för höga elpriser under 2022. Utbetalningarna gick till elbolagen som i sin tur ersatte hushållen.

Även i Europa har energipriserna till följd av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin och därefter den ryska invasionen av Ukraina stigit till ovanligt höga nivåer. För att stödja elkunderna ekonomiskt och för att mildra effekterna av de höga elpriserna har EU infört en tillfällig möjlighet att använda kapacitetsavgifterna eller flaskhalsintäkterna för ekonomiska utbetalningar till elkunderna. Regeringen införde fyra olika stöd. Det första stödet avser hushåll i mellersta och södra Sverige (elprisområde 3 och 4) för perioden 1 oktober 2021–30 september 2022, och omfattar ca 4,3 miljoner hushåll. Beloppet uppgår till 17,5 miljarder kronor enligt

regeringsbeslut den 22 december 2022. Utbetalningarna har genomförts under första kvartalet 2023.

Klimatbonus ökade för att därefter upphöra

Utbetalningar av klimatbonus till elbilsköpare uppgick till 6,9 miljarder kronor 2022 vilket var en ökning med 2 miljarder kronor. Ökningen förklarades av att antal klimatbonusfordon tagna i trafik ökade jämfört med 2021. Regeringen fattade beslut om att klimatbonusen skulle avskaffas och att en elbil behövde vara beställd senast den 8 november 2022 för att vara berättigad till bonus.

26 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Beloppet består av de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförs till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (23 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Transfereringar till företag minskade

Transfereringar till företag minskade med 11 miljarder kronor. En bidragande förklaring var minskade utgifter för stöd relaterade till covid-19. Stöd vid korttidsarbete minskade med 6 miljarder kronor och uppgick till 1,4 miljarder kronor. Anställningsstöd, inklusive kostnader för höga sjuklönekostnader minskade med 9 miljarder kronor och uppgick till 14 miljarder kronor. Omställningsstödet för företag som fått minskad omsättning till följd av pandemin gick inte längre att ansöka vilket förklarar minskningen med 2 miljarder kronor mellan åren.

Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. ökade med 0,7 miljarder kronor. Bidraget till Samhall ökade med 0,3 miljarder kronor.

Public service-avgift

Public service-avgift tas in av Skatteverket som betalar ut avgiftsmedlen till ett särskilt public service-konto i Riksgäldskontoret. Public service-kontot förvaltas av Kammarkollegiet och används för att tilldela medel till programföretagen genom transfereringar. Bidragen uppgick till 9 miljarder kronor under 2022 vilket var en ökning med 0,2 miljarder kronor.

Allmän miljö- och naturvård

Naturvårdsverket stöd inom miljöpolitik ökade med 0,6 miljarder kronor. Det är utbetalningar för anslaget Klimatinvesteringar som stod för ökningen i sin helhet. Bidraget används till åtgärder som minskar de klimatpåverkande utsläppen, exempelvis genom Klimatklivet.

Stödet från Statens Energimyndighet ökade med 1,3 miljarder kronor. Ökningen återfanns inom anslagen Industriklivet, Laddinfrastruktur och Biogasstöd. De två sistnämnda är nya satsningar som syftar möjliggöra utbyggnad av publika laddstationer för snabbbladning av elfordon och stöd till produktion av biogas som uppgraderas till biometan. Stödet är ett driftstöd för främjande av energi från förnybara energikällor och lämnas i enlighet med artikel 43 i Europeiska kommissionens allmänna gruppundantagsförordning.

Kommunikationer

Bidragen från Trafikverket för kommunikationer ökade med 3 miljarder kronor. De anslagen som ökade mest under 2022 var Trängselskatt i Stockholm och Utveckling av statens transportinfrastruktur. Bidrag till privata och kommunala företag avser projektering av ny tunnelbana i Stockholm, drift av flygplatser, färjeleder, tåg och busstrafik, inlandsbanan och bidrag för utveckling av elvägar samt bidrag kopplat till miljögarantin inom järnväg och luftfart.

Stöd till kultur

Statens kulturråds anslag Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete minskade med 1 miljard kronor mellan åren. Under 2021 betalades stödet ut med anledning av covid-19, motsvarade stöd upphörde under 2022.

Transfereringar till kommuner minskade

Transfereringarna till kommuner minskade totalt med 9 miljarder kronor eller 2 procent. De allmänna bidragen till kommuner ökade med 11 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet. Utgifterna för kommunersättning för flyktingmottagande ökade.

Migrationsverkets bidrag till kommuner och regioner ökade med 1,8 miljarder kronor. Ökningen beror på de nya ersättningstyperna av lämnade bidrag till kommuner avseende massflyktdirektivet. Även Utbetalningar av schablonersättning för sjukvård till regionerna ökade vilket till stor del beror på massflyktdirektivet. EU:s medlemsstater har aktiverat massflyktdirektivet. Det innebär att ukrainska medborgare som lämnat Ukraina efter den ryska invasionen kan få omedelbart skydd i Sverige genom tidsbegränsade uppehållstillstånd. Från och med den 1 april 2022 omfattas skyddssökande från Ukraina av samma regelverk som asylsökande gällande tillgång till hälso- och sjukvård.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 1 miljard kronor. Utgifterna avser statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånernas kostnader. Varje år under-tecknar staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en ny överenskommelse och bidragen betalas ut med två månaders fördröjning. Utfallet i december avser bidragen för läkemedelsförmånerna för oktober 2022.

Bidrag till hälso- och sjukvården minskade

Regionerna fick 23 miljarder kronor för bidrag till folkhälsa och sjukvård vilket var en minskning med 24 miljarder kronor mellan åren. Minskningen berodde framför allt på tillfälliga statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19 som regionerna fick under 2021, vilket förklarar minskningen under 2022.

Ersättning för höga sjuklönekostnader

Kommuner och regioner fick 4,0 miljarder kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader under 2022 vilket var en minskning med 0,4 miljarder kronor.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 5,8 miljarder kronor under 2022 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor mellan åren. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Bidragen från anslagen statligt stöd för vuxenutbildning och

Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ökade tillsammans med 1,2 miljarder kronor.

Trafikverkets bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik minskade med 3,7 miljarder kronor och uppgick till 2,6 miljarder kronor. Minskningen är en effekt av covid-19. Stödet sänktes från 3 till 2 miljarder kronor. Sänkningen av bidragen var olika mellan regionerna, men de största var Stockholm med -0,8 Västra Götaland med -0,4 och Skåne med -0,3 miljarder kronor.

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ökade med 0,7 miljarder kronor. Det förklaras av Äldreomsorgslyftet och stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen. Ny och befintlig personal ges möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet minskade avgiften till EU med 4,5 miljarder kronor och uppgick till 47 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 6,8 miljarder kronor. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften här periodiserad. Minskningen berodde på Sveriges reduktion av den avgiftsdel som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för perioden 2021–2027. Den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick till knappt 8 miljarder kronor under 2022. Det var knappt 1 miljard kronor högre än 2021. Tullavgiften ökade med 1,5 miljarder kronor.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) minskade med 0,4 miljarder kronor.

Migrationsverkets utbetalning av dagersättning till asylsökande redovisas i enlighet med nationalräkenskaperna som bidrag till övriga länder. Dagersättning gäller både ersättningar och bostadskostnader och ersättningar till asylsökande. Även ersättningar för utresor för avvisade och utvisade redovisas som bidrag till övriga länder. Dessa ersättningar ökade med 0,3 miljarder kronor mellan åren.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder

Tabell 4.14 Avsättning till/upplösning av fonder

Miljoner kronor

	2022	2021
Kärnavfallsfonden	-9 665	5 063
Resolutionsreserven	4 311	3 664
Insättningsgarantifonden	-2 478	1 436
Stabilitetsfonden	298	-8
Övriga fonder	-112	76
Summa	-7 646	10 231

Avsättning till fonder i staten avser främst Resolutionsreserven och Insättningsgarantifonden, vilka förvaltas av Riksgäldskontoret, samt Kärnavfallsfonden.

Resolutionsreserven bildades 2016 och tillförs nu resolutionsavgifter och avkastning på fonderade medel. Fonden har ökat med 4 311 miljoner kronor, varav 3 891 miljoner kronor avser resolutionsavgifter. Resterande belopp avser ränteintäkter kopplade till resolutionsreserven. Ingen avkastning redovisades 2022 eftersom räntan har varit noll.

Det verkliga värdet av Kärnavfallsfonden minskade under år 2022 med 9 665 miljoner kronor till 72 873 miljoner kronor. Minskningen beror framför allt på att de orealiserade värdeförändringarna varit negativa under 2022 medan de var positiva 2021.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Avsättningarna till fonden minskade från 1 436 till -2 478 miljoner kronor till följd av negativa marknadsvärdeförändringar. Insättningsgarantiavgifterna ökade marginellt.

Stabilitetsfonden bildades 2008 med 15 000 miljoner kronor från anslag på statens budget. Fonden har ökat med 298 miljoner kronor till 40 209 miljoner kronor under 2022. De tidigare stabilitetsavgifterna har upphört efter bildandet av resolutionsreserven (se not 42).

Övriga fonder i staten är numera förhållandevis små och det gäller därmed även avsättningar till och upplösning av dessa fonder. Mer information om vilka fonder som redovisas av statliga myndigheter finns i not 42.

Not 6 Kostnader för personal

Tabell 4.15 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2022	2021
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Polismyndigheten	21 441	20 468
Försvarsmakten	15 386	14 503
Kriminalvården	7 115	6 318
Trafikverket	7 072	6 880
Försäkringskassan	6 980	6 795
Arbetsförmedlingen	5 923	5 923
Skatteverket	5 841	5 820
Lunds universitet	5 299	5 237
Regeringskansliet	4 752	4 561
Uppsala universitet	4 673	4 521
Domstolsverket	4 571	4 514
Göteborgs universitet	3 893	3 837
Stockholms universitet	3 420	3 434
Karolinska institutet	3 326	3 248
Migrationsverket	2 894	2 618
Kungl. Tekniska högskolan	2 800	2 780
Umeå universitet	2 672	2 577
Linköpings universitet	2 470	2 406
Statens institutionsstyrelse	2 377	2 228
Sveriges lantbruksuniversitet	2 153	2 124
Försvarets materielverk	1 685	1 566
Tullverket	1 465	1 382
Transportstyrelsen	1 301	1 229
Linnéuniversitetet	1 291	1 248
Åklagarmyndigheten	1 284	1 194
Lantmäteriet	1 214	1 227
Kronofogdemyndigheten	1 140	1 130
<i>Affärsverk</i>		

	2022	2021
Luffartsverket	1 138	1 056
Sjöfartsverket	1 136	1 112
Svenska kraftnät	571	489
Övriga myndigheter	42 589	40 855
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	169 872	163 280
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-40 348	-38 861
Summa lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter	129 524	124 419
Pensionskostnader		
Polismyndigheten	3 285	3 075
Försvarsmakten	3 192	3 012
Trafikverket	1 203	1 196
Regeringskansliet	992	968
Domstolsverket	956	933
Lunds universitet	908	912
Försäkringskassan	859	839
Skatteverket	832	827
Uppsala universitet	816	789
Arbetsförmedlingen	795	810
Göteborgs universitet	690	678
Kriminalvården	681	623
Riksdagsförvaltningen	653	355
Stockholms universitet	583	586
Karolinska institutet	574	567
Kungl. Tekniska högskolan	481	484
Umeå universitet	480	476
Linköpings universitet	458	451
Migrationsverket	370	365
Sveriges lantbruksuniversitet	323	322
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	597	500
Sjöfartsverket	201	207
Svenska kraftnät	188	153
Övriga myndigheter	8 847	8 531
<i>Statens tjänstepensioner</i>		
Utbetalda pensioner	11 244	11 095
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	1 820	-100
Eliminering av premieintäkt för statliga tjänstepensioner m.m.	-20 232	-19 827
Summa pensionskostnader	21 796	18 827
Övriga personalkostnader		
Samtliga myndigheter	4 449	3 412
Summa Övriga personalkostnader	4 449	3 412
Summa	155 769	146 658

Under 2022 ökade statens kostnader för personal med 9,1 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på 6,2 procent jämfört med 2021. Lönekostnader, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 4,0 procent och pensionskostnaderna ökade med 15,8 procent.

Lönekostnaderna ökade med 4,0 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 6,6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2022 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2021. De arbetsgivaravgifter, löneskatter med mera som myndigheterna betalar in utgör statsinterna transaktioner och elimineras därför i sin helhet i statens resultaträkning.

Polismyndighetens lönekostnader ökade med 4,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen är huvudsakligen ett resultat av en ökning av antalet anställda samt ökade kostnader för övertid på grund av riksdagsval och en hög efterfrågan av pass.

Lönekostnaderna hos Försvarsmakten ökade med 6,1 procent jämfört med 2021. Ökningen beror huvudsakligen på att myndigheten under året har bedrivit ett omfattande rekryteringsarbete av personal inom framför allt de kontinuerligt tjänstgörande personalkategorierna.

Kriminalvårdens lönekostnader ökade med 12,6 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av den årliga lönerevisionen, men också av en ökning av antalet anställda för att möta den ökade klientvolymen. Trots att myndigheten rekryterade fler medarbetare under 2022 jämfört med 2021 är rekryteringsbehovet inom de flesta verksamhetsgrenar fortfarande stort, vilket har inneburit ökade kostnader för bl.a. övertidsersättning.

För första gången sedan 2017 ökade Migrationsverkets lönekostnader. Jämfört med 2021 ökade lönekostnaderna med 10,5 procent. Ökningen förklaras främst av att myndigheten under året har rekryterat ett stort antal medarbetare för att hantera alla ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet.

Lönekostnaderna hos Försvarets materielverk (FMV) ökade med 7,6 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror till stor del på att myndigheten har rekryterat nya medarbetare för att kunna realisera kommande produktionsökningar.

Åklagarmyndigheten är en myndighet under tillväxt och hade under 2021 en rekordhög rekryteringstakt. Även om rekryteringen av anställda har avtagit något under 2022 så har lönekostnaderna ökat med 7,5 procent jämfört med 2021. Förutom ett ökat antal anställda, beror de ökade lönekostnaderna på den årliga lönerevisionen.

För att möta framtida uppdrag har Affärsverket svenska kraftnät ett fortsatt stort behov av att anställa fler medarbetare. Under 2022 har antalet anställda hos affärsverket ökat med nära 20 procent, vilket har medfört att lönekostnaderna ökade med 16,8 procent jämfört med föregående år.

Pensionskostnaderna ökade med 15,8 procent

Pensionskostnaderna i staten består huvudsakligen av förändringen av den avsättning för förmånsbestämda tjänstepensioner som Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar, men också av kostnader för pensionspremier som myndigheterna betalar avseende anställda födda från och med 1988.

Förändringen av pensionsavsättningen som SPV redovisar beräknas utifrån årets ingående saldo. Avsättningen ökar sedan till följd av årets intjänande och minskar med årets utbetalningar. Utöver dessa delar påverkas avsättningen även av ett flertal andra faktorer, såsom exempelvis förändrade beräkningsgrunder, indexering, utfall av antaganden om livslängd med mera. Mer detaljerad beskrivning av dessa faktorer återfinns i not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Statens totala pensionskostnader ökade med 3,0 miljarder kronor jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning på 15,8 procent. Förändringen beror huvudsakligen på att indexeringen av utbetalda pensioner och fribrev, till följd av förändrat prisbasbelopp, har påverkat avsättningen med ett högre belopp än föregående år. Prisbasbeloppet för 2022 har höjts med 1,47 procent vilket kan jämföras med ökningen för 2021 på 0,63 procent. Ökningen av årets pensionskostnader beror också på ökade kostnader för de premiebestämda pensionerna.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar ökade med 1,3 miljarder kronor jämfört med 2021. Av förändringen har 1,8 miljarder kronor redovisats som en del av årets resultat medan 0,5 miljarder kronor har redovisats i balansräkningen som en ökning av nettoförmögenheten.

Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät, är de myndigheter som vid sidan av SPV redovisar väsentliga pensionsåtaganden. Årets förändring av Riksdagsförvaltningens och de tre affärsverkens pensionsavsättningar uppgår till sammanlagt 0,7 miljarder kronor (0,5 miljarder kronor). Förändringen har i allt väsentligt redovisats som en del av årets resultat. En mindre del av förändringen, som beror på ändrade försäkringstekniska beräkningsgrunder, har dock redovisats som en ökning av myndighetskapitalet hos Riksdagsförvaltningen och det egna kapitalet hos affärsverken.

Myndigheternas pensionskostnader består till övervägande del av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner, vilket utöver premien till SPV för anställda födda före 1988 även innefattar premier för kompletterande ålderspension (Kåpan Tjänste) och för den valbara premien (individuell ålderspension). Storleken på pensionspremierna för de förmånsbestämda tjänstepensionerna bestäms utifrån åldersfördelning samt löneläge för de anställda vid respektive myndighet. Det statliga pensionsavtalet PA 16 innebär att anställda födda från och med 1988 i princip har helt premiebestämda tjänstepensioner. Dessa tjänstepensioner ingår därmed inte som en del av avsättningen för förmånsbestämda pensioner hos SPV.

Under 2022 har myndigheternas pensionspremier, i likhet med föregående år, höjts. Höjningen förklaras huvudsakligen av de fortsatt låga räntenivåerna. Premier för förmånsbestämda avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV. Den delen av pensionskostnaderna har därför eliminerats i statens resultaträkning. Däremot finns det särskilda organisationer, som inte är myndigheter, som ansvarar för den kompletterande och den individuella ålderspensionen samt för premierna enligt PA 16 för sina egna organisationer. Dessa premier hanteras utanför den statliga redovisningsorganisationen och elimineras därför inte. Samma hantering gäller för de myndigheter som i vissa fall gör egna pensionsavsättningar, exempelvis avsättning för delpensioner. Kostnaderna för dessa ingår i statens pensionskostnader och elimineras därmed inte.

Övriga personalkostnader ökade med 30,4 procent

Övriga personalkostnader består bl.a. av kostnader för personalutbildning, konferenser och traktamenten. Under 2022 ökade övriga personalkostnader med 30,4 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av myndigheternas återgång efter pandemin, med fler resor, konferenser och utbildningar som följd.

Tabell 4.16 Antal årsarbetskrafter

Myndighet	2022	2021
Polismyndigheten	32 546	32 028
Försvarsmakten	23 374	23 096
Försäkringskassan	12 889	12 468

Myndighet	2022	2021
Kriminalvården	12 265	11 125
Arbetsförmedlingen	10 832	10 240
Skatteverket	9 270	9 456
Trafikverket	9 101	8 973
Lunds universitet	7 485	7 380
Uppsala universitet	6 709	6 582
Domstolsverket	6 140	6 166
Göteborgs universitet	5 541	5 529
Karolinska institutet	4 867	4 787
Stockholms universitet	4 838	4 940
Migrationsverket	4 820	4 421
Regeringskansliet	4 674	4 601
Kungl. Tekniska högskolan	4 026	4 051
Umeå universitet	3 832	3 704
Statens institutionsstyrelse	3 806	3 712
Linköpings universitet	3 513	3 527
Sveriges lantbruksuniversitet	3 193	3 193
Tullverket	2 146	2 083
Lantmäteriet	2 101	2 138
Försvarets materielverk	2 088	1 955
Kronofogdemyndigheten	2 014	2 051
Transportstyrelsen	1 918	1 887
Linnéuniversitetet	1 811	1 906
Malmö universitet	1 659	1 630
Statens jordbruksverk	1 589	1 549
Åklagarmyndigheten	1 546	1 449
Luleå tekniska universitet	1 521	1 476
Pensionsmyndigheten	1 506	1 488
Statens servicecenter	1 408	1 313
Örebro universitet	1 366	1 412
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 236	1 222
Karlstads universitet	1 149	1 123
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1 110	1 098
Skogsstyrelsen	1 087	1 161
Centrala studiestödsnämnden	1 068	980
Mälardalens universitet	1 028	985
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 215	1 199
Luffartsverket	1 009	964
Svenska kraftnät	980	821
Övriga myndigheter	41 155	40 529
Totalt	247 431	242 398

Mättet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår beräknat i antal heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som en anställd. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska däremot ingå när antalet årsarbetskrafter beräknas. Den arbetstid som ska ingå i beräkningen är den tid som myndigheten betalat ut lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till

heltidstjänster innebär att personal som är deltidsanställd ingår i summan av antalet årsarbetskrafter med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör.

Uppgifterna i tabellen ovan bygger på de uppgifter som myndigheterna rapporterat in i statens informationssystem Hermes. Under 2022 ökade det totala antalet årsarbetskrafter i staten med 5 033 stycken, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent jämfört med föregående år.

Polismyndighetens årsarbetskrafter ökade med totalt 518 stycken jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 1,6 procent. Antalet poliser ökade med 819 stycken medan antalet civilanställda minskade med 301 stycken.

Hos Kriminalvården ökade antalet årsarbetskrafter med totalt 1 140 stycken jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning på 10,2 procent. Ökningen omfattar hela organisationen, men procentuellt är det inom frivården och administration som ökningen är som störst. Inom frivården beror ökningen främst på den nya lagstiftningen om intensivövervakning med elektronisk kontroll samt ett ökat antal klienter med den nya påföljden ungdomsövervakning. Inom administration beror ökningen bl.a. på regionalt placerade operativa resurser inom rekrytering, utbildning, bemanning och it.

Arbetsförmedlingens årsarbetskrafter ökade med 592 stycken under 2022, vilket motsvarar en ökning på 5,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av ett omfattande rekryteringsarbete som pågått under året, främst i syfte att anställa arbetsförmedlare och beslutshandläggare, där resursbehovet var som störst.

Hos Migrationsverket ökade antalet årsarbetskrafter med 399 stycken jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 9,0 procent och är en direkt konsekvens av att myndigheten har rekryterat ett stort antal medarbetare på grund av den stora ökningen av ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet.

Antalet årsarbetskrafter vid Försvarets materielverk (FMV) har under 2022 ökat med 133 stycken, vilket motsvarar en ökning på 6,8 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen har till största del skett inom den verksamhet som FMV genomför på uppdrag av Forsvarsmakten och följer den övergripande planeringen av FMV:s tillväxt. Syftet med ökningen är att myndigheten ska kunna realisera kommande produktionsökningar.

Åklagarmyndighetens årsarbetskrafter har under 2022 ökat med 97 stycken jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 6,7 procent och är en del av arbetet med att uppnå myndighetens övergripande mål om en ändamålsenlig bemanning med god arbetsmiljö och bra arbetsförutsättningar. Myndighetens höga rekryteringstakt 2021 har under 2022 planat ut något, främst i syfte att säkerställa en ekonomiskt och verksamhetsmässigt hållbar kompetensförsörjning.

Hos Statens servicecenter har antalet årsarbetskrafter ökat med 95 stycken jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning på 7,2 procent. Ökningen förklaras i allt väsentligt av att fler och fler servicekontor har öppnats.

Skogsstyrelsens årsarbetskrafter har minskat med 74 stycken jämfört med föregående år. Minskningen motsvarar -6,4 procent och förklaras till stor del av den under året påbörjade avvecklingen av arbetsmarknadsåtgärden Naturnära jobb.

Årsarbetskrafterna hos Centrala studiestödsnämnden ökade med 9,0 procent under 2022, vilket motsvarar en ökning på 88 stycken jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att myndigheten har anställt fler medarbetare som ska administrera och utveckla systemstödet för det nya omställningsstudiestödet.

Hos Affärsverket svenska kraftnät ökade antalet årsarbetskrafter med 159 stycken jämfört med föregående, vilket motsvarar en ökning på 19,4 procent. Ökningen är ett resultat av den rekryteringsinsats som påbörjades redan under 2021 i syfte att möta affärsverkets framtida uppdrag.

Not 7 Kostnader för lokaler

Tabell 4.17 Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2022	2021
Försvarsmakten	3 460	2 989
Polismyndigheten	3 190	2 954
Kriminalvården	1 855	1 701
Regeringskansliet	1 728	1 601
Lunds universitet	1 212	1 104
Domstolsverket	1 078	1 005
Karolinska institutet	1 008	964
Kungl. Tekniska högskolan	987	973
Stockholms universitet	896	883
Uppsala universitet	879	826
Migrationsverket	843	805
Göteborgs universitet	693	654
Fortifikationsverket	658	489
Försäkringskassan	655	619
Linköpings universitet	578	553
Arbetsförmedlingen	563	555
Skatteverket	554	559
Trafikverket	543	506
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	68	59
Svenska kraftnät	68	58
Luffartsverket	43	33
Övriga myndigheter	9 087	8 519
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-5 875	-5 498
Summa	24 771	22 911

Kostnader för lokaler avser myndigheternas kostnader för hyrda lokaler.

Redovisningen per myndighet är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringar av inomstatliga lokalkostnader avser lokalkostnader för de myndigheter som hyr sina lokaler av Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Försvarsmaktens lokalkostnader ökade med 471 miljoner kronor eller 16 procent. Det beror på ett ökat hyresbestånd till följd av fler förband än tidigare år.

Polismyndighetens kostnader för lokaler ökade med 236 miljoner kronor eller 8 procent. Det beror i huvudsak på utökade lokalytor, indexuppräknning samt den nya fastighetstaxeringen. Därtill kommer fortsatt höga priser för el.

Kriminalvårdens kostnader för lokaler ökade med 154 miljoner kronor eller 9 procent. Under 2021 tecknades ett antal avtal som fick helårseffekt 2022. Även 2022 tecknades nya avtal varav de flesta var hyresavtal med utökad yta. Dessa avtal stod för en ökning

med ca 93 miljoner kronor. Ökningen av el, vatten och värme stod för 42 miljoner kronor.

Kostnaderna för lokaler på Regeringskansliet ökade med 127 miljoner kronor. Det beror bl.a. på ett nytt avtal 2022 avseende utökade ytor i Stockholm. Vid utlandsmyndigheterna har vissa verksamhetsförändringar bidragit till ökade lokalkostnader. Även lokalförstärkning med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU har påverkat det högre utfallet. I övrigt beror ökningen på den årliga prisuppräknings av hyresavtalen samt valutakurseffekter avseende inhyrda fastigheter vid utlandsmyndigheterna.

Lunds universitets kostnader för lokaler har ökat med 108 miljoner kronor eller 10 procent. Det beror i huvudsak på en högre indexering, räntebaserad hyressättning för Max IV Laboratory i Lund, Clinical Research Centre (CRC) i Malmö och Arkivcentrum som har lett till högre hyreskostnader i takt med att räntorna har stigit. Kostnaden för el har också stigit kraftigt, men även en kraftig höjning av fjärrvärme och gas har bidragit till högre lokalkostnader.

Fortifikationsverkets lokalkostnader har ökat med 169 miljoner kronor. Det beror bl.a. på tillkommande förhyrningar i Stockholm, nya avtal i samband med nyetablering i Sollefteå, Östersund, Falun och Kristinehamn samt tillkommande avtal i Halmstad (elevbostäder). Det har också skett ändringar av avtal och indexuppräknings.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Tabell 4.18 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor

	2022	2021
Utbetalda skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader ¹	1 491	801
Återvunna förluster för skadeersättningar ¹	-889	-468
Värdeförändringar skadeersättningar och regressfordringar ¹	3 639	-211
Reserveringar för låneförluster	1 350	0
Summa vissa garanti- och kreditkostnader	5 591	122
Specifikation vissa garanti- och kreditkostnader per myndighet		
Exportkreditnämnden	4 270	300
Riksgäldskontoret	1 321	-177
Boverket	0	-1
Summa vissa garanti- och kreditkostnader per myndighet	5 591	122

¹Med beaktande av återförsäkringar.

Under posten Vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Bland transfereringar redovisas garanti- och utlåningskostnader där det finns ett väsentligt inslag av subventioner.

I avsnittet för statens verksamhet redovisas garanti- och kreditkostnader i en egen post eftersom de har annan karaktär än övriga driftkostnader och att de kan variera mellan år och alltså vara jämförelsestörande. Kostnaderna delas upp i utbetalade skadeersättningar, återvunna förluster för skadeersättningar som minskar kostnaderna, värdeförändringar av oregrerade skador (skadeersättningar) och regressfordringar samt reserveringar för låneförluster.

Vissa garanti- och kreditkostnader uppgick till 5 591 miljoner kronor, vilket var en ökning med 5 469 miljoner kronor jämfört med 2021. Ökningen beror främst på värdeförändringar på oregrerade skador och regressfordringar som uppgick till

3 639 miljoner kronor, vilket var en försämring med 3 850 miljoner kronor jämfört med 2021.

Utbetalade skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader uppgick till 1 491 miljoner kronor, vilket var en ökning med 690 miljoner kronor jämfört med 2021.

Återvunna förluster som minskade garanti- och kreditkostnader uppgick till 889 miljoner kronor, vilket var en ökning med 421 miljoner kronor jämfört med 2021.

Under året har Riksgäldskontoret gjort en reservering för låneförluster på lån till SAS med 1 350 miljoner kronor.

Kostnaderna för EKN uppgick till 4 270 miljoner kronor, vilket var en ökning med 3 970 miljoner kronor jämfört med 2021. Det beror främst på att förändringar av oreglerade skador och regressfordringar ökade med 4 314 miljoner kronor jämfört med 2021. Risken för garantiförluster ökade i bl.a. utestående garantier för export till Ryssland, Ghana och Etiopien. Utbetalade skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader har ökat från 799 miljoner kronor 2021 till 898 miljoner kronor 2022. De största skadeutbetalningar avsåg Ecuador, Kuba och Indien. Årets återvunna förluster för tidigare skadeutbetalningar har ökat med 443 miljoner kronor jämfört med 2021, vilket har minskat garantikostnaderna.

Kostnaderna för Riksgäldskontoret uppgick till 1 321 miljoner kronor, vilket var 1 498 miljoner kronor mer än 2021. Ökningen förklaras främst av reserveringar för låneförluster på lån till SAS med 1 350 miljoner kronor (se not 29 Utlåning).

Not 9 Övriga driftkostnader

Tabell 4.19 Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2022	2021
Övriga driftkostnader – tjänster		
Trafikverket	55 579	52 237
Försvarsmakten	18 871	18 443
Försvarets materielverk	5 382	5 347
Polismyndigheten	3 582	3 388
Naturvårdsverket	2 328	2 051
Folkhälsomyndigheten	1 468	4 787
Övriga myndigheter	43 268	39 923
Summa tjänster	130 478	126 176
Övriga driftkostnader – varor		
Försvarets materielverk	20 800	17 716
Trafikverket	6 437	5 188
Försvarsmakten	5 376	3 508
Folkhälsomyndigheten	4 836	2 621
Polismyndigheten	1 913	1 250
Övriga myndigheter	7 801	6 519
Summa varor	47 163	36 802
Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster		
Svenska kraftnät	30 012	16 688
Sjöfartsverket	1 499	1 231
Luffartsverket	424	452
Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster	31 935	18 371

	2022	2021
Övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.		
Försvarmakten	4 599	4 060
Trafikverket	813	710
Naturvårdsverket	625	-
Kriminalvården	321	290
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	282	231
Polismyndigheten	262	116
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	656	510
Luffartsverket	104	91
Sjöfartsverket	79	79
Övriga myndigheter	3 179	2 276
Summa övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.	10 920	8 363
Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi		
Trafikverket	-40 615	-36 729
Myndigheter i försvarssektorn	-20 846	-17 993
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	-94	-421
Luffartsverket	-1	-2
Övriga myndigheter	-2 611	-3 474
Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi	-64 167	-58 619
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-18 323	-16 860
Summa	138 006	114 233

Övriga driftkostnader är myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisning görs brutto under varje delavsnitt i tabellen och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga driftkostnader ökade med 23 773 miljoner kronor eller 21 procent jämfört med föregående år.

Tabellen ovan är uppdelad på kostnader för tjänster respektive varor för de myndigheter där detta är möjligt, reparationer och övrigt samt aktivering av anläggningstillgångar i egen regi. Med aktivering menas att inköpta varor eller tjänster tas upp som tillgångar i balansräkningen, vilket reducerar den totala kostnaden. Genom denna uppdelning kan man för respektive myndighet se hur kostnaderna fördelar sig på respektive del för de myndigheter som har störst driftkostnader. Här kommenteras sedan totalbeloppet för några av dessa myndigheter.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för köp av tjänster som för köp av varor. Trafikverkets kostnader för varor och tjänster har ökat med 4 694 miljoner kronor. Under året har Trafikverket aktiverat 3 886 miljoner kronor mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vilket minskade de totala driftkostnaderna. Aktiveringarna gäller väg- och järnvägsanläggningar. Dessa kostnader för köp av varor och tjänster förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Detta medförde att de totala driftkostnaderna hos Trafikverket ökade med 808 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Försvarsmaktens totala driftkostnader ökade med 2 835 miljoner kronor. Ökningen utgörs bl.a. av att beredskapsvaror har ökat och då främst drivmedel och livsmedel.

Även materiellnära tjänster har ökat beroende på det förändrade säkerhetsläget som medfört ökade kostnader för tjänster kopplat till Försvarmaktens materiel.

Försvarets materielverks driftkostnader ökade med 3 119 miljoner kronor. De ökade driftkostnaderna beror huvudsakligen på en ökning av kostnader för varor och materiel som hänför sig på tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg.

Folkhälsomyndighetens driftkostnader minskade med 1 104 miljoner kronor. De minskade kostnaderna hänför sig i huvudsak till storskalig testning av covid-19 år 2021. Åt motsatt håll verkade reaförlusterna som avser destruerat vaccin.

Polismyndighetens driftkostnader ökade med 857 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det förklaras bl.a. av att kostnaden för drivmedel och reparation av motorfordon har ökat. Reparation och underhåll av inventarier har ökat på grund av myndighetens pågående tillväxt och ökade digitalisering. Kostnader för resor, representation, information m.m. har ökat främst på grund av att reserestriktionerna, som fanns under pandemin, har upphört. Även inköp av varor har ökat, då stora inköp av kommunikations- och it-utrustning har gjorts under året. Kostnaden för förbrukningsmaterial har ökat. Det beror på fortsatt stora inköp på grund av osäkra leveranskedjor till följd av oroligheter i omvärlden.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor och tjänster ökade med 13 324 miljoner kronor. Den stora ökningen beror till stor del på det högre elpriset jämfört med föregående år.

Naturvårdsverkets totala driftkostnader ökade med 902 miljoner kronor och är främst hänförlig till högre kostnader för intrångsersättningar varav 625 miljoner kronor under Reparationer avser intrångsersättning enligt Mark- och miljödomstolens dom till en markägare till följd av utökning av Natura 2000-områden.

Under året har myndigheter i försvarssektorn aktiverat 2 853 miljoner kronor mer jämfört med föregående år.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Tabell 4.20 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Trafikverket	12 631	12 390
Försvarmakten	6 145	6 068
Polismyndigheten	1 316	1 202
Fortifikationsverket	1 148	1 235
Statens fastighetsverk	606	583
Försäkringskassan	569	655
Lunds universitet	525	511
Kriminalvården	466	421
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	330	347
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 337	1 016
Luffartsverket	258	192
Sjöfartsverket	195	183
Övriga myndigheter	6 196	6 176
Summa	31 722	30 979

I posten ingår avskrivningar och nedskrivningar på anläggningstillgångar.

Trafikverkets ökning avseende av- och nedskrivningar gäller främst väg- och järnvägsanläggningar samt immateriella anläggningstillgångar.

Svenska kraftnäts avskrivningar ökade avseende maskiner och inventarier samt på grund av nedskrivning av pågående anläggningar.

Polismyndighetens avskrivningar har ökat på grund av investeringar i bl.a. transportmedel och datorer.

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Tabell 4.21 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2022	2021
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande		
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	15 072	22 603
Akademiska Hus AB	5 490	13 790
SBAB Bank AB	2 081	2 081
Sveaskog Holding AB	1 979	1 494
Jernhusen AB	1 639	1 628
AB Svensk Exportkredit	1 166	1 034
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	596	383
Apoteket AB	402	356
SJ AB	314	-965
Svevia AB	301	326
Swedfund International AB	254	220
Infranord AB	81	61
Samhall AB	56	367
AB Svensk Bilprovning	55	79
Teracom Group AB	49	87
Green Cargo AB	43	400
RISE Research Institutes of Sweden AB	39	-14
Lernia AB	30	119
Arlandabanan Infrastructure AB	19	16
Apotek Produktion & Laboratorier AB	4	17
Voksenåsen A/S	1	4
Kungliga Operan AB	1	25
VisitSweden AB	1	-3
AB Göta Kanalbolag	0	0
Metria AB ¹	0	27
Miljömärkning Sverige AB	-2	3
Kungliga Dramatiska Teatern AB	-4	5
PostNord AB	-15	1 206
Svenska Spel AB	-21	-500
Statens Bostadsomvandling AB	-43	-15
Saminvest AB	-58	212
Almi Företagspartner AB	-79	218
Specialfastigheter Sverige AB	-143	2 999
Systembolaget AB	-184	-95

	2022	2021
Svenska Rymdaktiebolaget	-404	-23
Swedavia AB	-709	-1 182
Vattenfall AB	-1 102	46 828
Summa Kammarkollegiet	26 909	93 791
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät – Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	30	13
Sjöfartsverket – Sjöfartsverket Holding AB	0	0
Luffartsverket – LFV Holding AB	-111	27
Övriga myndigheter	16	39
Summa resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	26 844	93 870
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande		
Nordiska Investeringsbanken NIB	325	563
SOS Alarm Sverige	5	-16
Sweden House	0	2
SAS	-1 536	-1 422
Telia Company AB	-6 002	4 611
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	7	-1
Summa resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	-7 201	3 737
Resultat från andelar i hel- och delägda företag - totalt		
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	26 844	93 870
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	-7 201	3 737
Summa	19 642	97 607

Anm.: Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent. Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

¹Metria AB såldes 2022-04-01.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos företagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har minskat med 78 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgår sammanlagt till 20 miljarder kronor för 2022. Mer än hälften av försämringen gäller Vattenfall AB.

Vattenfalls resultat blev 48 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år och blev negativt för 2022. Det försämrade resultatet beror till stor del på orealiserade marknadsvärdesförändringar för energiderivat avseende framtida elproduktion som uppgick till -24,3 miljarder kronor. Moderbolaget har även belastats med ökade åtaganden om 8,9 miljarder kronor för framtida avveckling av Ringhals och Forsmark till följd av ökade avsättningar samt den negativa utvecklingen av tillgodohavandet i den svenska Kärnavfallsfonden.

Resultatet för LKAB blev 7,5 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av höga kostnader för avsättning för samhällsomvandling, ökad bergförstärkning och underhållsåtgärder, produktionsstörningar samt inflation.

Akademiska Hus AB redovisade ett resultat på 5,5 miljarder kronor vilket var en minskning med 8,3 miljarder kronor jämfört med 2021. Minskningen förklaras främst av värdeförändringen avseende förvaltningsfastigheter som uppgick till 1,1 miljarder kronor. Värdeförändringen föregående år var 12,5 miljarder kronor. Resultat före värdeförändringar och skatt uppgick till 4,5 miljarder kronor och förklaras huvudsakligen av ett ökat driftöverskott.

Specialfastigheter Sverige AB redovisade ett minskat resultat med 3,1 miljarder kronor jämfört med föregående år vilket främst beror på negativa orealiserade värdeförändringar på förvaltningsfastigheter.

SJ AB:s resultat för 2022 ökade med 1,3 miljarder kronor till 0,3 miljarder kronor. Den ökningen förklaras främst av att resandet ökade med 47 procent jämfört med samma period föregående år. Rörelseresultatet påverkades även negativt av nedskrivning av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och till följd av ändrad bedömning avseende vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJ:s nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat.

Svenska Spel AB redovisade ett resultat på 2 miljarder kronor för 2022 som var oförändrat jämfört med föregående år. I årsredovisningen för staten omförs den del av resultatet som betraktas som utdelning till skatteintäkt i stället för resultat från andelar. För 2022 omfördes 2 miljarder kronor till skatt. Följaktligen minskade resultatandelarna från 2 miljarder kronor till -21 miljoner kronor och det totala egna kapitalet från 1 till 0,5 miljarder kronor (se not 26).

Resultatet för Postnord AB minskade till följd av lägre paket- och brevvolymer än förväntat samt ökade kostnader drivet av omvärldsfaktorer.

Telia Company AB redovisade en resultatandel som var 10,6 miljarder kronor lägre jämfört med 2021. Förändringen förklaras främst av ej kassaflödespåverkande nedskrivningar om totalt -19,8 miljarder kronor för bolaget som helhet, varav svenska statens andel är 39,5 procent.

SAS redovisade en resultatandel på -1,5 miljarder kronor för 2021 och 2022. Resultatet blev 0,1 miljarder kronor lägre jämfört med 2021 och 2022.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden

Tabell 4.22 Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2022	2021
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	5 575	7 409
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	735	644
Summa ränteintäkter	6 310	8 053
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-36 136	-21 717
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-1 276	-1 369
Summa räntekostnader	-37 412	-23 086
Realiserade valutakursförändringar (netto)	-11 703	-383
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	1 666	-2 435
Över-/underkurs vid emission (netto)	9 845	12 610
Realiserade kursförändringar (netto)	-447	-2 317
Provisioner till banker m.fl.	-64	-89
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-31 805	-7 647

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

Hög inflation, svagare krona och stigande marknadsräntor bidrog till att räntekostnaderna på statsskulden ökade. Under 2022 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 31 805 miljarder

kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 24,2 miljarder kronor från föregående år trots att skulden har minskat. Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor ökade med 14,4 miljarder kronor och realiserade valutakursförluster ökade med 11,3 miljarder kronor. Ränteintäkter har minskat med 1,7 miljarder kronor jämfört med 2021. Effekterna av över- eller underkurser vid emission liksom realiserade valutakursförändringar förändrades åt motsatt håll och begränsade den sammanlagda kostnadsökningen något.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

Tabell 4.23 Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Exportkreditnämnden	6 731	2 603
Riksbankens inlevererade överskott	3 900	6 800
Skatteverket	3 109	2 413
Kärnavfallsfonden	1 232	2 805
Centrala studiestödsnämnden	62	192
Statens Fastighetsverk	4	3
Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument		
Kärnavfallsfonden	-	3 289
Havs- och vattenmyndigheten, Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Kammarkollegiet m.fl.	6	127
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	25	5
Sjöfartsverket	19	19
Svenska kraftnät	14	9
Övriga myndigheter	931	680
Realisationsvinst avyttring Metria	616	-
Summa	16 649	18 945

Övriga finansiella intäkter minskade med 2 296 miljoner kronor jämfört med 2021 främst på grund av att Riksbankens inlevererade överskott och realiserade värdeförändringar hos Kärnavfallsfonden minskade, medan intäkterna hos Exportkreditnämnden ökade.

Exportkreditnämndens (EKN) redovisar som finansiella intäkter både ränteintäkter och realiserade och realiserade valutakursdifferenser netto. Intäkterna ökade med 4 128 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av valutakursförändringar och ändringar av diskonteringsräntan. Det finns ett samband mellan förändringen av finansiella intäkter och kostnader genom att valutakursförändringar och nuvärdesberäkningar på skadefordringar och åtaganden påverkar både tillgångar och skulder i garantiverksamheten.

Skatteverkets finansiella intäkter är främst räntor i skattekontosystemet, vilka ökade med 696 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Kärnavfallsfonden redovisar som finansiella intäkter både ränteintäkter och realiserade värdeförändringar netto. Intäkterna har minskat med sammanlagt 4 862 miljoner kronor jämfört med föregående år främst på grund av att realiserade värdeförändringar fanns med i beloppet föregående år (se not 14).

Under året har innehavet i det statliga bolaget Metria sålts och genererat en realisationsvinst om 616 miljoner kronor.

Not 14 Övriga finansiella kostnader**Tabell 4.24 Övriga finansiella kostnader**

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Exportkreditnämnden	5 773	2 619
Kärnavfallsfonden	844	443
Riksgäldskontoret	8	966
Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument		
Kärnavfallsfonden	10 547	-
Riksgäldskontoret	5 290	254
Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Karolinska institutet m.fl.	335	58
Kammarkollegiet	38	0
Affärsverk		
Luffartsverket	2	4
Sjöfartsverket	0	1
Svenska kraftnät	9	1
Övriga myndigheter	370	196
SAS hybridobligationer	2 250	-
Aktivering av finansiella kostnader	-5	-8
Summa	25 461	4 534

Övriga finansiella kostnader ökade med 20 927 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) redovisar som finansiella intäkter både ränteintäkter och orealiserade och realiserade valutakursdifferenser netto. Kostnaderna ökade med 3 154 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av valutakursförändringar och ändringar av diskonteringsräntan. Det finns ett samband mellan förändringen av finansiella intäkter och kostnader (jfr not 13).

Kärnavfallsfonden redovisar som finansiella kostnader både räntekostnader och värdeförändringar. De finansiella kostnaderna exklusive orealiserade värdeförändringar, vilka främst omfattar kostnader för ränteterminer och realisationsförluster, var 844 miljoner kronor, medan de orealiserade värdeförändringarna på finansiella instrument uppgick till 10 547 miljoner kronor (föregående år en intäkt, se not 13).

Riksgäldskontorets intäkter i form av värdeförändringar på finansiella instrument ökade med netto 4 078 miljoner kronor jämfört med föregående år. De orealiserade värdeförändringarna ökade kraftigt till 5 290 miljoner kronor, medan de realiserade värdeförändringarna minskade.

I årsredovisningen för staten har värdet av SAS hybridobligationer skrivits ned med 90 procent motsvarande 2 250 miljoner kronor i enlighet med Riksgäldskontorets bedömning. Se not 27.

Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

Tabell 4.25 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	34 546	32 499
Årets anskaffningsutgifter	641	776
Årets utgifter, egen utveckling	2 245	1 989
Utrangering/försäljning	-789	-822
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 643	34 442
Ingående ackumulerade avskrivningar	-25 012	-23 630
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 296	-2 156
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	750	773
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26 558	-25 013
Summa	10 085	9 429

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	1 396	1 209
Försäkringskassan	1 306	1 245
Polismyndigheten	699	685
Skatteverket	692	657
Kronofogdemyndigheten	433	449
Pensionsmyndigheten	375	377
Transportstyrelsen	349	324
Centrala studiestödsnämnden	306	256
Arbetsförmedlingen	290	233
E-hälsomyndigheten	264	300
Tullverket	243	204
Försvarets materielverk	230	240
Migrationsverket	227	274
Statens jordbruksverk	194	153
Umeå universitet	169	152
Lantmäteriet	168	184
Läkemedelsverket	162	119
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	390	255
Sjöfartsverket	85	59
Övriga myndigheter	2 107	2 054
Summa	10 085	9 429

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program. De största tillgångarna finns hos Trafikverket, Försäkringskassan och Polismyndigheten.

Trafikverkets ökning av balanserade utgifter för utveckling beror främst på projekt MPK (Marknadsanpassad Planering av Kapacitet) av järnväg.

Försäkringskassans balanserade utgifter för utveckling består till största delen av it-stöd för ärendehantering, självbetjäning och automatisering. Försäkringskassan förvaltar och utvecklar även vissa it-system för Pensionsmyndighetens räkning.

Polismyndighetens större projekt år 2022 avseende balanserade utgifter för utveckling är Durtvå, ett it-stöd inom underrättelse samt vidareutveckling av registerutdragstjänst. Anpassningen medför att medborgare kan begära registerutdrag via polisen.se.

Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Tabell 4.26 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 806	6 489
Årets anskaffningsutgifter	623	717
Årets utgifter, egen utveckling	23	133
Utrangering/försäljning	-645	-346
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 807	6 993
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 187	-4 013
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-684	-545
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	594	322
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 277	-4 236
Summa	2 530	2 757

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	365	402
Polismyndigheten	179	143
Trafikverket	74	117
Skatteverket	52	16
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	755	894
Luftfartsverket	588	616
Sjöfartsverket	17	20
Övriga myndigheter	500	549
Summa	2 530	2 757

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta it-system och program. Posten minskade med 227 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Affärsverket svenska kraftnäts immateriella anläggningstillgångar består av markrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser samt licenser. Investeringarna i it-system avser främst systemlösningar som behövs i det framtida kraftsystemet och för att uppfylla de europeiska nätkoderna.

Luftfartsverket immateriella anläggningstillgångar består av investeringar i flygtrafikledningssystemet Topsy.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har rättigheter och andra immateriella tillgångar som främst avser investeringar i det nationella radio-kommunikationssystemet Rakel.

Polismyndighetens rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar har ökat med 25 procent sedan föregående år. Ökningen beror bl.a. på nytt licensavtal för nätverk och brandvägg (WAN), it-arbetsplats (Microsoft licenser) och licenser för ärendehanteringssystem.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Posten saknar utfall för 2022 och 2021. Posten och noten framgår därför inte i balansräkningen.

Not 18 Statliga väganläggningar

Tabell 4.27 Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	265 236	255 882
Årets anskaffning	12	9
Överföringar från Pågående nyanläggningar	6 275	9 346
Utrangering/försäljning	-2	-2
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	271 521	265 235
Ingående ackumulerade avskrivningar	-118 708	-112 490
Årets avskrivningar	-6 392	-6 218
Utgående ackumulerade avskrivningar	-125 100	-118 708
Summa	146 421	146 527

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Anskaffningskostnad för mark för väganläggningsändamål ingår i redovisat värde för väganläggningar. Komponentavskrivning tillämpas för samtliga väganläggningar och avskrivningstiden är mellan 10 och 95 år.

De största färdigställda projekten år 2022 är E20 Tollered–Alingsås, E20 förbi Skara, E18 Arninge (bytespunkt/resecentrum/station), E-län riksväg 35 Åtvidaberg–Linköping (delen Bankekind–Vårdsberg), Kvicksund–Västjädra samt E4 Norrtull–Kista.

Not 19 Statliga järnvägsanläggningar

Tabell 4.28 Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	261 060	252 793
Årets anskaffning	16	54
Överföringar från pågående nyanläggningar	13 681	8 219
Utrangering/försäljning	-26	-6
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	274 731	261 060
Ingående ackumulerade avskrivningar	-88 703	-83 109
Årets avskrivningar	-5 617	-5 594
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	10	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-94 310	-88 703
Summa	180 421	172 357

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider, mellan 25 och 110 år på järnvägsanläggningar.

De största färdigställda projekten år 2022 är Getingmidjan (Stockholm C–Stockholms södra, reinvestering bl.a. Strömbroarna), Hallsberg–Degerön (dubbelspårsfunktion för godsstråket genom Hallsberg), Borås–Varberg (spår och växelbyte, ommålningar broar), Dingersjö (förlängd mötesstation och ombyggnad E4), Händelö (kombiterminal) samt Åstorp–Teckomatorp (Pågatågstrafik).

Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom

Tabell 4.29 Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	84 483	79 424
Årets anskaffningsutgifter	3 569	1 573
Årets utgifter, egen utveckling	1	1
Överföringar från Pågående nyanläggningar	4 241	3 678
Utrangering/försäljning	-898	-194
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	91 396	84 482
Ingående ackumulerade avskrivningar	-34 396	-32 396
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 175	-2 151
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	828	144
Utgående ackumulerade avskrivningar	-35 743	-34 403
Ingående ackumulerade uppskrivningar	76	77
Minskning av ackumulerade uppskrivningar vid utrangering/försäljning	-2	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	74	77
Summa	55 727	50 156

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerade avskrivningar skiljer sig något från utgående balans, beroende på omklassificeringar.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Fortifikationsverket	18 424	14 585
Statens fastighetsverk	16 650	16 651
Naturvårdsverket	12 311	12 243
Riksdagsförvaltningen	2 518	1 173
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 876	1 784
Luffartsverket	1 279	1 206
Sjöfartsverket	776	690
Övriga myndigheter	1 893	1 824
Summa	55 727	50 156

Cirka 20 myndigheter förvaltar byggnader, mark och annan fast egendom för statens räkning.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål samt ett antal byggnader klassificerade som statliga byggnadsminnen. Fortifikationsverkets bokförda värde ökade bl.a. på grund av två stora förvärv, Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 samt Solna Skogskarlen 3.

Större delen av fastigheterna som Statens fastighetsverk förvaltar tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet samt ett antal kungsgårdar och vissa markområden.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Många markområden är bokförda till ett värde som är långt under marknadsvärdet.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bl.a. riksdagsbyggnaderna.

Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Tabell 4.30 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	18 127	17 274
Årets anskaffningsutgifter	1 509	1 528
Årets utgifter, egen utveckling	16	11
Utrangering/försäljning	-571	-680
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	19 081	18 133
Ingående ackumulerade avskrivningar	-10 688	-9 985
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 397	-1 374
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid uttrangering/försäljning	555	667
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 530	-10 692
Summa	7 551	7 441

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Polismyndigheten	1 731	1 618
Regeringskansliet	898	861
Kriminalvården	382	337
Domstolsverket	360	346
Göteborgs universitet	298	209
Kungl. Tekniska högskolan	286	300
Försvarmakten	266	335
Försvarets materielverk	260	247
Stockholms universitet	237	292
Malmö universitet	221	192
Lunds universitet	217	187
Karolinska institutet	206	215
Uppsala universitet	190	200
Sveriges lantbruksuniversitet	177	182
Umeå universitet	149	158
Migrationsverket	117	149
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	18	20
Övriga myndigheter	1 537	1 593
Summa	7 551	7 441

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Polismyndighetens förbättringsutgifter på annans fastighet i år består bl.a. av investeringsprojekt som rör lokalförsörjning och lokalanpassningar och är kopplat till polisens fortsatta tillväxt och säkerhetshöjande åtgärder.

Regeringskansliets förbättringsutgifter på annans fastighet i år är bl.a. relaterat till icke färdigställda kontorslokaler i Stockholm och en följd av omstrukturering av utlandsmyndigheter.

Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Tabell 4.31 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	119 321	109 687
Årets anskaffningsutgifter	5 895	5 142
Årets utgifter, egen utveckling	59	29
Överföringar från Pågående nyanläggningar	4 646	7 156
Utrangering/försäljning	-3 679	-2 704
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	126 242	119 310
Ingående ackumulerade avskrivningar	-73 229	-68 982
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-7 119	-6 824
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	3 607	2 582
Utgående ackumulerade avskrivningar	-76 741	-73 224
Summa	49 501	46 086

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Polismyndigheten	2 423	2 222
Kustbevakningen	1 864	2 009
Försvarsmakten	1 513	1 680
Lunds universitet	1 403	1 344
Kriminalvården	1 268	955
Trafikverket	1 257	1 215
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 042	1 073
Moderna Museet	890	850
Karolinska institutet	871	1 032
Sveriges lantbruksuniversitet	722	764
Göteborgs universitet	689	634
Stockholms universitet	661	600
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	23 779	21 350
Sjöfartsverket	1 089	1 165
Luffartsverket	12	9
Övriga myndigheter	10 018	9 184

	2022-12-31	2021-12-31
Summa	49 501	46 086

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och transportmedel är exempel på tillgångar som myndigheterna redovisar under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår.

Affärsverket svenska kraftnäts tillgångar består främst av kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar samt tele- och informationssystem.

Årets investeringar för Polismyndigheten uppgår till 207 miljoner kronor. Ökningen består till stor del av investering i datorer och kringutrustning samt fordon.

Kriminalvårdens investeringar har ökat år 2022 delvis till följd av ändrad redovisningsprincip för datorer som tidigare kostnadsförts, men även på grund av större köp av videoutrustning. Investeringar i säkerhet och fordon har också ökat.

De största överföringarna från pågående nyanläggningar till Maskiner, inventarier, installationer m.m. finns hos Affärsverket svenska kraftnät, Polismyndigheten, Lunds universitet och Trafikverket. Affärsverket svenska kraftnät står för 74 procent av överfört belopp. De största nyinvesteringarna finns hos Kriminalvården, Polismyndigheten, Lunds universitet och Försvarmakten.

Not 23 Pågående nyanläggningar

Tabell 4.32 Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	148 344	132 937
Årets anskaffningsutgifter	8 128	7 910
Årets utgifter, egen utveckling	40 561	36 639
Överföringar från Pågående nyanläggningar	-29 048	-28 919
Utrangering/försäljning	-8	-3
Årets nedskrivningar	-185	-219
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	167 792	148 345
Summa	167 792	148 345

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	150 432	130 630
Fortifikationsverket	3 307	3 327
Statens fastighetsverk	2 898	2 691
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	5 646	5 867
Sjöfartsverket	2 825	2 422
Luffartsverket	418	338
Övriga myndigheter	2 266	3 070
Summa	167 792	148 345

Årets investeringar som redovisas som pågående nyanläggningar uppgår totalt till 48,7 miljarder kronor.

Trafikverkets investeringar uppgår till 40,2 miljarder kronor, varav investeringar i järnväg står för 24 miljarder kronor och väg 15,8 miljarder kronor. De största järnvägsprojekten är Västsvenska paketet järnväg och Tomteboda–Kallhäll (ökad kapacitet). De största vägprojekten är E4 Förbifart Stockholm och Västsvenska paketet väg.

Under 2022 har Trafikverket färdigställt projekt på totalt 20,2 miljarder kronor som har överförts till färdig tillgång, varav järnvägsanläggningar stod för 13,7 miljarder kronor och väg för 6,3 miljarder kronor. De största färdigställda järnvägsprojekten är Getingmidjan B43 (Stockholm C–Stockholms södra, reinvestering bl.a. Strömbroarna), Hallsberg–Degerön, (dubbelspårsfunktion för godsstråket genom Hallsberg) samt Borås - Varberg, (spår och växelbyte, ommålningar broar). De största färdigställda vägprojekten är E20 Tollered–Alingsås, E20 Förbi Skara samt E18 Arninge (bytespunkt/resecentrum/station).

Affärsverket svenska kraftnäts största pågående projekt är transmissionsnätsprojekt. Ett exempel är ”Auro Line” som syftar till att förstärka nätet mellan Sverige och Finland.

Not 24 Beredskapstillgångar

Tabell 4.33 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	229 155	210 233
Förändring IB på grund av omklassificering	-1 359	-236
Årets anskaffning	26 522	20 156
Utrangering/försäljning	-4 869	-998
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	249 449	229 155
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	31 757	30 815
Förändring IB på grund av omklassificering	1 386	684
Årets anskaffning	2 750	1 142
Årets övriga förändring	-425	-884
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	35 468	31 757
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapstillgångar	284 917	260 912
Ingående ackumulerade avskrivningar	-126 589	-120 823
Förändring IB på grund av omklassificering	4	-
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-5 849	-5 791
Utrangering/försäljning	1 071	26
Utgående ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-131 363	-126 588
Summa	153 554	134 324

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap är t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Posten omfattar främst Försvarets tillgångar för militär beredskap och som delar in sina beredskapstillgångar i beredskapsinventarier och beredskapsvaror.

Statens totala beredskapsinventarier uppgår till 118,1 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel uppgår till 35,5 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 150,1 miljarder kronor av det utgående värdet militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 21,1 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 5,6 miljarder kronor. Anskaffningen innefattar bl.a. utveckling och anskaffning av JAS 39E och nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd.

Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier uppgår till 5,4 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 0,2 miljarder kronor. Anskaffningen består främst av Folkhälsomyndighetens investeringar relaterat till covid-19-vaccin.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 3,7 miljarder kronor under året och beror bl.a. på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel. Ökningen beror även på ökad anskaffning av drivmedel samt att drivmedel klassats om från verksamhetsvara till beredskapstillgång.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Tabell 4.34 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Försvarets materielverk	4 025	4 045
Trafikverket	672	930
Kustbevakningen	110	0
Övriga myndigheter	43	22
Summa	4 850	4 997

Under denna post redovisas förskott som lämnats vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Försvarets materielverk har förskott till både utländska och svenska leverantörer. Förskotten till svenska leverantörer uppgår till 158 miljoner kronor och förskotten till utländska leverantörer uppgår till 3 867 miljoner kronor.

Trafikverkets förskott avser byggande av väg- och järnvägsanläggningar. Större förskott hos myndigheten finns i projekten Södertälje Sluss och kanal, Norrbotniabanan Umeå– Däva (ny järnväg), Förbifart Stockholm samt Olskroken (ombyggnad till planskilda järnvägsspår).

Kustbevakningens förskott avser varor till projektet nya övervakningsfartyg i 320- serien.

Not 26 Andelar i hel- och delägda företag

Tabell 4.35 Andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	444 726	504 578
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	42 209	46 274
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	487 935	551 852

Tabell 4.36 Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31	Statens ägarandel
Vattenfall AB	110 473	180 710	100 %

	2022-12-31	2021-12-31	Statens ägarandel
Luossavaara-Kiirunavaara ,LKAB	71 280	67 532	100 %
Sveaskog Holding AB	66 192	62 516	100 %
Akademiska Hus AB	65 353	62 101	100 %
AB Svensk Exportkredit	21 575	20 808	100 %
Specialfastigheter Sverige AB	14 027	14 804	100 %
Swedavia AB	7 621	8 527	100 %
Almi Företagspartner AB	11 054	11 071	100 %
Jernhusen AB	10 719	9 437	100 %
Swedfund International AB	8 768	7 314	100 %
Apoteket AB	8 428	7 559	100 %
SBAB Bank AB	14 149	20 645	100 %
PostNord AB	8 340	5 542	61 %
Saminvest AB	6 096	6 154	100 %
Teracom Group AB	3 761	3 758	100 %
SJ AB	3 049	2 715	100 %
Samhall AB	2 051	1 995	100 %
Svevia AB	1 696	1 613	100 %
Systembolaget AB	1 668	1 699	100 %
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	1 625	1 018	100 %
Statens Bostadsomvandling AB	929	972	100 %
Infranord AB	906	814	100 %
RISE Research Institutes of Sweden Holding AB	815	750	100 %
Green Cargo AB	731	644	100 %
Svenska Spel AB	530	994	100 %
Svenska Rymdaktiebolaget	494	398	100 %
Lernia AB	475	433	100 %
Apotek Produktion & Laboratorier AB	306	303	100 %
AB Svensk Bilprovning	160	176	100 %
Kungliga Operan AB	85	84	100 %
Arlandabanan Infrastructure AB	66	47	100 %
AB Göta Kanalbolag	40	40	100 %
Kungliga Dramatiska Teatern AB	27	32	100 %
VisitSweden AB	20	19	100 %
Miljömärkning Sverige AB	18	20	100 %
Voksenåsen AB	11	10	100 %
Metria AB	0	106	0 %
<i>Affärsverk</i>			
Luffartsverket - LfV Holding AB	293	379	100 %
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	299	267	100 %
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	4	10	100 %
Övriga andelar	591	562	-
Summa	444 726	504 578	

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslutet använts.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande minskade med 59,9 miljarder kronor jämfört med föregående år och uppgick till 444,7 miljarder kronor.

Vattenfall AB:s andelsvärde minskade med 70 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på -1,1 miljarder kronor som minskat med årets utdelning på 23 miljarder kronor. Minskningen förklaras också av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom resultat av kassaflödes- och valutasäkringar på -94,7 miljarder kronor, omräkningsdifferenser på 13,7 miljarder kronor, effekten av ägarförändringen i koncernföretaget på 2,3 miljarder kronor, positiv effekt avseende inkomstskatter på 22 miljarder kronor, positiv effekt av omvärdering av pensionsskulden på 12,9 miljarder kronor och övriga poster på 0,4 miljarder kronor.

LKAB:s andelsvärde ökade med 3,7 miljarder kronor, vilket främst förklaras av nettot av årets vinst på 15,1 miljarder kronor och årets utdelning på 12,4 miljarder kronor samt av poster redovisade direkt mot eget kapital på 1,1 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 3,7 miljarder kronor. Förändringen förklaras dels av årets resultat på 2 miljarder kronor minskat med utdelning till staten på 1,3 miljarder kronor och av en positiv värdeförändring på marktillgångar som redovisats direkt mot eget kapital netto 3 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska Hus AB ökade med 3,3 miljarder kronor, vilket bland annat beror på årets resultat om 5,5 miljarder kronor minskat med utdelning på 2,5 miljarder kronor.

Postnord AB ökade i värde med 2,8 miljarder kronor. Förändringen förklaras främst av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom effekt av omvärdering av pensionsskuld.

Jernhusen AB ökade i värde med 1,3 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på 1,6 miljarder kronor

Andelsvärdet för Swedfund International AB ökade med 1,5 miljarder kronor till följd av ett kapitaltillskott på 1,2 miljarder kronor och årets resultat på 0,25 miljarder kronor.

Andelsvärdet för SBAB Bank AB minskade med 6,5 miljarder kronor. Minskningen förklaras dels av årets resultat på 2 miljarder kronor samt -7,5 miljarder kronor hänförligt till ränterelaterade värdeförändringar på derivat som redovisades direkt mot eget kapital.

Svenska Spel AB redovisade ett eget kapital som uppgick till 2,5 miljarder kronor vid årsskiftet. I årsredovisningen för staten redovisas 2 miljarder kronor av dessa som upplupen skatteintäkt. Andelsvärdet för Svenska Spel AB uppgår därmed till resterande 0,5 miljarder kronor för 2022.

Metria AB har sålts under 2022.

Tabell 4.37 Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31	Statens ägarandel
Telia Company AB	26 338	31 873	41,0 %
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	15 485	14 149	34,6 %
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	160	156	50,0 %
Sweden House	14	11	36,0 %
SAS	0	0	21,8 %
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät – TSO Holding AS m.fl.	212	85	
Summa	42 209	46 274	

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande minskade med 4,1 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgick till 42,2 miljarder kronor.

Andelsvärdet i Telia Company AB minskade med 5,5 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen förklaras till stor del av andelen av årets resultat som uppgår till -6 miljarder kronor. Till staten betald utdelning uppgår till 3,3 miljarder kronor. Övriga poster som har redovisats direkt mot eget kapital uppgår till 3,8 miljarder kronor och består främst av positiva valutakursdifferenser, omvärdering av pensionsskulden och förändring av innehav i bolag utan bestämmande inflytande. Marknadsvärdet på statens innehav var 43 miljarder kronor per 31 december 2022.

Nordiska Investeringsbanken ökade med 1,3 miljarder kronor. Periodens resultatandel uppgick till 0,3 miljarder kronor och därtill har övriga poster på 1,2 miljarder kronor redovisats direkt mot eget kapital.

Statens ägarandelar i SAS inkluderar hybridobligationer som redovisas under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav. SAS eget kapital, exklusive hybridobligationer, var negativt i årsbokslutet 2021/2022. Följaktligen anges statens andelar i SAS som noll. Marknadsvärdet på statens innehav var 0,7 miljarder kronor per 31 december 2022.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Tabell 4.38 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kärnavfallsfonden		
Företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder	25 646	29 301
Bostadsobligationer	25 995	19 857
Summa Kärnavfallsfonden	51 641	49 158
Investerings- och utvecklingsbanker, Kammarkollegiet och Sida		
Europeiska investeringsbanken EIB	3 856	3 856
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 399	1 246
Asiatiska banken infrastrukturinvest, AIIB	1 107	1 107
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	1 065	930
Internationella finansbolaget, IFC	436	436
Interamerikanska utvecklingsbanken IDB	147	147
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	136	136
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	115	110
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	22	22
Europarådets utvecklingsbank CEB	7	7
Summa investerings- och utvecklingsbanker¹	9 330	9 037
Kammarkollegiet, övrigt		
Hybridobligationer, SAS	250	2 500
Orio AB (Saab Automobile Parts AB)	0	471
Andelar i aktie- och räntekonsortiet m.m.	216	251
Summa Kammarkollegiet, övrigt	466	3 222
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	356	398
Övriga myndigheter	894	939
Summa	62 686	62 754

¹ Regeringen tar vartannat år fram skrivelsen Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker. I skrivelsen redovisas inbetalt kapital för

utvecklings- och investeringsbankerna: EIB, EBRD, IBRD, AIB, IFC och MIGA. Inbetalt kapital beräknas i skrivelsen som Sveriges andel av ägarkapitalet omräknat till aktuell valutakurs, vilket ger ett belopp som överstiger anskaffningsvärdet. Skillnaden består till stor del av internt överförda medel samt till en mindre del av valutakursförändringar.

Det största innehavet av långfristiga värdepapper avser Kärnavfallsfondens innehav av företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder och bostadsobligationer (säkerställda obligationer). Kärnavfallsfondens placeringsmodell innebär att förvaltningen är uppdelad i två portföljer. I den s.k. långsiktiga portföljen kan fonden placera i svenska och utländska företagsobligationer och aktier. Den andra portföljen, den s.k. basportföljen, består främst av statsobligationer som elimineras i Årsredovisning för staten samt bostadsobligationer. För 2022 uppgick statsobligationerna som eliminerades till 18 844 miljoner kronor, vilket är en minskning med 5 507 miljoner kronor jämfört med 2021.

Kärnavfallsfondens finansiella instrument värderas till verkligt värde eftersom syftet med innehavet är att ge avkastning och värdeökning. Avkastningen på totalnivå har varit positiv både för 2022 och den senaste femårsperioden.

Den realiserade värdet förändringen uppgick till 367 miljoner kronor per balansdagen, vilket är en minskning med 8 591 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Sveriges andelar i internationella investeringsbanker och utvecklingsbanker redovisas av Kammarkollegiet och Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), så att den myndighet som gör utbetalningar av kapitaltillskott och eventuella bidrag till respektive bank också tar upp andelsvärdet. Under året har Sida redovisat kapitaltillskott till utvecklingsbanker med 292 miljoner kronor. Kammarkollegiet har inte gjort någon utbetalning av kapitaltillskott till investerings- eller utvecklingsbankerna under 2022.

I årsredovisningen för staten har anskaffningsvärdet av SAS hybridobligationer skrivits ned med 90 procent i enlighet med Riksgäldskontorets bedömning, liksom värdet av statens lånefordringar på SAS har skrivits ned med 90 procent.

Kammarkollegiets övriga värdepapper är främst de andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium och räntekonsortium som innehas av fonder som Kammarkollegiet redovisar.

Not 28 Långfristiga fordringar

Tabell 4.39 Långfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Exportkreditnämnden		
Fordringar efterskottspremier garantiavgifter	3 508	4 871
Skadefordringar	1 890	1 918
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar	2 441	290
Summa Exportkreditnämnden	7 839	7 079
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	3 473	3 552
Svenska kraftnät	539	618
Sjöfartsverket	115	112
Övriga myndigheter	1 257	1 411
Summa	13 223	12 772

Långfristiga fordringar uppgick till 13 223 miljoner kronor vilket är 451 miljoner kronor högre än föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) fordringar ökade med 760 miljoner kronor och uppgick till totalt 7 839 miljoner kronor. Fordringarna för efterskottspremier minskade med 1 363 miljoner kronor, och avser till helt övervägande del garantier för export av JAS Gripen till Brasilien. EKN värderar sina skadefordringar till 1 890 miljoner kronor, vilket motsvarar EKN:s förväntade återvinningsmöjligheter av fordringarna, som nominellt uppgår till 15 158 miljoner kronor. EKN kan minska riskerna genom att teckna återförsäkringar. EKN:s nettofordringar hänförliga till återförsäkringsavtal uppgår till 2 441 miljoner kronor i slutet av 2022, vilket är en ökning med 2 151 miljoner kronor jämfört med 2021. Det beror främst på valutakursförändringar.

Trafikverkets fordringar har minskat till 423 miljoner kronor. De utgörs av en deposition som Trafikverket har hos Nasdaq, som säkerhet för elderivathandel. Under 2022 har marknadspriserna på elterminerna ökat i jämförelse med inköpspriserna, vilket har gjort att depositionen har minskat. Sida:s fordringar gäller garantiverksamheten och uppgår till 331 miljoner kronor, varav största delen är skadefordringar. I posten ingår även fordringar mot Miga som är en organisation inom Världsbanken.

Riksgäldskontorets regressfordringar minskade med 174 miljoner kronor och uppgick till 12 miljoner kronor som en följd av en värdering av fordran på Saab Automobil AB i konkurs. Konkursen har slutförts under året och därmed finns inte längre den fordran kvar.

Göteborgs universitets fordringar uppgår till 67 miljoner kronor och avser placering av donationsmedel i Akademiska Hus AB.

Luftfartsverkets (LFV) fordringar har minskat med 79 miljoner kronor till 3 473 miljoner kronor. LFV:s intäkter för en route och terminal Arlanda styrs av EU-regelverk som innebär riskdelning mellan LFV och flygbolagen. Vissa kostnadsökningar hänförliga till s.k. okontrollerbara förändringar finansieras också via det EU-gemensamma avgiftssystemet. För Sveriges del utgör förändringar i pensionskulden en sådan. LFV:s åtaganden rörande pensionsavsättningar bidrar med 31 miljoner kronor till minskningen.

Affärsverket svenska kraftnäts fordringar uppgår till 539 miljoner kronor och består bl.a. av lånefordringar på dotter- och intresseföretag. Posten inkluderar också långfristiga förutbetalda kostnader som avser lämnade investeringsbidrag.

Sjöfartsverkets fordringar uppgår till 115 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3 miljoner kronor. Ökningen är hänförlig till en långfristig fordran på Eurocontrol, det europeiska avgiftssystemet för flygtrafiktjänst. Posten inkluderar också kapitalförsäkringar för pensioner för vissa lotsar.

Not 29 Utlåning

Tabell 4.40 Utlåning

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Centrala studiestödsnämnden		
Studielån, utlånat belopp	261 244	250 950
Reserveringar för låneförluster, studielån	-24 006	-23 411
Bokfört värde, studielån	237 238	227 539
Hemutrustningslån, utlånat belopp	864	1 000
Reserveringar för låneförluster, hemutrustningslån	-639	-682
Bokfört värde, hemutrustningslån	225	318

	2022-12-31	2021-12-31
Körkortslån, utlånat belopp	164	151
Reserveringar för låneförluster, körkortslån	-63	-54
Bokfört värde, körkortslån	101	97
Övriga lån (skuldsaneringslån och äldre lån), utlånat belopp	361	376
Reserveringar för låneförluster, övriga lån	-342	-356
Bokfört värde, övriga lån	19	20
Summa Centrala studiestödsnämnden	237 583	227 974
Riksgäldskontoret		
Riksbanken	75 755	126 979
Svensk Exportkredit	0	10 000
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	5 670	5 490
SAS Scandinavian Airlines System, utlånat belopp	1 500	0
Reserveringar för låneförluster, SAS	-1 350	
Bokfört värde, SAS	150	0
Premiepensionssystemet	2 247	3 302
A-Train AB	783	804
Kungliga Operan	96	103
Kungliga Dramatiska Teatern	70	50
Övriga	122	137
Summa Riksgäldskontoret	84 893	146 865
Trafikverket	191	164
Statens energimyndighet, utlånat belopp	414	469
Reserveringar för låneförluster, Statens energimyndighet	-244	-307
Bokfört värde, Statens energimyndighet	170	162
Kammarkollegiet	101	111
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	94	161
Övriga myndigheter	36	44
Summa	323 068	375 481

Statens fordringar i utlåningsverksamhet uppgick efter reservering för låneförluster till 323,1 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket var en minskning med 52,4 miljarder kronor jämfört med 2021.

CSN:s lånefordringar uppgår till 237,6 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade låneförluster, vilket innebar att fordran ökade netto med 9,6 miljarder kronor jämfört med 2021. Lånefordringarna är uppdelade på Studielån, Hemutrustningslån, Körkortslån och Övriga lån. I tabellen redovisas utlånat belopp, reserveringar och bokfört värde för respektive lån.

Totalt utlånat belopp för studielån var 261,2 miljarder kronor och reserveringar för förväntade låneförluster var 24,0 miljarder kronor 2022. CSN delar upp studielån i lånefordringar och lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet där lånevillkoren är mer förmånliga. Totalt är reserveringar för låneförlusterna på studielån drygt 9 procent av utlånat belopp 2022. För lån med villkorad återbetalningsskyldighet beräknas förlusten vara 41 procent (totalt 9,5 miljarder kronor). Det bokförda värdet på studielån har ökat med 9,7 miljarder kronor jämfört med 2021. Nyutlåningen och amorteringar uppgår till 24,6 respektive 13,4 miljarder kronor 2022. Reserveringar för låneförluster har ökat med 0,6 miljarder kronor, jämfört med 2021.

Hemutrustningslån är lån till utländska medborgare, främst flyktingar, som genom dessa lån ges möjlighet att köpa möbler och köksutrustning. Hemutrustningslån har

upphört fr.o.m. 2021 och innebär att nya lån inte längre får beviljas. Det bokförda värdet på hemutrustningslån var 0,2 miljarder kronor, jämfört med 0,3 miljarder kronor 2021. Totalt är reserveringar för låneförlusterna på hemutrustningslån 74 procent av utlånat belopp 2022.

Riksgäldskontorets lånefordringar uppgick till 84,9 miljarder kronor, vilket var 62,0 miljarder kronor lägre än 2021. Utlåningen var främst till Riksbanken och statliga bolag. Lånen till Riksbanken som är i dollar och euro minskade med 51,2 miljarder kronor jämfört med 2021. Riksbanken har amorterat lån på totalt 6,5 miljarder dollar under året. Utestående lån till Riksbanken har även påverkats av att både dollar och euro under året har ökat i värde i förhållande till den svenska kronan. Svensk Exportkredit har under året återbetalat hela sitt lån till Riksgäldskontoret. Riksgäldskontoret betalade ut 1,5 miljarder kronor i lån till SAS 2022. Lånet till SAS har skrivits ned med 90 procent för förväntade låneförluster. Som en del av finansieringen av Öresundsförbindelsen har Riksgäldskontoret även lånat ut medel till det statliga bolaget Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Det lånet har ökat något jämfört med föregående år. I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten. Utlånat belopp till premiepensionssystemet för att tillgodose behovet av likviditet vid handel med fondandelar har minskat med 1,1 miljarder kronor jämfört med 2021.

Statens energimyndighets lånefordringar avser villkorlån, tillväxtlån och utvecklingskapital/royaltylån till företag inom energiområdet för att främja affärsutveckling och kommersialisering.

Affärsverket svenska kraftnäts lånefordringar avser lån till nätföretag för att underlätta att anläggningar för produktion av förnybar el ansluts till elnätet.

I posten Övriga myndigheter ingår bl.a. Kammarkollegiet med lånefordringar som avser lån till researrangörer, och Trafikverkets stödlån till leverantörer av flygtrafiktjänst. Vidare ingår Tillväxtverket och några länsstyrelser.

Not 30 Varulager och förråd

Tabell 4.41 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	1 363	1 196
Polismyndigheten	336	257
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	202	155
Försvarets materielverk	158	143
Försvarsmakten	94	572
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	73	59
Övriga myndigheter	328	277
Summa	2 554	2 659

Varulager och förråd är råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial. Minskningen av varulagervärdet beror främst på att Försvarsmakten har klassificerat om drivmedel till beredskapsvaror som ingår i posten Beredskapstillgångar.

Trafikverkets varulager och förråd består i huvudsak av material för underhåll, reparation och byggnation av järnvägsanläggningar.

Polismyndighetens varulager innehåller huvudsakligen vapen och ammunition samt beklädnad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps varulager består huvudsakligen av ett nytt lager som tillkommit under 2022 (RescEU shelter), ett medicinskt lager (EU Equipment) och ett internationellt lager (bistånd). En avveckling har påbörjats av EU:s strategiska lager för civila krishanteringsinsatser (Strategic Warehouse).

Vaulager och förråd hos Försvarets materielverk består främst av reservdelar till målrobotsystem.

Försvarsmaktens varulager och förråd består av trycksaker och drivmedel som används till Försvarsmaktens fordon.

Sjöfartsverkets varulager och förråd innehåller främst reservdelar till räddningshelikoptrar och drivmedel.

Not 31 Pågående arbeten

Tabell 4.42 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Lantmäteriet	220	245
Försvarets materielverk	206	196
Övriga myndigheter	11	10
Summa	437	451

Pågående arbeten hos Lantmäteriet består i huvudsak av fastighetsbildning, vilket innebär t.ex. avstyckning och reglering med gränsdragning mellan fastigheter. Posten hos Lantmäteriet minskade med 25 miljoner kronor jämfört med föregående år och beror främst på slutfakturering under året av omarronderingsprojektet Västra Leksand.

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk består av uppdragsbeställningar som ännu inte levererats till kund. Större uppdrag består av upparbetade kostnader för försäljning av ubåtar till Singapore.

Not 32 Fastigheter

Tabell 4.43 Fastigheter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Länsstyrelsen i Dalarnas län	158	135
Länsstyrelsen i Värmlands län	22	17
Övriga myndigheter	1	2
Summa	181	154

Länsstyrelsen i Dalarnas län har ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden i den s.k. Jordfonden, där byggnadsprojekt pågår eller är planerade. Fastigheterna ska användas för att främja utveckling av företag inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen samt främja bosättning och sysselsättning i glesbygd.

Även posterna hos de andra länsstyrelserna gäller jordfondsfastigheter.

Not 33 Förskott till leverantörer**Tabell 4.44 Förskott till leverantörer**

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	64	58
Fortifikationsverket	27	0
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	2	2
Övriga myndigheter	1	1
Summa	93	61

Endast några få myndigheter redovisar förskott till leverantörer.

Not 34 Kundfordringar**Tabell 4.45 Kundfordringar**

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	1 401	662
Livsmedelsverket	601	495
Statens institutionsstyrelse	313	270
Transportstyrelsen	251	262
Karolinska institutet	223	212
Lantmäteriet	146	111
Försvarsmakten	139	142
Läkemedelsverket	104	95
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 148	1 473
Sjöfartsverket	196	298
Luffartsverket	30	28
Övriga myndigheter	1 392	1 470
Summa	6 944	5 518

Myndigheternas kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Postens storlek varierar över tid beroende på fordringarnas kortfristiga karaktär.

Jämfört med föregående år har posten ökat med 1 426 miljoner kronor. Trafikverkets kundfordringar uppgår till 1 401 miljoner kronor vilket är en ökning med 739 miljoner kronor. Ökningen förklaras av att det under 2022 inte har gjorts någon kreditering av kunder med trafikeringsavtal som gjordes 2021 med anledning av covid- 19.

Livsmedelsverkets kundfordringar har ökat med 106 miljoner kronor, vilket främst förklaras av att fakturerade kontrollavgifter från 2017 till och med 2022 har överklagats. Affärsverket svenska kraftnäts kundfordringar har ökat med 675 miljoner kronor. Förändringarna hos övriga myndigheter är av mer begränsad omfattning.

Not 35 Övriga kortfristiga fordringar**Tabell 4.46 Övriga kortfristiga fordringar**

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdegröning (Skatteverket)	87 987	79 796

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar public service-avgift (beräknat belopp)	1 030	-
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år		
Skatt till kommuner och regioner (Skatteverket)	-	7 251
Trossamfund och begravningsavgifter	-	-308
Summa Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	-	6 943
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	50 882	32 170
CSA-avtal	3 287	1 181
OMX-säkerheter	1 908	679
Övrigt	68	78
Summa Riksgäldskontoret	56 145	34 108
Statens jordbruksverk	10 016	9 010
Försäkringskassan	4 840	4 514
E-hälsomyndigheten	2 626	2 604
Kärnavfallsfonden	1 897	259
Transportstyrelsen	1 571	1 804
Affärsverk		
Luffartsverket	714	309
Sjöfartsverket	52	51
Svenska kraftnät	49	244
Övriga myndigheter	6 530	6 707
Summa	173 457	146 349

Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 173 miljarder kronor vilket är en ökning med 27 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot ökade med drygt 8 miljarder kronor till 88 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Fordringarna avseende beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och moms har ökat med ungefär 4 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 34 miljarder kronor. Anstånden ges till företaget för att lindra negativa ekonomiska följder av covid-19.

Slutavräkning av public service-avgiften varierar mellan åren. Slutavräkningen görs i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras den slutliga avgiften mot den preliminära som betalades ut under inkomståret. Ett beräknat belopp för slutreglering avseende åren 2021 och 2022 uppgår till 1 miljard kronor vid utgången av 2022.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2020 var vid utgången av 2021 en fordran. Slutavräkningen avseende 2021 resulterade dock i en skuld på 27 miljarder kronor vid utgången av 2022 (se not 50 Övriga kortfristiga skulder).

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning ökade med nära 19 miljarder kronor. Fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen är normalt, eftersom avtal om försäljning av värdepapper genererar en fordran som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs.

Statens jordbruksverk har bl.a. fordringar relaterade till EU:s garantifond för jordbruket samt EU:s landsbygdsfond 2014–2022.

Försäkringskassans kortfristiga fordringar har ökat något, vilket framför allt förklaras av ökade återkravsfordringar.

E-hälsomyndighetens kortfristiga fordringar avser framför allt fordringar på regionerna inom ramen för distribution av läkemedelsförmånen.

Kärnavfallsfondens övriga kortfristiga fordringar uppgick till knappt 2 miljarder kronor 2022. Förändringen mellan åren beror främst på säkerheter, till följd av att Kärnavfallsfonden har realiserade förluster för ränteswappar. (Se not 50 Övriga kortfristiga skulder.)

Transportstyrelsens fordringar har minskat något jämfört med föregående år. Förändringen avser det gemensamma avgiftsutjämnningssystemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) och är i förlängningen en effekt av förändringar i efterfrågan på luftfart till följd av pandemi och restriktioner mellan 2021 och 2022.

Not 36 Förutbetalda kostnader

Tabell 4.47 Förutbetalda kostnader

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kammarkollegiet	1 444	15
Polismyndigheten	1 279	1 076
<i>Riksgäldskontoret</i>		
- underkurser, upplåning i svenska kronor	679	185
- underkurser, upplåning i utländsk valuta	7	53
- övrigt	24	26
Summa Riksgäldskontoret	710	264
Kriminalvården	589	474
Försäkringskassan	555	414
Trafikverket	550	420
Försvarmakten	536	300
Domstolsverket	334	293
Skatteverket	330	265
Lunds universitet	323	296
Regeringskansliet	300	170
Kungl. Tekniska högskolan	295	254
Uppsala universitet	293	246
Migrationsverket	290	184
Karolinska institutet	275	234
Arbetsförmedlingen	271	248
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	92	81
Luftfartsverket	47	41
Sjöfartsverket	40	39
Övriga myndigheter	4 413	3 960
Summa	12 967	9 274

En förutbetald kostnad är en utgift som har betalats under året men som avser outnyttjade resurser eller tjänster. Normalt blir det en kostnad kommande år. Syftet

med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster.

Förutbetalda kostnader i övrigt är exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande år. Förutbetalda hyreskostnader uppgår totalt till 5 251 miljoner kronor, dvs. omkring 40 procent av det totala beloppet.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda hyreskostnader på 676 miljoner kronor. Kriminalvårdens förutbetalda hyreskostnader uppgår till 452 miljoner kronor. Lunds universitets förutbetalda hyreskostnader uppgår till 263 miljoner kronor.

Kammarkollegiet redovisar förutbetalda kostnader exklusive hyreskostnader på 1 436 miljoner kronor. Ökningen beror på att posten EU-avgift GNI/BNI avgiftsreducering avseende 2022 har ökat med 1 429 miljoner kronor. Polismyndigheten redovisar förutbetalda it-kostnader på 549 miljoner kronor vilket är en ökning med 122 miljoner kronor från föregående år.

Hos Riksgäldskontoret uppstår underkurser när myndigheten emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurs och bokförs som en förutbetalad kostnad, vilken periodiseras över lånets löptid. För 2022 är underkurserna högre än 2021 för upplåning i svensk valuta. För upplåning i utländsk valuta är underkurserna lägre än föregående år.

Not 37 Upplupna bidragsintäkter

Tabell 4.48 Upplupna bidragsintäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	627	649
Lunds universitet	420	424
Kungl. Tekniska högskolan	414	457
Karolinska institutet	390	401
Stockholms universitet	370	290
Uppsala universitet	365	319
Göteborgs universitet	318	276
Linköpings universitet	222	213
Umeå universitet	134	149
Sveriges lantbruksuniversitet	132	131
Övriga myndigheter	783	724
Summa	4 175	4 034

Upplupna bidragsintäkter är överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte betalats till myndigheten.

Upplupna bidragsintäkter vid universitet och andra lärosäten gäller främst pågående forskningsprojekt.

Trafikverkets upplupna bidragsintäkter är främst bidrag för investeringar som till största delen medfinansieras av kommuner.

Not 38 Övriga upplupna intäkter

Tabell 4.49 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna skatteintäkter	277 603	300 540
Upplupna intäkter Lantmäteriet (främst stämpelskatt)	742	2
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Upplupna ränteintäkter, statsskulden i svenska kronor	408	688
Upplupna ränteintäkter, statsskulden i utländsk valuta	75	18
Övriga upplupna intäkter	321	512
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>804</i>	<i>1 218</i>
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	1 684	953
Försäkringskassan	713	629
Trafikverket	707	625
Kärnavfallsfonden	671	746
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	3 262	1 982
Sjöfartsverket	199	50
Luffartsverket	171	163
Övriga myndigheter	1 870	1 831
Summa	288 426	308 739

Upplupna skatteintäkter enligt tabellen nedan utgörs av skillnaden mellan de totala skatteintäkterna för inkomståret och de debiterade (preliminära) skatterna avseende samma inkomstår som redovisats till och med december månad. Förskotterade skatter som avser kommande år räknas av.

Specifikation av upplupna skatteintäkter

Tabell 4.50 Specifikation av upplupna skatteintäkter

Miljoner kronor

Skattskyldig/skatteslag	Upplupen intäkt 2022-12-31		Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i januari 2023	Upplupen intäkt 2021-12-31	Förändring 2022/2021
	Belopp	Andel	Belopp	Belopp	Belopp
Fysiska personers skatter	121 577	44	47 802	149 942	-28 365
Juridiska personers skatter	27 527	10	6 401	21 563	5 964
Arbetsgivaravgifter m.m.	58 212	21	713	55 257	2 955
Mervärdesskatt	86 380	31	50 970	80 937	5 443
Övriga skatter	17 687	6	7 048	20 216	-2 530
Förskottsdebiteringar F-skatt	-15 028	-5	-17 828	-13 549	-1 479
Förskott utsläppsrätter	-2 272	-1	-2 272	-2 726	454
Elimineringar m.m.	-16 481	-6	-16 481	-11 099	-5 382
Totalt upplupna skatteintäkter	277 603	100	76 354	300 540	-22 937

De upplupna skatteintäkterna vid utgången av 2022 uppgår till 278 miljarder kronor, vilket är en minskning med 23 miljarder kronor jämfört med 2021. De enskilt största upplupna intäkterna avser fysiska personers skatter. Det är också i allt väsentligt upplupna intäkter från fysiska personer som har förändrats jämfört med 2021.

Större delen av de upplupna intäkterna förklaras av att de debiterade (preliminära) skatterna som avräknas endast omfattar elva månader. Efter avräkning av uppbörden i januari 2023, som avser verksamhetsmånad december, minskar de upplupna intäkterna avseende 2022 till 76 miljarder kronor.

Det är framför allt fysiska personers skatter och mervärdesskatten som förklarar det återstående beloppet efter avräkning av uppbörden i januari. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster), schablonintäkter för sparande på investeringssparkonto och fastighetsavgifter. För mervärdesskatten förklaras den kvarvarande upplupna intäkten till stor del av att skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad. Efter uppbörden i februari har den upplupna intäkten avseende mervärdesskatt minskat till 9 miljarder kronor.

Fysiska personers inkomstskatter ökade med 6 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen 2021, vilket är en svag ökning jämfört med förändringen mellan 2021 och 2020. Det beror framför allt på att hushållens kapitalvinster är betydligt lägre jämfört med föregående år men också på skattesänkningar, bl.a. i form av höjt jobbskatteavdrag. De upplupna intäkterna har minskat med 28 miljarder kronor.

Juridiska personers inkomstskatter har ökat med nästan 29 miljarder kronor medan de upplupna intäkterna ökade med knappt 6 miljarder kronor.

Över tid varierar de upplupna intäkterna mest för fysiska och juridiska personer. För fysiska personers skatter förklaras variationen i den upplupna intäkten främst av variationen i kapitalinkomsterna. För juridiska personer beror variationen på att företagens inkomstskatter är volatila och att de löpande debiteringarna i grunden baseras på företagens slutliga skatt två år tillbaka i tiden, även om företagen kan ändra sin debiterade preliminärskatt löpande under året.

Arbetsgivaravgifterna har ökat med drygt 38 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen 2021, vilket är en svag ökning jämfört med förändringen året innan. Det beror på att nedsättningarna av arbetsgivaravgifterna var högre 2020 jämfört med 2021. Exklusive nedsättningar ökade arbetsgivaravgifterna något mer 2022 jämfört med 2021. De upplupna intäkterna avseende arbetsgivaravgifter är däremot på ungefär samma nivå som förra året och har ökat med knappt 3 miljarder kronor.

Intäkterna från mervärdesskatt har ökat med 46 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen för 2021, medan de upplupna intäkterna har ökat med drygt 5 miljarder kronor.

Vid jämförelse mellan den skatteperiodisering i resultaträkningen som i princip leder till postens ökning jämfört med 2021 och de upplupna intäkter som anges i noten finns ett mindre skillnadsbelopp som för 2022 uppgår till 0,8 miljarder kronor och som även påverkar nettoförmögenheten. Det beloppet kan inte i nuläget fördelas på skatteslag. Att en skillnad uppstår kan bl.a. bero på periodisering hos enskilda myndigheter som inte kunnat beaktas i årsredovisningen för staten eller på brister i modellerna för beräkning av upplupen intäkt.

Resterande övriga upplupna intäkter

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret. Övriga upplupna intäkter innehåller till största delen upplupna ränteintäkter på utlåning till Riksbanken. Till följd av att Riksbanken beslutade att själv finansiera valutareserven slutade Riksgäldskontoret låna

i utländsk valuta för 2021, . Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta uppgick i slutet av 2022 till 76 miljarder kronor, vilket är en minskning med 51 miljarder kronor jämfört med 2021.

Rådet för europeiska socialfonden i Sverige har upplupna intäkter för EU-medel från EU:s fonder, främst Socialfonden. De upplupna intäkterna har ökat jämfört med föregående år. Det beror främst på att Socialfonden har utökats med bl.a. området React-EU, som syftar till att motverka negativa ekonomiska konsekvenser till följd av sjukdomen covid-19.

Försäkringskassan redovisar upplupna intäkter för internationell vård av pensionärer samt upplupna ränteintäkter avseende återkrav.

Trafikverket redovisar upplupna intäkter bl.a. för elförsäljning och investeringsprojekt.

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter är i huvudsak upplupna avgifter som reaktorinnehavarna betalar i efterskott. Resterande del är upplupna ränteintäkter på placeringar.

Affärsverket svenska kraftnät redovisar bl.a. upplupna nätintäkter, upplupna intäkter från systemansvariga samt periodiserade kapacitetsavgifter. Det är framför allt upplupna intäkter för transmissionsnät som ökat jämfört med 2021.

Not 39 Värdepapper och andelar

Tabell 4.51 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Riksgäldskontoret	33 239	12 760
Försäkringskassan	944	1 005
Pensionsmyndigheten	257	313
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2 335	1 875
Övriga myndigheter	0	0
Summa	36 774	15 953

Riksgäldskontoret gör kortfristiga placeringar av överskott i statsskuld förvaltningen. Dessa uppgick vid årsskiftet till drygt 15 miljarder kronor mot 0 föregående år. En annan del av Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är pågående affärer med återköpsavtal (repor) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvärdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren. Reporna har ökat med 5,1 miljarder kronor och uppgår till 17,9 miljarder kronor 2022.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar värdepapper, främst i form av andelar i värdepappersfonder hos Kammarkollegiet, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen.

Luffartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som Värdepapper och andelar.

Not 40 Kassa och bank

Tabell 4.52 Kassa och bank

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	647	340
Kärnavfallsfonden	419	104
Försäkringskassan	343	411
Regeringskansliet	271	217
Skatteverket	251	513
Länsstyrelsen i Norrbottens län	239	152
E-hälsomyndigheten	233	67
Tillväxtverket	221	103
Länsstyrelsen i Västerbottens län	208	189
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	204	262
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 551	627
Luftfartsverket	1 514	2 071
Sjöfartsverket	1 077	645
Övriga myndigheter	1 465	1 176
Summa	8 643	6 879

Posten Kassa och bank består i allt väsentligt av bankmedel på konton utanför det statliga betalningssystemet. Den har ökat med 1 764 miljoner kronor. Affärsverken står tillsammans för 48 procent av posten vilket motsvarar 4 142 miljoner kronor. Affärsverket svenska kraftnät har den största andelen och den har ökat med 924 miljoner kronor. Av de övriga myndigheterna har Trafikverkets högst belopp med 647 miljoner kronor vilket är en ökning med 307 miljoner kronor.

Not 41 Nettoförmögenheten

Tabell 4.53 Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Uppskrivningskapital	53	53
Donationskapital	1 359	1 302
Resultatandelar i hel- och delägda företag	383 166	364 321
Balanserad kapitalförändring	-298 938	-338 634
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	26 883	89 657
Summa	112 522	116 698

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. En positiv nettoförmögenhet innebär att statens tillgångar är större än statens skulder. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens över- eller underskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Utgående balansen från 2021 uppgick till 116,7 miljarder kronor. Under 2022 minskade nettoförmögenheten med 4,2 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 112,5 miljarder kronor. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Ändringar av utgående balansen 2021

För att få jämförbarhet mellan åren ändras i vissa fall den utgående balansen från föregående år. Detta gäller främst vid införande av nya redovisningsprinciper.

Exportkreditnämnden har ändrat redovisningsprinciper för periodisering av den administrativa delen av garantiavgiften. Jämförelsetalen 2021 har justerats med 172 miljoner kronor.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet är oförändrat jämfört med föregående år. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar samt med omföring till balanserad kapitalförändring vid försäljning av tillgångar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 57 miljoner kronor under året. Ökningen består till största delen av donationer av konst och likvida medel till Nationalmuseet och Moderna museet.

Resultatandelar i hel- och delägda företag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på företagens egna kapital enligt årsbokslut. Ökningen på 18,8 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (98,6 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2022 (-46,6 miljarder kronor) och övriga förändringar av eget kapital i företagen (-37,4 miljarder kronor). Övriga förändringar på 3,9 miljarder kronor inkluderar Kammarkollegiets omvärdering av andelar 2020 som har flyttats från resultatandelar i hel- och delägda företag till balanserad kapitalförändring (4,2 miljarder kronor).

Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, som redovisas som skatteintäkt förs om från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,4 miljarder kronor).

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen ökade med 39,7 miljarder kronor under året. Utdelningar från hel- och delägda företag enligt föregående stycke har ökat denna delpost med motsvarande belopp (46,6 miljarder kronor).

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (- 0,4 miljarder kronor).

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper medför en utjämningspost på 7,6 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalökning.

Vid beräkningen av skatteperiodiseringar uppstår ett skillnadsbelopp som inte kan fördelas på olika skatteslag och som förs till balanserad kapitalförändring. Beloppet uppgår till -0,8 miljarder kronor för 2022.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Tabell 4.54 Nettoförmögenhetens förändring

Miljoner kronor

Miljoner kronor	Uppskrivningskapital	Donationskapital	Resultatandelar i hel och delägda företag	Balanserad kapitalförändring	Årets under-/överskott	Summa
Utgående balans 2021	53	1 302	364 321	-338 634	89 829	116 870
Ändrade redovisningsprinciper Exportkreditnämnden					-172	-172
Ingående balans 2022	53	1 302	364 321	-338 634	89 657	116 698
Föregående års kapitalförändring			98 589	-8 932	-89 657	0
Utdelning från hel- och delägda företag			-46 581	46 581		0
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			-37 423			-37 423
Omföring av resultatandel från Systembolaget AB redovisad som skatteintäkt			376	-376		0
Utjämningspost vid eliminering av statspapper				7 586		7 586
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende mervärdesskatt				-1 053		-1 053
Saldo vid beräkning av skatteperiodiseringar				-760		-760
Förändrad avsättning till tjänstepensioner				563		563
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				87		87
Övriga förändringar		57	3 884	-4 000		-59
Årets över-/underskott					26 883	26 883
Summa årets förändring	0	57	18 845	39 696	-62 774	-4 176
Utgående balans	53	1 359	383 166	-298 938	26 883	112 522

I tabellen nedan redovisas en beräkning av skillnaderna mellan balansräkningens nettoförmögenhet för 2021 och 2020 jämfört med statens förmögenhet beräknad i anslutning till nationalräkenskapernas (NR) principer. NR:s förmögenhetsberäkningar finns ännu inte framställda för 2022 och jämförelsen görs därför mellan 2021 och 2020.

Tabell 4.55 Skillnad mellan nettoförmögenhet enligt årsredovisningen för staten och nationalräkenskaperna

Miljarder kronor

	2021-12-31	2020-12-31
Statens nettoförmögenhet enligt ÅRS	117	-27
<i>Avgående poster ur nettoförmögenheten</i>		
Fordringar och skulder endast i den statliga balansräkningen	169	161
Upplupna skatteintäkter och övriga periodiseringar	-68	-46
Värdejusteringar, Centrala studiestödsnämnden	25	25
<i>Tillkommande poster i Statens förmögenhet enligt NR-principer</i>		
Uppvärdering av aktier till marknadsvärde	250	266
Pålägg av moms och indexuppräknings till aktuell prisnivå av anläggningstillgångar/förbrukningsinventarier samt ökad aktivering av forskning och utveckling	1362	1085
Omvärdering av statsskuld och övriga finansiella poster till marknadsvärde	-82	-62
Riksbankens egna kapital utöver grundfond	154	146
Löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld	92	89
Värdepapper hos Riksbankens jubileumsfond, Allmänna arvsfonden, Östersjöstiftelsen m.fl.	64	60
Övrigt	-214	-104
Statens förmögenhet enligt NR-principer	1 869	1 593

Källa: SCB, ESV.

Skillnaden mellan balansräkningens nettoförmögenhet vid utgången av 2021 på 117 miljarder kronor och den beräkning i anslutning till NR som gjorts i 2023 års ekonomiska vårproposition på 1 869 miljarder kronor innebär att NR-beräkningen visar en positiv nettoförmögenhet som är 1 752 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen.

Skillnader beror dels på olika värderingsprinciper, dels på olika avgränsning av staten. Den enskilt största skillnaden beror på att fasta reallgångar i NR värderas till återanskaffningsvärdet dvs. restvärdet efter avskrivningar räknas upp med prisindex samt med moms medan fasta reallgångars värdering i balansräkningen utgår från ursprungligt anskaffningsvärde. Dessutom tillgångsförs forskning och utveckling i högre grad i NR. Detta står för 78 procent av skillnaden i förmögenheten. En annan stor del beror på att NR använder marknadsprisvärdering där sådan finns tillgänglig, t.ex. för aktieinnehav och för skulder i form av bl.a. statsobligationer. I fråga om avgränsning ingår Riksbanken som kapitalandel i NR och inte endast med grundfonden. Beräkningen av upplupna skatteintäkter sker med andra metoder i NR, vilket tillsammans med en annan tillämpning vid fastställandet av periodiseringar ger ett lägre värde på tillgången. Dessutom finns andra mindre skillnader. För tillgångar och skulder i övrigt består skillnaden främst av fonder och avsättningar, som endast ingår i balansräkningen. För att balansera den särskilda löneskatt som ingår i kommunernas pensionsskuld tar NR upp en fordran i staten på motsvarande belopp.

Not 42 Fonder

Tabell 4.56 Fonder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kärnavfallsfonden	72 873	82 538
Resolutionsreserven, Riksgäldskontoret	54 924	50 613
Insättningsgarantifonden, Riksgäldskontoret	45 367	47 845
Stabilitetsfonden, Riksgäldskontoret	40 209	39 911
Trafiklivräntefonden, Försäkringskassan	973	1 075
Kammarkollegiet, försäkringsverksamheten m.m.	508	499
Bygdemedel m.m., länsstyrelser	442	419
Försäkringskassans övriga fonder	245	273
Batterifonden, Naturvårdsverket	170	168
Övriga	408	424
Summa	216 119	223 765

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Det verkliga värdet av kärnavfallsfonden minskade under år 2022 med 9 665 miljoner kronor till 72 873 miljoner kronor. Minskningen avser främst orealiserade värdeförändringar. Fondmedlen har historiskt varit placerade i statsobligationer och reala placeringar, men sedan många år även i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut, och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Efter

utvidgning av placeringsmandatet har sedan 2018 även något som benämns en långsiktig portfölj med större risk börjat byggas upp, med företagsobligationer, aktier och andelar i värdepappersfonder, vid sidan av den tidigare s.k. basportföljen.

Vid utgången av år 2022 uppgick tillgångarna i basportföljen till strax över 46 miljarder kronor. Sammantaget uppgick kärnavfallsfondens avkastning till -10,73 procent under 2022. I allt väsentligt förklaras förvaltningsresultatet av avkastningen i den långsiktiga portföljen som uppgick till -14,20 procent vilket motsvarar -26,50 procent real avkastning. Den reala avkastningen uppgick därmed till -21,15 procent.

Riksgäldskontoret förvaltar tre stora fonder inom ramen för krishantering inom det finansiella systemet. Ramverket för krishantering ska säkerställa att den finansiella sektorn står för de direkta kostnaderna för finansiella kriser. Om ett instituts egna resurser inte räcker till finns medel avsatta i förväg som staten kan använda om den finansiella stabiliteten är hotad. Medlen har finansierats genom avgifter och är uppdelade på resolutionsreserven, insättningsgarantifonden och stabilitetsfonden.

Resolutionsreserven har vuxit under 2022 och är nu den största av de fonder som redovisas av Riksgäldskontoret. Sedan 2016 gäller lagstiftning som innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. Resolutionsreserven bildades 2016 för detta ändamål och tillfördes då 19 miljarder kronor genom överföring från Stabilitetsfonden. Den har därefter tillförts resolutionsavgifter samt avkastning på fondens medel. Resolutionsavgifter ska betalas så länge Resolutionsreservens behållning är lägre än 3 procent av de berörda institutens sammanlagda garanterade insättningar. I slutet av 2022 uppgick reserven till 54,9 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 2,7 procent av de garanterade insättningarna.

Insättningsgarantifonden har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiften används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Fonden uppgick vid utgången av 2022 till 45,4 miljarder kronor. Insättningsgarantin totalt uppgår till 2 131 miljarder kronor (se not 56).

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Inledningsvis tillfördes den 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten var tidigare att fonden genom avgifter och avkastning skulle öka upp till motsvarande 2,5 procent av BNP. Stabilitetsavgiften har tagits bort efter införandet av resolutionsreserven, men fonden finns kvar och kan användas för stödåtgärder i vissa fall.

Försäkringskassan redovisar några fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och övriga fonder vid Försäkringskassan är Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Kammarkollegiets fonder avser främst kollegiets försäkringsverksamhet och Kulturfonden för Sverige och Finland, men även Viltvårdsfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder med den övervägande delen hos länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och har byggts upp av miljöavgifter på batterier. Sedan den 1 januari 2009 är det producentansvar för batterier och fonderna tar inte längre in några avgifter. Återstående medel används till batteriforskning.

Bland fonder som inte specificeras i tabellen finns främst medel från vattendomar m.m. hos Havs- och vattenmyndigheten och Brottsofferfonden.

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Tabell 4.57 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Statens tjänstepensionsverk	334 609	333 333
Riksdagsförvaltningen	5 881	5 555
Försvarsmakten	311	244
Regeringskansliet	75	65
Polismyndigheten	38	35
Umeå universitet	25	24
Lunds universitet	23	23
Trafikverket	18	18
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	7 594	7 285
Sjöfartsverket	2 726	2 725
Svenska kraftnät	1 297	1 208
Övriga myndigheter	212	195
Summa	352 809	350 710

Statens pensionsåtagande vid SPV

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar och redovisar avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna betalar premier för. Tillsammans utgör dessa merparten av statens pensionsåtagande. Undantagna från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar ökade med 1,3 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgår 2022 till 334,6 miljarder kronor.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Tabell 4.58 Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående skuld	332 715	332 854
Justering av ingående skuld	-126	-48
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	5 451	0
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	-5 968	0
Grundränta, brutto	-5 062	-4 703
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-36	-333

	2022-12-31	2021-12-31
Indexering	4 790	2 068
Utfall av antaganden om livslängd	44	30
Nya och tillfälliga sjukpensioner	200	72
Förändrad avsättning för premiebefrielse med mera	49	32
Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner	146	132
Nyintjänande	13 066	13 276
Förändring av antastbar förmån	-119	-58
Nya temporära efterlevandepensioner	75	98
Utbetald pension	-10 914	-10 692
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-46	-83
Aktualisering	-205	-176
Övrigt	-125	246
Summa utgående skuld¹	333 935	332 715

¹ Till detta tillkommer tjänstegruppliv- och personskadeersättningar med 674 miljoner kronor (618 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelserna mot beloppet i not 43.

Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta i tabellen ovan visar den effekt på avsättningen som uppstår när bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Under 2022 minskade räntan i beräkningsgrunderna från -1,4 till -1,5 procent. Till följd av ränteförändringen ökade avsättningen med 5,5 miljarder kronor. Ökningen ingår som en del i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen. För 2021 fanns ingen motsvarande förändring, då bruttoräntan var oförändrad mellan 2020 och 2021.

Ändrade beräkningsgrunder, övrigt visar den effekt på avsättningen som uppstår när annat än bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Under 2022 minskade belastningarna för driftkostnader i beräkningsgrunderna vilket medförde att avsättningen minskade med 6,0 miljarder kronor. Även denna förändring inkluderas i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen. För 2021 fanns ingen motsvarande förändring och därmed heller ingen påverkan på avsättningen.

Den redovisningsprincip som staten tillämpar för försäkringstekniska omvärderingar är en anpassning till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Principen innebär att den totala resultateffekten av dessa försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och inte i resultaträkningen (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). För 2022 uppgår således den totala försäkringstekniska omvärderingen till -0,5 miljarder kronor, vilken har redovisats som en ökning av nettoförmögenheten.

Grundränta, brutto visar den framräkning av pensionsavsättningen som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta. Under 2022 har räntan minskat till -1,5 procent (-1,4 procent), vilket leder till att avsättningen minskar med 5,1 miljarder kronor (4,7 miljarder kronor).

Indexering består av omräkningen av utbetalade pensioner och fribrev med hänsyn till förändrat prisbasbelopp. För 2022 har prisbasbeloppet höjts med 1,47 procent (0,63 procent) jämfört med föregående år vilket har ökat avsättningen med 4,8 miljarder kronor (2,1 miljarder kronor).

Nyintjänande omfattar den förändring av avsättningen som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till pension. För 2022 har effekten av nyintjänande inneburit en ökning av avsättningen med 13,1 miljarder kronor (13,3 miljarder kronor).

Utbetald pension motsvarar den minskning av avsättningen som årets utbetalningar medför. Årets utbetalningar uppgår till 10,9 miljarder kronor (10,7 miljarder kronor).

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Förutom statens pensionsåtagande hos SPV redovisar även Riksdagsförvaltningen avsättning för pensioner och inkomstgarantier samt avsättning för omställningsstöd till aktiva och avgångna ledamöter. Riksdagsförvaltningen tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer precis som SPV den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att Riksdagsförvaltningen redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot myndighetskapitalet i stället för som en del av årets resultat.

Under 2022 har Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning ökat med 5,9 procent, vilket motsvarar 0,3 miljarder kronor (0,1 miljarder kronor). Ökningen har i allt väsentligt redovisats som en del av årets resultat. Bruttorentan som används i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna har minskat med -0,1 procent jämfört med föregående år, vilket har resulterat i att en mindre del av den totala förändringen av avsättningen utgör en försäkringsteknisk omvärdering och har därmed redovisats som en ökning av myndighetskapitalet. Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning för 2022 uppgår till 5,9 miljarder kronor (5,6 miljarder kronor). Av dessa utgör 0,7 miljarder kronor (0,5 miljarder kronor) inkomstgarantier och omställningsstöd. Den totala pensionsavsättningen består till 63 procent (57 procent) av avsättningar som avser avgångna ledamöter och resterande del avser avsättningar till aktiva ledamöter.

Även Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät använder i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och tillämpar även den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att även affärsverken redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot eget kapital. Affärsverkens sammanlagda pensionsavsättning har under 2022 ökat med totalt 0,4 miljarder kronor (0,4 miljarder kronor). Av dessa står Luftfartsverket för 0,3 miljarder kronor (0,3 miljarder kronor). Förändringen av avsättningen har i huvudsak redovisats som en pensionskostnad i respektive affärsverk. Till följd av ränteförändringen i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna omfattas dock den totala förändringen även av en mindre del som utgör en försäkringsteknisk omvärdering. Denna del har redovisats som en ökning av affärsverkens egna kapital.

Not 44 Avsättningar för garantier

Tabell 4.59 Avsättningar för garantier

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättningar för garantier		
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	7 928	9 981
Kvardröjande risker	616	989
Oreglerade skador	7 194	1 268
Summa avsättningar för garantier	15 738	12 238
Specifikation avsättningar för garantier per myndighet		
Exportkreditnämnden	14 196	10 581
Riksgäldskontoret	809	1 090
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	630	439
Boverket	103	128
Summa avsättningar för garantier per myndighet	15 738	12 238

Under posten avsättningar för garantier redovisas reserveringar för förväntade garantiförluster där det finns ett krav att värdera garantier. I not 56 *Garantiförbindelser* finns en sammanställning av statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Avsättningar för garantier är uppdelat på risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker som inte kan finansieras från garantiavgifter och förväntade skadeersättningar (oreglerade skador).

Avsättningar för garantier var 15,7 miljarder kronor, jämfört med 12,2 miljarder kronor 2021. Det innebär att avsättningar för garantier ökade med 3,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Den främsta orsaken är att Oreglerade skador har ökat från 1,3 miljarder kronor 2021 till 7,2 miljarder kronor 2022. Risker som kan finansieras av garantiavgifter och Kvardröjande risker minskade med 2,1 miljarder kronor respektive 0,4 miljarder kronor jämfört med 2021.

Det är Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret, Sida och Boverket som har ingått finansiella garantiavtal där det finns ett krav att redovisa avsättningar för garantier.

EKN har 91 procent av statens garantiengagemang och redovisar 90 procent av statens avsättningar för garantier. Vid utgången av 2022 hade EKN garantier i 140 länder och garantiengagemanget var i slutet av året 276,7 miljarder kronor, jämfört med 266,3 miljarder kronor 2021. EKN:s engagemang är koncentrat till ett fåtal länder och branscher. De fem störst länderna motsvarade 68 procent av garantiengagemanget. Avsättningar för garantier uppgick till 14,2 miljarder kronor, vilket var en ökning med 3,6 miljarder kronor jämfört med 2021. Under 2022 har risknivån ökat i flera länder och oreglerade skador var 7,0 miljarder kronor, vilket var en ökning med 5,8 miljarder kronor jämfört med 2021. Avsättningar som kan finansieras av garantiavgifter minskade från 8,9 miljarder kronor till 6,8 miljarder kronor 2022.

Riksgäldskontorets garantiengagemang var i slutet av året 18,9 miljarder kronor, jämfört med 20,0 miljarder kronor 2021. Avsättningar för garantier uppgick till 0,8 miljarder kronor, vilket var en minskning med 0,3 miljarder kronor jämfört med 2021. Av Riksgäldskontorets avsättningar för garantier 2022 var nästan hela beloppet hänförliga till avgifter som kan finansieras av garantiavgifter.

Sidas garantiengagemang var i slutet av året 9,8 miljarder kronor, jämfört med 7,6 miljarder kronor 2021. Avsättningar för garantier uppgick till 0,6 miljarder kronor, vilket var en ökning med 0,2 miljarder kronor jämfört med 2021. Ökningen kan främst härledas till att oreglerade skador ökade med 0,2 miljarder kronor 2022. Av Sidas avsättningar för garantier 2022 var 0,2 miljarder kronor hänförliga till kvardröjande risker som inte kan finansieras av garantiavgifter.

Boverkets garantiengagemang var i slutet av året 5,6 miljarder kronor, jämfört med 4,4 miljarder kronor 2021. Avsättningar för garantier uppgick till 0,1 miljarder kronor, vilket var en liten minskning jämfört med 2021. Av Boverkets avsättningar för garantier 2021 var hela beloppet hänförliga till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Not 45 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Tabell 4.60 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Miljoner kronor

2022-12-31

2021-12-31

Försvarsmakten

	2022-12-31	2021-12-31
Pågående rättsliga tvister miljöärenden	682	692
Drivmedel och olja	516	535
Ammunitionsrester	319	322
Deponier och vrak	111	111
Övrigt, avhjälpande verksamhet	206	206
Summa Försvarmakten	1 834	1 866
Trafikverket		
Miljöansvar för miljögaranti statliga bolag	494	763
Impregneringsplatser	224	321
Bangårdar och stationsområden	167	206
Övrigt	167	164
Summa Trafikverket	1 052	1 454
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	672	515
Sjöfartsverket	2	2
Övriga myndigheter	31	65
Summa	3 591	3 902

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken.

Posten består i huvudsak av Försvarmaktens och Trafikverkets avsättningar. Affärsverket svenska kraftnäts avsättning avser framtida utgifter för sanering av kreasot- eller saltimpregnerade fundament.

Not 46 Övriga avsättningar

Tabell 4.61 Övriga avsättningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Försvarmakten	861	881
Naturvårdsverket	677	32
Pensionsmyndigheten	267	320
Trafikverket	225	255
Regeringskansliet	197	154
Polismyndigheten	130	145
Försäkringskassan	117	110
Skogsstyrelsen	112	60
Migrationsverket	98	146
Fortifikationsverket	86	20
Arbetsförmedlingen	78	79
Göteborgs universitet	76	67
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	40	38
Luffartsverket	36	40
Övriga myndigheter	1 274	1 553
Summa	4 274	3 900

Övriga avsättningar består bl.a. av omstruktureringskostnader. En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation.

Försvarsmakten har bl.a. avsättningar för avveckling och återställande av materiel.

Naturvårdsverkets avsättning avser intrångsersättning enligt Mark- och miljödomstolens dom till en markägare till följd av utökning av Natura 2000-områden. Avsättningen har tagits upp till nominellt belopp, någon indexuppräkning har alltså inte skett.

Pensionsmyndigheten har en avsättning för frivillig pensionsförsäkring som är en verksamhet enligt äldre lagstiftning. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar.

Trafikverkets avsättningar avser främst skadestånd och regress och avsättningar enligt kollektivavtal.

Not 47 Statsskulden

Tabell 4.62 Statsskulden

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Lån i svenska kronor		
Nominella statsobligationer	593 666	655 983
Real skuld i svenska kronor	212 263	206 690
Statsskuldväxlar	65 000	107 483
Likviditetsförvaltningsinstrument	122 171	81 215
Gröna obligationer	20 000	20 000
Säkerheter i svenska kronor	-	989
Valutaderivat	-119 826	-96 181
Summa lån i svenska kronor	893 274	976 179
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-61 744	-59 755
Lån i svenska kronor totalt	831 530	916 424
Lån i utländsk valuta		
Obligationer m.m. i utländsk valuta	76 318	127 370
Valutaderivat	123 044	100 715
Säkerheter i utländsk valuta	29	1
Summa lån i utländsk valuta	199 391	228 086
Summa	1 030 921	1 144 510

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som Riksgäldskontoret använder i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i svenska kronor redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med hänsyn till förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 18,5 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 43,2 miljarder kronor värderade till nominellt värde samt upplupen inflationskompensation.

Med överskott i statens budget för andra året i rad fortsatte statsskulden att minska. Det betyder att Riksgäldskontoret, sett över året, bara lånade för att ersätta tidigare tagna lån som förföll. Statens budgetsaldo visade ett överskott på 164 miljarder kronor för 2022. Statsskulden har minskat med 113,6 miljarder kronor totalt jämfört med 2021. Utöver statens budgetsaldo påverkas statsskulden också av andra faktorer som inflationskompensation och valutakurseffekter, samt förvaltningstillgångar. Att skuldminskningen blev mindre än budgetöverskottet 2022 beror på omvärderings-effekter till följd av både hög inflation och en svagare krona. Sambanden mellan statsskuldens förändring och statens budgetsaldo beskrivs närmare i tabell 4.7 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2022.

Lån i form av nominella statsobligationer svarar för den största minskningen med 62,3 miljarder kronor. Statsskuldsväxlar har minskat med 42,5 miljarder kronor och obligationer m.m. i utländsk valuta har minskat med 51,1 miljarder kronor. Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. de räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. Likviditetsförvaltningsinstrument har ökat med 40,9 miljarder kronor.

Not 48 Långfristiga skulder

Tabell 4.63 Långfristiga skulder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	437	710
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	112	103
Transportstyrelsen	36	62
Riksgäldskontoret	6	46
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	80 840	37 886
Luffartsverket	103	117
Övriga myndigheter	3	2
Summa	81 537	38 926

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett fåtal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten.

Trafikverket redovisar en betalningsutfästelse till Svensk-danska broförbindelsen AB med 167 miljoner kronor och därutöver innehålla garantibelopp på 270 miljoner kronor.

Rådet för europeiska socialfonden redovisar en skuld på 112 miljoner kronor till EU-kommissionen som uppstod vid räkenskapsåret 2018/2019 och regleras vid programmets slut.

Transportstyrelsens långfristiga skulder består främst av skulder till Eurocontrol, en europeisk organisation som arbetar med flygtrafikledning och flygsäkerhetsfrågor. Skulden till Eurocontrol uppgår till 36 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder på 80 840 miljoner kronor består av aktiverade kapacitetsavgifter, vilka uppkommer som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet och används till mothandel eller till att finansiera investeringar som förstärker eller bibehåller överföringskapaciteten i stamnätet. Ökningen av kapacitetsavgifterna uppgår till 42 954 miljoner kronor och förklaras av att det varit ett mycket högt inflöde under 2022.

Luftfartsverkets långfristiga skulder uppgår till 103 miljoner kronor och består främst av en skuld på 65 miljoner kronor till Eurocontrol.

Not 49 Leverantörsskulder

Tabell 4.64 Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	9 350	10 829
Försvarsmakten	4 352	3 269
Försvarets materielverk	4 248	2 777
Polismyndigheten	1 395	815
Fortifikationsverket	801	619
Arbetsförmedlingen	782	328
Folkhälsomyndigheten	763	1 271
Kriminalvården	637	396
Statens fastighetsverk	513	522
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 517	1 814
Luftfartsverket	139	156
Sjöfartsverket	116	105
Övriga myndigheter	8 262	7 232
Summa	32 875	30 131

Leverantörsskulder är skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan variera mycket på grund av skuldernas kortfristiga karaktär. Posten uppgår till 32,9 miljarder kronor vilket är en ökning från föregående år med 2,8 miljarder kronor.

Trafikverket redovisar leverantörsskulder om 9,4 miljarder kronor vilket är en minskning med 1,5 miljarder kronor. Försvarsmaktens leverantörsskulder uppgår till 4,4 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,1 miljarder kronor. Försvarets materielverks leverantörsskulder uppgår till 4,2 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,5 miljarder kronor. Förklaringen till ökningen är statens satsningar inom försvarsområdet. Affärsverket svenska kraftnät redovisar 1,5 miljarder kronor vilket är en minskning med 0,3 miljarder kronor. Det förklaras av olika projekts betalplaner, vilka kan variera mellan åren.

Not 50 Övriga kortfristiga skulder

Tabell 4.65 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Skatteverket		
Kontoöverskott, skattekonto	91 567	109 703
Övrigt, Skatteverket	458	641
Summa Skatteverket	92 025	110 344
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	26 996	-
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	50 689	32 273
Skuld till premiepensionssystemet	26 882	21 184
EU-avgifter	7 557	5 548

	2022-12-31	2021-12-31
Övrigt, Riksgäldskontoret	162	177
Summa Riksgäldskontoret	85 290	59 182
Pensionsmyndigheten	7 217	6 695
Försäkringskassan	3 576	3 665
E-hälsomyndigheten	2 864	2 677
Kärnavfallsfonden	2 196	412
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	338	149
Luffartsverket	284	436
Sjöfartsverket	29	24
Övriga myndigheter	7 577	6 994
Summa	228 392	190 578

Posten Övriga kortfristiga skulder uppgick till drygt 228 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket är ca 38 miljarder kronor högre än föregående år.

Den största delen av Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto utgörs av skattebetalares kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2023. En annan del är oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit verkställas per balansdagen. Förändringar av kontoöverskott på skattekonto hos Skatteverket motsvarar en minskning på ungefär 18 miljarder kronor.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort till kommuner och regioner. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2021 resulterade i en skuld på 27 miljarder kronor vid utgången av 2022. Motsvarande slutavräkning avseende 2020 var vid utgången av 2021 en fordran.

Effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning var drygt 18 miljarder kronor högre 2022 än föregående år. Vid affärsdagsredovisning uppstår en skuld när ett avtal om köp av värdepapper ingås, som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen. Motsvarande effekt förekommer på fordringssidan i samband med försäljning av värdepapper, se not 35 Övriga kortfristiga fordringar.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekvirerats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Pensionsmyndigheten redovisar en skuld för innehållen skatt på pensionsförmåner.

Skulderna hos Försäkringskassan består främst av innehållen skatt på sjukpenning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

E-hälsomyndighetens övriga skulder består till största delen av en skuld till apoteksaktörer avseende den läkemedelsförmån som E-hälsomyndigheten har i uppdrag att förmedla till apoteksaktörer.

Kärnavfallsfondens redovisade skuld uppgick till drygt 2 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket är knappt 2 miljarder kronor högre än 2021. Förändringen av skulden beror främst på värdereglering relaterad till swappar. (Se även not 35 Övriga kortfristiga fordringar.)

Not 51 Depositioner

Tabell 4.66 Depositioner

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kronofogdemyndigheten	2 105	2 162
Tullverket	575	490
Kammarkollegiet	465	173
Polismyndigheten	388	330
Länsstyrelserna	380	369
Övriga myndigheter	148	141
Summa	4 061	3 665

Den största delen av depositioner består av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten inom verksamheterna verkställighet och indrivning respektive skuldsanering. Tullverkets depositioner avser ställda säkerheter för kreditillstånd för tullärenden och liknande kontanta säkerheter i uppborgsverksamheten. Länsstyrelsernas depositioner består främst av hyror som privatpersoner deponerat hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare. Av länsstyrelsernas depositioner finns 62 procent hos Länsstyrelsen i Stockholms län.

Not 52 Förskott från uppdragsgivare och kund

Tabell 4.67 Förskott från uppdragsgivare och kund

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kemikalieinspektionen	29	28
Patent- och registreringsverket	19	19
Bolagsverket	18	21
Högskolan i Gävle	14	15
Högskolan Dalarna	11	8
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	116	60
Övriga myndigheter	3	34
Summa	210	184

Uppdragsgivare och kunder lämnar medel till myndigheter i förskott för finansiering av större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt eller forsknings- och utvecklingsprojekt. Projekten pågår under en längre tid och när arbetet inte har avslutats eller projektet slutavräknats redovisas medlen som ett förskott från uppdragsgivare och kund. Förskott från kunder kan även avse förskott i samband med pågående försäljning.

Affärsverket svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom opto-verksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden

varierar mellan 15 och 25 år. Affärsverket svenska kraftnät redovisar intäkten i takt med att tjänsten tillhandahålls.

Not 53 Upplupna kostnader

Tabell 4.68 Upplupna kostnader

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Riksgäldskontoret	4 633	6 552
Trafikverket	3 713	3 465
Försvarmakten	3 110	2 541
Polismyndigheten	2 732	2 568
Försvarets materielverk	2 336	1 754
Migrationsverket	1 700	1 542
Försäkringskassan	1 146	1 101
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	21 313	2 188
Sjöfartsverket	228	41
Luffartsverket	182	132
Övriga myndigheter	6 154	6 437
Summa	47 246	28 321

Upplupna kostnader uppgår till 47 246 miljoner kronor vilket är en ökning med 18 925 miljoner kronor. Den främsta orsaken till ökningen är att Affärsverket svenska kraftnät redovisar upplupna kostnader för elstöd i hushållssektorn i elområde 3 och 4, vilka uppgår till 17 500 miljoner kronor. Resterande upplupna kostnader i staten har till stor del med statsskuldsvärdningen att göra, men redovisas i övrigt för tjänster som utförts under redovisningsperioden och för varor som levererats men faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår. Upplupna kostnader består även av semester- och löneskulder, konsult- och revisionsarvoden m.m. som redovisas av de flesta myndigheter.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader består av räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselinstrument som kostnadsförts men ännu inte betalats.

Trafikverkets största delposter avser markinlösen samt investeringar och underhåll i järnväg och väg med 3 412 respektive 688 miljoner kronor. Semesterlöneskuld och andra personalrelaterade kostnader utgör 688 miljoner kronor.

Försvarmaktens och Polismyndighetens största delposter avser ledighetsskuld och upplupna semester- och löneskulder. Försvarets materielverks post avser till största delen av interimsskulder till leverantörer. Migrationsverkets upplupna kostnader består till största del av kostnader för placering av barn, ersättning för ensamkommande barn och schablonersättning.

Not 54 Oförbrukade bidrag

Tabell 4.69 Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Lunds universitet	2 526	2 395
Karolinska institutet	2 252	2 168

	2022-12-31	2021-12-31
Göteborgs universitet	1 594	1 585
Uppsala universitet	1 047	1 014
Kungl. Tekniska högskolan	694	600
Stockholms universitet	577	540
Universitets- och högskolerådet	468	462
Sveriges lantbruksuniversitet	451	394
Linköpings universitet	443	358
Umeå universitet	375	358
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	256	10
Tillväxtverket	218	91
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 583	1 934
Sjöfartsverket	158	71
Övriga myndigheter	2 513	2 330
Summa	16 155	14 310

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

I första hand universitet och högskolor redovisar oförbrukade bidragsmedel, främst för finansiering av olika forskningsprojekt. Lunds universitet och Karolinska institutet är de lärosäten som har de största oförbrukade bidragen från icke statliga finansiärer.

Utomstatliga bidrag för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har ökat med 246 miljoner kronor. Ökningen är hänförlig till en stor förskottsbetalning från EU vad avser ett nytt uppdrag lagerhållning åt EU, RescEU shelter. Uppdraget har getts Myndigheten för samhällsskydd och beredskap med anledning av händelserna i Ukraina.

Affärsverket svenska kraftnäts utomstatliga bidrag har ökat med 649 miljoner kronor. Det beror på att beloppet för investeringsbidrag fluktuerar över tid.

Tabell 4.70 Totalt oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Universitet och högskolor	23 713	22 630
<i>varav inomstatligt</i>	<i>12 408</i>	<i>11 918</i>
<i>varav utomstatligt</i>	<i>11 305</i>	<i>10 712</i>
Länsstyrelser	2 115	2 398
<i>varav inomstatliga</i>	<i>1 754</i>	<i>2 148</i>
<i>varav utomstatliga</i>	<i>361</i>	<i>250</i>
Övriga	8 558	7 259
<i>varav inomstatliga</i>	<i>4 069</i>	<i>3 911</i>
<i>varav utomstatliga</i>	<i>4 489</i>	<i>3 348</i>
Totala inomstatliga ¹	18 231	17 977
Totala utomstatliga	16 155	14 310
Summa	34 386	32 287

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 3 302 miljoner kronor (2 095 miljoner kronor föregående år) som är hänförligt till public servicebolag.

Oförbrukade inomstatliga bidrag, dvs. bidrag som myndigheter har fått från andra statliga myndigheter, elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som

tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen ökade med 2 099 miljoner kronor. De utomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 1 845 miljoner kronor och de inomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 254 miljoner kronor.

Högskolesektorn står för 58 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag, vilket är i linje med utfallet föregående år. Det är vanligtvis fråga om forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel.

Lunds universitet redovisade högst belopp för oförbrukade inomstatliga bidrag vid utgången av 2022. Beloppet uppgick till 2 116 miljoner kronor vilket var 17 procent av de totala inomstatliga oförbrukade bidragen för universitet och högskolor på ca 12 400 miljoner kronor. Uppsala universitet och Karolinska institutet redovisar båda ca 13 procent av detta totala belopp.

Bland övriga myndigheter redovisar Sjöfartsverket 2 424 miljoner kronor, vilket avser oförbrukade bidrag för farledsprojekt som finansieras med bidrag från Trafikverket. De oförbrukade bidragen har ökat med 397 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket beror på att projekt ”Södertälje” har ökat som är en följd av att flera entreprenader har dragit igång under året. Projekt drivs i ojämn takt och utfall kan skilja sig väsentligt mellan åren.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt. Beloppet har minskat kraftigt hos länsstyrelserna. Den största minskningen på 210 miljoner kronor återfinns hos Länsstyrelsen i Stockholms län och beror främst på att det omsättningsbaserade stödet och lokalhyresstödet till företagare med anledning av covid-19 har minskat.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till drygt 18 miljarder kronor.

Tabell 4.71 Oförbrukade inomstatliga bidrag

Miljoner kronor

Förväntad förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	Mer än 3 månader till 1 år	Mer än 1 år till 3 år	Mer än 3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	15 647	7 019	9 319	2 223	443
varav universitet och högskolor	12 408	2 873	7 833	1 505	197
varav länsstyrelser	1 754	501	761	410	81
varav övriga	1 485	344	669	307	165
Övriga (utan uppgift om förbrukningstakt)	2 584				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag¹	18 231				

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 3 302 miljoner kronor som är hänförligt till public servicebolag

I tabellen ovan visas hur 86 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Not 55 Övriga förutbetalda intäkter

Tabell 4.72 Övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Reglering av skatter till andra sektorer för aktuellt år	20 982	24 787
Riksgäldskontoret	20 804	27 388
Post- och telestyrelsen	4 234	4 444
Försvarets materielverk	3 315	3 071
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	978	603
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	24	12
Luffartsverket	19	20
Svenska kraftnät	18	16
Övriga myndigheter	3 172	3 169
Summa	53 545	63 511

Övriga förutbetalda intäkter är till stor del poster som uppkommer i statskuldsförvaltningen och poster som hänger ihop med modellen för periodisering av skatteintäkter. Förutbetalda intäkter i övrigt uppstår på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Reglering av skatter och avgifter till andra sektorer för aktuellt år omfattar förutbetalda intäkter som avser kommuner och trossamfund. För 2022 beräknas 21,0 miljarder kronor komma att regleras till kommuner och trossamfund.

Den näst största posten gäller överkurser som uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetalda intäkt som periodiseras över lånets löptid. Efter justering för andra myndigheters innehav har posten minskat med 6,6 miljarder kronor jämfört med föregående år och uppgår till 20,8 miljarder kronor. Riksgäldskontorets förutbetalda intäkter innehåller även underkurser och förutbetalda avgifter.

Post- och telestyrelsen har auktionsintäkter som periodiseras utifrån den tidsperiod som respektive spektrumutrymme nyttjas. Förutbetalda intäkter avseende auktioner uppgick vid årsskiftet till drygt 4,2 miljarder kronor vilket är en liten minskning jämfört med föregående år.

Försvarets materielverk redovisar förutbetalda intäkter som rör pågående arbeten för andra än Försvarmaktens räkning.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige redovisar förutbetalda intäkter till ett värde om nära 1 miljard kronor. Knappt 0,6 miljarder kronor avser programförskott för Socialfonden för programperioden 2014–2020.

Not 56 Garantiförbindelser

Tabell 4.73 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Trafikverket	5 503	4 943
Arlandabanan Infrastructure AB, Trafikverket	1 668	1 724
Summa	7 171	6 667

Trafikverket har för statens räkning förbundit sig att när så behövs lämna villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska Broförbindelsen AB för att bolagets egna kapital vid varje tillfälle ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. Det finns även en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belastas Trafikverket. Trafikverket redovisar också långfristiga skulder som kopplar till dessa garantiförbindelser på 0,4 miljarder kronor, se även not 48.

Bland garantiförbindelser inom linjen finns inte de garantier med där förlustrisken har värderats och avsättning för förväntade förluster görs. Avsättningar för garantier uppgick till sammanlagt 15,7 miljarder kronor varav huvuddelen rör Exportkreditnämndens garantier. Avsättningarna kommenteras i viss mån i not 44, avsättningar för garantier.

Förutom garantiförbindelser görs inte heller avsättningar för insättningsgarantin, investerarskyddet eller garantikapital.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

I samband med pandemin ställde Exportkreditnämnden ut rörelsekreditgarantier för stora företag. Denna tillfälliga åtgärd upphörde den 30 juni 2021, men garantier finns utestående. Vid utgången av 2022 uppgick garantiengagemanget till 27,7 miljarder kronor. Riksgäldskontoret ställer ut garantier under den s.k. Företagsakuten, där staten tar risken vid utlåning till ekonomiskt påverkade företag. Utestående garantier uppgår till 0,6 miljarder kronor vid utgången av 2022. Utöver det förvaltar Riksgäldskontoret bl.a. statens åtagande gällande EU:s sysselsättningsfond SURE. Utestående åtagande för SURE uppgår till 9,3 miljarder kronor.

Tabell 4.74 Garantiåtaganden totalt

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Garantier för vilka avsättningar görs		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundförförbindelser, Riksgäldskontoret	405	405
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier m.m., Exportkreditnämnden	276 736	266 330
U-kreditgarantier, Sida	430	425
Fristående krediter, Sida	8 396	6 210
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, Riksgäldskontoret	8 613	9 606
Internationella åtaganden, Riksgäldskontoret	1 787	1 712
Internationella åtaganden, Sida	952	941
Bostadskrediter, Boverket	5 553	4 376
Övrigt, Riksgäldskontoret	0	6
Garantier till företag	567	1 274
Gröna garantier	1 040	
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, Riksgäldskontoret	6 481	7 039
Summa Garantier för vilka avsättningar görs	310 960	298 324
Garantier för vilka avsättningar inte görs		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	2 130 502	1 917 375
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		

	2022-12-31	2021-12-31
Garantikapital	196 558	182 961
Garanti till Europeiska unionen för SURE	9 288	7 779
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag	2 426	194
Garanti till IBRD	497	
Garantiförbindelser	7 171	6 667
Summa Garantier för vilka avsättningar inte görs	2 346 442	2 114 976
Garantiåtaganden totalt	2 657 402	2 413 300

Not 57 Övriga ansvarsförbindelser

Tabell 4.75 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljökador		
Trafikverket	25 135	25 011
Försvarmakten	6 000	6 000
Sveriges geologiska undersökning	567	517
Naturvårdsverket	104	104
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	15 000	15 000
Sjöfartsverket	44	44
Övriga myndigheter	88	86
Summa ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljökador	46 938	46 762
Andra övriga ansvarsförbindelser		
Riksgäldskontoret	18 252	18 965
Justitiekanslern	6 790	24 750
Naturvårdsverket	3 736	6 212
Riksantikvarieämbetet	3 847	1 881
Kriminalvården	3 775	5 625
Statens jordbruksverk	2 237	928
Fortifikationsverket	481	280
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	51	51
Övriga myndigheter	1 227	1 423
Summa andra övriga ansvarsförbindelser	40 396	60 115
Summa	87 334	106 877

Ansvarsförbindelser är förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser.

Trafikverket redovisar flera åtaganden. Ansvarsförbindelserna innefattar ansvar för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken i vissa fall till följd av den flygplatsverksamhet som bedrivits av Luftfartsverket och den verksamhet som bedrivits av Vägverket, Banverket och Statens järnvägar. Trafikverket redovisar även åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Statens järnvägar.

Försvarsmaktens post består bl.a. av framtida åtaganden för avhjälpande av miljöskador för förorenade områden som har uppkommit på grund av Försvarsmaktens verksamhet.

Affärsverket svenska kraftnäts framtida åtagande för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken till följd av föroreningskada som uppstått i verksamheten. Impregnerade slipersfundament med tillhörande stag tas upp vid avslutad verksamhet.

Riksgäldskontorets åtagande består av utfärdade skuldbevis till International Development Association (IDA), International Bank for Reconstruction and Development (IBRDGEF) och andra internationella finansieringsinstitutioner.

Justitiekanslern har i uppdrag från regeringen att företräda staten med anledning av bl.a. anspråk på skadestånd. Minskningen med 18 miljarder kronor mellan åren förklaras av ändrad bedömning av ett anspråk. Staten har tillbakavisat kravet i mars 2020 och käranden har därefter inte återkommit i fråga om de avser gå vidare med sitt anspråk.

Övriga ansvarsförbindelser hos Naturvårdsverket består i huvudsak av en markägares anspråk på ersättning som en följd av utökning av Natura 2000-områden. Skadan uppskattas till 3,4 miljarder kronor.

Noter till finansieringsanalys

Not 58 Skatter

Tabell 4.76 Skatter

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	1 598 550	1 504 824
Tillkommer/avgår		
Förändring av fordringar och skulder	4 894	-28 358
Summa	1 603 444	1 476 466

Statens betalningar från skatter ökade med 127 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen ökade med 94 miljarder kronor, se not 1. Vid periodiseringen av skatteintäkterna tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp för de skatter som är hänförliga till året, men ännu inte betalats eller omvänt, se not 38. Betalningarna beräknas vara 5 miljarder kronor högre än skatteintäkterna enligt resultaträkningen. Beloppet är en nettoeffekt av de förändringar av fordringar och skulder som rör skatter.

Not 59 Avgifter och andra ersättningar

Tabell 4.77 Avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	89 009	68 761
Avsättning för garantier	-2 426	1 384
Tillkommer: utdelningar och kapitaljustering	46 205	17 525
Avgår: realisationsvinster	-337	-142
Summa	132 451	87 528

Statens betalningar från avgifter och andra ersättningar ökade med 45 miljarder kronor. Det beror dels på att intäkter från avgifter och andra ersättningar är drygt

20 miljarder kronor högre än föregående år varav avgifter för uppdragsverksamhet stod för den högst ökningen med knappt 15 miljarder kronor, se not 2, dels för att intäkter från utdelningar och kapitaljusteringar är knappt 29 miljarder kronor högre än föregående år.

Avgifter och andra ersättningar justeras med delen av förändringen av avsättningar för garantier som redovisas som intäkter, eftersom förändring av avsättningar inte medför något kassaflöde. Från avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen avgår realisationsvinster eftersom dessa inte innebär några betalningar.

I finansieringsanalysen tillkommer erhållna utdelningar på statens aktier i avsnittet för statens verksamhet eftersom hel- och delägda företag redovisas enligt s.k. förenklad substansvärdering och utdelningarna därmed inte redovisas i resultaträkningen. Statens utdelningar redovisas i allt väsentligt av Kammarkollegiet. De största ökningarna gäller Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) och Vattenfall AB, som även var de bolag som gav högst utdelningar.

Not 60 Transfereringar

Tabell 4.78 Transfereringar

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	1 345 320	1 340 956
Avgår		
Avsättningar till fonder	7 646	-10 232
Omvärdering och avskrivning av lån, CSN m.fl.	1 371	291
Summa	1 354 337	1 331 015

Utbetalningarna av transfereringar ökade med 23 miljarder kronor. Den största ökningen är transfereringar till hushåll.

Förändring av fonder innebär inget kassaflöde. Årets nettoförändring av fonder är negativ beroende på att Kärnavfallsfonden minskat eftersom marknadsvärdet på dess tillgångar har minskat. Utöver resultaträkningens transfereringar har kassaflödet därför påverkats positivt av årets förändring av fonder.

Not 61 Statens egen verksamhet

Tabell 4.79 Statens egen verksamhet

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	355 859	314 925
Avgår		
Avskrivningar	-31 722	-30 979
Avsättningar	-8 088	-1 878
Nedskrivning av lån till SAS	-1 350	-
Realisationsförluster	-2 029	-103
Summa	312 670	281 966

Utbetalningarna från statens egen verksamhet ökade med 31 miljarder kronor. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna enligt resultaträkningen på grund av att kostnader för avskrivningar och avsättningar inte medför några betalningar. Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid

försäljning av tillgångar som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

Not 62 Justeringar till betalningar

Tabell 4.80 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Förändring av långfristiga fordringar	-451	-340
Förändring av omsättningstillgångar	-17 385	8 940
Förändring av kassa och bank	-1 765	-130
Förändring av skulder	103 920	65 229
Summa	84 319	73 698

Justeringar till betalningar för statens verksamhet förbättrade kassaflödet med sammantaget 84 miljarder kronor, jämfört med 74 miljarder kronor föregående år.

Förändringen av omsättningstillgångarna påverkade kassaflödet negativt med 17 miljarder kronor.

Förändring av skulder påverkade betalningsflödet positivt med 104 miljarder kronor. Det avser framför allt ökning av skulder för aktiverade kapacitetsavgifter hos Affärsverket svenska kraftnät och skulder knutna till Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning.

Den del av förändring av fordringar och skulder som avser skatter redovisas under not 58, poster och förändring av vissa poster som tillhör statsskuldsförvaltningen redovisas under not 67.

Not 63 Investeringar

Tabell 4.81 Investeringar

Miljoner kronor

	2022	2021
<i>Finansiella investeringar</i>		
Aktier och andra värdepapper	1 524	959
<i>Materiella investeringar</i>		
Beredskapstillgångar	29 271	21 296
Väganläggningar	15 856	14 852
Järnvägsanläggningar	23 970	21 313
Maskiner och inventarier	5 954	5 171
Fastigheter och markanläggningar	3 570	1 574
Övriga investeringar	10 269	11 287
Summa materiella investeringar	88 890	75 493
<i>Immateriella investeringar</i>		
Datasystem, rättigheter m.m.	3 532	3 614
Total summa	93 946	80 066

Investeringar uppgick till 94 miljarder kronor, en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år.

De finansiella investeringarna uppgick till knappt 2 miljarder kronor. Beloppet för 2022 består främst av kapitaltillskott till Swedfund International. Investeringar i materiella

anläggningstillgångar uppgick till 89 miljarder kronor vilket är 14 miljarder kronor mer än föregående år. Det beror främst på att investeringar i beredskapstillgångar ökade med 8 miljarder kronor. Investeringar inom försvarsområdet uppgick till drygt 21 miljarder kronor, som innefattar bl.a. anskaffning av JAS 39E. Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier bestod främst av Folkhälsomyndighetens investeringar relaterat till covid-19-vaccin. Därutöver ökade beredskapsvarulagrets värde som bl.a. beror på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmaterial.

Investeringar i väganläggningar ökade med 1 miljard kronor och investeringar i järnvägsanläggningar ökade med knappt 3 miljarder kronor, se not 18, 19 och 23.

Investeringar i maskiner och inventarier har i princip varit oförändrade jämfört med föregående år, se not 22 och 20. Investeringar i fastigheter och markanläggningar ökade med knappt 2 miljarder kronor.

Övriga investeringar ökade med 1 miljard kronor. I övriga investeringar ingår pågående nyanläggningar, förbättringsutgifter på annans fastighet och förändring av förskott för materiella anläggningstillgångar, se not 21, 23 och 25.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till drygt 3 miljarder kronor, liksom föregående år, se not 15 och 16.

Not 64 Utlåning

Tabell 4.82 Utlåning

Miljoner kronor

	2022	2021
<i>Nyutlåning</i>		
Centrala studiestödsnämnden	24 685	25 540
Riksgäldskontoret	1 686	317
Övriga myndigheter	38	297
Summa nyutlåning	26 409	26 154
<i>Amorteringar</i>		
Centrala studiestödsnämnden	13 568	13 185
Riksgäldskontoret	72 562	59 094
Övriga myndigheter	41	25
Summa amorteringar	86 171	72 304

CSN:s nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till ca 25 miljarder kronor, vilket är knappt 1 miljard kronor lägre än föregående år. Amorteringarna till CSN uppgick liksom föregående år till knappt 14 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets största nyutlåning under året var utlåning till SAS om 1,5 miljarder kronor. Amorteringarna uppgick till knappt 73 miljarder kronor, varav den största delen bestod av att Riksbanken amorterat drygt 61 miljarder kronor på lån i euro och dollar. Utöver det har Svensk Exportkredit amorterat 10 miljarder kronor.

Not 65 Finansiellt netto för statens upplåning

Tabell 4.83 Finansiellt netto för statens upplåning

Miljoner kronor

	2022	2021
Ränteintäkter	6 310	8 053
Räntekostnader	-37 412	-23 086

	2022	2021
Övriga poster, netto	-703	7 386
<i>Tillkommer/avgår</i>		
Orealiserade valutadifferenser	-1 666	2 435
Summa	-33 471	-5 212

Det finansiella netto som är hänförligt till statens upplåning gav ett negativt kassaflöde med 33 miljarder kronor, jämfört med ett negativt kassaflöde med 5 miljarder kronor föregående år. Ökningen beror främst på ökade räntekostnader i statsskuldsköperförvaltningen, se not 12.

Not 66 Övrigt finansiellt netto

Tabell 4.84 Övrigt finansiellt netto

Miljoner kronor

	2022	2021
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	16 649	18 940
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-25 461	-4 530
Marknadsvärdesförändringar	10 914	-3 358
Nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav	2 250	-
Reavinst vid försäljning av hel- och delägda bolag	-616	-
Summa	3 736	11 052

Övrigt finansiellt netto har påverkat kassaflödet positivt med 4 miljarder kronor vilket är 7 miljarder kronor lägre än föregående år. Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldsköperförvaltningen, se not 13 och 14.

Övrigt finansiellt netto justeras för marknadsvärdesförändringar på statens innehav av värdepapper eftersom de inte medför några betalningar. Realisationsvinster vid försäljning av aktier och andra värdepapper ingår i posten försäljning av anläggningstillgångar i finansieringsanalysen och dras därför av från de finansiella intäkterna.

Not 67 Justeringar till betalningar

Tabell 4.85 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	-35	847
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-9 208	-524
Förändring i fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisning	-296	-5 354
Förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldsköperförvaltningen	-20 458	21 851
Summa	-29 997	16 820

Justeringar till betalningar har försämrat kassaflödet och därmed ökat statsskulden med 30 miljarder kronor, jämfört med en minskning på 17 miljarder kronor föregående år. Det beror främst på nettot av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldsköperförvaltningen, vilket minskade kassaflödet med 20 miljarder kronor. Föregående år minskade statsskulden med 22 miljarder kronor till följd av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldsköperförvaltningen.

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte även stats-

skulden. Förändringar av dessa tillgångar och skulder har försämrat kassaflödet med 9 miljarder kronor, främst i form av förutbetalda intäkter minskat.

5 Utvecklingen av statsskulden

Statens budget visade ett överskott på 164 miljarder kronor 2022. Det innebär att budgetsaldot förbättrades med 86 miljarder kronor jämfört med 2021, då budgeten visade ett överskott på 78 miljarder kronor. Statens nettolånebehov är lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden minskade från 1 145 miljarder kronor 2021 till 1 031 miljarder kronor 2022, dvs. med 114 miljarder kronor. Huvudorsaken till att statsskulden minskade var budgetöverskottet.

Med överskott i statens budget behövde Riksgäldskontoret sett över året bara låna för att ersätta tidigare tagna lån som förföll. Det fick till följd att Riksgäldskontoret drog ned på emissionsvolymerna i samtliga skuldinstrument (statspapper).

Den statsskuld som redovisas i årsredovisningen för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld som Riksgäldskontoret redovisar, som är okonsoliderad. Skillnaden utgörs av elimineringar av myndigheters innehav av svenska statspapper. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper i balansräkningen i årsredovisningen för staten uppgick till 61,7 miljarder kronor 2022 (se tabell 5.1). Nästan hela beloppet avser Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var endast 43 miljoner kronor. Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte vid beräkning av den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balansräkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar är 61,7 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Myndigheternas innehav av svenska statspapper ökade från 59,8 miljarder kronor 2021 till 61,7 miljarder kronor 2022. Insättningsgarantifondens innehav av statspapper ökade med 4,5 miljarder kronor och Kärnavfallsfondens innehav minskade med 2,5 miljarder kronor från 2021 till 2022.

Tabell 5.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2022

Miljarder kronor

	Insättningsgarantifonden	Kärnavfallsfonden	Övriga myndigheter	Elimineras i ÅRS
Nominella statsobligationer	43,2	5,7	0,0	49,0
Reala statsobligationer		12,8		12,8
Totalt	43,2	18,5	0,0	61,7

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

5.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för reala statsobligationer (realobligationer). Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som

Riksgäldskontoret ingår för att styra sammansättningen och löptiden av statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde den 30 december 2022, årets sista bankdag.

Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret ska redovisa statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/ 2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag ska göras för skulden till premiepensionssystemet och de skulder i Insättningsgarantifonden som kan uppstå. De tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuld förvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen.

5.2 Statsskuldens fördelning och löptid

Det lagfästa målet för statsskuld förvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden under beaktande av risk. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skuld förvaltning. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för 2017–2021 lämnades i april 2022 (skr. 2021/22:104).

Regeringens styrning av statsskuld förvaltningen

Det övergripande målet för statsskuld förvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skuldslagen nominell skuld i kronor, real skuld i kronor och valutaskuld. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid statsskulden ska styras mot.

Riktlinjer för sammansättning av statsskulden

- Andelen real kronaskuld ska långsiktigt vara 20 procent av statsskulden.
- Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad.
- Resterande del ska bestå av nominell kronaskuld.

Regeringen har inte gjort några ändringar i riktlinjerna jämfört med 2021.

Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret beslut om förvaltning och upplåning. Det gäller t.ex. vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och valutornas inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att inom givna mandat fatta beslut om ränte- och valutapositioner i utländsk valuta. Positionerna tas med derivatinstrument på likvida marknader.

Emissionsvolymerna anpassas för att styra andelen realskuld mot det långsiktiga riktvärdet om 20 procent av statsskulden. Vid ingången av 2022 låg realandelen nära riktvärdet på 20 procent. Under året ökade den gradvis och låg något över riktvärdet under den senare delen av 2022. Marknaden för realobligationer är relativt liten och likviditeten är sämre än för nominella statsobligationer. Därmed är det svårt att göra stora förändringar i upplåningen utan att kostnaden ökar. Den stigande inflationen bidrog till en rekordstor merkostnad för realobligationerna.

Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad enligt riktlinjerna. Exponeringen ska beräknas så att förändringar i kronans växelkurs exkluderas. Valutaexponeringen var i stort oförändrad 2022 jämfört med 2021. Regeringen

beslutade att valutaexponeringen ska minska 2023 och att den ska anta riktvärdet noll från och med 2027. Beslutet grundar sig på en analys att valutaexponeringen medför högre risk utan att minska kostnaden över tid.

Riktlinjer för statsskuldens löptid

De senaste åren har styrningen av statsskuldens löptid gått mot att bli mer övergripande. I riktlinjerna för 2020 beslutades att de tidigare separata löptidsmålen för kronskuld respektive valutaskuld skulle slås ihop till ett gemensamt löptidsmål för hela statsskulden. Enligt regeringens riktlinjer skulle löptiden för statsskulden 2022 vara 3,5–6 år.

Historiskt har det över tid varit billigare att låna i instrument med kort löptid än med lång. Den förväntade besparingen av att låna i korta löptider har emellertid minskat de senaste åren. Mot den bakgrunden har statsskuldens löptid successivt förlängts.

Statsskuldens löptid påverkar både kostnaden och risken. Riktvärdet för löptiden bestäms genom att väga nyttan av att minimera kostnaden (ha en kort löptid) mot nyttan av att ha en låg ränteomsättningsrisk (ha en lång löptid).

Även om löptiden på en övergripande nivå styrs genom riktlinjer, fastställs fortfarande styrintervall för respektive skuldslag i Riksgäldskontorets finans- och riskpolicy. De senaste årens utveckling mot en mer övergripande styrning av löptiden har medfört att Riksgäldskontoret haft god flexibilitet att snabbt anpassa de separata styrintervallerna och upplåningen för respektive skuldslag.

Förväntningen inför 2022 var att löptiden skulle ligga nära intervallets mittpunkt. Men eftersom utfallen för statens budgetsaldo var starkare än prognostiserat minskade Riksgäldskontoret den kortfristiga upplåningen, vilket bidrog till att löptiden på statsskulden förlängdes och låg i den övre delen av riktvärdesintervallet. Under ett par veckor i slutet av 2022 låg löptiden i den nominella kronskulden marginellt över riktvärdesintervallet. Detta förklarades huvudsakligen av att löptiden vanligtvis är högre än sitt årliga genomsnitt vid denna tidpunkt på året på grund av säsongvariationer i skuldens storlek. Under 2022 bidrog dessutom att räntorna på statsobligationer med längre löptid var lägre än de som låg till grund för låneplaneringen.

Löptiden för realskulden låg under 2022 inom riktvärdesintervallet, men minskade gradvis under året. Det beror främst på att den återstående löptiden i den befintliga realskulden minskar när tiden passerar. Även stigande marknadsräntor bidrog till att minska löptiden.

Utveckling av marknadsräntor och svenska kronan

Utvecklingen på de finansiella marknaderna under året påverkades framför allt av den höga inflationen och att penningpolitiken stramades åt i snabb takt världen över. Efter en lång period av låga räntor och stora tillgångsköp bidrog centralbankernas nödvändiga omsvängning till turbulens och stora osäkerheter på de finansiella marknaderna. Marknadsräntorna steg och ränteskillnaden mellan mer och mindre riskfyllda tillgångar ökade. På valutamarknaden var volatiliteten hög.

Den genomsnittliga emissionsräntan på nominella statsobligationer under året var 1,42 procent 2022, jämfört med 0,14 procent 2021. Ökningen beror på att marknadsräntorna steg. Den tioåriga statsobligationsräntan i Sverige landade på 2,4 procent i slutet av året, den högsta sedan 2014. Kortare räntor steg förhållandevis mer än långa räntor under året, vilket gjorde att avkastningskurvan blev flackare. Den tyska tioåriga statsobligationsräntan nådde under hösten den högsta nivån på 11 år och steg mer än den svenska. Det innebär att skillnaden mellan den svenska och den tyska

tioåriga statsobligationsräntan minskade. Även i USA steg tioårsräntan mer än i Sverige och var som högst 4,3 procent i oktober 2022. Den slutade året på 3,9 procent.

För realobligationer minskade den genomsnittliga räntan i auktionerna från -1,6 procent 2021 till -0,9 procent 2022. Den genomsnittliga räntan för statsskuldsväxlar ökade till 0,7 procent jämfört med föregående år då räntan uppgick till cirka -0,2 procent.

Den svenska kronan försvagades mot flera valutor sett över året och kursen var volatil. Försvagningen var störst mot den amerikanska dollarn som handlades till 10,42 mot dollarn i slutet av 2022, jämfört med 9,04 ett år tidigare. Mot euron försvagades kronan från 10,23 till 11,12 under 2022.

Statsskuldens sammansättning

Andelarna nominell skuld, real skuld respektive valutaskuld beräknas baserat på nominella belopp, inklusive upplupen inflationskompensation och till aktuell växelkurs. Andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer inte med andelarna i tabell 5.2, då riktlinjernas andelar beräknas på den okonsoliderade skulden inklusive fordringar i vidareutlåning och inklusive förvaltningstillgångar.

Tabell 5.2 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Nominella lån i svenska kronor	629	593	779	723	632
<i>varav nominella lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>680</i>	<i>639</i>	<i>829</i>	<i>769</i>	<i>681</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-51</i>	<i>-46</i>	<i>-50</i>	<i>-46</i>	<i>-49</i>
Reala lån i svenska kronor	198	180	165	194	200
<i>varav reala lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>212</i>	<i>192</i>	<i>178</i>	<i>207</i>	<i>213</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-14</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>
Nominella lån i utländsk valuta	371	281	274	228	199
Summa konsoliderad statsskuld	1 197	1 054	1 218	1 145	1 031

Den konsoliderade statsskulden minskade med 114 miljarder kronor 2022 jämfört med 2021. De nominella lånen i svenska kronor var 632 miljarder kronor 2022, vilket var en minskning med 91 miljarder kronor jämfört med 2021. Den reala länestocken uppgick till 200 miljarder kronor 2022, vilket var en ökning med 6 miljarder kronor jämfört med 2021. Under 2022 motsvarade Riksbankens innehav av statspapper i genomsnitt omkring en tredjedel av statsskulden.

Valutaskulden uppgick till 199 miljarder kronor i slutet av året, vilket var en minskning med 29 miljarder kronor jämfört med 2021. Valutaskulden består dels av lån i utländsk valuta, dels av Riksgäldskontorets derivat. Riksgäldskontorets valutaskuld genom derivat uppstår genom att myndigheten ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Sedan 2009 har Riksgäldskontoret tagit upp lån i utländsk valuta för att finansiera vidareutlåning till Riksbanken. Riksgäldskontoret slutade 2021 att låna i utländsk valuta för Riksbankens räkning till följd av att Riksbanken beslutade att själv finansiera valutareserven. Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta minskade därmed och uppgick i slutet av 2022 till 76 miljarder kronor, jämfört med 51 miljarder kronor 2021.

Tabell 5.3 Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Nominella statsobligationer	587	524	523	610	545
Gröna obligationer	0	0	20	20	20
Statsskuldväxlar	20	20	173	107	65
Likviditetsförvaltningsinstrument	94	105	136	81	122
Säkerheter i svenska kronor	4	3	3	1	0
Privatmarknadslån	5	3	3	0	0
Valutaderivat i svenska kronor	-82	-61	-79	-96	-120
Nominella lån i svenska kronor	629	593	779	723	632

Den nominella skulden i svenska kronor var 632 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket var 91 miljarder kronor lägre än 2021. De nominella statsobligationerna minskade med 65 miljarder kronor jämfört med 2021. Utlåningen i gröna obligationer var 20 miljarder kronor, vilket var oförändrat jämfört med 2021. Den utestående stocken av statsskuldväxlar var 65 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket var 42 miljarder kronor lägre än 2021. Likviditetsförvaltningsinstrument ökade med 41 miljarder kronor jämfört med 2021.

I nominella lån i svenska kronor ingick tidigare även privatmarknadslån. Upplåningen på privatmarknaden avslutades 2021.

Statens upplåning fördelat på skuldinstrument

Riksgäldskontoret lånar för statens räkning dels för att täcka underskott i statens budget, dels för att refinansiera lån som förfaller. Det totala upplåningsbehovet, inklusive behovet av att ersätta lån som förfaller, uppgick till 209 miljarder kronor 2022, jämfört med 279 miljarder kronor 2021 (se tabell 5.4).

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut räntebärande värdepapper (skuldinstrument). Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer och statsskuldväxlar i kronor. En del av upplåningen sker i realobligationer, som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare av statspapper var i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner.

Tabell 5.4 Upplåning fördelat på olika marknader och skuldinstrument

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Penningmarknad, upplåning	70	101	305	176	154
Kapitalmarknad upplåning	128	57	176	103	55
Nominella statsobligationer	32	30	100	83	46
Realobligationer	9	8	13	21	9
Gröna obligationer	0	0	20	0	0
Obligationer i utländsk valuta	88	19	43	0	0
<i>statens egen del</i>	0	0	0	0	0
<i>vidareutlåning till Riksbanken</i>	88	19	43	0	0
Summa upplåning	198	158	481	279	209

På penningmarknaden är upplåningen kortfristig, t.ex. genom att Riksgäldskontoret använder statsskuldväxlar och olika likviditetsförvaltningsinstrument med kort löptid.

På kapitalmarknaden är upplåningen långfristig, främst genom emissioner av obligationer med längre löptid. Under 2022 var upplåningen i nominella statsobligationer 46 miljarder kronor, jämfört med 83 miljarder kronor 2021. År 2018 och 2019 var den årliga emissionsvolymen av nominella statsobligationer nere på cirka 30 miljarder kronor för att 2020 öka till 100 miljarder kronor. Under 2022 minskade emissionerna av realobligationer till 9 miljarder kronor, jämfört med 21 miljarder kronor 2021. Riksgäldskontoret gjorde inga emissioner av gröna obligationer eller obligationer i utländsk valuta under 2021 eller 2022.

Positionstagning

Riksgäldskontoret tar positioner för att minska statens kostnader och risker baserat på bedömningar om den framtida ränte- och växelkursutvecklingen. Positioner tas med hjälp av derivat i utländsk valuta som gör att skuldens löptid och fördelning mellan valutor justeras. Riksgäldskontoret kan ta valuta- och ränte-positioner. Ränte-positioner får dock endast tas i utländsk valuta. En vinst i positionerna minskar statens räntekostnader med samma belopp.

För 2022 uppvisade den löpande positionstagningen en vinst på 95 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Av det riskmandat som regeringen tilldelat Riksgäldskontoret i riktlinjebeslutet utnyttjades bara en mindre del under året. Resultatet för Riksgäldskontorets totala positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. År 2018–2022 var det genomsnittliga resultatet 30 miljoner kronor per år, inklusive kostnader för den externa förvaltning som upphörde 2018.

I maj 2018 beslutade Riksgäldskontoret att ta en position för en starkare krona i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Under 2022 fattades beslut om att stänga positionen. Resultatet blev en vinst på 3 miljoner kronor.

5.3 Statsskuldens kostnader

Utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. på statens budget uppgick till 27,1 miljarder kronor 2022 jämfört med minus 1,3 miljarder kronor 2021. Utfallet på anslaget blev 4,6 miljarder kronor högre än anvisade medel som uppgick till 22,5 miljarder kronor. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är nettot av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten.

Den utgiftsmässiga redovisningen är dock bristfällig när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. I tabell 5.5 visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av utgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen, avsnitt 4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys).

Tabell 5.5 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Räntekostnader på lån i svenska kronor	29,8	26,5	21,6	21,8	36,2

	2018	2019	2020	2021	2022
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	4,8	4,9	2,6	1,4	1,3
Realiserade valutakursförändringar	0,8	5,6	2,3	0,4	11,7
Realiserade kursförändringar	3,4	4,5	6,0	2,3	0,4
Orealiserade valutakursförändringar	11,9	-0,8	-26,3	11,9	10,3
Över- /underkurs vid emission m.m.	-11,3	-10,8	-11,2	-12,6	-9,8
Summa kostnader	39,3	29,8	-5,0	25,2	50,1
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-14,5	-14,9	-10,4	-8,1	-6,3
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	24,8	14,9	-15,4	17,1	43,8
Orealiserade valutakursförändringar hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning	-5,0	-1,4	20,2	-9,5	-11,9
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	19,9	13,6	4,8	7,6	31,8

Enligt resultaträkningen för 2022 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 31,8 miljarder kronor, vilket var en ökning med 24,2 miljarder kronor jämfört med 2021. De främsta orsakerna till att nettokostnaden för statsskulden försämrades 2022 var högre inflationsomvärdering för den reala kronskulden och valutakursförluster i den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Realiserade valutakursförändringar påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser, eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutaskulden använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursförändringarna blev en valutakursförlust på 11,7 miljarder kronor 2022, vilket var en ökning med 11,3 miljarder kronor jämfört med 2021.

Nettokostnaden för realiserade kursförändringar var 0,4 miljarder kronor 2022, vilket var en minskning med 1,9 miljarder kronor jämfört med 2021. Kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kupongräntan.

Valutakursförändringen är uppdelad på en orealiserad valutakursvinst på drygt 11,9 miljarder kronor hänförlig till skuldskötselinstrument och vidareutlåning samt en orealiserad valutakursförlust på knappt 10,3 miljarder kronor för övrig statsskuld-förvaltning. De totala orealiserade valutakursförändringarna minskade nettokostnaden för statsskulden med 1,7 miljarder kronor 2022, vilket var en förbättring med 4,1 miljarder kronor jämfört med 2021.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. bidrog till att sänka statsskuldens kostnader med 9,8 miljarder kronor 2022.

Skillnaden 2022 mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder och utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* var 4,7 miljarder kronor. Skillnaden förklaras av att olika principer används för utgiftsmässig redovisning mot anslag och den kostnadsmässiga redovisningen i resultaträkningen. Det är endast realiserade utgifter som redovisas mot anslaget, medan orealiserade räntor och orealiserade valutakursdifferenser ingår i resultaträkningens nettokostnad. För 2021 var motsvarande skillnad 8,9 miljarder kronor. Både 2022 och 2021 var nettokostnaden högre än utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden*.

6 Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning

6.1 Statliga garantier

Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtagande, vilket leder till en finansiell risk för staten. Generella regler för hanteringen av statliga lån och garantier finns i budgetlagen (2011:203). Förordningen (2011:211) om utlåning och garantier innehåller mer detaljerade bestämmelser om garantigivning och utlåning med kreditrisk.

Regeringen får enligt budgetlagen besluta om utlåning samt ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och med högst det belopp som riksdagen bestämmer. Regelverket föreskriver bland annat att en avgift ska tas ut som motsvarar statens förväntade kostnad för åtagandet, om inte riksdagen beslutar annat. Förväntade kostnader för lån och garantier består av de förväntade förluster och administrativa kostnader som är förknippade med åtagandet. Förväntad förlust är ett statistiskt mått för de kreditförluster som beräknas kunna uppstå på grund av att garantigäldenären eller låntagaren med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande. Avgifterna placeras på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Garanti- och utlåningsverksamheten förväntas därmed vara självfinansierad på lång sikt. Dessa principer för utlåning och garantigivning kallas för den statliga garanti- och utlåningsmodellen. Exempel på stora garantiåtaganden som omfattas av garantimodellen är exportkreditgarantier och kreditgarantier för infrastrukturprojekt.

Riksdagen har dock möjlighet att besluta om att undanta specifika garantier från garantimodellen. Det finns därför garantier som regleras i särskilda lagar eller på annan grund har andra villkor än de som stipuleras i budgetlagen. Avgifter för sådana garantier är vanligen angivna direkt i lag och kan fastställas på andra grunder än att de ska täcka de förväntade kostnaderna. Insättningsgarantin och investerarskyddet är exempel på garantier som hanteras i särskild ordning.

Mot bakgrund av kriget i Ukraina och efterföljande sanktioner mot Ryssland kom prisutvecklingen samt volatiliteten på elmarknaden att öka kraftigt under året. Riksdag och regering beslutade om att Riksgäldskontoret skulle ställa ut statliga kreditgarantier för lån till elproducenter, knutna till elderivatmarknaden i Nasdaq Clearing AB, om sammanlagt högst 250 miljarder kronor. Kreditgarantiprogrammet utnyttjades inte under året. Därutöver fick Sida i uppdrag att förvalta svenska statens garanti om 45 miljoner euro plus ränta till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) för dess kompletterande lån till Ukraina. Vidare ska Sida förvalta svenska statens garantiåtagande om högst 137 miljoner euro till Europeiska unionen för ett makrofinansiellt stöd till Ukraina.

Riksdag och regering har också höjt garantiramen till 50 miljarder kronor gällande Riksgäldskontorets möjlighet att bevilja statliga kreditgarantier för gröna investeringar, vilka ska bidra till att miljö- och klimatpolitiska mål uppnås. Även Exportkreditnämnden kan ställa ut kreditgarantier för att finansiera klimatomställning.

En mer utförlig beskrivning över hur garantier och utlåning redovisas finns i avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Garantiportföljens sammansättning

Statens garantiportfölj ökade med cirka 244 miljarder kronor under 2022 och uppgick vid årsskiftet till 2 657 miljarder kronor, jämfört med 2 413 miljarder kronor 2021. Näst efter insättningsgarantin (2 131 miljarder kronor per den 31 december 2021) utgjordes de största åtagandena av kreditgarantier (305 miljarder kronor) och garantier om tillförsel av kapital (216 miljarder kronor). Pensionsgarantier uppgick till cirka 6,5 miljarder kronor. I det ovanstående beloppet för statens garantiportfölj ingår inte investerarskyddet, eftersom åtagandet inte kan beloppsbestämmas. Utöver redan utfärdade garantier finns det utfästelser om nya garantier på 33 miljarder kronor. De redovisade utfästelserna omfattar endast bundna utfästelser och består i huvudsak av exportkreditgarantier.

I tabell 6.1 visas en sammanställning av de garantier och utfästelser som regeringen och myndigheterna ställt ut. Garantierna motsvarar de garantiförbindelser som redovisas i not 56 till balansräkningen.

Tabell 6.1 Statliga garantier och bundna garantiutfästelser 2022-12-31

Miljoner kronor

Utgifts- område	Typ av garanti	Utfärdade garantier 2022	Utfärdade garantier 2021	Under året utfärdade garantier 2022	Under året utfärdade garantier 2021	Bundna garanti- utfästelser 2022	Bundna garanti- utfästelser 2021
2	Insättningsgarantin¹	2 130 502	1 917 375				
2	Investerarskyddet²						
	Kreditgarantier	304 572	290 880	69 509	89 493	32 613	30 566
24	Exportkreditgarantier ³	276 736	266 331	64 816	83 964	30 254	30 208
7	U-kreditgarantier	430	425				
7	Fristående garantier ⁴	8 396	6 210	2 049	1 830	656	358
22	Infrastruktur	8 613	9 606		180		
18	Bostadskrediter	5 553	4 376	1 107	2 858	343	
2, 7, 16, 22	Internationella åtaganden	3 236	2 651	497	600		
24	Gröna garantier	1 040		1 040		1 360	
24	Garantier till företag	567	1 274		61		
6	Övrigt		6				
	Garantier om tillförsel av kapital	215 848	198 005	405	599		
22	Kapitaltäckningsgarantier ⁵	7 171	6 667				
24	Grundfundsförbindelser	405	405	405	405		
2, 7, 22	Garantikapital ⁶	196 558	182 961				
2	Garanti till Europeiska unionen för SURE	9 288	7 779				
2	Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag	2 426	194		194		
2, 16, 22, 24	Pensionsgarantier⁷	6 481	7 039				
Totalt		2 657 402	2 413 299	69 914	90 092	32 613	30 566

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser garanterade insättningar per den 31 december 2021.

² För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

³ Beloppen avser såväl exportkreditgarantier som investeringsgarantier. I beloppet ingår EKN:s tillfälliga lösning med rörelsekreditgarantier till stora företag om 28 miljarder kronor.

⁴ I garantiåtagandet för fristående garantier ingår inte längre åtagandet avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis.

⁵ Det finns två kapitaltäckningsgarantier, gällande Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, vilka redovisas av Trafikverket.

⁶ Trafikverket redovisar fr.o.m. 2015 garantikapitalet för Eurofima.

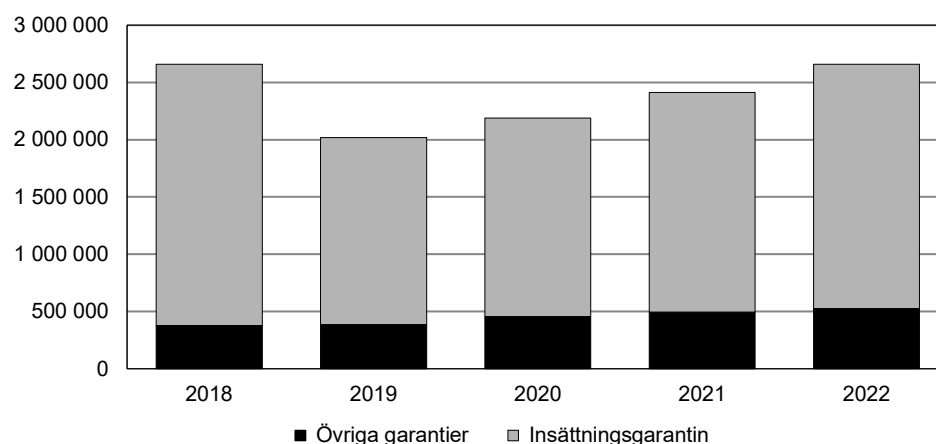
⁷ Åtagandet för pensionsgarantier avser den 31 december 2021.

Garantierna hanteras av fyra myndigheter: Boverket, Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret samt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Garantikapital till internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag samt Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) hanteras av Regeringskansliet, men redovisas av Riksgäldskontoret. Garantikapitalet till Eurofima samt två kapitaltäckningsgarantier redovisas av Trafikverket. Svenska statens garanti till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina förvaltas av Sida.

Statens garantiåtagande fem år tillbaka visas i diagram 6.1.

Diagram 6.1 Garantiåtaganden 2018–2022

Miljoner kronor

Källa: Riksgäldskontoret.

Av riksdagen beslutade garantiramar

I tabell 6.2 finns en sammanställning av beslutade garantiramar respektive utfärdade garantier samt i förekommande fall bundna utfästelser per myndighet. Skillnaderna i totalbelopp mellan tabell 6.1 och tabell 6.2 förklaras av att kapitaltäckningsgarantier ingår i tabell 6.1, men inte i tabell 6.2.

För Riksgäldskontorets garantigivning finns ramar för enskilda projekt samt ramar till olika program. Riksgäldskontoret kan också, inom ramen för sitt uppdrag som resolutionsmyndighet, vid behov ställa ut garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett institut i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution. Om en allvarlig störning skulle uppstå i det finansiella systemet kan Riksgäldskontoret i enlighet med lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut motverka en sådan genom att ge stöd i form av garantier.

Därutöver redovisar Riksgäldskontoret Regeringskansliets åtaganden i form av garantikapital gentemot internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE.

Riksdagen har beslutat om en ram på 475 miljarder kronor för EKN:s garantigivning avseende exportkreditgarantier. Det finns dessutom en särskild ram på 10 miljarder kronor för EKN:s investeringsgarantier samt en garantiram om 3 miljarder kronor gällande kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror.

Den totala ramen för Sidas garantiåtaganden avseende u-kreditgarantier och fristående garantier uppgick till 18 miljarder kronor för 2022 jämfört med 17 miljarder kronor

2021. Sida förvaltar även svenska statens åtaganden om garanti på 45 miljoner euro till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina samt garanti om högst 137 miljoner euro till Europeiska unionen för ett makrofinansierat stöd till Ukraina.

Boverkets ram gällande utställande av kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder uppgick till 8 miljarder kronor 2022.

Tabell 6.2 Garantiramar och utfärdade garantier 2022-12-31

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beslutade garantiramar 2022	Beslutade garantiramar 2021	Utfärdade garantier 2022	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2022	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2021	
Riksgäldskontoret							
2	Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	Obegränsad	2 130 502	1 917 375	2 130 502	1 917 375
2	Garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad	Obegränsad				
2	Investerarskyddet ³	Obegränsad	Obegränsad				
2	Garantier till kreditinstitut, Stabilitetsfonden ⁴	750 000	750 000				
2	Garantier till företag i resolution, Resolutionsreserven ⁵	200 000	200 000				
22	Kreditgaranti, Öresundsbro Konsortiets upplåning	Obegränsad	Obegränsad	8 467	9 426	8 467	9 426
16	Kreditgaranti, European Spallation Source ERIC (ESS)	600	600	600	600	600	600
16	Kreditgaranti, European Spallation Source ERIC (ESS)	600	600	600	600	600	600
2,16, 22, 24	Pensionsgarantier	Obegränsad	Obegränsad	6 481	7 039	6 481	7 039
6	Kreditgaranti, Stiftelsen Gällöfsta Utbildningscentrum	0	24	0	6	0	6
22	Kreditgaranti, Eurofima	CHF 52	CHF 52	587	512	587	512
22	Kreditgaranti, Flygföretag	5 000	5 000	146	180	146	180
24	Kreditgaranti, Statligt garantiprogram till företag	50 000	50 000	567	1 274	567	1 274
24	Kreditgaranti, Gröna garantier	50 000	10 000	1 040	0	2 400	0
21	Kreditgaranti, Elproducenter	250 000					
24	Grundfondsförbindelse, Svenska Skeppshypotekskassan	350	350	350	350	350	350
24	Grundfondsförbindelse, Fonden för den mindre skeppsfarten	55	55	55	55	55	55
2	Garantikapital, Europeiska investeringsbanken (EIB)	EUR 7 825	EUR 7 825	87 084	80 030	87 084	80 030
2	Garantikapital, Europeiska utvecklingsbanken (EBRD)	EUR 542	EUR 542	6 027	5 539	6 027	5 539
2	Garantikapital, Europarådets utvecklingsbank (CEB)	EUR 124	EUR 124	1 377	1 265	1 377	1 265
2	Garantikapital, Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 2 600	EUR 2 600	28 937	26 593	28 937	26 593

Utgiftsområde	Beslutade garantiramar 2022	Beslutade garantiramar 2021	Utfärdade garantier 2022	Utfärdade garantier 2021	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2022	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2021	
2	Garantikapital, Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB)	USD 504	USD 504	5 260	4 558	5 260	4 558
7	Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD)	USD 3 891	USD 3 891	27 011	22 378	27 011	22 378
7	Garantikapital, Multilaterala investeringsorganet (MIGA)	USD 16	USD 16	169	147	169	147
7	Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)	UA 2 913	UA 2 913	29 821	32 795	29 821	32 795
7	Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB)	SDR 343	SDR 343	4 784	4 378	4 784	4 378
7	Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB)	USD 538	USD 538	5 618	4 868	5 618	4 868
22	Garantikapital, Eurofima	CHF 42	CHF 42	470	410	470	410
2	Garanti till Europeiska unionen för SURE	EUR 849	EUR 849	9 288	7 779	9 288	7 779
2	Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag i ekonomiska svårigheter	EUR 863	EUR 863	2 426	194	2 426	194
	EKN						
24	Exportkreditgarantier ⁶	475 000	500 000	276 736	266 331	306 990	296 539
24	Investeringsgarantier	10 000	10 000	0	0	0	0
24	Kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror	3 000					
	Sida						
	Totalram	18 000	17 000				
7	därav u-kreditgarantier			430	425	430	425
7	därav fristående garantier			8 396	6 210	9 052	6 568
7	Kreditgarantier, Europeiska investeringsbanken,	EUR 152	EUR 152	952	938	952	938
	långivning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou- avtalet						
2	Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD)	EUR 45		497		497	
2	Garanti till Europeiska unionen för makrofinansiellt stöd till Ukraina	EUR 137					
	Boverket						
18	Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder ⁷	8 000	8 000	5 553	4 376	5 896	4 376
Summa				2 650 231	2 406 632	2 682 844	2 437 198

Anm.: Skillnaderna i totalbelopp mellan tabellerna 6.1 och 6.2 förklaras främst av att kapitaltäckningsgarantier ingår i tabell 6.1 men inte i tabell 6.2.

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser garanterade insättningar per den 31 december 2021.

² Garantin innebär endast en möjlighet att skydda dessa filialer och den är en följd av finanskrisen.

³ För investerarskyddet kan storleken på statens åtagande inte anges.

⁴ Riksgäldskontoret får enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut ställa ut garantier för kreditinstitut om högst 750 miljarder kronor.

⁵ Riksgäldskontoret får enligt lagen (2015:1016) om resolution ställa ut garantier för finansiering av vissa tillgångar, förpliktelser och lån om högst 200 miljarder kronor.

⁶ I EKN:s åtagande ingår den temporära rörelsekreditgarantin för stora företag om 28 miljarder kronor.

⁷ Avser såväl garantier för färdigställda fastigheter som för fastigheter under byggtiden.

De olika garantityperna

I följande avsnitt presenteras de olika garantityperna. Som tidigare nämnts hanteras de flesta garantier inom garantimodellen. Flera av de beloppsmässigt största garantierna, exempelvis insättningsgarantin, hanteras dock utanför garantimodellen.

Insättningsgarantin

Syftet med insättningsgarantin är att bidra till stabilitet i det finansiella systemet genom ett starkt konsumentskydd för allmänhetens insättningar. Garantin infördes i Sverige 1996 och baseras på ett EU-direktiv. Motsvarande garanti finns i övriga EU-länder och även i ett flertal länder utanför EU. Garantin träder i kraft när ett institut går i konkurs eller efter beslut av Finansinspektionen. Garantin gäller också om staten hanterar ett institut genom resolution.

Den svenska insättningsgarantin ersätter upp till 1 050 000 kronor per insättare och institut. Beloppet i svenska kronor justeras vart femte år om avvikelsen för att motsvara 100 000 euro är för stor, vilket fastställts i enlighet med EU-direktiv. Ett högre ersättningsbelopp (max 5 miljoner kronor) kan erhållas för insättningar som har gjorts inom 12 månader och som är kopplade till vissa livshändelser, till exempel försäljning av bostad.

Regeringen har också möjlighet att ställa ut garantier för att insättare i ett utländskt instituts filial i Sverige ska få ersättning motsvarande vad som skulle ha betalats ut i institutets hemland. Detta kan bli aktuellt om det finns risk att garantiåtagandet inte kan uppfyllas inom det utländska systemet och att det bedöms medföra störningar i det svenska finansiella systemet.

De garanterade insättningarna uppgick till 2 131 miljarder kronor och avsåg garanterade insättningar per den 31 december 2021, vilket är en ökning med 213 miljarder kronor jämfört med föregående år. De institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till staten med hänsyn till risk.

Inga händelser inträffade under 2022 som utlöste insättningsgarantin.

Då garantin regleras i särskild ordning utanför garantimodellen, finns det ingen värdering av statens förväntade kostnad för insättningsgarantin.

Investerarskyddet

Vid köp, försäljning eller deponering av värdepapper via ett värdepappersinstitut är institutet skyldigt att hålla kundens värdepapper skilda från sina egna. I det fall institutet inte kan lämna ut kundens egendom vid en konkurs, till exempel därför att det efter konkursen inte går att klargöra vad som är kundens respektive institutets tillgångar, har kunden rätt till ersättning. Ett ersättningsfall förutsätter därmed en konkurs i kombination med grov vårdslöshet eller brottslig handling hos institutet. Ersättningsbeloppet täcker förlorade tillgångar upp till ett värde av 250 000 kronor per kund och institut.

För investerarskyddet betalar de institut som omfattas av skyddet en årlig administrativ avgift. Vid ersättningsfall tar staten ut avgifter från de kvarvarande instituten, som täcker de fulla kostnaderna för skadefallet. Det innebär att staten i princip inte bär någon kreditrisk till följd av investerarskyddet.

Inga ersättningsfall inträffade under året.

Kreditgarantier

Den vanligaste formen av enskilda garantiåtaganden är kreditgarantier. Dessa innebär att staten tar på sig hela eller delar av kreditrisken vid bankers upplåning eller för finansiering av exportaffärer, infrastruktur, bostäder m.m., men överläter själva kreditgivningen till andra långgivare.

Exportkreditgarantier

EKN har i uppdrag att främja svensk export genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. EKN fick under året ytterligare ett uppdrag att utfärda kreditgarantier för att på så sätt säkerställa tillgången av råvaror till svenska företag.

Det har varit fortsatt hög efterfrågan på exportkreditgarantier och utestående garantivolym uppgick till 277 miljarder kronor vid årsskiftet, inklusive den tillfälliga rörelsekreditgarantin på 28 miljarder kronor för stora företag. EKN utfärdade under året nya bundna utfästelser för 30 miljarder kronor och garantier för 65 miljarder kronor. Utfästelserna ökade något jämfört med 2021 medan garantigivningen minskade med 19 miljarder kronor. Årets garantigivning dominerades av garantier för finansiering av telekom samt kraftprojekt. Varken ramen för investeringsgarantier eller garantin för att säkra råvaror utnyttjades under året.

Engagemangen i form av exportgarantier, var fördelade på 140 länder. En stor del av EKN:s exponering är koncentrerad till ett fåtal länder, där USA utgör den största koncentrationen, följt av Brasilien. Av det totala engagemanget hänförs 68 procent till affärer till de fem största länderna.

Efterfrågan på garantier till höginkomstländer inom Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) var fortsatt hög och förklaras framför allt av stora investeringar inom telekom, kraft och transport. Utställda garantier uppgick till 26,4 miljarder kronor, vilket är en minskning med 21 procent jämfört med året innan. Även garantigivningen till Afrika var på höga nivåer och uppgick till 11,7 miljarder kronor.

Utbetalningarna för infriade åtaganden uppgick till 0,9 miljarder kronor för 2022, vilket kan jämföras med 0,8 miljarder kronor året innan. En stor del av årets infrianden avsåg affärer till Ecuador, Armenien, Indien och Kuba.

U-kreditgarantier

En u-kreditgaranti är en exportkredit som staten garanterar och subventionerar genom Sida. Garantierna ställdes, fram till och med den 1 juni 2009, ut till projekt som Sida bedömt kommer att få betydande utvecklingseffekter i berörda länder och som inte kan bära kostnaderna för en normal finansiering på kommersiella villkor.

Sidas totala engagemang av u-kreditgarantier uppgick till drygt 0,4 miljarder kronor vid årsskiftet. Inga nya utfästelser för u-kreditgarantier utfärdas. Sida ska i stället kombinera utvecklingslån med garantier i enlighet med förordningen (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete.

Fristående garantier

Sida har bemyndigats att besluta om finansiering med utvecklingslån och garantier (lånebistånd). Sida ställer ut fristående garantier för risker i samband med transaktioner på marknaden. Vid utgången av 2022 uppgick Sidas engagemang för fristående garantier till totalt 9 miljarder kronor. Engagemanget bestod av utfärdade garantier om drygt 8 miljarder kronor samt bundna utfästelser om 0,7 miljarder kronor.

Infrastruktur

Finansieringen av Öresundsbron sker genom att Öresundsbro Konsortiet emitterar obligationer på kreditmarknaden. Svenska staten genom Riksgäldskontoret och danska staten genom Danmarks Nationalbank garanterar solidariskt denna upplåning, som vid årsskiftet uppgick till 8,5 miljarder kronor jämfört med 9,4 miljarder kronor året innan.

Den granskning som inleddes av Europeiska kommissionen 2014, huruvida det svenska garantiåtagandet till Öresundsbro Konsortiet är förenligt med EU:s statsstödsregler eller inte, är ännu inte beslutad.

Under våren 2020 gav regeringen i uppdrag till Riksgäldskontoret att genomföra ett garantiprogram till förmån för flygföretag om högst 5 miljarder kronor mot bakgrund av pandemins påverkan på flygbranschen. Garantiprogrammet stängde per årsskiftet 2020 för nytecknande. Riksgäldskontorets kreditgaranti till förmån för Braathens Regional Airways AB uppgick till 146 miljoner kronor per årsskiftet.

Bostadskreditgarantier

Bostadskreditgarantier beviljas för såväl lån under byggtiden som för lån till färdigställda fastigheter. Garantier lämnas till kreditinstitut som har ramavtal med Boverket.

Den totala garantistocken omfattade 126 garantier och uppgick vid årsskiftet till 5,6 miljarder kronor. Det är främst kreditgarantier under byggtid som ställts ut.

Internationella åtaganden

De internationella åtagandena ökade under året från 2,7 miljarder kronor till 3,2 miljarder kronor. Under året har en garanti om 45 miljoner euro ställts ut till IBRD för ett kompletterande lån till Ukraina med syfte att bibehålla genomförda reformer samt möta landets akuta likviditetsbehov. Garantin förvaltas av Sida.

Garantiåtagandet gällande EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet uppgick till närmare 1 miljard kronor.

Vidare ingick Riksgäldskontoret 2016 respektive 2021 garantiåtagande till förmån för forskningsanläggningen European Spallation Source ERIC (ESS) om sammanlagt 1,2 miljarder kronor för konstruktion, initial drift och färdigställande.

Garantiprogram till företag

Till följd av pandemins negativa effekter på svensk ekonomi beslutade regeringen den 26 mars 2020 att uppdra till Riksgäldskontoret att genomföra ett statligt garantiprogram för utlåning till i första hand små och medelstora företag. Garantiprogrammet stängde för nyteckning den 30 september 2021. Utestående garantiåtagande uppgick till 567 miljoner kronor vid årsskiftet.

Kreditgarantier för gröna investeringar

Riksgäldskontoret har under året beviljat en garanti för Preem AB:s lån hos AB Svensk Exportkredit under kreditgarantiprogrammet för gröna investeringar. Finansieringen ska användas till ombyggnation av Preems anläggning i Lysekil för att möjliggöra produktion av diesel baserad på förnybar råvara. Det garanterade beloppet uppgick till cirka 1 miljard kronor per årsskiftet.

Garantier om tillförsel av kapital

Garantier kan ställas ut där staten åtar sig att under vissa omständigheter tillskjuta kapital till ett företag. En sådan garanti är en relation mellan två parter: företaget och staten som utfärdare av garantin. Garantin skyddar i praktiken tredje part, det vill säga företagets långivare, kunder och andra intressenter.

Kapitaltäckningsgarantier

En kapitaltäckningsgaranti innebär att staten åtar sig att ovillkorligen tillskjuta kapital till ett bolag i ett utsatt läge. Dessa garantier är obegränsade i belopp eftersom det inte går att ange en gräns för hur stort kapitalbehov som kan uppstå i ett bolag. De är oftast även obegränsade i tid. Det gör att dessa garantier är svåra att prissätta på ett tillförlitligt sätt.

Det finns två befintliga kapitaltäckningsgarantier. De har ställts ut till förmån för två statliga bolag inom infrastrukturområdet, Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab). Trafikverket redovisar ett värde på kapitaltäckningsgarantierna för 2022 om 1,7 miljarder kronor för Arlandabanan Infrastructure AB och 5,5 miljarder kronor för Svedab.

Grundfundsförbindelser

En grundfundsförbindelse liknar en kapitaltäckningsgaranti, men åtagandet är begränsat i belopp och oftast även i tid. Riksgäldskontoret har sådana åtaganden på tillsammans 405 miljoner kronor till Svenska skeppshypotekskassan och Fonden för den mindre skeppsfarten.

Garantikapital

Sverige har medlemsåtaganden i elva internationella finansiella institutioner (Europeiska investeringsbanken, Nordiska investeringsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken, Asiatiska utvecklingsbanken, Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar, Interamerikanska utvecklingsbanken, Europeiska utvecklingsbanken, Europarådets utvecklingsbank, Eurofima samt Världsbanksgruppen [IBRD och MIGA]). Medlemsåtagandet består av inbetalt kapital och garantikapital. Garantikapitalet innebär att svenska staten, precis som de övriga medlemsländerna, förbinder sig att under vissa omständigheter tillskjuta ett bestämt kapitalbelopp till instituten, utöver det kapital som Sverige direkt betalat in. I det fall en internationell finansiell institution skulle vara i behov av ytterligare kapital är det brukligt att medlemsstaterna utökar andelen inbetalt kapital i stället för att infria garantikapitalet.

Det totala åtagandet för garantikapitalen uppgick till 197 miljarder kronor vid utgången av 2022 jämfört med 183 miljarder kronor året innan.

Riksdagen har beslutat att ingen garantiavgift ska utgå för garantikapitalet, vilket innebär att garantierna är undantagna från garantimodellen.

Garantier till Europeiska investeringsbanken och EU:s sysselsättningsfond SURE

Till följd av pandemins negativa påverkan på ekonomin fick Riksgäldskontoret under 2020 i uppdrag att förvalta svenska statens garantiåtagande gällande Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag om 863 miljoner euro och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE om 849 miljoner euro.

Garantiåtagandet gällande Europeiska investeringsbankens garantifond uppgick till 2,4 miljarder kronor vid slutet av året medan utestående belopp för SURE var 9,3 miljarder kronor.

Pensionsgarantier

I början av 1990-talet ombildades ett antal statliga myndigheter till bolag. Ansvaret för att betala den avtalspension som de anställda arbetat upp övertogs av de nybildade bolagen. Regeringen beslutade att staten genom Riksgäldskontoret skulle garantera dessa pensionsåtaganden och betala om bolagen i framtiden inte skulle ha möjlighet att fullgöra sina åtaganden.

Merparten av pensionsåtagandena är försäkrade hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti (PRI). För dessa åtaganden har Riksgäldskontoret ställt ut en så kallad efterborgen. Det innebär att infrianden sker endast om varken bolaget eller PRI kan betala ut pensionen.

Pensionsåtagandena uppgick till 6,5 miljarder kronor och avsåg perioden 31 december 2021. Av dessa var 4,5 miljarder kronor försäkrade hos PRI. Det största pensionsåtagandet ligger i de bolag som tidigare var en del av Postverket.

Avsättningar för garantiförluster i statens samlade garantiportfölj

De ansvariga myndigheterna värderar löpande de förväntade förlusterna, som utgör ett mått på den kostnad som följer med kreditrisken i de garantiåtaganden som hanteras enligt garantimodellen. Myndigheterna gör avsättningar för garantiförlusterna på skuldsidan i sina balansräkningar.

Insättningsgarantin och investerarskyddet omfattas inte av bestämmelserna i budgetlagen utan regleras i särskild lagstiftning. Det görs därför varken någon värdering av eller avsättning för garantiförlusten.

I tabell 6.3 redovisas avsättningar för garantiförluster för de garantier som hanteras enligt den statliga garantimodellen. Av tabellen framgår också hur avsättningarna står i relation till respektive ansvarig myndighets åtaganden.

Tabell 6.3 Avsättning för garantiförluster 2022-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Utfärdade garantier 2022	Utfärdade garantier 2021	Avsättningar för garanti-förluster 2022	Avsättningar för garanti-förluster 2021	Avsättningar i relation till utfärdade garantier 2022	Avsättningar i relation till utfärdade garantier 2021
Riksgäldskontoret ¹	18 893	20 043	809	1 090	4,3%	5,4%
EKN ²	276 736	266 331	14 197	10 581	5,1%	4,0%
Sida ³	9 778	7 573	630	438	6,4%	5,8%
Boverket	5 553	4 376	103	128	1,9%	2,9%
Summa	310 960	298 323	15 738	12 238	5,1%	4,1%

Anm.: Exklusive insättningsgarantin, investerarskyddet och garantikapital m.fl.

¹ I Riksgäldskontorets engagemang ingår inte insättningsgarantin, investerarskyddet, garantikapital eller andra åtaganden där avsättningar inte görs för förväntade förluster.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat reservering för förväntade garantiförluster med 2 475 miljoner kronor från 14 197 miljoner kronor till 11 722 miljoner kronor.

³ I engagemangen för Sida ingår kreditgaranti avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet. Utfästelser ingår inte i utfärdade garantier.

De totala avsättningarna för garantiförluster, i den del av statens garantiportfölj som värderas enligt garantimodellen, ökade under 2022 från 12 miljarder kronor till 16 miljarder kronor. Riksgäldskontoret och Boverkets avsättningar i relation till utfärdade garantier minskade under året medan EKN:s och Sidas avsättningar i relation till utfärdade garantier ökade. Avsättningsbehovet påverkas dels av åtagandenas omfattning och sammantagna kreditrisk, dels av ränte- och valutakursförändringar m.m.

Redovisning av åtaganden utanför garantimodellen

De garantiåtaganden som inte har prissatts enligt garantimodellen, och för vilka det inte har gjorts några avsättningar för garantiförluster, redovisas som ansvarsförbindelser.

Om garantierna består i att tillföra kapital till företag eller institutioner och som vid ett infriande innebär att staten redovisar en finansiell tillgång finns inga förpliktelser som påverkar den finansiella redovisningen. Det gäller exempelvis för garantikapital till internationella finansiella institutioner där eventuella infrianden belastar anslag. Några förpliktelser tas inte heller upp för garantier där medel avsätts till en fond, till exempel insättningsgarantin. Myndigheter rapporterar dock alla garantier och utnyttjande av ramar i sina respektive sammanställningar över garantiverksamheten.

Tillgångar i garantiverksamheten

Garantiverksamheten finansieras i normalfallet av avgifter som betalas av garantitagarna. I vissa fall täcks avgiften dock av anvisade anslag. Avgiften ska motsvara statens förväntade kostnad för åtagandet. Avgifterna placeras på räntebärande konton i Riksgäldskontoret som reserv för framtida infrianden och redovisas som en tillgång i myndigheternas balansräkningar. Staten har även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier.

Värdepappersinnehav och långfristiga placeringar

De avgifter som debiteras för insättningsgarantin placeras i skuldförbindelser utfärdade av staten, som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgäldskontoret.

Placeringarna utgör den så kallade insättningsgarantifonden, vilken hade ett marknadsvärde inklusive konton, repor och upplupen ränta om 45,4 miljarder kronor vid utgången av året. Det motsvarade 2,1 procent av de garanterade insättningarna per 31 december 2021 om 2 131 miljarder kronor. Sverige uppfyllde därmed minimikravet, om 0,8 procent av garanterade insättningar, på fondens storlek enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning). För att höja avkastningen på portföljen får Kammarkollegiet sedan 2010 bedriva reponverksamhet med portföljens värdepapper. Det innebär att värdepapper lånas ut och likviden placeras i omvända repor på motsvarande löptid i statsskuldväxlar, statsobligationer och reala statsobligationer.

Konton i Riksgäldskontoret

En stor del av avgifterna i garantiverksamheten redovisas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret. Även återvinningar från tidigare infrianden tillförs kontona. Från de räntebärande kontona i Riksgäldskontoret, till vilka en obegränsad kredit är kopplad, hämtas medel för skadeutbetalningar.

Behållningen på dessa konton konsolideras med statens övriga finanser. Influtna avgifter reducerar statens upplåningsbehov, vilket minskar statsskulden. Ett infriande belastar kontona, men det är enbart en redovisningsmässig hantering. Finansieringen av infrianden sker i praktiken genom statlig upplåning.

Regressfordringar

Förutom värdepappersinnehav och kontobehållningar i Riksgäldskontoret har myndigheterna även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier. De uppgick till närmare 17 miljarder kronor vid årsskiftet. Större delen av dessa fordringar får betraktas som osäkra. Efter reservering för denna osäkerhet uppskattades värdet på regressfordringarna till 2,1 miljarder kronor. Större delen av det bedömda värdet gäller exportkreditgarantier.

Tabell 6.4 Tillgångar i garantiverksamheten 2022-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Värdepappersinnehav och övriga likvida tillgångar 2022	Värdepappersinnehav och övriga likvida tillgångar 2021	Konton hos Riksgäldskontoret 2022	Konton hos Riksgäldskontoret 2021	Övriga garanti-tillgångar 2022	Övriga garanti-tillgångar 2021	Regressfordringar (netto) 2022	Regressfordringar (netto) 2021	Ännu inte fakturerade avgifter 2022	Ännu inte fakturerade avgifter 2021	Totalt 2022	Totalt 2021
Riksgäldskontoret, insättningsgarantin ¹	41 684	42 447	3 345	5 087							45 029	47 534
Riksgäldskontoret		471	1 429	706			12	186			1 441	1 363
EKN ²	24 015	23 075	8 983	7 740	1	3	1 890	1 918	3 560	4 929	38 449	37 665
Sida	235	301	2 437	2 154	2	4	176	173	112	113	2 962	2 746
Boverket			2 436	2 376			4	6	8	5	2 447	2 388
Summa	65 934	66 294	18 630	18 064	3	7	2 081	2 283	3 680	5 048	90 329	91 696

¹ Avser obligationerna som ingår i fonden till marknadsvärde.

² Av utestående värdepappersinnehav är 24 015 miljoner kronor placerade i Riksgälden.

Jämförelse mellan avsättningar för garantiförluster och tillgångar i garantiverksamheten

För att ta fram ett resultat för garantiverksamheten analyseras förhållandet mellan avsättningar för garantiförluster och de tillgångar som finns i form av både inbetalda och kommande garantiavgifter.

Garantiverksamhetens skuld- och tillgångssida jämförs i tabell 6.1. Jämförelsen görs på myndighetsnivå. Insättningsgarantin, investerarskyddet, garantikapital till internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag, Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE och garanti till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina ingår inte eftersom garantiförluster för dessa garantier inte har värderats.

Tabell 6.5 Jämförelse mellan avsättningar för garantiförluster och tillgångar i garantiverksamheten 2022-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Utfärdade garantier 2022	Utfärdade garantier 2021	Avsättningar för garantiförluster 2022	Avsättningar för garantiförluster 2021	Garanti-tillgångar enligt tabell 6.4 ¹ 2022	Garanti-tillgångar enligt tabell 6.4 ¹ 2021
Riksgäldskontoret	18 893	20 043	809	1 090	1 441	1 363
EKN ²	276 736	266 331	14 197	10 581	38 449	37 665
Sida ³	9 778	7 573	630	438	2 962	2 746
Boverket	5 553	4 376	103	128	2 447	2 388
Summa	310 960	298 323	15 738	12 238	45 299	44 162

¹ Summan 45 299 miljoner kronor motsvarar de totala tillgångarna i garantiverksamheten enligt tabell 6.4 exkl. insättningsgarantis tillgångar på 45 029 miljoner kronor.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat reservering för förväntade garantiförluster med 2 475 miljoner kronor från 14 197 miljoner kronor till 11 722 miljoner kronor.

³ I engagemangen för Sida ingår kreditgaranti avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet. Utfästelser ingår inte i utfärdade garantier.

Jämförelsen visar att för den del av garantiportföljen som omfattas av garantimodellen täcks avsättningarna för garantiförluster väl av de avgifter som redan inbetalats (redovisas som garantitillgångar i tabell 6.5). EKN:s garantiverksamhet utgör i dagsläget en väsentlig andel av överskottet.

Under 2022 ökade garantitillgångarna, vilket även avsättningarna för garantiförluster gjorde. Garantitillgångarna är fortsatt större än avsättningarna.

Flöden i garantiverksamheten

Garantiverksamheten påverkar i flera fall statens lånebehov och därmed statsskulden. Det kan exempelvis vara betalningar av garantiavgifter, skadeutbetalningar och återvinningar. I tabell 6.6 beskrivs dessa flöden.

Tabell 6.6 Flöden i garantiverksamheten under 2022

Miljoner kronor

Myndighet	Avgifter för garanti-förluster 2022	Avgifter för garanti-förluster 2021	Avgifter övriga 2022	Avgifter övriga 2021	Åter-vinningar 2022	Åter-vinningar 2021	Skade-utbetalning 2022	Skade-utbetalning 2021	Summa 2022	Summa 2021
Riksgäldskontoret, insättningsgarantin			2 077	1 791					2 077	1 791
Riksgäldskontoret, övriga garantier	22	48			688	142	-6	-2	704	188
EKN ¹	2 003	3 847			779	364	-884	-785	1 898	3 426
Sida	158	124			68	0	-34	-5	192	119
Boverket	40	63			3	3	0	0	43	66
Summa	2 223	4 083	2 077	1 791	1 538	509	-924	-792	4 913	5 591

Anm.: Avgifterna avser fakturerade avgifter.

¹ Gällande återvinningar och skadeutbetalningar kan skaderelaterade kostnader ingå.

Avgifter

Under 2022 inkom avgifter för garantiförluster samt övriga avgifter motsvarande 4,3 miljarder kronor, varav huvuddelen var avgifter för insättningsgarantin och exportkreditgarantierna.

Återvinningar

Från tidigare utbetalningar vid infrianden återvanns 1,5 miljarder kronor. Exportkreditgarantierna svarade för större delen av återvinningarna och då framför

allt betalningar från Chile, Ecuador, Saudiarabien och Qatar. Inbetalningar om 0,7 miljarder kronor har även inkommit till följd av slututdelning i Saab Automobile AB:s konkurs samt statens försäljning av Orio AB, tidigare Saab Automobile Parts AB.

Skadeutbetalningar

Skadeutbetalningarna var på en något högre nivå än föregående år och infriade garantier uppgick till 0,9 miljarder kronor, främst rörande exportkreditgarantier.

Flöden i garantiverksamheten och dessas påverkan på lånebehovet

Posterna avgifter, skadeutbetalningar och återvinningar har i olika grad påverkan på lånebehovet. Flöden i den del av garantiverksamheten som enbart har tillgångar i form av konton i Riksgäldskontoret, eller finansiering genom anslag, påverkar direkt statens lånebehov. Däremot har flöden i den del av garantiverksamheten som har tillgångar i form av utomstatliga placeringar inte någon påverkan på lånebehovet. En analys av flödena pekar på att nettoflödet i garantiverksamheten totalt sett innebar att inbetalningarna till garantiverksamheten översteg utbetalningarna med 4,9 miljarder kronor 2022.

Statliga anslag i garantiverksamheten

I vissa fall kan riksdagen besluta att subventionera hela eller delar av avgiften för en viss garanti. När detta inträffar anvisar riksdagen normalt anslag för att betala avgiften. Det finns även några garantiåtaganden som vid infrianden helt eller delvis belastar anslag. Det gäller åtaganden i form av garantikapital, kapitaltäckningsgarantier, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag, Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE, garantin till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina samt garantin till Europeiska unionen för ett makrofinansiellt stöd till Ukraina.

Under 2022 utbetalades 70 miljoner kronor i statliga subventioner för garantiverksamheten. I tabell 6.7 visas vilka anslag som finansierade dessa subventioner samt vilka anslag i övrigt vars ändamål omfattar garantiverksamhet. Utfall om drygt 2 miljoner kronor har belastat anslag för Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och avsåg infrianden samt administrativa avgifter.

Tabell 6.7 Anslag vars ändamål omfattade garantiverksamhet 2022

Miljoner kronor

Utgifts- område	Anslag	Myndighet	Garantiåtagande	Utfall 2022	Utfall 2021
2	1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	Riksgälds- kontoret	Garantier till EIB:s garantifond samt till EU för SURE	2,4	0,4
7	1:1 Bistånds- verksamhet	Sida	Afrika, Strategiskt inriktade bidrag samt reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.	67,1	97,8
22	1:1 Utveckling av statens transportinfra- struktur	Trafikverket	Arlandabanan Infrastructure AB		
Summa				69,5	98,2

Totalt har 406 miljoner kronor redovisats mot inkomsttitel för garantiverksamheten för 2022 jämfört med 157 miljoner kronor året innan, se tabell 6.8.

Tabell 6.8 Redovisning av inkomsttitel gällande garantiverksamhet 2022

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Myndighet	Utfall 2022	Utfall 2021
2124 Inlevererat överskott av garantiverksamhet	Riksgäldskontoret	14,1	3,7
2127 Inlevererat överskott Exportkreditnämnden	EKN	368,8	131,9
2127 Inlevererat överskott Sida	Sida	0,0	0,0
2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter	Riksgäldskontoret	23,6	21,4
Summa		406,4	157,0

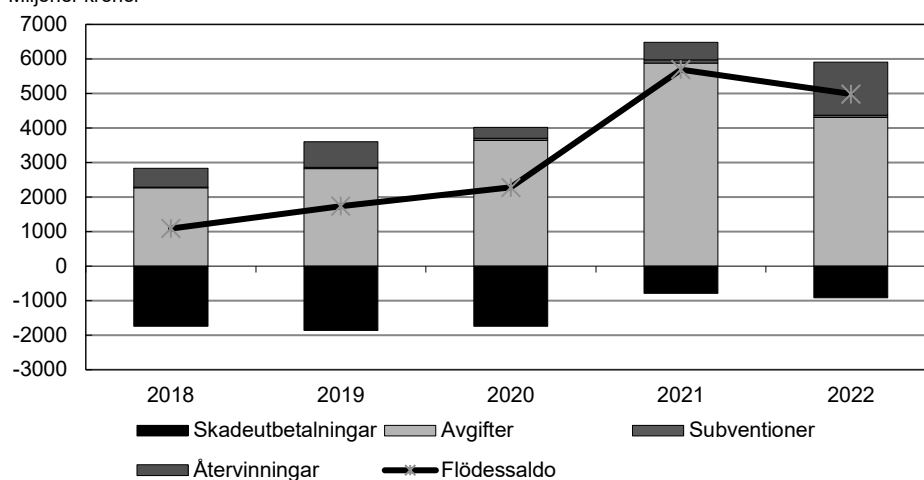
Tillbakablick på de senaste fem åren

De statliga subventionerna avseende garantiavgifter har de senaste fem åren varierat mellan 22 miljoner kronor och 98 miljoner kronor årligen. De avgifter som garantitagarerna själva betalat har uppgått till mellan 2,3 och 5,9 miljarder kronor per år. Det är främst avgifterna från exportkreditgarantierna som bidragit till variationer över tiden.

Skadeutbetalningarna har de senaste åren legat på en nivå runt 1,4 miljarder kronor. Under åren gjordes ett fåtal stora skadeutbetalningar gällande exportkreditgarantier. Återvinningarna har under åren varit stabila och det var främst tidigare infriade exportkreditgarantier som återvanns. Under 2022 ökade dock återvinningarna till följd av återvunna exportgarantier, slututdelning i Saab Automobile AB:s konkurs samt statens försäljning av Orio AB, tidigare Saab Automobile Parts AB.

Diagram 6.2 Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, skadeutbetalningar samt saldoför betalningsflödet 2018–2022

Miljoner kronor

Källa: Riksgäldskontoret.

6.2 Statlig utlåning med kreditrisk

Statliga lån, liksom annat stöd och statliga garantier, ges till verksamheter som staten anser vara angelägna. Riksdagen och regeringen beslutar om all statlig utlåning, antingen genom särskilda beslut för ett enskilt lån eller genom lagar och förordningar om låneprogram, till exempel studielån.

Ett lån med kreditrisk innebär samma kreditrisk för staten som en kreditgaranti. Skillnaden är att finansieringen av lånet sköts av staten och vid garantier av en bank eller annat kreditinstitut. Merparten av statens utlåning finansieras via upplåning genom Riksgäldskontoret.

Sedan 2012 behandlas garantier och lån enligt samma principer, det vill säga en gemensam statlig garanti- och utlåningsmodell. Det innebär att räntan för ett lån ska motsvara statens finansieringskostnad för ett lån med samma löptid, ett räntepåslag som motsvarar förväntad förlust beräknad utifrån samma principer som gäller för statliga garantier samt ett påslag för administrationskostnaderna.

Före 2012 fanns det inte något generellt krav på att en avgift motsvarande statens förväntade kostnad skulle tas ut för lånen eller att en reserv skulle byggas upp för framtida kreditförluster. Utlåningsmodellen har tillämpats sedan 2014.

Utlåningsportföljens sammansättning

Statens utlåning till privatpersoner, företag och projekt, det vill säga lån med kreditrisk, uppgick den 31 december 2022 till 272 miljarder kronor före reservering, vilket är en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med föregående år. Av dessa finansierades 269 miljarder kronor via upplåning i Riksgäldskontoret och resterande 3 miljarder kronor via anslag.

Den dominerande posten var studielånen från Centrala studiestödsnämnden (CSN) på 262 miljarder kronor, vilket motsvarade 96 procent av statens utlåning med kreditrisk. CSN hade också beviljat hemutrustningslån till utländska medborgare bosatta i Sverige, främst flyktingar, på 864 miljoner kronor samt körkortslån, inklusive skuldsanering, om 167 miljoner kronor.

Riksgäldskontorets utlåning på 8,2 miljarder kronor går främst till olika infrastrukturprojekt och flygindustrin. Övriga myndigheter hade en utlåning som tillsammans uppgick till drygt 1 miljard kronor inom bistånd samt till paketreseföretag, småföretag, jordbruk, fiske med flera.

Enligt grundläggande redovisningsregler ska lånefordringar skrivas ned till det värde som förväntas återbetalas. De myndigheter som har utlåning uppskattade reserveringarna för låneförlust till 27 miljarder kronor eller 10 procent av utlånat belopp. CSN:s utlåning stod för 25 miljarder kronor eller 93 procent av reserveringarna.

Tabell 6.9 Statens utlåning med kreditrisk 2022-12-31

Miljoner kronor

Utgifts- område	Myndighet/ändamål	Utlånings- ram 2022	Utlånings- ram 2021	Låne- fordran 2022	Låne- fordran 2021	Reserv- eringar för låne- förluster 2022	Reserv- eringar för låne- förluster 2021	Låne- fordran efter reserv- ering 2022	Låne- fordran efter reserv- ering 2021	Låne- löften 2022	Låne- löften 2021
15	CSN, studielån	264 500	252 000	260 615	250 184	23 609	22 957	237 005	227 227		
22	Riksgäldskontoret, A-Train AB (Arlandabanan)	1 000	1 000	783	804			783	804		
22	Riksgäldskontoret, Svedab AB ¹	3 361	3 361	5 670	5 490			5 670	5 490		
24	Riksgäldskontoret, Svensk Exportkredit	175 000	200 000	0	10 000			0	10 000		
24	Riksgäldskontoret, Flygutvecklingsprojekt	1 110	1 110	37	55			37	55		
	Riksgäldskontoret, SAS	1 500	1 500	1 500	0	1 350		150			
17	Riksgäldskontoret, Nordiska museet	52	52	47	51			47	51		
17	Riksgäldskontoret, Kungliga Operan	126	126	96	103			96	103		

Utgifts- område	Myndighet/ändamål	Utlånings- ram 2022	Utlånings- ram 2021	Låne- fordran 2022	Låne- fordran 2021	Reserv- eringar för låne- förluster 2022	Reserv- eringar för låne- förluster 2021	Låne- fordran efter reserv- ering 2022	Låne- fordran efter reserv- ering 2021	Låne- löften 2022	Låne- löften 2021
17	Riksgäldskontoret, Kungliga Dramatiska teatern	70	70	70	50			70	50		20
17	Riksgäldskontoret, Stiftelsen Tekniska museet	40	30	38	30			38	30		
Delsumma				268 856	266 767	24 959	22 957	243 897	243 810	0	20
Anslagsfinansierad utlåning											
15	CSN, hemutrustningslån			864	1 000	639	682	225	318		
15	CSN, studielån			629	766	396	454	233	312		
22	CSN, körkortslån			164	151	64	54	101	97		
15	CSN, övrigt			362	377	342	356	20	21		
7	Sida, biståndskrediter			0	0	0	0	0	0		
7	Sida, villkorlån			276	276	276	276	0	0		
19	Tillväxtverket, lokaliseringlån m.m.			103	106	74	69	30	37	6	11
21	Energimyndigheten, villkorlån			414	469	244	307	170	162		
	Länsstyrelserna, lantbrukslån m.m.			15	15	8	8	7	7		
22	Trafikverket, flygplatstjänster			191	164	0	0	191	164		61
24	Kammarkollegiet, paketreseföretag			112	111	11	0	101	111		
Delsumma				3 130	3 436	2 053	2 206	1 077	1 230	6	72
Övrig utlåning											
21	Affärsverket Svenska Kraftnät, nätförstärkningslån ²	700	700	94	161	0	0	94	161	477	223
Delsumma				94	161	0	0	94	161	477	223
Summa				272 080	270 363	27 013	25 163	245 067	245 200	483	314

Anm.: Tillväxtverket, Energimyndigheten, Länsstyrelserna och Kammarkollegiet finansierar sin utlåning med anslag varför utlåningsramar saknas.

Anm.: I denna tabell redovisas statens utlåning med kreditrisk varför beloppet inte stämmer överens med posten Utlåning i balansräkningen. Skillnaden utgörs av RKG:s utlåning till Riksbanken, vilken uppgick till 75 755 miljoner kronor. Denna utlåning betraktas inte som lån med kreditrisk.

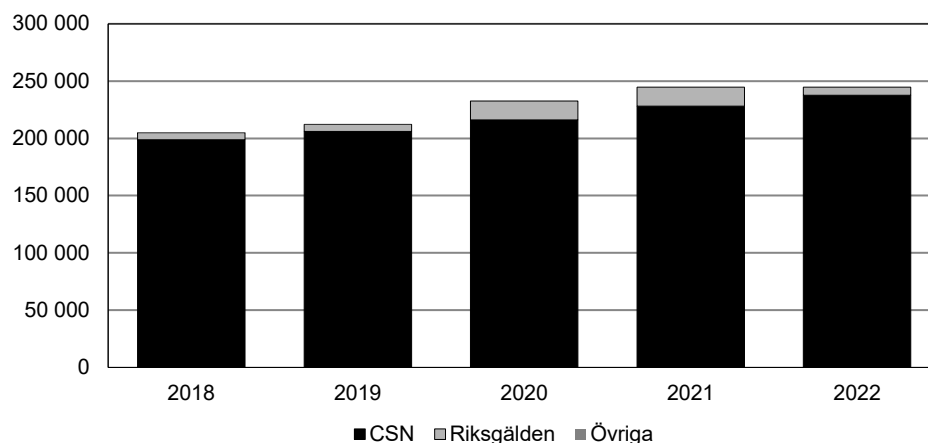
¹ Det utlånade beloppet överstiger utlåningsramen då ramen är 2009 års exkl. kapitaltjänstkostnader och mervärdesskatt.

² Utlåningen är inte anslagsfinansierad utan ska ske inom ramen för affärsverkets generella förutsättningar och finansiella befogenheter.

Utlåning efter reservering för låneförlust har de senaste åren haft en uppåtgående trend. Årets utlåning efter reservering om 245 miljarder kronor ligger emellertid i paritet med föregående års utlåning. Den främsta förklaringen är att lånet på 10 miljarder kronor till AB Svensk Exportkredit återbetalades under året.

Diagram 6.3 Statens utlåning med kreditrisk efter reservering för låneförlust 2018 – 2022

Miljoner kronor

Källa: Riksgäldskontoret.

I tabell 6.9 redovisas CSN:s och Riksgäldskontorets utlåning uppdelad per lånekategori.

Tabell 6.10 CSN:s och Riksgäldskontorets utlåning efter lånekategori 2022-12-31

Miljoner kronor

Myndighet respektive lånekategori	Lånefordran 2022	Lånefordran 2021	Reserveringar för låneförluster 2022	Reserveringar för låneförluster 2021	Lånefordran efter reservering 2022	Lånefordran efter reservering 2021
CSN						
Lånefordringar	238 641	225 316	14 728	13 718	223 913	211 598
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	23 993	27 162	10 322	10 785	13 671	16 377
Delsumma	262 635	252 478	25 050	24 503	237 584	227 975
Riksgäldskontoret						
Lånefordringar	7 422	15 724	1 350	0	6 072	15 724
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet						
Utvecklingskapital och royalty	820	859	0	0	820	859
Delsumma	8 241	16 583	1 350	0	6 891	16 583
Summa	270 876	269 061	26 400	24 503	244 476	244 558

De olika lånen med kreditrisk

Studielån

Studielånen utgör en betydande del av statens lån med kreditrisk. Studielånen regleras i studiestödslagen (1999:1395) och särskilda förordningar. Omkring 1,7 miljoner personer hade vid årsskiftet studieskulder till CSN på tillsammans närmare 262 miljarder kronor. CSN bedömde reserveringarna för låneförluster till 24 miljarder kronor, vilket motsvarade 9 procent av det utlånade beloppet.

CSN administrerar flera olika typer av lån, vilka skiljer sig åt ur finansierings- och redovisningssynpunkt. Lånen kan delas in i två huvudkategorier:

- lån som beviljats före 1989 och som har finansierats genom anslag på statens budget och där låntagarnas återbetalningar redovisas mot inkomstitel på statens budget.
- lån som beviljats från och med 1989 finansieras genom upplåning i Riksgäldskontoret.

CSN:s låntagare betalar en ränta som motsvarar 70 procent av CSN:s upplåningsränta i Riksgäldskontoret. Denna ränta fastställs årligen av regeringen och baseras på den ovägda genomsnittsräntan för emission av statsskuldväxlar och statsobligationer under de tre senaste åren.

När studielån skrivs av på grund av dödsfall, uppnådd åldersgräns eller av andra skäl amorterar CSN av sin skuld till Riksgäldskontoret med motsvarande belopp. Förluster på utlåning före 2014 finansieras med anslag då kostnaden uppkommer, det vill säga när förlusten är konstaterad, medan förluster avseende lån från och med den 1 januari 2014 finansieras från kreditreserven i enlighet med utlåningsmodellen.

Hemutrustningslån

CSN beviljade fram till och med 2021 lån till utländska medborgare för inköp av hemutrustning. De utestående lånen var vid årsskiftet 0,9 miljarder kronor varav 0,6 miljarder kronor betraktas som reservering för låneförlust.

Hemutrustningslånen finansierades till och med 2011 genom lån i Riksgäldskontoret, men från och med 2012 finansieras denna utlåning med anslag. Utlåningen belastar anslaget 1:3 *Hemutrustningslån* under Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. Regeringen fastställer vilken ränta som låntagarna ska betala till CSN. Låntagarnas räntebetalningar till CSN redovisas mot inkomstitel 2394 302 *Övriga ränteinkomster hemutrustningslån*.

Lån till infrastrukturprojekt

För vissa infrastrukturprojekt har regeringen, med stöd av särskilda bemyndiganden från riksdagen, gett Riksgäldskontoret i uppdrag att ställa ut lån till statliga eller privata företag. Det gäller byggandet av Arlandabanan och de svenska landanslutningarna till Öresundsbron. Vid årsskiftet var totalt 6,5 miljarder kronor utlånade till dessa projekt.

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB

Lånet till Svedab, för finansiering av de svenska landanslutningarna till Öresundsbron, uppgick vid årsskiftet till 5,7 miljarder kronor. Återbetalningen av lånet, liksom Öresundsbro Konsortiets egna obligationslån, ska finansieras med intäkter från Öresundsbron. Riksgäldskontoret gör numera inga reserveringar för låneförluster gällande Svedab utan risken i åtagandet redovisas i stället av Trafikverket. Detta beror på att eventuella förluster är säkrade genom en kapitaltäckningsgaranti, som Trafikverket ansvarar för.

A-Train AB

Lånet till A-Train AB, det privata företag som driver Arlandabanan, är ett lån med villkorad återbetalning på 1 miljard kronor. I stället för vanlig återbetalning äger staten rätt till en årlig vinstdelning när de privata ägarna fått en viss, i låneavtalet reglerad, avkastning på sitt insatta kapital. Sedan 2017 betalar A-Train AB årlig royalty för lånet. Betalningen under 2022 uppgick till 21 miljoner kronor och totalt har royalty om 217 miljoner kronor betalats till staten.

Lån till exportfinansiering

Riksdagen har bemyndigat regeringen att bevilja AB Svensk Exportkredit (SEK) en låneram i Riksgäldskontoret för finansiering av långfristiga krediter. Låneramen uppgår till 175 miljarder kronor, där högst 13 miljarder kronor avser kommersiell exportfinansiering och 162 miljarder kronor ska användas för finansiering av utlåning inom systemet för statsstödda exportkrediter (CIRR-systemet). Låneramen var inte utnyttjad vid årsskiftet.

Lån till flygindustrin

Riksgäldskontoret har lämnat royaltylån till Saab AB och GKN Aerospace Sweden AB (tidigare Volvo Aero AB) för delfinansiering av utvecklingskostnader för vingbalkar respektive komponenter till flygmotorer. Royaltylånen uppgick i slutet av 2022 till 37 miljoner kronor, jämfört med 55 miljoner kronor ett år tidigare. Minskningen beror på inbetald royaltly och subventioner från anslag. Riksgäldskontoret har bedömt att det inte finns något reserveringsbehov i utlåningen.

Låneram till SAS

Regeringen uppdrog, efter bemyndigande från riksdagen, åt Riksgäldskontoret att under 2021 ställa ut och förvalta en låneram om högst 1 500 miljoner kronor till konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden (SAS) på grund av den påverkan covid-19-pandemin hade på ekonomin. I början av 2022 tog SAS upp lån om 1 500 miljoner kronor under låneramen. Under sommaren kom SAS att ansöka om rekonstruktion under Chapter 11 i USA och som en försiktighetsåtgärd skrev Riksgäldskontoret ned lånefordran med 90 procent.

Lån till Kungliga Operan AB, Kungliga Dramatiska teatern AB, Stiftelsen Nordiska Museet och Stiftelsen Tekniska museet.

Riksgäldskontoret har tidigare fått i uppdrag av regeringen att ställa ut låneramar till Kungliga Operan AB om 126 miljoner kronor, Kungliga Dramatiska teatern AB om 70 miljoner kronor och Stiftelsen Nordiska museet om 52 miljoner kronor. Under året har Riksgäldskontoret fått uppdrag att utöka låneramen till Stiftelsen Tekniska museet om högst 40 miljoner kronor.

Övriga lån med kreditrisk

Övrig utlåning med kreditrisk omfattar lån från Sida, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Kammarkollegiet, Trafikverket samt länsstyrelserna. Totalt uppgick dessa lån till drygt 1 miljard kronor 2022, vilket är ungefär samma nivå som året innan. Av utlånat belopp 2022 bedömdes 0,6 miljarder kronor som reservering för låneförlust, motsvarande 55 procent av beloppet.

Trafikverket har till följd av smittspridningen av covid-19 fått i uppdrag att ställa ut lån till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga flygplatser för intäktsbortfall för de delar av flygtrafiktjänsten som vanligtvis finansieras via den svenska undervägsavgiften. Vid årsskiftet var 191 miljoner kronor utlånade.

Dessa lån har finansierats via anslag på statens budget. Framtida kreditförluster är därmed redan finansierade. Låntagarnas betalningar av räntor och amorteringar redovisas mot inkomsttitel.

Jämförelse mellan reserveringar för låneförluster och avsatta medel i kreditreserver

För de engagemang som hanteras enligt den svenska garanti- och utlåningsmodellen ska statens förväntade kostnad uppskattas och avgifter i form av räntepåslag tas ut. Avgifterna samlas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret som reserver.

Studielån som ställts ut efter 2013 hanteras i enlighet med utlåningsmodellen genom att anslagsmedel motsvarande reserveringar för låneförluster förs till en reserv. Totalt 161 miljarder kronor av CSN:s utlåning 2014–2022 innefattas av utlåningsmodellen.

För Riksgäldskontorets utlåning har reserveringar om 1,35 miljarder kronor gjorts under 2022.

För att ta fram ett resultat för utlåningsverksamheten analyseras förhållandet mellan reserveringar för låneförluster och de medel som avsatts i kreditreserverna, se tabell 6.11. Jämförelsen pekar på att placerade medel i kreditreserverna väl motsvarar uppskattade reserveringar för låneförluster gällande CSN. Riksgäldskontoret däremot visar ett underskott för 2022 till följd av nedskrivning av lånet till SAS. Det kan dock tilläggas att regeringen fick rätt att disponera anslag som kunde användas för konvertering av statens utestående lånefordringar till nya aktier i SAS. Detta skulle medföra att Riksgäldens kreditriskreserv inte skulle belastats med en eventuell förlust kopplat till lånet. Ingen konvertering av lånet till aktier gjordes under året.

Tabell 6.11 Jämförelse mellan reserveringar och tillgångar i utlåningsverksamheten 2022-12-31

Miljoner kronor

Myndighet	Reserveringar för låneförluster 2022	Reserveringar för låneförluster 2021	Medel placerade i kreditreserver 2022	Medel placerade i kreditreserver 2021
CSN	8 182	7 004	10 736	9 512
Riksgäldskontoret	1 350	0	604	579
Summa	9 532	7 004	11 340	10 090

För den utlåning som finansierats med anslagsmedel finns ingen reserv för att finansiera bland annat kreditförluster för dessa lån, se tabell 6.12.

Tabell 6.12 Anslag vars ändamål omfattade utlåningsverksamheten 2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Anslag	Myndighet	Utfall 2022	Utfall 2021
13	1:3 Hemutrustningslån	CSN	3,4	33,2
15	1:3 Avsättning för kreditförluster	CSN	1 829,4	1 849,4
15	1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	CSN	18,6	102,0
19	1:1 24:5 Västra Götalands läns landsting	Tillväxtverket	0,0	0,0
19	1:1 24:18 Jämtlands läns landsting	Tillväxtverket	0,0	0,0
19	1:1 24:2 Samverkansorgan i Kalmar län	Tillväxtverket	0,0	0,0
21	1:4 Forskning, utveckling och innovation	Energimyndigheten	0,0	0,0
22	1:6 Lån avseende regional flygtrafiktjänst	Trafikverket	26,5	164,0
22	1:19 Lån till körkort	CSN	34,2	44,4
24	1:5 Näringslivsutveckling	Riksgäldskontoret	4,0	4,0
24	1:25 Researrangörslån	Kammarkollegiet	0,0	112,5
Summa			1 916,1	2 309,6

Inkomna amorteringar och räntebetalningar redovisas mot inkomsttitel i enlighet med tabell 6.13.

Tabell 6.13 Redovisning mot inkomsttitel gällande utlåningsverksamhet 2022

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Myndighet	Utfall 2022	Utfall 2021
2124 Inlevererat överskott av garantiverksamhet	Riksgäldskontoret	54,8	109,5
2342 Ränteinkomst allmänna studielån	CSN	0,5	0,2
2394 Ränteinkomster Lån för studielån i Riksgälden	CSN	76,8	-
2394 Övriga ränteinkomster hemutrustningslån	CSN	13,5	17,6
2394 Övriga ränteinkomster körkortslån	CSN	1,4	1,6
4139 Återbetalning av lokaliseringlån	Tillväxtverket	0,0	0,1
4312 Återbetalning allmänna studielån	CSN	0,1	0,1
4313 Återbetalning av studiemedel	CSN	105,4	128,4
4526 Återbetalning av hemutrustningslån	CSN	111,5	147,5
4526 Återbetalning av körkortslån	CSN	20,6	14,2
4526 Amortering biståndskrediter	SIDA	0,0	0,0
4526 Återbetalning övriga lån	Energimyndigheten	35,7	11,3
Summa		420,3	430,5

6.3 Analys av väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier

Utfallen i garanti- och utlåningsverksamheten kan bli både bättre och sämre än det som förväntansmässigt beräknats, även om det samlade utfallet över en mycket lång tidsperiod antas röra sig mot det förväntade. Sämre utfall brukar benämnas oförväntade förluster. Med liten sannolikhet kan utfallet bli mycket sämre än förväntat, vilket innebär stora oförväntade förluster. Därför är det av intresse att komplettera redovisningen med en analys av risken för stora oförväntade förluster.

Regeringen har gett Riksgäldskontoret i uppdrag att, i samverkan med EKN, CSN, Sida, Boverket och övriga berörda myndigheter, göra en samlad riskanalys av statens garanti- och utlåningsportfölj (förordningen [2007:1447] med instruktion för Riksgäldskontoret). Uppdraget redovisas i en separat rapport. Analysen omfattar dels den så kallade ordinarie portföljen med garantier och lån till företag och privatpersoner, dels insättningsgarantin.

Riksgälden bedömer att risken är måttlig för stora förluster i den så kallade ordinarie portföljen. Det är en något högre risknivå jämfört med föregående år. Den höjda risknivån förklaras främst av en ökad andel engagemang med hög eller mycket hög kreditrisk. Kriget i Ukraina och det försämrade säkerhetsläget i Europa innebär en ökad osäkerhet kring den makroekonomiska utvecklingen. Risken för stora förluster för insättningsgarantin bedöms ligga kvar på samma måttliga nivå som förra året.

Nedan följer en sammanfattning av analysen i den senaste rapporten ”Statens garantier och utlåning – en riskanalys” som lämnades till regeringen den 15 mars 2023 (dnr Fi2023/01076).

Den ordinarie portföljen

I riskanalysen definierar Riksgäldskontoret stora förluster som ett scenario där förlusterna skulle uppgå till minst 20 miljarder kronor under en tidshorisont på fem år. Med förluster avses infrianden av garantier eller avskrivningar av lån. Det finns i princip två typer av händelser som kan medföra stora förluster; ett mindre antal förluster uppstår för enskilt stora garantier eller lån som står för en betydande andel av portföljen, eller en samling (ett kluster) av förluster uppstår som tillsammans utgör

stora belopp. I riskanalysen analyseras fem identifierade riskfaktorer som kan ge upphov till dessa två händelser, se tabell 6.14.

Tabell 6.14 Riskbedömningar för garantier och lån till företag, privatpersoner och stater 2022-12-31

Riskenivån bedöms utifrån en fyrgradig skala: låg, måttlig, väsentlig och hög

Risikfaktor	Risk för stora förluster 2022	Risk för stora förluster 2021
Risk till följd av förändringar i allmän ekonomisk utveckling	Måttlig	Låg
Namnkoncentration (enskilt stora åtaganden)	Låg	Låg
Nära förbindelser mellan garantigäldenärer eller låntagare	Låg	Låg
Branschkoncentrationer	Låg	Låg
Geografisk koncentration	Låg	Låg

Risk till följd av allmän ekonomisk utveckling

Även i en perfekt diversifierad portfölj utan större koncentrationer finns en risk för stora förluster, särskilt vid nedgångar i den ekonomiska utvecklingen, så kallad odiversifierbar risk. Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig för att det ska uppstå stora förluster i den ordinarie portföljen enbart på grund av odiversifierbar risk vid en ekonomisk nedgång.

Stora förluster kan även uppstå om en ekonomisk nedgång slår särskilt hårt mot en eller flera av portföljens koncentrationer, samtidigt som den ger förhöjda förluster i övriga delar av portföljen, Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig även för detta.

Namnkoncentrationer

Med namnkoncentration menas låg diversifiering på grund av att en portfölj antingen innehåller ett fåtal engagemang eller att det finns exponeringar mot enskilda garantigäldenärer eller låntagare som är stora i förhållande till portföljens samlade omfattning.

Den ordinarie portföljen innehåller ett antal stora exponeringar, där de 15 enskilt största utgör cirka 72 procent av portföljens storlek. Risken bedöms dock som låg för stora förluster med anledning av detta. Det beror på att de största exponeringarna främst utgörs av garantier med minimal till begränsad kreditrisk.

Direkta samvariationer på grund av fallissemangssmitta

Om det föreligger omständigheter där en garantigäldenärs eller låntagares finansiella problem smittar av sig, på andra garanti- eller låntagare, ökar sannolikheten för kluster av förluster. Sådana direkta samvariationer kan uppstå om det finns affärsmässiga eller juridiska förbindelser mellan garantigäldenärer och låntagare. Typiska exempel är exponeringar mot garanti- eller låntagare inom samma projekt, leverantörskedja eller företagskoncern.

Risken för fallissemangssmitta i den ordinarie portföljen bedöms vara låg eftersom portföljen endast innehåller ett fåtal engagemang med sådana kopplingar.

Branschkoncentrationer

Med branschkoncentration avses låg diversifiering med hänsyn till garantigäldenärernas och låntagarnas branschtillhörighet. Det kan antingen handla om

att portföljen är exponerad mot ett litet antal branscher eller att någon eller några enskilda branscher utgör en betydande andel av portföljen.

Branschkoncentrationer utgör en riskfaktor eftersom negativa chocker i en bransch kan ge upphov till kluster av förluster. Hur stor risken är beror delvis på sannolikheten för en kraftig chock som leder till att många företag inom branschen drabbas samtidigt. Risken påverkas även av garantigäldenärernas och låntagarnas motståndskraft mot en negativ chock. Ju högre kreditvärdighet företagen har desto starkare motståndskraft.

Avseende garantier och lån till företag finns en relativt god diversifiering gällande motparternas branschtillhörighet. Den mest framträdande branschkoncentrationen är mot telekomoperatörer. Risken för stora förluster från koncentrationen bedöms som låg. Branschen bedöms som stabil med en begränsad sannolikhet för negativa chocker som kan medföra kluster av förluster. Under de senaste åren har den geografiska fördelningen skiftat mot mer mogna marknader med en låg landrisk, främst OECD-länder. Det har lett till att den genomsnittliga kreditvärdigheten i branschkoncentrationen mot teleoperatörer har förbättrats.

Geografiska koncentrationer

Garantigäldenärer och låntagare i samma geografiska område påverkas ofta simultant av förändringar i den gemensamma ekonomiska miljön. Det kan till exempel vara konjunkturutvecklingen, förändringar i valutor och räntor eller en försämrad säkerhetspolitisk situation som påverkar ekonomin negativt. På samma sätt som för branschkoncentrationer kan negativa chocker leda till indirekta samvariationer som innebär kluster av förluster.

Den ordinarie portföljen är till 39 procent exponerad mot svenska garantigäldenärer och låntagare, varav 80 procent avser CSN:s studielån till låntagare bosatta i Sverige. Riksgäldskontoret bedömer att risken är låg för att det ska ske stora avskrivningar av studielån. Avskrivningarna på grund av ålder kan inte överstiga 2,5 miljarder kronor under analysens tidshorisont baserat på hur lånestocken ser ut. Andra betydande orsaker till avskrivningar, som dödsfall och behörighetsgivande studier, bedöms inte påverkas i någon väsentlig omfattning av den ekonomiska utvecklingen i landet. Att dessa skulle uppgå till betydande belopp är också mindre sannolikt.

En allvarlig nedgång i svensk ekonomi skulle kunna öka nedsättningarna av låntagarnas årsbelopp samt försämra deras betalningsförmåga. Detta leder till att inbetalningarna minskar, vilket har en negativ effekt på statens kassaflöde. Riksgäldskontoret bedömer dock att risken är låg för att nedsättningar och betalningsinställelser ökar till i sammanhanget betydande belopp.

Kriget i Ukraina, och det förändrade säkerhetsläget i Europa, har föranlett en fördjupad analys av statens garantier och utlåning med exponering mot Ukraina, Ryssland och Belarus. Totalt uppgick denna exponering vid årsskiftet till omkring 30 garantier med en sammanlagd volym om cirka 4,1 miljarder kronor, varav drygt 3,2 miljarder kronor kan infrias inom analysens tidshorisont. Den enskilt största garantin kan som högst infrias med 1,9 miljarder kronor de närmsta fem åren. Utöver denna garanti finns en handfull garantier med en volym mellan 100–300 miljoner kronor. Resterande engagemang är små. Utifrån hur kriget utvecklas behöver dess konsekvenser fortsatt analyseras i kommande riskanalyser.

Insättningsgarantin

Riksgäldskontoret bedömer liksom föregående år att risken är måttlig för stora förluster på grund av infrianden av insättningsgarantin.

Insättningsgarantins funktionssätt, i termer av vem ersättning betalas ut till, skiljer sig åt beroende på hur ett institut med garanterade insättningar hanteras om det får problem. Det kan ske via ett ordinärt insolvensförfarande i form av konkurs eller likvidation alternativt i form av resolution.

Om ett institut med garanterade insättningar drabbas av problem som leder till konkurs eller beslut av Finansinspektionen om att garantin ska träda in medför det ett så kallat direkt infriande av insättningsgarantin. Det innebär att ersättning betalas ut till insättarna i institutet, varefter insättningsgarantin tar över insättarnas fordran på institutet i konkursen.

Om ett problemfyllt institut i stället hanteras genom resolution tar staten över kontrollen (men inte ägandet) av institutet för att rekonstruera eller avveckla det under ordnade former. Huvudregeln är att aktieägarna och långivarna får sina fordringar nedskrivna och/eller konverterade till aktiekapital utifrån en på förhand angiven prioritetsordning, så kallad skuldnedskrivning. Garanterade insättningar är dock undantagna från skuldnedskrivning, vilket innebär att de är skyddade fullt ut även om banken är försatt i resolution. Eventuella förluster och återkapitaliseringsbehov som insättarna skulle ha svarat för, om de inte vore undantagna från skuldnedskrivning, ska i stället täckas av insättningsgarantifonden i första hand. Det sker genom ett tillskott på tillgångssidan av institutets balansräkning. Insättningsgarantifondens bidrag i resolution är dock begränsat till 34,1 miljarder kronor per institut.

Direkta infrianden

Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig för att direkta infrianden av insättningsgarantin ska ge upphov till stora förluster. För att stora förluster ska uppstå i sådana institut som Riksgäldskontoret bedömt inte ska hanteras genom resolution (icke systemviktiga institut) krävs att ett av de största instituten i denna kategori, eller flertalet institut, fallerar.

Insättningsgarantins bidrag i resolution

Riksgäldskontoret bedömer att risken för stora förluster med anledning av insättningsgarantins möjliga bidrag i resolution är låg. De institut som bedöms bedriva verksamhet som är kritisk för det finansiella systemet och därmed ska hanteras genom resolution (systemviktiga institut) har en god kreditvärdighet. Om ett ingripande ändå sker krävs mycket betydande förluster i instituten för att insättningsgarantin ska behöva bidra i resolution. Det gäller i synnerhet för de institut som vid ett resolutionsingripande har mer eget kapital och nedskrivningsbara skulder än vad som krävs för att uppfylla de minimikrav som ställs på instituten.

7 Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

I detta avsnitt lämnar regeringen ett nationellt intygande avseende EU-medel som hanteras under delad förvaltning mellan Europeiska kommissionen och Sverige. I avsnittet redogörs även för Sveriges avgift till EU och samtliga bidrag från EU, inklusive medel som tas emot direkt av svenska myndigheter från kommissionen. Dessa delar ingår dock inte i det nationella intygandet.

Det nationella intygandet lämnas även till kommissionen och till Europeiska revisionsrätten. Av den anledningen innehåller avsnittet en redogörelse för den svenska förvaltningsmodellen och en kort beskrivning av de redovisningsprinciper som tillämpas i årsredovisningen för staten.

7.1 Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen

Regeringen är inför riksdagen ansvarig för hur den styr riket. Regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till dess disposition. Regeringen lämnar årligen en årsredovisning för staten till riksdagen. Årsredovisningen innehåller bl.a. utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag, konsoliderade resultat- och balansräkningar, samt finansieringsanalys avseende samtliga statliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen samt de fonder och andelar i bolag som myndigheterna innehar.

Sveriges avgift till EU och återflödet från EU-budgeten redovisas i såväl budgetens inkomstitlar och anslag som i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna i årsredovisningen för staten.

Regeringen har i hög grad delegerat beslutsfattandet avseende genomförandet av EU-program till förvaltande myndigheter, som är regeringens organ för att genomföra den fastlagda politiken. Riksdagen och regeringen beslutar om inriktningen och förutsättningarna för den statliga verksamheten och vilka verksamhets- och ansvarsområden som tilldelas myndigheterna. Myndigheterna har inom dessa ramar långtgående befogenheter i sitt dagliga och operativa arbete. Det är dock regeringens uppgift att styra myndigheterna och försäkra sig om att myndigheterna fullgör sitt verksamhetsansvar.

Innehållet i regeringens nationella intygande avseende EU-medel

Regeringens nationella intygande för 2022 innehåller den årliga räkenskapsammansställningen över medel mottagna från EU:s budget samt en redogörelse för hur dessa medel har fördelats på olika åtgärder. Med EU-medel avses i detta sammanhang de medel som förvaltas inom ramen för delad förvaltning mellan medlemsstaten Sverige och kommissionen. Medlen redovisas på budgetens anslag och inkomstitlar. Intygandet, som ingår som en del i årsredovisningen för staten, överlämnas till riksdagen, med kopia till kommissionen och Europeiska revisionsrätten.

I intygandet bedömer regeringen om EU-räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt intygar att det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen. Räkenskaper som ligger till

grund för sammanställningen är upprättade enligt god redovisningssed och har varit föremål för Riksrevisionens och Ekonomistyrningsverkets (ESV) granskningar. Genom ramverket för intern styrning och kontroll ställer regeringen krav på att ansvariga myndigheter lämnar en försäkran som möjliggör för regeringen att utfärda ett nationellt intygande.

Regeringens bedömning syftar till att tillförsäkra riksdagen insyn i hur Sverige fullgör sitt förvaltningsansvar och hur tilldelade EU-medel används. Samtidigt ställer intygandet krav på den interna styrningen och kontrollen hos de myndigheter som ansvarar för att förvalta medlen. Regeringens övergripande ambition är att säkerställa ett ändamålsenligt och effektivt förvaltnings- och kontrollsystem kring EU-medlen i syfte att med rimlig säkerhet garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Ramverket för intern styrning och kontroll

En god intern styrning och kontroll ger myndighetens ledning förutsättningar att driva verksamheten på ett effektivt sätt och uppnå önskat resultat. Inom det ekonomi-administrativa området kan brister och ofullständigheter motverkas i redovisningen, ekonomiska rapporter och beslutsunderlag. Med en god intern styrning och kontroll kan både avsiktliga och oavsiktliga fel begränsas och oegentligheter och andra former av bedrägligt beteende undvikas.

Samtliga svenska myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel omfattas av ramverket för intern styrning och kontroll. Ramverket utgörs av flera samverkande förordningar:

- myndighetsförordningen (2007:515)
- internrevisionsförordningen (2006:1228)
- förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll
- förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

I myndighetsförordningen fastställs att myndighetens ledning ansvarar för att myndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten ska hushålla väl med statens medel. För ett antal myndigheter har regeringen dessutom föreskrivit att de ska inrätta en internrevision och därmed omfattas av internrevisionsförordningen. Genom att inrätta en internrevision på utpekade myndigheter kan regeringen med rimlig säkerhet förvissa sig om att regelverken följs. I internrevisionens uppgifter ingår att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll.

Myndigheter som omfattas av internrevisionsförordningen omfattas även av förordningen om intern styrning och kontroll samt vissa särskilda bestämmelser i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. I enlighet med förordningen om intern styrning och kontroll ansvarar myndighetsledningen för att det finns en process för intern styrning och kontroll vid myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt. Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag innebär bl.a. att myndigheten i sin årsredovisning ska uttala sig om huruvida myndighetens interna styrning och kontroll har varit betryggande.

Omfattningen av regeringens nationella intygande

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige tar emot i form av återflöde från EU- budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige tar även emot stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen på kommissionen och andra institutioner inom EU, inte på medlemsstaten. EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) omfattas inte heller av delad förvaltning. Dessa medel omfattas därför inte av regeringens intygande.

Endast de medel som Sverige tar emot och förvaltar gemensamt med kommissionen omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en god ekonomisk förvaltning av EU:s medel. För den delade förvaltningen har regeringen utsett totalt åtta myndigheter att förvalta medlen.⁴ De förvaltande myndigheterna bruttoredovisar EU-medel på statens budget. Bruttoredovisning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomstitel medan myndigheternas bidragsutbetalningar redovisas mot anslag i statens budget.

Program som ingår i territoriellt samarbete, s.k. Interregprogram, är undantagna från bruttoredovisning på statens budget. Territoriellt samarbete innebär att programmen genomförs inom flera länder för att utveckla samarbetet över nationsgränserna.

Intygandet för 2022 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från

- Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)
- Fonden för inre säkerhet (ISF)
- Fonden för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI)
- Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)
- Fonden för en rättvis omställning (FRO)
- Brexitjusteringsreserven (BAR).

Nedan följer en kort beskrivning av fonderna samt vilka myndigheter som är förvaltningsansvariga för respektive fond.

Europeiska garantifonden för jordbruket

EGFJ finansierar direktstöd till jordbrukare och marknadsåtgärder i syfte att stabilisera marknaden för jordbruksprodukter. Finansieringen av dessa åtgärder kommer nästan uteslutande från EU, dvs. de kompletteras inte av nationell medfinansiering. En mindre andel av fonden går till stöd till biodlingssektorn, som kompletteras av nationell medfinansiering.

⁴ Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens samt Västerbottens län, Migrationsverket, Polismyndigheten, Statens jordbruksverk, Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är förvaltande myndighet och ackrediterat utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

EJFLU finansierar insatser för att främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet och ackrediterat utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

ERUF finansierar åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Fonden finansierar åtta regionala program, ett nationellt program och fem program inom territoriellt samarbete, samt delar av programmet Lokalt ledd utveckling. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt samarbete (Öresund-Kattegatt-Skagerrak). För de fyra övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Nord), Västerbottens (Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet Lokalt ledd utveckling, som finansieras via ERUF och ESF. Samtliga myndigheter är ansvariga för att respektive program genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheterna svarar även för utbetalningar av fondmedel. ESV är revisionsmyndighet för samtliga program som finansieras genom ERUF och förvaltas i Sverige.

Europeiska socialfonden

ESF finansierar åtgärder som syftar till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i det nationella socialfondsprogrammet och delar av programmet Lokalt ledd utveckling finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltande myndighet för det nationella socialfondsprogrammet och har därmed ansvar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten svarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet är även attesterande myndighet. För programmet Lokalt ledd utveckling som finansieras via ERUF och ESF är Jordbruksverket förvaltande myndighet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet för programmen som ESF finansierar.

Europeiska havs- och fiskerifonden

EHFF finansierar åtgärder som understödjer såväl genomförandet av den nya gemensamma fiskeripolitiken och en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, som delar av EU:s havspolitik. Åtgärder inom havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för havs- och fiskeriprogrammet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

EHFVF ger stöd till utveckling av innovativa projekt som säkerställer att akvatiska och maritima resurser används på ett hållbart sätt. Fonden bidrar till att uppnå ett hållbart fiske och vattenbruk samt till att bevara havets biologiska resurser. Åtgärderna i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027 finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

AMIF syftar till att säkerställa en långsiktig hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och underlättar rörlighet inom ramen för den reglerade invandringen. AMIF finansierar projekt inom asyl, integration och laglig migration samt återvändande. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Migrationsverket är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för inre säkerhet

ISF finansierar aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet. ISF består av ett gränsinstrument och ett polisinstrument. Gränsinstrumentet finansierar åtgärder inom gränskontroller och viseringar. Polisinstrumentet stödjer polissamarbete, brottsförebyggande arbete, bekämpning av brott och krishantering. Myndigheter och organisationer som är verksamma inom dessa områden kan söka stöd för olika projekt. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för gränsförvaltning och viseringspolitik

BMVI ska bidra till en hög säkerhetsnivå inom EU genom insatser som vidareutvecklar en europeisk integrerad gränsförvaltning vid de yttre gränserna och insatser som skyddar den fria rörligheten för personer inom EU. Instrumentet bidrar till EU:s strategiska mål för en integrerad gränsförvaltning samt till utvecklingen av den gemensamma viseringspolitiken.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt

FEAD syftar till att minska fattigdom och social utslagning. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Svenska ESF-rådet är ansvarig myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för en rättvis omställning

FRO ska fokusera på de industrier och regioner som har störst koldioxidutsläpp i landet och ska även tackla de socioekonomiska utmaningarna som följer av en omställning. Medlen ska användas till investeringar i ny klimatsmart och resurseffektiv

teknik i föreslagna regioner, de utpekade industrierna och dess värdekedjor. Tillväxtverket är förvaltande myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

Brexitjusteringsreserven

BAR ska bidra till att motverka negativa ekonomiska och sociala konsekvenser i de EU-länder och branscher som är värst drabbade av det brittiska utträdet ur EU. Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet. ESV är revisionsmyndighet.

7.2 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redogörs för samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomstitlar och anslag på statens budget under 2022. Utöver utfallet för 2022 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Kassamässig redovisning innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar sker vid betalningstillfället, oavsett vilken period som betalningen avser. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram som medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget. Därutöver berörs sådana EU-bidrag till statliga myndigheter som inte redovisas mot statens budget, men som redovisas i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

Avgiften till EU

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska vara i balans och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgjordes under 2022 huvudsakligen av egna medel i form av avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställdes enligt regelverket i rådets beslut 2020/2053/EU, Euratom av den 14 december 2020 om systemet för egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel. De egna medlen består av fyra delar.

Den första delen är tullavgiften som består av handelstullar som tas ut enligt den då gällande gemensamma tulltaxan vid handel med länder utanför EU. Dessa inkomster tillföll EU-budgeten. Medlemsstaterna får dock behålla 25 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Den andra delen av avgiften är den mervärdesskattebaserade avgiften, som beräknas som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Att mervärdesskattebasen är harmoniserad innebär att medlemsstaternas inkomster från mervärdesskatt justeras för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Den tredje delen av EU-avgiften baseras på icke-materialåtervunnen plast. Den infördes den 1 januari 2021 och beräknas enligt en enhetlig uttagssats på 0,80 euro per kilogram plastförpackningar som inte återvinns.

Den fjärde delen av avgiften baseras på bruttonationalinkomsten (BNI). Medlemsstaternas sammanlagda BNI-avgifter räknas som en restpost och storleken fastställdes för att säkra att EU-budgetens inkomster och utgifter balanserade. Avgiftens storlek för respektive medlemsstat beräknades som medlemsstatens andel av EU:s BNI, multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcktes av de övriga egna medlen.

Nedsättningen av BNI-baserade avgiften uppgick till drygt 8 300 miljoner kronor för 2022, vilket är drygt 400 miljoner kronor högre än 2021. Nedsättningen är en följd av Sveriges reduktion på den avgiftsdelen som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för programperioden 2021–2027.

Redovisningen i och vid sidan om statens budget

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet består av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten, som beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgiftsnivå styr i hög grad utgiftsnivån under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen, eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, t.ex.

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter
- revideringar av baser för mervärdesskatt
- revideringar av medlemsstaternas BNI
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år
- ändringsbudgetar på unionsnivå.

Avgiften till EU i nivå med budget

Sveriges avgift till EU uppgick 2022 till 48 240 miljoner kronor. Avgiften blev därmed 403 miljoner kronor (0,8 procent) högre än vad riksdagen hade anvisat i statens budget. Jämfört med 2021 minskade avgiften till EU med 4 022 miljoner kronor (7,7 procent) 2022. Merparten av minskningen beror på att den BNI-baserade avgiften har blivit lägre.

Kostnaden för Sveriges EU-avgift i resultaträkningen uppgick till 46 812 miljoner kronor 2022. Det var 1 428 miljoner kronor lägre än det kassamässiga utfallet. Det beror framför allt på Sveriges reduktion av den avgiftsdelen som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för programperioden 2021–2027.

Återflödet från EU ökade marginellt

Betalningarna från EU ökade med 1 011 miljoner kronor 2022, jämfört med 2021. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. I tabell 7.1 sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statens budget under perioden 2018–2022.

Uppgifterna i tabell 7.1 ger inte en fullständig bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver anslagen som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag måste man ta hänsyn till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten står för genom anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 7.1 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring 2022–2021
Tullavgift	5 079	5 483	5 074	5 302	6 828	1 526
Mervärdesskattebaserad avgift	3 097	3 181	3 203	6 914	7 741	827
BNI-baserad avgift	26 784	29 019	38 915	39 018	32 689	-6 329
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast	-	-	-	1 027	982	-46
Summa betalningar till EU¹	34 960	37 683	47 193	52 262	48 240	-4 022
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 962	7 435	7 289	6 851	7 485	635
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	1 924	2 356	3 467	3 310	3 099	-211
Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden	237	143	64	97	151	54
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 557	792	1 449	1 185	1 430	246
Bidrag från Europeiska socialfonden	1 312	1 123	1 009	1 245	1 284	39
Bidrag till transeuropeiska nätverk	104	114	318	506	794	289
Övriga bidrag från EU	272	594	610	1 416	1 376	-40
Summa bidrag m.m.²	12 367	12 557	14 206	14 609	15 620	1 011
Nettoflöde från statens budget till EU	22 593	25 126	32 987	37 652	32 619	-5 033

¹ Redovisat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.² Redovisat mot inkomstitlar under inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader mellan resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning, som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2022 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 3 296 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart har redovisats som intäkter av bidrag i resultaträkningen.

7.3 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomstitlar. Redovisningen för kalenderåret 2022 omfattar de fleråriga budgetramarna för 2014–2020 och 2021–2027. Enstaka transaktioner för programperioden 2007–2013 kommenteras under respektive tabell.

Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Endast EU-medel med delat förvaltningsansvar ingår i räkenskapssammanställningen. Medfinansiering ingår inte.

Sammanställningen bygger på uppgifter från de förvaltande myndigheterna. ESV har stämt av de inlämnade uppgifterna mot dessa myndigheters årsredovisningar. Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som för årsredovisningen för staten i övrigt när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och

skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna sammanfattas nedan.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU-medel och kostnader för EU-stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppbörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under samma period som betalningen sker. Men om dessa intäkter eller kostnader är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras de.

Om en betalning är förväntad men inte mottagen redovisas en fordran eller en periodavgränsningspost på balansräkningens tillgångssida. Om myndigheten har ställt anspråk på betalning från EU redovisas en fordran.

Om betalningen är mottagen men gäller en senare period eller om myndigheten bedömer att den kommer att behöva betalas tillbaka, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida.

Utgifterna i statens budget som finansieras från EU-budgeten består till största delen av transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalningen sker. Undantag gäller för mindre belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänförs till. Inkomsterna i statens budget består av bidrag från EU. EU-bidragen redovisas mot inkomsttitel på statens budget det år betalningen sker.

Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 7.2 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2014–2020

Miljoner kronor

	2022	2021
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	3 489	2 718
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	179	150
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-	6 975
Europeiska socialfonden (ESF)	1 967	1 164
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 368	1 286
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	97	386
Fonden för inre säkerhet (ISF)	76	102
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	1	9
Interreg Nord	115	106
Interreg Norra Periferin och Arktis	63	64
Interreg Botnia-Atlantica	55	56
Interreg Sverige-Norge	52	53
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	11	10
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	7 471	13 079
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-176	-189
Kostnader för lokaler	-9	-9
Driftkostnader	-86	-110
Summa verksamhetens kostnader	-270	-308
Lämnade bidrag		

	2022	2021
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	-2 881	-2 564
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	-159	-145
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-	-7 081
Europeiska socialfonden (ESF)	-1 981	-1 105
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-1 232	-1 257
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-88	-91
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	-1	-9
Fonden för inre säkerhet (ISF)	1	-21
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-232	-210
Interreg Nord	-105	-96
Interreg Norra Periferin och Arktis	-58	-60
Interreg Botnia-Atlantica	-53	-55
Interreg Sverige-Norge	-48	-50
Summa lämnade bidrag	-6 838	-12 743
Summa kostnader	-7 109	-13 050
Nettokostnad/intäkt	363	28

Tabell 7.3 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2021–2027

Miljoner kronor

	2022	2021
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	7 973	-
Brexitjusteringsreserven (BAR)	616	-
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	297	-
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	157	-
Instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI)	2	0
Fonden för inre säkerhet (ISF)	1	0
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)	-1	0
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	9 046	1
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-47	0
Kostnader för lokaler	-7	0
Driftkostnader	-33	-1
Summa verksamhetens kostnader	-86	-1
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-7 641	-
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-214	-
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-1	-
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-4	-
Summa lämnade bidrag	-7 860	0
Summa kostnader	-7 947	-1
Nettokostnad/intäkt	1 100	0

Intäkter – återflödet från EU-budgeten ökade

Intäkterna från EU ökade totalt med 3 437 miljoner kronor under 2022. Jämfört med 2021 har intäkter från programperioden 2014–2020 minskat med 5 607 miljoner kronor. Intäkterna från programperioden 2021–2027 ökade däremot med sammanlagt 9 044 miljoner kronor.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten ökade

De totala kostnaderna för lämnade bidrag som har finansierats med EU-medel ökade med 1 956 miljoner kronor för båda programperioder under 2022, jämfört med 2021. Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst andel av dessa bidrag, och utbetalningarna av bidrag som var finansierade från jordbruksfonderna från programperioden 2020–2014 minskade med 6 748 miljoner kronor medan bidrag från programperioden 2021–2027 ökade med 7 641 miljoner kronor.

Svenska ESF-rådet har redovisat en ökning av lämnade bidrag på 876 miljoner kronor från programperioden 2014–2020 jämfört med 2021. Migrationsverket redovisade en ökning på 214 miljoner kronor från programperioden 2021–2027 jämfört med 2021.

Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 7.4 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2014–2020

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Kortfristiga fordringar	2 559	8 980
Upplupna intäkter	1 970	1 230
Summa tillgångar	4 530	10 210
Kapital	2 526	7 958
Avsättningar	20	212
Skulder		
Kortfristiga skulder	-	163
Långfristiga skulder	112	103
Upplupna kostnader	91	315
Oförbrukade bidrag	239	137
Förutbetalda intäkter	1 542	1 321
Summa kapital och skulder	4 530	10 210

Tabell 7.5 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2021–2027

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Kortfristiga fordringar	7 416	0
Upplupna intäkter	112	1
Summa tillgångar	7 527	1
Kapital	6 908	1
Avsättningar	12	0
Skulder		
Upplupna kostnader	169	0
Oförbrukade bidrag	77	0
Förutbetalda intäkter	360	0
Summa kapital och skulder	7 527	1

Tillgångarna består av fordringar på EU

Tillgångarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som betalades ut i slutet av 2022.

Skulderna består främst av förutbetalda intäkter

Förutbetalda intäkter för programperioderna 2014–2020 och 2021–2027 redovisades av Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet.

Jordbruksverkets ökning av förutbetalda intäkter beror på att växelkursen för euro har stigit. Svenska ESF-rådets förändring i förutbetalda intäkter avser programförskott för programperioden 2021–2027 för fonderna ESF+ och BAR.

Svenska ESF-rådet redovisade en långfristig skuld för programperioden 2014–2020 som uppstod vid räkenskapsavslutet 2018/2019 och regleras först efter programavslutet. Ökningen av årets skuld beror på valutakursomräkning.

Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I Tabell 7.6 redovisas utfall på anslag och inkomstitlar för EU-medel med delat förvaltningsansvar som bruttoredovisas på statens budget.

Tabell 7.6 Utfall på anslag och inkomstitlar för fleråriga budgetramen 2014–2020 (exkl. TEN-bidrag)¹

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2022	Utfall 2021	Akkumulerat för programperioden
4 1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	75 633	101 618	474 741
8 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	406 550	120 886	1 118 066
9 4:7	Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020	889	9 176	64 270
14 1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 994 413	1 111 767	7 345 150
19 1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 263 667	1 278 056	8 058 101
23 1:10	Gärdsstöd m.m.	7 438 088	6 945 563	61 812 903
23 1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	101 436	128 703	1 127 750
23 1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	177 073	152 069	957 028
23 1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 066 368	2 704 513	20 119 835
Summa anslag		14 524 116	12 552 350	101 077 843
Inkomstitlar ²				
6111	Gärdsstöd	7 022 002	7 101 250	60 376 581
6113	Övriga interventioner	146 119	131 465	1 115 026
6115	Djurbidrag	-	-	336
6119	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	317 171	-382 125	549 432
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	3 099 561	3 310 559	18 762 322
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	138 556	97 054	791 520
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	1 273 100	1 184 646	8 016 534
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	1 169 664	1 245 406	6 743 369

UO/Anslag		Utfall 2022	Utfall 2021	Akkumulerat för programperioden
6911	Övriga bidrag från EU	518 959	1 336 635	4 699 839
Summa inkomsttitlar³		13 685 133	14 024 890	101 054 958
Saldo		746 127	-1 472 539	-69 971

¹ Under 2022 har 794 miljoner kronor från fonden för ett sammanlänkat Europa utbetalats till Trafikverket för finansiering av projekt inom de Transeuropeiska transportnätverken (TEN). TEN-medel redovisas inte i tabellen eftersom dessa medel är undantagna från bruttoredovisning på statens budget.

² Under 2022 har 0,5 miljoner kronor återbetalats från inkomsttitel 6124 till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013.

³ Övriga bidrag från EU/Statistik med 5 miljoner kronor ingår inte i tabellen.

Tabell 7.7 Utfall på anslag och inkomsttitlar för fleråriga budgetramen 2021–2027 (exkl. TEN-bidrag)

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2022	Utfall 2021	Akkumulerat för programperioden
4 1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	3 187	783	3 970
19 1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning 2021–2027	983	-	983
Summa anslag		4 170	783	4 953
Inkomsttitlar				
6215	Bidrag från Europeiska havs – och fiskerifonden 2021–2027	12 390	-	12 390
6315	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	157 340	-	157 340
6415	Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	114 824	-	114 824
6911	Övriga bidrag från EU	852 034	-	852 034
Summa inkomsttitlar		1 136 588	0	1 136 588
Saldo		-1 132 418	783	-1 131 635

EU-finansierade bidrag på statens budget ökade

Totalt ökade utgifterna för EU-finansierade bidrag som redovisades mot anslag på statens budget med 1 879 miljoner kronor från programperioden 2014–2020 och med 3 387 miljoner kronor från programperioden 2021–2027. Dessa utgifter består till största delen av jordbruksstöd, som ökade med 759 miljoner kronor jämfört med 2021.

Inkomsterna på statens budget ökade

Inkomster av EU-medel på statens budget från programperioden 2014–2020 minskade med ca 340 miljoner kronor men ökade från programperioden 2021–2027 med 1 137 miljoner kronor jämfört med 2021. Inkomster från AMIF ökade med 763 miljoner kronor totalt medan inkomsterna från ESF minskade med 76 miljoner kronor från programperioden 2014–2020 jämfört med 2021 och ökade med 115 miljoner kronor från programperioden 2021–2027. Inkomster från BAR redovisades med 781 miljoner kronor från programperioden 2021–2027.

Inkomsterna från jordbruksfonderna ökade dock med 465 miljoner kronor från programperioden 2014–2020 och med 12 miljoner kronor från programperioden 2021–2027 jämfört med 2021. Inkomster från ERUF ökade med 88 miljoner kronor från programperioden 2014–2020 och 157 miljoner kronor från programperioden 2021–2027.

7.4 Ansvariga myndigheters bedömningar

I detta avsnitt redogörs för de intyganden av räkenskaperna och bedömningar av den interna styrningen och kontrollen som ledningarna för de myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel lämnade i sina årsredovisningar för 2022. Vidare redogörs för de förvaltningsförklaringar som lämnades till kommissionen i februari 2023 avseende förvaltningen hos myndigheterna under 2022.

I avsnittet återges även resultaten av de iakttagelser som ESV och Riksrevisionen har gjort vid sina granskningar av aktuella program och fonder.

Intygande av räkenskaper och bedömning av intern styrning och kontroll

Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutvecklingen, Europeiska havs- och fiskerifonden, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och Lokalt ledd utveckling

Jordbruksverkets styrelses sammanfattande bedömning är att myndighetens system för intern styrning och kontroll under 2022 har på ett systematiskt sätt uppmärksammat och hanterat risker i verksamheten samt identifierat brister i systemet. Ingen identifierad brist bedöms vara av den graden att den är väsentlig för regeringens uppföljning, prövning eller budgetering av myndighetens verksamhet.

I årsredovisningen för 2022 bedömer Jordbruksverkets styrelse att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under 2022. Jordbruksverkets styrelse intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Ansvariga myndighetsledningarna vid Tillväxtverket, Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län intygar att årsredovisningen för 2022 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Den interna styrningen och kontrollen vid myndigheterna bedöms ha varit betryggande.

Europeiska socialfonden, Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt och Brexitjusteringsreserven

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet intygar att årsredovisningen för 2022 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten ha varit betryggande.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Generaldirektören för Migrationsverket intygar att årsredovisningen för 2022 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten ha varit betryggande.

Fonden för inre säkerhet och Fonden för gränsförvaltning och viseringspolitik

Rikspolischefen bedömer i årsredovisningen för 2022 att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Rikspolischefen bedömer att det har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser. Myndigheten har under del av året haft brist avseende myndighetens förmåga att rekrytera för att i tid möta verksamhetens behov av kompetensförsörjning samt brist avseende myndighetens förmåga att inom skälig tid tillhandahålla resehandlingar. Bristerna har dock inte påverkat EU-medelshanteringen.

Fonden för en rättvis omställning

I årsredovisningen för 2022 bedömer Tillväxtverkets styrelse att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under 2022. Tillväxtverkets styrelse intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Årsräkenskaper och förvaltningsförklaringar

Samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel inom ramen för delad förvaltning ska årligen förse kommissionen med räkenskaper över de utbetalningar som gjorts under perioden i enlighet med vad som fastställts i de sektorsspecifika reglerna. Räkenskaperna ska åtföljas av en förvaltningsförklaring. I förvaltningsförklaringen ska den som är ansvarig för förvaltningen av EU-medlen bekräfta

- att uppgifterna är rättvisande, fullständiga och korrekta
- att utgifterna har använts för tilltänkta ändamål, såsom dessa definieras i de sektorsspecifika reglerna
- att de kontrollsystem som har införts ger tillräckliga garantier för de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Förvaltningsförklaringen ska granskas av ett oberoende revisionsorgan, vilket ESV utgör för samtliga fonder som genomförs i Sverige. Inga förvaltningsförklaringar har upprättats för 2022 för BAR, FRO, BMVI och EHFVF eftersom utbetalningar från fonderna inte har genomförts under 2022.

Europeiska garantifonden för jordbruket samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutvecklingen

Direktören för det utbetalande organet vid Jordbruksverket har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 1306/2013⁵ där det framgår att räkenskaperna ger en sann, fullständig och korrekt bild av utgifterna och intäkterna under räkenskapsåret. I synnerhet har alla skulder, förskott, säkerheter och lager registrerats i räkenskaperna, och alla inkomster som rör EGFJ och EJFLU har krediterats till rätt fonder. Vidare har ett system införts vid myndigheten som med rimlig säkerhet kan garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet, inbegripet att bidragsansökningarna uppfyller krav för stödberättigande

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008.

och, när det gäller EJFLU, att förfarandena för tilldelning av stöd förvaltas, kontrolleras och dokumenteras i enlighet med unionsreglerna.

ESV har granskat årsräkenskaperna för EGFJ och EJFLU för räkenskapsåret 2022, och bedömt om det utbetalande organets interna kontrollrutiner har fungerat tillfredsställande. ESV har utfört sin revision i enlighet med förordning (EU) nr 908/2014⁶. ESV anser att räkenskaperna för EGFJ och EJFLU är rättvisande, fullständiga och korrekta i alla väsentliga avseenden vad gäller de utgifter som belastat fonderna. ESV anser även att de interna kontrollrutiner som använts av det utbetalande organet har fungerat tillfredsställande grundat på granskning av det utbetalande organets överensstämmelse med ackrediteringskriterierna.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Europeiska havs- och fiskerifonden samt programmet för lokalt ledd utveckling

Generaldirektören för Jordbruksverket, som är förvaltande myndighet för EHFF och för LLU med finansiering från ESF och ERUF, har undertecknat förvaltningsförklaringar i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013⁷ där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda utgifterna har använts för avsett ändamål och att det förvaltnings- och kontrollsystem som införts ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

ESV bedömer i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014⁸ att fondernas räkenskaper är rättvisande och att de utgifter i räkenskaperna för vilka utbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta. ESV anser att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande utom avseende administrativa kontroller av projekt inom EHFF och har därför lämnat en reservation. ESV anser dock att reservationens inverkan är begränsad.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte står i strid med vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Generaldirektören för Tillväxtverket har undertecknat förvaltningsförklaringar för tio operativa program, för vilka Tillväxtverket är förvaltande myndighet:

⁶ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 908/2014 av den 6 augusti 2014 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 med beaktande av utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, regler om kontroller, värdepapper och öppenhet.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

⁸ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014 av den 3 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden och om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

- Nationellt regionalfondsprogram
- Mellersta Norrland
- Norra Mellansverige
- Skåne-Blekinge
- Småland och Öarna
- Stockholm
- Västsverige
- Öresund-Kattegatt-Skagerrak (territoriellt samarbete)
- Östra Mellansverige
- Övre Norrland.

Undertecknandet görs i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013. Genom förklaringarna intygas att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att de förvaltningssystem som införts för de operativa programmen ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Cheferna för de förvaltande myndigheterna för de territoriella samarbetsprogrammen, Sverige-Norge, Nord, Botnia-Atlantica och Norra periferin och Arktis har undertecknat förvaltningsförklaringar för respektive program i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013. Genom förklaringarna intygas att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att de förvaltningssystem som införts för de operativa programmen ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

ESV anser i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014 att räkenskaperna ger en rättvisande bild och bedömer att de förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande. Detta gäller såväl regionala strukturfondsprogram som nationellt regionalfondsprogram och programmen inom ramen för territoriellt samarbete med undantag för Öresund-Kattegatt-Skagerrak där ESV har lämnat en reservation eftersom ESV anser att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande utom avseende administrativa kontroller av projekt. ESV anser dock att reservationens inverkan är begränsad.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i respektive förvaltningsförklaring.

Europeiska socialfonden

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013 där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att det förvaltningssystem som införts för det operativa programmet ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

ESV:s bedömning är att fondens räkenskaper i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014 ger en rättvisande bild, att utgifterna i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, samt att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014⁹ där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att de bokförda uppgifterna har använts för avsedda ändamål och att det förvaltningssystem som införts för det operativa programmet ger tillräckliga garantier för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

ESV bedömer att fondens räkenskaper i enlighet med förordning (EU) nr 532/2014¹⁰ ger en rättvisande bild, att de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts är lagliga och korrekta, och att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Generaldirektören för Migrationsverket har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014¹¹ där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att unionsutgifterna har använts för avsett ändamål och att det förvaltnings- och kontrollsystem som har införts har fungerat effektivt och har gett nödvändiga garantier för lagligheten och korrektheten i de bakomliggande transaktionerna.

I sitt uttalande om räkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 anser ESV att dessa ger en sann och rättvisande bild och att de utgifter för vilka ersättning ansökts är lagliga och korrekta. Vidare bedömer ESV att de förvaltnings- och kontrollsystem som används fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sitt uttalande att förvaltningsförklaringen överensstämmer med ESV:s bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

Fonden för inre säkerhet

Chefen för gruppen för EU-fonder vid Polismyndigheten har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 där det framgår att räkenskaperna är rättvisande, fullständiga och korrekta, att unionsutgifterna har använts för avsett ändamål och att det förvaltnings- och kontrollsystem som har införts har fungerat effektivt och har gett nödvändiga garantier för lagligheten och korrektheten i de bakomliggande transaktionerna.

I sitt uttalande om räkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 anser ESV att dessa ger en sann och rättvisande bild och att de utgifter för vilka ersättning ansökts är lagliga och korrekta. Vidare bedömer ESV att de förvaltnings- och kontrollsystem som används fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sitt uttalande att förvaltningsförklaringen överensstämmer med ESV:s bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

¹⁰ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 532/2014 av den 13 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 av den 16 april 2014 om allmänna bestämmelser för asyl-, migrations- och integrationsfonden och om ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering.

Uppskattad felnivå i EU-programmen 2018–2022

I tabell 7.8 redovisas ESV:s uppskattning av den finansiella felnivån för de svenska programmen med delad förvaltning. Felnivån är en beräkning av det belopp som inte borde ha godkänts för utbetalning från EU-budgeten, eftersom pengarna inte har använts i enlighet med EU:s regler. Det är varken ett mått på oegentligheter eller bristande måluppfyllelse. Ett exempel på ett typiskt fel är att den ansvariga myndigheten har betalat ut stöd för verksamheter som inte är stödberättigade. Ett annat vanligt exempel är att stödmottagare har fått ersättning för inköp av tjänster, varor eller investeringar som inte följer reglerna för offentlig upphandling.

I sin roll som nationellt revisionsorgan för EU-medel granskar ESV årligen alla de fonder och program som finansieras via EU-budgeten och förvaltas inom delad förvaltning. ESV:s årliga rapportering omfattar ett uttalande om förvaltningen är tillförlitlig och om de kostnader som ansvariga myndigheterna redovisar till kommissionen är lagliga och korrekta. Väsentlighetsnivån för finansiella fel är fastställd av kommissionen till 2 procent. Enligt ESV:s beräkningar har felnivåerna i Sverige legat under väsentlighetsnivån de senaste åren för huvuddelen av programmen.

Ansvariga myndigheter redovisar sina utgifter gentemot EU under en period på tolv månader. Redovisningsperioden sammanfaller inte med kalenderår och skiljer sig även åt mellan fonderna. Redovisningar för perioderna 2018/2019–2021/2022 avser årliga redovisningar som hör till den fleråriga budgetramen 2014–2020. Felnivåerna avser finansiella fel innan ansvariga myndigheter korrigerat sina räkenskaper med hänsyn till de fel som ESV identifierat i sitt revisionsarbete.

Tabell 7.8 Uppskattad felnivå för de svenska EU-programmen (2018–2022)

Procent					
Fond	Program	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19
Europeiska socialfonden (ESF)	Nationellt program	0,04	0,06	0,38 ²	1,89
	Lokalt Ledd Utveckling inom ESF och ERUF	0,34	0,34	2,41	0,00
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	Nationellt program	1,16	0	0,13	3,35
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	Nationella program 1–9	0,04	1,91 ³	0,77	0,07
	Botnia Atlantica	0,03	0,94	0,01	0,29
	Nord	0,86	0,43	1,40	0,17
	Sverige Norge	0,35	0,13	0,91	0,00
	Öresund Kattegatt Skagerak	3,9	0,26	0,24	0,20
	Norra Periferin och Arktis	0,36	0,27	0,01	0,02
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	Nationellt program	4,14	0	1,63 ²	0,47
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	Nationellt program	0	0,76	0,03	0,01
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program	1,03	0,07	5,09 ²	0,09
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	IAKS ¹	0,35	0,11	0,25	0,10
	ej IAKS	3,83			

Fond	Program	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	IAKS	0,37	0,51	0,58	2,45 ³
	ej IAKS	0,13	1,79 ⁴	1,40	0,06

¹ Den uppskattade felnivån avser hela garantifonden för redovisningsperioder fram till och med 2020/2021 eftersom andelen medel inom ej IAKS var av mindre omfattning under dessa perioder.

² I jämförelse med ÅR 2021: För EHFF och ESF redovisningsperioden 2019/20 har felnivån höjts eftersom Europeiska kommissionen identifierar fel som ESV gjort en annan bedömning av.

³ I jämförelse med ÅR 2021: För EJFLU redovisningsperioden 2020/21 har felnivån sänkts efter dialog med Europeiska kommissionen.

⁴ I jämförelse med ÅR 2020: För EJFLU ej IAKS redovisningsperioden 2020/21 har felnivån justerats efter dialog med Europeiska kommissionen.

Riksrevisionens granskning av myndigheternas årsredovisningar och ledningens förvaltning

Enligt 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen bl.a. granska årsredovisningen för de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen. Granskningen ska göras i enlighet med god revisionssed och syftar till att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen sker utifrån risk för väsentliga fel, vilket innebär att Riksrevisionen vid sin granskning fokuserar på de områden där det finns risk för väsentliga fel i myndigheternas årsredovisningar. Varje räkenskapsår avslutas granskningen med en revisionsberättelse, i vilken Riksrevisionen bl.a. uttalar sig om myndigheten i alla väsentliga avseenden har upprättat årsredovisningen enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, sin instruktion, sitt regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten. Uttalandet i revisionsberättelsen avser också om myndigheten ger en rättvisande bild av dess ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per bokslutsdatum. Riksrevisionen uttalar sig dessutom om det skulle ha framkommit något som tyder på att ledningen i sin bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll inte har följt förordningen om intern styrning och kontroll.

Alla myndigheter som förvaltar EU-medel har fått en standardutformad revisionsberättelse för räkenskapsåret 2022 förutom Tillväxtverket. Det innebär att Riksrevisionen för de myndigheter som har fått en standardutformad revisionsberättelse bedömt att årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av myndighetens finansiella ställning per den 31 december 2022 samt av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Anledningen till Riksrevisionens reservation i revisionsberättelsen för Tillväxtverket framgår av avsnitt 3.24.

7.5 Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel

Regeringens intygande grundar sig på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar avseende hanteringen av EU-medel, Riksrevisionens uttalande från granskningen av myndigheternas räkenskaper och deras interna styrning och kontroll samt ESV:s revisionsutlåtanden.

Regeringen noterar att samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel har rapporterat att de har korrekta räkenskaper. Samtliga myndigheter har bedömt att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande för de delar som avser EU-medelshantering. Rikspolischefen bedömer att det har funnits brister i den

interna styrningen och kontrollen på Polismyndigheten under den period som årsredovisningen avser. Bristerna har dock inte påverkat EU-medelshanteringen.

Riksrevisionens granskning visar att samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel har en tillförlitlig och korrekt årsredovisning, rättvisande räkenskaper samt att myndigheterna följer regler och beslut. Riksrevisionens har dock lämnat en reservation i revisionsberättelsen för Tillväxtverket.

Regeringens nationella intygande

Regeringen lämnar följande intygande baserat på en samlad bedömning av dokumenten som nämns i avsnitt 7.5.

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Bilaga 1

Specifikation av inkomster i statens budget

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2020–2022 med 2022 års inkomststruktur

Tusentals kronor

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
1000 Statens skatteinkomster	1 220 315 824	1 308 121 494	87 805 670	1 235 073 974	1 037 365 495
Skatt på arbete	1 353 325 890	1 389 247 113	35 921 223	1 329 081 486	1 250 497 786
1100 Direkta skatter på arbete	697 144 626	716 042 032	18 897 406	694 335 918	668 744 446
1110 Inkomstskatter	879 862 564	905 054 596	25 192 032	862 762 796	816 428 762
1111 Statlig inkomstskatt	54 616 724	58 901 456	4 284 732	56 316 243	50 347 161
1115 Kommunal inkomstskatt	825 245 840	846 153 140	20 907 300	806 446 554	766 081 601
1120 Allmän pensionsavgift	142 033 175	145 644 513	3 611 338	137 337 381	131 043 643
1121 Allmän pensionsavgift	142 033 175	145 644 513	3 611 338	137 337 381	131 043 643
1130 Artistskatt	0	0	0	0	
1131 Artistskatt	0	0	0	0	
1140–1160 Skattereduktioner	-324 751 113	-334 657 077	-9 905 964	-305 764 260	-278 727 958
1141 Allmän pensionsavgift	-141 969 545	-145 612 305	-3 642 760	-137 309 240	-131 015 052
1144 Fastighetsavgift	-388 746	-540 661	-151 915	-494 459	-437 114
1151 Sjöinkomst	-50 735	-39 044	11 691	-39 044	-42 781
1153 Jobbskatteavdrag	-144 255 728	-146 664 309	-2 408 581	-131 752 383	-128 129 012
1154 Husavdrag	-19 562 983	-19 182 439	380 544	-18 911 709	-16 766 399
1155 Gåvor till ideell verksamhet	-112 000	-707 791	-595 791	-404 452	-373 267
1156 Övriga skattereduktioner	-5 078 336	-5 784 611	-706 275	-5 076 133	-1 964 332
1157 Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden	-1 340 887	-1 348 720	-7 833	-1 348 720	
1158 Skattereduktion sjuk- och aktivitetsersättning	-3 044 027	-2 912 692	131 335	-428 804	
1159 Skattereduktion för förnybar el	-100 346	-250 455	-150 109	-238 529	0
1161 Skattereduktion för installation av grön teknik	-198 000	-2 720 800	-2 522 800	-1 103 323	
1162 Skattereduktion för förvärvsinkomst	-8 649 780	-8 893 251	-243 471	-8 657 464	
1200 Indirekta skatter på arbete	656 181 264	673 205 081	17 023 817	634 745 568	581 753 340
1210 Arbetsgivaravgifter	650 683 006	669 425 837	18 742 831	630 004 534	594 853 027
1211 Sjukförsäkringsavgift	70 291 091	73 102 944	2 811 853	68 834 197	62 065 996
1212 Föräldraförsäkringsavgift	51 480 799	53 537 245	2 056 446	50 411 284	45 448 797
1213 Arbetskadavgift	3 960 061	4 118 173	158 112	3 877 735	3 495 993
1214 Ålderspensionsavgift	214 450 401	221 389 137	6 938 736	207 882 979	196 427 949
1215 Efterlevandepensionsavgift	11 880 184	12 358 534	478 350	11 636 406	10 492 897
1216 Arbetsmarknadsavgift	51 662 374	51 320 102	-342 272	48 300 453	44 078 339
1217 Allmän löneavgift	230 212 571	238 598 651	8 386 080	224 620 695	202 490 089
1218 Ofördelade avgifter	0	-568 812	-568 812	191 364	-460 072
1219 Nedsatta avgifter	16 745 525	15 569 864	-1 175 661	14 249 422	30 813 039
1240 Egenavgifter	13 916 853	11 766 795	-2 150 058	11 527 529	11 726 701
1241 Sjukförsäkringsavgift	541 851	138 603	-403 248	184 493	59 421
1242 Föräldraförsäkringsavgift	912 726	528 063	-384 663	567 962	279 191
1243 Arbetskadavgift	84 482	30 052	-54 430	53 866	28 823
1244 Ålderspensionsavgift, netto	5 096 042	4 672 536	-423 506	4 505 854	4 580 390
1245 Efterlevandepensionsavgift	253 685	221 892	-31 793	167 464	90 813
1246 Arbetsmarknadsavgift	42 177	0	-42 177	1 401	66

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
1247 Allmän löneavgift	4 783 011	4 386 692	-396 319	4 278 459	2 564 341
1248 Ofördelade avgifter	0	0	0	0	0
1249 Nedsatta avgifter	2 202 879	1 788 957	-413 922	1 768 031	4 123 655
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-44 640 084	-46 397 887	-1 757 803	-43 214 767	-41 327 961
1261 Avgifter till premiepensionssystemet	-44 640 084	-46 397 887	-1 757 803	-43 214 767	-41 327 961
1270 Särskild löneskatt	54 580 049	55 136 834	556 785	51 865 114	50 836 446
1271 Pensionskostnader, företag	48 608 687	49 333 542	724 855	46 356 348	45 210 961
1272 Pensionskostnader, staten	4 642 011	4 605 544	-36 467	4 497 963	4 395 856
1273 Förvärvsinkomster	589 782	518 584	-71 198	345 868	539 315
1274 Egenföretagare	739 569	679 163	-60 406	664 936	690 315
1275 Övrigt	0	0	0	0	
1280 Nedsättningar	-18 948 405	-17 358 821	1 589 584	-16 017 453	-34 936 695
1282 Arbetsgivaravgifter	-16 745 526	-15 569 864	1 175 662	-14 249 422	-30 813 039
1283 Egenavgifter, generell nedsättning	-2 128 525	-1 724 913	403 612	-1 704 481	-4 080 248
1284 Egenavgifter, regional nedsättning	-74 354	-64 043	10 311	-63 550	-43 407
1290 Tjänstegruppliv	589 845	632 323	42 478	580 610	601 822
1291 Tjänstegruppliv	589 845	632 323	42 478	580 610	601 822
1300 Skatt på kapital	316 791 321	349 011 979	32 220 658	355 888 756	271 762 362
1310 Skatt på kapital, hushåll	86 042 613	87 412 539	1 369 926	104 604 420	65 974 717
1311 Skatt på kapital	110 804 941	112 371 751	1 566 810	125 730 617	87 094 600
1312 Skattereduktion kapital	-24 774 345	-25 018 106	-243 761	-20 978 408	-21 163 019
1313 Expansionsmedelsskatt	12 017	58 894	46 877	-147 789	43 136
1320 Skatt på företagsvinster	166 904 235	181 738 906	14 834 671	183 582 347	149 309 602
1321 Skatt på företagsvinster	168 306 369	187 245 239	18 938 870	183 588 680	149 313 562
1322 Skattereduktioner	-1 402 134	-5 506 333	-4 104 199	-6 333	-3 960
1330 Kupongskatt	5 759 753	12 339 989	6 580 236	9 369 012	3 555 403
1331 Kupongskatt	5 759 753	12 339 989	6 580 236	9 369 012	3 555 403
1340 Avkastningsskatt	7 423 010	7 960 493	537 483	6 724 328	5 643 615
1341 Avkastningsskatt hushåll	176 531	264 613	88 082	264 613	200 018
1342 Avkastningsskatt företag	7 145 780	7 558 695	412 915	6 354 800	5 342 897
1343 Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	100 699	137 184	36 485	104 915	100 699
1350 Fastighetskatt	35 927 402	37 500 975	1 573 573	36 083 749	34 557 844
1351 Fastighetskatt hushåll	786 868	746 695	-40 173	729 813	688 515
1352 Fastighetskatt företag	14 213 842	14 779 086	565 244	14 197 881	14 049 815
1353 Kommunal fastighetsavgift hushåll	16 652 538	17 367 005	714 467	16 807 340	15 697 768
1354 Kommunal fastighetsavgift företag	4 274 154	4 608 189	334 035	4 348 715	4 121 746
1360 Stämpelskatt	14 734 308	15 759 077	1 024 769	15 524 899	12 721 181
1361 Stämpelskatt	14 734 308	15 759 077	1 024 769	15 524 899	12 721 181
1390 Riskskatt för kreditinstitut		6 300 000	6 300 000		
1391 Riskskatt för kreditinstitut		6 300 000	6 300 000		
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	669 290 954	692 850 228	23 559 274	650 962 664	604 463 827
1410 Mervärdesskatt	526 583 803	559 677 557	33 093 754	510 997 428	467 879 495
1411 Mervärdesskatt	526 583 803	559 677 557	33 093 754	510 997 428	467 879 495
1420 Skatt på alkohol och tobak	28 519 640	29 749 674	1 230 034	28 697 062	28 190 792
1421 Skatt på tobak	11 992 724	12 779 801	787 077	11 711 784	11 797 981

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
1422 Skatt på etylalkohol	5 289 614	5 513 103	223 489	5 607 941	5 243 471
1423 Skatt på vin	6 471 140	6 368 109	-103 031	6 501 381	6 407 070
1424 Skatt på mellanklassprodukter	143 194	127 356	-15 838	133 861	144 641
1425 Skatt på öl	4 432 699	4 582 520	149 821	4 545 854	4 477 474
1426 Privatinförsel av alkohol och tobak	6 362	832	-5 530	689	6 249
1427 Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	183 907	377 954	194 047	195 552	113 907
1430 <i>Energiskatt</i>	54 048 051	44 668 001	-9 380 050	53 795 454	52 616 701
1431 Skatt på elektrisk kraft	28 969 092	24 978 717	-3 990 375	27 183 156	27 157 173
1432 Energiskatt bensin	10 928 581	9 254 238	-1 674 343	11 479 719	11 191 524
1433 Energiskatt oljeprodukter	13 482 526	10 222 674	-3 259 852	14 914 512	14 162 439
1434 Energiskatt övrigt	667 852	212 372	-455 480	218 067	105 564
1440 <i>Koldioxidskatt</i>	21 954 815	21 229 191	-725 624	21 920 452	20 387 376
1441 Koldioxidskatt bensin	7 881 952	7 198 344	-683 608	7 282 559	7 096 009
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	13 913 270	13 746 797	-166 473	14 264 128	13 136 290
1443 Koldioxidskatt övrigt	159 593	284 050	124 457	373 765	155 077
1450–1460 <i>Övriga skatter på energi och miljö</i>	7 223 481	8 103 947	880 466	5 426 646	6 066 529
1451 Svavelskatt	9 811	18 059	8 248	10 046	1 591
1452 Skatt på råttalolja	0	0	0	0	
1453 Särskild skatt mot försurning	63 163	59 462	-3 701	63 231	63 163
1454 Skatt på bekämpningsmedel	142 738	134 719	-8 019	136 692	129 468
1455 Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer		0	0	0	
1456 Avfallsskatt	202 452	310 981	108 529	298 131	211 369
1457 Avgifter till Kemikalieinspektionen	51 617	48 874	-2 743	49 773	49 613
1458 Övriga skatter	179 247	-55 827	-235 074	279 697	315 264
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	2 676 266	3 464 000	787 734	1 079 000	1 574 000
1461 Kemikalieskatt	1 683 010	1 614 325	-68 685	1 752 740	1 629 374
1462 Skatt på flygresor	699 177	1 120 148	420 971	465 123	495 096
1463 Skatt på avfallsförbränning	450 000	599 730	149 730	469 945	247 926
1464 Skatt på plastbärkassar	400 000	517 476	117 476	397 268	221 665
1465 Intäkter från handel med elcertifikat	666 000	272 000	-394 000	425 000	1 128 000
1470 <i>Skatt på vägtrafik</i>	23 400 368	22 527 014	-873 354	22 549 201	21 581 245
1471 Fordonsskatt	16 102 315	15 506 479	-595 836	15 590 437	14 679 272
1472 Vägavgifter	1 309 830	1 333 692	23 862	1 302 445	1 258 968
1473 Trängselskatt	3 110 000	2 877 234	-232 766	2 855 961	2 849 901
1474 Skatt på trafikförsäkringspremier	2 878 223	2 809 608	-68 615	2 800 357	2 793 104
1480 <i>Övriga skatter</i>	7 560 796	6 894 844	-665 952	7 576 421	7 741 689
1481 Systembolaget AB:s överskott	252 815	407 302	154 487	375 687	471 250
1482 Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	2 889 000	2 016 000	-873 000	2 900 000	3 200 000
1483 Skatt på spel	4 261 981	4 271 346	9 365	4 027 774	3 776 735
1484 Lotteriskatt		0	0	0	
1485 Spelavgifter	57 000	61 900	4 900	68 475	82 203
1486 Skatt på annonser och reklam	0	28 276	28 276	102 653	114 212
1488 Lokalradioavgifter		0	0	0	
1489 Avgifter avseende Myndigheten för radio och tv		0	0	0	

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
1491 Avgifter för telekommunikation	100 000	110 021	10 021	101 833	97 288
1500 Skatt på import	6 990 812	9 328 667	2 337 855	7 338 547	6 211 564
1511 Tullmedel	6 990 812	9 328 667	2 337 855	7 338 547	6 211 565
1512 Sockeravgifter	0	0	0	0	-1
1600 Restförda och övriga skatter	14 227 748	10 859 390	-3 368 358	-4 951 432	7 080 449
1610 Restförda skatter	-5 955 961	-13 654 199	-7 698 238	-16 126 670	-10 042 473
1611 Restförda skatter, hushåll	-843 568	-2 358 080	-1 514 512	-1 615 892	-843 568
1612 Restförda skatter, företag	-5 112 393	-11 296 119	-6 183 726	-14 510 778	-9 198 905
1620 Övriga skatter, hushåll	5 084 756	7 651 606	2 566 850	-585 669	4 527 053
1621 Omprövningar aktuellt beskattningsår	-422 187	-200 000	222 187	-200 000	-345 005
1622 Omprövningar äldre beskattningsår	613 040	2 342 426	1 729 386	-4 979 664	2 730 350
1623 Anstånd	500 000	922 503	422 503	36 393	-1 330 068
1624 Övriga skatter	4 095 363	4 229 649	134 286	4 200 574	3 138 448
1625 Skattetillägg	150 663	180 208	29 545	180 208	161 824
1626 Förseningsavgifter	147 877	176 820	28 943	176 820	171 503
1630 Övriga skatter företag	-467 678	908 779	1 376 457	-3 371 486	-2 601 215
1631 Omprövningar aktuellt beskattningsår	-1 579 138	-1 000 000	579 138	-1 000 000	-2 608 109
1632 Omprövningar äldre beskattningsår	0	-4 182 356	-4 182 356	-4 453 068	-2 745 585
1633 Anstånd	-500 000	3 147 747	3 647 747	-148 675	286 021
1634 Övriga skatter	-10 000	6 512	16 512	-29 926	425 953
1635 Skattetillägg	1 149 337	2 505 836	1 356 499	1 848 926	1 828 609
1636 Förseningsavgifter	472 123	431 041	-41 082	411 257	211 895
1640 Intäkter som förs till fonder	6 042 111	6 612 427	570 316	5 983 703	5 828 569
1641 Insättningsgarantiavgifter	1 807 916	2 076 598	268 682	1 791 535	1 772 293
1644 Batteriavgifter	1 335	1 702	367	1 897	1 330
1645 Kväveoxidavgifter	603 860	642 730	38 870	526 208	601 451
1647 Resolutionsavgifter	3 629 000	3 891 397	262 397	3 664 063	3 453 495
1650 Avgifter till public service	9 524 520	9 340 777	-183 743	9 148 690	9 368 515
1651 Avgifter till public service	9 524 520	9 340 777	-183 743	9 148 690	9 368 515
Totala skatteintäkter	2 360 626 725	2 451 297 377	90 670 652	2 338 320 022	2 140 015 988
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6 990 812	-9 328 667	-2 337 855	-7 338 547	-6 211 564
1710 EU-skatter	-6 990 812	-9 328 667	-2 337 855	-7 338 547	-6 211 564
1711 EU-skatter	-6 990 812	-9 328 667	-2 337 855	-7 338 547	-6 211 564
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 353 635 913	2 441 968 710	88 332 797	2 330 981 475	2 133 804 424
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 138 444 113	-1 168 447 206	-30 003 093	-1 110 544 835	-1 054 499 512
1810 Skatter till andra sektorer	-1 138 444 113	-1 168 447 206	-30 003 093	-1 110 544 835	-1 054 499 512
1811 Kommunala skatter	-845 752 830	-867 592 176	-21 839 346	-827 073 561	-785 407 465
1812 Avgifter till AP-fonder	-292 691 283	-300 855 030	-8 163 747	-283 471 273	-269 092 047
Statens skatteintäkter	1 215 191 800	1 273 521 504	58 329 704	1 220 436 640	1 079 304 911
1900 Periodiseringar	5 124 024	34 599 989	29 475 965	14 637 334	-41 939 416

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
1910 Uppbördsförskjutningar	-4 255 633	52 586 789	56 842 422	-25 560 599	4 900 226
1911 Uppbördsförskjutningar	-4 255 633	52 586 789	56 842 422	-25 560 599	4 900 226
1920 Betalningsförskjutningar	-3 920 343	-14 475 142	-10 554 799	40 685 583	-17 106 594
1921 Kommuner och regioner	6 151 844	27 959 147	21 807 303	36 411 595	-6 988 239
1922 Ålderspensionssystemet	-1 921 539	-546 965	1 374 574	7 264 564	-1 072 411
1923 Företag och hushåll	-8 090 067	-43 095 281	-35 005 214	-3 737 182	-8 663 902
1924 Kyrkosamfund	-101 135	1 241 322	1 342 457	526 582	-354 347
1925 EU	40 554	-33 365	-73 919	220 024	-27 695
1930 Anstånd	13 300 000	-3 511 658	-16 811 658	-487 650	-29 733 049
1931 Anstånd	13 300 000	-3 511 658	-16 811 658	-487 650	-29 733 049
2000 Inkomster av statens verksamhet	44 456 316	71 948 910	27 492 594	43 279 835	46 127 826
2100 Rörelseöverskott	2 854 316	4 733 398	1 879 082	7 449 048	6 357 901
2110 Affärsverkens inlevererade överskott	363 000	348 000	-15 000	404 000	382 000
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	0		0		
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	363 000	348 000	-15 000	404 000	382 000
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0		0		
2120 Övriga myndigheters inlevererade överskott	491 316	485 398	-5 918	245 048	675 901
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	85 519	68 887	-16 633	113 198	78 039
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	0		0		
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	405 796	416 512	10 715	131 850	597 862
2130 Riksbankens inlevererade överskott	2 000 000	3 900 000	1 900 000	6 800 000	5 300 000
2131 Riksbankens inlevererade överskott	2 000 000	3 900 000	1 900 000	6 800 000	5 300 000
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	501 000	263 396	-237 604	324 778	230 642
2210 Överskott av fastighetsförvaltning	501 000	263 396	-237 604	324 778	230 642
2215 Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	501 000	263 396	-237 604	324 778	230 642
2300 Ränteinkomster	2 056 380	3 267 299	1 210 919	2 571 402	2 307 423
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	0	13	13		
2320 Räntor på näringslån	0	231	231	10	5
2322 Räntor på övriga näringslån	0	217	217	1	
2323 Räntor på övriga näringslån	0		0		
2324 Ränteinkomster på lokaliseringlån	0		0	8	5
2340 Räntor på studielån	21 000	18 521	-2 479	32 123	30 799
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	21 000	18 521	-2 479	32 123	30 799
2390 Övriga ränteinkomster	2 035 380	3 248 548	1 213 168	2 539 270	2 276 620

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	0		0	2	
2394 Övriga ränteinkomster	35 070	140 120	105 050	125 912	47 007
2397 Räkter på skattekonton m.m., netto	2 000 310	3 108 427	1 108 117	2 413 356	2 229 613
2400 Inkomster av statens aktier	24 000 000	46 206 632	22 206 632	17 576 530	17 925 182
2410 Inkomster av statens aktier	24 000 000	46 206 632	22 206 632	17 576 530	17 925 182
2411 Inkomster av statens aktier	24 000 000	46 206 632	22 206 632	17 576 530	17 925 182
2500 Offentligrättsliga avgifter	11 854 332	12 224 551	370 219	11 600 248	11 201 881
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 024 443	1 173 129	148 686	1 038 663	987 680
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	4 333 729	4 600 189	266 461	4 487 444	4 161 195
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterieltillverkning	38 500	39 551	1 051	38 538	37 217
2528 Avgifter vid bergsstaten	18 300	11 857	-6 443	17 226	22 712
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	436 500	462 986	26 486	411 600	423 327
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 394	2 381	-13	2 384	2 331
2532 Avgifter vid kronofogdemyndigheterna	1 659 500	1 584 457	-75 043	1 484 352	1 531 788
2534 Avgifter vid Transportstyrelsen	1 592 000	1 584 798	-7 202	1 405 154	1 392 007
2537 Miljöskyddsavgift	340 000	248 334	-91 666	291 650	314 130
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	683 000	721 859	38 859	678 040	663 475
2551 Avgifter från kärnkraftverken	319 000	315 391	-3 609	315 583	284 717
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	515 000	516 526	1 526	507 597	481 256
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	30 100	30 467	367	31 035	24 625
2558 Avgifter för årlig revision	152 065	164 115	12 051	152 105	146 929
2559 Avgifter för etikprövning av forskning	28 432	29 114	682	30 456	30 987
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	19 169	24 656	5 487	21 392	21 642
2562 CSN-avgifter	662 200	714 738	52 538	687 030	675 862
2600 Försäljningsinkomster	70 000	55 838	-14 162	68 870	73 636
2624 Inkomster av uppörd av felparkeringsavgifter	70 000	55 838	-14 162	68 870	73 636
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter	0		0		
2700 Böter m.m.	1 507 288	1 830 261	322 973	1 593 203	6 494 376
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter	86 500	81 674	-4 826	89 192	85 724
2712 Bötesmedel	1 210 000	1 438 704	228 704	1 288 563	6 196 382
2713 Vattenföreningssavgifter m.m.	0	2 571	2 571	-609	14 480
2714 Sanktionsavgifter m.m.	156 866	283 052	126 185	199 628	163 906
2717 Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	53 922	24 261	-29 661	16 429	33 884
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 613 000	3 367 534	1 754 534	2 095 755	1 536 785
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 613 000	3 367 534	1 754 534	2 095 755	1 536 785

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020	
3000	Inkomster av försäld egendom	5 000 000	941 222	-4 058 778	23 300	839 983
3100	Inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	2 009	2 009		260
3120	Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	2 009	2 009		260
3125	Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	0	2 009	2 009		260
3200	Övriga inkomster av markförsäljning	0		0		
3211	Övriga inkomster av markförsäljning	0		0		
3300	Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	939 213	-4 060 787	23 300	839 723
3311	Inkomster av statens gruvegendom	0		0		
3312	Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	939 213	-4 060 787	23 300	839 723
4000	Återbetalning av lån	528 834	1 379 542	850 708	1 060 166	650 092
4100	Återbetalning av näringslån	90	24	-66	71	69
4120	Återbetalning av jordbrukslån	0	4	4		
4123	Återbetalning av lån till fiskerinäringen	0	4	4		
4130	Återbetalning av övriga näringslån	90	20	-70	71	69
4131	Återbetalning av vattenkraftslån	0		0		
4136	Återbetalning av övriga näringslån	0	20	20		
4137	Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0		0		
4138	Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	0		0		
4139	Återbetalning av lokaliseringslån	90		-90	71	69
4300	Återbetalning av studielån	298 052	270 875	-27 177	406 751	418 336
4312	Återbetalning av allmänna studielån	52	121	68	60	20
4313	Återbetalning av studiemedel	298 000	270 755	-27 245	406 691	418 316
4500	Återbetalning av övriga lån	230 692	1 108 643	877 951	653 344	231 687
4525	Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	36 701	60 010	23 309	78 321	40 447
4526	Återbetalning av övriga lån	193 991	1 048 632	854 641	575 023	191 240
5000	Kalkylmässiga inkomster	18 038 000	18 163 631	125 631	17 794 811	16 223 641
5100	Avskrivningar och amorteringar	0		0		
5120	Avskrivningar på fastigheter	0		0		
5121	Amortering på statskapital	0		0		
5200	Statliga pensionsavgifter	18 038 000	18 163 631	125 631	17 794 811	16 223 641
5211	Statliga pensionsavgifter	18 038 000	18 163 631	125 631	17 794 811	16 223 641
6000	Bidrag m.m. från EU	27 786 900	15 620 495	-12 166 405	14 609 323	14 206 058
6100	Bidrag från EU:s jordbruksfonder	11 145 900	10 584 364	-561 536	10 160 202	10 756 431
6110	Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 061 400	7 485 292	423 892	6 850 590	7 289 032

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
6111 Gårdsstöd	6 897 000	7 022 002	125 002	7 101 250	7 288 280
6113 Övriga interventioner	160 000	146 119	-13 881	131 465	116 363
6114 Exportbidrag	0		0		
6115 Djurbidrag	0		0		
6116 Offentlig lagring	0		0		
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4 400	317 171	312 771	-382 125	-115 610
6120 <i>Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen</i>	<i>4 084 500</i>	<i>3 099 072</i>	<i>-985 428</i>	<i>3 309 612</i>	<i>3 467 399</i>
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013	-500	-489	11	-946	-807
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	4 085 000	3 099 561	-985 439	3 310 559	3 468 206
6126 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027	0		0		
6200 Bidrag från EU till fiskenäringen	294 000	150 946	-143 054	97 054	64 183
6213 Bidrag från Europeiska fiskefonden 2007–2013					-39 047
6214 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	174 000	138 556	-35 444	97 054	103 230
6215 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021–2027	120 000	12 390	-107 610		
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	2 200 000	1 430 441	-769 559	1 184 646	1 449 104
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	1 600 000	1 273 100	-326 900	1 184 646	1 449 104
6315 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	600 000	157 340	-442 660		
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	2 771 000	1 284 488	-1 486 512	1 245 406	1 008 869
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	2 546 000	1 169 664	-1 376 336	1 245 406	1 008 869
6415 Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	225 000	114 824	-110 176		
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	150 000	794 242	644 242	505 637	317 951
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	150 000	794 242	644 242	505 637	317 951
6600 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	10 513 000		-10 513 000		
6611 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	10 513 000		-10 513 000		
6900 Övriga bidrag från EU	713 000	1 376 014	663 014	1 416 379	609 519
6911 Övriga bidrag från EU	713 000	1 376 014	663 014	1 416 379	609 519
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-126 612 641	-130 042 774	-3 430 133	-120 554 949	-116 892 083
7100 Tillkommande skatter	11 668 566	14 255 118	2 586 553	11 835 034	10 901 497
7110 <i>EU-skatter</i>	<i>6 950 258</i>	<i>9 362 032</i>	<i>2 411 774</i>	<i>7 118 524</i>	<i>6 239 259</i>

Inkomsttitel	Statens budget 2022	Utfall/Prognos 2022	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2021	Utfall 2020
7112 Tullmedel	6 950 258	9 362 032	2 411 773	7 118 524	6 238 257
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	-1	0	1	0	1 002
7114 Avgifter till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn					
7120 Kommunala utjämningsavgifter	4 718 308	4 893 087	174 779	4 716 511	4 662 238
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	4 718 308	4 893 087	174 779	4 716 511	4 662 238
7200 Avräkningar	-138 281 206	-144 297 892	-6 016 686	-132 389 983	-127 793 580
7210 Intäkter som förs till fonder	-6 042 111	-6 612 427	-570 316	-5 983 703	-5 828 569
7211 Intäkter som förs till fonder	-6 042 111	-6 612 427	-570 316	-5 983 703	-5 828 569
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-121 759 704	-127 322 447	-5 562 742	-116 268 869	-111 600 782
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-40 009 252	-45 935 768	-5 926 516	-40 929 063	-36 691 552
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-81 750 453	-81 386 679	363 774	-75 339 807	-74 909 230
7230 Övriga avräkningar	-10 479 391	-10 363 019	116 372	-10 137 410	-10 364 228
7231 Avgifter till public service	-9 813 391	-10 091 019	-277 628	-9 712 410	-9 236 228
7232 Intäkter från handel med elcertifikat	-666 000	-272 000	394 000	-425 000	-1 128 000
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto					
Summa	1 189 513 233	1 286 132 520	96 619 286	1 191 286 462	998 521 012

Bilaga 2

Specifikation av utgifter i statens budget

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2022

Tusentals kronor

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
UO 1	Rikets styrelse	1 174 827	17 238 338	367 000	-95 448		18 684 717	17 575 472	337 134	-29 866	-1 109 245	-1 600 294	491 049	1 109 245
1	Statschefen		149 157	38 000			187 157	187 157	38 000	0	0	0	0	0
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten		149 157	38 000			187 157	187 157	38 000	0	0	0	0	0
2	Riksdagen samt Riksdagens ombudsmän	297 557	2 565 279	60 000	-12 424		2 910 412	2 656 240	90 961	30 961	-254 172	-331 129	76 957	254 172
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	106 283	981 205				1 087 488	993 848	12 643	12 643	-93 640	-123 076	29 436	93 640
2:2	Riksdagens förvaltnings- anslag	62 969	984 675				1 047 644	938 059	-46 616	-46 616	-109 585	-139 125	29 540	109 585
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	72 258	120 000	60 000			252 258	250 569	130 569	70 569	-1 690	-5 290	3 600	1 690
2:4	Riksdagens ombudsmän (JO)	18 424	123 577		-12 424		129 577	121 302	-2 275	-2 275	-8 275	-11 982	3 707	8 275
2:5	Riksrevisionen	37 622	355 822				393 444	352 462	-3 360	-3 360	-40 983	-51 657	10 674	40 983
3	Sametinget och samepolitiken	2 239	61 800	-2 500	-429		61 111	62 691	891	3 391	1 581	-273	1 854	-1 581
3:1	Sametinget	2 239	61 800	-2 500	-429		61 111	62 691	891	3 391	1 581	-273	1 854	-1 581
4	Regeringskansliet m.m.	685 224	8 481 101		-48 100		9 118 225	8 550 649	69 548	69 548	-567 576	-820 809	253 233	567 576
4:1	Regeringskansliet m.m.	685 224	8 481 101		-48 100		9 118 225	8 550 649	69 548	69 548	-567 576	-820 809	253 233	567 576
5	Länsstyrelserna	111 359	3 493 121	261 500	-12 959		3 853 021	3 647 036	153 915	-107 585	-205 985	-316 318	110 333	205 985
5:1	Länsstyrelserna m.m.	111 359	3 493 121	261 500	-12 959		3 853 021	3 647 036	153 915	-107 585	-205 985	-316 318	110 333	205 985

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
6	<i>Demokratipolitik och mänskliga rättigheter</i>	42 793	1 131 858	10 000	-16 226	1 168 425	1 122 873	-8 985	-18 985	-45 553	-63 553	18 000	45 553
6:1	Allmänna val och demokrati	11 951	705 140		-11 951	705 140	690 784	-14 356	-14 356	-14 356	-16 356	2 000	14 356
6:2	Justitiekanslern	22 561	55 726		-268	78 019	66 746	11 020	11 020	-11 273	-12 944	1 671	11 273
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	5 306	124 792		-1 653	128 444	134 429	9 637	9 637	5 984	-959	6 943	-5 984
6:4	Valmyndigheten	1 730	27 000	10 000	-1 108	37 622	36 504	9 504	-496	-1 118	-1 928	810	1 118
6:5	Stöd till politiska partier	1 245	169 200		-1 245	169 200	167 819	-1 381	-1 381	-1 381	-6 457	5 076	1 381
6:6	Institutet för mänskliga rättigheter		50 000			50 000	26 591	-23 409	-23 409	-23 409	-24 909	1 500	23 409
7	<i>Nationella minoriteter</i>	1 391	223 271		-1 391	223 271	194 085	-29 186	-29 186	-29 186	-29 186	0	29 186
7:1	Åtgärder för nationella minoriteter	1 357	207 771		-1 357	207 771	178 765	-29 006	-29 006	-29 006	-29 006	0	29 006
7:2	Åtgärder för den nationella minoriteten romer	33	15 500		-33	15 500	15 320	-180	-180	-180	-180	0	180
8	<i>Medier</i>	29 711	1 101 201			1 130 912	1 125 347	24 146	24 146	-5 565	-35 539	29 974	5 565
8:1	Mediestöd	31 396	1 055 519			1 086 915	1 081 327	25 808	25 808	-5 588	-34 192	28 604	5 588
8:2	Myndigheten för press, radio och tv	-1 684	45 682			43 998	44 020	-1 662	-1 662	23	-1 347	1 370	-23
9	<i>Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet</i>	4 553	31 550		-3 920	32 183	29 394	-2 156	-2 156	-2 789	-3 487	698	2 789
9:1	Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	4 553	31 550		-3 920	32 183	29 394	-2 156	-2 156	-2 789	-3 487	698	2 789

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	672 080	17 971 183	13 750	-614 771		18 042 242	17 340 429	-630 754	-644 504	-701 813	-1 516 895	815 082	701 813
1:1 Statskontoret	7 486	104 034		-4 413		107 108	102 454	-1 580	-1 580	-4 654	-7 526	2 872	4 654
1:2 Kammarkollegiet	10 691	114 574	4 250	-7 968		121 547	113 240	-1 334	-5 584	-8 307	-11 744	3 437	8 307
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	1 844	25 150		-1 844		25 150	20 697	-4 453	-4 453	-4 453	-5 710	1 257	4 453
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	1 243	1 693		-1 243		1 693	1 157	-536	-536	-536	-543	7	536
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	395 845	14 094 000		-395 845		14 094 000	13 819 296	-274 704	-274 704	-274 704	-979 404	704 700	274 704
1:6 Finanspolitiska rådet	314	10 936				11 250	10 689	-247	-247	-561	-889	328	561
1:7 Konjunkturinstitutet	1 680	67 682	3 000			72 362	69 152	1 470	-1 530	-3 210	-5 240	2 030	3 210
1:8 Ekonomistyrningsverket	23 885	210 340		-17 931		216 294	200 905	-9 435	-9 435	-15 389	-25 460	10 071	15 389
1:9 Statistiska centralbyrån	9 781	592 901	-1 000			601 682	581 563	-11 338	-10 338	-20 120	-37 907	17 787	20 120
1:10 Bidragsfastigheter	1	330 000		-1		330 000	330 000	0	0	0	0	0	0
1:11 Finansinspektionen	4 255	733 787	2 000	-535		739 507	688 365	-45 422	-47 422	-51 142	-73 155	22 013	51 142
1:12 Riksgäldskontoret	7 265	338 983	6 000	-331		351 917	345 267	6 284	284	-6 650	-16 819	10 169	6 650
1:13 Bokföringsnämnden	2 921	13 907		-2 508		14 320	13 733	-174	-174	-588	-1 005	417	588
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	130 507	290 116		-130 507		290 116	4 747	-285 369	-285 369	-285 369	-294 072	8 703	285 369
1:15 Statens servicecenter	74 328	882 068	-500	-51 597		904 299	881 551	-517	-17	-22 748	-49 210	26 462	22 748
1:16 Finansmarknadsforskning	47	49 933		-47		49 933	49 883	-50	-50	-50	-1 547	1 497	50
1:17 Upphandlingsmyndigheten	-16	111 079				111 063	107 728	-3 351	-3 351	-3 334	-6 666	3 332	3 334
UO 3 Skatt, tull och exekution	531 109	12 829 734	102 000	-179 231		13 283 612	12 840 662	10 928	-91 072	-442 951	-824 841	381 890	442 951
1:1 Skatteverket	429 850	8 202 898	102 000	-179 231		8 555 518	8 248 743	45 845	-56 155	-306 774	-552 860	246 086	306 774

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:2	Tullverket	63 678	2 481 672			2 545 350	2 469 344	-12 328	-12 328	-76 006	-147 456	71 450	76 006
1:3	Kronofogdemyndigheten	37 581	2 145 164			2 182 745	2 122 574	-22 590	-22 590	-60 171	-124 525	64 354	60 171
UO 4	Rättsväsendet	410 412	62 918 986	130 000	-102 290	63 357 108	61 496 257	-1 422 729	-1 552 729	-1 860 851	-3 999 476	2 138 625	1 860 851
1:1	Polismyndigheten	57 608	33 835 967	2 000	-2 317	33 893 258	33 313 212	-522 755	-524 755	-580 046	-1 595 092	1 015 046	580 046
1:2	Säkerhetspolisen	59 269	1 878 382	20 000	-7 073	1 950 577	1 939 074	60 692	40 692	-11 503	-66 354	54 851	11 503
1:3	Åklagarmyndigheten	16 594	2 022 249	51 000		2 089 843	2 006 751	-15 498	-66 498	-83 092	-143 759	60 667	83 092
1:4	Ekobrottsmyndigheten	6 978	855 674			862 652	830 852	-24 822	-24 822	-31 800	-57 470	25 670	31 800
1:5	Sveriges Domstolar	196 033	6 682 674	1 000	-1 907	6 877 800	6 768 864	86 190	85 190	-108 937	-309 417	200 480	108 937
1:6	Kriminalvården	-111 623	12 362 399	1 000		12 251 776	11 939 512	-422 887	-423 887	-312 263	-677 134	364 871	312 263
1:7	Brottsförebyggande rådet	4 054	177 371			181 425	172 892	-4 479	-4 479	-8 533	-13 854	5 321	8 533
1:8	Rättsmedicinalverket	15 116	552 653			567 769	551 230	-1 423	-1 423	-16 539	-33 118	16 579	16 539
1:9	Brottsförmyndigheten	1 809	43 962		-502	45 269	43 823	-139	-139	-1 446	-2 764	1 318	1 446
1:10	Ersättning för skador på grund av brott	16 675	200 953		-16 675	200 953	117 684	-83 269	-83 269	-83 269	-83 269	0	83 269
1:11	Rättsliga biträden m.m.	-27 020	3 915 857			3 888 837	3 525 642	-390 215	-390 215	-363 195	-754 780	391 585	363 195
1:12	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	21 959	39 987	55 000	-23 959	92 987	89 055	49 068	-5 932	-3 932	-5 131	1 199	3 932
1:13	Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	4 269	19 174		-4 269	19 174	17 540	-1 634	-1 634	-1 634	-1 634		1 634
1:14	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	5 778	70 157		-5 778	70 157	69 241	-916	-916	-916	-916	0	916
1:15	Säkerhets- och integritets-skyddsnämnden	434	24 804			25 238	22 302	-2 502	-2 502	-2 936	-3 680	744	2 936

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:16	Domarnämnden	883	9 823			10 112	9 764	-59	-59	-349	-643	294	349
1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	141 599	226 900			329 282	78 820	-148 080	-148 080	-250 461	-250 461		250 461
UO 5	Internationell samverkan	215 222	2 235 117	1 205 732	-205 853	3 450 217	3 381 135	1 146 018	-59 714	-69 082	-163 473	94 391	69 082
1:1	Avgifter till internationella organisationer	160 971	1 533 554	124 032	-161 071	1 657 486	1 629 851	96 297	-27 735	-27 635	-108 812	81 177	27 635
1:2	Freds- och säkerhets-främjande verksamhet	28 459	181 848	1 077 700	-23 500	1 264 507	1 241 808	1 059 960	-17 740	-22 699	-26 145	3 446	22 699
1:3	Nordiskt samarbete	1 012	13 595		-1 012	13 595	12 836	-759	-759	-759	-783	24	759
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rätts-väsendet	4 201	4 826		-4 201	4 826	-6 037	-10 863	-10 863	-10 863	-10 991	128	10 863
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	596	52 040	4 000		56 636	55 122	3 082	-918	-1 514	-6 718	5 204	1 514
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	2 295	79 358		-2 295	79 358	74 910	-4 448	-4 448	-4 448	-4 448	0	4 448
1:7	Bidrag till Stockholms internationella freds-forskningsinstitut (SIPRI)		28 402			28 402	28 402	0	0	0	0		0
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)		19 175			19 175	19 175	0	0	0	0		0
1:9	Svenska institutet	4 199	131 629		-286	135 542	136 116	4 487	4 487	574	-3 374	3 948	-574

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:10	Information om Sverige i utlandet	1 144	15 475			15 475	15 105	-370	-370	-370	-834	464	370
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	12 345	175 215			175 215	173 847	-1 368	-1 368	-1 368	-1 368	0	1 368
UO 6	Försvar och samhällets krisberedskap	1 753 396	76 570 799	4 480 800	-406 866	82 398 129	83 540 958	6 970 159	2 489 359	1 142 829	-6 151 390	7 294 219	-1 142 829
<i>1</i>	<i>Försvar</i>	<i>1 602 417</i>	<i>70 841 326</i>	<i>3 939 800</i>	<i>-376 607</i>	<i>76 006 936</i>	<i>77 608 125</i>	<i>6 766 799</i>	<i>2 826 999</i>	<i>1 601 189</i>	<i>-5 532 923</i>	<i>7 134 112</i>	<i>-1 601 189</i>
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	882 653	44 207 502	427 300		45 517 455	46 522 481	2 314 979	1 887 679	1 005 026	-3 349 279	4 354 305	-1 005 026
1:2	Försvarmaktens insatser internationellt	289 673	1 476 513	60 000	-245 676	1 580 510	1 323 390	-153 123	-213 123	-257 120	-303 215	46 095	257 120
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	180 759	19 802 213	3 422 500		23 405 472	24 345 348	4 543 135	1 120 635	939 876	-1 382 595	2 322 471	-939 876
1:4	Forskning och teknikutveckling	-5 602	831 905			826 303	822 057	-9 848	-9 848	-4 246	-29 203	24 957	4 246
1:5	Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	1 442	11 463		-1 101	11 804	9 875	-1 588	-1 588	-1 928	-2 271	343	1 928
1:6	Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	19 371	333 842		-10 504	342 709	320 415	-13 427	-13 427	-22 294	-32 309	10 015	22 294
1:7	Officersutbildning m.m.	8 467	262 289		-943	269 813	251 850	-10 439	-10 439	-17 963	-25 831	7 868	17 963
1:8	Försvarets radioanstalt	104 339	1 551 762	30 000	-61 808	1 624 293	1 592 381	40 619	10 619	-31 912	-190 088	158 176	31 912
1:9	Totalförsvarets forskningsinstitut	8 394	241 697		-2 579	247 512	245 409	3 712	3 712	-2 103	-9 353	7 250	2 103
1:10	Nämnder m.m.	81	6 986		-81	6 986	6 850	-136	-136	-136	-136	0	136
1:11	Försvarets materielverk	112 655	2 104 280		-53 915	2 163 020	2 159 858	55 578	55 578	-3 162	-205 468	202 306	3 162

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:12	Försvarsunderrättelsesdomstolen	185	10 874			11 059	8 210	-2 664	-2 664	-2 849	-3 175	326	2 849
2	Samhällets krisberedskap	145 815	5 321 581	529 000	-30 161	5 966 235	5 514 833	193 252	-335 748	-451 402	-599 273	147 871	451 402
2:1	Kustbevakningen	37 833	1 440 048			1 477 881	1 431 653	-8 395	-8 395	-46 228	-89 429	43 201	46 228
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	0	521 850	-2 000		519 850	235 536	-286 314	-284 314	-284 314	-284 314	0	284 314
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	9 151	27 580	10 000	-9 151	37 580	33 340	5 760	-4 240	-4 240	-6 119	1 879	4 240
2:4	Krisberedskap	21 380	1 273 788	336 000	-8 437	1 622 731	1 554 152	280 364	-55 636	-68 578	-116 871	48 293	68 578
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal		401 671	25 000		426 671	426 671	25 000	0	0	0		0
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	58 920	1 428 916	150 000	-12 573	1 625 263	1 593 998	165 082	15 082	-31 265	-78 632	47 367	31 265
2:7	Statens haverikommission	18 531	57 728			76 259	61 504	3 776	3 776	-14 755	-16 486	1 731	14 755
2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar		103 000	10 000		113 000	110 793	7 793	-2 207	-2 207	-5 597	3 390	2 207
2:9	Rakel Generation 2		67 000			67 000	67 186	186	186	186	-1 824	2 010	-186
3	Strålsäkerhet	5 165	407 892	12 000	-99	424 958	418 000	10 108	-1 892	-6 958	-19 194	12 236	6 958
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	5 165	407 892	12 000	-99	424 958	418 000	10 108	-1 892	-6 958	-19 194	12 236	6 958
UO 7	Internationellt bistånd	-40 806	51 939 762	-4 851 990	-122 249	46 924 717	46 195 566	-5 744 196	-892 206	-729 151	-2 091 711	1 362 560	729 151
1	Internationellt utvecklingsarbete	-40 806	51 939 762	-4 851 990	-122 249	46 924 717	46 195 566	-5 744 196	-892 206	-729 151	-2 091 711	1 362 560	729 151

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:1	Biståndsverksamhet	-147 724	49 985 150	-4 838 216	-70 505	44 928 705	44 230 834	-5 754 316	-916 100	-697 871	-2 001 794	1 303 923	697 871
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	84 754	1 652 317	-13 774	-37 177	1 686 120	1 657 212	4 895	18 669	-28 908	-78 477	49 569	28 908
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	4 181	17 308		-3 666	17 824	13 195	-4 113	-4 113	-4 629	-5 148	519	4 629
1:4	Folke Bernadotteakademin	4 938	213 367			218 305	221 927	8 560	8 560	3 622	-2 779	6 401	-3 622
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	12 070	50 000		-10 570	51 500	50 911	911	911	-589	-2 089	1 500	589
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	975	21 620		-331	22 264	21 487	-133	-133	-777	-1 425	648	777
UO 8	Migration	1 187 564	8 541 364	10 300 000	-1 031 804	18 997 124	11 729 526	3 188 162	-7 111 838	-7 267 598	-7 544 303	276 705	7 267 598
1:1	Migrationsverket	426 181	4 318 098		-293 555	4 450 724	4 438 207	120 109	120 109	-12 517	-139 509	126 992	12 517
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	275 812	2 190 000	9 800 000	-275 812	11 990 000	5 065 938	2 875 938	-6 924 062	-6 924 062	-7 033 562	109 500	6 924 062
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	11 188	123 013		-11 188	123 013	121 082	-1 931	-1 931	-1 931	-1 931	0	1 931
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	24 288	720 015		-1 154	743 149	696 942	-23 073	-23 073	-46 207	-67 807	21 600	46 207
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	80 974	204 800		-80 974	204 800	112 888	-91 912	-91 912	-91 912	-98 056	6 144	91 912
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	177 745	249 786		-177 745	249 786	198 409	-51 377	-51 377	-51 377	-63 846	12 469	51 377
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	172 230	327 202		-172 230	327 202	189 510	-137 692	-137 692	-137 692	-137 692	0	137 692
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	19 146	408 450		-19 146	408 450	406 550	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900	0	1 900

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:9	Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina		500 000			500 000	500 000	500 000	0	0	0		0
UO 9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	12 061 370	113 308 613	8 106 000	-2 475 071	131 000 913	118 164 575	4 855 962	-3 250 038	-12 836 338	-18 494 466	5 658 128	12 836 338
1	Hälsa- och sjukvårdspolitik	7 195 149	73 626 841	8 007 000	-1 080 512	87 748 479	79 325 312	5 698 471	-2 308 529	-8 423 167	-12 713 843	4 290 676	8 423 167
1:1	Socialstyrelsen	55 261	765 160	2 000	-32 095	790 326	754 015	-11 145	-13 145	-36 311	-59 265	22 954	36 311
1:2	Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	2 999	91 251		-287	93 964	87 683	-3 568	-3 568	-6 281	-9 018	2 737	6 281
1:3	Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	5 426	160 340		-800	164 966	159 684	-656	-656	-5 282	-10 092	4 810	5 282
1:4	Tandvårdsförmåner	511 202	7 062 169		-511 202	7 062 169	6 871 904	-190 265	-190 265	-190 265	-542 948	352 683	190 265
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	23 043	33 444 000		-23 043	33 444 000	32 886 601	-557 399	-557 399	-557 399	-1 393 499	836 100	557 399
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	6 439 946	25 368 886	8 005 000	-376 504	39 437 327	32 000 105	6 631 219	-1 373 781	-7 437 222	-10 451 222	3 014 000	7 437 222
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	39 362	511 472		-39 362	511 472	515 245	3 773	3 773	3 773	-21 800	25 573	-3 773
1:8	Bidrag till psykiatri	83 965	2 162 893		-83 965	2 162 893	1 998 681	-164 212	-164 212	-164 212	-164 212	0	164 212
1:9	Läkemedelsverket		161 835			161 835	160 000	-1 835	-1 835	-1 835	-6 690	4 855	1 835
1:10	E-hälsomyndigheten	3 710	120 078		-128	123 660	120 063	-15	-15	-3 597	-7 199	3 602	3 597
1:11	Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna	13 126	3 000 000		-13 126	3 000 000	2 989 250	-10 750	-10 750	-10 750	-10 750		10 750
1:12	Inspektionen för vård och omsorg	17 109	778 757			795 866	782 081	3 324	3 324	-13 785	-37 147	23 362	13 785

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2	Folkhälsopolitik	114 828	874 469	99 000	-37 214	1 051 083	909 308	34 839	-64 161	-141 775	-158 267	16 492	141 775
2:1	Folkhälsomyndigheten	77 614	511 173	104 000		692 787	590 536	79 363	-24 637	-102 251	-117 344	15 093	102 251
2:2	Insatser för vaccinberedskap	29 808	120 500		-29 808	120 500	91 181	-29 319	-29 319	-29 319	-29 319		29 319
2:3	Bidrag till WHO	5 624	46 665	-5 000	-5 624	41 665	41 203	-5 462	-462	-462	-1 861	1 399	462
2:4	Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	1 110	100 502		-1 110	100 502	98 160	-2 342	-2 342	-2 342	-2 342		2 342
2:5	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	672	95 629		-672	95 629	88 228	-7 401	-7 401	-7 401	-7 401	0	7 401
3	Funktionshinderspolitik	-352	250 822			250 470	248 678	-2 144	-2 144	-1 792	-3 654	1 862	1 792
3:1	Myndigheten för delaktighet	-111	62 080			61 969	60 177	-1 903	-1 903	-1 792	-3 654	1 862	1 792
3:2	Bidrag till funktionshinders-organisationer	-241	188 742			188 501	188 501	-241	-241	0	0		0
4	Politik för sociala tjänster	4 742 833	37 659 776		-1 345 271	41 057 338	36 792 354	-867 422	-867 422	-4 264 984	-5 588 449	1 323 465	4 264 984
4:1	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	-498	32 548			32 050	32 248	-300	-300	197	-779	976	-197
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	77 554	785 514		-77 554	785 514	700 064	-85 450	-85 450	-85 450	-85 450	0	85 450
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	125 259	263 395		-125 259	263 395	147 350	-116 045	-116 045	-116 045	-129 214	13 169	116 045
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	341 161	25 043 066		-341 161	25 043 066	24 098 752	-944 314	-944 314	-944 314	-2 196 467	1 252 153	944 314
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	4 158 401	8 960 490		-777 101	12 341 790	9 432 033	471 543	471 543	-2 909 757	-2 909 757	0	2 909 757
4:6	Statens institutionsstyrelse	15 626	1 867 518			1 883 144	1 818 192	-49 326	-49 326	-64 952	-120 977	56 025	64 952

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	22 234	669 151			669 151	523 948	-145 203	-145 203	-145 203	-145 203	0	145 203
4:8	Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	3 096	38 094			39 227	39 766	1 672	1 672	539	-603	1 142	-539
5	Barnrättspolitik	11 403	69 200			68 530	65 819	-3 381	-3 381	-2 711	-3 519	808	2 711
5:1	Barnombudsmannen	-670	26 939			26 269	24 520	-2 419	-2 419	-1 749	-2 557	808	1 749
5:2	Barnets rättigheter	12 073	42 261			42 261	41 298	-963	-963	-963	-963	0	963
6	Forskningspolitik	-2 492	827 505			825 013	823 105	-4 400	-4 400	-1 908	-26 733	24 825	1 908
6:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	-344	41 002			40 658	39 465	-1 537	-1 537	-1 193	-2 423	1 230	1 193
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	-2 148	786 503			784 355	783 639	-2 864	-2 864	-715	-24 310	23 595	715
UO 10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	3 914 244	97 428 457	19 107 000	-5 782 014	114 667 688	114 340 170	16 911 713	-2 195 287	-327 517	-6 929 281	6 601 764	327 517
1	Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	3 669 518	88 124 819	19 025 000	-5 777 340	105 041 998	104 799 126	16 674 307	-2 350 693	-242 872	-6 565 528	6 322 656	242 872
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-1 173 639	41 005 070	6 100 000	-31 338	45 900 094	46 175 000	5 169 930	-930 070	274 906	-3 642 426	3 917 332	-274 906
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-901 806	41 706 400			40 804 594	42 031 687	325 287	325 287	1 227 093	-633 377	1 860 470	-1 227 093
1:3	Merkostnadsersättning och handikappersättning	103 257	1 351 000			1 351 000	1 304 624	-46 376	-46 376	-46 376	-113 926	67 550	46 376

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:4	Arbetskadeersättningar m.m.	41 167	2 252 000			2 252 000	2 209 348	-42 652	-42 652	-42 652	-147 867	105 215	42 652
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-1 039	36 649			35 610	33 973	-2 676	-2 676	-1 637	-3 376	1 739	1 637
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	231 002	1 491 700			1 491 700	1 293 429	-198 271	-198 271	-198 271	-198 271		198 271
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	5 370 577	282 000	12 925 000	-5 370 577	13 207 000	11 751 065	11 469 065	-1 455 935	-1 455 935	-1 826 285	370 350	1 455 935
2	Myndigheter	244 726	9 303 638	82 000	-4 674	9 625 690	9 541 045	237 407	155 407	-84 645	-363 753	279 108	84 645
2:1	Försäkringskassan	237 903	9 231 366	82 000		9 551 269	9 471 422	240 056	158 056	-79 847	-356 787	276 940	79 847
2:2	Inspektionen för socialförsäkringen	6 823	72 272		-4 674	74 421	69 623	-2 649	-2 649	-4 798	-6 966	2 168	4 798
UO 11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-353 607	42 161 128	4 190 000	-97 365	45 900 156	46 340 549	4 179 421	-10 579	440 392	-1 676 049	2 116 441	-440 392
1	Ersättning vid ålderdom	-343 165	41 460 900	4 025 000	-97 365	45 045 370	45 552 298	4 091 398	66 398	506 928	-1 588 507	2 095 435	-506 928
1:1	Garantipension till ålderspension	97 365	13 416 400	3 684 000	-97 365	17 100 400	17 387 175	3 970 775	286 775	286 775	-384 045	670 820	-286 775
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	-242 548	8 834 900			8 592 352	8 922 863	87 963	87 963	330 510	-111 235	441 745	-330 510
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	-86 230	11 836 400	398 000		12 148 170	11 899 492	63 092	-334 908	-248 678	-840 498	591 820	248 678
1:4	Åldreförsörjningsstöd	-66 941	1 252 200	-57 000		1 128 259	1 209 314	-42 886	14 114	81 055	-3 945	85 000	-81 055
1:5	Inkomstpensionstillägg	-44 811	6 121 000			6 076 189	6 133 455	12 455	12 455	57 267	-248 783	306 050	-57 267
2	Myndigheter	-10 442	700 228	165 000		854 786	788 250	88 022	-76 978	-66 536	-87 542	21 006	66 536
2:1	Pensionsmyndigheten	-10 442	700 228	165 000		854 786	788 250	88 022	-76 978	-66 536	-87 542	21 006	66 536

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	3 055 821	99 846 770	2 422 641	-3 167 466		102 157 766	101 067 255	1 220 485	-1 202 156	-1 090 511	-5 782 636	4 692 125	1 090 511
1:1 Barnbidrag	290 610	33 426 477		-290 610		33 426 477	33 306 071	-120 406	-120 406	-120 406	-1 791 727	1 671 321	120 406
1:2 Föräldraförsäkring	733 479	45 031 247	1 909 641	-733 479		46 940 888	47 312 871	2 281 624	371 983	371 983	-2 021 623	2 393 606	-371 983
1:3 Underhållsstöd	-106 439	2 838 365				2 731 926	2 725 699	-112 666	-112 666	-6 227	-148 145	141 918	6 227
1:4 Adoptionsbidrag	6 085	14 784		-6 085		14 784	8 100	-6 684	-6 684	-6 684	-7 127	443	6 684
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	-5 207	1 029 900				1 024 693	1 037 584	7 684	7 684	12 890	-38 605	51 495	-12 890
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	1 416 013	4 752 293		-1 416 013		4 752 293	4 083 301	-668 992	-668 992	-668 992	-888 014	219 022	668 992
1:7 Pensionsrätt för barnår		8 467 300				8 467 300	8 467 300	0	0	0	0		0
1:8 Bostadsbidrag	721 278	4 286 404	513 000	-721 278		4 799 404	4 126 328	-160 076	-673 076	-673 076	-887 396	214 320	673 076
UO 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	1 749 933	6 151 744	30 000	-1 721 762		6 209 915	5 447 336	-704 408	-734 408	-762 579	-997 564	234 985	762 579
1 Nyanlända invandrades etablering	1 666 666	4 658 246	30 000	-1 641 666		4 713 246	4 171 620	-486 626	-516 626	-541 626	-770 454	228 828	541 626
1:1 Etableringsåtgärder	9 695	142 030	30 000	-9 695		172 030	170 115	28 085	-1 915	-1 915	-1 915	0	1 915
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	1 518 592	4 516 216		-1 518 592		4 516 216	3 998 150	-518 066	-518 066	-518 066	-741 876	223 810	518 066
1:3 Hemutrustningslån	138 379	0		-113 379		25 000	3 355	3 355	3 355	-21 645	-26 663	5 018	21 645
2 Diskriminering	10 467	230 600		-6 610		234 457	225 936	-4 664	-4 664	-8 521	-12 390	3 869	8 521
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	7 242	129 681		-3 385		133 538	129 581	-100	-100	-3 957	-7 826	3 869	3 957

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	3 225	100 919		-3 225	100 919	96 355	-4 564	-4 564	-4 564	-4 564	0	4 564
3	<i>Jämställdhet</i>	75 110	744 482		-72 904	746 687	592 934	-151 548	-151 548	-153 754	-156 042	2 288	153 754
3:1	Särskilda jämställdhets-åtgärder	71 733	640 039		-71 733	640 039	488 960	-151 079	-151 079	-151 079	-151 079	0	151 079
3:2	Jämställdhetsmyndigheten	2 205	76 280			78 485	76 302	22	22	-2 183	-4 471	2 288	2 183
3:3	Bidrag för kvinnors organisering	1 172	28 163		-1 172	28 163	27 671	-492	-492	-492	-492		492
4	<i>Segregation</i>	-2 309	518 416	0	-582	515 525	456 846	-61 570	-61 570	-58 678	-58 678	0	58 678
4:1	Åtgärder mot segregation	582	500 000	-10 500	-582	489 500	434 862	-65 138	-54 638	-54 638	-54 638		54 638
4:2	Delegationen mot segregation	-2 891	18 416	10 500		26 025	21 984	3 568	-6 932	-4 041	-4 041	0	4 041
UO 14	Arbetsmarknad och arbetsliv	14 485 441	93 220 726	51 000	-14 251 299	93 505 868	78 375 982	-14 844 744	-14 895 744	-15 129 886	-19 073 381	3 943 495	15 129 886
1	<i>Arbetsmarknad</i>	14 456 790	92 145 838	51 000	-14 235 693	92 417 936	77 341 852	-14 803 986	-14 854 986	-15 076 084	-18 991 673	3 915 589	15 076 084
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	218 052	7 810 253	51 000		8 079 305	7 873 674	63 421	12 421	-205 631	-441 468	235 837	205 631
1:2	Bidrag till arbetslöshets-ersättning och aktivitetsstöd	7 278 043	43 137 597		-7 278 043	43 137 597	34 641 546	-8 496 051	-8 496 051	-8 496 051	-10 461 592	1 965 541	8 496 051
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	941 530	9 172 145		-941 530	9 172 145	7 138 389	-2 033 756	-2 033 756	-2 033 756	-2 486 975	453 219	2 033 756
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 276 235	20 684 009		-1 276 235	20 684 009	18 907 636	-1 776 373	-1 776 373	-1 776 373	-2 479 262	702 889	1 776 373
1:5	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	2 709	136 864			139 573	136 742	-122	-122	-2 831	-6 936	4 105	2 831

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	695 913	2 545 600			2 545 600	2 164 662	-380 938	-380 938	-380 938	-508 218	127 280	380 938
1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	50 000	225 000			225 000		-225 000	-225 000	-225 000	-236 250	11 250	225 000
1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	1 120	43 099			44 219	43 393	294	294	-825	-2 117	1 292	825
1:9	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	-783	80 220			79 437	76 632	-3 588	-3 588	-2 805	-5 211	2 406	2 805
1:10	Bidrag till administration av grundbeloppet		59 168			59 168	59 168	0	0	0	0		0
1:11	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		8 303			8 303	8 303	0	0	0	0	0	0
1:12	Bidrag till lönegaranti-ersättning	2 070 341	1 310 000			1 310 000	1 279 337	-30 663	-30 663	-30 663	-96 163	65 500	30 663
1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	1 595 081	5 662 685			5 662 685	4 001 665	-1 661 020	-1 661 020	-1 661 020	-1 943 746	282 726	1 661 020
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	328 550	1 195 895			1 195 895	1 010 703	-185 192	-185 192	-185 192	-244 986	59 794	185 192
1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen		75 000			75 000	0	-75 000	-75 000	-75 000	-78 750	3 750	75 000
2	<i>Arbetsliv</i>	28 650	1 074 888			1 087 932	1 034 130	-40 758	-40 758	-53 802	-81 708	27 906	53 802
2:1	Arbetsmiljöverket	17 851	787 550			796 983	757 858	-29 692	-29 692	-39 125	-62 751	23 626	39 125
2:2	Arbetsdomstolen	2 423	35 448			36 473	31 062	-4 386	-4 386	-5 411	-6 474	1 063	5 411

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp	
2:3	Internationella arbets-organisationen (ILO)	3 007	33 722			33 722	33 008	-714	-714	-714	-747	33	714	
2:4	Medlingsinstitutet	1 547	56 720			58 267	56 018	-702	-702	-2 249	-3 950	1 701	2 249	
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	2 543	49 448			50 487	45 004	-4 444	-4 444	-5 483	-6 966	1 483	5 483	
2:6	Regional skyddsombuds-verksamhet	1 279	112 000			112 000	111 179	-821	-821	-821	-821		821	
UO 15	Studiestöd	2 073 102	27 801 485	100 000	-2 051 159	4 894	27 928 322	25 478 901	-2 322 584	-2 422 584	-2 449 421	-3 628 699	1 179 278	2 449 421
1:1	Studiehjälp	43 646	4 439 614			4 439 614	4 322 773	-116 841	-116 841	-116 841	-338 821	221 980	116 841	
1:2	Studiemedel	1 658 564	19 741 430	94 000	-1 658 564	19 835 430	17 823 083	-1 918 347	-2 012 347	-2 012 347	-2 809 840	797 493	2 012 347	
1:3	Avsättning för kreditförluster	196 491	2 000 641	6 000	-201 491	2 001 641	1 840 133	-160 508	-166 508	-161 508	-261 540	100 032	161 508	
1:4	Statens utgifter för studie-medelsräntor	-1 997	18 845			4 894	21 742	22 582	3 737	3 737	840	1 884	-840	
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	14 575	62 150			62 150	48 537	-13 613	-13 613	-13 613	-16 719	3 106	13 613	
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	1 119	31 000			31 000	27 217	-3 783	-3 783	-3 783	-5 333	1 550	3 783	
1:7	Studiestartsstöd	122 288	400 000			400 000	315 366	-84 634	-84 634	-84 634	-104 634	20 000	84 634	
1:8	Centrala studiestödsnämnden	36 853	1 090 481			1 118 908	1 062 410	-28 071	-28 071	-56 498	-89 212	32 714	56 498	
1:9	Överklagandenämnden för studiestöd	1 564	17 324			17 837	16 800	-524	-524	-1 037	-1 556	519	1 037	
UO 16	Utbildning och universitets-forskning	2 944 148	95 384 445	89 000	-2 496 304	95 921 289	92 965 308	-2 419 137	-2 508 137	-2 955 981	-3 776 537	820 556	2 955 981	

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1	Barn-, ungdoms- och vuxen-utbildning	2 077 433	34 194 734	-226 000	-2 000 768	34 045 399	32 352 743	-1 841 991	-1 615 991	-1 692 656	-1 968 736	276 080	1 692 656
1:1	Statens skolverk	38 400	1 367 338	1 000	-3 699	1 403 039	1 219 903	-147 435	-148 435	-183 137	-224 187	41 050	183 137
1:2	Statens skolinspektion	13 417	531 927			545 344	517 395	-14 532	-14 532	-27 949	-42 406	14 457	27 949
1:3	Specialpedagogiska skolmyndigheten	23 467	783 592		-377	806 682	791 007	7 415	7 415	-15 675	-39 182	23 507	15 675
1:4	Sameskolstyrelsen	558	58 434			58 992	57 604	-830	-830	-1 388	-3 141	1 753	1 388
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	417 365	4 653 693		-417 365	4 653 693	4 512 592	-141 101	-141 101	-141 101	-141 101	0	141 101
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	79 599	259 837		-79 599	259 837	229 871	-29 966	-29 966	-29 966	-29 966	0	29 966
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	7 062	4 303 000		-7 062	4 303 000	4 268 124	-34 876	-34 876	-34 876	-34 876	0	34 876
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	3 098	200 720	30 000	-3 098	230 720	206 873	6 153	-23 847	-23 847	-23 847	0	23 847
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet	18 194	112 082		-18 194	112 082	100 279	-11 803	-11 803	-11 803	-11 803	0	11 803
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	273 229	840 526		-273 229	840 526	599 915	-240 611	-240 611	-240 611	-240 611	0	240 611
1:11	Skolforskningsinstitutet	1 532	25 450		-790	26 192	25 189	-261	-261	-1 003	-1 766	763	1 003
1:12	Praktiknära skolforskning	0	32 043		0	32 043	32 042	-1	-1	-1	-1		1
1:13	Bidrag till lärarlöner	627 962	4 875 000		-627 962	4 875 000	4 195 886	-679 114	-679 114	-679 114	-679 114		679 114
1:14	Särskilda insatser inom skolområdet	242	203 418		-242	203 418	202 909	-509	-509	-509	-509		509

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	50 043	6 553 500			6 553 500	6 502 027	-51 473	-51 473	-51 473	-51 473		51 473
1:16	Bidrag till vissa studier	9 683	17 525			17 525	10 011	-7 514	-7 514	-7 514	-7 514	0	7 514
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	445 758	5 417 422	-300 000	-445 758	5 117 422	4 951 537	-465 885	-165 885	-165 885	-165 885		165 885
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	12 535	143 991		-8 379	148 147	142 724	-1 267	-1 267	-5 423	-9 742	4 319	5 423
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	55 290	3 815 236	43 000	-55 290	3 858 236	3 786 854	-28 382	-71 382	-71 382	-261 613	190 231	71 382
2	<i>Universitet och högskolor</i>	<i>881 307</i>	<i>51 327 228</i>	<i>15 000</i>	<i>-454 074</i>	<i>51 769 462</i>	<i>50 476 423</i>	<i>-850 805</i>	<i>-865 805</i>	<i>-1 293 038</i>	<i>-1 371 988</i>	<i>78 950</i>	<i>1 293 038</i>
2:1	Universitetskanslersämbetet	7 557	171 751		-2 714	176 593	167 277	-4 474	-4 474	-9 316	-14 468	5 152	9 316
2:2	Universitets- och högskolerådet	31 700	260 147		-24 399	267 448	260 584	437	437	-6 864	-14 668	7 804	6 864
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 038 600			2 038 600	2 038 600	0	0	0	0	0	0
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 368 441			2 368 441	2 368 441	0	0	0	0	0	0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 355 647			2 355 647	2 355 647	0	0	0	0	0	0
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 432 733			2 432 733	2 432 733	0	0	0	0	0	0

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 386 826				2 386 826	2 386 826	0	0	0	0	0	0
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 743 620				1 743 620	1 743 620	0	0	0	0		0
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	89 400	1 969 944				2 059 344	1 907 092	-62 852	-62 852	-152 253	-152 253	0	152 253
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 779 111				1 779 111	1 779 111	0	0	0	0		0
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	12 722	1 590 921				1 603 643	1 519 851	-71 070	-71 070	-83 792	-83 792	0	83 792
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 231 968				1 231 968	1 231 968	0	0	0	0		0
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	266 085	1 748 520		-91 264		1 923 341	1 671 808	-76 712	-76 712	-251 533	-251 533	0	251 533
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 067 162				1 067 162	1 067 162	0	0	0	0		0
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	38 135	804 289				842 424	780 671	-23 618	-23 618	-61 753	-61 753	0	61 753

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 749 545				1 749 545	1 749 545	0	0	0	0		0
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 359 892				1 359 892	1 159 963	-199 929	-199 929	-199 929	-199 929	0	199 929
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 843 660				1 843 660	1 843 660	0	0	0	0		0
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	9 376	763 906			773 282	731 680	-32 226	-32 226	-41 602	-41 602	0	41 602
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	433 513				433 513	433 513	0	0	0	0		0
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	768 995				768 995	768 995	0	0	0	0	0	0
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	285 401				285 401	285 401	0	0	0	0		0
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 202 655				1 202 655	1 202 655	0	0	0	0	0	0
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	390 389				390 389	390 389	0	0	0	0		0

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 484	897 172			899 656	861 462	-35 710	-35 710	-38 194	-38 194	0	38 194
2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		322 304			322 304	322 304	0	0	0	0		0
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		636 012			636 012	636 012	0	0	0	0	0	0
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå		287 390			287 390	287 390	0	0	0	0		0
2:29	Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	23 812	1 071 023			1 094 835	1 012 150	-58 873	-58 873	-82 685	-82 685	0	82 685
2:30	Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		300 160			300 160	300 160	0	0	0	0		0
2:31	Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		693 913			693 913	693 913	0	0	0	0	0	0
2:32	Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		282 626			282 626	282 626	0	0	0	0		0
2:33	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	29 708	289 707		-206	319 209	270 110	-19 597	-19 597	-49 099	-49 099	0	49 099
2:34	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		109 825			109 825	109 825	0	0	0	0		0

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		216 661				216 661	216 661	0	0	0	0	0	0
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		55 639				55 639	55 639	0	0	0	0		0
2:37	Gymnastik- och idrotts-högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		123 864				123 864	123 864	0	0	0	0	0	0
2:38	Gymnastik- och idrotts-högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		34 895				34 895	34 895	0	0	0	0		0
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		571 955				571 955	571 955	0	0	0	0	0	0
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå		106 082				106 082	106 082	0	0	0	0		0
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		487 005				487 005	487 005	0	0	0	0	0	0
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå		109 431				109 431	109 431	0	0	0	0		0
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		526 317				526 317	526 317	0	0	0	0	0	0

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	116 196				116 196	116 196	0	0	0	0		0
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	454 910				454 910	454 910	0	0	0	0	0	0
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	103 157				103 157	103 157	0	0	0	0		0
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 948				456 948	456 948	0	0	0	0	0	0
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	99 395				99 395	99 395	0	0	0	0		0
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	357 206				357 206	357 206	0	0	0	0	0	0
2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	66 586				66 586	66 586	0	0	0	0		0
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	424 527				424 527	424 527	0	0	0	0	0	0
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 697				93 697	93 697	0	0	0	0		0
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	181 683				181 683	181 683	0	0	0	0	0	0

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		22 222				22 222	22 222	0	0	0	0		0
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		70 193				70 193	70 193	0	0	0	0	0	0
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		13 037				13 037	13 037	0	0	0	0		0
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		146 193				146 193	137 847	-8 346	-8 346	-8 346	-8 346	0	8 346
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		22 357				22 357	22 357	0	0	0	0		0
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		479 407				479 407	479 407	0	0	0	0	0	0
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		125 467				125 467	125 467	0	0	0	0		0
2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		39 626				39 626	39 626	0	0	0	0		0
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		24 275				24 275	24 275	0	0	0	0		0

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskriddanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:63	Enskilda utbildnings-anordnare på högskole-området	119 348	3 837 353			3 850 523	3 777 543	-59 810	-59 810	-72 980	-111 353	38 373	72 980
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	248 620	950 902	15 000		987 400	767 216	-183 686	-198 686	-220 185	-247 806	27 621	220 185
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	2 207	534 740			534 909	520 551	-14 189	-14 189	-14 358	-14 358	0	14 358
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		2 769 954			2 769 954	2 769 954	0	0	0	0	0	0
2:67	Särskilda bidrag inom högskoleområdet	153	67 580			67 580	67 432	-148	-148	-148	-148	0	148
3	<i>Forskning</i>	-50 910	9 679 685	300 000		9 923 695	9 979 914	300 229	229	56 219	-407 369	463 588	-56 219
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	-71 606	7 028 846	300 000		7 257 240	7 392 824	363 978	63 978	135 584	-215 858	351 442	-135 584
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	-6 536	420 061			413 525	414 064	-5 997	-5 997	539	-20 464	21 003	-539
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	-3 655	197 453			193 798	189 504	-7 949	-7 949	-4 294	-10 217	5 923	4 294
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	-16 760	1 227 356			1 210 596	1 209 925	-17 431	-17 431	-671	-62 038	61 367	671
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	552	46 152			46 704	45 279	-873	-873	-1 424	-2 808	1 384	1 424
3:6	Institutet för rymdfysik	-154	62 845			62 691	62 801	-44	-44	110	-1 775	1 885	-110
3:7	Kungl. biblioteket	9 456	422 655			432 111	425 410	2 755	2 755	-6 701	-19 380	12 679	6 701
3:8	Polarforskningssekreterariatet	31 273	66 363			97 636	39 944	-26 419	-26 419	-57 692	-61 010	3 318	57 692
3:9	SUNET	-186	49 183			48 997	48 598	-585	-585	-399	-2 858	2 459	399

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
3:10	Överklagandenämnden för etikprövning	-81	5 409			5 328	5 068	-341	-341	-260	-422	162	260
3:11	Etikprövningsmyndigheten	3 657	51 207			52 521	48 108	-3 099	-3 099	-4 412	-5 948	1 536	4 412
3:12	Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	2 098	8 350			8 599	8 528	178	178	-71	-321	250	71
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	270	88 995			88 995	86 925	-2 070	-2 070	-2 070	-2 106	36	2 070
3:14	Gentekniknämnden	761	4 810			4 953	2 934	-1 876	-1 876	-2 019	-2 163	144	2 019
4	Vissa gemensamma ändamål	36 317	182 798			182 734	156 228	-26 570	-26 570	-26 506	-28 444	1 938	26 506
4:1	Internationella program	13 609	81 589			81 589	69 631	-11 958	-11 958	-11 958	-11 958	0	11 958
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	587	32 186			32 186	31 644	-542	-542	-542	-2 151	1 609	542
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	-64	10 980			10 916	10 785	-195	-195	-132	-461	329	132
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	22 185	58 043			58 043	44 168	-13 875	-13 875	-13 875	-13 875	0	13 875
UO 17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	138 218	18 499 593	1 708 510	-66 315	20 280 006	19 733 131	1 233 538	-474 972	-546 876	-779 528	232 652	546 876
1	Kulturområdesövergripande verksamhet	67 707	3 479 424	690 000	-25 556	4 211 574	3 724 166	244 742	-445 258	-487 409	-585 376	97 967	487 409
1:1	Statens kulturråd	6 623	73 714			75 727	69 030	-4 684	-4 684	-6 697	-8 908	2 211	6 697
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	51 265	1 450 582	650 000	-11 265	2 140 582	1 669 029	218 447	-431 553	-471 553	-508 957	37 404	471 553

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:3	Skapande skola	4 850	199 964		-4 850		199 964	193 442	-6 522	-6 522	-6 522	-12 520	5 998	6 522
1:4	Forsknings- och utvecklings-insatser inom kulturområdet	-357	45 153		-24		44 771	45 362	209	209	591	-761	1 352	-591
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	3 211	9 852		-3 211		9 852	9 247	-605	-605	-605	-605	0	605
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 035	1 681 723	40 000	-1 035		1 721 723	1 720 126	38 403	-1 597	-1 597	-52 046	50 449	1 597
1:7	Myndigheten för kulturanalys	1 080	18 436		-561		18 955	17 929	-507	-507	-1 026	-1 579	553	1 026
2	<i>Teater, dans och musik</i>	3 899	1 521 099	9 500	-386		1 534 112	1 533 150	12 051	2 551	-962	-12 930	11 968	962
2:1	Bidrag till vissa scenkonst-institutioner		1 122 130	9 500			1 131 630	1 131 630	9 500	0	0	0	0	0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	386	301 614		-386		301 614	301 317	-297	-297	-297	-9 345	9 048	297
2:3	Statens musikverk	3 513	97 355				100 868	100 203	2 848	2 848	-664	-3 584	2 920	664
3	<i>Litteraturen, läsandet och språket</i>	14 900	406 460		-77		421 283	406 814	354	354	-14 469	-20 490	6 021	14 469
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	9 804	205 735				215 539	206 342	607	607	-9 196	-9 196	0	9 196
3:2	Myndigheten för tillgängliga medier	2 886	128 474				131 360	128 254	-220	-220	-3 106	-6 960	3 854	3 106
3:3	Institutet för språk och folkminnen	2 210	72 251		-77		74 385	72 218	-33	-33	-2 167	-4 334	2 167	2 167
4	<i>Bildkonst, arkitektur, form och design</i>	5 187	126 899		-2 771		129 315	129 162	2 263	2 263	-153	-3 684	3 531	153
4:1	Statens konstråd	1 053	11 078		-723		11 408	11 662	584	584	253	-79	332	-253

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
4:2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	3 996	42 947			44 985	44 625	1 678	1 678	-361	-1 649	1 288	361
4:3	Nämnden för hemslöjdsfrågor	49	11 805			11 852	11 807	2	2	-45	-124	79	45
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	89	61 069			61 069	61 069	0	0	0	-1 832	1 832	0
5	<i>Konstnärernas villkor</i>	7 075	623 274	200 000		830 051	828 698	205 424	5 424	-1 353	-19 807	18 454	1 353
5:1	Konstnärsnämnden	677	23 444			24 121	23 473	29	29	-648	-1 351	703	648
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	6 398	599 830	200 000		805 930	805 225	205 395	5 395	-705	-18 456	17 751	705
6	<i>Arkiv</i>	-28 803	467 946			439 143	451 995	-15 951	-15 951	12 852	-1 186	14 038	-12 852
6:1	Riksarkivet	-28 803	467 946			439 143	451 995	-15 951	-15 951	12 852	-1 186	14 038	-12 852
7	<i>Kulturmiljö</i>	-4 112	1 030 426			1 026 284	1 030 231	-195	-195	3 947	-12 925	16 872	-3 947
7:1	Riksantikvarieämbetet	-1 337	286 384			285 047	286 386	2	2	1 338	-7 253	8 591	-1 338
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	-2 776	276 042			273 237	275 846	-196	-196	2 609	-5 672	8 281	-2 609
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning		460 000			460 000	460 000	0	0	0	0	0	0
7:4	Bidrag till arbetslivsmuseer		8 000			8 000	8 000	0	0	0	0	0	0
8	<i>Museer och utställningar</i>	43 321	1 869 801	20 500		1 930 879	1 899 901	30 100	9 600	-30 978	-76 011	45 033	30 978
8:1	Centrala museer: Myndigheter	37 911	1 451 114			1 487 815	1 457 824	6 710	6 710	-29 991	-73 519	43 528	29 991
8:2	Centrala museer: Stiftelser		288 714	16 500		305 214	305 214	16 500	0	0	0	0	0
8:3	Bidrag till vissa museer		79 718	4 000		83 718	83 718	4 000	0	0	0	0	0
8:4	Forum för levande historia	5 329	50 175			54 052	53 145	2 970	2 970	-907	-2 412	1 505	907

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
8:5	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	80			80		-80	-80	-80	-80	0	80
9	Trossamfund	-7 531	98 246	8 510		99 225	98 948	702	-7 808	-277	-3 223	2 946	277
9:1	Myndigheten för stöd till trossamfund	-278	16 327			16 049	16 349	22	22	299	-190	489	-299
9:2	Stöd till trossamfund	-7 254	81 919	8 510		83 175	82 599	680	-7 830	-577	-3 034	2 457	577
10	Film		608 444	20 000		628 444	628 444	20 000	0	0	0	0	0
10:1	Filmstöd		608 444	20 000		628 444	628 444	20 000	0	0	0	0	0
11	Medier	8 944	85 675		-8 269	86 350	79 208	-6 467	-6 467	-7 142	-7 866	724	7 142
11:1	Sändningar av TV Finland		9 721			9 721	9 721	0	0	0	0	0	0
11:2	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen		3 471			3 471	3 471	0	0	0	0	0	0
11:3	Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	61	483		-61	483	471	-12	-12	-12	-12	0	12
11:4	Statens medieråd	675	24 144			24 819	24 474	330	330	-345	-1 069	724	345
11:5	Stöd till taltidningar	8 208	47 856		-8 208	47 856	41 072	-6 784	-6 784	-6 784	-6 784	0	6 784
12	Ungdomspolitik	5 132	371 733	50 000	-3 583	423 282	419 603	47 870	-2 130	-3 679	-5 450	1 771	3 679
12:1	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	1 615	59 053		-66	60 602	59 002	-51	-51	-1 600	-3 371	1 771	1 600
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	3 126	290 680	50 000	-3 126	340 680	338 999	48 319	-1 681	-1 681	-1 681	0	1 681
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	391	22 000		-391	22 000	21 602	-398	-398	-398	-398	0	398

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
13	<i>Politik för det civila samhället</i>	15 326	2 580 518	660 000	-15 326	3 240 518	3 235 976	655 458	-4 542	-4 542	-7 675	3 133	4 542
13:1	Stöd till idrotten	181	2 366 811	420 000	-181	2 786 811	2 786 783	419 972	-28	-28	-228	200	28
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	1 031	52 164	60 000	-1 031	112 164	110 702	58 538	-1 462	-1 462	-1 462	0	1 462
13:3	Stöd till friluftorganisationer		97 785			97 785	97 785	0	0	0	-2 933	2 933	0
13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	0	15 000		0	15 000	15 000	0	0	0	0		0
13:5	Insatser för den ideella sektorn	14 114	48 758	180 000	-14 114	228 758	225 706	176 948	-3 052	-3 052	-3 052	0	3 052
14	<i>Folkbildning</i>	7 277	5 152 272	50 000	-7 277	5 202 272	5 189 485	37 213	-12 787	-12 787	-20 660	7 873	12 787
14:1	Bidrag till folkbildningen		4 829 783			4 829 783	4 829 368	-415	-415	-415	-415	0	415
14:2	Bidrag till tolkutbildning	7 264	60 331		-7 264	60 331	47 967	-12 364	-12 364	-12 364	-14 173	1 809	12 364
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen		60 000	50 000		110 000	110 000	50 000	0	0	0	0	0
14:4	Särskilt utbildningsstöd	13	202 158		-13	202 158	202 150	-8	-8	-8	-6 072	6 064	8
15	<i>Tillsyn över spelmarknaden</i>	-102	77 376			77 274	77 350	-26	-26	75	-2 246	2 321	-75
15:1	Spelinspektionen	-102	77 376			77 274	77 350	-26	-26	75	-2 246	2 321	-75
UO 18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	444 224	5 769 334	4 295 000	-405 953	10 102 605	7 713 334	1 944 000	-2 351 000	-2 389 271	-2 428 507	39 236	2 389 271
1	<i>Samhällsplanering, bostads-marknad, byggande och lantmåteriverksamhet</i>	423 291	5 497 094	4 295 000	-385 079	9 830 305	7 448 788	1 951 694	-2 343 306	-2 381 518	-2 413 126	31 608	2 381 518
1:1	Bostadspolitisk utveckling	5 516	20 600		-5 516	20 600	19 932	-668	-668	-668	-668		668

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	8 580	12 500		-8 580	12 500	884	-11 616	-11 616	-11 616	-11 616		11 616
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	40 955	43 000		-40 955	43 000	1 504	-41 496	-41 496	-41 496	-41 496	0	41 496
1:4	Boverket	32 416	316 330	2 000	-13 342	337 403	327 677	11 347	9 347	-9 726	-18 965	9 239	9 726
1:5	Statens geotekniska institut	5 430	56 847	1 000	-3 770	59 507	48 102	-8 745	-9 745	-11 405	-13 110	1 705	11 405
1:6	Lantmäteriet	17 478	688 817	1 000		707 295	698 622	9 805	8 805	-8 673	-29 337	20 664	8 673
1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	225 279	309 000	1 177 000	-225 279	1 486 000	1 105 135	796 135	-380 865	-380 865	-380 865	0	380 865
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	87 637	4 050 000	3 114 000	-87 637	7 164 000	5 246 931	1 196 931	-1 917 069	-1 917 069	-1 917 069	0	1 917 069
2	<i>Konsumentpolitik</i>	869	272 240		-810	272 300	264 547	-7 693	-7 693	-7 753	-15 381	7 628	7 753
2:1	Konsumentverket	693	169 873		-553	170 013	161 181	-8 692	-8 692	-8 833	-13 929	5 096	8 833
2:2	Allmänna reklamationsnämnden	-518	53 792			53 274	53 758	-34	-34	484	-1 129	1 613	-484
2:3	Fastighetsmäklarinspektionen	438	30 642			31 080	31 944	1 302	1 302	865	-54	919	-865
2:4	Åtgärder på konsumentområdet	257	13 559		-257	13 559	13 290	-269	-269	-269	-269	0	269
2:5	Bidrag till miljömärkning av produkter		4 374			4 374	4 374	0	0	0	0		0
	<i>Äldre anslag</i>	20 064			-20 064	0				0	0		0
1:9 (2021)	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	1 626			-1 626	0				0	0		0

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:10 (2021)	Innovativt och hållbart byggande	18 439			-18 439		0				0	0		0
UO 19	Regional utveckling	968 347	4 741 801	0	-978 448		4 731 699	3 356 755	-1 385 046	-1 385 046	-1 374 945	-1 596 905	221 960	1 374 945
1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	266 528	2 060 937	-77 000	-276 630		1 973 835	1 582 265	-478 672	-401 672	-391 570	-485 795	94 225	391 570
1:2	Transportbidrag	11 350	430 864	77 000	-11 350		507 864	509 840	78 976	1 976	1 976	-13 259	15 235	-1 976
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	540 468	1 600 000		-540 468		1 600 000	1 263 667	-336 333	-336 333	-336 333	-416 333	80 000	336 333
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021-2027	150 000	650 000		-150 000		650 000	983	-649 017	-649 017	-649 017	-681 517	32 500	649 017
UO 20	Allmän miljö- och naturvård	1 876 474	20 951 580	3 847 000	-1 843 858		24 831 195	21 511 247	559 667	-3 287 333	-3 319 949	-3 805 302	485 353	3 319 949
1	Miljöpolitik	1 876 396	19 718 509	3 847 000	-1 843 858		23 598 046	20 275 497	556 988	-3 290 012	-3 322 549	-3 770 911	448 362	3 322 549
1:1	Naturvårdsverket	12 474	645 033	1 000			658 507	656 005	10 972	9 972	-2 501	-21 851	19 350	2 501
1:2	Miljöövervakning m.m.	21 351	513 714		-21 351		513 714	491 544	-22 170	-22 170	-22 170	-22 170	0	22 170
1:3	Åtgärder för värdefull natur	56 136	2 064 035	-3 000	-56 136		2 061 035	2 038 100	-25 935	-22 935	-22 935	-28 935	6 000	22 935
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	494 546	1 167 318	-10 750	-494 546		1 156 568	734 602	-432 716	-421 966	-421 966	-431 466	9 500	421 966
1:5	Miljöforskning	792	96 825		-792		96 825	96 821	-4	-4	-4	-4	0	4
1:6	Kemikalieinspektionen	7 879	298 094				305 973	291 362	-6 732	-6 732	-14 611	-23 553	8 942	14 611
1:7	Avgifter till Internationella organisationer	6 003	282 131	7 750	-6 003		289 881	292 548	10 417	2 667	2 667	-15 260	17 927	-2 667
1:8	Klimatbonus	418	3 510 000	3 900 000	-418		7 410 000	6 904 642	3 394 642	-505 358	-505 358	-856 358	351 000	505 358

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:9	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	4 610	298 143	2 000		304 753	296 122	-2 021	-4 021	-8 631	-17 575	8 944	8 631
1:10	Klimatanpassning	13 649	140 000		-13 649	140 000	123 799	-16 201	-16 201	-16 201	-17 641	1 440	16 201
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	57 115	1 579 565		-57 115	1 579 565	1 528 431	-51 134	-51 134	-51 134	-51 134	0	51 134
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	153 105	154 100		-153 105	154 100	84 008	-70 092	-70 092	-70 092	-74 715	4 623	70 092
1:13	Internationellt miljösamarbete	6 386	47 400		-6 386	47 400	39 816	-7 584	-7 584	-7 584	-9 006	1 422	7 584
1:14	Skydd av värdefull natur	12 668	1 720 500		-12 668	1 720 500	1 719 751	-749	-749	-749	-10 749	10 000	749
1:15	Havs- och vattenmyndigheten	7 790	307 151		-216	314 725	309 824	2 673	2 673	-4 901	-14 115	9 214	4 901
1:16	Klimatinvesteringar	289 283	2 755 000		-289 283	2 755 000	2 497 936	-257 064	-257 064	-257 064	-257 064	0	257 064
1:17	Klimatpremier	144 670	1 600 500		-144 670	1 600 500	561 950	-1 038 550	-1 038 550	-1 038 550	-1 038 550	0	1 038 550
1:18	Stöd för gröna och trygga samhällen	1 334	200 000		-1 334	200 000	156 897	-43 103	-43 103	-43 103	-43 103	0	43 103
1:19	Industriklivet	484 893	909 000		-484 893	909 000	603 726	-305 274	-305 274	-305 274	-305 274	0	305 274
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	101 294	215 000		-101 294	215 000	49 777	-165 223	-165 223	-165 223	-165 223	0	165 223
1:21	Driftstöd för bio-CCS		15 000			15 000	8 999	-6 001	-6 001	-6 001	-6 001	0	6 001
1:22	Kompetenslyft för klimatomställningen		100 000			100 000	17 500	-82 500	-82 500	-82 500	-82 500	0	82 500
1:23	Laddinfrastruktur		600 000			600 000	554 936	-45 064	-45 064	-45 064	-45 064	0	45 064
1:24	Biogasstöd		500 000	-50 000		450 000	216 400	-283 600	-233 600	-233 600	-233 600	0	233 600
2	Miljöforskning	78	1 233 071			1 233 149	1 235 750	2 679	2 679	2 601	-34 390	36 991	-2 601

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
2:1	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	592	128 163			128 755	125 215	-2 948	-2 948	-3 540	-7 384	3 844	3 540
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	-514	1 104 908			1 104 394	1 110 535	5 627	5 627	6 141	-27 006	33 147	-6 141
UO 21	Energi	1 493 609	3 254 924	9 063 000	-497 812	13 313 721	11 862 433	8 607 509	-455 491	-1 451 288	-1 534 660	83 372	1 451 288
1:1	Statens energimyndighet	9 847	419 387	2 000		431 234	432 627	13 240	11 240	1 392	-11 189	12 581	-1 392
1:2	Insatser för energieffektivisering	4 413	18 000	10 000	-4 413	28 000	25 167	7 167	-2 833	-2 833	-3 483	650	2 833
1:3	Insatser för fossilfri elproduktion	147	25 000		-147	25 000	23 570	-1 430	-1 430	-1 430	-2 180	750	1 430
1:4	Energiforskning	33 428	1 432 723		-33 428	1 432 723	1 469 673	36 950	36 950	36 950	-4 598	41 548	-36 950
1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	402 895	0		-402 895	0	0	0	0	0	0	0	0
1:6	Energimarknadsinspektionen	4 362	184 294	1 000		189 656	186 210	1 916	916	-3 447	-8 975	5 528	3 447
1:7	Energiteknik	986 578	577 600			1 564 178	209 772	-367 828	-367 828	-1 354 406	-1 354 406		1 354 406
1:8	Elberedskap	38 577	361 000	80 000	-38 577	441 000	379 309	18 309	-61 691	-61 691	-75 191	13 500	61 691
1:9	Avgifter till internationella organisationer	1 578	25 328		-1 578	25 328	21 862	-3 466	-3 466	-3 466	-4 044	578	3 466
1:10	Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m.	5 819	140 000		-12 819	133 000	127 271	-12 729	-12 729	-5 729	-11 819	6 090	5 729
1:11	Elsäkerhetsverket	5 966	71 592		-3 957	73 601	72 056	464	464	-1 545	-3 692	2 147	1 545

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:12	Kompensation för höga elpriser		8 970 000			8 970 000	8 914 917	8 914 917	-55 083	-55 083	-55 083		55 083
UO 22	Kommunikationer	12 355 883	76 964 552	1 479 000	-3 503 816	87 295 619	72 877 547	-4 087 005	-5 566 005	-14 418 072	-21 004 310	6 586 238	14 418 072
1	Transportpolitik	11 416 908	74 693 861	1 396 000	-3 439 258	84 067 511	70 600 185	-4 093 676	-5 489 676	-13 467 326	-19 984 530	6 517 204	13 467 326
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	7 695 103	31 929 785	57 000	-2 352 436	37 329 452	29 277 412	-2 652 373	-2 709 373	-8 052 039	-11 245 015	3 192 976	8 052 039
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	2 383 611	30 402 263	742 000	-24 839	33 503 035	29 106 079	-1 296 184	-2 038 184	-4 396 956	-7 437 181	3 040 225	4 396 956
1:3	Trafikverket	100 893	1 426 106		-58 333	1 468 667	1 440 782	14 676	14 676	-27 885	-70 668	42 783	27 885
1:4	Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål		369 108			369 108	369 108	0	0	0	0		0
1:5	Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur		146 184			146 184	146 184	0	0	0	0		0
1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	68 958	128 813	129 000	-68 958	257 813	255 580	126 767	-2 233	-2 233	-3 233	1 000	2 233
1:7	Trafikavtal	132 639	1 038 000	200 000	-132 639	1 238 000	1 080 728	42 728	-157 272	-157 272	-261 072	103 800	157 272
1:8	Viss internationell verksamhet	177	30 557		-177	30 557	30 396	-161	-161	-161	-161		161
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut	67	82 037			82 104	82 104	67	67	0	-2 461	2 461	0
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	-9 752	690 000	260 000		940 248	825 108	135 108	-124 892	-115 141	-115 141	0	115 141
1:11	Trängselskatt i Stockholm	153 511	1 943 400			2 096 911	2 044 585	101 185	101 185	-52 326	-59 396	7 070	52 326
1:12	Transportstyrelsen	110 135	2 367 233		-55 271	2 422 098	2 297 714	-69 519	-69 519	-124 383	-195 400	71 017	124 383

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:13	Trafikanalys	7 357	69 709			71 715	68 782	-927	-927	-2 933	-4 958	2 025	2 933
1:14	Trängselskatt i Göteborg	32 954	1 025 200			1 058 154	992 836	-32 364	-32 364	-65 317	-72 664	7 347	65 317
1:15	Sjöfartsstöd	447 914	1 550 000		-447 914	1 550 000	1 331 391	-218 609	-218 609	-218 609	-265 109	46 500	218 609
1:16	Internationell tågtrafik	4 019	45 000		-4 019	45 000	35 289	-9 711	-9 711	-9 711	-9 711	0	9 711
1:17	Infrastruktur för flygtrafik tjänst	182 163	299 000		-182 163	299 000	177 340	-121 660	-121 660	-121 660	-121 660	0	121 660
1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	70	1 000 000		-70	1 000 000	1 000 000	0	0	0	0		0
1:19	Lån till körkort	107 086	151 466		-107 086	151 466	34 210	-117 256	-117 256	-117 256	-117 256	0	117 256
1:21	Obemannad luftfart			8 000		8 000	4 556	4 556	-3 444	-3 444	-3 444		3 444
2	<i>Politiken för informations-samhället</i>	<i>68 735</i>	<i>2 270 691</i>	<i>83 000</i>	<i>-64 558</i>	<i>2 357 869</i>	<i>2 277 362</i>	<i>6 671</i>	<i>-76 329</i>	<i>-80 507</i>	<i>-149 541</i>	<i>69 034</i>	<i>80 507</i>
2:1	Post- och telestyrelsen	1 615	87 679	5 000		94 294	88 718	1 039	-3 961	-5 575	-8 205	2 630	5 575
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	10 305	136 278		-10 305	136 278	110 764	-25 514	-25 514	-25 514	-29 602	4 088	25 514
2:3	Grundläggande betaltjänster	5 244	28 037		-5 244	28 037	20 989	-7 048	-7 048	-7 048	-7 829	781	7 048
2:4	Informationsteknik och telekommunikation	3 048	104 844		-3 048	104 844	101 085	-3 759	-3 759	-3 759	-3 759		3 759
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	42 147	1 561 014	77 000	-43 824	1 636 336	1 635 956	74 942	-2 058	-380	-57 210	56 830	380
2:6	Myndigheten för digital förvaltning	4 240	156 845	1 000		162 085	157 108	263	-737	-4 978	-9 683	4 705	4 978
2:7	Digital förvaltning	2 136	195 994		-2 136	195 994	162 742	-33 252	-33 252	-33 252	-33 252	0	33 252
	<i>Äldre anslag</i>	<i>870 240</i>				<i>870 240</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-870 240</i>	<i>-870 240</i>		<i>870 240</i>

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:20 (2020)	870 240					870 240	0	0	0	-870 240	-870 240		870 240
UO 23													
Areella näringar, landsbygd och livsmedel	4 255 689	21 644 754	2 794 124	-4 294 042		24 400 525	21 934 736	289 982	-2 504 142	-2 465 789	-3 630 952	1 165 163	2 465 789
1:1	28 350	582 925		-12 324		598 951	582 413	-512	-512	-16 538	-33 695	17 157	16 538
1:2	109 943	706 073		-109 943		706 073	541 991	-164 082	-164 082	-164 082	-164 082	0	164 082
1:3	4 878	165 256		-42		170 093	165 108	-148	-148	-4 985	-9 942	4 957	4 985
1:4		133 940				133 940	133 940	0	0	0	-4 018	4 018	0
1:5	-2	9 933				9 931	9 933	0	0	2	-295	297	-2
1:6	66 106	183 349	84 000	-66 886		266 569	229 381	46 032	-37 968	-37 187	-55 521	18 334	37 187
1:7	20 770	52 778		-20 770		52 778	48 172	-4 606	-4 606	-4 606	-4 606	0	4 606
1:8	-1 828	615 698	5 500			619 370	621 152	5 454	-46	1 782	-17 920	19 702	-1 782
1:9	-165	15 000				14 835	14 434	-566	-566	-401	-851	450	401
1:10	213 437	6 982 048	563 124	-283 817		7 474 792	7 438 088	456 040	-107 084	-36 705	-734 909	698 204	36 705
1:11	21 297	167 000		-21 297		167 000	101 436	-65 564	-65 564	-65 564	-82 264	16 700	65 564
1:12	19 201	36 200	40 000	-20 364		75 037	49 103	12 903	-27 097	-25 934	-25 934		25 934
1:13	14 931	174 200				189 131	177 073	2 873	2 873	-12 058	-12 058		12 058

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:14 Livsmedelsverket	5 887	344 398	-3 000			347 285	348 910	4 512	7 512	1 625	-8 706	10 331	-1 625
1:15 Konkurrenskraftig livsmedels-sektor	19 862	204 160	-4 500	-19 862		199 660	175 895	-28 265	-23 765	-23 765	-25 535	1 770	23 765
1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	-3 265	46 913				43 648	45 961	-952	-952	2 313	-970	3 283	-2 313
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 736 689	3 783 297	1 935 671	-1 736 689		5 718 968	5 077 039	1 293 742	-641 929	-641 929	-784 368	142 439	641 929
1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 836 263	4 088 310	94 329	-1 836 263		4 182 639	3 066 368	-1 021 942	-1 116 271	-1 116 271	-1 320 391	204 120	1 116 271
1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	-2 037	42 330	50 000	-384		89 908	25 163	-17 167	-67 167	-64 745	-66 014	1 269	64 745
1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	-30	24 116				24 086	17 008	-7 108	-7 108	-7 079	-7 802	723	7 079
1:21 Åtgärder på fjällägenheter	170	1 529		-170		1 529	1 529	0	0	0	0	0	0
1:22 Främjande av rennäringen m.m.	1 162	125 915	10 000	-1 162		135 915	135 716	9 801	-199	-199	-199		199
1:23 Sveriges lantbruksuniversitet		2 134 808				2 134 808	2 134 808	0	0	0	0	0	0
1:24 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	4 776	713 664		-4 776		713 664	713 806	142	142	142	-21 267	21 409	-142
1:25 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien		1 177				1 177	1 177	0	0	0	0		0
1:26 Nedsättning av slakteriavgifter	5 317	73 237	9 000	-5 317		82 237	64 316	-8 921	-17 921	-17 921	-17 921		17 921

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvatten-området	3 978	15 000	10 000	-3 978	25 000	14 817	-183	-10 183	-10 183	-10 183		10 183
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	30 000	101 500		-30 000	101 500		-101 500	-101 500	-101 500	-101 500		101 500
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	120 000	120 000		-120 000	120 000		-120 000	-120 000	-120 000	-120 000		120 000
UO 24	Näringsliv	77 850 905	9 254 901	7 085 000	-66 953 105	27 237 701	10 273 837	1 018 936	-6 066 064	-16 963 864	-17 138 051	174 187	16 963 864
<i>1</i>	<i>Näringspolitik</i>	<i>17 878 853</i>	<i>8 551 459</i>	<i>6 988 000</i>	<i>-11 828 361</i>	<i>21 589 951</i>	<i>9 889 510</i>	<i>1 338 051</i>	<i>-5 649 949</i>	<i>-11 700 441</i>	<i>-11 868 725</i>	<i>168 284</i>	<i>11 700 441</i>
1:1	Verket för innovationssystem	2 806	279 816			282 622	279 556	-260	-260	-3 066	-11 460	8 394	3 066
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-61 388	3 540 255		-1 556	3 477 311	3 509 550	-30 705	-30 705	32 239	-68 375	100 614	-32 239
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel		997 268			997 268	997 268	0	0	0	0	0	0
1:4	Tillväxtverket	192 784	663 677	270 000		1 126 461	930 888	267 211	-2 789	-195 573	-215 483	19 910	195 573
1:5	Näringslivsutveckling	400 253	815 942		-39 643	1 176 552	729 828	-86 114	-86 114	-446 724	-453 697	6 973	446 724
1:6	Myndigheten för tillväxt-politiska utvärderingar och analyser	3 417	67 146		-1 457	69 106	69 960	2 814	2 814	854	-1 160	2 014	-854
1:7	Turistfrämjande		124 613			124 613	124 613	0	0	0	0	0	0
1:8	Sveriges geologiska undersökning	5 989	255 310			261 299	268 584	13 274	13 274	7 285	-374	7 659	-7 285
1:9	Geovetenskaplig forskning		5 923			5 923	5 923	0	0	0	0	0	0
1:10	Miljösäkring av oljelagrings-anläggningar	3 021	14 000		-3 021	14 000	13 019	-981	-981	-981	-981	0	981

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:11	Bolagsverket	1 192	65 542	1 000	-1 192	66 542	60 380	-5 162	-6 162	-6 162	-9 439	3 277	6 162
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien		8 327			8 327	8 327	0	0	0	0	0	0
1:13	Konkurrensverket	6 431	169 438		-1 490	174 379	172 229	2 791	2 791	-2 150	-7 233	5 083	2 150
1:14	Konkurrensforskning	-17	10 804			10 787	10 988	184	184	201	-123	324	-201
1:15	Upprustning och drift av Göta kanal		122 510			122 510	122 510	0	0	0	0		0
1:16	Omstrukturering och genomsynning av statligt ägda företag	10 217	18 850	17 000	-10 217	35 850	26 168	7 318	-9 682	-9 682	-11 567	1 885	9 682
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 401 000	1 000	1 976 000	-1 401 000	1 977 000	476 000	475 000	-1 501 000	-1 501 000	-1 501 000	0	1 501 000
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	1 778	16 860		-1 778	16 860	17 572	712	712	712	-468	1 180	-712
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	17 981	18 000		-17 981	18 000		-18 000	-18 000	-18 000	-18 900	900	18 000
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation		269 472			269 472	269 472	0	0	0	0	0	0
1:21	Patent- och registreringsverket	9 363	335 706			345 069	336 531	825	825	-8 538	-18 609	10 071	8 538
1:22	Stöd vid korttidsarbete	15 884 027	365 000	124 000	-10 349 027	6 024 000	-291 888	-656 888	-780 888	-6 315 888	-6 315 888	0	6 315 888
1:23	Brexitjusteringsreserven		386 000			386 000	1 694	-384 306	-384 306	-384 306	-384 306		384 306
1:24	Omställningsstöd			2 000 000		2 000 000	1 390 693	1 390 693	-609 307	-609 307	-609 307		609 307
1:25	Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare			520 000		520 000	275 974	275 974	-244 026	-244 026	-244 026		244 026

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:26	Omsättningsstöd till handelsbolag		80 000			80 000	41 079	41 079	-38 921	-38 921	-38 921		38 921
1:27	Evenemangsstöd		2 000 000			2 000 000	42 590	42 590	-1 957 410	-1 957 410	-1 957 410		1 957 410
2	<i>Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande</i>	10 090	703 442	97 000	-10 482	800 050	791 619	88 177	-8 823	-8 432	-14 335	5 903	8 432
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	2 866	25 956		-1 784	27 038	24 732	-1 224	-1 224	-2 306	-3 084	778	2 306
2:2	Kommerskollegium	5 290	91 494		-2 522	94 261	88 900	-2 594	-2 594	-5 361	-8 105	2 744	5 361
2:3	Exportfrämjande verksamhet	-1 639	361 367	50 000	-1 346	408 383	406 427	45 060	-4 940	-1 956	-2 286	330	1 956
2:4	Investeringsfrämjande		72 772			72 772	72 768	-4	-4	-4	-4	0	4
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	-1 256	20 517			19 261	20 624	107	107	1 364	-687	2 051	-1 364
2:6	Bidrag till standardiseringen		31 336			31 336	31 336	0	0	0	0	0	0
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkredit-givning	4 830	100 000	47 000	-4 830	147 000	146 832	46 832	-168	-168	-168		168
	<i>Äldre anslag</i>	59 961 962			-55 114 262	4 847 700	-407 291	-407 291	-407 291	-5 254 991	-5 254 991	0	5 254 991
1:23 (2021)	Stöd till enskilda näringsidkare	11 804 336			-11 654 336	150 000	0	0	0	-150 000	-150 000		150 000
1:24 (2021)	Omställningsstöd	34 469 223			-29 969 223	4 500 000	-439 575	-439 575	-439 575	-4 939 575	-4 939 575	0	4 939 575
1:25 (2021)	Researrangörslån	566 468			-564 768	1 700	0	0	0	-1 700	-1 700	0	1 700
1:26 (2021)	Stöd till handelsbolag	2 173 344			-2 153 344	20 000	0	0	0	-20 000	-20 000		20 000

		Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÅB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÅB+ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÅB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:27 (2021)	Tillfälligt stöd för hyres-kostnader för vissa företag	8 020 690			-7 994 690		26 000	7 165	7 165	7 165	-18 835	-18 835		18 835
1:28 (2021)	Evenemangsstöd	2 927 901			-2 777 901		150 000	25 119	25 119	25 119	-124 881	-124 881		124 881
UO 25	Allmänna bidrag till kommuner	250 044	156 498 194	599 732	-250 044		157 097 926	157 022 329	524 135	-75 597	-75 597	-261 261	185 664	75 597
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	0	151 222 689				151 222 689	151 222 689	0	0	0	-44 114	44 114	0
1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	44	4 718 355	174 732	-44		4 893 087	4 893 087	174 732	0	0	-141 550	141 550	0
1:3	Bidrag till kommunal-ekonomiska organisationer		7 150				7 150	7 150	0	0	0	0	0	0
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000	250 000	125 000	-250 000		375 000	299 403	49 403	-75 597	-75 597	-75 597		75 597
1:5	Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner		300 000				300 000	300 000	0	0	0	0		0
1:6	Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering			300 000			300 000	300 000	300 000	0	0	0		0
UO 26	Statsskuldräntor m.m.	1 463 627	12 155 200	10 500 000	-1 463 627		22 655 200	27 155 049	14 999 849	4 499 849	4 499 849	3 285 329	1 214 520	-4 499 849
1:1	Räntor på statsskulden	1 397 796	12 000 000	10 500 000	-1 397 796		22 500 000	27 087 510	15 087 510	4 587 510	4 587 510	3 387 510	1 200 000	-4 587 510
1:2	Oförutsedda utgifter	9 077	10 000		-9 077		10 000	3 163	-6 837	-6 837	-6 837	-6 837	0	6 837
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	56 754	145 200		-56 754		145 200	64 376	-80 824	-80 824	-80 824	-95 344	14 520	80 824
UO 27	Avgiften till Europeiska unionen	-930 293	47 836 848		-149 463		46 757 092	48 239 731	402 883	402 883	1 482 639	-3 301 045	4 783 684	-1 482 639

	Ingående ram-överförings-belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings-budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram-överförings-belopp
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	-930 293	47 836 848		-149 463		46 757 092	48 239 731	402 883	402 883	1 482 639	-3 301 045	4 783 684	-1 482 639
(A) Summa Utgiftsområden (UO 1–27)	146 000 985	1 203 120 332	87 214 299	-115 207 438	4 894	1 321 133 071	1 237 960 207	34 839 875	-52 374 424	-83 172 864	-136 446 186	53 273 322	83 172 864
(B) Förändring av anslags-behållningar exkl. UO 26		-6 612 805				-6 612 805	6 612 805	6 612 805	6 612 805	6 612 805	6 612 805		
(C) Förändring av anslags-behållningar UO 26		-68 400				-68 400	68 400	68 400	68 400	68 400	68 400		
(D) Summa utgifter (A+B+C)	146 000 985	1 196 439 127	87 214 299	-115 207 438	4 894	1 314 451 866	1 237 960 207	41 521 080	-45 693 219	-76 491 659	-129 764 981	53 273 322	83 172 864
(E) Utgiftsområden exkl. statskuldsräntor m.m. (A+B-UO 26)	144 537 358	1 184 352 327	76 714 299	-113 743 811	4 894	1 291 865 066	1 210 805 159	26 452 832	-50 261 467	-81 059 908	-133 118 710	52 058 802	87 672 713
(F) Riksgäldskontorets nettoutlåning		-60 090 130				-60 090 130	-110 925 593	-50 835 463	-50 835 463	-50 835 463	-50 835 463		
(G) Kassamässig korrigerig		370 837				370 837	-4 531 887	-4 902 724	-4 902 724	-4 902 724	-4 902 724		
(H) Budgetens utgifter m.m. (D+F+G)	146 000 985	1 136 719 834	87 214 299	-115 207 438	4 894	1 254 732 573	1 122 502 728	-14 217 106	-101 431 405	-132 229 846	-185 503 168	53 273 322	83 172 864
(I) Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten		346 152 000				346 152 000	347 901 656	1 749 656	1 749 656				
(J) Takbegränsade utgifter (E+I)		1 530 504 327	76 714 299			1 607 218 626	1 558 706 815	28 202 488	-48 511 811				
(K) Marginal till utgiftstaket		103 495 673					75 293 185						
(L) Utgiftstak (J+K)		1 634 000 000					1 634 000 000						

Bilaga 3

Specifikation av ändringsbudgetar i statens budget

Specifikation av ändringsbudgetar som påverkar anslagen i statens budget 2022

Tusental kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FiU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FiU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FiU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FiU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FiU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FiU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FiU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FiU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FiU11 2022-12-14	Total summa
1	1:1	Kungliga hov- och slotts- staten	149 157										38 000			187 157
1	2:3	Riksdagens fastighets- anslag	120 000										60 000			180 000
1	3:1	Sametinget	61 800										-2 500			59 300
1	5:1	Länsstyrel- serna m.m.	3 493 121	185 000									76 500			3 754 621
1	6:4	Valmyndig- heten	27 000			10 000										37 000
2	1:2	Kammar- kollegiet	114 574										4 250			118 824
2	1:7	Konjunktur- institutet	67 682										3 000			70 682
2	1:9	Statistiska centralbyrån	592 901										-1 000			591 901
2	1:11	Finans- inspektionen	733 787										2 000			735 787
2	1:12	Riksgälds- kontoret	338 983										6 000			344 983
2	1:15	Statens servicecenter	882 068										-500			881 568
3	1:1	Skatteverket	8 202 898	20 000		80 000							2 000			8 304 898

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
4	1:1	Polismyn- digheten	33 835 967										2 000			33 837 967
4	1:2	Säkerhets- polisen	1 878 382										20 000			1 898 382
4	1:3	Åklagar- myndigheten	2 022 249										1 000		50 000	2 073 249
4	1:5	Sveriges Domstolar	6 682 674										1 000			6 683 674
4	1:6	Kriminal- vården	12 362 399										1 000			12 363 399
4	1:12	Kostnader för vissa skade- regleringar m.m.	39 987										55 000			94 987
5	1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 533 554										90 000		34 032	1 657 586
5	1:2	Freds- och säkerhets- främjande verksamhet	181 848				500 000						577 700			1 259 548
5	1:5	Inspektionen för strategiska produkter	52 040												4 000	56 040
6	1:1	Förbandsverk samhet och beredskap	44 207 502					20 000	310 000				97 300			44 634 802

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
6	1:2	Försvarmakt ens insatser internationellt	1 476 513										60 000			1 536 513
6	1:3	Anskaffning av materiel och anlägg- ningar	19 802 213			413 500	185 000	1 659 000					165 000	1 000 000		23 224 713
6	1:8	Försvarets radioanstalt	1 551 762						30 000							1 581 762
6	2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra natur- olyckor	521 850										-2 000			519 850
6	2:3	Ersättning för räddnings- tjänst m.m.	27 580												10 000	37 580
6	2:4	Krisbered- skap	1 273 788										336 000			1 609 788
6	2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarm- ringstjänst enligt avtal	401 671										25 000			426 671

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
6	2:6	Myndigheten för samhälls- skydd och beredskap	1 428 916	20 000									130 000			1 578 916
6	2:8	Myndigheten för psyko- logiskt försvar	103 000										10 000			113 000
6	3:1	Strålsäker- hetsmyndig- heten	407 892										12 000			419 892
7	1:1	Bistånds- verksamhet	49 985 150										13 774		-4 851 990	45 146 934
7	1:2	Styrelsen för internationellt utvecklings- samarbete (Sida)	1 652 317										-13 774			1 638 543
8	1:2	Ersättningar och bostads- kostnader	2 190 000										9 800 000			11 990 000
8	1:9	Tillfälligt stöd till kommuner med anled- ning av kriget i Ukraina											500 000			500 000
9	1:1	Social- styrelsen	765 160										2 000			767 160

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	25 368 886	6 049 000									1 736 000		220 000	33 373 886
9	2:1	Folkhälso- myndigheten	511 173	104 000												615 173
9	2:3	Bidrag till WHO	46 665										-5 000			41 665
10	1:1	Sjukpenning och rehabili- tering m.m.	41 005 070	1 600 000											4 500 000	47 105 070
10	1:7	Ersättning för höga sjuk- lönekostnader	282 000	7 125 000									5 800 000			13 207 000
10	2:1	Försäkrings- kassan	9 231 366	50 000									2 000		30 000	9 313 366
11	1:1	Garanti- pension till ålderspension	13 416 400										3 684 000			17 100 400
11	1:3	Bostads- tillägg till pensionärer	11 836 400										398 000			12 234 400
11	1:4	Äldreförsörj- ningsstöd	1 252 200										-57 000			1 195 200
11	2:1	Pensions- myndigheten	700 228										165 000			865 228
12	1:2	Föräldra- försäkring	45 031 247										1 140 000		769 641	46 940 888

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
12	1:8	Bostadsbidrag	4 286 404										513 000			4 799 404
13	1:1	Etablerings- åtgärder	142 030										30 000			172 030
13	4:1	Åtgärder mot segregation	500 000										-10 500			489 500
13	4:2	Delegationen mot segregation	18 416										10 500			28 916
14	1:1	Arbetsförmedl ingens förvaltnings- kostnader	7 810 253										51 000			7 861 253
15	1:2	Studiemedel	19 741 430	94 000												19 835 430
15	1:3	Avsättning för kreditförluster	2 000 641	6 000												2 006 641
16	1:1	Statens skolverk	1 367 338										1 000			1 368 338
16	1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolvä- sendet, m.m.	200 720										30 000			230 720
16	1:17	Statligt stöd till vuxen- utbildning	5 417 422										-300 000			5 117 422

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
16	1:19	Statligt stöd till yrkes- högskole- utbildning	3 815 236										43 000			3 858 236
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	950 902										15 000			965 902
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forsknings- information	7 028 846										300 000			7 328 846
17	1:2	Bidrag till allmän kultur- verksamhet, utveckling samt inter- nationellt kulturutbyte och sam- arbete	1 450 582	119 500	530 500											2 100 582
17	1:6	Bidrag till regional kulturverk- samhet	1 681 723	25 000	15 000											1 721 723

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
17	2:1	Bidrag till vissa scenkonst- institutioner	1 122 130	5 000	4 500											1 131 630
17	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	599 830		200 000											799 830
17	8:2	Centrala museer: Stiftelser	288 714	16 500												305 214
17	8:3	Bidrag till vissa museer	79 718	4 000												83 718
17	9:2	Stöd till trossamfund	81 919										8 510			90 429
17	10:1	Filmstöd	608 444	10 000	10 000											628 444
17	12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverk samhet	290 680			50 000										340 680
17	13:1	Stöd till idrotten	2 366 811	120 000		300 000										2 786 811
17	13:2	Bidrag till allmänna samlings- lokaler	52 164		60 000											112 164

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa	
17	13:5	Insatser för den ideella sektorn	48 758			80 000										100 000	228 758
17	14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	60 000							50 000							110 000
18	1:4	Boverket	316 330	2 000													318 330
18	1:5	Statens geotekniska institut	56 847										1 000				57 847
18	1:6	Lantmäteriet	688 817										1 000				689 817
18	1:7	Energieffekti- visering av flerbostads- hus	309 000									1 177 000					1 486 000
18	1:8	Investeringsst öd för anordnande av hyres- bostäder och bostäder för studerande	4 050 000									3 114 000					7 164 000
19	1:1	Regionala utvecklings- åtgärder	2 060 937													-77 000	1 983 937
19	1:2	Transport- bidrag	430 864													77 000	507 864

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FiU10	Prop. 2021/22:86, bet. 2022-02-02	Bet. 2021/22:FiU16	Prop. 2021/22:113, bet. 2022-02-24	Bet. 2021/22:FiU44	Bet. 2022-02-28	Bet. 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2022-06-21	Bet. 2021/22:FiU48	Prop. 2021/22:269, bet. 2022-06-22	Bet. 2021/22:FiU49	Prop. 2022/23:2, bet. 2022-12-14	Total summa
20	1:1	Naturvårds- verket	645 033											1 000			646 033
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	2 064 035											-3 000			2 061 035
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 167 318											-10 750			1 156 568
20	1:7	Avgifter till Internationella organisationer	282 131											7 750			289 881
20	1:8	Klimatbonus	3 510 000											3 900 000			7 410 000
20	1:9	Sveriges meteorolo- giska och hydrologiska institut	298 143											2 000			300 143
20	1:24	Biogasstöd	500 000											-50 000			450 000
21	1:1	Statens energi- myndighet	419 387											2 000			421 387
21	1:2	Insatser för energieffek- tivisering	18 000											10 000			28 000
21	1:6	Energi- marknads- inspektionen	184 294											1 000			185 294

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU44	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
21	1:8	Elberedskap	361 000											80 000			441 000
21	1:12	Kompen- sation för höga elpriser				7 500 000				920 000	550 000						8 970 000
22	1:1	Utveckling av statens transport- infrastruktur	31 929 785											30 000		27 000	31 986 785
22	1:2	Vidmakt- hållande av statens transport- infrastruktur	30 402 263											769 000		-27 000	31 144 263
22	1:6	Ersättning avseende icke statliga flygplatser	128 813			126 500										2 500	257 813
22	1:7	Trafikavtal	1 038 000													200 000	1 238 000
22	1:10	Från EU- budgeten finansierade stöd till Trans- europeiska nätverk	690 000													260 000	950 000
22	1:21	Obemannad luffart														8 000	8 000
22	2:1	Post- och telestyrelsen	87 679											5 000			92 679

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 561 014										77 000			1 638 014
22	2:6	Myndigheten för digital förvaltning	156 845										1 000			157 845
23	1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	183 349										84 000			267 349
23	1:8	Statens jordbruksverk	615 698										5 500			621 198
23	1:10	Gärdsstöd m.m.	6 982 048												563 124	7 545 172
23	1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	36 200						40 000							76 200
23	1:14	Livsmedelsverket	344 398										-3 000			341 398
23	1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	204 160										-4 500			199 660

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 783 297							1 635 671			300 000			5 718 968
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 088 310							94 329						4 182 639
23	1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	42 330										50 000			92 330
23	1:22	Främjande av rennäringen m.m.	125 915										10 000			135 915
23	1:26	Nedsättning av slakteriavgifter	73 237										9 000			82 237
23	1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	15 000										10 000			25 000
24	1:4	Tillväxtverket	663 677			270 000										933 677

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
24	1:11	Bolagsverket	65 542										1 000			66 542
24	1:16	Omstrukture- ring och ge- nomlysning av statligt ägda företag	18 850										9 000		8 000	35 850
24	1:17	Kapital- insatser i statligt ägda företag	1 000							1 500 000			476 000			1 977 000
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	365 000			124 000										489 000
24	1:24	Omställnings- stöd		2 000 000												2 000 000
24	1:25	Omsättnings- stöd till enskilda näringsidkare		520 000												520 000
24	1:26	Omsättnings- stöd till handelsbolag		80 000												80 000
24	1:27	Evenemangs- stöd		250 000		1 750 000										2 000 000
24	2:3	Export- främjande verksamhet	361 367										50 000			411 367

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FIU10 2021-12-16	Prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Bet. 2021/22:FIU16 2022-02-02	Prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FIU44 2022-02-24	Bet. 2021/22:FIU40 2022-02-28	Bet. 2021/22:FIU46 2022-03-24	Prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FIU47 2022-04-07	Prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:258, bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Bet. 2021/22:FIU48 2022-06-21	Prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Bet. 2021/22:FIU49 2022-06-22	Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FIU11 2022-12-14	Total summa
24	2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkredit- givning	100 000										47 000			147 000
25	1:2	Utjämnings- bidrag för LSS- kostnader	4 718 355												174 732	4 893 087
25	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000										125 000			375 000
25	1:6	Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering											300 000			300 000
26	1:1	Räntor på statsskulden	12 000 000												10 500 000	22 500 000
		Övriga anslag	674 864 933													674 864 933
		Summa	1 203 120 332	18 405 000	820 000	10 290 500	913 500	205 000	2 919 000	2 370 000	1 500 000	4 291 000	32 018 260	1 000 000	12 482 039	1 290 334 631

Bilaga 4

Beställningsbemyndiganden

Beställningsbemyndiganden 2022

Tusental kronor

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2022-12-31
1 Rikets styrelse	6:5	Stöd till politiska partier	169 200	125 557
	8:1	Mediestöd	150 000	78 082
Totalt UO 1			319 200	203 639
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1:10	Bidragsfastigheter	100 000	11 752
	1:16	Finansmarknadsforskning	180 000	141 838
Totalt UO 2			280 000	153 590
4 Rättsväsendet	1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet och visering	347 000	194 045
Totalt UO 4			347 000	194 045
5 Internationell samverkan	1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	50 000	9 151
	1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	175 500	160 638
Totalt UO 5			225 500	169 789
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	33 003 000	29 247 746
	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	112 897 000	84 121 070
	2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	480 000	164 034
	2:4	Krisberedskap	1 900 000	701 829
	3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	90 000	82 176
Totalt UO 6			148 370 000	114 316 855
7 Internationellt bistånd	1:1	Biståndsverksamhet	115 000 000	99 119 826
Totalt UO 7			115 000 000	99 119 826
8 Migration	1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	950 000	540 360
Totalt UO 8			950 000	540 360
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	116 000	405
	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	4 305 000	939 037
	6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	2 300 000	1 357 199
	2:2 (2021)	Insatser för vaccinberedskap		156 000
Totalt UO 9			6 721 000	2 452 641
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	39 300	39 298
	3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	150 000	98 500
	3:3	Bidrag för kvinnors organisering	28 163	28 163
	4:1	Åtgärder mot segregation	300 000	4 469
Totalt UO 13			517 463	170 430

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2022-12-31	
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 650 000	5 098 136	
	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	14 000 000	14 926 135	
	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	2 463 000	2 269 910	
	1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	1 700 000	1 319 800	
	1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	6 511	
	1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	146 400	0	
	2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	20 000	19 597	
Totalt UO 14			24 988 400	23 640 089	
15 Studiestöd	1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4 000	891	
Totalt UO 15			4 000	891	
16 Utbildning och universitetsforskning	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 022 500	1 763 238	
	1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36 000	32 121	
	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	2 825 000	2 024 927	
	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	547 350	521 898	
	1:12	Praktiknära skolforskning	72 600	71 801	
	1:13	Bidrag till lärarlöner	2 426 000	2 425 905	
	1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	7 658 000	6 658 000	
	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 744 422	3 707 001	
	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 700 000	9 079 197	
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	24 500 000	21 526 585	
	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 365 100	2 209 400	
	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	5 200 000	4 567 766	
	4:1	Internationella program	168 000	90 412	
	Totalt UO 16			61 264 972	54 678 250
	17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	125 000	109 548
1:5		Stöd till icke-statliga kulturlokaler	11 000	8 035	
1:6		Bidrag till regional kulturverksamhet	30 000	0	
2:2		Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	183 000	170 126	
3:1		Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	40 000	32 310	
4:4		Bidrag till bild- och formområdet	20 000	20 000	
5:2		Ersättningar och bidrag till konstnärer	196 000	153 435	
7:2		Bidrag till kulturmiljövård	90 000	76 915	
12:2		Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	212 000	0	
13:2		Bidrag till allmänna samlingslokaler	40 000	35 420	
13:4		Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	15 000	
14:2		Bidrag till tolkutbildning	120 000	99 088	
3:5 (2021)		Insatser för den ideella sektorn		18 590	

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2022-12-31
Totalt UO 17			1 082 000	738 467
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	12 500	4 700
	1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	1 815 000	1 143 852
	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	9 300 000	9 230 195
	2:4	Åtgärder på konsumentområdet	19 700	18 218
	1:7 (2018)	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer		54 434
Totalt UO 18			11 147 200	10 451 399
19 Regional tillväxt	1:1	Regionala tillväxtåtgärder	3 000 000	2 146 386
	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 700 000	1 698 337
	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	2 300 000	547 286
Totalt UO 19			7 000 000	4 392 009
20 Allmän miljö- och naturvård	1:2	Miljöövervakning m.m.	150 000	43 735
	1:3	Åtgärder för värdefull natur	600 000	471 544
	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	2 065 000	626 249
	1:5	Miljöforskning	102 000	84 254
	1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	620 000	416 069
	1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	400 000	109 182
	1:13	Internationellt miljösamarbete	9 000	0
	1:14	Skydd av värdefull natur	100 000	16 114
	1:16	Klimatinvesteringar	6 175 000	6 157 579
	1:17	Klimatpremier	850 000	436 198
	1:19	Industriklivet	4 500 000	1 023 139
	1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215 000	67 783
	1:21	Driftstöd för bio-CCS	36 000 000	0
	1:23	Laddinfrastruktur	1 000 000	863 237
	2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	2 000 000	1 765 787
Totalt UO 20			54 786 000	12 080 869
21 Energi	1:3	Insatser för fossilfri elproduktion	35 000	6 109
	1:4	Energiforskning	3 300 000	2 335 882
	1:8	Elberedskap	2 000 000	1 057 667
	1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	260 000	104 112
	1:7 (2021)	Energiteknik		1 043 515
	1:9 (2021)	Avgifter till internationella organisationer		13 500
Totalt UO 21			5 595 000	4 560 785
22 Kommunikationer	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	115 900 000	101 162 862
	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	35 800 000	29 828 863

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Bemyndiganden	Utestående åtaganden 2022-12-31
	1:7	Trafikavtal	4 000 000	2 426 690
	1:11	Trängselskatt i Stockholm	52 500 000	51 157 326
	1:14	Trängselskatt i Göteborg	12 200 000	10 563 226
	1:19	Lån till körkort	300 000	37 660
	2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	300 000	163 329
	2:3	Grundläggande betaltjänster	45 000	32 182
	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	540 000	281 950
	1:16 (2021)	Internationell tågtrafik		282 000
Totalt UO 22			221 585 000	195 936 089
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1:2	Insatser för skogsbruket	100 000	45 812
	1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	110 000	50 192
	1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	12 500	11 398
	1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	101 000	94 567
	1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	47 000	27 594
	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 138 000	1 799 365
	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 629 000	2 584 359
	1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 600 000	1 203 832
	1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	75 700	0
	1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	205 000	0
Totalt UO 23			7 018 200	5 817 120
24 Näringsliv	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 694 000	3 424 169
	1:5	Näringslivsutveckling	421 000	72 477
	1:9	Geovetenskaplig forskning	5 000	4 580
	1:14	Konkurrensforskning	9 250	9 217
	1:23	Brexitjusteringsreserven	153 000	1 228
Totalt UO 24			4 282 250	3 511 671
25 Allmänna bidrag till kommuner	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	500 000	299 403
Totalt UO 25			500 000	299 403
Totalt alla UO			671 983 185	533 428 216
<i>varav äldre bemyndiganden</i>				1 568 039

Bilaga 5

Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter

Slutbehandlade granskningsrapporter

Rapport nr	Namn	Skrivelse nr
2022:1	Statens finansiering av kommunerna – fördelningen av den kommunala fastighetsavgiften och riktade statsbidrag	Skr. 2021/22:248
2022:2	Räkna med mindre – den årliga omräkningen av myndigheternas anslag	Skr. 2021/22:241
2022:3	Fastighetsbildningen i Sverige – handläggningstider, avgifter och reformbehov	Skr. 2021/22:265
2022:4	Den statliga lönegarantin – förekomst av missbruk och myndigheternas kontrollarbete	Skr. 2021/22:285
2022:5	I väntan på dom – migrationsdomstolarnas handläggningstider i asylmål	Skr. 2021/22:282
2022:6	Digitala läkarbesök och hyrläkare i sjukskrivningsprocessen	Skr. 2021/22:266
2022:7	Operation Rädda branschen – statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin	Skr. 2021/22:283
2022:8	Den regionala utvecklingspolitiken – svaga förutsättningar för ett effektivt samlat statligt agerande	Skr. 2022/23:5
2022:9	Vem, hur och varför – Sidas val av samarbetspartner och biståndsform	Skr. 2022/23:16
2022:10	Statens insatser för att säkra skyddsutrustning – krishantering till ett högt pris	Skr. 2022/23:19
2022:11	Statens tillsyn över apotek och partihandel med läkemedel	Skr. 2022/23:12
2022:12	Statens insatser mot invasiva främmande arter	Skr. 2022/23:23
2022:13	Konsumentverkets tillsyn av marknadsföring och avtalsvillkor	Skr. 2022/23:22
2022:14	Lämpligt biträde med rätt ersättning – hanteringen av offentliga biträden i migrationsärenden	Skr. 2022/23:24
2022:15	På skakig grund – beslutsunderlag inför stora reformer	Skr. 2022/23:25
2022:16	Regeringens underlag till riksdagen under pandemin – extra ändringsbudgetar 2020 och 2021	Skr. 2022/23:29
2022:17	Skolpengen – effektivitet och konsekvenser	Skr. 2022/23:44
2022:18	Statliga insatser för att stimulera investeringar i datacenter.	Skr. 2022/23:36
2022:19	Expansion utan prioritet – personalförsörjningen av kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän	Skr. 2022/23:37
2022:20	Statsbidraget till studieförbunden – kontroll och uppföljning	Skr. 2022/23:50
2022:21	Spårbyte i migrationsprocessen – kontroller och uppföljning	Skr. 2022/23:63
2022:22	Statens insatser för likvärdig betygssättning – skillnaden mellan betyg och resultat på nationella prov	Skr. 2022/23:60
2022:23	Skolverkets statistikuppdrag – information, uppföljning och utvärdering	Skr. 2022/23:76
2022:24	Transportstyrelsens tillsyn – styrning och prioritering	Skr. 2022/23:68
2022:25	Miljömässig hållbarhet vid statlig upphandling – på rätt väg men långt kvar	Skr. 2022/23:81
2022:26	Trakasserier, hot och våld – förebyggande insatser och hantering vid statliga myndigheter	Skr. 2022/23:86
2022:27	Kvalitetsavgifter och regressrätt – statens insatser för att motverka tågförseningar	Skr. 2022/23:96
2022:28	Skynda långsamt – de statliga servicekontoren i ny regi	Skr. 2022/23:113
2022:29	Statens insatser för klimatanpassning av den byggda miljön	Skr. 2022/23:111

Bilaga 6

Tabellsamling

Tabell 1 Utfallet för statens budget 2018–2022

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Inkomster	1 072,1	1 055,5	998,5	1 191,3	1 286,1
Statens skatteinkomster	1 119,9	1 109,4	1 037,4	1 235,1	1 308,1
Övriga inkomster	-47,8	-53,9	-38,8	-43,8	-22,0
Utgifter m.m.	992,1	943,6	1 219,1	1 113,4	1 122,5
UO 1–25 och 27	974,9	990,7	1 171,5	1 216,0	1 210,8
Statsskuldsträntor m.m. UO 26	13,6	22,2	19,6	-1,3	27,2
Riksgäldskontorets nettoutlåning	2,0	-66,9	21,3	-97,0	-110,9
Kassamässig korrigerig	1,6	-2,4	6,8	-4,3	-4,5
Budgetsaldo	80,0	111,9	-220,6	77,9	163,6

Tabell 2 Inkomster i statens budget 2018–2022

Miljarder kronor

Inkomstår	2018	2019	2020	2021	2022
Statens skatteintäkter	1 101,1	1 122,1	1 079,3	1 220,4	1 273,5
Periodiseringar	18,9	-12,7	-41,9	14,6	34,6
Statens skatteinkomster	1 119,9	1 109,4	1 037,4	1 235,1	1 308,1
Inkomster av statens verksamhet	32,8	35,3	46,1	43,3	71,9
Inkomster av försäld egendom	1,8	0	0,8	0,0	0,9
Återbetalning av lån	0,7	0,8	0,7	1,1	1,4
Kalkylmässiga inkomster	12,2	14,2	16,2	17,8	18,2
Bidrag från EU	12,4	12,6	14,2	14,6	15,6
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-107,7	-116,7	-116,9	-120,6	-130,0
Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statens övriga inkomster	-47,8	-53,9	-38,8	-43,8	-22,0
Inkomster i statens budget	1 072,1	1 055,5	998,5	1 191,3	1 286,1

Tabell 3 Den offentliga sektorns skatteintäkter 2018–2022

Miljarder kronor

Inkomstår	2018	2019	2020	2021	2022
Skatt på arbete	1 243,0	1 265,6	1 250,5	1 329,1	1 389,2
<i>Direkta skatter</i>	657,1	660,8	668,7	694,3	716,0
Kommunal skatt	726,2	748,2	766,1	806,4	846,2
Statlig skatt	60,4	56,3	50,3	56,3	58,9
Jobbskatteavdrag	-113,1	-126,8	-128,1	-131,8	-146,7
Husavdrag	-14,2	-15,3	-16,8	-18,9	-19,2
Övrigt	-2,2	-1,6	-2,8	-17,8	-23,2
<i>Indirekta skatter</i>	585,9	604,8	581,8	634,7	673,2
Arbetsgivaravgifter	566,5	588,6	594,9	630,0	669,4
Egenavgifter	11,8	11,1	11,7	11,5	11,8
Särskild löneskatt	49,2	49,4	50,8	51,9	55,1
Nedsättningar	-3,3	-3,7	-35,0	-16,0	-17,4
Tjänstegruppliv m.m.	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Avgifter till premiepensionssystemet	-38,8	-41,1	-41,3	-43,2	-46,4
Skatt på kapital	261,4	282,2	271,8	355,9	349,0
Skatt på kapital, hushåll	69,3	69,6	66,0	104,6	87,4
Skatt på företagsvinster	132,9	153,4	149,3	183,6	181,7
Avkastningsskatt	5,4	5,3	5,6	6,7	8,0
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	33,2	34,4	34,6	36,1	37,5
Stämpelskatt	12,1	12,3	12,7	15,5	15,8
Kupongskatt m.m.	8,5	7,2	3,6	9,4	12,3
Skatt på konsumtion och insatsvaror	579,5	592,7	604,5	651,0	692,9
Mervärdesskatt	446,8	461,3	467,9	511,0	559,7
Skatt på tobak	12,4	11,9	11,9	11,9	13,2
Skatt på etylalkohol	4,5	4,5	5,2	5,6	5,5
Skatt på vin m.m.	6,1	6,1	6,6	6,6	6,5
Skatt på öl	4,3	4,3	4,5	4,5	4,6
Energiskatt	52,4	52,2	52,6	53,8	44,7
Koldioxidskatt	23,0	22,2	20,4	21,9	21,2
Övriga skatter på energi och miljö	3,6	5,2	6,1	5,4	8,1
Skatt på vägtrafik	19,8	20,7	21,6	22,5	22,5
Övriga skatter	6,5	4,4	7,7	7,6	6,9
Skatt på import	6,5	6,9	6,2	7,3	9,3
Restförda och övriga skatter	18,1	15,1	7,1	-5,0	10,9
Restförda skatter	-4,7	-5,0	-10,0	-16,1	-13,7
Övriga skatter	22,9	21,0	17,1	11,2	24,5
Totala skatteintäkter	2 108,6	2 162,3	2 140,0	2 338,3	2 451,3
Avgår EU-skatter	-6,5	-6,9	-6,2	-7,3	-9,3
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 102,1	2 155,3	2 133,8	2 331,0	2 442,0
Avgår kommunala skatter	-744,3	-766,8	-785,4	-827,1	-867,6
Avgår avgifter till ålderspensionssystemet	-256,7	-266,5	-269,1	-283,5	-300,9
Statens skatteintäkter	1 101,1	1 122,1	1 079,3	1 220,4	1 273,5

Tabell 4 Utgifter i statens budget 2018–2022

Anslagen har fördelats till de utgiftsområden som de tillhörde i statens budget för 2022

Utgiftsområde	Andel i procent av de takbegränsade utgifterna					Miljarder kronor				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
1 Rikets styrelse	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	14,6	15,0	15,7	16,4	17,6
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1,2	1,3	1,1	1,1	1,1	15,7	16,6	17,0	16,9	17,3
3 Skatt, tull och exekution	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	11,4	11,5	12,1	12,5	12,8
4 Rättsväsendet	3,6	3,8	3,5	3,7	3,9	45,9	49,4	53,0	57,2	61,5
5 Internationell samverkan	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	1,9	2,3	2,1	1,8	3,4
6 Försvar och samhällets krisberedskap	4,2	4,6	4,2	4,5	5,4	53,4	60,5	63,0	70,5	83,5
7 Internationellt bistånd	3,3	3,4	3,1	3,1	3,0	42,8	44,2	46,5	47,5	46,2
8 Migration	1,5	0,9	0,6	0,5	0,8	19,6	11,8	9,6	8,2	11,7
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	6,1	6,1	6,8	8,9	7,6	78,4	79,6	101,8	138,0	118,2
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	7,8	7,5	7,9	7,3	7,3	99,7	97,9	117,9	113,1	114,3
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	2,7	2,6	2,4	2,5	3,0	34,8	34,5	36,7	38,0	46,3
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	7,4	7,4	6,7	6,5	6,5	95,2	97,3	99,9	101,1	101,1
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	1,3	1,0	0,6	0,4	0,3	17,3	13,4	8,5	6,2	5,4
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	6,1	5,9	5,8	5,9	5,0	78,8	77,0	87,2	91,9	78,4
15 Studiestöd	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	21,1	22,8	25,1	26,6	25,5
16 Utbildning och universitetsforskning	5,9	6,0	5,5	5,9	6,0	76,0	78,5	83,0	91,4	93,0
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1,2	1,2	1,4	1,5	1,3	16,0	15,8	20,4	22,7	19,7
18 Samhällsplan., bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	0,4	0,2	0,3	0,3	0,5	4,6	3,1	3,8	5,2	7,7
19 Regional utveckling	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	3,6	3,3	3,2	3,2	3,4
20 Allmän miljö- och naturvård	0,8	0,7	0,7	1,1	1,4	10,4	9,4	11,0	16,7	21,5
21 Energi	0,3	0,2	0,2	0,2	0,8	3,6	2,3	3,4	3,4	11,9
22 Kommunikationer	4,4	4,5	4,3	4,6	4,7	56,6	58,6	65,2	72,1	72,9
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1,5	1,6	1,3	1,3	1,4	19,6	20,8	20,0	19,6	21,9
24 Näringsliv	0,6	0,6	4,0	2,0	0,7	7,5	7,3	60,4	30,4	10,3
25 Allmänna bidrag till kommuner	8,7	9,2	10,5	9,9	10,1	111,4	120,1	158,0	153,2	157,0
26 Statsskuldräntor m.m.						13,6	22,2	19,6	-1,3	27,2
27 Avgiften till Europeiska unionen	2,7	2,9	3,1	3,4	3,1	35,0	37,7	47,2	52,3	48,2
Summa utgiftsområden						988,5	1012,9	1191,1	1214,7	1238,0
Ålderspensionssystemet vid sidan av SB	24,0	24,3	21,9	21,6	22,3	307,4	317,6	329,4	334,6	347,9
Takbegränsade utgifter	100	100	100	100	100	1282,3	1308,3	1500,8	1550,6	1558,7
Budgeteringsmarginal	4,3	3,3	16,1	9,3	4,8	54,7	42,7	242,2	144,4	75,3
Utgiftstak för staten						1337	1351	1743	1695	1634

Tabell 5 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget 2018–2022

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
Transfereringar	838 547	864 943	837 699	685 380	681 463	-26 395	-3,1
<i>varav till</i>							
Hushållssektorn	358 768	349 356	342 315	316 298	312 446	9 411	2,7
Kommunala sektorn	281 416	300 260	271 763	211 204	213 273	-18 844	-6,3
Företagssektorn	73 996	88 397	102 839	51 165	52 773	-14 402	-16,3
Ålderspensions-systemet	25 681	25 790	24 999	21 675	22 557	-109	-0,4
Statliga ideella organisationer	7 295	7 172	6 441	6 080	6 183	123	1,7
Internationell verksamhet	91 392	93 967	89 343	78 957	74 232	-2 574	-2,7
<i>varav till EU-institutioner</i>	<i>48 240</i>	<i>52 262</i>	<i>47 193</i>	<i>37 683</i>	<i>34 960</i>	<i>-4 022</i>	<i>-7,7</i>
Konsumtionsutgifter	305 626	291 744	265 854	253 508	248 321	13 882	4,8
<i>varav</i>							
Löner inklusive sociala avgifter	173 980	169 302	158 995	148 380	142 561	4 678	2,8
Omkostnader för konsumtion	94 830	85 361	73 319	72 626	72 994	9 469	11,1
Lokaler	23 204	22 091	21 257	20 076	19 269	1 113	5,0
Sociala naturaförmåner	13 611	14 991	12 283	12 425	13 499	-1 379	-9,2
Investeringsverksamhet	51 630	46 638	44 089	39 913	33 591	4 992	10,7
Räntor	27 256	-1 020	19 995	22 720	14 211	28 276	-2 771,4
<i>varav</i>							
Räntor på statsskulden	27 088	-1 388	19 463	22 126	13 536	28 475	-2 051,8
Finansiella transaktioner	14 901	12 443	23 422	11 359	10 940	2 458	19,8
Summa utgiftsområden	1 237 960	1 214 747	1 191 059	1 012 879	988 527	23 213	1,9

Källa: Ekonomistyrningsverket.

**Tabell 6 Realekonomisk fördelning – Utgiftsområden inom statens budget
realekonomiskt fördelade för 2022**

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Trans- fereringar	Konsumtions- utgifter	Investerings- verksamhet	Räntor	Finansiella transaktioner	Total
1 Rikets styrelse	2 315	14 751	118	1	390	17 575
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	13 835	3 351	5	2	147	17 340
3 Skatt, tull och exekution	29	12 101	137	3	571	12 841
4 Rättsväsendet	545	57 992	763	18	2 178	61 496
5 Internationell samverkan	3 001	375	1	0	4	3 381
6 Försvar och samhällets krisberedskap	2 358	62 526	18 019	-54	692	83 541
7 Internationellt bistånd	42 312	3 856	11	-1	19	46 196
8 Migration	4 700	6 865	7	-1	158	11 730
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	102 636	13 351	28	25	2 124	118 165
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	103 859	9 681	11	9		114 340
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 552	698	34	0	57	46 341
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 067			0	0	101 067
13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	4 856	579	1	0	11	5 447
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	63 511	14 547	8	-8	318	78 376
15 Studiestöd	23 067	1 069	1	24	1 319	25 479
16 Utbildning och universitetsforskning	37 571	53 128	357	-102	2 012	92 965
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 522	3 063	23	1	124	19 733
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 349	1 306	5	0	53	7 713
19 Regional utveckling	2 907	369	0	0	80	3 357
20 Allmän miljö- och naturvård	13 744	7 536	148	0	83	21 511
21 Energi	9 917	1 899	4	-1	43	11 862
22 Kommunikationer	10 570	27 719	31 908	240	2 440	72 878
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	16 183	5 366	33	12	341	21 935
24 Näringsliv	5 876	3 498	9	-2	893	10 274
25 Allmänna bidrag till kommuner	157 022					157 022
26 Statsskuldräntor m.m.	3			27 088	64	27 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	48 240					48 240
Summa	838 547	305 626	51 630	27 256	14 901	1 237 960

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 7 Realekonomisk fördelning – Transfereringar till hushåll 2018–2022

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	13 819	13 711	13 583	13 369	13 018	108	0,8
7	1:1	Biståndsverksamhet	4 284	4 539	4 528	4 196	4 398	-255	-5,6
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	467	444	125	35	126	23	5,2
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	28 522	28 534	27 981	28 592	29 022	-12	0,0
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	42 535	39 478	38 786	34 657	34 307	3 057	7,7
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	38 106	36 687	38 117	39 341	40 499	1 419	3,9
11	1:1	Garantipension till älderspension	17 387	14 044	14 386	13 175	13 142	3 343	23,8
11	1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	8 923	9 360	9 966	10 382	10 869	-437	-4,7
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	11 899	10 595	10 414	9 196	9 139	1 304	12,3
11	1:5	Inkomstpensionstillägg	6 133	2 035				4 099	201,4
12	1:1	Barnbidrag	33 306	33 389	33 326	33 175	31 722	-83	-0,2
12	1:2	Föräldraförsäkring	43 746	43 180	42 326	41 200	40 610	567	1,3
12	1:3	Underhållsstöd	2 726	2 692	2 636	2 700	2 593	34	1,3
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	3 759	3 550	3 617	3 633	3 742	209	5,9
12	1:8	Bostadsbidrag	4 126	5 019	5 284	4 606	4 574	-893	-17,8
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	31 308	41 370	38 395	25 074	23 704	-10 062	-24,3
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	284	434	428	980	1 442	-151	-34,7
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 516	1 645	1 728	1 803	1 694	-129	-7,8
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 279	830	2 986	2 063	1 480	450	54,2
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 011	1 347	2 288	3 563	4 925	-336	-24,9
15	1:1	Studiehjälp	4 318	4 340	4 269	4 237	4 030	-22	-0,5
15	1:2	Studiemedel	14 507	15 603	14 773	12 971	11 501	-1 096	-7,0
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	405	837	1 015	98	135	-433	-51,7
17	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	734	830	423	411	398	-96	-11,5
17	10:1	Filmstöd	628	949	553	561	3	-321	-33,8
17	13:1	Stöd till idrotten	2 738	3 876	3 472	1 953	1 962	-1 138	-29,4
17	14:1	Bidrag till folkbildningen	4 829	4 769	4 461	4 298	4 358	60	1,3
20	1:8	Klimatbonus	6 905	4 810	2 078	1 280		2 095	43,6
20	1:19 (2019)	Elfordonspremie				-1	413		
21	1:12	Kompensation för höga elpriser	8 682					8 682	
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	76	446	838			-370	-83,0
		Övriga anslag	19 809	20 013	19 533	18 749	18 640	-204	-1,0
		Totalt	358 768	349 356	342 315	316 298	312 446	9 411	2,7

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 8 Realekonomisk fördelning – Transfereringar till kommuner 2018–2022

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
1	6:1	Allmänna val och demokrati	297	7	3	238	207	290	4 467,7
6	2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	13	7	8	123	237	6	89,5
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 201	1 654	2 315	3 277	9 006	1 548	93,6
8	1:9	Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina	500					500	
8	1:9 (2019)	Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl.				195	396		
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	32 887	31 851	30 041	28 428	27 067	1 036	3,3
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	26 595	47 826	24 531	8 338	7 347	-21 232	-44,4
9	1:8	Bidrag till psykiatri	1 631	1 731	1 784	1 839	1 491	-99	-5,7
9	1:11	Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	2 967	2 972	2 896	1 610		-5	-0,2
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-4 423	-4 400	-4 453	-4 417	-3 714	-24	0,5
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	8 773	8 096	1 407	546	2 385	677	8,4
9	4:6	Statens institutionsstyrelse	423		211			423	
9	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	378	554	316	676	1 296	-177	-31,9
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	562	1 428	1 401	1 716	1 866	-866	-60,7
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 046	4 379	6 904			-334	-7,6
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	3 924	4 573	6 991	11 817	16 128	-648	-14,2
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 875	3 712	2 279	2 684	3 544	-1 837	-49,5
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	2 255	2 347	2 412	2 550	2 306	-92	-3,9
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	703	548	707	418	668	155	28,3
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 665	3 635	2 111	1 944	2 356	30	0,8
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 268	3 657	3 707	4 353	4 257	611	16,7
16	1:11 (2020)	Fler anställda i lågstadiet			894	1 790	2 089		
16	1:13	Bidrag till lärarlöner	3 470	3 531	3 418	3 343	3 379	-61	-1,7
16	1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	5 814	5 543	4 374	3 136	894	271	4,9
16	1:15 (2018)	Upprustning av skollokaler och utemiljöer					627		
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	4 927	4 358	3 101	2 205	2 126	569	13,1
16	2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 056	2 641	2 590	2 617	2 577	-585	-22,2
18	1:8 (2019)	Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande					1 395		
19	1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	524	369	379	382	805	155	42,0
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	974	900	494	414	362	75	8,3
20	1:17	Klimatpremier	349	66		26	12	283	428,3

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur ¹	-8	942	642	1 041	1 146	-950	-100,9
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm ¹	45	934	107	639	598	-889	-95,2
22	1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	985	3 018	2 873			-2 034	-67,4
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	270	181	53	19	17	89	48,9
25	1:1	Kommunalekonomisk utjämning	151 223	148 511	120 809	110 539	99 808	2 711	1,8
25	1:2	Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 893	4 717	4 662	4 506	4 094	177	3,7
25	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	299					299	
25	1:4 (2020)	Stöd med anledning av flyktingsituationen			3 000	5 000	7 000		
25	1:5	Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300					300	
25	1:5 (2020)	Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden			29 486				
25	1:6	Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering	300					300	
		Övriga anslag	10 458	9 973	9 309	9 211	9 499	485	4,9
		Totalt	281 416	300 260	271 763	211 204	213 273	-18 844	-6,3

¹ Minskningen jämfört med 2021 förklaras främst av att transfereringar från dessa anslag till regionägda bolag klassificeras som transfereringar till företag fr.o.m. 2022.

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 9 Realekonomisk fördelning – Transfereringar till företag 2018–2022

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
1	8:1	Mediestöd	1 070	994	1 468	644	492	76	7,6
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	542	983	494	451	361	-441	-44,8
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	7 467	9 952	10 094	1 090	954	-2 484	-25,0
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	934	1 688	1 211	1 195	1 582	-754	-44,7
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	14 489	14 474	14 150	14 551	13 356	15	0,1
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	3 260	2 816	2 987	4 207	4 322	444	15,8
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 518	2 267	1 826	1 401	1 255	251	11,1
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	1 153	1 057	528	3	527	96	9,1
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	856	2 016	1 162	94	102	-1 160	-57,5
17	2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner					737		
18	1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	1 065	69	53	23	400	995	1 437,0
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	4 983	3 578	2 221	1 590	1 376	1 405	39,3
20	1:16	Klimatinvesteringar	2 342	1 841	756	482	1 504	501	27,2
20	1:17	Klimatpremier	209	58	106	53	38	151	261,8
20	1:19	Industriklivet	549	238	151	36	121	311	130,5

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
20	1:23	Laddinfrastruktur	528					528	
20	1:24	Biogasstöd	204					204	
21	1:7	Energiteknik	75	327	326	-147	501	-253	-77,2
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur ¹	1 473	347	573	387	535	1 126	324,4
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	372	13	-473	-131	-186	360	2 858,1
22	1:4	Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål	369	188	188	188	188	181	96,0
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm ¹	1 506	-28	-4	-5	-6	1 534	-5 445,5
22	1:15	Sjöfartsstöd	1 331	1 182	1 227	1 564	1 432	149	12,6
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 290	1 528	192	80	115	-237	-15,5
23	1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	150	372	95	68	82	-222	-59,6
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	7 438	6 945	7 188	7 361	7 392	493	7,1
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 616	2 823	2 765	4 228	3 809	1 792	63,5
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 968	2 593	3 623	2 990	2 044	375	14,5
23	1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	9	233	152	162	329	-224	-95,9
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 878	1 889	1 656	1 627	1 591	-11	-0,6
24	1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	997	1 069	759	747	741	-72	-6,7
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	-379	7 092	33 865			-7 471	-105,3
24	1:23 (2021)	Stöd till enskilda näringsidkare		2 057	339			-2 057	-100,0
24	1:24	Omställningsstöd	1 391					1 391	
24	1:24 (2021)	Omställningsstöd	-439	9 932	5 677			-10 371	-104,4
24	1:25	Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare	276					276	
24	1:26 (2021)	Stöd till handelsbolag		364				-364	-100,0
24	1:27 (2021)	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	7	949	1 194			-942	-99,2
		Övriga anslag	6 496	6 491	6 288	6 224	7 079	5	0,1
		Totalt	73 996	88 397	102 839	51 165	52 773	-14 402	-16,3

¹ Ökningen jämfört med 2021 förklaras främst av att transfereringar från dessa anslag till regionägda bolag klassificeras som transfereringar till företag fr.o.m. 2022. Tidigare år klassificerades sådana transfereringar som transfereringar till kommunsektorn.

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 10 Realekonomisk fördelning – Lön inkl. sociala avgifter 2018–2022

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	5 712	5 500	5 201	4 928	4 957	212	3,8
1	5:1	Länsstyrelserna m.m.	2 627	2 848	2 360	2 143	2 100	-222	-7,8
2	1:15	Statens servicecenter	460	394	380	428	6	65	16,6
3	1:1	Skatteverket	6 460	6 550	6 296	5 896	5 997	-90	-1,4
3	1:2	Tullverket	1 659	1 572	1 463	1 370	1 288	87	5,5

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
4	1:1	Polismyndigheten	24 092	22 971	21 192	19 013	17 326	1 121	4,9
4	1:3	Åklagarmyndigheten	1 568	1 476	1 389	1 275	1 219	92	6,3
4	1:5	Sveriges Domstolar	4 977	4 826	4 583	4 384	4 270	151	3,1
4	1:6	Kriminalvården	7 765	6 928	6 195	5 810	5 734	836	12,1
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	18 438	17 387	16 482	15 695	13 516	1 052	6,0
6	1:11	Försvarets materielverk	1 010	924	787	743	46	86	9,3
6	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	854	867	863	767	716	-13	-1,5
7	1:1	Biståndsverksamhet	1 320	1 735	1 115	1 046	863	-415	-23,9
8	1:1	Migrationsverket	3 176	2 921	3 118	3 233	3 577	255	8,7
9	1:1	Socialstyrelsen	494	513	523	444	449	-18	-3,6
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	918	408	1 311	253	131	511	125,3
9	2:1	Folkhälsomyndigheten	411	404	349	304	283	7	1,8
10	2:1	Försäkringskassan	7 042	6 893	6 718	6 305	6 215	149	2,2
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	5 765	5 754	5 281	5 450	6 208	11	0,2
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser				1 250	1 625		
16	2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 442	1 446	1 286	1 182	1 231	-4	-0,3
16	2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 496	1 544	1 446	1 379	1 367	-48	-3,1
16	2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 545	1 583	1 441	1 407	1 409	-39	-2,4
16	2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	880	963	812	671	666	-83	-8,6
16	2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	707	849	715	672	646	-142	-16,7
16	2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 125	1 164	1 070	945	922	-39	-3,4
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	3 972	3 915	3 570	3 478	3 378	58	1,5
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	167	184	215	32	31	-17	-9,2
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	2 610	2 565	2 337	2 057	1 811	45	1,8
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	3 992	3 946	3 768	3 440	3 248	46	1,2
23	1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	1 319	1 415	1 287	1 206	1 187	-97	-6,8
24	1:4	Tillväxtverket	567	512	274	197	190	55	10,8
		Övriga anslag	59 409	58 344	55 163	50 978	49 946	1 065	1,8
		Totalt	173 980	169 302	158 995	148 380	142 561	4 678	2,8

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 11 Realekonomisk fördelning – Konsumtion per utgiftsområde 2018–2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring- 2021–2022	Procentuell förändring- 2021–2022
1 Rikets styrelse	14 751	14 022	12 918	12 766	12 623	729	5,2
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	3 351	3 073	3 076	2 886	2 274	278	9,1
3 Skatt, tull och exekution	12 101	11 883	11 485	10 953	10 872	218	1,8
4 Rättsväsendet	57 992	54 326	50 422	46 795	43 860	3 667	6,7
5 Internationell samverkan	375	364	366	360	357	11	3,0
6 Försvar och samhällets krisberedskap	62 526	52 516	47 765	46 534	44 235	10 010	19,1
7 Internationellt bistånd	3 856	4 271	3 217	3 068	2 757	-415	-9,7
8 Migration	6 865	5 815	6 349	7 266	8 785	1 050	18,1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	13 351	15 297	12 387	9 790	9 178	-1 945	-12,7
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	9 681	9 461	9 322	9 078	8 650	219	2,3
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	698	705	661	528	502	-7	-1,0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	579	582	501	546	415	-3	-0,5
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	14 547	14 996	12 523	14 461	16 599	-449	-3,0
15 Studiestöd	1 069	921	939	905	892	148	16,1
16 Utbildning och universitetsforskning	53 128	52 799	49 753	46 650	45 972	329	0,6
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	3 063	3 030	2 978	2 744	2 693	33	1,1
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 306	1 324	1 270	1 252	1 187	-18	-1,3
19 Regional utveckling	369	397	447	204	132	-28	-7,1
20 Allmän miljö- och naturvård	7 536	7 005	5 795	5 534	5 884	530	7,6
21 Energi	1 899	1 516	1 464	1 462	1 394	383	25,3
22 Kommunikationer	27 719	28 363	24 522	22 582	21 821	-644	-2,3
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	5 366	5 392	4 860	4 581	4 789	-25	-0,5
24 Näringsliv	3 498	3 688	2 832	2 564	2 449	-190	-5,2
25 Allmänna bidrag till kommuner				1	1		
26 Statsskuldräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	305 626	291 744	265 854	253 508	248 321	13 882	4,8

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 12 Realekonomisk fördelning – Transfereringar per utgiftsområde 2018–2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
1 Rikets styrelse	2 315	1 988	2 407	1 810	1 636	327	16,4
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	13 835	13 728	13 588	13 391	13 092	107	0,8
3 Skatt, tull och exekution	29	34	24	27	51	-6	-16,6
4 Rättsväsendet	545	408	377	329	354	137	33,6
5 Internationell samverkan	3 001	1 413	1 699	1 972	1 531	1 589	112,5
6 Försvar och samhällets krisberedskap	2 358	1 434	1 460	1 575	1 496	923	64,4
7 Internationellt bistånd	42 312	43 161	42 646	41 153	39 973	-849	-2,0
8 Migration	4 700	2 189	2 991	4 329	10 556	2 511	114,7
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	102 636	122 369	89 149	69 714	69 156	-19 733	-16,1

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	103 859	102 806	107 273	88 144	90 325	1 053	1,0
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45 552	37 238	35 946	33 920	34 232	8 315	22,3
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 067	101 068	99 939	97 315	95 208	0	0,0
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	4 856	5 589	7 970	12 753	16 732	-733	-13,1
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	63 511	76 508	74 187	62 174	61 961	-12 997	-17,0
15 Studiestöd	23 067	24 148	22 555	20 456	18 748	-1 081	-4,5
16 Utbildning och universitetsforskning	37 571	36 466	31 206	29 842	28 132	1 104	3,0
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 522	19 458	17 300	12 963	13 196	-2 937	-15,1
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 349	3 820	2 470	1 758	3 389	2 529	66,2
19 Regional utveckling	2 907	2 778	2 669	3 027	3 044	129	4,7
20 Allmän miljö- och naturvård	13 744	9 411	4 937	3 627	4 210	4 333	46,0
21 Energi	9 917	1 804	1 881	766	2 105	8 112	449,7
22 Kommunikationer	10 570	11 206	8 319	6 125	6 307	-636	-5,7
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	16 183	13 903	14 786	15 787	14 678	2 280	16,4
24 Näringsliv	5 876	26 517	46 762	4 687	4 972	-20 642	-77,8
25 Allmänna bidrag till kommuner	157 022	153 235	157 964	120 051	111 408	3 787	2,5
26 Statsskuldräntor m.m.	3	1	2		11	2	242,5
27 Avgiften till Europeiska unionen	48 240	52 262	47 193	37 683	34 960	-4 022	-7,7
Summa utgiftsområden	838 547	864 943	837 699	685 380	681 463	-26 395	-3,1

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 13 Realekonomisk fördelning – Investeringar per utgiftsområde 2018–2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
1 Rikets styrelse	118	-24	3	-1	32	142	-599,6
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	5	6	3	8	5	-1	-11,3
3 Skatt, tull och exekution	137	55	35	52	53	82	149,1
4 Rättsväsendet	763	438	463	554	278	325	74,2
5 Internationell samverkan	1	1	1	1	1	0	-26,6
6 Försvar och samhällets krisberedskap	18 019	15 612	12 850	11 364	6 603	2 407	15,4
7 Internationellt bistånd	11	9	9	6	5	1	15,6
8 Migration	7	7	7	9	25	0	5,5
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	28	24	21	22	19	4	19,1
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	11	11	7	15	8	0	-3,0
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34	31	8	7	3	3	9,1
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	1	2	1	1	1	-1	-60,2
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	8	4	12	5	4	3	73,5
15 Studiestöd	1	0	0	0	0	0	147,5
16 Utbildning och universitetsforskning	357	297	292	204	301	60	20,3
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	23	70	18	23	23	-48	-67,5
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5	2	3	5	5	3	142,0

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
19 Regional utveckling	0	0	0	0	0	0	-59,0
20 Allmän miljö- och naturvård	148	247	154	220	290	-99	-39,9
21 Energi	4	3	2	1	8	1	39,1
22 Kommunikationer	31 908	29 791	30 124	27 379	25 887	2 117	7,1
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	33	37	36	27	31	-4	-11,8
24 Näringsliv	9	14	39	11	9	-5	-33,2
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	51 630	46 638	44 089	39 913	33 591	4 992	10,7

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 14 Realekonomisk fördelning – Räntor och finansiella transaktioner per utgiftsområde 2018–2022

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Förändring 2021–2022	Procentuell förändring 2021–2022
1 Rikets styrelse	391	405	420	393	333	-14	-3,4
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	149	115	336	311	286	35	30,1
3 Skatt, tull och exekution	574	562	511	488	470	13	2,2
4 Rättsväsendet	2 196	1 996	1 761	1 701	1 441	200	10,0
5 Internationell samverkan	4	4	4	4	4	0	-5,1
6 Försvar och samhällets krisberedskap	638	955	954	1 040	1 094	-317	-33,2
7 Internationellt bistånd	17	22	653	14	78	-4	-20,5
8 Migration	157	214	232	243	257	-57	-26,5
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	2 149	279	217	65	65	1 870	671,3
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	790	773	1 297	635	698	17	2,2
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	57	42	37	31	34	15	34,3
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	0	0	0	0	0	0	-41,4
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	11	39	44	79	144	-28	-71,2
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	310	438	432	331	222	-128	-29,2
15 Studiestöd	1 342	1 519	1 565	1 454	1 479	-176	-11,6
16 Utbildning och universitetsforskning	1 910	1 788	1 712	1 836	1 601	121	6,8
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	125	124	120	99	97	1	0,6
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	53	42	36	37	34	11	26,5
19 Regional utveckling	81	48	67	85	400	32	66,6
20 Allmän miljö- och naturvård	83	62	64	65	55	21	34,9
21 Energi	43	72	52	45	56	-29	-40,4
22 Kommunikationer	2 680	2 737	2 202	2 518	2 578	-57	-2,1
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	353	299	338	389	99	55	18,3
24 Näringsliv	891	188	10 774	41	35	703	375,0
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldräntor m.m.	27 152	-1 299	19 590	22 174	13 591	28 451	-2 189,7
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	42 157	11 422	43 417	34 079	25 151	30 734	269,1

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 15 Antal statligt anställda 2018–2022 (kvinnor respektive män)

Antal ¹	2018	2019	2020	2021	2022
Kvinnor	127 771	128 549	132 559	135 756	138 089
Män	114 308	115 028	118 272	121 170	123 969
Summa	242 079	243 577	250 831	256 926	262 058

¹ Anställda med en omfattning på understigande 40 procent av heltid ingår inte.

Källa: Arbetsgivarverket.

Tabell 16 Antal statligt anställda 2018–2022 fördelade på åldersgrupper och kön (procentuell andel)

Antal och procentuell fördelning

Ålder och kön	2018	2019	2020	2021	2022
–34	57 929	58 300	60 966	62 150	63 360
Kvinnor	50,8	50,9	50,8	50,6	50
Män	49,2	49,1	49,2	49,4	50
35–44	64 732	64 470	65 662	66 859	67 951
Kvinnor	54,9	54,7	54,7	54,6	54,5
Män	45,1	45,3	45,3	45,4	45,5
45–54	65 238	66 131	67 552	68 803	69 381
Kvinnor	53,4	53,6	53,7	53,9	54,2
Män	46,6	46,4	46,3	46,1	45,8
55–	54 180	54 676	56 651	59 114	61 366
Kvinnor	51,5	51,5	51,8	51,9	51,8
Män	48,5	48,5	48,2	48,1	48,2
Summa	242 079	243 577	250 831	256 926	262 058

Källa: Arbetsgivarverket.

Tabell 17 Antal statligt anställda 2018–2022 fördelade på sektorer och kön (procentuell andel)

Antal och procentuell fördelning

Sektorer och kön	2018	2019	2020	2021	2022
Affärsverk¹	10 979	11 647	12 460	12 858	13 168
Kvinnor	38,8	39,5	39,9	40,3	40,8
Män	61,2	60,5	60,1	59,7	59,2
Univeristet²	60 411	61 535	62 787	63 681	64 230
Kvinnor	54,2	54,4	54,6	54,9	55,4
Män	45,8	45,6	45,4	45,1	44,6
Försvar³	20 199	22 984	24 168	24 563	25 150
Kvinnor	17,3	18,8	20,6	21,4	22,4
Män	82,7	81,2	79,4	78,6	77,6
Övrig verksamhet⁴	150 490	147 411	151 416	155 824	159 510
Kvinnor	58	58,4	58,3	58	57,4
Män	42	41,6	41,7	42	42,6
Summa	242 079	243 577	250 831	256 926	262 058

¹ Affärsverk och infrastruktur.

² Universitet och högskolor.

³ Försvarsmakten.

⁴ Omfattar bl.a. miljö, teknik och jordbruk, men även arbetsliv, omsorg och utbildning samt länsstyrelser, Regeringskansliet och stabsmyndigheter.

Källa: Arbetsgivarverket.

Bilaga 7

Statliga myndigheter

Statliga myndigheter

De myndigheter som ingår i årsredovisningen för staten finns med i denna förteckning. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet.

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

Centrala studiestödsnämnden

Delegationen mot segregation (myndigheten upphörde den 31 december 2022)
Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E-hälsomyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Etikprövningsmyndigheten
Exportkreditnämnden

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia
Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvarshögskolan
Försvarmakten
Försvarsunderrättelsesdomstolen
Försäkringskassan

Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för mänskliga rättigheter (myndigheten startade den 1 januari 2022)
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen
Integritetsskyddsmyndigheten

Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungliga slottsstaten
Kustbevakningen
Kärnavfallsfonden

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

Malmö universitet
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna museet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för press, radio och tv
Myndigheten för psykologiskt försvar (myndigheten startade den 1 januari 2022)
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för stöd till trossamfund
Myndigheten för tillgängliga medier
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens universitet (myndigheten bytte namn den 1 januari 2022 från Mälardalens högskola)

Nationalmuseum
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Patent- och registreringsverket
Pensionsmyndigheten
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen

Regeringskansliet
Revisorsinspektionen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksbankens grundfond
Riksdagens ombudsmän, JO
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Riksrevisionen
Rymdstyrelsen
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Rättsmedicinalverket

Sameskolstyrelsen
Sametinget
Sjöfartsverket, affärsverk
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Skolforskningsinstitutet
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Spelinspektionen
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
Statens centrum för arkitektur och design
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten
Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima och transporthistoriska museer
Statens medieråd
Statens museer för världskultur
Statens musikverk
Statens servicecenter
Statens skolinspektion
Statens skolverk

Statens tjänstepensionsverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms konstnärliga högskola
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets plikt- och prövningsverk
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet

Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Åklagarmyndigheten

Örebro universitet
Överklagandenämnden för studiestöd

Bilaga 8

Ordlista

Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga utgifter för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdemetoden

En metod som används för att redovisa och värdera anläggningstillgångar i balansräkningen. Metoden innebär att en anläggningstillgång initialt tas upp till anskaffningsvärdet. Det bokförda värdet minskar sedan löpande under tillgångens nyttjandeperiod med avskrivningar och nedskrivningar. Se även Kapitalandelsmetoden.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter. Samtliga anslag i statens budget är ramanslag. Se vidare Ramanslag.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budget-propositionen och vårpropositionen görs en prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser

benämns i vissa fall eventalförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehåser för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Beställningsbemyndigande

Tillstånd som en statlig myndighet behöver för att få ingå ekonomiska åtaganden som kommer att belasta framtida anslag.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till och intäkt- respektive kostnadsförs. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summa av bruttonationalprodukten och faktorinkomster till och från utlandet, t.ex. löner, aktieutdelningar, räntor.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. de kvittas inte mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget som uppkommer då inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare Statens budgetsaldo.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Riksrevisionens granskning av effektiviteten i den statliga verksamheten. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärs-händelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning. I årsredovisningen för staten innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan

myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Elstöd

Elstöd är ersättning som betalas till de svenska elkonsumenterna för de höga elpriserna. Se även beskrivning av begreppen Kapacitetsavgifter och Flaskhalsintäkter.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i statens verksamhet. Finansieringsanalysen visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettoupplåning, har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettoupplåning.

Flaskhalsintäkter

Benämningen flaskhalsintäkter används i årsredovisning för staten för intäkter som används för att finansiera statens kostnader för lämnat elstöd.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Förenklad substansvärdering

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Metoden innebär att statens andel av företagets eget kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt förenklad substansvärdering.

Förutbetald intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetald kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg.

God redovisningssed

Utgångspunkt för bokföring som finns uttryckt i lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av Ekonomistyrningsverket utfärdade föreskrifter och allmänna råd och utfyllande tolkningar av dessa bestämmelser.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för datorprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse då pengar överförs från en ägare till en annan. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten eller offentligrättsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten är interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapacitetsavgift

I årsredovisningen för staten används begreppet kapacitetsavgifter för inbetalade avgifter från elbolag och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnäts

kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Kapacitetsavgifter uppstår vid prisskillnader mellan elområden i dagen-före-marknaden.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Enligt kapitalandelsmetoden redovisas en investering initialt till sitt anskaffningsvärde. Det bokförda värdet ökas eller minskas därefter med företagets vinster eller förluster, för att avspegla myndighetens andel av företaget. Se även Anskaffningsvärdemetoden.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadmässigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigerig uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomstitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolidering i staten innebär att myndigheternas resultaträkningar och balansräkningar läggs samman, efter det att de interna mellanhavandena mellan myndigheter eliminerats.

Kostnad

Kostnad är en utgift som redovisas i den period den förbrukas, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhälls-ekonomi som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomi delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång i balansräkningen avsedd att omsättas i verksamheten, antingen genom försäljning eller förbrukning. Omsättningstillgångar är oftast avsedda att innehas kortare än tre år.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande tillgång vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som periodiserar utgifter eller inkomster till kostnader eller intäkter vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomisk fördelning

Fördelning av utgifter i konsumtion, investering, ränta och transferering. Syftet med den realekonomiska fördelningen är dels att ge underlag för nationalräkenskaperna, dels att bättre kunna analysera statens budget. De statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) utgör basen för den realekonomiska fördelningen.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse kostnader och intäkter respektive utgifter och inkomster samt även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Resultaträkning

Del av årsredovisning som i sammandrag visar hur kostnader och intäkter fördelar sig på olika poster och ett saldo av dessa. Saldot benämns årets överskott eller underskott och är inget mått på effektivitet eller måluppfyllelse.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk och att årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), men som inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), och som har en genomgripande påverkan på årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och upptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå genom upplysningen lyfta fram viktig information som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigerings i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigerings.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Resultat i ett företag före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens konsoliderade balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt

belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swappransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron- och valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, t.ex. från fast till rörlig ränta. Se även Derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Statsskulden mäts inklusive skuldskötselinstrument, dvs. de derivat Riksgäldskontoret använder i statsskuld förvaltningen. Se vidare Derivatinstrument.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomstitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År 2022 fanns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut av Riksgäldskontoret. Räntan på statsobligationer är fast under hela löptiden och betalas ut en gång per år. Det finns nominella och reala statsobligationer. De reala statsobligationerna är skyddade mot inflation. De har en fast real ränta plus en ersättning för den faktiska inflationen under värdepapperets löptid.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar och likviditetsförvaltningsinstrument. Den utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron- och valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuldränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat orealiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuldräntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuldväxel

Räntebärande värdepapper med kort löptid som Riksgäldskontoret ger ut. Statsskuldväxeln har inga räntebetalningar under löptiden. Avkastningen är skillnaden mellan slutbetalning och det pris som statsskuldväxeln har köpts till. Normalt är löptiden tre, sex eller tolv månader.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive statsskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som en myndighet eller staten har kontroll över till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

Betalning som en statlig myndighet mottar för statens räkning och överför till statens centralkonto utan att disponera. Uppbörd är till allra största delen skatter och ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget. Se även Inkomsttitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en ”uppifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utomstatliga transaktioner

Transaktioner mellan staten och en annan part som ligger utanför den beslutade avgränsningen av staten, t ex kommuner, privata företag, hushåll, statliga bolag och stiftelser eller utländska organisationer. Se även Interna mellanhavanden.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i växelkursen på den aktuella utländska valutan mot den svenska kronan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande.

Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2023

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Billström, Ankarberg Johansson, Edholm, J Pehrson, Waltersson Grönvall, Strömmer, Roswall, Forssmed, Tenje, Slottnér, M Persson, Wykman, Malmer Stenergard, Liljestrand, Brandberg, Bohlin, Carlson, Pourmokhtari

Föredragande: statsrådet Wykman

Regeringen beslutar skrivelse 2022/23:101
Årsredovisning för staten 2022